

KUNNALLISASETUS-KOKOELMA

SISÄLLYS:

1. Helsingin kaupungin työväenasuntojen hallinnon johtosääntö.
 2. Lisäys kuorma-ajurien taksaan.
 3. Kaupunginvaltuusmiesten päätös palkkion myöntämisestä rahatoimikamarin varajäsenille.
 4. Kaupunginvaltuusmiesten päätös rakennuskonttorin insinöörin palkkaeduista.
 5. Rakennusjärjestys erillisiä, pieniä asuinrakennuksia varten aijottujen vanhan ja uuden Vallilan huvila-alueen tontille.
 6. Erillisiä, pieniä asuinrakennuksia varten aijottujen uuden ja vanhan Vallilan huvila-alueen tontteja luovutettaessa noudatettavat säännöt.
 7. Vallilan huvila-alueen kortteleissa N:o 552—559 sijaitsevien, erillisille asuinrakennuksille tarkoitettujen pienen asuintonttien vuokrasopimuksen kaavakkeet.
 8. Ohjeita tulenvaaran vähentämiseksi kaupungin vuokralle antamalla varastopaikoilla.
 9. Maito- ja kermakauppasääntö.
 10. Kaupunginvaltuusmiesten päätös palkkion myöntämisestä taksoituslautakunnan jäsenille.
 11. Kaupunginvaltuusmiesten ja Maistraatin päätökset mallasjuomain anniskelusta myyntikautena 1 p:stä kesäkuuta 1916—1 p:ään kesäkuuta 1918.
 12. Kaupunginvaltuusmiesten ja Maistraatin päätökset väkiviinajuo- main vähittäismyymisestä ja anniskelusta myyntikautena 1 p:stä kesäkuuta 1916—1 p:ään kesäkuuta 1918.
 13. Lisäys taksameetteri-automobiililla ajoa koskevaan taksaan.
 14. Kaupunginvaltuusmiesten päätös sähkölaitoksen ensimmäisen käyttöinsinööriin ja assistentin virkain uudestijärjestämisestä.
 15. Kaupunginvaltuusmiesten päätös osin uusien osin muutettujen palkkasääntöjen vahvistamisesta erinäisille kunnan laitoksille.
 16. Kaupunginvaltuusmiesten päätös »Dorothea Fazerin apurahaston Helsingin kansanlastentarhain kesäsiirtolain hyväksi» vastaanottamisesta.
 17. Rahatoimikamarin päätös siitä, miten on meneteltävä varoja kaupungin kassasta tilattaessa.
-
-

1. Helsingin kaupungin työväenasuntojen hallinnon johtosääntö.

Kaupunginvaltuusmiesten vahvistama 25 p:nä tammikuuta 1916.

1 §.

Helsingin kaupungin kunnan työväenasuntojen hallintoa toimittaa Helsingin kaupungin sosialilautakunnan silmälläpidon alaisena tätä varten lautakunnan keskuudesta asetettu jaosto, jonka velvollisuutena on eritoten:

1) määrätä, missä järjestyksessä asunnonhakijat saavat huoneistoja;

2) määrätä huoneistojen vuokrat;

3) laatia ja allekirjoittaa vuokrakirjat, johon nähden puheenjohtaja ja sihteeri yhteisesti saavat toimia jaoston puolesta;

4) laatia ja sosialilautakunnan tutkittavaksi ja vahvistettavaksi antaa ehdotukset kunnan työväenasuntojen vuokralaisten noudatettaviksi järjestysohjeiksi; sekä

5) välimiehenä ratkaista asuntojen vuokralaisten kesken vuokrasuhteesta ehkä johtuvat riidat;

6) viimeistään kunkin kuukauden 5 päivänä tarkastaa ja rahatoimikamariin lähettää kassaraportti edellisenä kuukautena olleista asuntojen tuloista ja menoista, kuitenkin niin että, jos muu asia ei vaadi jaoston kokoontumista, tarkastuksen toimittavat puheenjohtaja ja sihteeri ja ilmoitus tästä tehdään pöytäkirjaan seuraavassa kokouksessa;

7) vuosittain ennen syyskuun 15 päivää sosialilautakunnalle antaa ehdotus kunnan työväenasuntojen seuraavan vuotiseksi tulo- ja menosäännöksi;

8) vuosittain ennen helmikuun loppua sosialilautakunnalle antaa selonteko kunnan työväenasuntojen hallinnosta edellisenä kalenterivuonna erikoisesti mainitsemalla, minkälaiseksi yritys on osottautunut taloudelliselta kannalta.

2 §.

Jaostoon kuuluu puheenjohtaja ja kaksi varsinaista sekä kaksi varajäsentä, jotka sosialilautakunta vuosittain valitsee ensimmäisessä kokouksessaan. Jaoston sihteerintehtävät hoitaa sosialilautakunnan sihteeri.

Jaosto kokoontuu puheenjohtajan tahi, jos hän on estettynä, sen jäsenen kutsusta, jolle puheenjohtaja on sen antanut toimeksi.

Jaoston puheenjohtaja ja jäsenet saavat palkkiota kultakin kokoukselta Kaupunginvaltuuston määräyksen mukaan.

3 §.

Asuinhuoneistojen lähintä silmälläpitoa, vuokrain kannan sekä kirjanpidon työväenasuntojen tuloista ja menoista tästä annettujen määräysten mukaisesti hoitaa isännöitsijä, jonka sosialilautakunta hallintojaoston esityksestä ottaa ja erottaa.

4 §.

Vuokramaksuja määrätessä on mikäli mahdollista katsottava, että kaupunki saa täyden koron yritykseen panemastaan pääomasta sekä että kaikki korjaus- ja hoitokulut tulevat korvatuiksi.

5 §.

1. Vuokrattaessa on otettava huomioon, että huoneistoja varataan etusijassa niille teknillisten laitosten, ainespihan y. m. kunnallisten laitosten palveluksessa oleville työntekijöille, joitten asumista eri työpaikkojen läheisyydessä täytyy pitää erittäin suotavana, jotta asianomaisella päällystöllä aina varmasti olisi saatavana valioväkeä sellaisiin töihin, joitten teettäminen ei siedä lykkäystä.

2. Edellä mainittuun ryhmään (1 ryhmä) kuuluvia huoneistoja vuokrattaessa tulee asianomaisen päällystön ehdotuksen olla ratkaiseva; ja on niitä ehdotuksia tehdessä etupäässä pantava huomiota pyrkijän soveliaisuuteen edellä mainitussa kohden ja siihenkin, kuinka kauan ne työläiset, jotka voivat tulla kysymykseen, ovat yhteen jaksoon olleet kaupungin töissä, sekä myös työmiesten perheiden suuruuteen, jolloin, jos heidän

ansionsa muutoin ovat yhtäläiset, etusija on annettava sille työmiehelle, jolla on suurempi perhe.

Ne huoneistot, joita ei tarvita sellaisten työntekijäin asunoiaksi, kuin 1 momentissa mainitaan, on sitten vuokrattava muille kaupungin töissä vakinaisesti oleville henkilöille. Näitä huoneistoja (II ryhmä) vuokrattaessa on huomioon otettava:

a) että henkilön, joka on kauimmin ollut vakinaisesti kaupungin työssä ja käyttäytynyt moitteettomasti, pitää saada etusija; sekä

b) että useammista yhtä ansiokkaista vuokralaisiksi pyrkijöistä etusija annetaan niille, joilla on suurimmat perheet.

Ellei kaikkia huoneistoja tarvita kaupungin palveluksessa oleville työläisille, on jälellä olevat huoneistot (III ryhmä) vuokrattava muille kunnollisiksi tunnetuille henkilöille. Määrättäessä missä järjestyksessä nämä vuokralaisiksi pyrkijät tulevat kysymykseen, on huomioon otettava:

a) kuinka kauan henkilö on ollut saman työnantajan työssä ja millaiseksi hän on tunnettu;

b) pyrkijän ikä; sekä

c) että useammista yhtä ansiokkaista vuokralaisiksi pyrkijöistä etusija annetaan niille, joilla on suurimmat perheet.

6 §.

Huoneistot vuokrataan vuosivälikirjalla, kuitenkin siten että vuokralainen, joka eroaa kaupungin työstä, on velvollinen muuttamaan pois jo lähinnä seuraavan kuukauden päättyessä.

7 §.

1 §:n 4 kohdassa mainittuja järjestysohjeita laadittaessa on huomioon otettava, että huoneiston tai jonkin sen osan luovuttaminen korvauksesta vuokralaisen perheeseen kuulumattomille henkilöille on kielletty sekä että tilapäisiä yövieraita, sukulaisia kumminkaan lukuunottamatta, ei saa huoneistoihin ottaa.

2. Lisäys 26 p:nä toukokuuta 1916 vahvistetun kuormajurien taksaan.

Maistraatin vahvistama 29 p:nä tammikuuta 1916.

Maksu matkan mukaan.

Vetopalkkaa maksetaan kuormalta:

Hakaniementorilta:	Smk
taloihin 1, 2, 10 ja 11 kaup. osassa	1: 25
taloihin 3, 4, 5, 8, 12, 13 ja 14 kaup. osassa sekä saariin Kana, Hanasaari, Sumppari, Nihti ja Tervasaari ...	1: 50
Sörnäisten satamaradan ja Saarikadun sekä sen länteen kulkevan jatkeen välisellä alueella oleviin taloihin ja huviloihin, Mustikkamaahan ja Korkeasaareen sekä taloihin 6, 7, 9 ja 20 kaup. osassa	1: 75
taloihin 15 kaup. osassa Toivolankadun itäpuolella sekä Saarikadun pohjoispuolella Backaksessa ja Hermanissa oleviin taloihin	2: —
Toivolankadun länsipuolella oleviin huviloihin, Pasilan esikaupunkiin ja Toukolaan	2: 25
Arabian alueelle, Vankankaupungin siltaan saakka	2: 50

3. Kaupunginvaltuusmiesten päätös palkkion myöntämisestä rahatoimikamarin varajäsenille, 8 p:ltä helmikuuta 1916.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto päättänyt, että, jos rahatoimikamari, siitä huolimatta että sen jäsenet ovat saapuvilla, katsoo tarpeelliseksi kokoukseen kutsua varajäseniäkin, näille maksetaan sama palkkio kuin varsinaisillekin jäsenille.

4. Kaupunginvaltuusmiesten päätös rakennuskonttorin insinöörien palkkaehdoista, 8 p:ltä helmikuuta 1916.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto päättänyt vahvistaa rakennuskonttorin molempain insinöörien vuosipalkan 7,000 markaksi ja samalla taannut viranpitäjiälle oikeuden saada tämän pohjapalkan korotusta 5 ja 10 vuoden palveluksesta 10% kumpasellakin kerralla.

5. Rakennusjärjestys erillisiä, pieniä asuinrakennuksia varten aijottujen vanhan ja uuden Vallilan huvila-alueen tonteille.

Kaupunginvaltuusmiesten vahvistama 8 p:nä helmikuuta 1916.

Samalla kun Kaupunginvaltuusto edellämainittuna päivänä on vahvistanut uuden Vallilan huvila-alueen laajennetun jaotussuunnitelman siihen kuuluvine rakennusrajoineen, on Valtuusto, kumoamalla mainitun huvila-alueen nykyään voimassa olevan rakennusjärjestyksen, vahvistanut seuraavan erillisiä, pieniä asuinrakennuksia varten aijottujen vanhan ja uuden Vallilan tonttien uuden rakennusjärjestyksen:

1 §.

Asuinrakennuksen saa sijoittaa ainoastaan siihen tontin osaan, joka siihen tarkoitukseen on tonttikartassa osotettu, ja saa rakennus täyttää koko siten karttaan piirretyn alan, tarvitsematta noudattaa niitä määräyksiä, joita kaupungin yleisessä rakennusjärjestyksessä säädetään rakennuksen laajuudesta tontilla sekä pääpihamaan avaruudesta ja suuruusmitoista.

Tonttikartassa osotettujen rakennusrajoin ulkopuolelle alkoon mitään rakennuksen osaa ulotettako tontin pinnan ylä- eikä alapuolella. Kuitenkin saavat kattolista sekä avonaiset portaat ulottua enintään kuusikymmentä (60) senttimetriä mainittujen rajain ulkopuolelle.

Jos tonttikartta osottaa asuinrakennuksen olevan sijoitettava naapuritontin rajalle, on näin tehtävä niin laajasti kuin tonttikartta näyttää.

2 §.

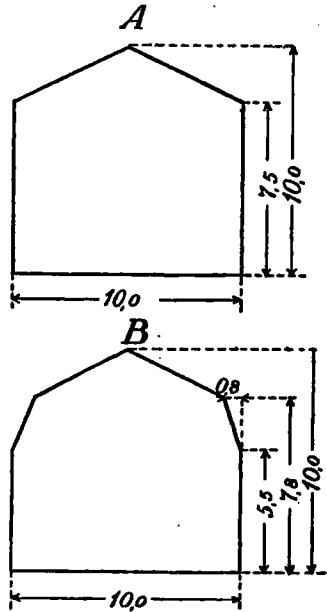
Ulkohuoneen saa sijoittaa ainoastaan siihen tontin osaan, joka siihen tarkoitukseen on tonttikartassa osotettu.

3 §.

Rakentamatonta tonttialaa ei saa käyttää varastopaikaksi.

4 §.

Asuinrakennus tehtäköön enintään kaksikerroksinen, mutta ei kymmentä (10) metriä korkeampi, maasta katonharjaan lukien, ja pitää rakennuksen poikkileikkaukseen käydä piirtäminen viereisen kaavion A mukainen kuvio, jos käytetään suoralappeista (satula-) kattoa, ja viereisen kaavion B mukainen kuvio, jos käytetään taite- (mansardi-) kattoa; kuitenkin saavat räystäs sekä kattoikunat kumpaisessakin tapauksessa ulota enintään kuusikymmentä (60) senttimetriä rajaviivan ulkopuolelle. Ulkhuonetta älköön tehtäkö viittä (5) metriä korkeampaa katonharjaan lukien. Kaltevalla maalla on määrävänä katua, leikkipaikkaa tai pääpihamaata päin antavan julkisivun keskikorkeus. Jos asuinrakennuksen pääty antaa katua tai leikkipaikkaa päin, mitataan korkeus rakennuksen kylkien keskiviivasta.

5 §.

Ulkohuoneen saa tehdä ainoastaan tulenkestävästä aineesta.

6 §.

Ikkunoita saa asuinhuoneeseen laittaa ainoastaan kadulle tahi vähintään kuusi metriä leveälle pihamaalle päin. Keittiö katsotaan tässä kohden asuinhuoneeksi.

Edellä oleva määräys ikkunain sijoituksesta ei koske korttelien N:o:jen 552—559 tontteja, missä asuinhuoneiden ikkunat saa vapaasti sijoittaa.

7 §.

Asuinhuoneen pitää olla vähintään kaksi ja seitsemän kymmenesosaa (2.7) metriä korkea.

8 §.

Rakennuksessa käytettyjen rakenteiden tulee olla kyllin luotettavia ja lujia.

9 §.

Tulisijoihin ja savuputkiin nähden olkoon noudatettavana mitä kaupungin yleisessä rakennusjärjestyksessä niistä säädetään.

10 §.

Asuinrakennuksen kivijalan pitää kohota vähintään viisi kymmenesosaa (0.5) metriä maanpinnan yläpuolelle.

11 §.

Katonlappen tekeminen naapuritonttia päin kallistuvaksi älköön olko luvallista.

12 §.

Sisustettaessa asuinhuoneita toiseen kerrokseen on ryhdyttävä Maistraatin hyväksymiin toimenpiteisiin tulenvaaran varalta; ja tulee toiseen kerrokseen vieväin portaiden olla vähintään metrin ja kaksi kymmenesosaa (1.2) leveät.

13 §.

Kellariin saa sisustaa pesutuvan tulenkestävästä aineesta, ellei se ole enempää kuin puolet korkeudestaan, syvimmästä kohdasta mitattuna, maanpinnan alapuolella ikkunaseinän viereltä. Pesutupaa älköön luovutettako asunnoksi.

14 §.

Tallia, navettaa ja lantasailiötä älköön sijoitettako kuutta (6) metriä lähemmäksi asuinrakennusta.

15 §.

Teollisuuslaitosta tahi sepänpajaa älköön puheena olevalle alueelle laitettako, älköön myöskään sikain pitopaikkaa.

16 §.

Kahden tontin yhteenrakentaminen olkoon, rahatoimikamarilta siihen luvan hankittua ja silloin annettuja määräyksiä noudattaen, sallittu.

17 §.

Käymälästä olkoon voimassa mitä kaupungin yleisessä rakennusjärjestyksessä siitä säädetään.

18 §.

Uutisrakennusta sekä rakennusmuutosta varten vaaditaan, paitsi yleisessä rakennusjärjestyksessä määrättyjä piirustuksia, myös piirustukset rakennuksen kolmesta julkisivusta, ja on piirustusten hyväksymistä haettava rahatoimikamarilta ja Maistraatilta.

6. Erillisiä, pieniä asuinrakennuksia varten ajottujen uuden Vallilan huvila-alueen tontteja luovutettaessa noudatettavat säännöt.

Kaupunginvaltuusmiesten vahvistamat 8 p:nä helmikuuta 1916.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto erillisiä pieniä asuinrakennuksia varten ajottuja uuden Vallilan tontteja luovutettaessa noudatettaviksi vahvistanut seuraavat yleiset säännöt:

1) vuokrakausi on oleva vähintään 50, enintään 60 vuotta ja tulee tämän vuokrakauden päättyä yht'aikaa kaikilla jollakin yhtenäisellä, ainakin yhden korttelin käsittävällä alueella olevilla tonteilla;

2) tontit tarjotaan vuokrattaviksi kiinteäksi määrättyä vuokramaksua vastaan, ja tätä varten ovat ne sitä ennen arvioitavat laatunsa ja asemansa puolesta ja vuotuinen tontinvuokra määrättävä viideksi prosentiksi tontille pannusta arvosta;

3) jos eri henkilöt haluavat samaa tonttia vuokrataksaan, annettakoon etusija omankodin rakentajille ja, useamman sellaisen keskuudesta, ammatissaan tai työpaikassaan kauan ja säännöllisesti työssä olleille ja muuten kunnollisiksi tunnetuille työ- ja palvelusmiehille taikka käsityöläisille, ja jos näistä useat ovat yhtä ansiokkaat, suurperheisimmälle; sekä

4) yllä 3) kohdassa mainituissa tapauksissa tulee rahatoimikamarin tontteja luovutettaessa pyytää sosialilautakunnan lausuntoa.

7. Vallilan huvila-alueen kortteleissa N:o 552—559 sijaitsevien, erillisille asuinrakennuksille tarkoitettujen pienten asuntotonttien vuokrasopimuksen kaavakkeet.

Kaupunginvaltuusmiesten vahvistamat helmikuun 8 p:nä 1916.

Vuokrasopimus.

Helsingin kaupunki luovuttaa tätenlle vuokralle uuden Vallilan korttelissa N:okadun-tien varrella sijaitsevan asuntotontin N:o alempana mainituin ehdoin:

1 §.

Vuokrakausi luetaankuunpäivästä vuonna vuoden loppuun.

Tontin saa vuokramies haltuunsakuun päivänä

2 §.

Tontin vuotuinen vuokramaksu on markkaa penniä, ja on se lokakuun kuluessa vuosittain rahatoimikonttoriin edeltäpäin maksettava.

3 §.

Vuokramiehellä on etuoikeus vuokrakauden päättyessä silloin määrättäväksi ajaksi saada tontti uudelleen haltuunsa, sikäli kuin se uudestaan luovutetaan asuntotonttina vuokralle.

Viimeistään kaksi vuotta sitä ennen on rahatoimikamarin vuokramiehelle ilmoitettava, tuleeko ja millä ehdoilla vuokratontti uudelleen vuokrattavaksi. Jos vuokramies haluaa käyttää etuoikeuttaan uuden vuokran saamiseen, tulee hänen viimeistään kuusi kuukautta ennen vuokrakauden päättymistä siitä rahatoimikamarille ilmoittaa, sen uhalla että hän muutoin menettää tämän oikeutensa.

4 §.

Kaupunki varaa itselleen oikeuden alueen voimassa olevan kaupunginasemakaavan muuttamista tahi uuden liikenneväylän aukaisemista taikka muuta kunnan yleistä tarvetta varten ennen vuokrakauden päättymistä purkaa vuokrasopimuksen, ja on siinä tapauksessa irtisanominen tehtävä ensiksi tulevan kesäkuun 1 päivään sekä vuokramiehen tiedoksi saatettava viimeistään ennen lähinnä edellisen joulukuun loppua.

Jos vuokrasopimus siten puretaan, on kaupungin lunastettava tontilla olevat rakennukset ja muut laitokset arvion mukaan, josta 6 §:ssä tarkemmin määrätään.

5 §.

Jos tontti vuokrakauden päättyessä on uudestaan annettava vuokralle asuntotarkoitukseen, mutta vuokramies ei tahdo käyttää etuoikeuttaan uuteen luovutukseen, on hän velvollinen omalla kustannuksellaan poistamaan tontilla olevat rakennukset ja muut laitokset. Jos sitävästoin tonttia ei enää anneta vuokralle äskenmainittuun tarkoitukseen, tulee kaupungin lunastaa puheenalaiset rakennukset ja laitokset arvion mukaan, niinkuin 6 §:ssä määrätään.

6 §.

Sellaisessa arvioimisessa, josta 4 ja 5 §:ssä puhutaan, älköön otettako lukuun aitausta, älköön myöskään erikoislaitoksia eikä ilmeisiä ylellisyyslaitteita.

Jos tontti 4 §:ssä edellytetyssä tapauksessa palautuu kaupungin haltuun ennen kahdenkymmenen viime vuokravuoden alkamista, maksetaan korvausta täysi arviოსumma, mutta jos tontti palautuu kahdenkymmenen viime vuokravuoden kuluessa, luetaan kultakin kuluneelta tämän ajanjakson täydeltä vuodelta kaksi prosenttia pois mainitusta arvosta.

Jos vuokrasuhde päättyy 1 §:ssä määrätyn vuokrakauden lopussa, suoritetaan lunastuksena kuusikymmentä prosenttia arviოსummasta.

7 §.

Jos vuokraoikeus ja tontilla sijaitsevat rakennukset ovat kiinnitettyinä velasta, tulee kaupungin, suorittaessaan 6 §:ssä mainittua lunastusta, lunastussummasta välittömästi saam miehelle maksaa kiinnitetty saaminen korkoineen ja kuluineen etuoikeuden mukaan, minkä jälkeen ylijäämä maksetaan vuokramiehelle.

8 §.

Vuokramiehellä on oikeus kaupunkia kuulematta luovuttaa vuokraoikeus toiselle; kuitenkin on hän velvollinen siitä kuukauden kuluessa luovutuspäivästä luovutuskirjan näyttämällä kirjallisesti ilmoittamaan rahatoimikamarille, sen uhalla että edellinen vuokramies muutoin ei vapaudu vuokrasopimuksen täyttämisestä.

9 §.

Kaupunki sitoutuu olemaan vuokrakauden kuluessa myymättä tonttia.

10 §.

Tontille saa rakentaa ainoastaan asunto- ja ulkokuoneita Maistraatin hyväksymäin piirustusten sekä alueen voimassa olevan rakennusjärjestyksen mukaisesti.

Tontilla älköön harjoitettako sellaista käsiammattia eikä kotiteollisuutta, joka savulla, hajulla, kolinalla tahi muulla tavoin häiritsee ympärillä asuvia, älköön myöskään mallas- ja väkiviinajuomain anniskelua eikä myyntiä.

11. §.

Tontti on täydellisesti rakennettava vuoden kuluessa haluttuun ottamisesta, eikä tehtyä rakennusta saa kaupungin luvatta kokonaan eikä osittain purkaa. Jos rakennus suuremmalta tahi pienemmältä osalta palaa, on se viivyttelemättä jälleen rakennettava.

Edellä vahvistetun rakennusajan pitennystä voi rahatoimikamari hakemuksesta myöntää.

Jos vuokramies laiminlyö vahvistetun ajan kuluessa rakentaa tontin olkoon vuokrasopimus menetetty. Viimeksimainitussa tapauksessa on kiinnityksenhaltija kuitenkin, milloin rakennus on pantu alulle, oikeutettu ottamaan vuokrasopimuksen omaan nimeensä ja lopettamaan rakennustyön rahatoimikamarin määräämässä ajassa.

12 §.

Kaupungille varataan oikeus sijoittaa tarpeelliset johdot vuokramaahan tahi sen yli. Vuokramiehelle tästä koituva vahinko korvataan arvion mukaan.

13 §.

Vuokramies on velvollinen pitämään puhtaana tonttiin rajoittuvan katuosan puoleen leveyteen asti sekä tarpeen mukaan poistamaan siitä lumen.

14 §.

Vuokramiehen tulee ympäröidä tontti säleaidalla.

15 §.

Vuokramies on velvollinen pitämään tontilla olevat rakennukset ja säleaidan hyvässä kunnossa sekä täyttämään mitä asianomainen tarkastusviranomaisen katselmusta toimittaessaan on siinä kohden määrännyt.

16 §.

Asunnonhaltijan omien perheenjäsenten käyttämiin huoneisiin älköön korvausta vastaan otettako asumaan muita henki-

löitä kuin läheisiä sukulaisia; tämä koskee sekä vuokramiehen omaa asuntoa että hänen toiselle vuokraamiaan huoneistoja.

17 §.

Asuntotarkastuksen toimittamista varten olkoon vuokramies velvollinen hankkimaan asianomaisille pääsyn asuntoihin.

18 §.

Joka kolmas vuosi tahi useammin, jos tarpeelliseksi katsotaan, toimittaa rahatoimikamari kesä—syyskuulla katselmuksen tiluksella, jotta saadaan selville, missä kunnossa se on sekä onko vuokraehdot täytetty; ja on vuokramiehelle hyvissä ajoin sitä ennen toteensaatavasti annettava tieto sellaisen toimituksen ajasta.

19 §.

Jos vuokramies rikkoo tämän sopimuksen määräyksiä tahi sen nojalla annettuja ohjeita, voidaan hänet velvoittaa maksamaan vähintään kymmenen ja enintään viisisataa markkaa sovinnaisakkoa sekä asian vaatima vahingonkorvaus, ja on sellainen kysymys alempana säädetyllä tavalla kokoonpannun lautakunnan ratkaistava.

20 §.

Tässä sopimuksessa edellytetyt arvioimiset toimittaa sekä 19 §:ssä mainitut kysymykset ratkaisee kolmijäseninen sovintolautakunta, johon rahatoimikamari ja vuokramies kumpikin valitsevat yhden jäsenen ja nämä yhteisesti puheenjohtajan. Ellei puheenjohtajan vaalissa päästä yksimielisyyteen tahi jos vuokramies laiminlyö valita jäsenen 14 päivän kuluessa käskynsaamisesta, toimittaa vaalin Maistraatti.

Sovintolautakunnan päätös on molempia asiallisia velvoittava.

21 §.

Kaupungilla on oikeus vuokramiestä kuulematta ja hänen kustannuksellaan hakea ja saada kiinnitys tähän sopimukseen perustuvaan vuokraoikeuteen ja tontilla oleviin rakennuksiin vahvistetun vuokramaksun.

8. Ohjeita tulenvaaran vähentämiseksi kaupungin vuokralle antamilla varastopaikoilla.

Kaupunginvaltuusmiesten vahvistamat 22 p:nä helmikuuta 1916.

1 §.

Vuokralle annetulle varastopaikalle saa paitsi varastoa varten tarpeellisia rakennuksia tehdä ainoastaan vartijan asunnon ja tarpeelliset konttorihuoneet.

Pajaa tai tallia ei saa varastopaikalle rakentaa eikä sisustaa.

Rakennusta älköön varastopaikalle tehtäkö, ellei rahatoimikamarin lupaa siihen ole hankittu.

2 §.

Varastopaikalla olevaan rakennukseen tehdyn tulisijan tulee olla siten laitettu, kuin Helsingin kaupungin yleisessä rakennusjärjestyksessä on tulisijasta säädetty.

3 §.

Varastopaikalla ei tarvitse pitää pihamaata avoinna.

4 §.

1 §:ssä mainittua, muusta kuin tulenkestävästä aineesta tehtyä rakennusta samoin kuin syttyviä aineita sisältävää varastoa ei saa sijoittaa lähemmäksi viereistä tonttia tai varastopaikkaa kuin viiden (5) metrin päähän, ellei siihen saada erityistä lupaa; ja on rakennusten tai varaston välinen ala ja raja aina pidettävä vapaana.

5 §.

Jos varastopaikalla säilytetään syttyviä aineita niin suurin määrin, että siitä voi katsoa olevan vaaraa läheisille varastoille tai laitoksille, voidaan vuokranhaltija velvoittaa laittamaan erityinen palokatu tai palomuri tai ryhtymään muuhun paloturvallisuuden kannalta tarpeelliseen toimenpiteeseen.

6 §.

Kivihiiliä, koksia ja niihin verrattavia aineita saa varastopaikalle sijoittaa pitkin koko sen pintaa, kuitenkin niin että, jos siellä on muusta kuin tulenkestävästä aineesta tehty rakennus, varasto ei saa ulottua lähemmäksi rakennuksen ulkoseiniä kuin kolmen (3) metrin päähän, maan pinnalta mitaten.

7 §.

Konelaitoksia saa varastopaikalle teettää rahatoimikamarilta luvan siihen hankittua. Liikevoimana saa käyttää ainoastaan sähkövirtaa, ellei rahatoimikamari poikkeustapauksissa muuta salli.

8 §.

Varastopaikka on aidattava rahatoimikamarin hyväksymän piirustuksen mukaisesti.

9 §.

Muutoin tulee varastopaikan haltijan noudattaa mitä Maistraatti paloturvallisuuden vuoksi katsonee tarpeelliseksi tämän lisäksi määrätä.

9. Helsingin kaupungin maito- ja kermakauppasääntö.

Uudenmaan läänin Kuvernöörin vahvistama 23 p:nä helmikuuta 1916.

1 §.

Maito- tahi kermakauppaa saa Helsingin kaupungissa ja siihen yhdistetyllä alueella harjoittaa ainoastaan:

- 1:ksi erityisessä maitokaupaksi tarkoitettussa myymälässä;
- 2:ksi erittäin osoitetuilla myyntipaikoilla;
- 3:ksi lähettämällä maitoa kuluttajain kotiin.

2 §.

Jokaisen, joka Helsingin kaupungissa haluaa harjoittaa maito- tahi kermakauppaa, tulee terveydenhoitolautakunnalle

ilmoittaa se tahi ne karjat, meijerit tai muut tavaranhankkijat, joilta kaupan pidetty maito tahi kerma saadaan. Samallinen ilmoitus on tehtävä, kun uusi tavaranhankkija otetaan.

3 §.

Huoneistossa ei saa pitää kaupan, käsitellä eikä säilyttää maitoa tahi kermaa, ennenkuin terveydenhoitolautakunta tehdyn ilmoituksen johdosta on sen siihen tarkoitukseen hyväksynyt. Kun sellainen huoneisto siirtyy uudelle omistajalle, on ilmoitus siitä tehtävä terveydenhoitolautakunnalle.

Edellisessä momentissa mainitun huoneiston tulee asemaansa ja laitteisiinsa nähden olla terveellinen, valoisa, tilava ja tarkoituksenmukaisesti sisustettu; seinäin ja katon tulee olla maalatut vaalealla värillä tahi varustetut pestävällä, vaaleanvärisellä päällystyksellä sekä siten laitettut, että ne voidaan aina pitää puhtaina. Lattian tulee olla päällystetty sen laatuksella vettä läpäisemättömällä aineella, että puhdistuksen käy helposti toimittaminen. Huoneiston tulee niinkään olla varustettu tyydyttävällä ilmanvaihtolaitteella ja on se pidettävä hyvässä kunnossa.

Sisustuksen tulee olla väriltään vaalea ja muutoin sen laatuinen, että sen käy helposti puhdistaminen.

Huoneistossa on puhtautta ja järjestystä aina tarkoin noudatettava.

Sellaista huoneistoa ei saa käyttää asuntona, makuuhuoneena, keittiönä eikä läpikäytävänä, eikä se myöskään saa olla sellaisen huoneen välittömässä yhteydessä, joka jollakin tavoin voi haitallisesti vaikuttaa maidon laatuun.

Maidonmyyntihuoneiston ulkopuolella tulee olla nimikirpi, joka selvästi ilmaisee liikkeen laadun ja omistajan nimen. Myyntihuoneessa tulee kappale näitä sääntöjä aina olla julkipantuna.

4 §.

Astiat, joissa myytäväksi tarkoitettua maitoa tahi kermaa säilytetään tahi kuljetetaan, sekä muut maidon kanssa kosketuksiin tulevat tarvekalut ovat pidettävät puhtaina ja tulee niiden olla valmistetut aineesta, joka ei anna maidolle hajua eikä makua eikä myöskään saata siihen terveydelle haitallisia aineksia.

Säilytys- ja kuljetusastiat tulee olla tiiviisti sulkeutuvat. Myytäessä maidon tahi kerman jakeluun käytettävissä mitta-astioissa ja kipoissa tulee olla sopivat kädensijat, niin että kokonaan vältetään käsin tahi käsivarsin koskemasta maitoon tahi maitoastian sisäseiniin.

Maitoa tai kermaa ulkosalla myydessään tulee jälleenmyyjän säilyttää niitä sen laatuaisessa umpinaisessa astiassa, kuin terveydenhoitolahtakunta tarkoitukseen hyväksyy.

Pidettäessä kaupan maitoa tai kermaa taikka valmistetta, jossa nämä aineet ovat pääosana, tulee astian, josta tavaraa myydään, olla varustettu ilmoituksella, että tavara on joko kuorimatonta maitoa, kuorittua maitoa, separoitua maitoa, kermaa, kuohukermaa, ternimaitoa, piimää, kirnupiimää, yoghurtia, kefirää t. m. s., tai on siitä ilmoitettava näkyvässä paikassa olevalla julkipanolla.

5 §.

Kielletty on myymästä tahi myytäväksi säilyttämästä maitoa tahi kermaa:

1:ksi mikä tietävästi on peräisin eläimestä, joka sairastaa sellaista tautia, että se, kuten todettava tuberkulosi, pernarutto, turpa- ja sorkkatauti, utare- ja emäntulehdus, myrkytys, pahanlainen ripuli tai muu kuumeen yhteydessä oleva tauti, voi haitallisesti vaikuttaa maidon laatuun. Maitoa eläimistä, jotka ovat reageeranneet tuberkulinilla tutkittaessa, mutta eivät sairasta todettavaa tuberkulosia, saa myydä ainoastaan, jos se on kuumennettu sillä tavoin, kuin voimassa olevassa asetuksessa tarttuvain kotieläintautien ehkäisemisestä säädetään, ja tulee astian, jossa sellaista maitoa pidetään kaupan, olla varustettu selvällä ilmoituksella, että maito on pastoroitu.

2:ksi eläimestä, jota sisällisesti tahi ulkonaisesti on hoidettu lääkkeillä, jotka voivat mennä maitoon ja siten tuottaa sille vahingollisia ominaisuuksia;

3:ksi johon on sekoitettu vettä, tärkkelystä, säilytys- tai muita vieraita aineita, 4 §:ssä mainittuja valmisteita kuitenkin lukuun ottamatta;

4:ksi joka näöltään, hajultaan tahi maultaan poikkeaa tavallisesta; tahi

5:ksi jossa on likaa enemmän kuin 8 milligrammaa maito-
litraa kohti.

6 §.

Kaupan pidettävän maidon ja kerman tulee kestävyyteensä ja happamuuteensa nähden täyttää terveydenhoitolautakunnan vahvistamat vaatimukset sekä sisältää:

- a) kuorimattoman maidon vähintään 3% rasvaa;
- b) kuoritin maidon vähintään 0.5% rasvaa;
- c) separoidun maidon vähintään 8% kiinteitä aineksia;
- d) kerman vähintään 15% rasvaa; sekä
- e) kuohukerman vähintään 25% rasvaa.

Maitoa, josta on poistettu jokin osa sen luonnollisista ainek-
sista tai johon on sekoitettu kuorittua maitoa, ei saa kuorimat-
tomana pitää kaupan eikä myydä.

Maitoa eläimistä, jotka ovat poikineet viimeksi kuluneiden
viiden vuorokauden kuluessa, ei saa sekottaa muuhun maitoon,
mutta saatakoon kuitenkin pitää kaupan ilmoittamalla maidon
olevan ternimaitoa.

7 §.

Maitoa tahi kermaa ei saa terveydenhoitolautakunnan luvatta
myydä lastenmaitona, tarkastettuna maitona tahi muuten niin
nimitettynä, että yleisö voi saada sen käsityksen, että se maito
tahi kerma on laadultaan erikoisen hyvää.

Myönnettäessä lupaa siten nimitetyn maidon tahi kerman
myymiseen noudatettakoon:

1:ksi että hakemuksen oheen pannaan ilmoitus siitä tai
niistä karjoista, joista maito saadaan;

2:ksi että oikeutettu lääkäri valvoo, että navetassa ja mai-
donkäsittelyssä toimiva henkilökunta ei sairasta tarttuvaa
tautia;

3:ksi että karjaa ja maitotalouteen kuuluvia laitoksia valvoo
oikeutettu eläinlääkäri, jonka on katsottava, että terveydelliset
olot ovat täysin tyydyttävät ja kaikki karjaan kuuluvat eläi-
met terveet sekä että maitoa käsitellään täysin tyydyttävällä
tavalla; samoin kuin

4:ksi että maidossa on vähintään 3,4% rasvaa ja että eläin-
ten ruokinnassa ja hoidossa sekä maidon käsittelyssä ja myyn-

nissä noudatetaan terveydenhoitolautakunnan ehkä antamia erikoismääräyksiä.

Maitoa tai kermaa, joka ilmoitetaan pastoroiduksi, steriloiduksi tahi muutoin jollakin erikoisen turvaavalla tavalla käsitellyksi, ei myöskään saa myydä, ennenkuin terveydenhoitolautakunta on siihen antanut luvan sekä vahvistanut ne lähemmät ehdot ja määräykset, joita myynnissä on noudatettava.

8 §.

Maidonmyyntihuoneistossa älköön, paitsi maitoa ja kermaa sekä niistä valmistettuja tuotteita, pidettävä kaupan eikä säilytettävä muuta kuin leipää, muniä, hunajaa, laserretusta savesta, lasista tahi posliinista valmistetuissa, ilmatiiwiesti suljetuissa astioissa säilytetyjä ravintoaineita sekä pulloihin pantuja virvokejuomia, joita viimeksi mainittuja ei kuitenkaan saa itse myymälässä säilyttää vasuissa eikä laatikoissa. Juustoa saa myydä ainoastaan, jos sitä säilytetään umpinaisessa juustokaapissa.

9 §.

Maidonkäsittelyssä toimivain henkilöjen tulee noudattaa itsekohtaista puhtautta sekä olla puettuina vaaleisiin, pestäviin, lyhythihaisiin tahi ihomyötäisillä irtoshihoilla varustettuihin työpukuihin. Maitokaupassa työskentelevä henkilökunta ei saa toimittaa muiden kuin 8 §:ssä mainittujen tavarain myyntiä.

Henkilöä, jolla on ihotauti, vetistävä tahi märkivä haava taikka myös sukupuolitauti, keuhkotuberkulosi tahi muu tarttuva tauti, älköön pidettävä maitoa käsittelemässä, ellei lääkärintodistuksella näytetä, ettei siitä ole tartunnan vaaraa eikä muuta haittaa.

Jos maidonkäsittelyssä toimiva henkilö taikka joku, jolla on sellaisen henkilön kanssa yhteinen asunto, sairastuu, ja aihetta on olettaa taudin olevan tarttuvaa laatua, on asianlaidasta viivyttelämättä ilmoitettava terveydenhoitolautakunnalle. Kunnnes lautakunta on ryhtynyt tarpeellisiin toimenpiteisiin taudin leviämisen ehkäisemiseksi, on maidon tai kerman antaminen sellaisesta myyntipaikasta tahi säilytyshuoneesta kielletty.

10 §.

Kun aihetta ilmaantuu, voi terveydenhoitolautakunta velvoittaa maitokauppiaan näyttämään eläinlääkäriin antaman, lautakunnan vahvistaman kaavakkeen mukaan laaditun todistuksen eläinten terveydentilasta, hoidosta ja ruokinnasta sekä muista karjaa ja maidonkäsittelyä koskevista seikoista. Ellei sellaista todistusta anneta terveydenhoitolautakunnan pane-
man määräajan kuluessa, kieltäköön lautakunta toistaiseksi Helsingin kaupungissa myymästä maitoa tai kermaa siitä karjasta.

11 §.

Jos suolikuumetta, tulirokkoa, kurkkumätää tahi muuta tarttuvaa tautia on ilmestynyt karjatilalla, meijerissä tahi kokoomispaikalla, mistä maitoa tahi kermaa kaupunkiin toimitetaan, tahi jos on aihetta epäillä sellaisia tauteja ilmaantuneen, on siitä viivyttlemättä ilmoitettava Helsingin terveydenhoitolautakunnalle, joka voi harkintansa mukaan toistaiseksi kieltää lähettämästä maitoa ja kermaa sieltä kaupunkiin.

12 §.

Maidonkuljetukseen kaupungissa käytettyjen maitokauppiaan ajoneuvojen tulee olla varustetut nimikilvellä, jossa on omistajan nimi tai toiminimi sekä osote. Sellaisilla ajoneuvoilla ei saa kuljettaa aineita, jotka voivat niitä liata.

13 §.

Terveyspoliisilta tahi muilta terveydenhoitoa valvomaan asetetuilta ja oikeutetuilta henkilöiltä älköön kiellettäkö tilaisuutta maidon tahi kerman myynti- tahi säilytyspaikasta ottaa tavaränäytettä sillä tavoin, kuin 14 §:ssä sanotaan.

Jos aihetta on, saa näytteenottaja toimitustilaisuudessa toistaiseksi kieltää myymästä tavaraa, kunnes se on tutkittu.

14 §.

13 §:ssä mainittu näyte on otettava tavarahan haltijan tahi hänen edustajansa läsnäollessa, ja ovat nämä velvolliset näytteenottajalle antamaan hänen vaatimansa tiedot. Näytteen-

otto on toimitettava todistajan läsnäollessa sellaisella huolellisuudella, että täysi varmuus saadaan siitä, että näyte kuuluu siihen tavaraan, josta se on otettu.

Jokaista näytettä otettaessa on näytteenottajan koetettava saada keskimääränäyte, jota varten maito ja kerma on ennen näytteen ottamista perinpohjin hämmennettävä. Jos tavara on jäänyt, on se ennen näytteen ottamista saatettava sulaan tilaan.

Näyte on heti varustettava numerolla tai muulla selvällä merkinnällä sekä sinetillä lukittava, minkä ohessa näytettä otettaessa on laadittava pöytäkirja terveydenhoitolautakunnan vahvistaman kaavakkeen mukaan. Pöytäkirjassa on tarkoin mainittava näytteen numero ja merkintä, ja on näytettä otettaessa muutoin noudatettava terveydenhoitolautakunnan asiasta antamia lähempiä määräyksiä.

Jos tavaran haltija haluaa saada omalle varalleen näytteen, on näytteenottajan se hänelle annettava sinetillä lukitussa asiassa ja asianmukaisella todistuksella varustettuna.

Terveydenhoitolautakunnan varalle otetut näytteet korvataan käypähinnan mukaan.

15 §.

Terveyspoliisi pitääköön tärkeänä, kun syy siihen on, hankkia itselleen pääsyn niihin navettoihin, meijereihin ja kokoomispaikkoihin, mistä maitoa tahi kermaa kaupunkiin tuodaan, tutkiakseen sellaisten paikkain terveydellisiä oloja. Jos omistaja sellaista tutkimusta vastustaa tai vaikeuttaa, tulee terveydenhoitolautakunnan käyttä asianomaisen viranomaisen virka-apua.

16 §.

Mitä edellä 1, 4, 5, 6, 11, 13 ja 14 §:ssä on sanottu, koskee myös sellaista maidon ja kerman myyntiä, jota maaseudun yhteinen kansa ja tilanomistajat harjoittavat kaupungin-alueella.

17 §.

Jos joku rikkoo tätä sääntöä tahi laiminlyö noudattaa sen perusteella annettuja määräyksiä, rangaistakoon, ellei hairah-

duksesta ole erityistä rangaistusta yleisessä laissa tahi voimassa olevissa asetuksissa määrätty taikka varoituksen katsota riittävän, enintään neljänsadan markan sakolla.

5, 9 ja 11 §:ssä mainituissa tapauksissa on, jos tarpeelliseksi katsotaan, paikalla ryhdyttävä sopivaan toimenpiteeseen tavarann saattamiseksi vaarattomaksi.

18 §.

Tämä sääntö astuu voimaan kesäkuun 1 päivänä 1916.

10. Kaupunginvaltuusmiesten päätös palkkion myöntämisestä taksoituslautakunnan jäsenille, 29 p:ltä helmikuuta 1916.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto päättänyt, että kullekin taksoituslautakunnan jäsenelle 1917 vuoden alusta annetaan 5 markan korvaus kustakin kokouksesta.

11. Kaupunginvaltuusmiesten ja Maistraatin päätökset mallasjuomain anniskelusta myyntikautena 1 p:stä kesäkuuta 1916—1 p:ään kesäkuuta 1918.

Joulukuun 14 p:nä on Kaupunginvaltuusto mallasjuomain anniskelun järjestämisestä edellämainittuna myyntikautena puolestaan päättänyt:

että tuollaisten anniskeluoikeuksien luku on oleva enintään kolmekymmentä, joista kaksikymmentä oikeutta on annettava isonlaisille ruokaloille ja täydellistä ruuantarjoilua pitävillä ravintoloille sekä kymmenen oikeutta niille työväenluokkaa varten oleville ruokaloille, joissa olutta saa anniskella;

että anniskelu- ja vähittäismyyntipaikkoja ei saa olla sen alueen ulkopuolella, jota rajoittaa pitkin Marian-, Rauhan-, Unionin-, Hallitus-, Mikaelin-, Kaivo-, Simon-, Kansakoulu-, Fredrikin-, Ison Roopertin-, Pikku Roopertin-, Kasarmin-,

Etelä-Esplanaati- ja Unioninkatua sekä Aleksanterinkatua Mariankadulle kulkeva murtoviiva, kuitenkin siten, että myyntipaikkoja saa olla rajaviivana olevain katujen kumpaisellakin puolella;

että vähittäismyyntiä ja anniskelua siten luvallisella alueella ei kuitenkaan saa harjoittaa koulun eikä kirkon välittömässä läheisyydessä, eikä myöskään Senaatintorin varrella; sekä

että poikkeuksen anniskeluun nähden saa tehdä Kauppa- ja Rautatientorin varsilla sijaitseviin hotelleihin, Alppilaan, Kaisaniemeen, Luotoon, Kaivohuoneeseen ja Kleinehn hotelliin sekä teattereihin ja klubeihin nähden;

Tammikuun 8 p:nä 1916 on Maistraatti yhtynyt Kaupunginvaltuuston päätökseen; minkätähden mainittuja päätöksiä mal-lasjuomain myynnistä ja anniskelusta 2 p:nä huhtikuuta 1883 annetun asetuksen 16 §:n nojalla on noudatettava.

12. Kaupunginvaltuusmiesten ja Maistraatin päätökset väkiviinajuomain vähittäismyynnistä ja anniskelusta myyntikautena 1 p:stä kesäkuuta 1916—1 p:ään kesäkuuta 1918.

Helmikuun 22 p:nä on Kaupunginvaltuusto väkiviinajuomain vähittäismyynnin ja anniskelun järjestämisestä edellämainittuna myyntikautena puolestaan päättänyt:

A) väkiviinajuomain vähittäismyyntiin nähden:

että vähittäismyyntioikeuksien luku määrätään enintään neljäksitoista, joista enintään seitsemän käsittää oikeuden yksinomaan ulkomaisten väkiviinajuomain sekä niin ulko- kuin kotimaistenkin viinien ja miedompain juovutusjuomain vähittäismyyntiin, jota vastoin jälellä olevat seitsemän oikeutta käsittävät oikeuden ainoastaan kotimaisten väkiviinajuomain ja kotimaisella väkiviinalla sekotetun ulkomaisen konjakin vähittäismyyntiin;

B) väkiviinajuomain anniskeluun nähden:

että anniskeluoikeuksien lukumäärä vahvistetaan enintään kolmeksisoitsemättä, josta määrästä kuitenkin enintään viisiviidettä saa luovuttaa käytettäväksi ravintolaliikkeen yhteydessä;

C) edellä mainittujen liikkeiden toimialueeseen nähden:

että anniskelu- ja vähittäismyyntipaikkoja ei saa olla sen alueen ulkopuolella, jota rajoittaa pitkin Marian-, Rauhan-, Unionin-, Hallitus-, Mikaelin-, Kaivo-, Simon-, Kansakoulu-, Freedrikin-, Ison Roopertin-, Pikku Roopertin-, Kasarmin-, Etelä-Esplanaati- ja Unioninkatua sekä Aleksanterinkatua Maariankadulle kulkeva murtoviiva, kuitenkin siten, että myyntipaikkoja saa olla rajaviivana olevain katujen kumpaisellakin puolella;

että vähittäismyyntiä ja anniskelua siten luvallisella alueella ei kuitenkaan saa harjoittaa koulun eikä kirkon välittömässä läheisyydessä, eikä myöskään Senaatintorin varrella; sekä

että poikkeuksen anniskeluun nähden saa tehdä Kauppa- ja Rautatien torin varsilla sijaitseviin hotelleihin, Alppilaan, Kaisaniemeen, Luotoon, Kaivohuoneeseen ja Kleinehn hotelliin sekä teattereihin ja klubeihin nähden;

D) väkiviinajuomain vähittäismyyntiin ja anniskelun yksinoikeuden myöntämiseen nähden:

että Helsingin Anniskeluosakeyhtiölle edelleen myönnetään täällä yksinoikeus kaikkien sekä koti- että ulkomaisten väkiviinajuomain vähittäismyyntiin ja anniskeluun ynnä siitä johtuva oikeus viinien ja muiden miedompain juovutusjuomain vähittäismyyntiin täällä kesäkuun 1 päivästä 1916 samaan päivään 1918, oikeuttamalla osakeyhtiö määrätystä, sille suoritetusta maksusta hotellien, ravintolain tai konditoriaain omistajille sekä klubeille luovuttamaan osan saamiaan anniskelu-oikeuksia;

mutta että mainittuun myönnytykseen liitetään alempana luetellut ehdot:

1) että anniskeluosakeyhtiön hallituksessa varataan sija vähintään kahdelle Kaupunginvaltuuston valitsemalle jäsenelle;

2) että Kaupunginvaltuusto vahvistaa niiden välikirjain kaavakkeet, joilla anniskeluoikeuksia luovutetaan;

3) että luokan, johon kukin anniskelupaikka on luettava, määrää Maistraatti;

4) että väkiviinatavaroita ei saa lähettää kaupungin ulkopuolelle muille kuin jälleenmyyjille;

5) että anniskeluosakeyhtiö ei saa ulkomaisia väkiviinatavaroita eikä kotimaisella väkiviinalla sekotettua ulkomaista konjakkia myydä halvemmasta kuin 5 markasta litran astioista myytävää eikä halvemmasta kuin 6 markasta litran pulloissa tahi ruuseissa maahan tuotua tavaraa;

6) että anniskeluosakeyhtiö viimeistään maaliskuun kuluessa otta ratkaistavaksi kysymyksen myönnettyjen oikeuksien luovuttamisesta, sikäli kuin sellainen luovutus on luvallinen;

7) että anniskeluoikeuden omistaja on velvollinen tilaamaan kaikki väkiviinatavarat anniskeluosakeyhtiöltä;

8) että Kaupunginvaltuuston valitseman vakinaisen sovintolautakunnan, johon kuuluu viisi varsinaista ja kolme varajäsentä, ratkaistavaksi jätetään: a) kysymys siitä, onko vuokramies osakeyhtiön vaatimuksesta julistettava hänelle myönnetyn oikeuden menettäneeksi; b) muut riidat, joita osakeyhtiön ja sen vuokramiesten välillä voi syntyä sopimussuhteen johdosta; sekä c) kysymys tavaraston lunastamisesta, kun sitä vaatii vuokramies, jonka vuokraoikeus rajoitetaan, lakkautetaan tai julistetaan menetetyksi;

9) että anniskeluosakeyhtiö itse hoitaa ravintolaliikkeen kaikissa toisen ja kolmannen luokan anniskelupaikoissa;

10) että anniskeluosakeyhtiö ei käytä yksinoikeutta saadakseen liikkeestä mahdollisimman suurta voittoa, vaan etusijassa saadakseen aikaan järjestystä tässä liikkeessä sekä vastustaakseen juovutusjuomain väärinkäyttöä, minkätähden anniskeluosakeyhtiöllä ei ole oikeutta sanomalehdissä ilmoittamalla eikä muullakaan tavoin kiinnittää yleisön huomiota myyntiliikkeeseensä;

11) että anniskelu- ja vähittäismyyntipaikoissa pidetään voimassa siisteyttä ja järjestystä sekä sitä varten asetetaan tarpeellinen määrä valvojia;

12) että luovutettujen anniskeluoikeuksien myyntimaksujen määräämisessä noudatetaan oikeudenmukaisuutta; sekä

13) että anniskelijoille myydyille tavaroille pannaan kohtuulliset hinnat.

Maaliskuun 4 p:nä on Maistraatti yhtynyt Valtuuston päätöksiin, mikäli toimenpide asiassa Maistraatin puolelta on tarpeellinen; minkätähden mainittuja päätöksiä, 9 p:nä kesäkuuta 1892 annetun, muun muassa väkiviinajuomain myyntiä koskevan asetuksen 6 §:n nojalla, on noudatettava.

13. Lisäys taksameetteri-automobiililla ajoa koskevaan, 7 p:nä marraskuuta 1914 vahvistettuun taksaan.

Maistraatin vahvistama 8 p:nä maaliskuuta 1916.

Yksinkertaisesta matkasta Viaporiin ja siihen kuuluviin saariin suoritetaan maksua taksan III mukaan kyyditettäessä enintään 4 henkilöä sekä taksan II mukaan, jos automobiili otetaan myöskin paluumatkalle linnoitusalueelta, ja sovelletaan tätä määräystä huolimatta siitä, mihin aikaan vuorokaudesta automobiiliä käytetään.

14. Kaupunginvaltuuston päätös sähkölaitoksen ensimmäisen käyttöinsinöörin ja assistentin virkain uudestijärjestämisestä, 14 p:ltä maaliskuuta 1916.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto päättänyt:

että sähkölaitoksen ensimmäisen käyttöinsinöörin virkaan ei enää ole oleva yhdistettynä laitoksen toimitusjohtajan assistentin toimi, vaan että teknillisten laitosten hallitus saa esiintyvissä tapauksissa ratkaista, kelle laitoksen johtavista insinööreistä assistentin tehtävät on annettava;

että laitoksen ensimmäisen käyttöinsinöörin palkka toukuun 1 p:stä 1916 lähtien on oleva 7,200 markkaa vuodessa, paitsi vapaata asuntoa, lämpöä ja valoa; sekä

että palkkioksi sille laitoksen johtavalle insinöörille, jolle hallitus antaa toimitusjohtajan assistentin tehtävät, määrätään 1,800 markkaa vuodessa toukokuun 1 p:stä 1916 lukien.

15. Kaupunginvaltuusmiesten päätös osin uusien osin muutettujen palkkaussääntöjen vahvistamisesta erinäisille kunnan laitoksille, 28 p:ltä maaliskuuta 1916.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto vahvistanut seuraavat osin uudet ja osin muutetut palkkaussäännöt alempana mainituille kunnan laitoksille, nimittäin:

Rahatoimikonttori.

1 kaupunginkamreeri, palkkaa	5,000: —	
palkkiota	<u>5,000: —</u>	10,000: —
1 kaupunginkassanhoitaja, palkkaa	8,000: —	
1 avustava kassanhoitaja	6,000: —	
1 vanhempi kaupunginkirjuri, palkkaa	7,000: —	
2 nuorempaa kaupunginkirjuria, palkkaa à 5,000:—	10,000: —	
4 konttorikirjuria, palkkaa à 2,500:—	10,000: —	
2 vahtimestaria, palkkaa à 2,100: —	4,200: —	
1 vahtimestarinapulainen, palkkaa	1,000: —	
Määräraha ekspeditöörin tehtävain hoitamista vart.	3,600: —	

Kaikilla vakinaisilla virkamiehillä on oikeus saada palkan korotusta 5 ja 10 vuoden palveluksesta 10% pohjapalkastaan kumpaisellakin kerralla.

Liikennekonttori.

1 kamreeri, palkkaa	6,000: —	
2 vanhempaa kirjuria, palkkaa à 4,000:—	8,000: —	
2 nuorempaa kirjuria, palkkaa à 3,400:—	6,800: —	
1 vanhempi kassanhoitaja, palkkaa	3,400: —	
1 nuorempi kassanhoitaja, palkkaa	2,700: —	

1 kirjanpitäjä, palkkaa	3,400: —
2 vanhempaa konttorikirjuria, palkkaa à 2,300: —	4,600: —
2 nuorempaa konttorikirjuria, palkkaa à 2,000: —	4,000: —
1 vaakamestari, palkkaa	3,000: —
2 apulaisvaakamestaria, palkkaa à 2,400: —	4,800: —

Kaikki tässä luetellut virkailijat ovat oikeutetut saamaan palkankorotusta 5 ja 10 vuoden palveluksesta 10% pohjapalkastaan kumpaisellakin kerralla.

Vesijohtolaitos.

1 apulaisjohtaja, palkkaa	9,000: —
---------------------------------	----------

Kaasutehdas.

1 apulaisjohtaja, paitsi asuntoa, lämpöä ja valoa, palkkaa	8,000: —
1 kemisti (avustava käyttöinsinööri) palkkaa	6,000: —

Kaupungin yleisten töiden hallitus ja rakennuskonttori.

1 sihteeri, palkkiota	4,000: —
1 kaupunginarkkitehti, palkkaa	11,000: —
matkaravoja	500: —
	<hr/>
11,500: —	
1 kaupunginarkkitehdin apulainen, palkkaa	6,500: —
matkaravoja	500: —
	<hr/>
7,000: —	
1 kaupunginasemakaava-arkkitehti, palkkaa	11,000: —
matkaravoja	500: —
	<hr/>
11,500: —	
1 kaupunginasemakaava-arkkitehdin apulainen, palkkaa	6,500: —
1 puhtaanapitolaitoksen johtaja, palkkaa	6,500: —
matkaravoja	500: —
	<hr/>
7,000: —	
1 kamreeri, palkkaa	6,000: —

Terveydellisten tutkimusten laboratorio.

Johtaja, palkka	9,000: —
-----------------------	----------

Lisäksi on Kaupunginvaltuusto päättänyt:

että nykyinen liikennekamreeri saa henkilökohtaista palkanlisäystä 2,000 markkaa;

että palkakaarotusta 5 ja 10 vuoden palveluksesta tulee uuden kulkutautisairaalan ylilääkärille, alilääkärille, apulaislääkäreille ja toimitsijalle 10% pohjapalkasta kumpaisellakin kerralla, ollen kuitenkin yli- ja alilääkärinviran nykyisiin pitäjiin nähden noudatettavana, että he eivät saa ikäkorotusta varten lukea hyväkseen sitä aikaa, minkä he ovat toimineet Marian sairaalan kulkutautiosaston palveluksessa;

että kaupungin palomestarilla ja alipalomestarilla on oikeus saada palkankorotusta 5 ja 10 vuoden palveluksesta 10% pohjapalkastaan kumpaisellakin kerralla;

että Helsingin kaupungin tyttöjen ammattikoulun vakinaisille opettajattarille taataan 5, 10 ja 15 vuoden palveluksesta korotusta 20, 20 ja 10% siitä pohjapalkasta, mikä heillä on opetuksesta koulun ensimmäisellä luokalla;

että terveydellisten tutkimusten laboratorioin johtajille, asistentille ja laboraattorille tulee palkankorotusta 5 ja 10 vuoden palveluksesta 10% pohjapalkasta kumpaisellakin kerralla;

että kaikille teknillisten laitosten vakinaisille virkamiehille taataan ikälisäystä 5 ja 10 vuoden palveluksesta 10% pohjapalkasta kumpaisellakin kerralla;

että mainitunlaisiksi virkamiehiksi on luettava ainoastaan ne teknillisten laitosten viranpitäjät, jotka Kaupunginvaltuusto tai näiden laitosten hallitus asettaa;

että toiselle kaupunginlääkärille annetaan palkankorotusta 5 ja 10 vuoden palveluksesta 10% pohjapalkasta kumpaisellakin kerralla.

Lopuksi on Kaupunginvaltuusto päättänyt:

että kaikkia Kaupunginvaltuuston hyväksymiä voimassa olevain palkkasääntöjen ja palkkausehtojen muutoksia on sovellettava tammikuun 1 päivästä 1916 lähtien, rahatoimikonttorin palkkasääntöä, mikäli kaupunginkamreerin ja kaupunginkassanhoitajan palkkausetuja koskee, kuitenkin edellyttäen sen saavan Keisarillisen Senaatin vahvistuksen;

että ne viranpitäjät, joille Kaupunginvaltuuston asiasta tekemän päätöksen mukaan on taattu oikeus palkankorotukseen

määrävuosien palveluksesta, saavat siihen nähden lukea hyväkseen sen ajan, minkä he aikaisemmin ovat olleet samassa virassa;

että kunnan virkamiehille taattu palkanlisäys on kultakin budjettivuodelta laskettava heillä vahvistetun vuosirahasäännön mukaan olevain palkkaetujen johdolla;

että asianomainen virkamies saa määrävuosien palveluksesta tulevaan palkankorotukseen nähden lukea hyväkseen ainoastaan sen ajan, minkä hän vakinaisena sääntöpalkkaisena viranpitäjänä on virassa ollut, ellei Kaupunginvaltuusto jossakin tapauksessa ole myöntänyt poikkeusta tästä; sekä

että määrävuosien palveluksesta tuleva palkankorotus kannetaan lähinnä sen jälkeisen kuukauden 1 päivästä, jolloin korotuksen nauttimiseen nähden säädetyt ehdot on täytetty.

16. Kaupunginvaltuusmiesten päätös „Dorothea Fazerin apurahaston Helsingin kansanlastentarhain kesäsiirtolain hyväksi“ vastaanottamisesta, 28 p:ltä maaliskuuta 1916.

Sittenkun leskirouva Dorothea Fazerin oikeudenomistajat olivat kaupungille 28 p:nä maaliskuuta 1916 päivätyllä lahjotuskirjeellä lahjoittanut 25,000 markkaa »Dorothea Fazerin apurahastona Helsingin kansanlastentarhain kesäsiirtolain hyväksi» kaupungin hoidettavaksi sillä ehdolla, että pääoman korko jaetaan Helsingin kansanlastentarhain ruotsin- ja suomenkielisten kesäsiirtolain kesken siten, että kumpikin kieliryhmä vuosittain saa puolet siitä vapaasti käytettäväkseen kesäsiirtolainsa hyväksi, sekä että, jos mainitut kesäsiirtolat syystä tai toisesta lakkaavat toimimasta, pääoman korko annetaan Helsingin kansakoulujen kesäsiirtoloille tasan jaettavaksi ruotsin- ja suomenkielisten kesäsiirtolain kesken, on Kaupunginvaltuusto edellämainittuna päivänä päättänyt vastaanottaa lahjoituksen lahjoituskirjeen mukaisesti hoidettavaksi ja käytettäväksi.

17. Rahatoimikamarin päätös menettelystä rahavaroja kaupunginkassasta tilattaessa, joulukuun 20 päivältä 1915.

Sittenkun Kaupunginvaltuusto marraskuun 2 päivänä 1915 oli antanut rahatoimikamarin tehtäväksi kaupunginkassasta tapahtuvaan rahavarain tilaukseen nähden järjestää sellaisen menettelyn, että 1916 vuoden alusta on rahavaroja maksettavaksi osotettaessa esitettävä selvitys siitä, että määrärahoja kuhunkin tarkoitukseen on käytettävänä vahvistetun budjetin puitteissa, on rahatoimikamari rahatoimikonttorin esityksestä edellä mainittuna päivänä määrännyt:

että laskut, maksulistat ja muut rahavarain tilaukset on samoin kuin tähänkin asti lähetettävä rahatoimikamariin, ja on tällöin etuantina tilattu rahasumma oleva jaettuna niiden budjettieräin kesken, joita varten etuanti on tilattu, kuitenkin niin että asianomaisten viranomaisten hyväksymät laskut saa välittömästäkin lähettää rahatoimikonttoriin;

että rahatoimikamari sitten lähettää rahatoimikonttoriin kaikki kamariin saapuneet laskut, maksulistat ja muutkin rahatilaukset joko alkuperäisinä tai kamarin kansliassa tämän mukaisesti kirjoitettuina maksumääräyksinä;

että kaikki rahatoimikonttoriin annetut laskut y. m., joita varten määrärahoja on käytettävänä, numeroidaan yhteen jaksoon ja heti merkitään asianomaisiin tileihinsä n. s. jakojournaliin, jossa ovat sekä kaikki budjetissa luetellut erät että siirtyvätkin tilit, sekä varustetaan merkinnällä: »Merkitty muistutuksesta: Tili — — —»;

että kirjaan pannut laskut y. m. rahatoimikonttorissa kirjoitetaan kahteen yhtäpitävään luetteloon, joista toinen on maksumääräysluettelona ja toista säilytetään rahatoimikamarissa;

että luetteloissa on oleva sarakkeet numeroa ja maksun saajaa varten, tyhjä sarake vastaisia merkintöjä varten ja niinikään tyhjä sarake maksettavia rahamääriä varten, jotka viimeksi mainitut lasketaan yhteen valvonnan ja kirjanpidon toimittamiseksi;

että rahatoimikonttori lähettää mainitun luettelon ynnä siihen merkityt laskut ja rahatilaukset kuhunkin rahatoimikamarin kokoukseen lopullisen maksumääräyksen antamista varten;

että, jollei rahatoimikamari silloin hyväksy jotakin luetteloon kirjoitettua erää, se poistetaan ja luetteloiden loppusummat muutetaan tämän mukaisesti;

että muut lähetetyt laskut ja rahatilaukset, joita rahatoimikonttori syystä tai toisesta ei ole voinut merkitä asianomaiseen tiliin, viivyttelämättä palautetaan rahatoimikamariin ilmoittamalla tämän menettelyn syy joko lähetetyssä asiakirjassa tai sen oheisessa kirjelmässä;

että, jos rahatoimikamari sittemmin päättää maksun siitä huolimatta suoritettavaksi, lasku tai tilaus palautetaan rahatoimikonttoriin rahatoimikamarin kirjallisella maksumääräyksellä varustettuna; sekä

että kaikki kaupungin varoista suoritettavat maksut on sekä kirjoitettava maksumääräyslistaan että varustettava merkinnällä kirjaanpanon toimittamisesta, ennenkuin maksuja saa suorittaa, lukuunottamatta kuitenkaan työntekijäin palkkauslistoja, joiden maksamisessa menetellään samoin kuin tähänkin asti, kassaosotuksia, jotka rahatoimikamarin päätöksen mukaan paikalla lunastetaan, sekä erääntyneitä obligatsioneja ja korkolippuja, jotka joka tapauksessa lunastetaan ilman rahatoimikamarin maksumääräystä.

KUNNALLISASETUS-KOKOELMA

SISÄLLYS:

1. Poliisijärjestyksen erinäisten pykäläin muutos.
 2. Maistraatin työjärjestyksen 7 ja 8 §:n muutos.
 3. Kaupunginvaltuuston päätös koiraveron suuruudesta.
 4. Kontrahti-kaavake Helsingin Anniskeluosakeyhtiön ja sen vuokraajain välillä.
 5. Lisäys Helsingin kauppayhdistyksen ohjesääntöön.
 6. Lisäys taksoitusvalmistelukunnan johtosääntöön.
 7. Kasvattilasten ruumiillista hoitoa koskeva sääntö.
 8. Terveystoimikunnan sihteerin johtosääntö.
 9. Uudenmaan läänin Kuvernöörin päätös viinien ja muiden miedompain juovutusjuomain vähittäiskaupan järjestämisestä kesäkuun 1 päivän 1916 ja kesäkuun 1 päivän 1918 välisenä aikana.
 10. Kaupunginvaltuuston päätös kaupunginkamreerin ja kaupunginkassanhoitajan palkkaetujen muuttamisesta.
 11. Kaupunginvaltuuston päätös itäisen ja läntisen viertotien kunnossapidon ottamisesta kaupungin huoleksi.
 12. Helsingin kaupungin sairaalahallinnon ohjesääntö.
 13. Terveystoimikunnan johtosäännön 10 ja 17 §:n muutos.
 14. Kaupunginlääkärin johtosäännön 2 ja 7 §:n muutos.
 15. Kaupunginvaltuuston päätös kaupungin rakennusmestariviran lakkauttamisesta ja kolmannen avustavan työpäällikönviran perustamisesta.
 16. Kaupungin yleisten töiden hallituksen johtosäännön muutos.
 17. Rakennuskonttorin johtosäännön erinäisten pykäläin muutos.
 18. Vallilan huvila-alueen erinäistä kortteleissa n:ot 530—551 sijaitsevia tonttia varten 6 p:nä lokakuuta 1908 vahvistettujen kontraktien muutos.
 19. Asetus rakennustöiden suorittamisesta meren rannalla sijaitsevilla Suomen kauppasatamissa.
 20. Lupakirja Brändön raitiotielle.
 21. N. s. asuntohuvilain rakentamisessa noudatettavia määräyksiä.
-
-

1. Lokakuun 30 p:nä 1908 vahvistetun poliisijärjestyksen erinäiset pykälät muutetut toisin kuuluviksi.

Uudenmaan läänin Kuvernöörin vahvistamat 4 p:nä huhtikuuta 1916.

Kaupunginviranomaisten esityksestä Uudenmaan läänin Kuvernööri on edellämainittuna päivänä seuraavasti muuttanut allamainitut kaupungin poliisijärjestyksen pykälät:

36 §.

Tavarain kuljetukseen aiotut ajoneuvot ovat, jos niiden omistaja asuu kaupungissa, varustettavat kilvellä, joka osottaa omistajan nimen tahti toiminimen sekä hänen asuntonsa selvillä, vähintään yhdeksän (9) sm korkeilla kirjaimilla.

Jos sama henkilö omistaa useita tuollaisia ajoneuvoja, on jokainen niistä sitä paitsi merkittävä erityisellä numerolla, joka on kilvessä osotettu vähintään yhdeksän (9) sm korkeilla lukumerkeillä.

Ajoneuvoja ajoon käytettäessä pitää sellainen kilpi olla kiinnitettynä ajoneuvoihin niin, että kirjoitus on täysin näkyvissä.

Maidonkuljetukseen käytetystä ajoneuvosta noudatettakoon muutoin mitä siitä on erittäin säädetty.

113 §.

Tuoretta voita, munia, metsänriistaa, vihanneksia, hedelmiä, marjoja sekä kasveja ja kukkia saa kaupustella vapaasti kaupungilla.

Muuten eivät muut kuin ne, jotka ovat hankkineet siihen maistraatin luvan, ja luvassa asetetuin ehdoin, saa ammattimaisesti kaupitella tavaroita kaupungilla.

118 §.

Kaupaksi olevien ruokatavaroiden pitää olla puhtaita, vieraililla aineilla sekottamattomia, ei pilaantuneita eikä muuten terveydelle vahingollisia.

Jos tätä rikotaan, voidaan tavarakin julistaa menetetyksi. Maidonkaupasta noudatettakoon mitä siitä on erittäin säädetty.

120 §.

Myytäviksi aiottuja ruokatavaroita ei saa säilyttää paljaalla maalla eikä lattialla, vaan astioissa tahi niin laitetuilla alustoilla, etteivät tavarat, ei myöskään maa eikä lattia ryvety.

Tuoretta lihaa on kuljetettava soveliaissa ajoneuvoissa ja kuljettaessa säilytettävä peitettynä puhtaassa säiliössä tahi käärittynä valkoisesta, puhtaasta, pestävästä kankaasta tahi senlaatuudesta aineesta tehtyyn päällykseen.

Lihan ripustamista varten olevat koukut pitää olla galvanoidut tahi tinatut.

Eläviä kaloja ei saa punnita koukussa.

Astiat, lusikat, kauhat ja muut kalut, joilla ostajien sallitaan tutkia tavaroita, ovat joka kerta jälleen huolellisesti puhdistettavat, eikä niitä saa käyttää tavaroita varastosta ottaessa eikä sinne panna, ei myöskään saa kaataa varastoon takaisin mitä kaluihin tutkimisen jäleltä on jäänyt.

2. Maistraatin 22 p:nä huhtikuuta 1911 vahvistetun työjärjestyksen 7 ja 8 §:t muutetut toisin kuuluviksi.

Uudenmaan läänin Kuvernöörin vahvistama 4 p:nä huhtikuuta 1916.

Maistraatin esityksestä Uudenmaan läänin Kuvernööri on edellämainittuna päivänä seuraavasti muuttanut Maistraatin työjärjestyksen 7 ja 8 §§:lät:

7 §.

Maistraatilla on apuna yksi maistraatinsihteeri, joka samalla on ensimmäinen julkinen notaari, yksi toinen julkinen notaari, kaksi notaaria, yksi avustava rikostuomioiden toimeenpanija, venäjän ja saksan kielenkääntäjiä, yksi reistraattori, yksi

aktuaari, yksi kanslisti, yksi raastuvanarkiston apulainen sekä tarpeellinen määrä palvelusmiehiä.

Maistraatinsihteeri valitaan niinkuin siitä erittäin on säädetty, jota vastoin Maistraatti valitsee muut virka- ja palvelusmiehet, aktuaarin kuitenkin Raastuvanoikeuden mieltä kuultaan.

8 §.

Maistraatinsihteerin on velvollisuus:

laatia ja varmentaa kaikki Maistraatista annettavat toimituskirjat, jotka eivät ole oikeusraatimiehen eivätkä notaarien huolehdittavia, sekä valvoa, että ne tulevat lähetetyiksi;

esitellä hakemukset sellaisten todistusten saamisesta, jotka Maistraatin puheenjohtaja voi Maistraatin päätöksettä antaa, sekä laatia ja lähettää ne;

laatia ja lähettää Maistraatin antamat valtakirjat, viranvahvistus- ja virkaerokirjat;

laatia ja edelleen toimittaa Maistraatin kuulutukset;

hoitaa teoslainakiinnitysasiain pöytäkirja, lähettää otteet näistä asioista tehdyistä pöytäkirjoista sekä antaa rasitus-todistukset; niin myös

pitää laivankiinnitys- ja laivarekisteriasiain pöytäkirjaa ja hoitaa laivarekisteriä siihen kuuluvine asiakirjoineen sekä pitää huolta siinä tarvittavain toimituskirjain antamisesta.

Ensimmäisenä julkisena notaarina on maistraatinsihteerin velvollisuus:

toimittaa vekseli-, meri- ja muut protestit sekä laatia ja lähettää otteet niissä syntyvistä pöytäkirjoista;

virkaHuoneessa tai muualla olla saapuvilla obligatsioonien arpomisissa ja erinäisissä muissa toimituksissa, joihin yleisö häntä kutsuu, sekä niistä antaa pöytäkirjanotteet.

Toisen julkisen notaarin tulee olla yleisölle apuna kaikenlaatuisten notaarintodistusten antamisessa, jotka eivät kuulu edellä lueteltuihin toimituksiin.

Maistraatinsihteerin ja toisen julkisen notaarin tulee kunakin arkipäivänä olla tavattavina raatihuoneella, ensinmainitun kello yhdentoista ja puoli kolmen välillä sekä jälkimäisen kello kymmenestä kolmeen.

Maistraatinsihteeri ja toinen julkinen notaari kustantavat

niiden toimituskirjain puhtaaksikirjoituksen, joista lunastus kannetaan, jota vastoin maistraatinsihteerin muiden toimituskirjain puhtaaksikirjoitus toimitetaan Maistraatin kansliassa.

3. Kaupunginvaltuuston päätös koiraveron suuruudesta, 11 p:ltä huhtikuuta 1916.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto päättänyt, että vero heinäkuun 1 p:n 1916 jälkeen pidetystä koirasta on oleva 20 markkaa.

4. Kaavake Helsingin Anniskeluosakeyhtiön ja sen vuokraajien välillä väkevämpien väkiviinajuomain anniskelu-oikeuden luovutuksessa käytettäviksi välikirjoiksi.

Kaupunginvaltuuston vahvistama 11 p:nä huhtikuuta 1916.

Sittenkun Kaupunginvaltuusto on Helsingin Anniskeluosakeyhtiölle myöntänyt täällä yksinoikeuden kaikkien sekä koti-että ulkomaisten väkiviinajuomain vähittäismyyntiin ja anniskeluun kesäkuun 1 päivän 1916 ja kesäkuun 1 päivän 1918 väliseksi myyntikaudeksi, oikeuttaen yhtiön yksityishenkilölle tai yhtiölle luovuttamaan osan ensimmäisen luokan ravintolassa käytettäviä anniskeluoikeuksia ja muun muassa sillä ehdolla, että anniskeluoikeuksien luovutuksessa käytettävään välikirjain kaavakkeet annetaan Kaupunginvaltuuston vahvistettaviksi, on Valtuusto edellämainittuna päivänä määrännyt, että puheena-olevain välikirjain tulee sisältää seuraavat 8 kohtaa:

1) Oikeutta saa haltija käyttää ainoastaan niin kauan kuin hänen anniskelupaikkansa pysytetään ensimmäisessä luokassa.

2) Kaikkia yleisessä asetuksessa olevia tai asianomaisten viranomaisten erittäin antamia, tähän liikkeeseen soveltuvia määräyksiä on oikeudenhaltijan tarkoin noudatettava.

3) Väkiviinajuomia ei saa myydä noudettavaksi.

4) Oikeudenhaltija on velvollinen anniskeluosakeyhtiön konttorista tilaamaan kaikki väkevämmät väkiviinajuomat eikä saa minkään syyn varjolla, ei omiksi tarpeikseenkaan, luonaan säilyttää muita kuin vastamainitulla tavalla ostettuja väkevempiä väkiviinajuomia, ja voidaan oikeudenhaltijan tuollaisten juomien varaston katsastus toimittaa niin usein kuin yhtiö hyväksi näkee.

Maksu tavaroista suoritetaan yhtiön konttorissa tilausta tehdessä.

5) Oikeudenhaltijan tulee kunnollista ja siististi puettua palvelijastoa käyttämällä pitää yleisön saatavana ruoka- ja juomatavaroita mahdollisimman parhaassa kunnossa sekä pitää huoneisto ja kalusto hyvässä kunnossa.

6) Täten luovutetusta anniskeluosakeyhtiön myyntivuodelta $\frac{1}{6}$ 191 — $\frac{1}{6}$ 191 suorittaa markan maksu, jota on yhtiön konttoriin vaatimatta edeltäpäin suoritettava markkaa kulta-kin vuosineljännekseltä.

7) Oikeudenhaltijan tulee vuosittain ennen helmikuun 1 päivää yhtiön konttorissa saatavana olevan kaavakkeen mukaan yhtiölle ilmoittaa, montako litraa väkevempiä väkiviinajuomia liikkeessä on lähinnä edellisen kalenterivuoden kuluessa myyty, ja on yhtiöllä oikeus tiedon todenperäisyyden selville saamiseksi samoin kuin muutoinkin vuokrakauden kuluessa tarkastaa liikkeestä pidetyt kirjat.

8) Jos anniskeluosakeyhtiön johtokunta havaitsee oikeudenhaltijan jotakin tässä välikirjassa vahvistettua määräystä rikkomalla menettäneen hänelle myönnetyn oikeuden, jätetään asia Helsingin Kaupunginvaltuuston asettaman sovintolautakunnan ratkaistavaksi. Saman sovintolautakunnan käsiteltäviksi annetaan niinkään riidat, joita sopimussuhteen johdosta voi syntyä oikeudenhaltijan ja yhtiön kesken, sekä kysymys tavaraston lunastamisesta yhtiölle, kun oikeudenhaltija sitä vaatii sen johdosta, että hänen oikeutensa on supistettu, lakkautettu tai julistettu menetetyksi.

5. Lisäys Helsingin kauppayhdistyksen 25 p:nä toukokuuta 1869 vahvistettuun ohjesääntöön.

Uudenmaan läänin Kuvernöörin vahvistama 20 p:nä huhtikuuta 1916.

Helsingin kauppayhdistyksen esityksestä on Uudenmaan läänin Kuvernööri edellämainittuna päivänä vahvistanut seuraavan lisäyksen mainitun yhdistyksen ohjesääntöön:

»Ulosmittausta ilman tuomiota tahi päätöstä toimitettakoon, niinkuin 27 p:nä helmikuuta 1897 annetussa, erinäisiä määräyksiä muiden muassa yleisten maksujen ulosmittauksesta sisältävässä asetuksessa säädetään, yhdistyksen jäsenten suoritettavaksi päätettyjen maksujen perimiseksi.»

6. Lisäys taksoitusvalmistelukunnan 30 p:nä toukokuuta 1911 vahvistettuun johtosääntöön.

Kaupunginvaltuuston vahvistama 2 p:nä toukokuuta 1916.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto vahvistanut seuraavan lisäyksen taksoitusvalmistelukunnan johtosääntönsä 2 §:lään:

»Taksoitusvalmistelukunta on oikeutettu esitöissään käyttämään apuna tarpeellisen määrän asiantuntioita ja heille maksamaan Kaupunginvaltuuston vahvistaman palkkion.»

Samana päivänä on Valtuusto määrännyt, että kysymyksessä oleva palkkio on suoritettava 20 markalla kultakin kokoukselta.

7. Kasvatilasten ruumillista hoitoa koskeva sääntö.

Uudenmaan läänin Kuvernööriin vahvistama 12 päivänä toukokuuta 1916.

1 §.

Terveydenhoitolautakunnan velvollisuus on pitää silmällä niiden kolmea vuotta nuorempain lasten hoitoa, joita Helsingin kaupunkikunnassa kasvatetaan muiden kuin vanhempainsa tahi laillisen holhoojansa luona. Mainittua silmälläpitoa toimittavat terveydenhoitolautakunnan valvonnan alaisina yksi tahi useammat mainitun tehtävän lautakunnalta saaneet lääkärit, joita siinä avustavat muut henkilöt sillä tavoin, kuin lautakunta katsoo sopivaksi määrätä.

2 §.

Jokainen, joka on vastaanottanut lapsen sillä tavoin kuin 1 §:ssä on sanottu, olkoon velvollinen kahden vuorokauden kuluessa vastaanottamisesta ilmoittamaan siitä terveydenhoitolautakunnalle.

Jos lapsenkasvattaja muuttaa asuntoa, on terveydenhoitolautakunnalle kahden vuorokauden kuluessa annettava siitä tieto. Jos lapsi kuolee, tahi jos kasvattaja luovuttaa sen luotaan, on siitä viimeistään vuorokauden kuluessa ilmoitettava terveydenhoitolautakunnalle.

3 §.

Kun ilmoitus, josta 2 §:n 1 momentissa puhutaan, on terveydenhoitolautakunnalle saapunut, tulee lautakunnan heti toimituttaa kodin terveydellinen tarkastus. Jos sellainen tarkastus on toimitettu ja terveydenhoitolautakunnalle ilmoitetaan, että lapsenkasvattaja on vastaanottanut lisää lapsia tahi muuttanut asuntoa, tulee terveydenhoitolautakunnan harkita, onko kodin tarkastus tämän johdosta toimitettava vai ei.

Jos kasvatilapsi kuolee, tulee terveydenhoitolautakunnan, jos tarpeelliselta näyttää, toimituttaa kuolemantapausta koskeva tutkimus.

4 §.

Lapsenkasvattajan tulee alinomaa panna kasvattilapsen hoitoon tarpeellista huolta ja, jos lapsi sairastuu, hankkia sille sellaista erikoishoitoa, kuin asianhaarat vaativat.

Lapsenkasvattaja älköön panko estettä terveydenhoitolautakunnan toimituttamalle lapsen hoidon silmälläpidolle; noudattakoon myös niitä määräyksiä, joita se tai ne henkilöt, jotka terveydenhoitolautakunta on valtuuttanut silmälläpitoa toimitamaan, sitä varten antavat.

5 §.

Jos terveydenhoitolautakunta havaitsee, että lapsen hoito ei ole tyydyttävä, tulee lautakunnan velvoittaa asianomainen ryhtymään tai itse ryhtyä toimiin lapsen muuttamiseksi toiseen kotiin, ja sopivan kasvatuskodin saamiseksi kääntyköön lautakunta kasvatuslautakunnan puoleen.

6 §.

Lapsenkasvattajan, jonka terveydenhoitolautakunta on 5 §:n mukaan velvoittanut antamaan vastaanottamansa lapsen luotaan, voi lautakunta kieltää joksikin aikaa toistaiseksi vastaanottamasta kasvattilapsia.

7 §.

Jos 2 §:ssä mainittu ilmoitus jätetään tekemättä, olkoon rangaistus sakkoa viidestä viiteenkolmatta markkaan. Jos joku on 6 §:ssä mainittua kieltoa rikkonut, olkoon sakko viidestäkolmatta kahteensataan markkaan.

8 §.

Jos terveydenhoitolautakunnan 5 tai 6 §:n mukaan antamaa määräystä ei noudateta, saatakoon niskoitteleva velvoittaa siihen, niinkuin voimassa olevassa asetuksessa terveydenhoidosta Suomessa säädetään.

9 §.

Harkinnan mukaan voi terveydenhoitolautakunta tässä säännössä määrätystä silmälläpidosta vapauttaa lapset, jotka on otettu lastenhoitolaitokseen tahi jotka sellainen laitos tai

vaivaishoitoyhdyskunta taikka lastenhoitoyhdistys on antanut elätteelle yksityishenkilön luo ja joita siellä valvotaan laitoksen, vaivaishoitoyhdyskunnan tahi yhdistyksen toimesta, niin myös sellaiseen kasvatuskotiin sijoitetun lapsen, joka on lapsen vastaanottanut muusta syystä kuin tulojen tahi ansion toivossa.

10 §.

Tämä sääntö astuu voimaan 1 päivänä syyskuuta 1916.

8. Terveystoimikunnan sihteerin johtosääntö.

Terveystoimikunnan vahvistama 18 p:nä toukokuuta 1916, noudatettavaksi 1 p:stä tammikuuta 1917.

Sihteerin velvollisuutena on:

1) terveystoimikunnan määrättävänä aikana olla tavattavana toimikunnan toimistossa;

2) tehdä pöytäkirja toimikunnan kokouksissa ja neljän päivän kuluttua kokouksesta antaa se puheenjohtajan tarkastettavaksi;

3) laatia toimikunnan päättämät kirjelmät;

4) katsoa, että tarkistettut kirjelmät viipymättä lähetetään;

5) lähettää pöytäkirjanotteet ja muut tarpeelliset jäljennökset;

6) hoitaa sihteerintehtävät toimikunnan asettamissa valiokunnissa ja komiteoissa, ellei erityistä sihteerinä niissä pidetä tarpeellisenä;

7) valmistella asiat, jotka terveystoimikunnalta tai ensimmäinen kaupunginlääkäri antaa Maistraatin tai Raastuvan-oikeuden edelleen käsiteltäväksi ja, jos tarpeelliseksi katsotaan, henkilökohtaisestikin niissä käyttää toimikunnan puhevaltaa; sekä

8) muutoin virassa antaa sitä apua, jota toimikunta häneltä pyytää.

9. Uudenmaan läänin Kuvernöörin päätös viinien ja muiden miedompain juovutusjuomain vähittäiskaupan järjestämisestä Helsingin kaupungissa kesäkuun 1 päivän 1916 ja kesäkuun 1 päivän 1918 välisenä aikana, 20 p:ltä toukokuuta 1916.

Sittenkun Kaupunginvaltuusto 14 p:nä joulukuuta 1915 puolestaan oli päättänyt, että erikoisia viinien ja muiden miedompain juovutusjuomain vähittäismyyntioikeuksia ei annetaisi myyntikautena 1 p:stä kesäkuuta 1916—1 p:vään kesäkuuta 1918 sen vähittäiskaupan lisäksi, jota 2 p:nä toukokuuta 1895 annetun, mainittujen juomain kaupan rajoituksia sisältävän asetuksen 1 §:n 2 momentin mukaan erityisettä luvatta saa harjoittaa se, jolla on oikeus vähittäin myydä paloviinaa ja siihen verrattavia tavaroita, sekä Maistraatti 8 p:nä tammiukuuta 1916 asiaa käsitellessään puolestansa oli määrännyt viinikauppaoikeuksien luvun puheenaolevana myyntikautena 22:ksi, on Uudenmaan läänin Kuvernööri, jonka mainitun asetuksen 2 §:n mukaan asian näin ollen tuli kysymystä ratkaista, edellämainittuna päivänä päättänyt:

1) että sen viinien ja muiden miedompain juovutusjuomain vähittäiskauppaoikeuden lisäksi, mikä edellä mainitun asetuksen 1 §:n 2 momentin mukaan on paloviinan ja muiden väkevämpäin väkiviinajuomain vähittäismyyntioikeuden haltijalla, tuollaisten Helsingin kaupungissa kesäkuun 1 päivän 1916 ja kesäkuun 1 päivän 1918 väliseksi myyntikaudeksi luovutettavain vähittäismyyntioikeuksien luku on määrättävä 33:ksi; sekä

2) että, alueeseen nähden missä viinien ja muiden miedompain juovutusjuomain kauppaa saa myyntikautena 1916—1918 harjoittaa, siihen on noudatettava seuraavia määräyksiä:

Vähittäismyyntipaikkoja ei saa olla:

a) kuudennessa, seitsemännessä, kahdeksannessa, yhdeksännessä, kymmenennessä, yhdennessätoista, kahdennessatoista, kolmannessatoista, neljännessatoista ja viidennessatoista kaupunginosassa eikä asemakaavaan ottamattomalla kaupungin alueella;

b) ensimmäisessä kaupunginosassa Rauhankadun pohjoispuolella, mutta kyllä mainitun kadun värrella;

c) toisessa kaupunginosassa Hallituskadun pohjoispuolella, mutta kyllä mainitun kadun varrella sekä Mikaelinkadun N:oissa 9 ja 11;

d) kolmannessa kaupunginosassa Unioninkadun varrella Kauppatorin eteläpuolella eikä mainitun kadun ja Länsirannan välisissä kortteleissa;

e) neljännessä kaupunginosassa Kansakoulu- ja Simonkadun pohjoispuolella eikä mainittujen katujen varsilla; sekä

f) Fredrikinkadun länsipuolella sijaitsevalla neljännen ja viidennen kaupunginosan alueella, mutta kyllä mainitun kadun varrella; samoinkuin

että kaupungin muissa osissa viinien ja muiden miedompain juovutusjuomain kauppaa ei saa harjoittaa kirkon, koulun, kasarmin, sairaalan eikä semmoisen paikan läheisyydessä, mihin väkeä mainittavammin kokoontuu, ei myöskään Kauppa- ja Rautatien torin eikä Simon- ja Kaivokadun pohjoispuolella sijaitsevain Itä- ja Länsi Henrikinkadun osain varrella.

10. Kaupunginvaltuuston päätös kaupunginkamreerin ja kaupunginkassanhoitajan palkkausetujen muuttamisesta, 28 p:ltä maaliskuuta 1916.

Keisarillisen Senaatin vahvistama 23 p:nä toukokuuta 1916.

Edellämainittuna päivänä on Keisarillinen Senaatti vahvistanut Kaupunginvaltuuston päätöksen siitä, että, samalla kun kaupunginkamreerin palkkaus on pysytetty nykyisessä määrässään eli 10,000 markan suuruisena, josta määrästä 5,000 markkaa on palkkaa ja 5,000 markkaa palkkiota, hänelle tammikuun 1 päivästä 1916 tulee palkankorotusta 5 ja 10 vuoden palveluksesta 10% koko palkkaukseltaan kumpasellakin kerralla, sekä että kaupungin kassanhoitaja on mainitusta päivästä saapa palkkaa 8,000 markkaa ynnä palkankorotuksen 5 ja 10 vuoden palveluksesta 10% pohjapalkasta kumpasellakin kerralla.

11. Kaupunginvaltuuston päätös itäisen ja läntisen viertotien kunnossapidon ottamisesta kaupungin huoleksi, 30 p:ltä toukokuuta 1916.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto päättänyt:

valtuuttaa rahatoimikamarin niiden itäisen viertotien varrella sijaitsevain tonttien omistajain kanssa, jotka itse pitävät katuosiaan kunnossa, tekemään sopimuksen mainitun kunnossapidon antamisesta kaupungin huoleksi vastikkeesta, jota kunkin eri tontin puolesta maksetaan joko ainoastaan vuotuinen erä tai, jos talonomistaja niin haluaa, jokin summa kerta kaikkiaan kadun kunnossapidon siirtyessä kaupungin haltuun ja sen lisäksi suhteellisesti vähennetty vuosimaksu laskettuna niin, että vastikkeen pääoma-arvo $4\frac{1}{2}\%$:n mukaan pysyy ennallaan;

että aika, jonka kuluessa sopimuksen edellä mainituin ehdoin saa tehdä, päättyy joulukuun 31 päivänä 1919;

valtuuttaa rahatoimikamarin läntisen viertotien varrella sijaitsevain tonttien omistajain kanssa tekemään väliaikaiset sopimukset kadun kunnossapidon siirtämisestä kaupungin haltuun, jotka sopimukset laaditaan niiden perusteiden mukaisesti, mitkä Kaupunginvaltuusto on maaliskuun 12 ja heinäkuun 2 päivänä 1901 vahvistanut noudatettaviksi kunnan ottaessa kadun kunnossapidon huolekseen, ja ovat voimassa kunnes läntinen viertotie on laajennettu täyteen leveyteensä; sekä

ulottaa edellä mainittujen maaliskuun 30 ja heinäkuun 2 päivänä 1901 vahvistamainsa perusteiden tammikuun 1 päivänä 1916 päättyneen voimassaoloajan tammikuun 1 päivään 1926, jota ennen perusteet tarpeen mukaisesti tarkistetaan, saamatta tämä tarkistus kuitenkaan muuttaa kaupungin ja niiden talonomistajain välistä oikeussuhdetta, joiden kanssa jo on tehty lopullinen sopimus kadun kunnossapidon ottamisesta kunnan huoleksi.

12. Helsingin kaupungin sairaalahallinnon ohjesääntö.

Uudenmaan läänin Kuvernöörin vahvistama 2 p:nä kesäkuuta
1916.

1 §.

Helsingin kaupungin kaikkien sairaalain ylin johto ja hallinto on toimenä ylihallituksella sairaalataarkastajan avustamana.

Helsingin kaupungin sairaalaylihallitus on välittömästi Kaupunginvaltuuston alainen.

Missä tapauksissa terveydenhoitolautakunta on oikeutettu käyttämään määräysvaltaa sairaanhoitoasioissa on terveydenhoitosäännössä sanottu.

2 §.

Sairaalain asiain lähintä hoitoa toimittavat eri sairaalain hallitukset. Kuitenkin saatakoon kaupungin perustamat tilapäiset sairaalat asettaa ylihallituksen välittömän silmälläpidon alaisiksi.

Kussakin sairaalassa, jolla on oma hallituksensa, on oleva johtaja, yksi tai useampia ylilääkärejä, tarpeellinen määrä alilääkärejä ja assistentteja, toimitsija sekä muitakin virkamiehiä, sairaanhoitohenkilöjä ja palvelusväkeä, niinkuin sairaalan vuosi-rahamäärä osoittaa.

3 §.

Helsingin kaupungin sairaalaylihallitukseen kuuluu kahdeksan jäsentä, joista sairaalataarkastaja on itseoikeutettu ja yhden valitsee terveydenhoitolautakunta jäsenistään vuodeksi. Muut ylihallituksen jäsenet, joista kahden tulee olla kaupungin vaki-naisten sairaalain johtajia, valitsee Kaupunginvaltuusto kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Ensimmäisellä kerralla valituista tulee kuitenkin kahden jäsenen ensimmäisen vuoden ja yhtä monen jäsenen toisen vuoden päättyessä erota arvalla.

Ylihallituksen jäsenistä valitsee Kaupunginvaltuusto puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vuodeksi kerrallaan.

Ylihallituksen kokouksiin voidaan niinkään kutsua kaupungininsinööri sekä kaupungin sairaalain ylilääkärejä otta-
maan osaa keskusteluihin.

4 §.

Ylihallitus kokoontuu puheenjohtajan kutsusta kerran kuukaudessa tai useammin, jos tarve vaatii.

Ylihallitus on päätösvaltainen vähintään viiden jäsenen ollessa saapuvilla. Ylihallituksen kokouksissa on pidettävä pöytäkirjaa.

5 §.

Ylihallituksen tehtävänä on:

pitää silmällä ja valvoa sairaalain hoitoa sekä katsoa, että siitä annettuja sääntöjä ja erikoismääräyksiä tarkoin noudatetaan;

sopivalla tavalla järjestää sairaalain taloudenhoito;

tehdä sopimukset lääkkeiden sekä sairaanhoito- ja muiden tarvikkeiden hankkimisesta sairaaloihin;

Kaupunginvaltuustolle ehdottaa niiden maksujen määrä, mitkä maksavien sairaiden on suoritettava sairaaloissa saamastaan hoidosta;

vahvistaa sairaalain ruokajärjestykset ja järjestysohjeet;

käsitellä sairaalain uutis-, lisä- ja muutosrakennustöitä sekä korjauksia koskevat asiat; samoin kuin

muutoin ryhtyä sopiviksi katsottuihin toimenpiteisiin kunnan sairaalahoidon kehittämiseksi ja edistämiseksi.

6 §.

Edelleen tulee ylihallituksen:

vuosittain laatia ja ennen lokakuun 1 päivää rahatoimikamariin lähettää ehdotus kunnan sairaalain seuraavanvuotiseksi meno- ja tulosäännöksi sekä, kun korjauksia on harkittu sairaaloissa olevan tarpeen, erityinen budjettiehdotus, jossa mainitaan sitä tarkoitusta varten tarpeelliset määrärahat;

ennen helmikuun 1 päivää vuosittain rahatoimikamariin antaa edellisen vuoden tilit asianmukaisesti päätettyinä;

vuosittain ennen maaliskuun loppua sekä Kaupunginvaltuustolle että terveydenhoitolautakunnalle antaa kertomus toiminnastaan selontekoinen, joita sairaalatarkastaja on antanut sairaalain hallinnosta ja asianomaiset ylilääkärit sairaanhoidon toimittamisesta; sekä

asianomaisille valtion ja kunnan viranomaisille antaa yllhallituksen vaatimat lausunnot ja tiedot.

7 §.

Yllhallituksen asiana on lisäksi:

avonaisuuden ilmaantuessa julistaa sairaalatarkastajan ja ylllääkärin virat yllhallitukselta 30 päivän kuluessa haettaviksi sekä Kaupunginvaltuustolle antaa hakukirjat ynnä lausuntonsa viran täyttämisestä;

kun sairaalan johtaja on 11 §:ssä mainitulla tavalla Kaupunginvaltuuston valittava, antaa lausunto sellaisesta asiasta;

ottaa sairaalain vuosirahasäännöissä mainitut alillääkärit ja assistentit ynnä toimitsija sekä antaa heille ero;

valita eri sairaalahallitusten jäsenet;

myöntää enintään kolmen kuukauden virkavapaus edellä mainituille virkamiehille ja määrätä heidän viransijaisensa sekä, kun virkavapautta on haettu pitemmäksi ajaksi, Kaupunginvaltuustolle lähettää hakukirjat oman lausuntonsa kera; samoin kuin

sairaalan virkamiesten kesken jakaa heille Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaan tuleva kesäloma.

8 §.

Sairaalatarkastajan, joka ei saa pitää eikä hoitaa muuta tointa eikä ottaa suorittaakseen työtä, joka on esteeksi hänen toiminnalleen kaupungin palveluksessa, valitsee Kaupunginvaltuusto varaten kuusikuukautisen molemminpuolisen irtisanomisen.

Hänen tehtävänään on:

olla yllhallituksen ja eri sairaalahallitusten jäsenenä;

esiteltäväksi valmistella sekä esitellä yllhallituksen käsiteltävät asiat;

hoitaa sihteerintehtävät sekä yllhallituksen että erityisten sairaalahallitusten kokouksissa;

laatia yllhallituksen vuosikertomus;

taajaan käymällä sairaaloissa tutustua niiden taloudenhoitoon, pitää sitä tarkoin silmällä ja eritoten katsoa, että suurinta säästäväisyyttä ja huolekkuutta noudatetaan taloudenhoidossa;

selvittää ja ylihallituksessa ehdottaa sopivia käytännöllisiä ja muita parannuksia sairaalain taloudelliseen käyttöön;

panna erikoista huomiota sairaalain tarvikkeiden yhteisostojen aikaansaamiseen sekä tuollaisten ostojen tapahduttua katsoa, että eri sairaalat saavat niille tulevan osansa tavaroista;

teettää vähäisiä korjaustöitä ja hankkia välittömästi tarpeellinen kalusto, ollen kuitenkin velvollinen tästä ylihallitukselle ilmoittamaan sen ensi kokouksessa;

toimittaa sairaalain taloudellista hallintoa ja käyttöä valaiseva yhtäjaksoinen tilasto;

ennen helmikuun 15 päivää ylihallitukselle antaa kertomus sairaalain taloushallinnosta edellisenä vuonna;

johtaa ja valvoo sairaalain toimitsijain työtä sekä siinä katsoa, että tilit hoidetaan tarkasti, samoin kuin vähintään kerran kuukaudessa katsastaa asianomaisen toimitsijan hallussa oleva kassa; sekä

muutoin noudattaa ylihallituksen hänen virkatoiminnastaan antamia erikoismääräyksiä.

9 §.

Sairaalalahallitukseen kuuluu sairaalan johtaja puheenjohtajana sekä sairaalataarkastaja ja yksi ylihallituksen muista jäsenistään vuodeksi kerrallaan valitsema kolmas jäsen. Ylilääkärin, joka ei ole johtaja, tulee käsiteltäessä hänen toimialaansa kuuluvia kysymyksiä ottaa osaa hallituksen keskusteluihin ja päätöksiin.

Sairaalalahallitus kokoontuu puheenjohtajan kutsusta vähintään kerran kuukaudessa. Kokouksessa on pidettävä lyhyttä pöytäkirjaa.

10 §.

Sairaalalahallituksen tehtävänä on:

hoitaa sairaalan kiinteätä ja irtainta omaisuutta ynnä sairaalaa varten osotettuja tai sinne kertyneitä varoja sekä tutkia ja päättää sairaalan puolesta suoritettavista maksuista;

laatia sairaalan budjettiehdotus sekä ennen syyskuun 15 päivää antaa se ylihallitukselle;

aikanansa ylihallitukseen lähettää sairaalan tilit;

ottaa amanuenssi ja ylihoitajatar, emäntä, ruuanpitäjä, koneenkäyttäjä ja näihin verrattavat henkilöt sekä myöntää heille virkaero, virkavapaus ja kesäloma;

ennen toukokuun 15 päivää antaa ylihallitukselle sairaalavirkamiesten kesälomaehdotus sekä ehdottaa heidän viransijaisensa;

antaa lausunnot ylihallituksen hallitukseen lähettämistä asioista; sekä

täyttää hallituksen asiana sairaalalle vahvistettujen erikoissääntöjen mukaan olevat muut tehtävät.

11 §.

Sairaalan johtaja, jona aina on ylilääkäri tahi, jos ylilääkärejä on useampia, se jonka kaupunginvaltuusto siksi on määrännyt, on velvollinen:

valvomaan, että järjestystä ja kuntoa sairaalassa ylläpidetään sekä virka- ja palvelusmiehet uutterasti ja huolellisesti täyttävät tehtävänsä;

panemaan täytäntöön kaikki hallituksen päätökset, joiden toimeenpano ei ole toisen henkilön asia;

ottamaan ja erottamaan sairaalan palvelushenkilöt sekä myöntämään heille palveluslomaa; sekä

kokousten väliaikoina, tarpeen vaatiessa, maksettavaksi hyväksymään vähäisiä rahamääriä, ollen kuitenkin velvollinen siitä hallituksen ensi kokouksessa ilmoittamaan.

12 §.

Ylilääkärin, jonka Kaupunginvaltuusto valitsee kuusikukautisen molemminpuolisen irtisanomisajan varaten, tehtävänä on:

Kaupunginvaltuuston määräyksestä samalla olla sairaalan johtaja;

kutsusta saapua ylihallituksen kokouksiin;

itsenäisesti hoitaa sairaalan tai, jos osastoja on useampia, oman osastonsa sairaanhoitoa;

määrätä sairaiden ottamisesta sairaalaan ja sijoituksesta siellä sekä poistamisesta sairaalasta;

pitää sairaspäiväkirjaa, diarioita ja muita hoidettujen sairaiden luetteloja;

ottaa ja erottaa sairaanhoitohenkilökunta, ollen velvollinen tästä hallitukselle ilmoittamaan;

ennen maaliskuun 1 päivää ylihallitukselle antaa selonteko sairaanhoidon toimittamisesta sairaalassa edellisenä vuonna;

vastata konekaluvarastosta ja arkistosta; sekä

muutoin noudattaa niitä määräyksiä, joita ylilääkärin toiminnasta on sairaalan säännöissä tai joita sairaalahallitus hänelle antaa.

13 §.

Alilääkärin, assistentin ja amanuenssin tulee olla ylilääkärin apuna sekä sairaanhoidossa että kansliatyössä ja muutoinkin noudattaa mitä hallitus tai ylilääkäri heille määräävät.

14 §.

Toimitsija, joka asetetaan varaamalla kuusikuukautinen molemminpuolinen irtisanomisaika, hoitaa sairaalatarkastajan silmäläpidon alaisena sairaalan taloutta ja kassavaroja.

Eritoten tulee toimitsijan:

kantaa ja kuitata sairaalalle kertyvät tulot;

hallituksen tai sairaalanjohtajan määräyksestä toimittaa kaikki maksunsuoritukset;

pitää luetteloja sairaalan kalustosta; sekä

pitää täydellisiä tilejä sairaalan menoista ja tuloista, päättää ne kalenterivuositain sekä ennen tammikuun 15 päivää antaa ne sairaalahallitukselle.

15 §.

Lähempiä määräyksiä tässä edellä mainittujen virkamiesten toiminnasta samoin kuin sairaanhoitohenkilökunnankin tehtävistä on eri sairaalain säännöissä.

16 §.

Ylihallituksen puheenjohtaja saa vuotuisen palkkion sekä ylihallituksen ja erikoisten sairaalahallitusten jäsenet palkkiota kultakin kokoukselta Kaupunginvaltuuston vahvistaman määrän. Sairaalatarkastaja, sairaalanjohtaja, ylilääkäri ja muut kau-

pungin sairaaloissa palvelevat lääkärit ja virkamiehet, sairaanhoitohenkilökunta sekä palveluskunta saavat vakinaista palkkausta vuosirahasäännön mukaan.

17 §.

Tämä ohjesääntö astuu voimaan 1 päivänä tammikuuta 1917.

13. Helsingin kaupungin terveydenhoitolautakunnan 10 p:nä maaliskuuta 1882 vahvistetun johtosäännön 10 ja 17 §§:t muutetut toisin kuuluviksi.

Uudenmaan läänin Kuvernöörin vahvistamat 2 p:nä kesäkuuta 1916.

10 §.

Kaupunginlääkärin tahi hänen sijaisensa taikkapa, hänellä esteen ollessa, kaupungin palveluksessa olevan muun lääkärin, jonka lautakunta kerrakseen siihen valitsee, pitää esiteltäväksi valmistella lautakunnan käsiteltävät, terveyden- ja sairaanhoitoa koskevat asiat; ja on kaikki niihin kuuluvat, lautakuntaan tulleet ilmoitukset, kertomukset y. m. annettava sanotulle lääkärille, hänen käytettäväkseen lautakunnan määräysten mukaan.

17 §.

Lautakunnan on katsottava, että kaikki lautakunnan alaiset, kunnallista terveyden- ja sairaanhoitoa varten asetetut henkilöt täyttävät velvollisuutensa sekä valvoa kaupungin sairaanhoidosta annettujen säännösten noudattamista.

Lautakunta ottaa, kaupunginlääkärin ehdotuksesta, ne lääkärit, jotka terveydenhoitoa varten kunnassa satunnaisesti ehkä ovat tarpeellisia.

Lautakunnan asiana on niinkään, jonkin lautakunnan alaisen lääkärin ollessa estettynä virkaansa hoitamasta tahi kun hänelle on virkavapautta myönnetty, hankkia pätevä viransijainen, ellei vakinainen lääkäri ole sellaista hankkinut ja lautakunta ole häntä hyväksynyt, sekä ratkaista muiden lautakun-

nan hallintoalaan kuuluvien henkilöjen tekemät virkavapauden anomukset.

Virkavapautta myönnettyänsä tulee lautakunnan myös, ellei yksityistä sopimusta ole tehty, määrätä, kuinka suuri osa vakinaisen viranpitäjän palkasta tahi palkkiosta virantoimittajalle maksetaan.

Kunnalle kuuluviin sairaanhoitolaitoksiin ja niiden palveluskuntaan nähden on näiltä kohdin voimassa mitä siitä on erittäin säädetty.

14. Helsingin kaupunginlääkärien 21 p:nä joulukuuta 1893 vahvistetun johtosäännön 2 ja 7 §:t muutetut toisin kuuluviksi.

Uudenmaan läänin Kuvernöörin vahvistama 2 p:nä kesäkuuta 1916.

2 §.

Ensimmäisen kaupunginlääkärin, joka on terveydenhoitolautakunnan itseoikeutettu jäsen, on velvollisuus valmistella ja lautakunnalle esitellä kaikki lautakunnan käsiteltävät, kaupungin yleistä terveyden- ja sairaanhoitoa koskevat asiat, lautakunnan määräyksestä antaa lausunto mainitun laatuista asioista, sille ilmoittaa kaupungissa ja sen alueella vallitsevista terveydellisistä epäkohdista sekä ehdottaa niiden vaatimia toimenpiteitä, samoin kuin valvoa lautakunnan päätösten täytäntöönpanoa, ellei lautakunta toisin määrää.

7 §.

Ensimmäisen kaupunginlääkärin on terveydelliseltä kannalta pidettävä silmällä kaupungissa olevia yksityisiä terveyden- ja sairaanhoitolaitoksia sekä terveydenhoitolautakunnalle ehdotettava olevien epäkohtain poistamiseksi tahi muusta syystä tarpeellisia toimenpiteitä.

**15. Kaupunginvaltuuston päätös kaupungin rakennusmestarin-
viran lakkauttamisesta ja kolmannen avustavan työpäällikön-
viran perustamisesta rakennuskonttoriin, 6 p:ltä
kesäkuuta 1916.**

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto päättänyt:
lakkauttaa kaupungin rakennusmestarin viran;

1 p:stä elokuuta 1916 lukien perustaa kolmannen avustavan
työpäällikön viran rakennuskonttoriin; sekä

määrätä tälle virkailijalle 7,000 markan suuruisen vuosi-
palkan ja 500 markkaa matkarahoja ynnä 10%:n palkankoro-
tuksen 5 ja 10 vuoden palveluksesta.

**16. Kaupungin yleisten töiden 30 p:nä toukokuuta 1911
vahvistetun johtosäännön muutos.**

Kaupunginvaltuuston vahvistama 6 p:nä kesäkuuta 1916.

8 §.

Hallituksen tulee toimeen ottaa:

apulaispäälliköt, kaupungin arkkitehdin apulainen, varaston-
hoitaja ja metsänvartijat.

**17. Rakennuskonttorin 30 p:nä toukokuuta 1911 vahvistetun
johtosäännön erinäiset pykälät muutetut toisin kuuluviksi.**

Kaupunginvaltuuston vahvistama 6 p:nä kesäkuuta 1916.

3 §.

Rakennuskonttorin esimiehenä on kaupungininsinööri, joka
johtaa konttorin toimintaa 2 §:ssä mainittujen osastonpäällikkö-
jen, osastonpäällikönapulaiden, varastonhoitajan ja tarpeellis-
ten metsänvartijain avulla.

6 §.

Apulaispäälliköt nimittää Helsingin kaupungin yleisten töiden hallitus virkaan työpäällikköä kuultuaan. Heidän ei ole lupa pitää muuta virkaa.

Heidän tehtävänä on:

a) työpäällikön ohjeen mukaan valvoa johdettavikseen annettuja yleisiä töitä;

b) olla apuna piirustusten ja kustannusarvioiden laatimisessa sekä ottaa osaa osastoon saapuvien työlistain ja laskujen tarkastukseen; niin myös

c) muuten suorittaa ne tehtävät, joita hallitus, kaupungin-insinööri taikka työpäällikkö heille antaa.

14 §

on kokonaan poistunut.

15—20 §§:n

järjestysnumeroiksi on tullut 14—19.

18. Erinäisiä Vallilan huvila-alueen kortteleissa n:rot 530—551 sijaitsevia tontteja varten 6 p:nä lokakuuta 1908 vahvistettujen välikirjain muuttaminen.

Kaupunginvaltuuston vahvistama 6 p:nä kesäkuuta 1916.

Samalla kun Kaupunginvaltuusto edellämainittuna päivänä on päättänyt, että Vallilan kortteleissa 536 ja 537 sijaitsevat Keuruuntien tontit 6, 8, 10 ja 12, Virtaintontit 1 ja 2 sekä Suvantotien tontti N:o 7 on jätettävä rakentamatta sekä liitettävä nykyisten korttelien välillä olevaan harjanteeseen avo-naiseksi istutukseksi, on Valtuusto määrännyt, että luovutettaessa vanhan Vallilan jälellä olevia tontteja alueella voimassa olevat vuokrasopimukset on alempana mainituilta kohdin muutettava seuraaviksi:

»Helsingin kaupunki vuokraa täten N. N:lle tontin N:okadun varrelta Vallilan korttelista

vuoden ajaksi 1949 vuoden loppuun luettuna, seuraavilla ehdoilla:

5:ksi. Veronä suoritetaan ennakolta markkaa vuodessa, joka on vuosittain lokakuun 1 päivänä maksettava rahatoimikonttoriin. Kuitenkin varataan kaupungille oikeus vuokra-kauden viimeisten kymmenen vuoden alkaessa korottaa vuokramaksua enintään 50%:lla.

13:ksi. Siinä tapauksessa ettei kaupunki vuokra-kauden päättyessä tarvitse tonttia kaduntasoituksen tahi alueen uuden jaoituksen toimeenpanemiseksi, on vuokranottajalla oikeus saada vuokra pitennetyksi kymmeneksi vuodeksi, jos hän tyytyy kaupungin viimeistään kolme vuotta ennen vuokra-kauden päättymistä määräämään veroon. Jos vero nousee enemmän kuin 50%:lla yli viime määränsä eikä vuokranottaja siihen tyydy, on kaupunki velvollinen lunastamaan rakennukset sovintolautakunnan 7 §:ssä mainitussa järjestyksessä toimittaman arvioimisen mukaan niiden silloisesta teknillisestä arvosta. Sanottuun arvioon ei saa hakea muutosta.»

19. Asetus rakennustöiden suorittamisesta meren rannalla sijaitsevilla Suomen kauppasatamissa 9 p:ltä heinäkuuta 1916.

1 §.

Valtakunnanpuolustuksen vuoksi kielletään meren rannalla sijaitsevilla Suomen kauppasatamissa ilman asianomasita lupaa rakentamasta uusia satamalaitoksia tai uudestaanrakentamasta entisiä. Tämä kieltö ei koske sellaisten laiturien rakentamista tai uudestaanrakentamista, joita käytetään venheitä tai pienempoleisia aluksia varten, eikä myöskään rantalaiturien tai möljiin korjaamista, ellei kulkuväylän syvyys tai rantaviiva sen kautta muutu.

2 §.

1 §:ssä mainitun luvan satamalaitosten rakentamiseen tahi uudestaanrakentamiseen antaa Keisarillinen Suomen Senaatti yksissä neuvoin Sota- ja Meriministerien kanssa.

3 §.

Kauppasatamissa sallitut rakennustyöt ovat suoritettavat Keisarillisen Suomen Senaatin valvonnan alaisina, tarkoin noudattamalla Sota- ja Meriministerien valtakunnanpuolustukseen nähden asettamia vaatimuksia ja muita ehtoja, joilla mainitut työt ovat sallitut (2 §). Sanotusta valvonnasta huolehtii Senaatti Tie- ja vesirakennusten ylihallituksen kautta.

4 §.

Rakennustyöt, joita kauppasatamissa suoritetaan ilman asianomaista lupaa tahi siitä poikkeamalla, ovat keskeytettävät asianomaisen Kuvernöörin määräyksestä, jota paitsi Kuvernöörillä myös on oikeus käskää syyllisen määrätyn ajan kuluessa hävittämään kaikki se, mitä siten on omavaltaisesti rakennettu tahi uudestaan rakennettu, kuin myös, ellei tätä määräystä säädetyn ajan kuluessa noudateta, antaa ryhtyä näihin toimenpiteisiin syyllisen kustannuksella.

5 §.

Valitus edellisessä (4) pykälässä mainituista Kuvernöörin toimenpiteistä on kolmenkymmenen päivän kuluessa, siitä lukien, jolloin ne on asianomaisille ilmoitettu, jätettävä Keisarillisen Suomen Senaatin Talousosastoon, joka ratkaisee valituksen lopullisesti. Valitus ei estä Kuvernöörin määräyksen täytäntöönpanoa.

6 §.

Paitsi 4 §:ssä mainituita toimenpiteitä on Kuvernöörin, tarpeen vaatiessa, ryhdyttävä niihin pakkotoimenpiteisiin, joista säädetään Suomen Suuriruhtinaanmaan uuden ulosottolain voimaannemisesta ja siitä mitä sen johdosta on vaariinotettava 3 päivänä joulukuuta 1895 annetun armollisen asetuksen 11 §:ssä (S. A. N:o 37 siv. 63).

7 §.

Lähemmät määräykset siitä, miten tämän asetuksen 1—4 §§:iin sisältyviä säännöksiä on sovellettava, antaa Keisarillinen Suomen Senaatti, asianomaisissa tapauksissa, yksissä neuvoin Sota- ja Meriministerien kanssa.

20. Lupakirja Brändön raitiotielle.

Hänen Keisarillisen Majesteettinsa vahvistama 22 p:nä kesäkuuta 1916.

1 §.

Brändön Raitiotieosakeyhtiö oikeutetaan rakentamaan »Brändön raitiotie» niminen, sähköä liikevoimana käytävä, matkustajia ja tavaraa kuljettava raitiotie Söörnäsin rannasta Helsingin kaupungista Brändön saaren poikki Helsingin pitäjässä olevaan Brändön kartanoon siltayhteyksineen Söörnäsin salmen ja Norrsör nimisen saaren poikki Brändön saareen sekä siitä Naurissaaren poikki Brändön kartanon rantaan. Mainittu raitiotie on rakennettava yksityisistä rautateistä yleistä keskusliikettä varten 15 päivänä huhtikuuta 1889 annetun armollisen asetuksen mukaisesti ja noudattaen armollisella asetuksella 14 päivänä heinäkuuta 1898 tehtyjä muutoksia sekä tässä seuraavia ehtoja ja määräyksiä.

2 §.

Tie tehdään yksiraiteinen, raideväli 1,00 metriä, hakemukseen liitetyn luonnoksen mukaisesti.

3 §.

Ennenkuin työ alotetaan, tulee myönnytyksensaajan siinä tarkotuksessa kuin yllämainitun, 15 päivänä huhtikuuta 1889 yksityisistä rautateistä yleistä keskusliikettä varten annetun armollisen asetuksen 6 §:ssä sanotaan, Keisarilliseen Senaattiin vahvistettavaksi antaa täydelliset ehdotukset raitiotien tarkemmasta suunnasta ynnä radan teknillisestä laadusta, pysäkkien luvusta ja paikoista sekä rataa varten aiotun liikkuvan kaluston laadusta; ja tulee, kiinteän omaisuuden pakkolunastuksesta yleiseen tarpeeseen 14 päivänä heinäkuuta 1898 annetun lain 6 §:n mukaan, hakemusta raitiotien suunnan vahvistuksesta seurata sen kokouksen pöytäkirja, jossa niille maan omistajille ja haltijoille, joiden alueita myöten raitiotie on aiottu johdetta-

vaksi, samoin kuin Helsingin kaupunginhallitukselle ja Helsingin kunnalle on annettu tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta.

4 §.

Sen vakuuden suuruus, joka 15 päivänä huhtikuuta 1889 annetun armollisen asetuksen 8 §:n mukaan, semmoisena joksi se on muutettu armollisessa asetuksessa 14 päivältä heinäkuuta 1898, on pantava talteen, määrätään 3,000 markaksi.

5 §.

Työt raitiotiellä ovat alotettavat viimeistään kahden vuoden kuluessa, myönnytyksen antopäivästä lukien, ja loppuun saatettavat neljän vuoden kuluessa mainitusta päivästä, jonka ajan kuluessa tiekin on avattava matkustajain ja tavarain kuljettamiselle.

6 §.

Myönnytyksensaajain tulee pitkin raitiotietä rakentaa ja voimassapitää telefoonijohto.

7 §.

Sen tarkastajan palkkaamiseksi, jonka on hallituksen puolesta pidettävä silmällä raitiotien rakentamista ja käyttöä, tulee myönnytyksensaajain Uudenmaan läänin lääninrahastoon vuosittain etukäteen suorittaa 300 markkaa, jota paitsi puheenaolevan virkamiehen tulee saada maksutta raitiotiellä matkustaa.

8 §.

Sillan rakentamiseen nähden Söörnäsin rannasta Helsingin kaupungin vesialueen itäiselle, n. k. Norrsörin saarella olevalle rajalle on noudatettava:

- 1) että kääntösillan läpikulkuaukot ovat 13,6 metriä leveät vedenpinnan ylä- ja alapuolelta; sen alasyrjä läpikulkuaukkojen ulommassa puoliskossa pitää olla vähintäänkin 4,5 metriä korkealla nollavesipinnasta sekä sisempi puolisko olla yläpuolella suoraa viivaa, joka on mainittua tasoa ylempänä, kääntösiltapylvään luona 3,75 metriä ja aukon keskikohdalla 4,5 metriä;
- 2) että raitiotien kosketusjohtoja eikä muitakaan johtoja kiintonaisesti sijoiteta läpikulkuaukon yläpuolelle;

3) että silta siihen kuuluvine laitoksineen rakennetaan niin, että läpikulkuaukot sekä vesialue kummallakin puolella siltaa voidaan saattamatta sillan kestäväisyyttä vaaraan syventää 7 metriä syviksi alle N:nollan Katajanokanpinnasta;

4) että alustenvarpausta varten asetetaan pollareita ynnä kaidepuut sekä jalkakäytävä kummallekin puolelle läpikulkuaukkoja kaupungin satama- ja rakennuskonttorin osotuksen mukaan;

5) että kääntösilta on avattava ja suljettava konevoimalla;

6) että yhtiön palveluksessa olevaa miehistöä purjehdusaikana aina on saapuvilla kääntösiltaa hoitamassa, jotta laivakulku Vanhankaupungin lahteen ja sieltä pois esteettömästi ja ilman ajanhukkaa voipi olla käymässä vuorokauden umpeen;

7) että silta purjehdusaikana pidetään valaistuna pimeän tulosta auringon nousuun; sen ohessa on silta-aukkojen ääreen laitettava semmoiset merkit, jotka selvään ja kaikkina vuorokauden aikoina näyttävät sekä aukkojen aseman että milloin niistä on esteetön läpikulku aluksilla; sekä

8) että niin pian kuin Vanhankaupungin lahteen vievä kulkuväylä on ruopattu 7 metrin syvyiseksi tahi kaupungin liikenneolot näyttävät kaipaavansa leveämpiä läpikulkuaukkoja kuin nyt on määrätty, yhtiö on velvollinen laajentamaan noita aukkoja, ei kuitenkaan enempää kukin että niiden esteetön leveys on 18 metriä.

9 §.

Tie- ja vesirakennusten ylihallitukselle on ilmoitettava se henkilö, jonka raitiotien omistajat ovat määränneet päällikönä hoitamaan tien hallintoa ja pitämään siinä liikennettä.

10 §.

Ennenkuin raitiotie avataan joko matkustajain tahi tavara-ain kuljetukselle, tulee Tie- ja vesirakennusten ylihallituksen määrättävain katselmusmiesten asianmukaisessa järjestyksessä katsastaa se ja kaikki käytettäväksi aiottu liikkuva kalusto sekä ne tarkotukseensa hyväksyä.

11 §.

Muuten tulee myönnytyksensaajan noudattaa edellämaintun 15 päivänä huhtikuuta 1889 annetun armollisen asetuksen

säännöksiä niihin armollisella asetuksella 14 päivältä heinäkuuta 1898 tehtyine muutoksineen, lakia kiinteän omaisuuden pakkolunastuksesta yleiseen tarpeeseen viimeainitulta päivältä, armollista julistusta 18 päivältä marraskuuta 1895, joka sisältää tarkempia määräyksiä kiinteistökirjasta yksityisiä rautateitä varten, Keisarillisen Suomen Senaatin päätöstä 31 päivältä lokakuuta 1902, joka sisältää tarkempia määräyksiä yleistä keskusliikettä varten olevain yksityisten rautateiden silmälläpidosta, sekä niitä määräyksiä, joita Keisarillinen Suomen Senaatti katsoo tarpeelliseksi hyvän järjestyksen ja turvallisuuden aikaansaamiseksi antaa.

12 §.

Laillistus- ja kiinnitysasioihin nähden on raitiotie Helsingin Raastuvanoikeuden alainen.

21. Helsingin kaupunkiin kuuluvain n. s. asuntohuvilain rakentamisessa noudatettavia määräyksiä.¹⁾

Kaupunginvaltuuston vahvistamat 12 p:nä maaliskuuta 1889.

1 §.

Samalla kun vapaa ja kaikin puolin yhtäjaksoinen, vähintään satayhdeksänkymmenen neliömetrin laajuinen pinta-ala on jätettävä rakentamatta, on sen lisäksi noudatettava, ettei pihamaa ja muiden vapaitten alueiden yhteenlaskettu pinta-ala saa olla tontin koko pinta-alan kolmannesta vähempi.

2 §.

Suurimpaan pinta-alaan nähden, minkä puurakennus saa täyttää, on noudatettava Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen määräyksiä.

¹⁾ Esilläolevia määräyksiä ei ole huomattu v. 1916 toimitetussa kunn. aset:n lisävihossa ja ovat sentähden otetut tähän vihkoon.

Samalla tontilla sijaitsevien puurakennusten välillä on jätettävä rakentamatta vähintään yhdeksän metrin sekä asuinrakennusten ja ulkokuoneiden välillä vähintään kuuden metrin väli; missään tapauksessa älköön huoneusto kuitenkaan rakennettako neljä ja puoli metriä tonttien sisärajoja lähemmäksi.

Muist. Helmikuun 25 p:nä 1890 on Kaupunginvaltuusto selittänyt, että jälkimäisessä momentissa olevaa määräystä siitä, ettei huoneustoa saa rakentaa neljä ja puoli metriä tonttien sisärajoja lähemmäksi, on noudatettava ainoastaan puurakennuksiin ja sellaisiin rakennuksiin, joiden alakerros on kivistä ja yläkerros puusta, mutta sitä vastoin ei kivirakennuksiin nähden.

3 §.

Kallioon, Harjuun ja muille pienemmiksi asuintonteiksi jaotetuille huvila-alueille saa puutaloja rakentaa ainoastaan yksi-kerroksia, jolloin kuitenkin, jos maan kaltevuus sen sallii, kivijalkaan saa laittaa asuinhuoneita ja holvatus leivintuvan.

Tulipesällä varustettuja ullakkohuoneita ei siedetä ja rakennuksen korkeuteen nähden on noudatettava kaupungin rakennusjärjestyksen määräyksiä.

4 §.

Kaksikerroksia rakennuksia, jotka eivät kokonaan ole kivistä, saa rakentaa siten, että alakerros on kivistä ja yläkerros on puusta, ja jos maan kaltevuus sen sietää, saa kivijalkaan sitä paitsi laittaa holvatus leivintuvan. Sellaisen asuinrakennuksen korkeus, luettuna maan korkeimmasta kohdasta katonrajaan, älköön missään tapauksessa olko yhdeksän ja puolen metriä suurempi. Tulipesällä varustetut ullakkohuoneet ovat kielletyt.

5 §.

Muille huvila-alueille, joilla asuinrakennukset tulevat olemaan erillään pitemmän matkan päästä toisistaan ja mahdollisesti puiden ympäröiminä, saa yleensä rakentaa kaksikerroksia puutaloja, kuitenkin rahatoimikamarin harkinnan mukaan kussakin eri tapauksessa.

6 §.

Kattoa saa peittää ainoastaan levyllä, asfalttihuovalla tai muulla tulenkestävällä aineella.

7 §.

Kaupungin asuinhuiloiksi jaoitetulla alueella ei saa rakentaa taloja, ellei kaupungin rakennuskonttori ole rakennuksen paikkaa paaluttanut.

KUNNALLISASETUS-KOKOELMA

SISÄLLYS:

1. Keisarillisen Senaatin päätös, joka koskee maamme kaupungeille tulevain liikennemaksujen taksaehdotusten laatimisen tapaa ja järjestystä.
 2. Asetus Helsingin kaupungin poliisilaitoksen rahasäännöstä.
 3. Kaupunginvaltuusmiesten päätös terveydenhoitolautakunnan sihteerin palkkaetujen muuttamisesta.
 4. Kaupungin lihantarkastusaseman taksan muuttaminen.
-
-

1. Keisarillisen Senaatin päätös, joka koskee maamme kaupungeille tulevain liikennemaksujen taksaehdotusten laatimisen tapaa ja järjestystä, 9 p:ltä toukokuuta 1916.

Sittenkun kysymys oli nostettu toimenpiteisiin ryhtymisestä tähänastisen eriäväisyyden poistamiseksi maamme kaupungeille tulevain liikennemaksujen kannannan tavassa ja järjestyksessä, on Keisarillinen Senaatti edellämainittuna päivänä määrännyt, että kaupunginviranomaisten on vastedes laatiessaan ehdotuksia puheenaolevien maksujen kannannassa noudatettaviksi taksoiksi seurattava seuraavia ohjeita:

1) Kaupungin hyväksi määrättäköön kannettavaksi ainoastaan yksi maksu tavaroista, nimeltään liikennemaksu, sekä yksi maksu laivoista, nimeltään satamamaksu.

2) Muiden kaupungeille tulevien maksujen ottaminen myönnetään ainoastaan poikkeustapauksissa kaupungin puolelta tapahtuvan erityisen palveluksen korvaukseksi.

3) Kun kaupungit Keisarillisen Senaatin vahvistettaviksi alistavat ehdotuksia uusiksi taksoiksi liikenne- ja satamamaksujen kantamista varten, ovat kaikki voimassaoleviin taksoihin

suunnitellut muutokset erikseen ilmoitettavat ynnä niitä aiheuttavat syyt, jonka ohella poikkeuksia alempana mainittavista yleisistä maksujen suorittamisen perusteista tehtäköön ainoastaan, kun se katsotaan ehdottoman tarpeelliseksi, jossa suhteessa ehdotus niinkään on tarkoin perusteltava.

4) Liikennemaksua saa panna ainoastaan tavaroille, joita vesiteitse kaupunkiin tuodaan tahi sieltä viedään, niin myös ulkomaalaiselle tavaralle, joka kaupunkiin saapuu rautateitse tahi maanteitse, jos tavara on tullin alainen ja mainituissa kaupungissa tullataan.

Liikennemaksuista vapautetaan kruunulle ja kaupungille kuuluvat tavarat, kauttakuljutavara, maataloustuotteet, joita lähiseudun väestö tuo kaupan, niin myös, ellei tavara ole tullin alainen, matkustajain kapineet ynnä muuttotavarat, postilähetykset sekä näyttely- ja näytetavarat.

Tavara, joka on ulkomaalta saapunut kaupunkiin sieltä tullaamatta lähetettäväksi toiseen paikkakuntaan maassa, on yleensä vapaa maksusta, mutta sellaiselle tavaralle voidaan, keisarillisen senaatin antamalla eri luvalla, panna erityinen alhainen liikennemaksu, jos kaupungin liikennelaitoksia käytetään sen kuljetuksessa.

Varastoon pannut tavarat ovat liikennemaksun alaiset, vaikkei niitä kaupungissa tullatakaan, mutta on sellainen maksu niistä suoritettava ainoastaan kerran kullekin kaupungille. Tämmöinen tavara on sentähden vapaa enemmästä liikennemaksusta, jos se tullaamattomana jälleen maasta viedään.

5) Kauttakulkuvarastotavarasta ja yleiseen varastomakasiiniin pantavasta tullaamattomasta tavarasta saa kantaa liikennemaksua vasta silloin, kun tavara tullataan tahi varastoon siirretään.

6) Liikennemaksua pannaan erityisen tariffin mukaan, joka sisältää määrätyn maksumäärän kultakin yksikkönä käytettävältä tavaramäärältä.

7) Vahingoittuneesta tahi pelastetusta tavarasta kannetaan liikennemaksua alennetun asteikon mukaan, noudattamalla tullisäännön vastaavia määräyksiä.

8) Alennettuja tariffimääriä älköön määrättäkö kannettaviksi muista kuin näissä säännöissä mainituista tavaraluokista.

9) Satamamaksua saa kantaa ainoastaan sellaisesta laivasta, joka kaupunkiin poikkeaa tahi siellä ankkuroi.

10) Satamamaksun suorittamisesta vapautetaan kruunun laivat, laivat, jotka ovat satamasta lähteneet, mutta joiden on merivahingon, myrskyn, vastatuulen tahi samankaltaisen syyn vuoksi täytynyt sinne palata ennenkuin aiottu matka on ehditty suorittaa, alukset, jotka ovat otetut jahtiklubin tahi purjehdusseuran luetteloihin, niin myös purret sekä yhtä tonnia vähemmän kantavat alukset.

11) Satamamaksua on suoritettava joka kerralta kuin laiva käy satamassa, kuitenkin niin että laivasta, joka ainoastaan kulkee satama-alueella tahi kaupungin tullikamaripiirissä, sekä laivoista, jotka tekevät säännöllisiä matkoja, maksun saa kantaa määrättyltä purjehdusajalta.

12) Satamamaksu laivoista lasketaan tonnिलuvuin ilmoitetun kantavuuden mukaan, mutta voidaan laivoista, jotka ainoastaan käyvät satama-alueella, sekä yhdeksäätoista tonnia pienemmistä aluksista kantaa kappaleluvun mukaan. Laivan kantavuutta osottaa sen kantavuuskirja, mutta ellei sellaista ole, määrätään kantavuus asianomaisen satamapalvelijaston tahi kantomiehen harkinnan mukaan siten, että yhden tonnin lasti katsotaan vastaavan 4 kuutiometriä halkoja, 12½ hehtolitraa suolatavaraa, 25 hehtolitraa kalkkia, 1 kuutiometriä hiekkaa tai kiviä, 250 muuritiiltä tahi 1,000 kiloa muuta tavaraa.

13) Satamamaksun laskemista varten määrättäköön eri tariffimääriä ainoastaan seuraaville viidelle laivaluokalle: a) ulkomaalaisille laivoille, jotka kuuluvat sellaisiin valtakuntiin, joiden kanssa ei ole sopimusta tehty niistä kotoisin olevien laivojen asettamisesta satamamaksuihin nähden kotimaisten laivojen vertaisiksi; b) laivoille, jotka saapuvat suoraan ulkomaalta poikkeamatta satamaan keisarikunnassa tahi Suomessa; c) laivoille, jotka kulkien tullipassilla, saapuvat keisarikunnan tahi Suomen satamasta, vaikkapa ulkomaalta tuomallaan lastilla; d) laivoille, jotka ilman tullipassia tekevät matkoja Suomessa; e) laivoille, jotka välittävät liikettä satama-alueella tahi kaupungin tullikamaripiirissä.

14) Huojennusta satamamaksussa myönnettäköön höyrylaivoille, jotka ennakoilta ilmotettuina aikoina säännöllisesti käyvät satamassa.

	Vuosi- menot markoin
<i>Erityisiä menoja:</i>	1,000,000
Puhtaaksikirjoitus ja tarverahat	50,000
Talousmenot	15,000
Puhelimien kunnossapito	6,000
Poliisimiehistön aseustus ja tamineet	10,000
Raitiotielippujen hankkiminen poliisimiehille	15,000
Hevosten hoito, niiden täydentäminen ja hevostamineet	60,000
Poliisikoirain elättäminen	3,000
Voimavaunujen, moottori- ja pelastusveneiden hoito	6,000
Menoja poliisitoimeen valmistamista varten	8,000
Avustukseen, palveluksessa vahingoittuneiden vaatteiden korvaamiseen ja puoliturkkien hankkimiseen ratsupoliiseille	5,000
Antropometrisen toimiston kustannukset	3,000
Pidätettyjen henkilöiden ruoka-annoksiin	15,000
Lääkkeisiin ja sideaineisiin	1,000
Kuvernöörin käytettäväksi erityisiin poliisitarpeisiin tilitystä vastaan	6,000
Kuvernöörin käytettäväksi Kenraalikuvernöörille tehtävää tilitystä vastaan	6,000
Poliisimestarin käytettäväksi, tilitystä vastaan, arvaamattomiin menoihin virantoimituksessa	6,000
Etsivän osaston johtajan käytettäväksi, poliisimestarille tehtävää tilitystä vastaan	2,000
Yhteensä	1,913,000

2 §.

Kaikki ne henkilöt, joilla on Helsingin kaupungin poliisilaitoksessa sääntöpalkkainen toimi, saavat viiden, kymmenen ja viidentoista vuoden nuhteettomasta palveluksesta samassa toimessa palkkionlisäystä arvoluokkaan kuuluvat virkailijat 10%, sekä ylikonstaapelit, konstaapelit, nuoremmat hoitajat ja vahtimestarit 15% palkasta. Jos toiseen virkaan nimitettäessä, jossa on yhtä suuret tai suuremmat palkkaedut, huomataan, että asianomaisen henkilön palkkaus on aikaisemmassa virassa saadun palkkionkorotuksen johdosta kokonaisuudessaan suurempi kuin uudesta virasta tuleva palkkaus, saa hän henkilö-

kohtaisena palkkionlisäyksenä lukea hyväkseen molempain palkkaussummain erotuksen, kunnes uuden viran palkkaus nousee aikaisempaan palkkausmäärään.

3 §.

Se aika, jonka asianomainen henkilö on ollut vastaavassa toimessa Helsingin kaupungin poliisilaitoksessa ennen tämän rahasäännön vahvistamista, saadaan laskea hyväksi palkkion lisäyksen saamista varten viiden, kymmenen ja viidentoista vuoden palveluksesta.

4 §.

Tämän asetuksen 1—3 §:ssä mainituista vuotuisista poliisimenoista on *viisi seitsemännestä* suoritettava yleisistä varoista, mutta *kaksi seitsemännestä* maksaa Helsingin kaupunki.

5 §.

Paitsi edellisessä pykälässä mainitun summan suorittamista on kaupunki velvollinen hankkimaan poliisilaitokselle kaikki tarpeelliset huoneistot lämpöineen ja valoineen.

6 §.

Poliisilaitoksen tarverahojen lisäämiseksi kertyvät toimituskirjain lunastusmaksut sekä ne summat, mitkä 23 p:nä maaliskuuta 1863 ja 2 p:nä helmikuuta 1876 annettujen armollisten kirjeiden mukaisesti suoritetaan järjestyksen valvonnasta yleisissä huveissa, menevät kruunulle.

7 §.

Tämä asetus astuu voimaan lukien 1 p:stä kesäkuuta 1916.

3. Kaupunginvaltuusmiesten päätös terveydenhoitolautakunnan sihteerin palkkaetujen muuttamisesta, 1 p:ltä elokuuta 1916.

Edellämäinnittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto päättänyt, että terveydenhoitolautakunnan sihteerin palkka on tam-

mikuun 1 päivästä 1917 lukien oleva 4,000 markkaa vuodessa 10%:n korotuksin 5 ja 10 vuoden palveluksesta.

4. Helsingin lihan tarkastusaseman 23 p:nä heinäkuuta 1914 vahvistetun taksan muuttaminen.

Uudenmaan läänin Kuvernöörin vahvistama 11 p:nä elokuuta 1916.

Kaupunginvaltuuston esityksestä on Uudenmaan läänin Kuvernööri edellämainittuna päivänä vahvistanut seuraavat muutokset kaupungin lihan tarkastusaseman taksaan:

Tarkastusmaksut.

Nautaeläimen tahi hevosen koko ruhosta	Smk	2: —
» » » puolesta ruhosta	»	1: —
» » » neljännesruhosta	»	—: 50
Kokonaisesta sianruhosta	»	2: —
Puolesta »	»	1: —
Vähemmän kuin 20 kg painavasta porsaasta (pikkuporsaasta)	»	—: 50
Vähemmän kuin 60 kg painavasta vasikasta ja mullista, lampaasta tai vuohesta.....	»	—: 50
Vähemmän kuin 20 kg painavasta pikkivasikasta	»	—: 25
Suolatusta, savustetusta tahi palvatusta lihasta sekä ennen tutkituista ja leimatuiista tuoreista sian liikkiöistä 10 kilolta.....	»	—: 25

Maksu jäähdytyskellarin käyttämisestä vuorokaudessa.

Kokonaisesta nautaeläimen tahi hevosen ruhosta	Smk	—: 30
Puolesta » » » »	»	—: 20
Nautaeläimen tahi hevosen neljännesruhosta	»	—: 10
Kokonaisesta sianruhosta	»	—: 30
Puolesta »	»	—: 20
Pikkuporsaasta	»	—: 10
Vasikasta, lampaasta tai vuohesta	»	—: 20

KUNNALLISASETUS-KOKOELMA

SISÄLLYS:

1. Keisarillisen Senaatin päätös sotalaitoksen katuosain kunnossapidosta.
2. Kaupunginvaltuusmiesten päätös graham-jauhojen liikennemaksun huojustamisesta.
3. Kaupunginvaltuusmiesten päätös sähkövirran hinnan korottamisesta.
4. Tilastokonttorin uusi palkkaussääntö.
5. Kuudennen kaupunginosan rakennusjärjestyksen muutos.
6. Kaupunginvaltuusmiesten päätös eräiden Vallilan alueen kortteihin n:o 558 rakennettujen työväenasuntojen hallinnosta.
7. Määräyksiä rakennusten laajuudesta ja korkeudesta, pihamaasta sekä asuinrakennusten kerrosluvusta.
8. Erinäisiä muutoksia taksoitusvalmistelukunnan johtosääntöön.
9. Kaupunginvaltuuston päätös, jonka kautta erinäisiä muutoksia on tehty taksoitusvalmistelukunnan palkkaussääntöön.
10. Kaupunginvaltuusmiesten päätös erillisten asuinrakennusten paikaksi ajottujen uuden Vallilan alueen luovutuksesta annettujen sääntöjen laajemmasta soveltamisesta.
11. Eräiden Vallilan tonteille vahvistettujen vuokrakontrahtien erinäisten kohtien muutos.
12. Eräiden Vallilan tonttien rakennusjärjestyksen muutos.
13. Sosialilautakunnan vuokrajaoston johtosääntö.
14. Kaupunginvaltuuston n. s. Vallilan lainarahaston hoitoa koskeva päätös.
15. Kaupunginvaltuuston Vallilan työväenrakennusten tarkastuksesta tekemä päätös muutettu.
16. Kaupunginvaltuuston päätös kunnan viranomaisten vuosikertomusten painattamisesta.
17. Kaupunginvaltuuston päätös kaasunhinnan korottamisesta.
18. Kasvatyslautakunnan työjärjestys.

19. Kaupunginvaltuuston poliklinikoille myönnettyjen määrärahain saamiseen liitettyä yleistä ehtoa koskeva päätös.
 20. Kaupunginvaltuuston päätös maistraatinkanslistin palkkauskorotuksesta.
 21. Kunnan työnvälitystoimiston uusi palkkaussääntö.
 22. Kaupunginvaltuuston ja Maistraatin päätökset mallasjuomain myymisestä 1 p:nä kesäk. 1917—1 p. kesäk. 1919.
 23. Pika-ajurien taksa muutettu.
-
-

1. Keisarillisen Senaatin päätös sotalaitoksen tontteihin ja rakennuksiin kuuluvain katuosain vastaisesta kunnossapidosta, 19 p:ltä syyskuuta 1916.

Edellämainittuna päivänä on Keisarillinen Senaatti määrännyt, että sotalaitoksen tontteja ja rakennuksia ympäröivän katujen ja jalkakäytävien kiveyksen tarpeellinen kunnossapito, jonka kaupunginviranomaiset varhemmin ovat kruunun puolesta toimittaneet, on 1917 vuoden alusta toistaiseksi Yleisten rakennusten ylihallituksen toimitettava.

2. Kaupunginvaltuusmiesten päätös graham-jauhojen liikennemaksun huojistamisesta, 10 p:ltä lokakuuta 1916.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto päättänyt, että vehnästä valmistettujen sekajauhojen (graham-jauhojen) liikennemaksu alennetaan 20 penniin 100 kilolta.

3. Kaupunginvaltuusmiesten päätös voima- ja valaistus- tarkoituksiin käytettävän sähkövirran hinnan korot- tamisesta, 24 p:itä lokakuuta 1916.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto päät-
tänyt:

että sähkölaitoksen voima- ja valaistustarkoituksiin an-
netun sähkövirran yleinen tariffi korotetaan lokakuun 25
päivästä 1916 10 pennillä kilowattituntia kohti; sekä

että voimassaolevassa taksassa edellytettyä hinnanalen-
nusta ei toistaiseksi myönnetä.

4. Helsingin tilastokonttorin uusi palkkaussääntö.

Kaupunginvaltuusmiesten vahvistama 24 p:nä lokakuuta 1916.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto vah-
vistanut seuraavan tilastokonttorin uuden palkkaussäännön:

1 konttorinjohtaja, palkkaa.....	9,000:—
1 ensimmäinen aktuaari, palkkaa	6,400:—
1 toinen aktuaari, palkkaa	4,800:—
1 amanuenssi, palkkaa	3,600:—
2 assistenttia, palkkaa kumpikin 2,700:—	5,400:—
4 vakinaista laskuapulaista, palkkaa kukin 2,100:—	8,400:—
1 vahtimestari	900:—
	Yhteensä 38,500:—

Muist. Kaikki edellä luetellut henkilöt, paitsi vahtimestari,
saavat 10%:n palkankorotuksen palveltuaan 5 ja 10 vuotta
samassa virassa.

**5. Laivurikadun, Tehtaankadun, Perämieskadun, Herne-
saarenkadun ja Speranskietien rajoittaman kuudennen
kaupunginosan heinäkuun 15 p:nä 1908 vahvistetun
rakennusjärjestyksen 5 §:n muutos.**

Keisarillisen Senaatin vahvistama 24 p:nä lokakuuta 1916.

Kaupunginviranomaisten esityksestä on Keisarillinen Senaatti muuttanut edellämainitun pykälän seuraavasti:

»Asuinrakennuksen suurin luvallinen korkeus on 9.5 metriä luettuna siitä maasta, jolla rakennus on, ulkomuurin yläreunaan. Katonharjan saa sijoittaa enintään 6 metriä ylemmäksi sanottua korkeutta.

Kaltevalla maalla otetaan keskikorkeus.

Asuinrakennuksessa ei saa olla enempää kuin 3 kerrosta. Kellari ja ullakko, johon tulisijalla varustettuja tai varustamattomia asuinhuoneita on laitettu, luetaan kerrokseksi.

Tätä ennen tehdyssä asuinrakennuksessa saa kuitenkin edellisessä momentissa vahvistetun kerrosluvun lisäksi kellari- tai ullakkokerroksen sisustaa asuinhuoneiksi suorittamalla tontista sen lisämaksun, minkä rahatoimikamari asiasta tehdyn anomuksen johdosta harkitsee kohtuulliseksi määrätä.»

**6. Kaupunginvaltuusmiesten päätös erinäisten Vallilan alueen
kortteliin N:o 558 rakennettujen työväenasuntojen
hallinnosta, 7 p:ltä marraskuuta 1916.**

Sittenkun Kaupunginvaltuusto 12 p:nä syyskuuta 1916 oli päättänyt Vallilan alueen kortteliin n:o 558 rakennuttaa työväenasuntoryhmän, on Valtuusto edellämainittuna päivänä antanut mainittujen kunnan työväenasuntojen hallinnon sosialilautakunnan ja sen kunnan työväenasuntojen hallintojaostolle tehtäväksi ja toimitettavaksi Valtuuston 25 p:nä tammikuuta 1916 sitä varten vahvistetun johtosäännön mu-

kaan, kuitenkin lisäämällä sen 5 §:än seuraavat erikoismääräykset puheenaoleviin uusiin työväenasuntoihin kuuluvain huoneistojen vuokrauksessa noudatettavasta järjestyksestä:

»Vuokrattaessa Kaupunginvaltuuston syyskuun 12 päivänä 1916 tekemän päätöksen johdosta Vallilan alueen kortteliin n:o 558 rakennetuissa työväenasunnoissa olevia huoneistoja määrätään asunnontarvitsijain järjestysvuoro tuollaisen lausunnon saamiseen siihen katsomatta, ovatko he kunnan töissä vai ei, kuitenkin huomioon ottaen:

1) että hakijalla on kotipaikkaoikeus tässä kaupungissa ja kuinka kauan hän on täällä asunut;

2) että lapsirikkailla perheillä on etuoikeus suhteellisesti perheen suuruuteen; sekä

3) että perheolojen muutoin ollessa samanlaiset etusija annetaan sellaiselle vaivaisapua saamattomalle perheelle, jonka on omatta syyttänsä täytynyt muuttaa pois aikaisemmasta huoneistostaan tai joka asuu huoneistossa, jonka asuntotarkastus julistaa perheelle epätyytyttäväksi.»

7. Määräyksiä rakennusten laajuudesta ja korkeudesta, pihamaista sekä asuinrakennusten kerrosluvusta Helsingin kaupungissa.

Keisarillisen Senaatin vahvistamat marraskuun 18 päivänä 1916.

Nykyoloihin katsoen on Keisarillinen Senaatti, muuttamalla Helsingin kaupungille toukokuun 3 päivänä 1895 vahvistetun rakennusjärjestyksen 40—47 §:n määräyksiä, korttelien n:o:jen 373, 375, 377 ja 378—389 rakennusjärjestyksen 8—10 §:ä, korttelien n:o:jen 180, 182, 183, ja 185 rakennusjärjestyksen 6—8 §:ä sekä korttelin n:o 140 rakentamista koskevia määräyksiä, jotka kaikki on annettu heinäkuun 24 päivänä 1902, huhtikuun 10 päivänä 1907 annetun Ulriikka-

porin itäisen huvila-alueen rakennusjärjestyksen 5 ja 7 §:ä, maaliskuun 9 päivänä 1908 annetun kolmannen-, neljännen- ja viidennentoista kaupunginosan rakennusjärjestyksen 7 §:ä, heinäkuun 13 päivänä 1909 vastamainittujen kaupunginosain erinäisille huvilatonteille vahvistetun rakennusjärjestyksen 3, 6 ja 7 §:ä sekä Laivurikadun, Tehtaankadun, Perämieskadun, Hernesaarenkadun ja Speranskintien rajoittamalle kuudennen kaupunginosan osalle heinäkuun 15 päivänä 1908 vahvistetun rakennusjärjestyksen 5 §:ä ynnä muita näissä rakennusjärjestyksissä olevia vastaavia säännöksiä sekä myös kumoamalla vastamainitun heinäkuun 15 päivänä 1908 vahvistetun rakennusjärjestyksen 5 §:n määräyksen, semmoisena kuin se on Keisarillisen Senaatin lokakuun 24 päivänä 1916 antaman päätöksen mukaan, että kaupunki on eräissä tapauksissa oikeutettu saamaan lisämaksun tontista, edellä mainittuna päivänä vahvistanut alempana olevat määräykset rakennusten laajuudesta ja korkeudesta, pihamaista sekä asuinrakennusten kerrosluvusta.

1 §.

Tontin pinta-alasta saa enintään kaksi kolmannesta rakentaa. Tästä ovat poikkeuksena:

- 1) kaikki huvila-alueilla sijaitsevat tontit, joihin nähden on voimassa a) että erityisesti vahvistettuun karttaan sinisellä merkityillä alueilla sijaitsevista tonteista saa rakentaa enintään kaksi viidennestä niiden pinta-alasta, sekä b) että karttaan harmaalla merkityillä alueella olevista tonteista saa rakentaa enintään neljänneksen niiden pinta-alasta, kuitenkin niin että, jos jokin osa tontin pinta-alasta on aluetta, johon karttaan tehdyn merkinnän tahi Ulriikkaporin kaivopuiston itäiselle huvila-alueelle huhtikuun 10 päivänä 1907 vahvistetun rakennusjärjestyksen 4 §:n määräyksen mukaan rakennusta ei saa tehdä, kolmannesta enempää tästä alasta ei saa ottaa lukuun rakennettavaksi luvallista pinta-alaa määrättäessä;
- 2) kaikki kartassa punaisella osotetut tontit, joihin tehtävät asuinrakennukset saavat täyttää, kulmatonteilla enintään kaksi kolmannesta ja välitonteilla enintään kaksi viidennestä niiden pinta-alasta;

3) kartassa ruskealla osotetulla alueella sijaitsevat väli-tontit, joiden pinta-alasta saa kolme neljänneistä rakentaa; sekä

4) muut kolmelle tai kahdelle kadulle päin antavat kulmatontit, joista saa rakentaa, edellisistä viisi kuudennesta ja jälkimäisistä neljä viidennestä pinta-alasta.

Tontin jäljellä olevasta osasta saa lisäksi neljänneksen täyttää enintään neljä metriä (4 m) korkealla tahti, jos rakennus on tontinrajalla, kuusi metriä (6 m) korkealla rakennuksella, mitta viimeksi mainitussa tapauksessa luettuna palomuurin yläreunaan; tästä erotetaan kuitenkin kaikki 1) kohdassa mainitut tontit, joiden jäljellä oleva osa on jätettävä rakentamatta.

Rakentamattomaksi ei lueta sitä tontin osaa, jota peittää katto tahti umpiparveke tai muu sellainen ulkonema, ei myöskään etupihaa, jonka leveys on kolmea metriä (3 m) vähempi, jota vastoin siksi saa lukea sen osan tonttia, joka sijaitsee avonaisen parvekkeen tai muun pienenlaisen rakennusulkoneman alla tai jossa on pienenlaiset portaat, kellarineteisiä ja muuta sellaista tahti tulisijaton rakennus, jonka pinta-ala on enintään viisi neliö metriä (5 m) ja korkeus enintään kolme metriä (3 m).

Kulmatontiksi katsotaan tontti, jonka kadun tai yleisen paikan puoleiset rajat leikkaavat toisiaan enintään 135 asteen kulmassa, tontin sisustaan lukien.

Tonttialue, jonka alatse yleinen laskujohto kulkee tai on vahvistetun suunnitelman mukaan aiottu teettää, on vähintään kahta metriä (2 m) leveältä jätettävä rakentamatta, ellei ryhdytä sellaisiin toimenpiteisiin, että laskujohtoon on helppo päästä käsiksi.

2 §.

Tontille rakennettaessa on, 1 §:n määräyksiin katsomatta, rakentamatta jätettävä avonainen yhtäjaksoinen pinta-ala pääpihamaaksi. Pääpihamaan pitää olla:

a) erittäin vahvistetussa kartassa sinisen viivan ympäröimällä alueella vähintään sataviisikymmentä neliometriä (150 m²);

b) muissa osissa kaupunkia vähintään satakahdeksankymmentä neliometriä (180 m^2), jos tontilla on rakennuksia yksinomaan tulenkestävästä aineesta, sekä kaksisataa neliometriä (200 m^2), ellei niin ole laita. Jos naapurit haluavat yhteisesti laittaa pääpihamaan, älköön sitä heiltä kiellettäkö; kuitenkin on sopimus siitä tehtävä kirjallisesti ja Maistraatin pöytäkirjaan pantava. Sellainen yhteinen pihamaa saakoon, jos pihamaat ovat vierekkäin vähintään kymmenen metrin (10 m) pituudelta, kunkin tontin osalta laskien olla viisikolmatta neliometriä (25 m^2) pienempi, kuin edellä erityisestä pihamaasta on säädetty.

Pääpihamaa on sijoitettava katurakennuksen vierelle ja oleva vähintään kymmenen metriä (10 m) leveä tahi, jos katurakennuksen korkeus on yhdeksäntoista metriä (19 m) tai enemmän, vähintään kaksitoista metriä (12 m) leveä.

3 §.

Muun pihamaan kuin pääpihamaan pitää olla vähintään yhdeksän metriä (9) pitkä ja leveä.

Jos naapurit haluavat yhteisesti laittaa muun pihamaan kuin pääpihamaan, olkoon sekin sallittu; kuitenkin on sopimus siitä tehtävä kirjallisesti ja Maistraatin pöytäkirjaan pantava. Sellaisen yhteisen pihamaan pitää kaikkiaan olla vähintään sen laajuinen, kuin edellä 1 momentissa on säädetty.

Takapihan tahi valopihan, jonka pääasiallisena tarkoituksena on ilman ja valon antaminen, pitää olla vähintään puoliviidettä metriä (4.5 m) neliössä enintään kolmetoista metriä (13 m) korkeissa rakennuksissa tahi, jos rakennus on korkea, vähintään kuusi metriä (6 m) neliössä ja pitää siihen ilmanvaihdon vuoksi olla vapaa pääsy kadulta tai pihalta. Jos tuollainen pihan ala on ympärinsä rakennettu tai katettu, on se ylhäältäkin varustettava aukolla, jotta raittiilla ilmalla on riittävä ja keskeytymätön pääsy siihen.

Pihamaasta pistävä ulkouma eli niin sanottu sola, jonka leveys on oleva vähintään puoliviidettä metriä (4.5 m), saa olla enintään puolentoista leveytensä syvyinen, vähintään kolme metriä (3 m) leveä sola enintään saman syvyinen kuin

on leveä ja kolmea metriä (3 m) kapeampi sola enintään puolen leveytensä syvyinen. Teräviä kulmia ei saa olla eikä mikään solan osa saa olla sen aukkoa leveämpi. Jos solan sivut pidennettyinä muodostavat terävän kulman, ei solan pohjat saa olla puolta sen aukkoa kapeampi. Pienempi pihatila, kuin edellä sanottu, olkoon kielletty.

4 §.

Pihamaa mitataan pohjapiirustuksesta, joka osottaa rakennusten vaakasuoran projektion, lukuun ottamatta yksityisiä pienempiä rakennuksen ulkoumia, niinkuin pienentaisia avonaisia portaita suojuskattoineen tai ilman sitä, kellarineteisiä, pienentaisia avoimia ulkoparvekkeita ynnä muita semmoisia.

5 §.

Kadun varrelle tehtävä rakennus saakoon, ellei tonttia lunastettaessa ole siinä kohden rajoitusta pantu, enintään saman korkeuden kuin on kadun leveys, lisättyinä puoleltoista metrillä (1.5 m). Tähän nähden on kuitenkin huomattava:

1) että Esplanaadi- ja Henrikinkatujen sekä rantasiltain ja I—VIII ja X—XII kaupunginosassa olevain avonaisten paikkain varrelle sijoitettavat rakennukset saa, rakennuksen viereisen kadun leveyteen katsomatta, tehdä enintään kolmekolmatta metriä (23 m) korkeat;

2) että kaupungin muissa osissa rakennuskorkeus ei saa olla kolmeakolmatta metriä (23 m) suurempi erityisesti vahvistetussa kartassa sinisen viivan ympäröimällä alueella eikä kahtakymmentä metriä (20 m) suurempi tämän alueen ulkopuolella;

3) että rakennus, jonka alakerros on tulenkestävästä ja muu osa muusta aineesta, ei saa mistään kohdasta olla yhdeksää metriä (9 m) korkeampi katonrajaan eikä muusta kuin tulenkestävästä aineesta oleva rakennus seitsemää ja kahta kymmenesosaa metriä (7.2 m) korkeampi;

4) että rakennukseen, jolla on kaupunginasemakaavaan piirretty avonainen tai puutarhaksi laitettu tai puilla istutettu etupiha, sekä sen vastapäätä olevaan rakennukseen nähden saa edellä säädetyn suurimman rakennuskorkeuden ylittää etupihan leveyttä vastaavalla mitalla, kuitenkin niin ettei tuollaista rakennusta missään tapauksessa saa tehdä korkeampaa, kuin 1) ja 2) kohdassa on suurimmaksi luvalliseksi korkeudeksi määrätty;

5) että kaltevan kadun tai paikan varrelle tulenkestävästä aineesta tehtävän rakennuksen korkein osa saa ylittää edellä mainitun rajan enintään kahdella metrillä (2 m);

6) että korttelien n:o 100 a Ankerias ja 100 b Vimpa pohjoispuoliskossa sijaitseville Vuorimiehenkadun tonteille ei saa tehdä rakennuksia, joiden katonharjat kohoavat kahta metriä (2 m) ylemmäksi tähtitieteellisen observatoorin meridi-
aniympyrän akselia; sekä

7) että asuinrakennuksen suurin luvallinen korkeus on kaksitoista metriä (12 m) erityisesti vahvistetussa kartassa sinisellä, harmaalla tai punaisella värillä osotetuilla alueilla.

Mitä tässä on sanottu, ei sovelleta kirkkoon eikä muuhun julkiseen rakennukseen, jonka korkeuden kussakin eri tapauksessa asianomainen viranomainen määrää.

Leveämmän ja kapeamman kadun kulmaukseen tulevan rakennuksen saa jälkimäisen kadun varrelle tehdä yhtä korkean kuin ensinmainitunkin varrelle kapeamman kadun leveyttä vastaavalta pituudelta. Jos mainittu leveys on viittätoista metriä (15 m) vähempi, saa rakennuksen kuitenkin tehdä saman korkuisen viidentoista metrin (15 m) pituudelta. Jos rakennuksesta vähintään kolmannes julkisivun pituutta on avonaisen paikan vierellä ja jäljellä oleva osa siitä kadun varrella, saa rakennuksen kadun varrellekin tehdä saman korkuisen kuin avonaisen paikan vierelle kadun leveyttä vastaavalta pituudelta. Jos tämä leveys on viittätoista metriä (15 m) vähempi, saa kuitenkin tässäkin tapauksessa rakennuksen kadun varrelle tehdä saman korkuisen viidentoista metrin (15 m) pituudelta. Erikoistapauksissa, kun ainoastaan vähäinen osa julkisivua menee tuollaisen rajan ulkopuolelle ja siten syntyisi rumennusta, voidaan tästä sallia poikkeus.

6 §.

Tontin sisäosaan tulevaa rakennusta sekä sitä katurakennuksen osaa, joka sijaitsee loitompana kuin kuudenkolmatta metrin (26 m) päässä tontin kadunpuoleisesta rajalinjasta tai, kun rakennusta ei saa tehdä tähän linjaan, määrätystä ulkoisesta rakennusrajasta, älköön tehtäkö korkeampaa kuin se pihamaa on leveä, jonka vierelle rakennus tehdään. Jos sellainen rakennus on semmoisen pihamaan vierellä, jonka eri osat ovat erilevyiset, tai erilevyisten pihamaiden välillä, ei rakennuksen korkeus saa ylittää edellisessä tapauksessa pihamaan eri osain leveyksien keskimäärää eikä jälkimäisessä tapauksessa puolta pihamaiden yhteenlasketuista keskileveysistä. Sellaista rakennusta älköön kuitenkaan missään tapauksessa tehtäkö kolmeatoista metriä (13 m) korkeampaa. Jos rakennus sijaitsee tontinrajassa, luetaan tämän mitta palomuurin yläreunaan.

Rakennuksen luvallista korkeutta ylemmäksi saa ulkokatto sekä kadun ja yleisen paikan että pihan puolella kohota enintään viidenkymmenen asteen kaltevuuskulmasta vaakasuoraa tasoa vasten. Tämän rajan yläpuolelle saa kuitenkin rakentaa päätyjä tahi torneja, ellei niiden leveys kaikkiaan ole julkisivun neljänneestä pitempi, sekä ullakon kattokomeroja, ellei näiden leveys yhteensä ole puolta julkisivua pitempi. Jos rakennetaan sekä ullakon kattokomeroja että torneja tai päätyjä, ei kaikkien näiden ulkonemain leveys yhteensä saa olla puolta julkisivua pitempi, kuitenkin niin että tornien tahi päätyjen leveys ei saa tässäkään tapauksessa olla kaikkiaan julkisivun neljänneestä pitempi.

Ulkohuonetta muusta kuin tulenkestävästä aineesta ei saa rakentaa kuutta metriä (6 m) korkeampaa. Tulenkestävästä aineesta olevaan ulkokuoneeseen nähden olkoon voimassa, mitä 5 §:ssä rakennuksesta yleensä on sanottu.

7 §.

Rakennuksen korkeus mitataan, ellei muuta ole sanottu, kadun varrella olevan rakennuksen jalkakäytävän pinnasta ja tontin sisäosassa olevan rakennuksen siitä tasosta, jonka

mittauskirjassa mainittu tontinrajain korkeusasema määrää, julkisivupinnan yläreunaan tahi, jos rakennus on muusta kuin tulenkestävästä aineesta, katonrajaan. Kaltevalla maalla otetaan keskikorkeus ja, jos rakennus antaa useampia katuja päin, sellainen keskikorkeus kullakin kadulla.

Rakennuksen keskikorkeuden saa laskea joko koko rakennukselle tai sen eri osille.

8 §.

Tulenkestävästä aineesta olevaan rakennukseen saa tehdä enintään niin monta kerrosta, kuin vastaa sitä kokonaista lukua, mikä saadaan, kun korkeus, metrein ilmaistuna, jaetaan luvulla 3.8. Sen lisäksi saa ullakon sisustaa asuinkerrokseksi, jos tarpeellisiin varokeinoin tulenvaaran varalta ryhdytään, johon nähden Maistraatin on annettava määräyksiä kussakin eri tapauksessa. Tuollaisen ullakkokerroksen yläpuolella olevaa tilaa ei saa käyttää ullakoksi eikä muuhun tarkoitukseen.

Ullakkokerros, jonka lattia on enemmän kuin metrin (1 m) alempana ulkomuurin yläreunaa sekä, kun rakennusta ei tehdä suurimpaan luvalliseen korkeuteen, enemmän kuin kaksi metriä (2 m) alempana viimeksi mainittua korkeutta, luetaan kerrokseksi. Samaten luetaan kerrokseksi kellari, jonka katto on enemmän kuin puolitoista metriä (1.5 m) ylempänä viereisen kadun tai pihamaan tasoa.

Jos tulenkestävästä aineesta tehty rakennus sijaitsee kaltevan kadun varrella, saa, luvallisen kerrosluvun lisäksi, asuinhuoneita laittaa kellariin sen vaakasuoran tason alapuolelle, joka ajatellaan sijoitetuksi kuusisataa millimetriä (600 mm) ylemmäksi rakennuksen viereisen katuosan ylintä kohtaa, siinä määrin kuin tilaa tähän asuinhuoneista voimassa olevia määräyksiä noudattaen tarjoutuu.

9 §.

Rakennuksen, jossa alakerros on tulenkestävästä ja muu osa muusta aineesta, saa rakentaa enintään kaksikerroksisen.

Muusta kuin tulenkestävästä aineesta tehtyköön rakennus ainoastaan yksikerroksinen.

10 §.

Mitä tässä on säädetty rakennuksen laajuudesta tontilla sekä pihamaan avaruudesta ja mitoista ei sovelleta, jos kaupungin asemakaavaan piirretyillä sisäisillä ja ulkoisilla rakennusrajoilla on osotettu, mikä osa tonttia on jätettävä rakentamatta.

8. Erinäisiä muutoksia taksoitusvalmistelukunnan 30 p:nä toukokuuta 1916 vahvistettuun johtosääntöön.

Kaupunginvaltuusmiesten vahvistamat 21 p:nä marraskuuta 1916.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto muuttanut taksoitusvalmistelukunnan johtosäännön allamainitut pykälät seuraaviksi:

2 §.

Taksoitusvalmistelukuntaan kuuluu puheenjohtaja, kaksi jäsentä sekä ensimmäinen ja toinen sihteeri. Puheenjohtajan valitsee Maistraatti määräämättömäksi ajaksi molemminpuolisista kuusikuukautisin irtisanomisehdoin, jota vastoin Kaupunginvaltuusto valitsee jäsenet kolmeksi vuodeksi kerrallaan, huhtikuun 1 päivästä lukien. Sihteerit valitsee Kaupunginvaltuusto niinkään määräämättömäksi ajaksi ja kuusikuukautisen molemminpuolisen irtisanomisen ehdolla.

5 §.

Ensimmäisen sihteerin velvollisuutena on: puheenjohtajan osotuksen mukaan olla apuna asiain valmistelussa;

taksoitusvalmistelukunnan kokouksissa pitää pöytäkirjaa ja varmentaa valmistelukunnasta annettavat toimituskirjat; toimia sihteerinä taksoituslautakunnan toisessa osastossa ja tarpeen mukaan tarkastuslautakunnankin kokouksissa; sekä puheenjohtajan estettyinä ollessa hoitaa hänen tehtävänsä.

Toisen sihteerin velvollisuutena on:

pitää tulleiden asiain ja lähteväin toimituskirjain diaria; puheenjohtajan osotuksen mukaan olla apuna asiain valmistelussa;

tarpeen mukaan toimia sihteerinä taksoitus- ja tarkastuslautakunnan kokouksissa; sekä

ensimmäisen sihteerin ollessa muilta virkatoimilta tai muutoin estettynä hoitaa hänen tehtävänsä.

Sihteereillä ei saa olla muuta tointa, ellei taksoitusvalmistelukunnalta ole siihen hankittu lupaa.

7 §.

Puheenjohtaja ja sihteerit saavat joka kesä virkalomaa kuukauden kukin, kun se töiden tasaista kulkua estämättä voi käydä päinsä.

9. Kaupunginvaltuusmiesten päätös, jonka kautta erinäisiä muutoksia on tehty taksoitusvalmistelukunnan palkkaus-sääntöön, 21 p:ltä marraskuuta 1916.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto päättänyt: että taksoitusvalmistelukunnan sihteerin vuosipalkaksi tammikuun 1 päivästä 1917 lukien vahvistetaan 8,000 markkaa 10 %:n korotuksin 5 ja 10 vuoden palveluksesta;

että nykyinen viranpitäjä saa lukea hyväkseen tähänastiset virkavuotensa; sekä

että tammikuun 1 päivästä 1917 taksoitusvalmistelukuntaan perustetaan toinen sihteerinvirka, josta vuosipalkka on 5,000 markkaa 10 % korotuksin 5 ja 10 vuoden palveluksesta.

10. Kaupunginvaltuusmiesten päätös erillisten asuinrakennusten paikaksi aiottujen uuden Vallilan alueen tonttien luovutuksesta helmikuun 8 p:nä 1916 annettujen sääntöjen laajemmasta soveltamisesta, marraskuun 21 p:ltä 1916.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto päättänyt, että 2, 3 ja 4 kohtaa Valtuuston helmikuun 8 päivänä 1916 vahvistamissa säännöissä erillisten asuinrakennusten paikaksi aiottujen uuden Vallilan alueen tonttien luovutuksesta on sovellettava samanlaatuisia tontteja vanhan Vallilan alueeltakin luovutettaessa.

11. Lokakuun 6 p:nä 1908 vahvistettujen Vallilan alueen kortteleissa N:rot 530—551 sijaitsevain tonttien ja helmikuun 8 p:nä 1916 mainitun alueen korttelien N:rot 552—559 eräille tonteille vahvistettujen vuokrakirjain kaavakkeiden erinäiset kohdat muutetut toisin kuuluviksi.

Kaupunginvaltuusmiesten vahvistamat 21 p:nä marraskuuta 1916.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto päättänyt: että Kaupunginvaltuuston lokakuun 6 päivänä 1908 vahvistamain Vallilan alueen kortteleissa N:oissa 531—551 sijaitsevain tonttien vuokrakirjan kaavakkeiden 2 ja 8 kohdassa sekä Kaupunginvaltuuston helmikuun 8 päivänä 1916 mainitun alueen korttelien N:ojen 552—559 eräille tonteille vahvistamain vuokrakirjan kaavakkeiden 8, 11 ja 20 §:ssä sana »rahatoimikamari» vaihdetaan sanoihin »asianomainen viranomainen»; sekä

että ensinmainitun kaavakkeen 16 kohta on muutettava seuraavaksi:

»Jos asukkien ottamisesta säädettyä kieltoa rikotaan, annetaan vuokranottajalle varotus, minkä ohessa, ellei oikeuksia määrääjän kuluessa tapahdu, veroa korotetaan, ei kuitenkaan 100 % enempää kerrallaan alkuperäisen vuokran määrästä».

12. Erillisiä pieniä asuinrakennuksia varten aiottujen uuden ja vanhan Vallilan tonttien helmikuun 8 p:nä 1916 vahvistetun rakennusjärjestyksen muutetut 16 ja 18 §.

Kaupunginvaltuusmiesten vahvistamat 21 p:nä marraskuuta 1916.

16 §.

Kahden tontin yhteenrakentaminen olkoon, siihen luvan hankittua ja silloin annettuja määräyksiä noudattaen, sallittu.

Tätä tarkoittava hakemus annetaan Helsingin kaupungin sosialilautakunnalle, mistä asia lausunnon kera lähetetään rahatoimikamariin lopullista ratkaisua varten.

18 §.

Uutisrakennusta tai rakennusmuutosta älköön toimeenpantako, elleivät rahatoimikamari ja Maistraatti ole sen piirustuksia hyväksyneet.

Piirustukset, jotka on laadittava sillä tavoin kuin yleisessä rakennusjärjestyksessä on säädetty ja joissa uutisrakennusta ja ulkopuolista rakennusmuutosta varten tulee näkyä rakennuksen kolme julkisivua, annetaan sosialilautakunnalle, joka oman lausuntonsa kera toimittaa ne asianomaiseen paikkaan.

13. Sosialilautakunnan vuokrajaoston johtosääntö.

Kaupunginvaltuusmiesten vahvistama 21 p:nä marraskuuta 1916.

Samalla kun Kaupunginvaltuusto edellämäinnettuna päivänä on päättänyt, että erillisten pienempain asuinrakennus-

ten paikaksi aiottujen Vallilan alueen tonttien lähintä kiinteistöhallintoa hoitaa sosialilautakunnan valvonnan alaisena lautakunnan keskuudesta asetettu vuokrajaosto, on Valtuusto tälle jaostolle vahvistanut seuraavan johtosäännön:

Helsingin kaupungin sosialilautakunnan vuokrajaoston johtosääntö.

1 §. Sosialilautakunnan tontinvuokrajaoston tehtävänä on lautakunnan valvonnan alaisena ja yhteistoimin rahatoimikamarin kanssa hoitaa Vallilan alueella olevain vuokratonttien sekä Kaupunginvaltuuston kunakin kertana erittäin tekemän päätöksen mukaan muiden, etusijassa työläisasutusta varten aiottujen vuokra-alueiden lähintä kunnallista kiinteistöhallintoa.

Sitä varten tulee jaoston erittäin:

vastaanottaa ja oman lausuntonsa kera rahatoimikamariin asianmukaista toimenpidettä varten lähettää tontin luovuttamista vuokralle, tonttien yhteenrakentamista ja rakennuspiirustusten vahvistamista tarkoittavat hakemukset sekä ilmoitukset vuokransiirrosta;

tutkia ja lopullisesti ratkaista hakemukset vahvistetun rakennusajan pitentämisestä sekä luvan saamisesta valmiin rakennuksen täydelliseen tai osittaiseen purkamiseen;

kaupungin puolesta valita välimiehet vuokrakirjoissa edellytetyjä arvioimisia toimittamaan ja riitoja ratkaisemaan; sekä

muutoin valvoa, että vuokrasopimuksessa olevat ehdot täytetään, ja ryhtyä tästä johtuviin toimenpiteisiin, ellei se erittäin annettujen määräysten mukaan ole muun viranomaisen asia.

Alkuperäisten vuokrakirjain säilyttämisestä sekä kaupungin oikeudellisten etujen valvomisesta vuokramiehiin nähden on erittäin säädetty rahatoimikamarin ohjesäännössä ja sen kanslian johtosäännössä.

2 §. Jaostoon kuuluu puheenjohtaja sekä kaksi varsinaista ja kaksi varajäsentä, joista puheenjohtajan sekä yhden varsinaisen ja yhden varajäsenen sosialilautakunta vuosittain valitsee keskuudestaan ensimmäisessä kokouksessaan, kun taas

rahatoimikamarin valitsema sosialilautakunnan jäsen ynnä hänen varamiehensä ovat itseoikeutetut vastaavaan asemaan jaostossa.

Sihteerintehtävät jaostossa hoitaa sosialilautakunnan sihteeri.

3 §. Jaosto kokoontuu puheenjohtajan tai, hänen ollessa estettynä, sen jäsenen kutsusta, jolle puheenjohtaja on sen antanut toimeksi.

Jaoston puheenjohtaja ja jäsenet saavat palkkiota kultaakin kokoukselta Kaupunginvaltuuston määräyksen mukaan.

4 §. Jaoston tulee vuosittain ennen helmikuun loppua sosialilautakunnalle antaa kertomus toiminnastaan edellisenä vuonna.

14. Kaupunginvaltuusmiesten n. s. Vallilan lainarahaston hoitoa koskeva päätös, marraskuun 21 p:ltä 1916.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto päättänyt, että n. s. Vallilan lainarahaston hoito on rahatoimikamarilta siirrettävä Helsingin kaupungin yleishyödyllisen rakennustoiminnan edistämislainarahastoa hoitamaan asetetulle sosialilautakunnan jaostolle.

15. Kaupunginvaltuusmiesten toukokuun 12 p:nä 1910 Vallilan alueella sijaitsevain työväenasuntojen tarkastuksesta tekemä päätös muutettu, marraskuun 21 p:nä 1916.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto määrännyt, että Valtuuston toukokuun 12 päivänä 1910 työväenasuntojen tarkastuksessa tekemässä päätöksessä määrättyt tiedot niistä Vallilan alueen tonteista, joiden rakennuttaminen

määräajan kuluessa on laiminlyöty, sekä asuntotarkastuksen vuosiraportit mainitulla alueella toimitetuista tarkastuskatselmuksesta on vastedes annettava sosialilautakunnalle.

16. Kaupunginvaltuusmiesten päätös kunnan viranomaisten vuosikertomusten painattamisesta, marraskuun 21 p:ltä 1916.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto päättänyt:

että Helsingin kaupungin tilasto on, alkaen 1916 vuoden toimintakertomuksista, toistaiseksi ja kunnes kunnallistilastoa edelleen ehditään suunnitelmanmukaisesti laajentaa, käsittävä seuraavat kuusi eri sarjaa:

- I. Terveysten- ja sairaanhoito.
- II. Kauppa.
- III. Merenkulku.
- IV. Kaupungin teknilliset laitokset.
- V. Kaupungin tilit ja tilinpäätös.
- VI. Opetus- ja sivistyslaitokset.

että Marian sairaalan hallituksen ja uuden kulkutautisairaalan hallinnon, jotka julkaisevat eri vuosikertomukset, on vastedes, 1916 vuoden kertomuksista alkaen, painatettava nämä samassa kirjapainossa, samaa kokoa ja mikäli mahdollista samoilla kirjasinlajeilla kuin Helsingin kaupungin tilaston sarjat;

että edellä mainituista sarjoista N:ot I, II, III ja VI julkaistaan tilastokonttorin, sarja N:o IV kaupungin teknillisten laitosten hallituksen ja sarja N:o V rahatoimikonttorin toimesta; sekä

että kunnan muiden laitosten ja virastojen, jotka julkaisevat toimintakertomuksensa erillisinä painotuotteina, on vastedes, 1916 vuoden kertomuksista alkaen, painatettava nämä samassa kirjapainossa, samaa kokoa ja mikäli mahdollista samoilla kirjasinlajeilla kuin kaupungin kunnalliskertomus.

17. Kaupunginvaltuusmiesten päätös kaasuhinnan korottamisesta, joulukuun 12 p:ltä 1916.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto päättänyt:

lämpökaasun hinnan kuluvan joulukuun lopussa alkavasta mittarienlukemisesta lähtien korotettavaksi 22½ pennistä 28 penniin kuutiometriltä;

ulko- ja sisävalaistukseen käytettävän kaasun hinnan samalla korotettavaksi 23 ja 26 pennistä 26 ja 28 penniin sekä aikaisemmin myönnetyt kulutusalennukset poistettaviksi; samoin kuin

oikeuttaa kaupungin teknillisten laitosten hallituksen niinkuin tähänkin asti myöntämään kohtuullista kaasuhinnan alennusta.

18. Kasvatuslautakunnan työjärjestys.

Kasvatuslautakunnan vahvistama joulukuun 19 päivänä 1916.

1 §.

Kasvatuslautakunta kokoontuu, ellei erikoistapauksessa muuta ole päätetty, kunkin kuukauden toisena ja neljäntenä maanantaina, paitsi kesä-, heinä- ja elokuulla, jolloin kokous pidetään ainoastaan kerran kuukaudessa erittäin määrättyinä päivinä.

Jos asia vaatii ylimääräistä kokousta, on puheenjohtajan kutsuttava lautakunta siihen.

2 §.

Tammikuun ensimmäisessä kokouksessa valitsee lautakunta keskuudestaan puheenjohtajan kansakouluasiain käsittelyä varten. Tähän kokoukseen on paitsi Kaupunginvaltuuston valitsevia jäseniä kutsuttava sekin, jonka kasvatuslaitosten asianomaiset opettajat ja opettajattaret valitsevat edustajakseen lautakuntaan.

3 §.

Kasvatustilaitosten opettajain ja opettajatarten edustaja lautakuntaan valitaan sen edellisen vuoden joulukuulla, jota tehtävä tarkoittaa. Vaaliliput on lähetettävä lautakunnan kansliaan ja avattava lautakunnan seuraavassa kokouksessa. Vaalin tuloksesta on sekä valitulle että valitsijoille ilmoitettava.

4 §.

Kansakouluasiat on muutoin niin koottava, että ne mikäli mahdollista voidaan esitellä kahdessa kokouksessa, joista toinen pidetään keväällä ja toinen syyslukukaudella.

5 §.

Vaalit toimitetaan suljetuin lipuin. Äänten käydessä tasan määrätään etusija arpomalla.

6 §.

Kasvatustilautakunnan kokouksessa tulee olla esillä kaksi esityslistaa, toinen lautakunnan sihteerin ja toinen kamreerin laatima; ja pitää näihin listoihin olla merkittynä sekä asiain laatu että esittelijän mielipide asiasta. Kunkin asian tulee niinkään olla varustettu järjestys- ja diarinumerolla. Sittenkun lautakunta on asian käsittelyt, tulee puheenjohtajan listan erikoiseen sarakkeeseen kirjoittaa päätös sekä lyhyesti sen syyt. Sittenkun päätös on pantu toimeen, on esittelijän tästäkin tehtävä merkintä esityslistaan.

Mitä siten on merkitty on lautakunnan pöytäkirja.

Pöytäkirja on katsottava heti tarkistetuksi, ellei lautakunta muuta päättä.

7 §.

Semmoista pöytäkirjaa, kuin 5 §:ssä on mainittu, on pidettävä niissäkin tapauksissa, jolloin puheenjohtaja yksin päättää lautakunnan asioista.

8 §.

Kasvatuslautakunnan kanslia pidetään avoimna kunakin arkipäivänä vähintään kolme tuntia, sen konttori vähintään tunnin paitsi kesäkuukausina, jolloin kanslia- ja konttori-aikaa voidaan vieläkin supistaa. Lähempiä määräyksiä vastamainitusta seikasta antaa lautakunta huoneistonsa ovelle asetetulla julkipanolla.

9 §.

Kasvatuslautakunnan puheenjohtajan velvollisuutena on: lautakunnan kokouksissa johtaa keskusteluja ja tehdä pöytäkirja sekä allekirjoittaa lähtevät toimituskirjat ja rahatilaukset;

kuukausittain läpikäydä ja tarkastaa sekä lautakunnan että kasvatuslaitosten menot sekä, jos tällöin syytä muistutukseen ilmaantuu, saattaa se lautakunnan tietoon;

valvoa, että lautakunnan päätökset pannaan toimeen, sekä tarkoin katsoa, että lautakunnan toimihenkilöt uuttesti ja huolellisesti täyttävät tehtävänsä; samoin kuin

neuvoilla ja ohjeilla avustaa vanhempia ja edusmiehiä, jotka kasvatusasioissa kääntyvät hänen puoleensa.

10 §.

Ellei estettä ole, tulee puheenjohtajan myös kerran vuodessa käydä maaseudulle sijoitetuissa lautakunnan laitoksissa. Missä se ei voi käydä päinsä, toimittakoon tarkastuksen se lautakunnan jäsen, jonka lautakunta on siihen valinnut.

11 §.

Paitsi mitä lautakunnan johtosäännön 28 §:ssä sanotaan, on ammattiholhoijan velvollisuutena:

laatia ja varmentaa ne lautakunnasta lähtevät toimituskirjat, jotka ovat hänen esittelynsä varassa, niin myös yksin laatia ja allekirjoittaa lautakunnasta lähtevät kirjeet ja kirjelmät, kun se on erittäin hänen toimekseen annettu;

niin valmistella lautakunnalle saapuneet asiat, että lautakunta voi ne heti esittelyn tapahduttua ratkaista;

lautakunnan päätöksen johdosta tai puheenjohtajan määräyksestä matkustaa kasvatuslaitoksiin sekä lautakunnalle ilmoittaa, mitä hän siten on saanut tietoonsa; samoin kuin puheenjohtajalle viivyttelemättä ilmoittaa ylimääräisen kokouksen tarpeellisuudesta sekä muusta lautakunnan toimenpidettä vaativasta asianlaidasta.

12 §.

Kasvatuslautakunnan kamreerilla, joka johtaa lautakunnan konttoria ja hoitaa kirjanpidon, on, paitsi mitä siitä lautakunnan johtosäännön 13 §:ssä sanotaan, velvollisuutena:

laatia ja varmentaa hänen esittelynsä varassa olevat, lautakunnasta lähtevät toimituskirjat;

niinikään olla saapuvilla ammattiholhoojan esittelystä, kun asianhaarat sitä vaativat;

todistaa kaikki saapuvat, kasvatuslautakuntaa koskevat laskut, huomioon ottaen että, ellei lasku perustu lautakunnan päätökseen, on tästä ennen todistuksen antamista puheenjohtajalle ilmoitettava, niin myös, kun maksu on lautakunnalle suoritettu, todistaa tästä annettu kuitti;

laatia rahatoimikamariin annettava kuukausitili lautakunnan ja kasvatuslautakunnan menoista ja tuloista;

tarkoin seurata kasvatuslaitoksille maksettavaksi määrättyjen varain käyttämisestä sekä, jos on aihetta arveluun että jokin määräraha on riittämätön tai ylitetty tai että määrärahaa ei ole käytetty tarkoitukseensa, viivyttelemättä tästä ilmoittaa puheenjohtajalle;

vuosittain toimittaa kasvatuslaitoksissa olevan irtaimiston inventaus sekä, kun on kysymys semmoisen rakennuksen korjauksista tahi uudesti rakentamisesta, johon laitos on sijoitettu, toimittaa katselmus paikalla ja lautakunnalle antaa ehdotus asiasta;

laitoksessa käydessään tahi lautakunnan toimenannosta läpikäydä niiden tilit ja tarkastaa niiden kassa sekä samalla antaa tarpeellisia neuvoja ja ohjeita;

lautakunnan annettavaan vuosikertomukseen yhdistellä kaikki taloudellista laatua olevat tiedot; sekä

antaa kaupungin tilintarkastajille tietoja lautakunnan kirjanpidosta ja laitosten tileistä.

13 §.

Kasvatuslautakunnan lääkärin velvollisuutena on:

kun lautakunta on huostaansa ottanut lapsen, toimittaa lapsen ensimmäinen tutkimus ja siitä antaa sitä varten laaditun kaavakkeen mukainen lausunto;

vähintään kahdesti kuukaudessa käydä kaupungissa sijaitsevilla lautakunnan laitoksissa;

kaupungissa antaa sairaspua lautakunnan hoidokeille, ollen sitä varten myös velvollinen johtajan kutsusta saapumaan siihen laitokseen, missä sairas oleskelee;

vähintään kerran vuodessa toimittamaan kaupungin ulkopuolella sijaitsevain kasvatuslaitosten oppilaiden terveydellisen tarkastuksen ja tutkimuksen, ollen velvollinen ennen matkalle lähtöään siitä ilmoittamaan kansliaan;

kasvatuslautakunnalle vuosittain joulukuun kuluessa antaa selonteko lasten terveydentilasta ja muusta, mitä hän on saanut tietoonsa näiden henkisestä ja ruumiillisesta kehityksestä;

lautakunnan halutessa lausuntoa jostakin lapsesta, antaa se lautakunnalle; sekä

kun aihetta siihen on, lautakunnalle ehdottaa toimenpiteitä lautakunnan huostaan otettujen lasten ja nuorten henkilöiden ruumiilliseen hoitoon nähden.

14 §.

Kasvatuslautakunnan kanslian ensimmäinen apulainen, jonka mieluummin tulee olla miespuolinen, on velvollinen olemaan ammattiholhoojalle apuna kansliatyössä, toimittamaan kotikäyntejä ja vaativamman laatuksia tutkimuksia sekä avustamaan huostaan otettujen lasten silmälläpidon ja hoidon yhteydessä olevissa toimenpiteissä.

15 §.

Kasvatuslautakunnan kanslian toinen apulainen, jonka mieluummin tulee olla naispuolinen, on velvollinen toimitta-

maan lautakunnan toimituskirjain ja muiden asiakirjain puhtaaksikirjoituksen sekä avustamaan kansliassa ammattihoojan määräysten mukaan, samoin kuin toimittamaan kotikäyntejä ja tutkimuksia.

16 §.

Kasvatuslautakunnan kassanhoitaja pitää hallussaan lautakunnan rahavarat ja tekee niistä tilin. Erittäin on kassanhoitajan vaarinoitettava, ettei hän suorita mitään maksuja, ellei kamreeri ole laskuja todistanut. Maksuja vastaanotettaessa on kuitit niistä ensin annettava kamreerin todistettaviksi. Muutoin tulee kassanhoitajan konttorin töissä antaa kamreerille tarpeellista apua.

17 §.

Lautakunnan asianomaiset virkamiehet ovat velvolliset olemaan virantoimituksessa kansliassa ja konttorissa näiden aukioloaikoina sekä muulloinkin, kun tehtävät sitä vaativat.

18 §.

Kesäkuukausina on kanslian ja konttorin työ järjestettävä niin, että kaikki virkamiehet voivat saada kuukauden lomaa kaupunginkassalle siitä räsitusta koitumatta.

19. Kaupunginvaltuusmiesten poliklinikoille myönnettyjen määrärahain saamiseen liitettyä yleistä ehtoa koskeva päätös, joulukuun 29 p:ltä 1916.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto päättänyt, että poliklinikoille myönnettyjen määrärahain saamiseen on aikaisemmin tähän nähden vahvistettujen ehtojen lisäksi kytkettävä ehto että, jos asianomaiset johtajat ovat

kahta viikkoa kauemmin estyneinä laitoksiaan johtamasta, on viransijaisena toimiva johtaja terveydenhoitolautakunnan hyväksyttävä.

20. Kaupunginvaltuusmiesten päätös, jonka kautta maistraatinkanslisti on oikeutettu saamaan palkankorotus määrätyn ajan palveluksesta, joulukuun 29 p:ltä 1916.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto päättänyt oikeuttaa Maistraatin kansliassa palvelevan kanslistin saamaan 10%:n korotus pohjapalkastaan 5 ja 10 vuoden palveluksesta.

21. Kunnan työnvälitystoimiston uusi palkkaussääntö.

Kaupunginvaltuusmiesten vahvistama 29 p:nä joulukuuta 1916.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto vahvistanut seuraavan uuden palkkaussäännön kunnan työnvälitystoimistolle:

1 johtaja	Smk 6,000: —
1 miesapulainen	» 3,000: —
1 »	» 1,500: —
2 naisapulaista à 2,400: —	» 4,800: —
1 naisapulainen	» 2,000: —
1 vahtimestari, paitsi asuntoa, polttopuita ja valoa	» 1,680: —

Samalla on Kaupunginvaltuusto päättänyt oikeuttaa johtajan ja kaikki apulaiset saamaan palkankorotusta 10% pohjapalkastaan 5 ja 10 vuoden palveluksesta.

22. Kaupunginvaltuusmiesten ja Maistraatin päätökset mallasjuomain myymisestä kesäkuun 1 päivän 1917 ja kesäkuun 1 päivän 1919 välisenä aikana.

Joulukuun 12 p:nä 1916 on Kaupunginvaltuusto mallasjuomain myymisestä edellämainittuna myyntikautena päättänyt:

että tuollaisten vähittäismyyntioikeuksien luku on oleva enintään kaksikymmentä, panimoille lain mukaan kuuluvat myyntioikeudet niihin luettuina;

että vähittäismyyntipaikkoja saa olla ainoastaan sillä alueella, jota rajoittaa pitkin Marian-, Rauhan-, Unionin-, Hallitus-, Mikon-, Kaivo-, Simon-, Kansakoulu-, Fredrikin-, Ison Robertin-, Pikku Robertin-, Kasarmin-, Etelä-Esplanaadi- ja Unioninkatua sekä Aleksanterinkatua Mariankadulle kulkeva murtoviiva siten, että myyntipaikkoja saa olla rajaviivana olevain katujen kumpaisellakin puolella; sekä

että vähittäismyyntiä siten luvallisella alueella ei kuitenkaan saa harjoittaa koulun ja kirkon välittömässä läheisyydessä, ei myöskään Senaatintorin varrella.

Samalla on Kaupunginvaltuusto toivomuksenaan lausunut, että kaikki puheenalaista laatua olevat vähittäismyyntioikeudet, lukuun ottamatta panimoille lain mukaan kuuluvia myyntioikeuksia, etusijassa luovutettaisiin Helsingin Anniskeluosakeyhtiölle, joka on Kaupunginvaltuustolle ilmoittanut suostuvansa mainittua vähittäismyyntiliikettä harjoittamaan.

Joulukuun 30 p:nä 1916 on Maistraatti yhtynyt Kaupunginvaltuuston päätökseen, joka siis, 2 p:nä huhtikuuta 1883 mallasjuomain myymisestä ja anniskelusta annetun asetuksen 2 §:n mukaan, semmoisena kuin tämä pykälä kuuluu 24 p:nä tammikuuta 1902 annetussa asetuksessa, on oleva noudatettava.

**23. Heinäkuun 27 p:nä 1908 vahvistettu pika-
ajurien taksa muutettu.**

Maistraatin vahvistama 19 p:nä heinäkuuta 1916.

Edellämainittuna päivänä on Maistraatti määrännyt, että pika-ajureille voimassaoleva taksa toistaiseksi korotetaan siten, että kaikki taksassa olevat matkan pituuden mukaan suoritettavat maksut lisätään 25 pennillä sekä ajan mukaan suoritettavat maksut puolen tunnin ja tunnin ajosta 50 pennillä ja muut 20:llä prosentilla.

KUNNALLISASETUS-KOKOELMA

SISÄLLYS:

1. Kaupunginvaltuusmiesten päätös „Michail Jakovlevitsch Herzensteinin rahaston“ muodostamisesta.
 2. Lisäys pika-ajurin taksaan.
 3. Bölen esikaupungin rakennusjärjestyksen muutos.
 4. Muutoksia ja lisäyksiä tilastokonttorin johtosääntöön.
 5. Muutoksia Kaupunginvaltuuston kanslian johtosääntöön.
 6. Muutoksia pika-ajurin taksaan.
 7. Muutoksia kuorma-ajurien taksaan.
 8. Kasvattilastenlääkärin ohjesääntö.
 9. Muutoksia automobiilien katsastuksesta ja automobiilikuljettajain tutkimisesta annettuun taksaan.
 10. Määräyksiä merkitsemisestä rakennuspiirustuksia laadittaessa.
 11. Muutoksia pakkahuoneen työkunnan taksaan.
 12. Muutoksia parmamittaustaksaan.
 13. Kaupungineläinlääkärin johtosääntö.
 14. Työväenopetuslaitosten mies- ja naistarkastajan johtosääntö.
 15. Työväenopetuslaitosten tarkastuksen vuosirahasääntö.
-
-

1. Kaupunginvaltuusmiesten päätös „Michail Jakovlevitsch Herzensteinin rahaston“ muodostamisesta, 16 p:ltä tammikuuta 1917.

Sittenkun professorinleskirouva Anna Herzenstein 28 päivänä joulukuuta 1916 laaditulla lahjakirjalla oli kaupungille lahjoittanut 15,000 ruplaa erityisillä lahjoituskirjassa lähemmin mainituilla ehdoilla, on Kaupunginvaltuusto edellämäinnittuna päivänä päättänyt vastaanottaa lahjoituksen sekä lahjoittajan osotuksen mukaisesti rahaston käyttämisestä päättänyt:

1) että pääomasta muodostetaan erityinen, lahjoittajan miesvainajan Michail Jakovlevitsch Herzensteinin mukaan nimetty rahasto;

2) että tämän rahaston vuosikoroista etusijassa kustannetaan kiviaitauksen ympäristön kunnossapito siinä kohdassa merenrantaa Terijoella, missä lahjoittajan mies professori Michail Herzenstein murhattiin; sekä

3) että koron jäljellä oleva osa lisätään pääomaan, kunnes se nousee 25,000 ruplaan, joka summa on käytettävä yhteiskuntataloudellisten luentojen kustantamiseksi Helsingin työväenopistossa.

2. Lisäys pika-ajurien 25 p:nä heinäkuuta 1908 vahvistettuun taksaan.

Maistraatin vahvistama 24 p:nä tammikuuta 1917.

Edellämäinnittuna päivänä on Maistraatti määrännyt, että pika-ajurien ajomaksu kaupungista kunnalliskotiin on oleva:

Matkasta kuomittomalla ajoneuvoilla	Smk 3: 50
„ kuomiajoneuvoilla	„ 4: 50

3. Bölen esikaupungin kortteleille N:oilte 560—573 14 p:nä kesäkuuta 1910 vahvistetun rakennusjärjes- tyksen muutos.

Kaupunginvaltuusmiesten vahvistama 30 p:nä tammikuuta 1917.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto hyväksynyt Bölen esikaupungin kortteleille N:oilte 560—573 vahvistetun rakennusjärjestyksen 1 §:n 1 momentin seuraavana:

„Asuinrakennus pitää tontille sijoitettamaan erilliseksi vähintään neljän metrin (4 m) päähän tontin rajoista sekä vähintään kahdeksan metrin (8 m) päähän toisesta samalla tontilla olevasta rakennuksesta“.

4. Muutoksia ja lisäyksiä Helsingin kaupungin tilastokonttorin huhtikuun 25 päivänä 1911 vahvistettuun johtosääntöön.

Kaupunginvaltuusmiesten vahvistamat 30 p:nä tammikuuta 1917.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto muuttanut seuraavat tilastokonttorin johtosäännön pykälät näinkuuluviksi:

2 §.

Konttorin tehtävänä on:

1) vuosittain laatia ja julkaista Helsingin kaupungin tilastollinen vuosikirja kumpaisellakin kotimaisella kielellä laadittuine tekstineen;

2) vuosittain laatia ja eri laitoksena kumpaisellakin kotimaisella kielellä julkaista Helsingin kaupungin terveyden- ja sairaanhoitotilasto, kauppatilasto ja merenkulkutilasto sekä kunnan opetus- ja sivistyslaitosten tilasto sekä ne muut kaupungin tilastosarjat, mitkä konttorin tulee Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaan julkaista;

3) vuosittain laatia ja eri laitoksena kumpaisellakin kotimaisella kielellä julkaistaa kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta;

4) vähintäänkin joka kolmas vuosi laatia ja eri laitoksena kumpaisellakin kotimaisella kielellä julkaista Helsingin kaupungin kunnalliskalenteri;

5) Kaupunginvaltuuston, Maistraatin tai rahatoimikamarin määräyksestä toimittaa Helsingin kaupunkia koskevia tilastollisia erikoistutkimuksia;

6) antaa kaupungin viranomaisille ilmoituksia käytettävissä olevien tilastotietojen pohjalla;

7) vaihtamalla konttorin julkaisuja muiden koti- ja ulkomaisten laitosten julkaisuihin sekä ostamalla hankkia konttorille tarpeellinen kirjallisuus; sekä

8) huolehtia kunnallistilaston jatkuvasta kehittämisestä yhä suurempaan täydellisyyteen, selväpiirteisyyteen ja tarkkuuteen sekä sitä varten rahatoimikamarille tehdä ne esitykset ja ehdotukset, jotka tarpeelliseksi katsotaan.

3 §.

Konttorin vakinaisena henkilökuntana on johtaja, ensimmäinen aktuaari, toinen aktuaari, amanuenssi, kaksi assistenttiä ja tarpeellinen määrä laskuapulaisia.

Tarvittaessa voidaan konttoriin ottaa ylimääräistäkin palveluskuntaa.

Konttorin palveluksessa on vahtimestari.

4 §.

Johtajan, joka ei ole oikeutettu pitämään muuta virkaa, joka on esteeksi hänen virkatoiminnalleen, valitsee Kaupunginvaltuusto rahatoimikamarin julistettua viran avonaisena haettavaksi kolmenkymmenen päivän kuluessa ja sittenkun rahatoimikamari on oman lausuntonsa kera hakukirjat lähettänyt valtuustolle.

Aktuaarit ja amanuenssin nimittää virkaan rahatoimikamari, sittenkun virka sen toimesta on ollut julistettu kolmenkymmenen päivän kuluessa avonaisena haettavaksi ja johtaja on hakijoista antanut lausunnon.

Johtaja, aktuaarit ja amanuenssi otetaan määräämättömäksi ajaksi ja kuusikuukautisen molemminpuolisen irtisanomisen ehdolla.

Assistentit, laskuapulaiset sekä mahdollisesti tarpeellisen ylimääräisen palveluskunnan ynnä vahtimestarin ottaa ja erottaa johtaja.

6 §.

Aktuaarien velvollisuutena on:

- 1) lähinnä johtaa johtajan heille antamia töitä; sekä
- 2) ylipäättään olla johtajan apuna konttorissa suoritettavissa töissä.

Ensimmäisen aktuaarin tulee sen lisäksi johtajan ollessa laillisesti estettynä hoitaa hänenkin tehtävänsä.

7 §.

Amanuenssin velvollisuutena on:

- 1) johtajan tai aktuaarien ohjeen mukaan olla näiden apuna konttorissa suoritettavissa töissä; sekä
- 2) hoitaa konttorin kirjasto ja arkistoa.

8 §.

Assistenttien velvollisuutena on:

- 1) johtajan, aktuaarien tai amanuenssin ohjeen mukaan avustaa näitä konttorissa suoritettavissa töissä;
- 2) hoitaa konttorin reistraattorintehtävät; sekä
- 3) pitää huolta konttorin julkaisujen vaihdosta muiden koti- ja ulkomaisten laitosten kanssa.

9 §.

Konttorin vakinainen henkilökunta nauttii vuosittain palkkatujensa vähenemättä, ei kuitenkaan johtaja ja ensimmäinen aktuaari yhtäkaaa, kuukauden kesälomaa, edellyttäen että kaupunginkassaa ej tämän johdosta rasiteta erikoisella menolla.

10 §.

Virkavapautta johtajalle myöntää ja hänen viransijaisensa määrää rahatoimikamari, joka johtajaa kuultuaan myös on oikeutettu käsiteltäväksi ottamaan ja ratkaisemaan kysymyksen kahta

viikkoa pitemmän virkavapauden myöntämisestä aktuaareille ja amanuenssille sekä heidän viränsijaistensa määräämisestä.

Virkavapautta enintään kahdeksi viikoksi aktuaareille ja amanuenssille sekä virkavapautta assistenteille, laskuapulaisille ja vahtimestarille voi johtaja myöntää, kun harkitsee sen voivan käydä päinsä työn tasaista kulkua haittaamatta.

11, 12 ja 13 §:t vastavaat entisiä 9, 10 ja 11 §:iä.

5. Kaupunginvaltuuston kanslian 27 p:nä tammikuuta 1912 vahvistetun johtosäännön erityiset pykälät muutetut toisinkuuluviksi.

Kaupunginvaltuusmiesten vahvistama 30 p:nä tammikuuta 1917.

1 §.

Kaupunginvaltuuston kanslian palveluksessa on ensimmäinen ja toinen sihteeri, notari, kanslisti, apulaiskanslisti vahtimestari ja apulaisvahtimestari, joilla itsekullakin on tässä alempana tarkemmin mainitut tehtävät.

2 §.

Ensimmäisen sihteerin on johdettava kansliaa sekä ohjattava ja jaettava sen työt, jota paitsi hänen on velvollisuus:

a) tehdä Kaupunginvaltuuston kokousten esityslista, siten laadittuna kuin alempana sanotaan;

b) Kaupunginvaltuuston yleiselle valmistusvaliokunnalle sekä väki- ja mallasjuoma-asioita varten asetetulle erityiselle valiokunnalle valmistella kaikki ne juoksevat asiat, jotka mainittujen valiokuntain on käsiteltävä ennen asiain esittelemistä Kaupunginvaltuustolle, sekä näistä asioista antaa valiokunnille lausunto;

c) pitää pöytäkirjaa Kaupunginvaltuuston kokouksissa;

d) laatia Kaupunginvaltuustosta lähtevät kirjelmät sekä allekirjoituksellaan varmentaa ne;

e) laatia 13 §:ssä mainittu ratkaisemattomain asiain luettelo;

f) hoitaa sihteerin tehtävät Kaupunginvaltuuston kulunkiarviovaliokunnassa; sekä

g) kun erityisen syyn sitä katsotaan vaativan, toimia jotakin määrättyä kysymystä selvittämään asetetun erikoisvaliokunnan sihteerinä.

3 §.

Toisen sihteerin on velvollisuus:

a) sihteerinä avustaa kaikkia Kaupunginvaltuuston asettamia erikoisvaliokuntia, paitsi kulunkiarviovaliokuntaa, ellei ensimmäinen sihteeri, sillä tavoin kuin 2 §:n g) momentissa on säädetty, ole mainittua tehtävää ottanut toimekseen taikka sitä alempana mainitussa järjestyksessä ole annettu notarin toimeksi;

b) ensimmäisen sihteerin ollessa taudin, satunnaisen esteen takia valiokuntatyön tähden estettynä virkaansa hoitamasta, ilman eri määräystä hoitaa hänen virkatehtävänsä; sekä

c) muuten antaa ensimmäiselle sihteerille kaikkea sitä virallista apua, jota tämä voi häneltä kohtuudella vaatia.

4 §.

Notarin on velvollisuus:

a) avustaa sihteeerejä ja apulaissihteeriiä Kaupunginvaltuuston esityslistan, pöytäkirjain, lähtevien toimituskirjain ja valiokuntamietintöjen laatimisessa toiselle kotimaiselle kielelle sekä toimittaa saapuneiden, molemmilla kielillä monistettavien asiakirjain kääntäminen;

b) Kaupunginvaltuuston kokouksissa, puheenjohtajan käskystä, julkilukea ne asiakirjat, jotka silloin ovat kokonaisuudessa esiteltävät; sekä

c) erityisten asianhaaran vaatiessa, ensimmäisen sihteerin määräyksestä, toimia pienempäin valiokuntain sihteerinä.

5 §.

Kanslistin on velvollisuus:

a) huoltaa kansliassa esiintyvät puhtaaksikirjoitustyöt;

b) pitää Kaupunginvaltuuston diarioita ja muita luetteiloja; sekä

c) ensimmäisen sihteerin likemmän määräyksen mukaan antaa hänelle ja muille kanslian virkamiehille tarpeellista virallista apua.

Apulaiskanslistin velvollisuus on;

- a) avustaa kansliassa esiintyvissä puhtaaksikirjoitustöissä;
- b) kanslistin estettynä ollessa hoitaa hänen virkatehtävänsä; sekä
- c) muutoin antaa kansliavirkamiehille ja kanslistille tarpeellista apua virassa.

6 §.

Vahtimestarin on velvollisuus:

- a) huoltaa tarpeellinen ilmoittaminen sanomalehdissä sekä kutsumusten ja tiedonantojen toimittaminen Kaupunginvaltuusmiehille ja kanslian virkamiehille;
- b) järjestää ja hoitaa Kaupunginvaltuuston painettujen asiakirjain ja muiden painotuotteiden arkistoa;
- c) lähettää lähtevät kirjelmät;
- d) hoitaa vahtimestarin tehtävät Kaupunginvaltuuston ja valiokuntain istunnoissa sekä päivittäisinä kanslia-aikoina; ynnä
- e) sihteerien likemmän määräyksen mukaan suorittaa muut työalaansa kuuluvat tarpeelliset tehtävät.

Vahtimestarinapulaisen velvollisuus on sihteerien lähemmän määräyksen mukaan avustaa vahtimestarille kuuluvain palvelustehtävään täyttämässä.

7 §.

Sihteerit ja notarin ottaa Kaupunginvaltuusto kuusikukautisen molemminpuolisen irtisanomisen ehdolla valmistusvaliokunnan esityksestä sekä sittenkun virat on julistettu avonaisina haettaviksi kolmenkymmenen päivän kuluessa kuuluttamisesta lukien.

Sihteerien ja apulaissihteerin tulee olla suorittanut sellainen lainopillinen tutkinto, joka vaaditaan tuomarinviran toimittamiseen, sekä sitten suorittamallaan sihteerintoimilla olla näyttänyt kelpoisuutensa haettuun virkaan.

Notarin, jonka pitää olla harjoittanut opinnoita maamme yliopistossa, tulee omata koeteltu kyky suorittaa käännöstehtäviä toisesta kotimaisesta kielestä toiselle sekä olla jonkun verran tottunut sihteerintoimiin.

8 §.

Kanslistin, apulaiskanslistin, vahtimestarin ja vahtimestarin-apulaisen ottaa ja erottaa Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja ensimmäisen sihteerin esityksestä.

9 §.

Kanslia on pidettävä avoinna kunakin arkipäivänä ja tulee ensimmäisen sihteerin silloin olla tavattavana aikana, jonka Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja sopivaksi harkitsee.

Muun kanslianhenkilökunnan virantoimitusvelvollisuuden kansliassa määrää ensimmäinen sihteeri.

Sinä aikana kesästä, jolloin Kaupunginvaltuusto ei säännöllisesti kokoonnu, saa kanslian, puheenjohtajan kanssa sovittua, pitää suljettuna. Kuitenkin pitää tänä aikanakin olla tilaisuutta tarpeellisten asiakirjain saamiseen arkistosta.

10 §.

Siinä esityslistassa, joka ensimmäisen sihteerin on Kaupunginvaltuuston kokouksia varten laadittava, tulee, paitsi itse asiain luetteloa, kaikkiin niihin asioihin nähden, joiden asiakirjoja ei ole painatettu, olla lyhyt selostus asian sisällyksestä sekä kaikkiin valmistusvaliokunnan tahi jonkun muun valiokunnan käsittelemiin asioihin nähden valiokunnan asiassa tekemä ehdotus, ellei se käy selville painetuista asiakirjoista. Tämä esityslista on, elleivät erityiset asianhaarat ole esteenä, toimitettava Kaupunginvaltuusmiehille ainakin kahta päivää ennen kutakin kokousta.

11 §.

Kaupunginvaltuuston kokouksissa tehdyt pöytäkirjat sekä lähetettävät kirjelmät on ensimmäisen sihteerin viipymättä kunkin kokouksen jälkeen laadittava. Jos jossakin asiassa tehty päätös on paikalla tarkistettu, on päätöksestä aiheutuva kirjelmä lähetettävä kokouksen jälkeisenä päivänä.

13 §.

Kunkin vuoden päättyessä tulee ensimmäisen sihteerin laatia sekä seuraavan vuoden alussa Kaupunginvaltuuston tarkastettavaksi antaa Kaupunginvaltuuston diarioidessa mainittujen ratkaisemattomain asiain luettelo, jossa lyhyesti selostetaan kunkin asian

laatu ja mihin toimiin siinä on ryhdytty sekä vuotta kauemmin ratkaisematta olleisiin asioihin nähden syy, miksi niitä ei ole voitu loppuun käsitellä. Tämän luettelon mukana pitää seurata selostus Kaupunginvaltuuston asettamain eri valiokuntain toiminnasta vuoden varrella.

14 §.

Kohta kun Kaupunginvaltuusto on vahvistanut kaupungin meno- ja tulosäännön, on ensimmäisen sihteerin se laadittava Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti.

6. Pika-ajureille 27 p:nä heinäkuuta 1908 vahvistetun taksa muutettu.

Maistraatin vahvistama 31 p:nä tammikuuta 1917.

Edellämainittuna päivänä on Maistraatti vahvistanut seuraavat muutokset pika-ajurien taksaan matkoille Viaporin ja sen ympäristöön:

	Kuomiajoneuvot	Kuomittomat ajoneuvot
Viaporin linnoitukseen	Smk 4: 50	3: 25
Aleksanterinsaarelle	„ 5: —	3: 75
Kuninkaansaarelle (Mikaelinsaarelle) „	5: 50	4: —
Santasaarelle (Leirisaarelle)	„ 6: —	4: 75

Matkasta, joka alotetaan Kalliossa, Sörnäisissä, Töölössä, Ruoholahdessa, Merisatamassa ja Hietalahdessa olevilta paikoilta suoritetaan 75 pennin korotus.

7. Kuorma-ajurien 26 p:nä toukokuuta 1906 vahvistettu taksa muutettu.

Maistraatin vahvistama 31 p:nä tammikuuta 1917.

Edellämainittuna päivänä on Maistraatti vahvistanut seuraavat muutokset kuorma-ajurien taksaan kuljetuksista Viaporin linnoitukseen ja sen ympäristöön:

Viaporin linnoitukseen	Smk 4: 50
Aleksanterinsaarelle	” 5: —
Kuninkaansaarelle (Mikaelinsaarelle)	” 6: —
Santasaarelle (Leirisaarelle)	” 6: 50

Kuljetuksesta, joka alotetaan Kalliossa, Sörnäsissä, Töölössä, Ruoholahdessa, Merisatamassa ja Hietalahdessa olevilta paikoilta suoritetaan 75 pennin korotus.

8. Kasvattilastenlääkäriin ohjesääntö.

Terveydenhoitolautakunnan vahvistama helmikuun
1 päivänä 1917.

Kasvattilastenlääkäriin velvollisuus on:

1:o) terveydenhoitolautakunnan toimistolta saatuaan tiedon sinne ilmoitetuista kasvattilapsista viipymättä tutkia heidän terveydentilaansa sekä kasvatuskodin soveliaisuutta ja tällöin antaa kasvattajille tarpeellisia määräyksiä ja neuvoja lasten hoidosta;

2:o) terveydenhoitolautakunnan kasvattilasten katsojan välityksellä hankkia itselleen tietoa kasvattilasten terveydentilasta ja kasvatuskotien oloista sekä, jos tällöin ilmaantuu asianhaaroja, jotka aiheuttavat kasvatuskotien ja lasten uuden tutkimisen, toimittaa se;

3:o) katsoa, että lapset saavat lääkäriin- ja sairaalahoitoa, jos lääkäri havaitsee heidän terveydentilansa sitä vaativan;

4:o) jos asianhaarain katsotaan vaativan heti muuttamaan lapsen toiseen kasvatuskotiin, ryhtyä sitä varten tarvittavaan toimenpiteeseen sekä, kun välitön muuttaminen ei ole tarpeen, mahdollisimman pian ilmoittaa terveydenhoitolautakunnalle;

5:o) terveydenhoitolautakunnalle lähettää kasvattilasten katsojan vuosineljänneksittäin antamat ilmoitukset ynnä oman lausuntonsa, jos se katsotaan tarpeelliseksi; sekä

6:o) vuoden varrella toimitetusta kasvattilastenhoidosta ennen seuraavan vuoden helmikuun loppua terveydenhoitolautakunnalle antaa kertomus.

9. Muutos automobiilien katsastuksesta ja automobiilinkuljettajain tutkimisesta 7 p:nä marraskuuta 1914 annettuun taksaan.

Maistraatin vahvistama 3 p:nä helmikuuta 1917.

Edellämainittuna päivänä on Maistraatti seuraavasti muuttanut automobiilien katsastuksesta annetun taksan I luvun:

I. Katsastettaessa automobiili,

- a) joka ei ole Helsingissä ennen saanut järjestysnumeroa Smk 20: —
- b) jolla on tuollainen numero, sekä taksameetterin tutkimisesta ” 5: —
- Mootto-polkupyöräin katsastuksesta suoritetaan ” 10: —

10. Määräyksiä merkitsemistavasta rakennuspiirustuksia laadittaessa.

Maistraatin vahvistamat 19 p:nä helmikuuta 1917.

Kumoten 10 p:nä elokuuta 1895 vahvistamansa määräykset on Maistraatti, 3 p:nä samana vuonna annetun yleisen rakennusjärjestyksen 52 § nojalla, merkitsemistavasta rakennuspiirustuksia laadittaessa vahvistanut seuraavat määräykset:

Pohjapiirroksissa ja poikkileikkauspiirustuksissa sekä asemapiirroksissa on seuraavia värimerkintöjä käytettävä:

Kivi: tiili, uusi, merkitään intialaisella punaisella,

„ tiili, vanha, merkitään mustalla,

„ uusi tulisija, merkitään vaalealla karminilla,

„ vanha tulisija, merkitään vaaleanharmaalla,

„ luonnollinen kivi, merkitään punasinervällä.

Puu: uusi, merkitään poltetulla terra siennalla,

„ vanha, merkitään seepiamusteella.

Rauta: takorauta ja teräs, merkitään preussilaisella sinisellä,

„ harkkorauta, merkitään indigovärillä.

Betoni ja sementti, merkitään intialaisella keltaisella.

Rautabetoni merkitään intialaisella keltaisella ~~punaisin~~ pilkuin. *Haimo*

Tulenkestävät sisäseinät muusta aineesta kuin tiilistä ja luonnollisesta kivistä merkitään öljyyn vihreällä.

Rakennusosat, jotka puretaan, on viivoitettava vaaleanvihreällä.

Osittaiset julkisivumuutokset on merkittävä uudestaan sinooperilla.

Rakennusten ja rakennusmuutosten piirustukset on edelleenkin tehtävä joko 100 sm. × 65 sm. tahi myöskin 50 sm. × 65 sm. suuruisina.

11. Kaupungin pakkahuoneen työkunnan 14 p:nä loka- kuuta 1913 annettu taksa muutettu.

Kaupunginvaltuuston vahvistama 27 p:nä helmikuuta 1917.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto vahvistanut työkunnan taksan IV kohdan seuraavaksi, 1 p:stä maaliskuuta 1917 lukien:

„Työkunnan miehistöä voidaan käyttää aikapalkallakin, ja on maksu siinä tapauksessa 1 marka 50 penniä tunnilta ja mieheltä.“

12. Parmamittauksesta 2 p:nä maaliskuuta 1908 annettu taksa muutettu.

Maistraatin vahvistama 5 p:nä maaliskuuta 1917.

Edellämainittuna päivänä on Maistraatti vahvistanut sellaisen muutoksen halkojen mittaustaksaan, että parmamittausmaksua suoritetaan 80 penniä jokaiselta syleltä pitkiä halkoja ja 60 penniä syleltä pilkottuja, enintään puolen metrin pituisia halkoja; jotka mittaan ladottuna kaupungin parmamittaaja mittaa.

13. Kaupungineläinlääkäriin johtosääntö ynnä tämän virkailijan ja näytteenottajan palkkaussääntö.

Kaupunginvaltuusmiesten vahvistamat 13 p:nä maaliskuuta 1917.

Samalla kun Kaupunginvaltuusto on päättänyt maitomyynnin valvoamista varten terveydenhoitokuntaan 1 p:stä toukokuuta 1917 lukien perustaa kaupungineläinlääkäriin- ja näytteenottajanviran, on Valtuusto näille virkailijoille vahvistanut seuraavan johtosäännön ja palkkaussäännön.

Kaupungineläinlääkärin johtosääntö.

1 §.

Kaupungineläinlääkärin, jonka tulee olla oikeutettu sekä elintarvetarkastukseen ja eläinlääkintäterveydenhoitoon perehtynyt suomalainen eläinlääkäri, asettaa Kaupunginvaltuusto terveydenhoitolautakunnan esityksestä kuusikuukautisen molemminpuolisen irtisanomisajan ehdolla.

2 §.

Kaupungineläinlääkärin velvollisuutena on etusijassa valvoa kaupungin maitokauppaa, ja tulee hänen sitä varten:

1) pitää kaikkien kaupungissa olevain maitomyymäläin sekä niiden karjatilojen ja meijerin luetteloa, jotka kaupunkiin toimittavat kaupan pidettyä maitoa tai kermaa;

2) valvoa, että maidon myynti-, käsittely- tai säilytyshuoneistossa noudatetaan asianmukaista puhtautta ja järjestystä;

3) tarkastaa terveydenhoitolautakunnalle annetut todistukset eläinten terveydentilasta, hoidosta ja ruokinnasta sekä muista karjatilaa ja maidonkäsittelyä koskevista seikoista;

4) valvoa, että tarpeellisiin toimenpiteisiin ryhdytään tarttuvain tautien leviämisen ehkäisemiseksi kaupan pidetyn maidon tai kerman kautta;

5) valvoa, että kaupan pidetty maito ja kerma laatunsa puolesta täyttävät säädetyt ehdot, sekä sitä varten toimittaa maidon ja kerman kemiallisia ja bakteriologisia tutkimuksia;

6) valvoa voimassa olevan maitosäännön 7 §:ssä mainittujen maitolajien käsittelystä ja myynnistä annettujen määräysten noudattamista;

7) yhteistoimin asianomaisten eläinlääkärien kanssa tai muulla sopivalla tavalla koettaa saada selvää nautaeläinten terveydentilassa sekä terveydellisistä oloista niillä karjatiloilta ja niissä meijereissä, mistä maitoa tai kermaa kaupunkiin tuodaan ja, kun tarpeelliseksi havaitaan, käydä niiden terveydellisiä oloja tutkimassa;

8) kun kaupan pidetyn maidon tai kerman havaitaan olevan terveydellisessä suhteessa epätydyttävää, kiinnittää asianomaisten maitokauppiaiden tai karjanomistajain huomiota tähän sekä samalla antaa tarpeellisia tietoja ja neuvoja havaitaan epäkohdan syiden poistamiseksi;

9) kun havaitaan, että kaupan pidetty maito tai kermaa ei täytä säädettyjä vaatimuksia, siitä ilmoittaa terveydenhoitolautakunnalle;

10) maidontarkastuksessa palvelevan henkilökunnan esimiehenä asianmukaisesti opastaa sitä sekä katsoa, että se tarkoin täyttää velvollisuutensa; samoin kuin

11) muutoin avustaa terveydenhoitolautakuntaa kaikessa, mitä on tarpeen kaupan pidetyn maidon ja kerman tehokkaan tarkastuksen toimeen saamiseksi.

3 §.

Kaupungineläinlääkärin tulee sitä paitsi:

1) asiantuntijana avustaa terveydenhoitolautakuntaa ja sen toimistoa kaikissa eläinlääkintäalaaan kuuluvissa asioissa;

2) tarkastaa liha ja lihatavarat, joiden terveystoimenpiteet epäilee olevan sopimattomia ihmisravinnoksi;

3) itse tai alaisillaan toimittaa säännöllisiä makkaratehtaiden tarkastuksia;

4) toimittaa kaupan pidetyn kalan ja riistan tarpeellista tarkastusta;

5) kunakin arkipäivänä terveydenhoitolautakunnan määräämänä aikana olla virantoimituksessa terveydenhoitolautakunnan toimistossa;

6) kunkin kuukauden alussa terveydenhoitolautakunnalle lähettää lyhyt selonteko omasta ja alaisena henkilökunnan toiminnasta edellisen kuukauden kuluessa; sekä

7) muutoin suorittaa kaikki toimialaansa kuuluvat, terveydenhoitolautakunnan tai ensimmäisen kaupungineläinlääkärin hänen toimekseen antamat tehtävät.

4 §.

Kaupungineläinlääkäri on oikeutettu terveydenhoitolautakunnan hyväksymänä aikana vuosittain saamaan kuukauden kesälomaa olematta velvollinen palkkaamaan viransijaista.

5 §.

Kaupungineläinlääkäri älköön harjoittako eläinlääkärinamattia älköönkään myöskään terveydenhoitolautakunnan luvatta pitäkö eikä hoitako muuta virkaa.

Kaupungineläinlääkäriin ja näyttötoimittajan palkkaussääntö.

1 kaupungineläinlääkäri, palkkaa	Smk 7,000:—
viransijaisen palkkio kuukauden kesäloman aikana	” 300:—
1 näyttötoimittaja, palkkaa	” 2,400:—
<hr/>	
Yhteensä	Smk 9,700:—

Muist. Kaupungineläinlääkäri ja näyttötoimittaja saavat 10 %:n korotuksen pohjapalkastaan 5 ja 10 vuoden palveluksesta.

Kaupungineläinlääkäri saa tehdessään virkamatkoja kaupungin asioissa lukea hyväkseen 10 markkaa päivärahaa sekä sen lisäksi kyydillä ajaessaan kyytirahaa vastaavan määrän, junalla matkustaessaan II luokan ja höyrylaivalla matkustaessaan I luokan lipun hinnan.

14. Helsingin kaupungin työväenopetuslaitosten mies- ja naistarkastajan johtosääntö.

Kaupunginvaltuusmiesten vahvistama 27 p:nä maaliskuuta 1917.

1 §.

Kunnan omain tai kunnan varoilla avustettujen työväenopetuslaitosten toimintaa valvomaan asetetaan tarkastaja, jonka, sittenkun sosialilautakunta on viran julistanut avonaisena haettavaksi 30 päivän kuluessa ja oman lausuntonsa kera lähettänyt asiakirjat Kaupunginvaltuustolle, Kaupunginvaltuusto valitsee varaamalla molemmin puolin kuusikuukautisen irtisanomisajan.

Tarkastaja on välittömästi sosialilautakunnan alainen. Hän ei saa pitää eikä hoitaa muuta tointa, joka on esteeksi hänen toiminnalleen kaupungin palveluksessa.

Kaupungin ammatti- ja käsityöläiskoulujen naisoppilaiden opetuksen valvonnassa avustaa miestarkastajaa naistarkastajaa, jonka sosialilautakunta ottaa ja erottaa miestarkastajan esityksestä.

2 §.

Tarkastaja on velvollinen valvomaan 1 §:ssä mainittujen työväenopetuslaitosten toimintaa sekä katsomaan, että opetusta annetaan tarkoituksenmukaisella tavalla ja vahvistettujen perusteiden mukaan. Sitä varten on tarkastajan velvollisuutena erittäin:

taajaan käymällä työväenopetuslaitoksissa hankkia tarkka selvä niiden tilasta sekä tarkkaavaisesti seurata tämän alan kehitystä muillakin paikkakunnilla, toimia tarkoituksenmukaisten opetustapain käytäntöön saattamiseksi ja kaikin tavoin edistää ammattikasvatuksen kehitystä;

budjetinjärjestelyä koskevia kysymyksiä käsiteltäessä ja muulloinkin, kun tarpeelliseksi katsoo, olla saapuvilla asianomaisten johtokuntain kokouksissa sekä ottaa osaa keskusteluihin, mutta ei päätöksiin;

vähintään kahtena päivänä viikossa siihen aikaan vuodesta, jolloin työväenopetuslaitokset ovat toiminnassa, olla määrättyinä ilmoitettuina aikoina ja ilmoitetulla paikalla kaupungissa tavattavana;

tarkastuksessa tekemänsä huomioiden johdolla antaa neuvoja ja ohjeita opettajille ja opettajattarille sekä hankkia tietoja oppilaiden koulunkäynnistä;

tarpeen mukaan pitää kokouksia kaupungin työväenopetuslaitosten asianomaisten johtokuntain edustajain kanssa neuvotellakseen työväenopetusta koskevista asioista;

asianomaisille valtion ja kunnan viranomaisille antaa näiden vaatimat lausunnot ja tiedot;

socialilautakunnalle tehdä ehdotuksia toimialaansa kuuluvista asioista;

ennen syyskuun 1 päivää socialilautakunnalle antaa kertomus omasta ja naistarkastajan toiminnasta lähinnä edellisenä lukuvuonna; sekä

muutoin noudattaa niitä määräyksiä ja ohjeita, joita socialilautakunta hänen virkatoimintaansa nähden antanee.

3 §.

Tämä johtosääntö on voimassa syyskuun 1 päivästä 1917.

15. Kaupungin työväenopetuslaitosten tarkastuksen vuosirahasääntö.

Kaupunginvaltuusmiesten vahvistama 27 p:nä maaliskuuta 1917.

Miestarkastaja, palkkaa:.....	Smk 4,000:—
Naistarkastaja, ".....	" 600:—
Tarverahoja	" 1,400:—
	<hr/>
	Yhteensä Smk 6,000:—

Helsingissä, Sanomal.- ja Kirjap.-Osakeyhtiön kirjapaino, 1917.

KUNNALLISASETUS-KOKOELMA

SISÄLLYS:

1. Helsingin kaupungin rakennusjärjestys.
 2. Tehtaan-, makasiini- ja varastotonttien rakennusjärjestys.
 3. Kaupunginvaltuuston päätös tarkastajaviran perustamisesta ulkopuolella avioliittoa syntyneitä lapsia varten.
 4. Muutoksia kasvatustalokunnan johtosääntöön.
 5. Kesälomaa myönnettäessä kaupungin eri laitosten henkilökunnalle ja työntekijöille noudatettavat säännöt.
 6. Kaupunginvaltuuston „Pro Helsingfors“ nimistä säätiötä koskeva päätös.
 7. Kaupunginvaltuuston „Bertha Maria Tallbergin säätiötä“ koskeva päätös.
 8. Kaupunginvaltuuston päätös kansanravintohallituksen asettamisesta.
 9. Kaupunginvaltuuston päätös tonttien luovutuksessa käytettyjen kauppa-kirjain muuttamisesta epärehellisen keinottelun estämiseksi.
 10. Pika-ajurintaksa.
 11. Kuorma-ajurintaksa.
-
-

Helsingin kaupungin rakennusjärjestys.

Suomen Senaatin vahvistama 8 p:nä toukokuuta 1917.

I LUKU.

Kaupungin asemakaavasta.

1 §.

Helsingin kaupunki rakennetaan vahvistetun kaupungin-asemakaavan ja tämän rakennusjärjestyksen mukaan.

Kaupungin-asemakaavaehdotuksen hyväksyvät kaupunginvaltuusmiehet, jonka jälkeen se säädetyssä järjestyksessä jätetään hallituksen tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Ennenkuin kaupungin-asemakaavaehdotus hyväksytään, on maistraatin ja terveydenhoitolautakunnan lausunnot asiasta hankittava, minkä ohessa ehdotus pitää olla kuukauden ajan julkisesti nähtäväksi pantuna, sittenkun siitä on sopivalla tavalla kuulutettu. Muistutuksia ehdotusta vastaan saa tehdä kaupunginvaltuusmiehille kuulutuksessa määrätyn ajan kuluessa.

Kaupungin-asemakaava siihen kuuluvine asiakirjoinen säilytetään maistraatin arkistossa.

2 §.

Muutoksen ja lisäyksen tekemisestä vahvistettuun kaupungin-asemakaavaan olkoon laki niinkuin 1 §:ssä on sanottu.

3 §.

Kaupungin-asemakaavaan on tarkoin merkittävä siihen otetut alueet sekä mainittava tarkoitus, johon ne on aiottu käytettäväksi, niinkuin rakennuskortteleiksi, kaduiksi, toreiksi ja muiksi paikoiksi, istutuksiksi, urheilu- ja leikkipaikoiksi sekä yleisten rakennusten paikoiksi. Jos rakennuskorttelit on aiottu käytettäväksi erikoistarkoituksiin, niinkuin erilaatuisten asuinrakennusten,

tehtaiden, tavarasuojain ja varastojen paikoiksi, olkoon sekin ilmaistava kaupunginasemakaavassa.

Kaupunginasemakaavaan on niinkään merkittävä rakennuskorttelien ulkoiset rakennusrajat, elleivät ne ole samat kuin katua tai yleistä paikkaa vasten olevat tontinrajat.

Kaupunginasemakaavasta tulee näkyä maan korkeus- ja kaltevuussuhteet sekä jaoitus ennen kaupunginasemakaavan laatimista.

Kaupunginasemakaava piirretään mittakaavaan 1 : 2,000.

Kaupunginasemakaavaehdotuksen mukana tulee seurata tarpeellinen selitelmä ja suunnitelma, joista näkyy, miten kaupungin yleiset laskujohdot käy järjestäminen.

Korttelien jakaminen tontteihin tapahtukoon, jos vain havaitaan sopivaksi, vasta sen jälkeen kuin kaupunginasemakaava on tullut muissa osissa asianmukaisesti vahvistetuksi.

4 §.

Ulkoisten rakennusrajain välimatka ei saa olla kahtatoista metriä (12 m) vähempi.

II LUKU.

Tonttijaosta ja tonttikirjasta.

5 §.

Jos kaupunginasemakaava on vahvistettu eikä tonttijako ole sen yhteydessä tapahtunut, tulee kaupunginvaltuusmiesten, ennenkuin tontteja luovutetaan, isommille tai pienemmille alueille, kuitenkin vähintäänkin kokonaiselle korttelille kerrallaan, hyväksyä tonttijako.

Silloin on kaupunginvaltuusmiesten erittäin:

katsottava, että kukin tontti rajoittuu katuun tai yleiseen paikkaan ja että rantalinja yleensä ei tule olemaan tontinrajana;

määrättävä, onko kortteliin kahdelle tai useammalle tontille järjestettävä yhdistetty pääpihamaa;

kun tarpeelliseksi katsotaan, määrättävä sisäiset rakennusrajat sekä ulkoisetkin rakennusrajat kaupunginasemakaavaan erittäin merkittävien lisäksi; niin myös

määrättävä rakennuksen korkeus, kun rakennusta ei katsota saavan tehdä niin korkeata, kuin yleensä on luvallista.

Tonttijaossa voidaan myös määrätä:

että kortteliin kadun tai yleisen paikan vierelle tulevat rakennukset on sijoitettava vierekkäin (yhtenäinen rakennustapa), toisistaan erillisiksi (erillinen rakennustapa) tahi kahdelle taikka useammalle tontille ryhmittäin toistensa vierelle (puolierillinen rakennustapa), jossa viimeksi mainitussa tapauksessa samalla on määrättävä, mihin kohtaan rakennusryhmän väliin on jätettävä aukko;

että ainoastaan joitakin määrätynlaatuisia rakennuksia saa tehdä; tahi

että jotakin, muuta erikoista rakennustapaa on käytettävä. Niinikään käy tonttijaossa päättäminen:

että kortteliä ei ole jaettava tontteihin, vaan rakennettava yhtenä tonttina;

että istutuksia on kaupungin asemakaavassa määrättyjen lisäksi kortteliin laitettava; sekä

että kadun tai yleisen paikan rajan ja kaupungin asemakaavaan erittäin merkityn ulkoisen rakennusrajan välinen tontinosa, niin sanottu etupiha, on varustettava istutuksilla.

Ennen tonttijaon hyväksymistä on maistraatin ja terveydenhoitolautakunnan annettava lausunnot asiasta sekä sen maan omistajia ja haltijoita, jota toimenpide koskee, asiassa kuultava.

Kaupunginvaltuusmiesten asiasta tekemä päätös alistetaan säädettyssä järjestyksessä hallituksen tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Ennen tontin antamista käytettäväksi tahi uutis-, lisä-, muutostahi korotusrakennuksen toimeenpanemista aikaisemmin luovutetulla tontilla on maistraatin määrättävä tontin rajalinjain korkeusasema kaupunginvaltuustoa kuultuaan.

6 §.

Tonttijaon muutoksesta olkoon laki niinkuin 5 §:ssä on sanottu. Sellaisen muutoksen käy tekeminen, jos tonttijako ei ole olevien omistusoikeusolojen mukainen, jos korttelin rakennukset ovat kokonaan tahi suurimmalta osalta palaneet, jos korttelin rajat ovat uuden kaupungin asemakaavan johdosta muuttuneet tai järjestely katsotaan tarpeelliseksi suurempien yleisten etujen, niinkuin terveydenhoidon, paloturvallisuuden ja muun semmoisen vuoksi.

Tonttijakoa saatakoon myös muuttaa suuremman säännöllisyyden aikaansaamiseksi tontteihin, jos niiden omistajat ovat muutoksesta yhtä mieltä.

Maistraatin on pidettävä huolta siitä, että tonttijaon muutos-ehdotus tarpeen vaatiessa tehdään.

7 §.

Tonttia älköön ositettako, ellei kukin osa ole alaltaan viisisataakolmekymmentä neliometriä (530 m²) tai enemmän sekä rajoitu katuun yhtäjaksoisessa linjassa vähintään kahdeksantoista metrin (18 m) pituudelta; kuitenkin voidaan poikkeus tästä sallia, jos erityiset asianhaarat sitä vaativat.

Jos joku tahtoo yhdistää kaksi tahi useampia tontteja yhdeksi tahi tonttiin yhdistää siihen rajoittuvaan kortteliin liitetyn alueen, tai osittaa tontin taikka tontista lohkaista jonkin osan yhdistettäväksi muun alueen kera tontiksi, hakekoon maistraatilta tästä johtuvaa tonttijaon muutosta. Jos muutoksen käy partiinhaltijan tai muun oikeutta loukkaamatta toimeenpaneminen ja muutoin havaitaan olevan syytä hakemukseen suostua, lähetäköön maistraatti sen oman lausuntonsa kera kaupunginvaltuusmiehille edelleen käsiteltäväksi sillä tavoin kuin 5 ja 6 §:ssä on säädetty.

8 §.

Kaikista kaupunginasemakaavaan merkityistä tonteista on kaupungin rakennuskonttorin, maistraatin silmälläpidon alaisena, pidettävä tonttikirjaa kaksin yhtäpitävin kappalein. Tonttikirjasta tulee kuhunkin tonttiin nähden erittäin käydä ilmi tontin numero, katu tai se yleinen paikka, jonka varrella, ja kortteli, jossa tontti sijaitsee, tontin mitat, kulmat, muoto ja pinta-ala, tontinrajain määrätty korkeusasema, olemassa olevan tai vahvistetun suunnitelman mukaan rajakkaisen kadun, yleisen paikan tai itse tontin alle laitettavan yleisen laskujohdon suunta ja syvyys, aika milloin tontti viimeksi on mitattu, mitä tontille rakentamisesta sekä sen aitauksella ja ajoportilla varustamisesta on erittäin määrätty, tonttia koskevat, maistraatin pöytäkirjaan kirjoitetut rasite- ja muut välipuheet, onko kaupunki ja, niin ollen, milloin luovuttanut tontin toiselle sekä mitä muuta on saatu tietoon sellaisessa tontinmittauksessa, josta III luvussa säädetään.

Tonttikirjalla on todistusvoima tontin asemaan ja kokoon nähden.

Tonttikirjan molemmat kappaleet, joista toista säilytetään maistraatin arkistossa ja toista kaupungin rakennuskonttorissa, on kerran vuodessa maistraatin toimesta vertaillen tarkastettava.

III LUKU.

Tontinmittauksesta.

9 §.

Jos kaupungin omistama tontti toiselle luovutetaan, on se mitattava sillä tavoin kuin 10 ja 11 §:ssä sanotaan.

Samaten on tontti haltijansa toimesta mitattava, kun siihen aiotaan tehdä uutisrakennus. Jos mittaus on toimitettu viimeksi kuluneiden kymmenen vuoden aikana, älköön uusi mittaus olko tarpeellinen, mutta on tontinhaltijalla kuitenkin valta sitä vaatia.

10 §.

Tontinmittauksen toimittamisesta pitää rakennuskonttori huolen.

Kun mittausta halutaan, on asianomaisen toimitusmiehen viivyttlemättä määrättävä toimituksen aika, ja olkoon hakija velvollinen vähintään neljää päivää ennen mittausta kaupunginpalvelijalla siihen kutsuttamaan korttelissa olevain rajakkais-tonttien omistajat todistusta vastaan, joka tulee olla toimituksessa saatavana ja on rakennuskonttorin asiakirjain joukossa säilytettävä. Jollei jotakin naapureista tai hänen laillista asiamiestään kutsulla tavata, pankoon toimitusmies, ilmoituksesta, toimitusta varten uuden määrääjän, ja on naapurit siihen kutsuttava kuulutuksella, joka on hakijan toimesta kolmasti, ensi kerran vähintään neljäätoista päivää ennen toimitusta, julkaistava niissä kaupungin sanomalehdissä, joissa kaupunkia koskevat yleiset määräykset tavallisesti saatetaan tiedoksi. Sittenkun naapurit on näin kutsuttu, ei heidän eikä hakijan poissaolo saa estää eikä viivyttää mittausta.

11 §.

Tontinmittauksessa mitataan tontin alue maan pinnalla vaakasuorassa tasossa.

Sittenkun tontti on ensimmäisen kerran mitattu, on saadut mitat kohta tonttikirjaan kirjoitettava ja tontin rajat maahan paalutettava. Jos uusi mittaus toimitetaan, on, jos silloin saadut mitat pitävät yhtä tonttikirjassa olevain tietojen kanssa, ainoastaan merkintä tehtävä tonttikirjaan sekä uusi paalutus tarpeen vaatiessa toimitettava. Jos mitat ja tonttikirjan tiedot eroavat toisistaan, on korttelin kaikki tontit mitattava, sittenkun tontinhaltijoita on 10 §:ssä sanotulla tavalla tähän toimitukseen kutsuttu, ja on toimitusmiehen sitten ilmoitettava asiasta maistraattiin sekä samalla annettava sinne tontinrajain tasausehdotus, minkä jälkeen menetellään 13 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla; ja on siinä tapauksessa paalutus toimitettava, mutta merkinnän tekeminen tonttikirjaan jätettävä siksi, kunnes tontinrajat on lopullisesti määrätty.

12 §.

Tontinmittauksessa on tehtävä tonttikartta ja mittauskirja.

Tonttikartta on laadittava mittakaavaan 1 : 500 ja varustettava otsakkeella, joka ilmaisee tontin ja korttelin numeron ja aseman sekä ajan, milloin mittaus toimitettiin. Karttaan merkitään mitatun tontin rajat sekä sen mitat ja kulmat numeroilla, sen rakennukset sekä tontin rajain ulkopuolelta kuutta metriä (6 m) leveä alue siinä olevine rakennuksineen ja tontinrajoinneen, ja on sekä väreän että kirjaimin osotettava mitä laatua mikin rakennus on, asuin- vai ulkokuoneraakennus vai mikä, sekä mistä aineesta se on tehty. Sen ohessa tulee karttaan olla merkittynä katu tai yleinen paikka, jonka varrella tontti sijaitsee, sen kadun tai yleisen paikan leveys, tontinrajain määrätty korkeusasema, erittäin osotettu ulkoinen rakennusraja, sisäiset rakennusrajat, jos ne on määrätty, sekä kortteliin laitettavat istutukset. Tonttikartasta tulee myös näkyä rajakkaisen kadun, yleisen paikan tai mitatun tontin alla olevan tahi vahvistetun suunnitelman mukaan sinne tehtävän yleisen laskujohton suunta ja syvyys.

Mittauskirjassa on mainittava toimituspäivä, tontinhaltijan ja toimituksessa läsnä olevain nimet, tontin numero, katu tahi

yleinen paikka, minkä varrella, ja kortteli, missä tontti sijaitsee, sekä tontin mitat ja pinta-ala. Mittauskirjaan on myös merkittävä mitä muuta tontista on tonttikirjassa mainittu.

13 §.

Toimitettuun tontinmittaukseen tyytymätön antakoon neljäntoista päivän kuluessa sen jälkeen maistraattiin kirjallisen valituksen toimituksesta ynnä tätä tarkoitusta varten annetun otteen toimituskirjoista.

Kun tuollainen valitus tai 11 §:ssä mainittu tasausehdotus on maistraattiin saapunut, tulee maistraatin, asiallisia kuultuaan, joko ratkaista asia tai, jos on riita tontin oikeasta koosta tai rajoista, osottaa se tuomioistuimeen.

14 §.

Sittenkun tontin rajat on lopullisesti määrätty, tulee toimitusmiehen, ellei rajoja vielä ole paalutettu tahi jos paalutettuja rajoja on muutettu, ilmoituksesta, asianomaisten läsnäollessa maahan paaluttaa tontin rajat sekä viivyttelämättä ja viimeistään kahdeksan päivän kuluessa siitä, kun lopullinen maan paalutus on toimitettu, antaa tonttikartta ja mittauskirja sekä tehdä tarpeellinen merkintä tonttikirjaan.

Tonttikartta ja mittauskirja laaditaan kaksin kappalein, joista toinen toimitetaan tontinhaltijalle ja toista säilytetään rakennuskonttorissa.

IV LUKU.

Katuprofileistä, katujen ja yleisten paikkain tekemisestä ja kunnossapidosta sekä istutusten ja etupihain kunnossapidosta.

15 §.

Katujen ja yleisten paikkain pitkittäisprofiilit ovat kaupunginvaltuusmiesten vahvistettavat. Profiilien muuttamisesta olkoon laki sama; kuitenkin on sen tontin omistajaa ja haltijaa, jota muutos koskee, asiassa kuultava.

Huvila-alueilla sijaitsevat kadut ja yleiset paikat sekä yleiset tiet teettää kaupunki omalla kustannuksellaan.

Kaupunginasemakaavaan ' merkityt, kortteleissa sijaitsevat kujat, joiden tarkoituksena on varata pääsy tonttien takaosiin, teetetään kaupunginviranomaisten toimesta, mutta tontinomistajain kustannuksella, joiden on siitä suoritettava kaupungille korvaus suhteellisesti korttelissa olevien tonttiensa pinta-alaan.

Jos ennestään olevalla kadulla, kujalla tai yleisellä paikalla on tarpeen louhimis- tai suurenpuoleisia täyte- tahi kaivuutöitä, on kaupungin ne teetettävä omalla kustannuksellaan.

16 §.

Tontinomistaja on velvollinen, ellei muuta ole säädetty tai sovittu, toimittamaan kadun päällystämisen tonttinsa kohdalla puolelta kadun leveydeltä tahi kolmeakymmentä metriä (30 m) leveämmän kadun varrella, tai yleisen paikan vierellä, jollei siihen päätyvä katu ilmaise muuta leveyttä, viidentoista metrin (15 m) päähän tontinrajasta. Muun päällystyksen kustantaa kaupunki.

Kaupunginasemakaavaan merkitty, huvila-alueella sijaitseva yleinen tie on maistraatin määräyksen mukaan ja asianomaisia tontinomistajia kuultua päällystettävä kaupunginviranomaisten toimesta, mutta tontinomistajain kustannuksella, joiden tulee siitä suorittaa kaupungille korvaus suhteellisesti alueella olevien tonttien pinta-alaan.

Korttelissa olevan kujan päällystämisestä olkoon voimassa mitä sen tekemisestä on 15 §:n 3 momentissa sanottu.

Maistraatin vallassa on määrätä, mitä ainetta kadun päällystämiseen on käytettävä sekä milloin päällystäminen on toimitettava. Päällystyksen alustäyteeksi saa käyttää ainoastaan puhdasta hiekkaa tai soraa.

17 §.

Kadulle on pitkin tontinrajoja tehtävä jalkakäytävä viidennekseen kadun leveydestä, tai yleisen paikan vierelle, jollei siihen päätyvä katu ilmaise muuta leveyttä, kolme, jopa neljä metriä (3—4 m) leveä; ollen maistraatilla kuitenkin valta, kun tarpeelliseksi harkitaan, määrätä muu jalkakäytävän leveys. Jalkakäytävän ulkoreunaa pitkin on tehtävä katuojaa pintaveden poistojohdantamiseksi.

Jalkakäytävä on, ellei maistraatti muuta määrää, koko le-

veydeltään päällystettävä hakatulla graniitilla, hyvälaatuisilla noppakivillä, tarkoitusta varten valmistetuilla rautapoltetuilla tiilillä, asfaltilla tai muulla yhtä hyvällä aineella sekä reunustettava hakatuilla graniittilohkareilla. Jalkakäytävää ei saa katkaista ajoportin tähden.

18 §.

Katujen ja yleisten paikkain poikki on, missä suurenlainen keskuusliikenne sitä vaatii, kadun pintaan vähitellen laitettava vähintään kaksi metriä (2 m) leveät polut soveliaasta aineesta.

Kadun tai yleisen paikan poikki kulkeva katuoja on, ellei maistraatti muuta määrää, tehtävä hakatusta graniitista.

19 §.

Sekä kadun että jalkakäytävän päällystys on tehtävä määrättyjen korkeusmittain mukaisesti, jotka rakennuskonttorin tulee tontinomistajan pyynnöstä itse paikalla osottaa.

20 §.

Kadun ja yleisen paikan sekä jalkakäytävän ynnä muun siihen kuuluvan kunnossapidosta vastaa, ellei muuta ole säädetty tai sovittu, se, jonka velvollisuutena päällystäminen on.

Jos ajorata tai jalkakäytävä on kokonaan tai osittain uudetaan päällystettävä, tai päällystys muutoin purettava, on maistraatin lupa siihen hankittava ja työ asianomaisen viranomaisen ohjeiden mukaan tehtävä. Pienempiä päällystysten kuntoonpanon ja kunnossapidon vaatimia töitä saa tontinomistaja kuitenkin ilman tuollaista lupaa teettää.

Kaupunginasemakaavaan merkitty, huvila-alueella sijaitseva yleinen tie voimassapidetään kaupunginviranomaisten toimesta, mutta tontinomistajain kustannuksella suhteellisesti alueella olevien tonttien pinta-alaan.

Korttelin sisässä olevan kujan kunnossapidosta olkoon voimassa mitä sen päällystämisestä on 15 §:n 3 momentissa sanottu.

21 §.

Kaikki tähän rakennusjärjestykseen kuuluvaan, erikseen vahvistettuun karttaan sinisellä tai harmaalla värillä merkityillä

alueilla sijaitsevat tontit on pidettävä varustettuina siisteillä ja hyvin hoidetuilla istutuksilla.

Muutkin kadulta tai yleiseltä paikalta näkyvät istutukset ja kaupunginasemakaavaan istutuksiksi merkityt etupihat on pidettävä siistissä ja huolellisessa kunnossa.

Istutusten asianmukaiseen kunnossapitoon nähden ovat asianomaiset tontinomistajat kaupunginviranomaisten tarkastuksen alaiset ja velvolliset noudattamaan heidän antamiaan ohjeita; ja on istutukset, jos tontinomistaja niskoittelee eikä ota muistutuksesta ja uhkasakosta ojentuaksensa, maistraatin toimesta, mutta hänen kustannuksellaan, laitettava ja kunnossa pidettävä.

22 §.

Mitä tässä luvussa on säädetty tontinomistajista, koskee sitäkin, jolla on tontti hallussaan rajoittamattoman ajan, niin kauan kuin määrätyt, tontin käyttöön nähden vahvistetut ehdot täytetään.

V LUKU.

Laskujohtoista.

23 §.

Kaupungin yleisten laskujohtojen suunnitelman vahvistavat, terveydenhoitolautakuntaa kuultuaan, kaupunginvaltuusmiehet, ja on siinä noudatettava että, mikäli mahdollista, kultakin tontilta käy yleiseen laskujohtoon tekeminen sellaisen yksityisen laskujohton kuin 24 §:n 2 momentissa sanotaan.

Yleisten laskujohtojen vahvistetun suunnitelman muuttamisesta olkoon laki sama.

24 §.

Yleisiä laskujohtoja on kaupungin vähitellen ja tarpeen mukaan teetettävä. Sellainen laskujohto on tehtävä kadun tai yleisen paikan alitse taikka, kun vettä ei muutoin käy välittömästi poisjohtaminen, korttelin taikka tontin halki.

Yksityinen laskujohto tontilta yleiseen laskujohtoon on

tontinhaltijan teetettävä. Jos yksityistä laskujohtoa ei käy yleiseen yhdistäminen, saa tontinhaltija, jos maistraatti terveydenhoitolautakuntaa kuultuaan siihen myöntyy, tehdä muuanne päättyvän yksityisen laskujohdon.

25 §.

Yleinen laskujohto on kaupungin, yksityinen laskujohto sitä vastoin tontinhaltijan kunnossapidettävä.

Kun maistraatti maan laatuun katsoen ja terveydenhoitolautakuntaa kuultuaan harkitsee kohtuulliseksi, saa yksityisen laskujohdon tehdä useammalle tontille yhteisen, jossa tapauksessa laskujohdon yhteinen osa on niiden teetettävä ja kunnossapidettävä, jotka sitä käyttävät. Tontinhaltijan olkoon lupa, kun tilaisuutta välittömään poisjohtamiseen hänen tontiltaan yleiseen laskujohtoon ei ole, käyttää viereisellä tontilla ennestään olevaa laskujohtoa, jos hän sopimuksen tai maistraatin määräyksen mukaan korvaa haltijalle vastaavan osan rakennuskustannuksista ja ottaa osaa kunnossapitoon. Tontinhaltija ei myöskään saa vastustaa sitä että, maan kaltevuusseikkain sitä vaatiessa, yksityinen laskujohto tehdään tontin halki, mutta tulee hänen saada tieto yrityksestä kuukautta ennen työn alottamista sekä korvaus hänelle siitä koituvasta tappiosta ja vahingosta.

Yhdistämisen yleiseen laskujohtoon tai yleiseen laskujohtoon laskevaan yksityiseen johtoon saa toimeenpanna ainoastaan sitenkun siitä on kaupungin rakennuskonttoriin ilmoitettu sekä konttorin antamia määräyksiä noudattaen.

26 §.

Laskujohto tulee olla niin laitettu, että pinta- ja pohjaveden, kun tarpeelliseksi tutkitaan, sekä käytetyn veden ja virtsan käy asianmukaisesti poisjohtaminen.

Laskujohto on tehtävä semmoisesta aineesta ja muutoinkin sillä tavoin, että veden ja kaasujen tunkeutuminen laskujohdosta maahan estyy.

Laskujohdon suu on sijoitettava sellaiseen paikkaan ja niin laitettava, ettei pois juokseva likavesi eivätkä sen synnyttämät kaasut voi aikaansaada terveydellisiä eikä muita haittoja.

Yleinen laskujohto on varustettava tarpeellisilla laitteilla kanavakaasujen poisjohtamiseksi. Tontinhaltija ei saa vastustaa

vastamainittua tarkoitusta varten tarpeellisten vetoputkien sijoittamista sopivaan paikkaan hänen rakennukseensa tai aitaukseensa; kuitenkin ei putkea saa sijoittaa niin, että se häiritsee tai rumentaa.

Yksityisessä laskujohdossa on kunkin sivujohtoon kuhunkin purkautumiskohtaan sijoitettava vesilukko kanavakaasujen estämiseksi tunkeutumasta huoneuksiin, minkä ohessa tuollaisessa sivujohdossa tulee olla sopivat laitteet näiden kaasujen johtamiseksi ulkoilmaan.

27 §.

Pintaveden poisjohtamiseksi on tarpeen mukaan laitettava yleisiin laskujohtoihin laskevia syöksykaivoja. Sellaiset kaivot on, kun ne sijoitetaan kadulle tai yleiselle paikalle, kaupungin kustannettava ja kunnossapidettävä, tontilla sitä vastoin tontinhaltijan.

Syöksykaivo on tehtävä vedenpitävästä aineesta sekä varustettava laskuputken suun alle sijoitetulla murasäiliöllä sekä vesilukolla.

28 §.

Missä yleisiä laskujohtoja ei vielä ole, on käytetyn veden ja virtsan kokoomiseksi tonteille rakennettava säiliöitä sillä tavoin kuin käymälän laittamisesta asuinrakennuksen ulkopuolelle 122 §:ssä sanotaan, taikka myös tuollaisen nestemäisen lian poisjohtamiseksi laitettava yksityisiä laskujohtoja.

29 §.

Jos tonttia rasittaa pohjavesi, jonka harkitaan aikaansaavan terveydellistä vaaraa, on haltijan alennettava vesipinta riittävän syvään tahi soveliaasti eristämällä estettävä maapohjassa syntyviä vahingollisia kaasuja tunkeutumasta asuinhuoneisiin.

30 §.

Likaveden johtamiseksi pois keittiöistä, kylpyhuoneista, saunoista ja pesutuvista sekä tehtaista ynnä muista sellaisista paikoista on, kun tilaisuutta poisjohtamiseen on, laitettava joko välitön johto kustakin sellaisesta paikasta laskujohtoon tahi myös tuollaiseen johtoon purkautuva likakaivo.

Likakaivo on rakennettava vedenpitävästä aineesta ja siihen on tehtävä vesilukko sekä sen yläosaan, kiinteiden aineksien kokoomiseksi, laatikko ja metallisiivilä, jonka reiät eli silmät ovat enintään kuusi millimetriä (6 mm) läpimitaten.

Pihamaalla sijaitsevan likakaivon pitää olla vailla kehärakennusta ja tulee maan sen ympärillä vähintään metrin (1 m) laajuudelta olla päällystetty vettä läpäisemättömällä aineella. Jos likakaivo on seinän viereillä, tulee tämän vähintään puolentoista metrin (1.5 m) korkeudelta olla vedenpitävästä aineesta rakennettu tai sellaisella aineella päällystetty eikä likakaivon ja seinän välillä saa olla mitään tilaa.

Jos likakaivo on laitettu ulkojuonerakennuksessa olevaan huoneeseen, pitää huoneen lattia olla vedenpitävästä aineesta sekä sen seinät vähintään puolentoista metrin (1.5 m) korkeudelta niinkään olla sellaisesta aineesta tai sillä päällystetyt.

31 §.

Yksityiset, katujen tai yleisten paikkain alle tehdyt laskujohtot, jotka eivät liity yleiseen laskujohtoon, saa toistaiseksi pysyttää, jos ne vastaavat tarkoitustaan eivätkä estä yleisen johdon tekemistä. Kuitenkaan ei, jos yleinen laskujohto jo on riittävän syvään sijoitettu, sellaista yksityistä kaupungin laskujohtoihin liittymätöntä johtoa enää saa tehdä.

VI LUKU.

Tontin luovuttamisesta.

32 §.

Kaupunki älköön myykö eikä rakennettavaksi luovuttako tonttia, ennenkuin se katu tai yleinen paikka, jonka varrella tontti on, ynnä yleinen laskujohto, jos se on päätetty teettää, on tarpeeksi suurelta osalta tehty.

VII LUKU.

Tontin aitauksesta ja ajoportista.

33 §.

Tontti on, ellei rakennusta ole tontinrajalla, varustettava aitauksella sekä katua ja yleistä paikkaa että rajakkaistonttia vasten; kuitenkin voi maistraatti erityisessä tapauksessa määrätä, ettei aitausta ole pantava.

Edellisessä momentissa mainittu aitausvelvollisuus älköön koskeko kaupungin myymättömiä ja rakentamattomia tontteja.

Aitauksen tulee olla kivimuuri, tiheä lauta-aita tai metallista, säleistä tai muusta maistraatin hyväksymästä aineesta tehty liiste-aita, sekä ulkoasultaan että korkeudeltaan sen laatuinen kuin maistraatti kussakin eri tapauksessa määrää.

Naapurit voivat kuitenkin sopia, että pitävät tonttiensa välisen rajan aitaamatta tai että siihen rakentavat toisenlaatuisen aitauksen kuin edellä on sanottu.

34 §.

Aitaus katua ja yleistä paikkaa vasten on tontinhaltijan pantava ja kunnossapidettava.

Tonttien välistä aitausta on kummankin naapurin puolekain pantava ja kunnossapidettava, ja luettakoon silloin rajalinjalla oleva rakennus aitauksena omistajansa hyväksi sekä otettakoon myöskin huomioon sen maan laatu, mihin aitaus on tehtävä. Elleivät naapurit sovi kummankin aitauksenosan pituudesta tai sen laadusta tai kunnossapidosta, ratkaiskoon maistraatti heidän välinsä.

35 §.

Jos uutisrakennuksen tai muun laillisen syyn tähden on tarpeellista uudestirakentaa tai purkaa tonttien välinen aitaus, on siitä naapurille vähintään neljätoista päivää edeltäpäin, ilmoitettava, jotta hän voi, jos haluaa, ryhtyä toimenpiteisiin toisen aitauksen teettämiseksi siksi aikaa. Kustannukset tästä, samoin kuin entisen aitauksen purkamisesta ja jälleen teettämisestä, on sen suoritettava, joka on purkamisen aiheuttanut, ellei naapurin,

aitauksen rappeutuneeseen tilaan tai uuden aitauksen laatuun nähden, katsota olevan kokonaan tai joksikin osaksi kustannettava aitauksenosansa.

36 §.

Tontti on varustettava sen laatusella ajoportilla, että siitä esteettömästi pääsee sisäpuolella olevalle pihamaalle. Jos tontilla on useampia pihamaita, on nämä yhdistettävä porttikäytävällä joko katuun tahi keskenään.

Ajoportin tontille saa myös tehdä sellaiselta kujalta, kuin 15 §:n 3 momentissa mainitaan.

Kahdelle tontille, joilla on yhteisesti järjestetty pääpihamaa, käy, maistraatin harkinnan mukaan, laittaminen yhteisen ajoportin; kuitenkin on sopimus siitä tehtävä kirjallisesti ja pantava maistraatin pöytäkirjaan.

Ajoportin ja porttikäytävän pitää pitkin pituuttaan olla sitä kokoa, että vähintään kaksi ja neljä kymmenesosaa metriä (2.4 m) leveän sekä kaksi ja seitsemän kymmenesosaa metriä (2.7 m) korkean suorakaiteen käy piirtäminen niiden rajaviivain sisäpuolelle. Ajoporttia ja porttikäytävää ei saa varustaa muulla kuin tulenkestävästä aineesta olevalla päällysrakenteella.

VIII LUKU.

Rakennusvelvollisuudesta, rakennuksen laadusta ja rakennusaineista sekä laitoksesta, joka on tulenvaarallinen, lähellä asuville haitallinen tai terveydelle vaarallinen.

37 §.

Rakennettavaksi lunastettu tontti on määrätysssä järjestyksessä rakennettava sen ajan kuluessa ja sen uhalla, kuin kauppa-kirjassa on määrätty.

38 §.

Rakennukseen nähden on noudatettava, että se tulee sille tontille sovelias, johon se on aiottu tehtäväksi, sekä täyttää kohdulliset vaatimukset rakennustaiteellisessa suhteessa eikä häiritse ympäristön aikaansaamaa vaikutelmaa.

39 §.

Kaikille siinä kaupunginalueen osassa oleville tonteille, joita tähän rakennusjärjestykseen kuuluvalla erityisesti vahvistetulla kartalla rajoittaa punainen viiva, saa tehdä rakennuksia ainoastaan tulenkestävästä aineesta.

Muille kaupungin tonteille saa, ellei tonittia lunastettaessa ole muuta määrätty, tehdä rakennuksia muusta kuin tulenkestävästä aineesta tahi alakerroksen tulenkestävästä aineesta ja yläkerroksen puusta, jossa viimeksimainitussa tapauksessa välikaton tulee olla tulenkestävää rakennetta.

Tulisijattomia rakennuksia, joiden pinta-ala on enintään viisi neliometriä (5 m²) ja korkeus enintään kolme metriä (3 m), saa tontin sisäosaan tehdä muustakin kuin tulenkestävästä aineesta.

40 §.

Laitosta, joka vaatii erittäin kovaa lämmitystä tai tuottaa mainittavaa tulenvaaraa, ei asuintontilla saa olla.

Tuollaisia laitoksia ovat, muiden muassa: valimot, polttouunit, terva-, öljy-, tali-, hylkeenrasva- ja vernissakeittimöt sekä sokerisulatot.

Muita laadultaan tulenvaarallisia laitoksia saa sijoittaa ainoastaan tulenkestävästä aineesta olevaan rakennukseen, jonka lattia on tulenkestävää laatua sekä joko välikatto tulenkestävästä aineesta tai ainoastaan ulkokatto sellaisesta aineesta. Jos höyryä käytetään liikevoimana, on kattilahuone samalla tavalla sisustettava sekä muutoin noudatettava mitä höyrykattiloista on säädetty.

Pajaa ei saa sijoittaa katurakennukseen.

Maistraatin asia on savupiipun ja tulisijan rakenteesta sekä palomuurin, tulenkestävään palkistojen, kivilattian, rautaovien ja muiden semmoisten laittamisesta antaa ne määräykset, joita tässä rakennusjärjestyksessä olevain lisäksi kussakin tapauksessa pidetään tarpeellisina tulenvaaran torjumiseksi.

41 §.

Sellaiseen laitokseen nähden, joka levittää pahaa hajua tahi muutoin on terveydelle vaarallinen tai kolinalla tai savulla

vaikuttaa häiritsevästi, noudatetaan mitä terveydenhoitosäännössä ja poliisijärjestyksessä sanotaan.

42 §.

Kaupunginasemakaavassa olevalla huvila-alueella ei saa olla teollisuuslaitosta eikä työpajaa. Vahvistetun kaupunginasemakaavan alueella olkoot niinkään sikalat ja navetat kielletyt.

IX LUKU.

Rakennusten laajuudesta, pihamaasta, rakennusten asemasta ja korkeudesta sekä asuinrakennusten kerrosluvusta.

43 §.

Tontin pinta-alasta saa enintään kaksi kolmannesta rakentaa. Tästä ovat poikkeuksena:

1) kaikki huvila-alueilla sijaitsevat tontit, joihin nähden on voimassa a) että erityisesti vahvistettuun karttaan sinisellä merkityillä alueilla sijaitsevista tonteista saa rakentaa enintään kaksi viidennestä niiden pinta-alasta; sekä b) että karttaan harmaalla merkityillä alueella olevista tonteista saa rakentaa enintään neljänneksen niiden pinta-alasta, kuitenkin niin että, jos jokin osa tontin pinta-alasta on aluetta, johon, koska se sijaitsee jonkin 48 §:n 4 momentissa mainitun rajalinjan ulkopuolella, rakennusta ei saa tehdä, kolmannesta enempää tästä alasta ei saa ottaa lukuun rakennettavaksi luvallista pinta-alaa määrättäessä;

2) kaikki kartassa punaisella osotetut tontit, joihin tehtävät asuinrakennukset saavat täyttää, kulmatonteilla enintään kaksi kolmannesta ja välitonteilla enintään kaksi viidennestä niiden pinta-alasta;

3) kartassa ruskealla osotetulla alueella sijaitsevat välitontit, joiden pinta-alasta saa kolme neljänneistä rakentaa;

4) muut kolmelle tai kahdelle kadulle päin antavat kulmatontit, joista saa rakentaa, edellisistä viisi kuudennesta ja jälkimmäisistä neljä viidennestä pinta-alasta.

Tontin jälellä olevasta osasta saa lisäksi neljänneksen täyttää enintään neljä metriä (4 m) korkealla tahi, jos rakennus on tontinrajalla, kuusi metriä (6 m) korkealla rakennuksella, mitta

viimeksi mainitussa tapauksessa luettuna palomuurin yläreunaan; tästä erotetaan kuitenkin kaikki 1) kohdassa mainitut tontit, joiden jälellä oleva osa on jätettävä rakentamatta.

Rakentamattomaksi ei lueta sitä tontin osaa, jota peittää katto tahi umpiparveke tai muu sellainen ulkonema, ei myöskään etupihaa, jonka leveys on kolmea metriä (3 m) vähempi, jota vastoin siksi saa lukea sen osan tonttia, joka sijaitsee avonaisen parvekkeen tai muun pienenlaisen rakennusulkoneman alla, ja sen, jossa on pienenlaiset portaat, kellarineteisiä tai muuta sellaista tahi semmoinen rakennus, kuin 39 §:n 3 momentissa on mainittu.

Kulmatontiksi katsotaan tontti, jonka kadun tai yleisen paikan puoleiset rajat leikkaavat toisiaan enintään 135 asteen kulmassa, tontin sisustaan lukien.

Tonttialue, jonka alitse yleinen laskujohto kulkee tai on vahvistetun suunnitelman mukaan aiottu teettää, on vähintään kahta metriä (2 m) leveältä jätettävä rakentamatta, ellei ryhdytä sellaisiin toimenpiteisiin, että laskujohtoon on helppo päästä käsiksi.

44 §.

Tontti saattakoon kauttaaltaan tahi 43 §:ssä sanottua suu-remmalta osalta rakentaa, jos maistraatti erityisessä tapauksessa rakennuksen tarkoitukseen ja tontin asemaan korttelissa katsoen harkitsee sen voitavan sallia sekä erityisiin toimenpiteisiin, jotka maistraatti on terveydenhoitolautakuntaa ja palotoimikuntaa kuultuaan hyväksynyt, ryhdytään riittävän ilman- ja valontulon sekä palosammutusmahdollisuuden aikaansaamiseksi; ja harkittakoon kuvernööri rakennuspiirustuksia tutkittaessa ovatko maistraatin edellämainitussa suhteessa antamat määräykset tarkoitukseensa riittäviä.

45 §.

Tontille rakennettaessa on, paitsi 44 §:ssä mainitussa tapauksessa sekä katsomatta 43 §:n määräyksiin, rakentamatta jätettävä avonainen yhtäjaksoinen pinta-ala pääpihamaaksi. Jos tontilla on rakennuksia yksinomaan tulenkestävästä aineesta, tulee pääpihamaan olla:

a) erittäin vahvistetussa kartassa sinisen viivan ympäröimällä alueella vähintään sataviisikymmentä neliometriä (150 m²);

b) muissa osissa kaupunkia vähintään satakahdeksankymmentä neliometriä (180 m²).

Ellei tontilla ole rakennuksia yksinomaan tulenkestävästä aineesta, tulee pääpihamaan olla kaksisataa neliometriä (200 m²).

Jos naapurit haluavat yhteisesti laittaa pääpihamaan, älköön sitä heiltä kiellettäkö; kuitenkin on sopimus siitä tehtävä kirjallisesti ja maistraatin pöytäkirjaan pantava. Sellainen yhteinen pääpihamaa saakoon, jos pihamaat ovat vierekkäin vähintään kymmenen metrin (10 m) pituudelta sekä tonteilla on rakennuksia yksinomaan tulenkestävästä aineesta, olla, kunkin tontin osalta laskien, viisikolmatta neliometriä (25 m²) pienempi kuin edellä erityisestä pihamaasta on säädetty.

Pääpihamaa on sijoitettava katurakennuksen vierelle ja oleva vähintään kymmenen metriä (10 m) leveä tahti, jos katurakennuksen korkeus on yhdeksäntoista metriä (19 m) tai enemmän, vähintään kaksitoista metriä (12 m) leveä.

46 §.

Muun pihamaan kuin pääpihamaan pitää olla vähintään yhdeksän metriä (9 m) pitkä ja leveä.

Jos naapurit haluavat yhteisesti laittaa muun pihamaan kuin pääpihamaan, olkoon sekin sallittu; kuitenkin on sopimus siitä tehtävä kirjallisesti ja maistraatin pöytäkirjaan pantava. Sellaisen yhteisen pihamaan pitää kaikkiaan olla vähintään sen laajuinen, kuin edellä 1 momentissa on säädetty.

Takapihan tahti valopihan, jonka pääasiallisena tarkoituksena on ilman ja valon antaminen, pitää olla vähintään puoliviidettä (4,5) metriä neliössä enintään kolmetoista metriä (13 m) korkeissa rakennuksissa tahti, jos rakennus on korkeampi, vähintään kuusi metriä (6 m) neliössä, ja pitää siihen ilmanvaihdon vuoksi olla vapaa pääsy kadulta tai pihalta. Jos tuollainen pihan ala on ympärinsä rakennettu tai katettu, on se ylhäältäkin varustettava aukolla, jotta raittiilla ilmalla on riittävä ja keskeytymätön pääsy siihen.

Pihamaasta pistävä ulkouma eli niin sanottu sola, jonka leveys on oleva vähintään puoliviidettä metriä (4,5), saa olla enintään puolentoista leveytensä syvyinen, vähintään kolme

metriä (3 m) leveä sola enintään saman syvyinen kuin on leveä ja kolmea metriä (3 m) kapeampi sola enintään puolen leveytensä syvyinen. Teräviä kulmia ei saa olla eikä mikään solan osa saa olla sen aukkoa leveämpi. Jos solan sivut pitennettyinä muodostavat terävän kulman, ei solan pohja saa olla puolta sen aukkoa kapeampi. Pienempi pihatila kuin edellä sanottu olkoon kielletty.

47 §.

Pihamaa mitataan pohjapiirustuksessa, joka osottaa rakennusten vaakasuoran projektion, lukuunottamatta yksityisiä pienempiä rakennuksen ulkoumia, niinkuin pienehlaisia avonaisia portaita suojuskattoineen tai ilman sitä, kellarineteisiä, pienehlaisia avoimial ulkoparvekkeita ynnä muita semmoisia.

48 §.

Kadun tai yleisen paikan varrella on asuinrakennus sijoitettava tontinrajaan, ulkokuone ainoastaan tontin sisäosaan. Kuitenkin voi maistraatti harkinnan mukaan myöntää poikkeuksen siitä, mitä tässä edellä on sanottu, jos tyydyttäviin toimenpiteisiin ryhdytään rumennuksen välttämiseksi.

Rantatontille ei ulkokuonetta saa sijoittaa niin, että se välittömästi antaa vesialuetta päin.

Tontille, jonka ulkoiset tai sisäiset rakennusrajat on joko kaupunginasemakaavaan piirretty tai muuten asianmukaisessa järjestyksessä määrätty, ei rakennuksia saa tehdä näiden rajain ulkopuolelle.

Ulriikkaporin Kaivopuiston itäisellä huvila-alueella ei asuinrakennusta saa tehdä kahdeksaa metriä (8 m) likemmäksi tontinrajaa. Myöskään ei tontille saa rakentaa alueen pohjapiirroksen erikoisesti merkittyjen rajalinjain ulkopuolelle eikä, ellei sellaisia rajalinjoja ole, likemmäksi kuin seitsemän ja neljän kymmeneksen metrin (7.4 m) päähän itäisestä Lehtokujasta.

Siinä osassa kuudetta kaupunginosaa, jota rajoittavat Laiturikatu, Tehtaankatu, Perämieskatu, Hernesaarenkatu ja Speranskitie, on asuinrakennus sijoitettava erilliseksi vähintään kolmen metrin (3 m) päähän viereisten tonttien rajoista.

49 §.

Rakennuksen, joka tehdään tontinrajaan naapurin tonttia vasten, pitää olla tulenkestävästä aineesta.

Muusta kuin tulenkestävästä aineesta ei rakennusta saa tehdä lähemmäksi kuin neljän metrin (4 m) päähän rajakkaistontista.

Muusta kuin tulenkestävästä aineesta olevain, samalla tontilla sijaitsevain rakennusten välimatkan pitää olla vähintään kahdeksan metriä (8 m).

Kahden rakennuksen vähin luvallinen välimatka Ulriikka-porin Kaivopuiston itäisellä huvila-alueella on oleva yhdeksän metriä (9 m).

50 §.

Kadun varrelle tehtävä rakennus saakoon, ellei tonttia lunastettaessa ole siinä kohden enempää rajoitusta pantu, enintään saman korkeuden kuin on kadun leveys, lisätynä puoleltaoista metrillä (1.5 m). Tähän nähden on kuitenkin huomattava:

1) että Esplanaati- ja Henrikinkatujen sekä rantasiltain ja I—VIII ja X—XII kaupunginosassa olevain avonaisten paikkain varrelle sijoitettavat rakennukset saa tehdä enintään kolmekolmatta metriä (23 m) korkeat;

2) että kaupungin muissa osissa rakennuskorkeus ei saa olla kolmeakolmatta metriä (23 m) suurempi erityisesti vahvistetussa kartassa sinisen viivan ympäröimällä alueella eikä kahtakymmentä metriä (20 m) suurempi tämän alueen ulkopuolella;

3) että rakennus, jonka alakerros on tulenkestävästä ja muu osa muusta aineesta, ei saa mistään kohdasta olla yhdeksää metriä (9 m) korkeampi katonrajaan eikä muusta kuin tulenkestävästä aineesta oleva rakennus seitsemää ja kahta kymmenesosaa metriä (7.2 m) korkeampi;

4) että rakennukseen, jolla on kaupunginasemakaavaan piirretty avonainen tai puutarhaksi laitettu tai puilla istutettu etupiha, sekä sen vastapäätä olevaan rakennukseen nähden saa edellä säädetyn suurimman rakennuskorkeuden ylittää etupihan leveyttä vastaavalla mitalla; kuitenkin niin ettei tuollaista rakennusta missään tapauksessa saa tehdä korkeampaa kuin 1) ja 2) kohdassa on suurimmaksi luvalliseksi korkeudeksi määrätty;

5) että kaltevan kadun tai paikan varrelle tulenkestävästä

aineesta tehtävän rakennuksen korkein osa saa ylittää edellä mainitun rajan enintään kahdella metrillä (2 m);

6) että korttelien n:o 100 a Ankerias ja 100 b Vimpa pohjoispuoliskossa sijaitseville Vuorimiehenkadun tonteille ei saa tehdä rakennuksia, joiden katonharjat kohoavat kahta metriä (2 m) ylemmäksi tähtitieteellisen observatoorin meridianiympyrjän akselia; sekä

7) että asuinrakennuksen suurin luvallinen korkeus on kaksi-toista metriä (12 m) erityisesti vahvistetussa kartassa sinisellä, harmaalla tai punaisella värillä osotetuilla alueilla.

Mitä tässä on sanottu, ei sovelleta kirkkoon eikä muuhun julkiseen rakennukseen, jonka korkeuden kussakin eri tapauksessa asianomainen viranomainen määrää.

Leveämmän ja kapeamman kadun kulmaukseen tulevan rakennuksen saa jälkimäisen kadun varrelle tehdä yhtä korkean kuin ensinmainitunkin varrelle kapeamman kadun leveyttä vastaavalta pituudelta. Jos mainittu leveys on viittätoista metriä (15 m) vähempi, saa rakennuksen kuitenkin tehdä saman korkuisen viidentoista metrin (15 m) pituudelta. Jos rakennuksesta vähintään kolmannes julkisivun pituutta on avonaisen paikan vierellä ja jälellä oleva osa siitä kadun varrella, saa rakennuksen kadun varrellekin tehdä saman korkuisen kuin avonaisen paikan vierelle kadun leveyttä vastaavalta pituudelta. Jos tämä leveys on viittätoista metriä (15 m) vähempi, saa kuitenkin tässäkin tapauksessa rakennuksen kadun varrelle tehdä saman korkuisen viidentoista metrin (15 m) pituudelta. Erikoistapauksissa, kurr ainoastaan vähäinen osa julkisivua menee tuollaisen rajan ulkopuolelle ja siten syntyisi rumennusta, voidaan tästä sallia poikkeus.

51 §.

Tontin sisäosaan tulevaa rakennusta sekä sitä katurakennuksen osaa, joka sijaitsee loitompana kuin kuudenkolmatta metrin (26 m) päässä tontin kadunpuoleisesta rajalinjasta, tai, kun rakennusta ei saa tehdä tähän linjaan, määrätystä ulkoisesta rakennusrajusta, älköön tehtäkö korkeampaa kuin se pihamaa on leveä, jonka vierelle rakennus tehdään. Jos sellainen rakennus on semmoisen pihamaan vierellä, jonka eri osat ovat erilevyiset, tai erilevyisten pihamaiden välillä, ei rakennuksen kor-

keus saa ylittää edellisessä tapauksessa pihamaan eri osain leveysien keskimäärää eikä jälkimäisessä tapauksessa puolta pihamaiden yhteenlasketuista keskileveysistä. Sellaista rakennusta älköön kuitenkaan missään tapauksessa tehtäkö kolmeatoista metriä (13 m) korkeampaa. Jos rakennus sijaitsee tontinrajassa, luetaan tämä mitta palomuurin yläreunasta.

Rakennuksen luvallista korkeutta ylemmäksi saa ulkokatto sekä kadun ja yleisen paikan että pihan puolella kohota enintään viidenkymmenen asteen kaltevuuskulmassa vaakasuoraa tasoa vasten. Tämän rajan yläpuolelle saa kuitenkin rakentaa päätyjä tahi torneja, ellei niiden leveys kaikkiaan ole julkisivun neljänneestä pitempi, sekä ullakon kattokomeroja, ellei näiden leveys yhteensä ole julkisivun kolmannesta pitempi. Jos rakennetaan sekä ullakon kattokomeroja että torneja tahi päätyjä, ei kaikkien näiden ulkonemain leveys yhteensä saa olla julkisivun kolmannesta pitempi, kuitenkin niin että tornien tahi päätyjen leveys ei saa tässäkin tapauksessa olla kaikkiaan julkisivun neljänneestä pitempi.

Ulkohuonetta muusta kuin tulenkestävästä aineesta ei saa rakentaa kuutta metriä (6 m) korkeampaa. Tulenkestävästä aineesta olevaan ulkohooneeseen nähden olkoon voimassa mitä 50 §:ssä rakennuksesta yleensä on sanottu.

52 §.

Rakennuksen korkeus mitataan, ellei muuta ole sanottu, kadun varella olevan rakennuksen jalkakäytävän pinnasta ja tontin sisäosassa olevan rakennuksen siitä tasosta, jonka mittauskirjassa mainittu tontinrajain korkeusasema määrää, julkisivupinnan yläreunaan tahi, jos rakennus on muusta kuin tulenkestävästä aineesta, katonrajaan. Jos pihamaa sijoitetaan mainittua korkeusasemaa alemmaksi, mitataan piharakennuksen korkeus pihamaan pinnasta. Kaltevalla maalla otetaan keskikorkeus ja, jos rakennus antaa useampia katuja päin, sellainen keskikorkeus kullakin kadulla.

Rakennuksen keskikorkeuden saa laskea joko koko rakennukselle tai sen eri osille.

53 §.

Tulenkestävästä aineesta olevaan rakennukseen saa tehdä

enintään niin monta kerrosta, kuin vastaa sitä kokonaista lukua, mikä saadaan, kun korkeus, metrein ilmaistuna, jaetaan luvulla 3.8. Erityisissä tapauksissa saakoon maistraatti tontin sisäosaan tehtävään rakennukseen nähden, rakennuskatselmusmiehiä kuulutuaan, sallia alentaa tätä suhdelukua, ei kuitenkaan 3.4 vähemmäksi.

Sen lisäksi saa ullakon sisustaa asuinkerrokseksi, jos tarpeellisiin varokeinoinhin tulenvaaran varalta ryhdytään, johon nähden maistraatin on annettava määräyksiä kussakin eri tapauksessa. Tuollaisen ullakkokerroksen yläpuolella olevaa tilaa ei saa käyttää ullakoksi eikä muuhun tarkoitukseen.

Erityisesti vahvistetussa kartassa sinisellä tai harmaalla värillä osotetulla alueella olevissa rakennuksissa ei ullakkoa saa laittaa asuinkerrokseksi.

Asuinrakennuksessa, joka tätä ennen on rakennettu siihen osaan kuudetta kaupunginosaa, jota rajoittavat Laivurikatu, Tehtaankatu, Perämieskatu, Hernesaarenkatu ja Speranskitie, saa, ensimmäisessä kappaleessa määrätyn kerrosluvun lisäksi, kellarikerroksen sisustaa asuinhuoneiksi.

Ullakkokerros, jonka lattia on enemmän kuin metrin (1 m) alempana ulkomuurin yläreunaa sekä, kun rakennusta ei tehdä suurimpaan luvalliseen korkeuteen, enemmän kuin kaksi metriä (2 m) alempana viimeksi mainittua korkeutta, luetaan kerrokseksi. Samaten luetaan kerrokseksi kellari, jonka katto on enemmän kuin puolitoista metriä (1.5 m) ylempänä viereisen kadun tai pihamaan tasoa.

Jos tulenkestävästä aineesta tehty rakennus sijaitsee kaltevan kadun varrella, saa, luvallisen kerrosluvun lisäksi, asuinhuoneita laittaa kellariin sen vaakasuoran tason alapuolelle, joka ajatellaan sijoitetuksi kuusisataa millimetriä (600 mm) ylemmäksi rakennuksen viereisen katuosan ylintä kohtaa, siinä määrin kuin tilaa tähän 112 ja 113 §:n määräyksiä noudattaen tarjoutuu.

54 §.

Rakennuksen, jossa alakerros on tulenkestävästä ja muu osa muusta aineesta, saa rakentaa enintään kaksikerroksisen.

Muusta kuin tulenkestävästä aineesta tehtyköön rakennus ainoastaan yksikerroksinen.

55 §.

Tässä luvussa olevia säännöksiä rakennuksen laajuudesta ja asemasta tontilla sekä pihamaan avaruudesta ja mitoista ei sovelleta, jos kaupunginasemakaavaan piirretyillä sisäisillä ja ulkoisilla rakennusrajoilla on osotettu, mikä osa tonttia on jätettävä rakentamatta.

X LUKU.

Rakennuspiirustuksista ja niiden vahvistamisesta, rakennelaskelmista sekä mitä rakennusyrityksissä yleensä on noudatettava.

56 §.

Uutisrakennustyöhön ei saa ryhtyä, ellei sen piirustuksia ole hyväksytty siinä järjestyksessä kuin alempana sanotaan.

Sama olkoon laki, kun lisä-, korotus- tai uudestirakennus on toimeenpantava, katua tai yleistä paikkaa vasten olevaa julkisivua tai aitausta muutettava, kantava rakenne vaihdettava toiseen tai muutettava taikka tulisija tehtävä, siirrettävä toiseen paikkaan tai muutettava sellaiseksi, joka vaatii suurempaa savuputken tai sen eristyksen varmuutta.

Muun rakennusmuutoksen saa toimeenpanna ilman tuolaista mutkaa.

Rakennuksen purkamisen tai kaivoksenteon rakennusyritystä varten saa tontilla toimittaa ilman maistraatin lupaa; niinkään perustuksen kaivamisen ja kallion louhimisen, kuitenkin sittenkun ilmoitus on tehty rakennustarkastuskonttoriin.

57 §.

Uutisrakennuksen piirustuksia tulee olla:

1) asemapiirustus, joka osottaa tontin, uutisrakennuksen, tontilla ennestään olevat rakennukset ja niiden korkeuden sekä kaiken muun, mitä tonttikartasta 12 §:n mukaan tulee näkyä, niin myös likeisillä naapuritonteilla kuuden metrin (6 m) matkalla tontin rajasta olevat rakennukset tai niiden osat;

2) pohjapiirustus, joka erittäin kuhunkin kerrokseen nähden ilmaisee ulkonemat, portaat, palomuurit, rakennuksen sisustuksen, huoneiden tarkoituksen, tulisijat, savuputket, ikkunat ja ovet sekä kantavain rakenteiden aseman ja laadun;

3) leikkauspiirustukset, joista näkyy aiottu perustamistapa, perusmuurien syvyys; rakennukseen rajoittuvan maan korkeus, tontinrajain vahvistettu korkeusasema, rakennuksen kaikki kerrokset ja niiden korkeus, pohjakerroksen lattia, missä se on lähinnä maata tahi syvimmällä maan alla, seinäin paksuus, palkistojen, täytepohjain ja kattorungoston rakenne, niin myös savupiiput; sekä

4) julkisivupiirustus, joka esittää kaikki kadulta, yleiseltä paikalta tahi 5 §:ssä mainitulta yhdistetyltä pääpihamaalta näkyvät rakennuksen etusivut ja palomuurit sekä lähimmän osan viereisten rakennusten julkisivua kuuden metrin (6 m) matkalla tontinrajasta. Syöksyputket ja savupiiput on niinkään julkisivupiirustuksissa osotettava.

Jos keskuslämmitys- ja ilmanvaihtolaitos on aiottu rakennettavaksi, on keskuslämmityskoneisto, huone, johon se sijoitetaan, sekä tarpeelliset ilmanjohtokanavat piirustuksissa osotettava.

Pääpiirustusten mukana pitää seurata lujuuslaskelmat sekä rakennepiirustukset, ja, jos rautakannattajia on aikomus käyttää, pitää sekä palkistoihin että muihin rakenteisiin aiottu tuollaiset kannattajat olla piirretty pääpiirustuksiin sekä niiden profiilinumero ja vapaa pituus merkitty.

Tämän lisäksi on, vaadittaessa, kun jotakin harvinaista rakennetapaa käytetään tahi hissi tai saostuskaivo laitetaan, laadittava tarpeelliset erikoispiirustukset.

Piirustukset lisä-, korotus- tahi uudestirakentamista varten on, noudattaen mitä edellä on säädetty, laadittava sekä lisäksi teetettävistä osista että vanhasta rakennuksesta niin täydelliset, että rakennuksen vastainen koko, ulkoasu, sisustus ja muu laatu niistä käy täysin havainnolliseksi.

Rakennuksen julkisivun muutosta tahi aitauksen ja portin tekemistä tahi muutosta varten vaaditaan piirustukset siitä, mitä aiotaan tehdä tahi muuttaa, sekä viereisistä rakennuksen, aitauksen tai portin osista riittävän laajalta.

Kantavan rakenteen muutosta varten vaaditaan asemapiirustus, joka osottaa aikeissa olevan muutoksen paikan, sekä piirustus muutoksesta ynnä viereisistä rakennuksen osista riittävän laajalta.

Tulisijanmuutoksen piirustuksena saa olla pohjapiirustus,

joka osottaa rakennuksen aseman tontilla, huoneen, johon uusi tulisija on aiottu tehtäväksi, ja tulisijan sekä tarpeelliset leikkauspiirustukset.

58 §.

Piirustukset on tehtävä: asemapiirustus mittakaavaan 1 : 200 ja muut piirustukset mittakaavaan 1 : 100. Erilaiset rakennusaineet, niin myös vanhempi ja uusi rakennus sekä sen osa, on erittäin merkittävä. Piirustukset on tekijänsä allekirjoitettava sekä laadittava kolmin kappalein, joista maistraatin arkistoon tarkoitettu alkuperäinen kappale aina pitää olla tehty piirtämällä ja muut joko piirtämällä tai täysin kestäväällä tavalla jäljentämällä.

Maistraatin asiana on antaa ne tarkemmat määräykset, joita pidetään tarpeellisina yhtenäisyyden saavuttamiseksi merkitsemistapaan ja piirustusten kokoon nähden.

59 §.

Rakennustarkastukseen kuuluvista toimituksista suoritetaan säädetyn toimituskirjain lunastuksen lisäksi maksu taksaan mukaan.

Uutisrakennusta, lisä-, korotus- ja uudestirakennusta sekä rakennus-, rakenne-, tulisijan- ja julkisivunmuutoksia varten on tehtävä sellaiset laskelmat, kuin on tarpeen tämän maksun määrittämiseksi.

60 §.

Ennenkuin uutisrakennuksen piirustuksille haetaan hyväksymistä, on kaikkia julkisivupiirustuksia, milloin niitä 57 §:n mukaan on tarpeen, yksi kappale alistettava yleisten rakennusten ylihallituksen tarkastettavaksi.

Kaupunginvaltuusmiesten asia on järjestää erityinen alustava, kunnallisviranomaisen toimitettava julkisivupiirustusten tarkastus, kun sellaista julkisivuntarkastusta koko kaupunginalueeseen tahi johonkin sen osaan nähden pidetään tarpeellisena.

61 §.

Jos julkisivupiirustuksia vastaan ei ole muistutusta tehty, on kaupunginrakennuskatselmusmiesten, joina ovat yksi maistraatin-

jäsen, rakennustarkastaja ja yksi terveydenhoitolautakunnan valtuutettu, toimitettava itse paikalla katselmus, jos tarpeelliseksi nähdään, ja pitää silloin kaikki 57 §:n mukaan tarpeelliset piirustukset ynnä tontin mittauskirja olla saatavilla. Katselmusta on kirjallisesti haettava mainitulta maistraatin jäseneltä.

Katselmusta varten määrätystä ajasta on korttelissa oleville naapureille kaupunginpalvelijan kautta toteensaatavasti annettava tieto.

62 §.

Kohta kun edellisessä pykälässä mainittu katselmus on toimitettu, on kaikki piirustukset ynnä muut yritystä koskevat asiakirjat annettava rakennustarkastuskonttoriin.

Sittenkun katselmusmiehet ovat tarkastaneet piirustukset ja rakennuslaskelmat; antaa asianomainen maistraatinjäsen hakijalle katselmuskirjan, jossa mainitaan katselmustoimituksen aika ja paikka, saapuvilla olleet asialliset, katselmuksessa tehdyt huomiot, rakennustarkastajan lausunto rakenteiden lujuudesta ja katselmusmiesten lausunto siitä, onko terveydenhoitoon ja tulenvaaraan tahi rakennusyritykseen nähden muutoin mitään muistuttamista ja on, siinä tapauksessa että yritystä ei käy salliminen tai jos, sitä vastaan muutoin tehdään muistutus, samalla nimenomaan mainittava ne määräykset, joiden perusteella muistutus tehdään.

Katselmuskirja on katselmusmiesten allekirjoitettava ja kahden viikon kuluessa siitä, kun täydelliset piirustukset niihin kuuluvine asiakirjoinen on perille annettu, piirustusten kahden kappaleen kera hakijalle toimitettava, jota vastoin piirustusten kolmas kappale jää rakennustarkastuskonttoriin.

63 §.

Hakija antakoon sitten kaikki rakennusyritystä varten tarpeelliset piirustukset kaksin kappalein ynnä katselmuskirjan maistraattiin; ja on hänen valta, jos hänellä on jotakin katselmusmiesten lausuntoon muistuttamista, se samalla kirjallisesti esittää sekä myös oheenpanna asiantuntijain lausunto ja muita todisteita.

Maistraatin tulee, sittenkun ehkä tarpeellinen lisäselvitys ja, asianhaaran niin vaatiessa, yleisten rakennusten ylihallituksen lausunto on hankittu, ottaa asia lopullisesti käsiteltäväksi sekä viidentoista päivän kuluessa hakukirjain vastaanottamisesta jättää

asia kuvernöörin ratkaistavaksi ja sitä varten lähettää perille sekä maistraattiin annetut asiakirjat että maistraatin lausunnon sisältävä pöytäkirja asiasta.

Kuvernööri ratkaisee asian lopullisesti ja antaa, siinä tapauksessa että piirustukset hyväksytään, päätöksen niiden vahvistamisesta kirjoitettuna molempiin kappaleisiin, jotka sitten palautetaan maistraattiin, toinen sen arkistossa säilytettäväksi ja toinen palautettavaksi hakijalle rakennusyrityksen toimeenpanossa noudatettavaksi.

Kirkkojen ja teattereiden piirustukset vahvistaa hallitus.

64 §.

Vahvistus lisä-, korotus- ja uudestirakennuksen piirustuksille hankitaan niinkuin uutisrakennuksen piirustuksista on sanottu.

65 §.

Rakenne- tai tulisijanmuutosta varten antakoon hakija tarpeelliset piirustukset kolmin kappalein rakennustarkastuskonttoriin, jonka on viivyttelämättä pidettävä katselmus paikalla ja yrityksestä viimeistään kahden viikon kuluessa siitä, kun täydelliset piirustukset niihin kuuluvine asiakirjoinen on perille jätetty, annettava kirjallinen lausunto.

Mainittu lausunto ynnä kaksi kappaletta piirustuksia on hakijan annettava maistraattiin, jolla, hankittuaan ehkä tarpeellisen lisäselvityksen, on valta piirustukset hyväksyä tai kieltäytyä niitä hyväksymästä.

Rakennuksen julkisivua muutettaessa tulee hakijan, sittenkun tarkastus on 60 §:ssä säädetyssä järjestyksessä toimitettu, oheenspannen piirustukset kolmin kappalein, ilmoittaa asia rakennustarkastuskonttoriin sitä toimenpidettä varten, josta 1 momentissa on säädetty; ja menetellään asiassa sitten niinkuin 63 §:ssä on sanottu.

66 §.

Jos piirustukset hyväksytään, on todistus siitä niihin kirjoitettava sekä toinen kappale jätettävä säilytettäväksi maistraatin arkistoon ja toinen kahden päivän kuluessa toimitettava hakijalle työn suorituksessa noudatettavaksi.

67 §.

Jos rakennusyritystä ei ole loppuun saatettu viiden vuoden kuluessa piirustusten vahvistamisesta, olkoon piirustuksiin annettu vahvistus rauennut, jollei maistraatti erityisistä syistä pitennä piirustusten voimassaoloaikaa.

68 §.

Sittenkun uutisrakennuksen piirustukset on vahvistettu, on ennen rakennustyön aloittamista rakennuksen oikea asema ja laajuus maahan paalutettava ja tontinrajain korkeusasema merkittävä kaupungin rakennuskonttorin toimesta.

Perustamista alotettaessa on siitä tehtävä ilmoitus rakennustarkastuskonttoriin, joka toimittaa katselmuksen rakennuspaikalla ja tarkastaa miten perustaminen toimitetaan; ja on tontinhaltija velvollinen, kun rakennustarkastaja sitä vaatii, asiantuntevalla henkilöllä tutkituttamaan tontin perustasuhteet ja siitä antamaan kartan selityksineen. Kun perustaminen on suoritettu, on kirjallinen ilmoitus jälleen tehtävä rakennustarkastuskonttoriin, jonka tulee kahden päivän kuluessa työ uudestaan katsastaa.

Muuraustyö ei saa alkaa, ennenkuin rakennustarkastaja on perustamistyön hyväksynyt, josta merkintä on viivyttlemättä kirjoitettava hakijan hallussa olevaan piirustusten kappaleeseen.

Sittenkun kivijalka on tehty ja takamuuraus asianmukaisesti suoritettu, ei rakennustyötä saa jatkaa, ennenkuin rakennuskonttori on, tutkimuksen jälkeen, joka ilmoituksesta viivyttlemättä toimitetaan, hakijan hallussa olevaan piirustusten kappaleeseen kirjoittamalla antanut todistuksen, että kivijalka on laskettu oikeaan korkeus- ja pohja-asemaan.

Ryhdyttäessä palkistoja paikalleen panemaan pitää rakennuttajan siitä kirjallisesti ilmoittaa rakennustarkastuskonttoriin rakennustyön jatkuessa tarpeellisen silmälläpidon vuoksi.

Rakennustyön edistyttyä niin pitkälle, että kattorungosto on paikallaan ja savupiiput tehty sekä rakennus semmoisessa kunnossa, että kaikkiin sen osiin voi päästä, on siitä, ennenkuin rappaaminen on suoritettu ja huoneet varustettu lattioilla, tehtävä kirjallinen ilmoitus rakennustarkastuskonttoriin, jonka tulee sen seikan selville saamiseksi, onko piirustuksia seurattu sekä tämän rakennusjärjestyksen määräyksiä noudatettu, niin myös onko rakennus tarpeellisella huolekkuudella ja varmuudella tehty, vii-

vyttelemättä toimittaa rakennuksella yleiskatselmus. Jollei syytä muistutukseen ole, saa rakennustyön suorittaa loppuun, ja antaa rakennustarkastaja tästä rakennuttajalle todistuksen piirustuksiin kirjoittamalla.

Tässä pykälässä säädetty kirjallinen ilmoitus on tehtävä kirjoittamalla rakennustarkastuskonttorissa sitä varten esillä olevaan päiväkirjaan.

69 §.

Rakennuksen täydellisesti valmistuttua tulee rakennuttajan, ennenkuin rakennus tahi jokin sen osa asuttavaksi luovutetaan, siitä tehdä kirjallinen ilmoitus 61 §:ssä mainitulle maistraatinjäsenelle, jonka on viivyttelemättä kutsuttava muut samassa pykälässä mainitut rakennuskatselmuksmiehet katselmukseen ottamaan selville, onko työ suoritettu vahvistettujen piirustusten ja annettujen määräysten mukaisesti vai onko olemassa semmoisia seikkoja, että rakennuksen tahi jonkin sen osan luovuttamisesta asuttavaksi voi katsoa koituvan vaaraa asukkaiden terveydelle.

Jollei muistutusta tehdä, antakoon maistraatinjäsen siitä todistuksen rakennuttajalle sekä kirjoittakoon sen myös rakennuspiirustusten arkistokappaleeseen. Jos sitä vastoin käy selville, että rakennus on puutteellisesti tehty, tahi jos piirustuksista on tehty sellainen poikkeus, jota 56 §:n mukaan ei saa luvatta tehdä, tai jos voimassa olevia määräyksiä muutoin ei ole asianmukaisesti otettu huomioon, tai jos rakennus tai jokin sen osa on vaarallinen asukkaiden terveydelle, ilmoittakoon maistraatinjäsen viivyttelemättä asianlaidasta maistraattiin.

Maistraatin tulee sittemmin, harkinnan jälkeen ja sittenkun uusi katselmus, jos tarve vaatii, on paikalla pidetty, velvoittaa rakennuttaja viivyttelemättä korjaamaan olemassa oleva puutteellisuus tahi oikaisemaan huomautettu poikkeavaisuus; ja saa maistraatti sitä tarkoitusta varten myös, jos tarpeellista on, määrätä rakennuksen purettavaksi.

70 §.

Lisä-, korotus- tahi muutosrakennuksesta, rakenne- tai tulisijan- sekä julkisivunmuutoksesta olkoon soveltuvilta kohdin voimassa mitä 68 ja 69 §:ssä on uutisrakennuksesta sanottu.

71 §.

Kivitalon, joka on yhtä kerrosta korkeampi tai jonka alle

kellari tehdään, saa rakentaa sekä lisä-, korotus- ja muutosrakennuksen siinä toimeenpanna ainoastaan asiantuntevan, työn asianmukaisesta suorituksesta vastuunalaisen henkilön johdolla, jonka maistraatti on työnjohtajaksi hyväksynyt.

Kun tarpeelliseksi katsotaan, saa maistraatti rakennustarkastajan ilmoituksesta määrätä, että muun kuin 1 momentissa sanotun rakennustyön sekä tulisijan- ja rakennemuutoksen johto on annettava asiantuntevan henkilön toimeksi.

Jos rakennuttaja muissakin tapauksissa haluaa ottaa vastuunalaisen työnjohtajan, tulee tämän olla maistraatin hyväksymä.

Vastuunalaisen työnjohtajan ottamisesta on ilmoitus tehtävä rakennustarkastuskonttoriin.

Jos maistraatin hyväksymää työnjohtajaa ei ole asetettu, olkoon rakennuttaja itse vastuunalainen.

Vastuunalaiseksi työnjohtajaksi älköön hyväksyttävä muita kuin se, joka teollisuuskoulun tahi muun siihen verrattavan tai ylempään teknillisen oppilaitoksen todistuksella on näyttänyt saaneensa tyydyttävät tiedot rakennusopissa ja sen ohessa asiantuntevan viranomaisen tai rakennusammattissa tunnustetusti taitavain henkilöjen antamalla todistuksella on näyttänyt omaavansa käytännöllistä taitoa tässä ammatissa. Kuitenkin saa maistraatti vastuunalaiseksi työnjohtajaksi hyväksyä semmoisenkin henkilön, joka ei voi näyttää tuollaisen oppilaitoksen todistusta, mutta on vähintään kymmenen vuotta, niistä vähintään viisi vuotta Helsingin kaupungissa, hyväksi arvostellulla taidolla harjoittanut rakennusammattia.

72 §.

Jos rakennusyrityksessä käytetään rautabetoni- tai muita rakenteita, joiden suorittaminen vaatii erikoista asiantuntevaa valvontaa, on tämä annettava toimeksi sopivalle henkilölle, jonka maistraatti toimeen hyväksyy.

Kun tarpeelliseksi katsotaan, on rakenteet, ennen sisustustyön alkamista, rakennuttajan kustannuksella koekuormitettava.

73 §.

Rakennusyritystä toimeenpantaessa voi maistraatti myöntää tontinhaltijalle oikeuden määrääjäksi ja niillä ehdoilla, kuin maistraatti katsoo tarpeelliseksi määrätä, tontille panna varastoon rakennuspuita ja muita työssä tarpeellisia aineita.

74 §.

Huoneusta rakennettaessa tai purettaessa tai muuta rakennusyritystä tontilla toimeenpantaessa voi maistraatti myöntää tontinhaltijalle luvan rakennusaineiden ja muiden tarvikkeiden varastoonpanoa varten aidata erilleen sopivan osan katua, yleistä tietä tai paikkaa tahi työn teettämistä varten siihen sijoittaa telineitä, ja määrätköön samalla ajan, minkä lupa on voimassa, ja ehdot, mitkä maistraatti tuollaisessa tapauksessa katsoo tarpeelliseksi, ollen siinä kohden erittäin noudatettavana:

että uutisrakennukseen nähden lupaa ei saa ulottaa kauemmaksi kuin siihen asti kun rakennus on valmiiksi rapattu;

että erilleen aidattu kadun, yleisen tien tahi paikan osa on ympäröitävä tiheällä, vähintään kaksi ja kolme kymmenesosaa metriä (2.3) korkealla lauta-aidalla ja, kun maistraatti tarpeelliseksi katsoo, varustettava puisella jalkakäytävällä, niin leveällä kuin maistraatti määrää;

että, kun on pelättävissä rakennustyöstä johtuvan estettä tahi hättää keskuusliikenteelle rakennuspaikan vierellä, on jalkakäytävä varustettava suojakatolla ja ryhdyttävä muihinkin toimenpiteisiin, joita maistraatti voi katsoa tarpeelliseksi määrätä keskuusliikenteen ja yleisen turvallisuuden vuoksi; sekä

että hakija on velvoitettava, ennenkuin lauta-aitaa tahi telineitä rakennetaan, tästä maistraatin pöytäkirjanotteen näyttämällä ilmoittamaan rakennustarkastuskonttoriin.

Maistraatilla on valta, jos pätevää aihetta ilmaantuu, peruuttaa tässä mainittu lupa, rajoittaa myönnettyä oikeutta tai koventaa siihen liittyviä ehtoja.

Oikeudesta tai velvollisuudesta kadun, yleisen tien tahi paikan erilleen aitaamiseen on rakennuttajan suoritettava erittäin vahvistetun taksan mukainen maksu, josta kuitenkin kruunu ja yleinen laitos ovat vapautetut.

75 §.

Rakennusyrityksessä tarpeellisten telineiden pitää olla täysin luotettavat sekä hyvistä aineista, ja on niiden ulkolaitoihin pantava tukevat kaiteet.

76 §.

Jos perustuksen panossa tahi muutoin rakennusyrityksessä on pelättävissä syntyvän vahinkoa toisen hengelle, terveydelle

tai omaisuudelle, tahi jos siitä voi toiselle syntyä mainittavaa haittaa, on sen estämiseksi ryhdyttävä toimenpiteisiin. Näiden toimenpiteiden laadun määrää, elleivät asianosaiset siitä sovi, maistraatti, tahi kun sellainen uhkaava hengen tahi omaisuuden vaara on olemassa, ettei maistraatin määräystä ehditä odottaa, rakennustarkastaja, joka kuitenkin on velvollinen tästä viivyttelemättä ilmoittamaan maistraattiin:

Maistraatin tulee, myös, jos asianosaisten välillä on riitaisuutta, määrätä kenen on toimenpiteisiin ryhdyttävä, ja olkoon siinä kohden yleensä sääntönä, että sen, joka olevia oloja muuttaa, pitää toimenpiteeseen ryhtyä, ellei vaaran tahi haittan harkita johtuvan siitä, että jokin muu kuin rakennuttaja on noudattanut virheellistä tahi puutteellista rakennustapaa tahi käyttänyt tonttia väärin.

Jolleivat asianosaiset voi sopia siitä, kenen on kärsittävä edellä mainittujen toimenpiteiden kustannukset, ratkaiskoon tuomioistuin heidän välinsä.

Nämä asiat on maistraatin käsiteltävä erityisen kiireellisinä.

Jos perustusta kaivaessa on tarpeellista pumputa tontilla vettä, on rakennuttajan velvollisuus ryhtyä semmoisiin toimenpiteisiin, ettei hiekan ja saven sekaista lietettä eikä muuta kiinteätä likaa valu yleiseen laskukanavaan.

77 §.

Jos rakennus on aiottu saumattavaksi, rapattavaksi tahi laudoitettavaksi tahi muulla tavoin ulkopuolelta verhottavaksi, on semmoinen työ suoritettava neljän vuoden kuluessa siitä, kun rakennus on lopullisesti katsastettu.

Rakennuksen ulkopuoliseen maalaukseen sekä portin ja aitauksen maalaukseen ei saa käyttää rumentavaa eikä silmiä rasittavaa väriä.

78 §.

Lukuunottamatta mitä 74 §:ssä on säädetty, eivät tämän luvun määräykset ole sovellettavia kruunun tahi yleisen laitoksen tarpeiksi teetettävään rakennustyöhön, vaan olkoon sellaiseen rakennusyhteykseen nähden noudatettavana mitä siitä on erittäin säädetty.

XI LUKU.

Rakennusten rakenteesta, uloskäytävistä, portaista ja eteisistä, ulkonemista ja hissistä sekä sähkö-, kaasu-, vesi- ja laskujohdoista.

79 §.

Rakennustyössä on kaikki rakenteet tehtävä riittävän lujat ja tarpeelliseen yhtenäisyyteen sekä ainoastaan tarkoitukseen täysin sopivia rakennusaineita käytettävä.

80 §.

Perusmuuri on, missä kallio ei kohtaa tahi muurin asemesta laiteta muuta, täysin tarkoituksenmukaista rakennetta, laskettava, tulenkestävästä aineesta tehtävissä rakennuksissa kaikkien muurien alle, sekä muusta kuin tulenkestävästä aineesta tehtävissä rakennuksissa ulkoseinäin, nurkkain ja muurien alle.

Perusmuuria ei saa laskea tontin rajalinjaa ulommaksi. Kuitenkin saa kadun tahi yleisen paikan vierellä kolmensadan millimetrin (300 mm) syvässä sen pinnan alla perusmuuri ulottua sataviisikymmentä millimetriä (150 mm) ja puolenkolmatta metrin (2.5 m) syvässä kuusisataaviisikymmentä millimetriä (650 mm) tontinrajaa ulommaksi ja sitten kulkea edelleen alaspäin korkeuden kymmenesosaa vastaavaa kaltevuutta noudattaen.

81 §.

Perusmuuri, niin myös perusmuurin asemesta tehtävä holvi- ja rautarakenne, on laskettava lujalle luonnolliselle tahi keino-tekaiselle pohjalle ja niin syvään, että roudan vahingolliset vaikutukset estetään.

Maakosteuden estämiseksi rakennukseen tunkeutumasta on perusmuuri ja kivijalka sopivalla tavalla eristettävä.

82 §.

Kaikki perustuksentekoon tarvittavat puurakenteet on asetettava niin, että ne lepäävät vähintään viisisataa millimetriä (500 mm) alempana alinta pohjavedenpintaa.

83 §.

Rakennuksen alle, mitä laatua lieneekin, on pantava graaniitista tai muusta sopivasta aineesta tehty kivijalka ja on sen korkeus maan pinnasta lukien, elleivät erityiset asianhaarat toisin vaadi, oleva kustakin kohdasta vähintään viisisataa millimetriä (500 mm).

84 §.

Ulkomuuri, jolla käsitetään katua, avonaista paikkaa, piha- maata tahi tontinrajaa vasten olevaa muuria, on asuinrakennukseen tehtävä vähintään viisisataaseitsemänkymmentä millimetriä (570 mm) paksu, jos muuri on tiilistä. Jos ulkomuuri tehdään muusta aineesta, on ryhdyttävä maistraatin hyväksymään toimenpiteeseen pakkasen torjumiseksi.

85 §.

Tulenkestävästä aineesta tehtyyn rakennukseen on kaikki kantavat välimuurit ja porrashuoneita ympäröivät muurit tehtävä tiilistä tahi muusta yhtä hyvästä aineesta.

Palkistoa kannattava välimuuri sekä sydänmuuri on oleva vähintään kaksisataaviisikymmentä millimetriä (250 mm) läpimitaten ja välimuuri, joka rajoittaa porrashuonetta vapaasti kantavine portaineen, vähintään neljäsataa millimetriä (400 mm) läpimitaten.

Mainitut mittamääräykset koskevat ainoastaan tiilimuuria. Jos 2 momentissa mainittu muuri tehdään muusta aineesta kuin tiilistä, on kuvernöörin asia harkinnan mukaan määrätä tuollaisen muurin paksuus.

86 §.

Jos asuinrakennuksen alle laitetaan kellari tai muu säilytys- huone, on sen ympärysmuurit tehtävä kivistä ja kattopalkisto pantava tulenkestävästä aineesta sekä pohja, missä pohjaveden korkeus vaatii, rakennettava niin, että pohjaveden pääsy estyy.

87 §.

Kussakin rakennuksessa pitää portaita olla riittävä määrä ja niin sovitettuja, että niihin tulee riittävästi välitöntä valoa ja että niitä käy hyvin tuulluttaminen sekä että kustakin asuin-

huoneistosta on esteetön pääsy portaisiin; ja pitää ainakin yksien näistä portaista johtaa kadulta tai pihalta suorastaan ullakolle.

Portaat on varustettava kaidepuulla.

Huoneistosta, jonka lattia on metrin ja viisi kymmenesosaa (1.5 m) ylempänä viereisen jalkakäytävän tai pihamaan pintaa, ei mikään osa saa olla viittäkolmatta metriä (25 m) etäämpänä portaista; kuitenkin voi kuvernööri, jos erityisiä syitä siihen on, sallia tätä välimatkaa pitennettävän tahi määrätä sen vähennettäväksi.

Kunkin sellaisen palomuurilla erotetun ullakko-osaston, josta 101 §:n 2 momentissa puhutaan, pitää olla maahan asti ulottuvain portaiden välittömässä yhteydessä.

88 §.

Tulenkestävästä aineesta tehdyssä asuinrakennuksessa pitää kunkin asuinhuoneiston olla vähintään yksien porrashuoneeseen sijoitettujen portaiden välittömässä yhteydessä.

Tulenkestävästä aineesta olevassa kerroksessa pitää portaidenkin olla tulenkestävää laatua; kuitenkin saavat kahden lähinnä toisiaan palopermannon alla sijaitsevan kerroksen asuinhuoneita toisiinsa yhdistävät sisäportaat olla puustakin.

Asuinrakennuksen pääportaiden, joilla tarkoitetaan keittiöllä tahi hellauunilla varustettuihin huoneistoihin vievää pää- tahi ainoata porraskäytävää, pitää neli- ja useampikerroksisissa rakennuksissa olla vähintään metrin ja viisi kymmenesosaa (1.5 m), kolmikerroksisissa taloissa vähintään metrin ja kolme kymmenesosaa (1.3 m), ja kaksikerroksisissa taloissa vähintään metrin ja kaksi kymmenesosaa (1.2 m) leveät.

Portaat, jotka ovat ainoana käytävänä enintään kahteen huoneen ja keittiön tahi kaksi yksityistä huonetta käsittävään huoneistoon kussakin kerroksessa ja samalla muiden huoneistojen keittiönportaina, voivat kuitenkin kolmikerroksista korkeammassa rakennuksessa olla ainoastaan metrin ja kolme kymmenesosaa (1.3 m) leveät, jos mainitun porrasleveyden harkitaan asianhaaroihin nähden riittävän.

Porrasleveys ei saa olla metriä (1 m) vähempi; kuitenkin saa kahta samaan huoneistoon kuuluvaa kerrosta yhdistävät sisäportaat tehdä kuuttakymmentä senttimetriä (60 sm) leveät, jos ylempään kerrokseen on toiset portaat.

Eteisten, portaiden välitasojen ja ulko-ovien pitää olla vähintään yhtä leveät kuin edellä on portaista säädetty; kuitenkin pitää asuinrakennuksen pääportaiden eteisen, kun kerroksia on kolme tahi useampia, olla vähintään kaksi metriä (2 m) leveä ja, kun kerroksia on yksi tai kaksi, vähintään metrin ja viisi kymmenesosaa (1.5 m) leveä.

Portaanleveys luetaan porrashuoneen seinästä kaidepuun sisäreunaan, tahi, jos kaidepuu on kiinnitetty porrastuolin ulkopuolelle, tämän ulkosyrjään.

Kun ullakolle johtavain portaiden tulee olla tulenkestävää laatua, on ne erotettava ullakosta palo-ovella.

Astinkorkeus on piirustuksissa osotettava eikä saa olla pääportaissa sataakahdeksäkymmentä millimetriä (180 mm) eikä muissa portaissa kahtasataa millimetriä (200 mm) suurempi.

Pääportaiden astinleveyden pitää suhtautua astinkorkeuteen siten, että astinleveyden millimettiluku, siihen lisätynä kahdesti astinkorkeus, samoin mitoin ilmaistuna, antaa luvun, joka ei ole 600 pienempi eikä 640 suurempi.

Kiertoportaissa mitataan astinleveys enintään porrastuolin kahden kolmanneksen päässä sisäpuolisesta reisikappaleesta lukien. Astimen kapeimman kohdan pitää olla vähin sata millimetriä (100 mm) leveä, profilia lukuunottamatta. Sisäpuolisen reisikappaleen pitää muodostaa yhtäjaksoisesti kohoava kaart. Vähäisiä poikkeuksia sallittakoon kuitenkin portaissa, jotka suorista muuttuvat kiertoportaisiksi.

89 §.

Portaisiin, joiden 88 §:n mukaan pitää olla tulenkestävää laatua, on porrashuoneenkin lattia ja katto tehtävä tulenkestävästä aineesta.

Porrashuoneet eivät saa ikkunoilla, ovilla eikä yhteisellä hissilaitoksella olla toistensa yhteydessä.

Jos portaat rakennetaan holveille, tahi jos maistraatti muutoin rakenteen laatuun nähden harkitsee kohtuulliseksi sen sallia, saa kuitenkin lattian, astinten päällyspinnat ja portaiden välitasot päällystää puulla.

90 §.

Kirkoissa, koulutaloissa, sairaaloissa, teattereissa, tavarahuoneissa ja muissa rakennuksissa, joihin suurehkoja ihmisjoukkoja

kokoontuu, pitää porraskäytäväin, eteisten ja ovien lukumäärä, laajuus ja laatu muutoin olla sovitettu sen ihmispaljouden mukaan, mikä on edellytetty rakennukseen mahtuvan.

91 §.

Ullakko on varustettava ikkunoilla tarpeellisen valon saamiseksi.

Ullakolle tahi siihen sen osaan, joka on jaettu osastoihin seinillä, on laitettava riittävästi valaistusta, yhtäjaksoinen ja avonainen, vähintään kaksi metriä (2 m) leveä käytävä, johon pääsee ullakolle vievistä portaista.

92 §.

Rakennuksen saa kattaa ainoastaan kivillä, tiilillä, ei helposti sulavalla metallilla, lankalasilla, holz-sementillä tai muulla tarkoituksenmukaisella tulenkestävällä aineella, jonka maistraatti hyväksyy. Muusta kuin tulenkestävästä aineesta tehdyn yksikerroksisen rakennuksen saa myös kattaa asfalttihuovalla tahi sen kaltaisella aineella. Jos kattamisaine, säilyttääkseen tulenvastustuskykynsä, kaipaa ajoittaista sivelemistä, hiekoitusta tai muuta käyttelyä, olkoon noudatettavana mitä maistraatti siinä kohden määrää.

93 §.

Ulkokattoa ei saa panna niin, että se ulottuu naapurin puolelle tontinrajan tahi että vesi siitä juoksee naapurin tontille tahi hänen seinäänsä vasten.

Katto on varustettava jalka- eli kattokouruilla, minkä ohessa on asetettava tarpeellinen määrä syöksyputkia, joiden suu on enintään kaksisataa millimetriä (200 mm) koholla maasta. Suun alle on sijoitettava syöksykuppi kouruineen veden poisjohdamiseksi. Kadun puoleinen avonainen ulkoparveke niinkään on varustettava kunnollisella vedenpoistolaitteella.

Katto, jonka kaltevuuskulma on 30 astetta suurempi vakaa-suorasta tasosta laskien, on varustettava sopivalla laitteella savupiipulle pääsyä varten.

94 §.

Portaat saavat ulota enintään kuusisataa millimetriä (600 mm) tontinrajan ulkopuolelle sekä valokaivo, jonka aina tulee olla

katettu, enintään viisisataa millimetriä (500 mm) tontinrajan ulkopuolelle, ja pitää valokaivon ulkoseinän kallistua 45 asteen kulmassa alaspäin tontinrajaa vasten.

95 §.

Tontinrajan ulkopuolelle meneviä ulokkeita ei saa tehdä neljäätoista ja kahdeksaa kymmenesosaa metriä (14.8 m) kapeampain katujen varsille, ei myöskään kolmea metriä (3 m) lähemmäksi maanpintaa. Tuollaisia ulokkeita älköön sijoitettako lähemmäksi kuin kolmen metrin (3 m) päähän naapuritontista, eivätkä ne myöskään saa ulota enempää kuin metrin ja kaksi kymmenesosaa (1.2 m) eivätkä yhteensä täyttää enempää kuin neljänneksen julkisivun pituudesta.

Uloke ja ulkopuolinen kattolista on tulenkestävää laatua olevaan rakennukseen tehtävä tulenkestävästä aineesta.

Oikeudesta sijoittaa uloke tontinrajan ulkopuolelle katua, istutusta tahi yleistä paikkaa vasten suoritetaan maksu taksan mukaan.

96 §.

Markiisejä ja ulkonevia nimikilpiä ei saa sijoittaa lähemmäksi maanpintaa kuin kahden ja neljän kymmenesosan metrin (2.4 m) päähän.

Nimikilpi saa ulota rakennuksen kivijalkalinjasta enintään kolmesataa millimetriä (300 mm), kuitenkin että maistraatti voi harkinnan mukaan sallia tästä poikkeuksen.

Ikkunoita ei saa laittaa ulospäin avautuviksi, elleivät ikkunankehysten alareunat ole vähintään kaksi ja neljä kymmenesosaa metriä (2.4 m) koholla maanpinnasta.

Porttia ja ulko-ovia ei saa sijoittaa niin, että ne estävät jalkakäytävän liikennettä.

97 §.

Hissin laittamisesta olkoon voimassa mitä siitä on säädetty tahi vastedes erittäin säädettäneen.

98 §.

Tontille sijoitettava vahvavirta-sähköjohto sekä kaasu-, vesi- ja laskujohto on laitettava tarkoin Helsingin kaupungin sähkö-

ja kaasutehtaan sekä vesijohtolaitoksen hyväksymien ohjeiden mukaisesti. Ennenkuin liittymistä tuollaiseen johtoon saa toimeenpanna, on se asianomaisen teknillisen laitoksen toimesta asianmukaisesti koeteltava sekä rakennuttajan annettava rakennustarkastuskonttoriin todistus, että johto on hyväksytty käytettäväksi.

99 §.

Kylpyhuoneiden pitää olla varustetut vettä läpäisemättömillä lattioilla sekä tarpeellisilla tuulluutuslaitteilla.

XII LUKU.

Palomuurista, savupiipusta, tulisijasta, palopermannosta ja siitä, mitä muutoin erittäin on noudatettava tulenvaaralta turvaamiseksi.

100 §.

Naapurin tonttiin rajoittuva rakennus on mainitulla rajalla varustettava tulenkestävästä aineesta tehdyllä aukottomalla ulkomuurilla. Sellainen ulkopuolinen palomuri on rakennettava vähintään kolmesataa millimetriä (300 mm) korkeammaksi rakennuksen ulkokattoa ja päältäpäin katettava rautalevyllä tai muulla yhtä hyvällä tulenkestävällä aineella. Naapurit voivat sopimuksella, joka on tehtävä kirjallisesti ja maistraatin pöytäkirjaan kirjoitettava, yhtyä rakentamaan yhteisen palomuurin, joka siinä tapauksessa on tehtävä vähintään neljäsataa millimetriä (400 mm) paksu. Tuollaisen yhteisen ulkopuolisen palomuurin paksuutta ei saa siihen muuratulla palkistolla eikä savu- tai ilmajohdoilla vähentää kahtasataakahdeksaakymmentä millimetriä (280 mm) pienemmäksi.

Jokainen, joka tahtoo ulkopuoliseen palomuriin tehdä ikkunan, luukun tai muun aukon, hankkikoon siihen maistraatin ja naapuritontin omistajan luvan. Naapurin suostumus älköön sitoko naapuritontin seuraavaa omistajaa.

Ulkopuoliseen palomuriin tehty aukko on, kun maistraatti tarpeelliseksi tutkii, varustettava palo-ovella, joka on pantu tulenkestävään karmiin, tahi muutoin tehtävä tulenkestäväksi.

Palomuriin voi pienehkölle alalle päivänvalon saamiseksi panna lasia sisäänvalettuine rautalankaverkkoineen tai muuta yhtä hyvää ja rakenteeltaan maistraatin hyväksymää ainetta.

101 §.

Rakennus, joka kokonaan tahi osittain tehdään muusta kuin tulenkestävästä aineesta, ei saa pinta-alaltaan olla suurempi kuin, asuinrakennus neljäsataaneljäkymmentä neliometriä (440 m²) ja ulkohuoneerakennus satakahdeksankymmentä neliometriä (180 m²). Tuollaiset rakennukset saa kuitenkin, kun ne sijaitsevat samalla tontilla vähintään kahdeksan metrin (8 m) päässä toisistaan, yhdistää tulenkestävästä aineesta tehdyllä rakennuksella, jonka toinen sivuseinä vähintään kahdensadankahdeksankymmenen millimetrin (280 mm) vahvuisena aukottomana palomuurina johdetaan rakennusten ulkokattoja ylemmäksi, ja on muutoin sellaisesta palomuurista voimassa mitä edellisen pykälän 1 momentissa on ulkopuolisen palomuurin paksuudesta ja korkeudesta säädetty.

Ullakko, joka tulenkestävästä aineesta tehdyssä rakennuksessa on alaltaan neljäsataakahdeksaakymmentä neliometriä (480 m²) laajempi, on vähintään sataviisikolmatta millimetriä (125 mm) paksulla sisäisellä palomuurilla, joka aukottomana ulotetaan rakennuksen katon yläpuolelle, jaettava siten, ettei yksikään osasto ole mainittua mittaa laajempi. Aukon sellaiseen palomuriin saa maistraatin luvalla tehdä, mutta se pitää olla varustettu itsestään sulkeutuvalla, tulenkestävää laatua olevalla ovella.

Jos tarpeelliseksi katsotaan, on tuollainen palomuri asianmukaisesti lujitettava.

102 §.

Tulenkestävästä aineesta tehdyn rakennuksen ullakon katto-komerossa ja kattopinnan ikkunassa pitää kaikki puuaine, lukuunottamatta ikkunankehyskiä, olla verhottu tulenkestävällä aineella.

Tulisijalla varustetussa rakennuksessa on ulkokattoon tehtävä vähintään 600 × 600 millimetrin laajuinen paloluukku, johon kiintonaisten tikapuiden ja portaiden pitää ullakolla johtaa.

Ullakolla olevat valokaivot, tuulluutusrummut ja putki-johdot on joko tehtävä tulenkestävästä aineesta tai sekä ulkoa että sisältä metallilevyllä verhottava.

103 §.

Savupiippu on tehtävä tiilistä tai betonista ja joko tuettava perustuksesta asti nousevalle muurille tahi asetettava holville tai muulle tulenkestävää ainetta olevalle kantavalle rakenteelle, pystytettävä mahdollisimman kohtisuoraan sekä päättyväksi, jos kulkee katonharjan läpi, vähintään viisikahdeksatta senttimetriä (75 sm) sen yläpuolelle tahi, jos se johdetaan katonkaltaan läpi, vähintään metrin ja kaksi kymmenesosaa (1.2 m) ylemmäksi katonpintaa, savupiipun suusta kohtisuoraan katonpintaa vasten ukien.

Rakennuksen sisässä oleva savupiipun osa on rapattava.

Pajan tahi muun kovaa lämmitystä vaativan laitoksen savupiippu on varustettava tarkoituksenmukaisella kipinänsammuttajalla.

Teollisuusrakennukseen saa maistraatin luvalla ja samassa määräämin ehdoin laittaa tilapäistä tarvetta varten savupiipun metallilevystä.

104 §.

Savupiipun saa kiinnittää naapurin rakennuksen päytyyn tai palomuriin, ellei siitä koidu naapurille vahinkoa eikä haittaa.

105 §.

Tulisija on niin rakennettava ja semmoisessa kunnossa pidettävä, että sitä käyttäessä ei synny tulenvaaraa eikä hengen tai terveyden vaaraa sekä ettei siitä lähde savua ja nokea haitallisessa määrässä.

Tulisija on rakennettava kiviperustalle, holville tai muulle kantavalle, tulenkestävää ainetta olevalle rakenteelle, ja pitää vähimmän välimatkan siinä olevasta savujohdosta olla lattia-lankkuun satakuusikymmentä millimetriä (160 mm) sekä muuhun puuaineeseen kaksisataakahdeksankymmentä millimetriä (280 mm). Kuitenkin saatakoon pienehkö tulisija, josta savu erityisellä putkella johdetaan muurattuun tulisijaan, sijoittaa metallilevystä, kivistä tai muusta tulenkestävästä aineesta olevalle alustalle,

kunhan tuhkalaatikon tahi, missä sitä ei ole, tulisijan pohjan ja alla olevan puuaineen väliä on vähintään satakuusikymmentä millimetriä (160 mm).

Kunkin tulisijan takana pitää olla vähintään sataviisineljättä millimetriä (135 mm) paksu tahi, kun tulisija vaatii erittäin kovaa lämmitystä, vähintään kaksisataakahdeksankymmentä millimetriä (280 mm) paksu muuri, ja on tämän suojamuurin ja tulisijan väliin jätettävä vähintään seitsemänkymmentä millimetriä (70 mm) leveä tyhjä tila, joka on esteettömässä yhteydessä huoneen ilman kanssa. Muusta aineesta kuin tiilistä olevan suojamuurin saa kuitenkin tehdä vastamainittua ohemman, jos ryhdytään maistraatin hyväksymään toimenpiteeseen tulenvaaran varalta. Semmoinen pienehkö tulisija, kuin edellä 2 momentissa mainittiin, saatakoon kuitenkin, kun puuseinää tahi seinään kiinnitettyä puusisustusta suojaamassa on vähintään viidenseitsemättä millimetrin (65 mm) vahvuinen muuri tahi vähintään seitsemänkymmenen millimetrin (70 mm) päähän puuaineesta asetettu metallivarjostin, asettaa vähintään kahdensadanviidenkymmenen millimetrin (250 mm) päähän muurista tai varjostimesta, taikka myös muulla maistraatin hyväksymällä tavalla erottaa seinästä tahi seinään kiinnitetystä puusisustuksesta.

Tulisijan ja katossa olevan puuaineen vähin välimatka olkoon kaksisataaviisikymmentä millimetriä (250 mm) tahi, jos tulisija on metallista, viisisataa millimetriä (500 mm).

Tulisijan edestä on syttyvästä aineesta oleva lattia huoneessa tai keittiössä päällystettävä metallilevyllä, kivellä tai muulla tulenkestävällä aineella, huoneessa vähintään viidensadan millimetrin (500 mm) pituudelta ja neljänsadan millimetrin (400 mm) leveydeltä sekä keittiössä kuudensadan millimetrin (600 mm) pituudelta ja leveydeltä, minkä ohessa pesu- ja leivintuvassa lattia tulisijan suun edestä on ainakin metrin ja kahden kymmenesosan (1.2 m) pituudelta sekä metrin (1 m) leveydeltä tehtävä kivilaatoista tahi tiilistä.

106 §.

Jokainen tulisija, paitsi sellainen pienehkö tulisija, joka on mainittu 105 §:n 2 momentissa, on savun poisjohtamista varten yhdistettävä savupiippuun päättyvään savuputkeen.

Tulisija on yhdistettävä savuputkeen tiilistä tai betonista

tehdyllä putkella taikka myös fajanssisella tai kaksinkertaisella metalliputkella, ja pitää siinä putkessa olevan savutiehyeen olla niin laaja, kuin seuraavassa momentissa määrätään savuputkessa olevan savutiehyeen laajuudesta. Jos sellainen putki on tehty tiilistä tai betonista, olkoon sen seinäin paksuudesta ja syttyvästä aineesta erottamisesta voimassa mitä savuputken ulkoseinistä näissä tapauksissa tässä alempana säädetään, ja on putki, savun estämiseksi tunkeutumasta ulos tulisijan ja savuputken välistä, sisäpuolelta vähintään kolmensadan millimetrin (300 mm) pituudelta verhoitava paksulla metallilevyllä. Fajanssi-putkea älköön johdettako lähemmäksi seinään kiinnitettyä puusistusta kuin kolmensadan millimetrin (300 mm) eikä metalliputkea lähemmäksi semmoista sisustusta kuin kuudensadan millimetrin (600 mm) päähän; kuitenkin saa tämän välimatkan, kun puuainetta suojelemassa on vähintään viidenseitsemättä millimetrin (65 mm) vahvuinen muuri tai vähintään seitsemänkymmenen millimetrin (70 mm) päähän puuaineesta asetettu metallivarjostin tai muu maistraatin hyväksymä laite, vähentää kahdeksisadaksi kolmeksikymmeneksi millimetriksi (230 mm), luettuna, kun putki on fajanssista, puuaineeseen, mutta kun se on metallista, muuriin tai varjostimeen. Missä fajanssi- tai metalliputki kulkee puuseinän läpi, on putken ympärille laitettava vähintään kaksisataakahdeksankymmentä millimetriä (280 mm) paksu suojamuuri, jollei maistraatti hyväksy jotakin muuta laitetta.

Savuputken ulkoseinäin pitää olla tiilistä tai betonista ja savutiehyeen olla tavallisen kaakeliuunin savuputkessa vähintään 150×150 millimetriä ja pienemmän keittiönlieden vähintään 150×150 millimetriä sekä isomman keittiönlieden savuputkessa tulisijan koon mukaan suoritettu. Sen ohessa pitää savutiehyeen olla semmoinen, että sitä, jos tarve vaatii, helposti käy nuohoominen. Ulkoseinäin pitää olla vähintään sataviisineljättä millimetriä (135 mm) tahi, missä putki johdetaan lattianpohjan tai ulkokaton läpi tahi koskee muuhun puuaineeseen kuin lattialankkuun, jalkalistaan tai kattopaneliin, vähintään kaksisataakymmenen millimetriä (210 mm) paksut, ja on viimeksi mainituissa tapauksissa ulkoseinät, missä ne koskevat puuaineeseen tai muuhun syttyvään aineeseen, sitä paitsi rapattava ja verhoitava metallilevyllä.

Isonlaisesta tulisijasta tahi lämmityskattilasta lähtevää tai leipomossa, ravintolassa, kansankeittiössä tahi muussa laitoksessa, missä pitkällistä ja kovaa lämmitystä käytetään, savutiehyyttä ympäröivä muuri on varustettava sopivalla suojalla liikakuumennusta vastaan laittamalla tuliputkea ympäröivä ilmakerros siitä kohdasta alkaen, missä liesi sijaitsee, ja ylös asti vesikaton läpi.

Savutiehyeitten väliseinä olkoon vähintään viisiseitsemättä millimetriä (65 mm) paksu.

Kunkin keittiönlieden, hellauunin ja muuripadan osalle on sen ohessa tehtävä erityinen 150 × 225 millimetrin laajuinen höyryputki huurun poisjohtamiseksi.

107 §.

Tulisijaa ei saa laittaa 39 §:n 3 momentissa mainittuun rakennukseen.

Tulisijan saa ulkokuonerakennuksessa tehdä ainoastaan sinne tehtyyn asuinhuoneeseen, pesu- ja leivintupaan sekä, jos ulkokuonerakennus on tulenkestävästä aineesta, muuhunkin huoneeseen, jonka lattia on tulenkestävää laatua.

Makasiiniin saa tulisijan laittaa maistraatin luvalla ja niitä varokeinoja noudattaen, mitkä tarkoitusta varten harkitaan tarpeellisiksi.

Tilapäisen tulisijan laittamisesta olkoon voimassa mitä edellisessä momentissa on sanottu.

108 §.

Tulenkestävästä aineesta olevassa rakennuksessa, johon tulisija laitetaan, on ullakonvastainen palkisto ja täyte kauttaaltaan päällystettävä palopermannolla sillä tavoin, että palkisto ja täyte siten täydellisesti eristyvät kaikesta ullakolla olevasta puuaineesta. Palopermanto pitää olla laastiin muuratuista tiilistä tai muusta tulenkestävästä, maistraatin hyväksymästä aineesta, ja vähintään neljäkymmentä millimetriä (40 mm) paksu.

Poikkeuksia palopermannon rakentamisvelvollisuudesta saa maistraatti harkinnan mukaan myöntää.

109 §.

Jos rakennuksessa käytetään höyryä liikevoimana tai muu-

hun tarkoitukseen, voi maistraatti antaa ne määräykset, mitkä, sen lisäksi mitä siitä on säädetty, turvallisuuden kannalta har- kitaan tarpeellisiksi.

110 §.

Kokoushuoneistoa yleisiä kokouksia taikka yleisiä huveja ja esityksiä varten älköön tarkoitukseensa käytettävä, ennenkuin maistraatti on sen siihen hyväksynyt niinkuin siitä on erittäin säädetty tahi vastedes säädetäneen.

111 §.

Rautarakenteet, joiden varassa rakennuksen kestävyys on, pitää ympäröidä riittävän paksulla tulelta suojelevalla verholla.

XIII LUKU.

Asuinhuoneista.

112 §.

Asuinhuone on niin laitettava, että siihen tulee riittävästi ilmaa ja valoa.

Asuinhuoneeksi laitetussa huoneessa pitää sentähden olla pääikkuna joko katua, yleistä tietä, yleistä paikkaa tahi vähintään yhdeksän (9) metrin pituista ja levyistä pihamaata päin tahi pihamaalta, kadulta, yleiseltä tieltä tahi yleiseltä paikalta ulkonevaan solaan päin tai myös kattovalo; huonetta, jota käytetään asunnoksi, älköön kuitenkaan valaistako yksinomaan kattovalolla.

Pääikkunan valopinnan pitää, ikkunan uurremitan mukaan lukien, olla vähintään kymmenesosa ($\frac{1}{10}$) asuinhuoneen lattia- pinnasta, ei kuitenkaan yhtä neliometriä (1 m^2) pienempi.

Huoneen ulkouma eli n. s. alkoovi saatakoon laittaa ja makuuhuoneeksi käyttää ainoastaan siinä tapauksessa, että aukko sijaitsee huoneen pääikkunan vastapäisessä seinässä, sekä että aukon pinta-ala on vähintään kolme neljännestä ($\frac{3}{4}$) alkooviin kuuluvan peräseinän pinta-alasta.

113 §.

Asuinhuoneen lattiapinnan pitää olla vähintään seitsemän neliömetriä (7 m²) sekä korkeuden vähintään kaksi ja seitsemän kymmenesosaa metriä (2.7 m). Jos huoneen katto on taitteinen tai kalteva, noudatetaan keskikorkeusmittaa, älköönkä sellaisessa tapauksessa seinän korkeus mistään kohdasta olko metriä ja viittä kymmenesosaa (1.5 m) vähempi.

Asuinhuoneen lattia ei saa olla alempana kuin kuusisataaviisikymmentä millimetriä (650 mm) maanpinnan alapuolella ikkunaseinän puolella. Kaltevalla maalla luetaan mainittu mitta maan keskikorkeudesta.

114 §.

Asuinhuoneen lattia- ja kattotäytteen pitää olla puhdasta ja kuivaa, ja saa ennen käytettyä tuollaista täytettä, vanhasta rakennuksesta otettua muraa tai muuta sellaista ainetta siksi käyttää ainoastaan kun se on kuumentamalla tai muulla tavoin sopivasti puhdistettu.

Luonnonkivistä tehty asuinhuoneen muuri on verhottava tiilillä tai muulla tulenkestävällä aineella vähintään kaksisataakahdeksankymmentä millimetriä (280 mm) paksulta; ja on maakosteuden tunkeminen kellarikerroksessa olevaan huoneeseen sopivin keinoin estettävä.

115 §.

Ullakolla älköön asuinhuoneen lattiaa pantako korkeammalle kuin kolmesataa millimetriä (300 mm) ylemmäksi julkisivupinnan yläreunaa.

Asuinhuoneita ullakolle sisustettaessa on varattava tarpeelliset keinot asukasten pelastamiseksi tulenvaaran uhatessa.

Ullakolla olevien asuinhuoneiden eteiset on ympäröitävä tulenkestävällä aineella päällystetyillä seinillä ja katolla sekä tehtävä vähintään puolitoista metriä (1.5 m) leveät.

Tuollaisten asuinhuoneiden katot on rapattava ja seinät tehtävä tulenkestävästä aineesta.

116 §.

Asuinhuoneen alle tahi välittömästi sen vierelle älköön tehtäkö tallia eikä muuta käymälää kuin ilma- tahi vesiklosetti.

117 §.

Mitä tässä luvussa on säädetty asuinhuoneesta, koskeeseen, missä ei ole toisin sanottu, myös anniskelu- ja tarjoiluhuoneistoa, myymälä- ja konttorihuoneistoa, keittiötä, työhuoneistoa, hotelli-huoneita ja muita huoneita, missä ihmisiä oleskelee pitemmän aikaa vuorokaudesta.

118 §.

Rakennuksessa, jonka piirustukset on asianmukaisesti vahvistettu ennen tämän rakennusjärjestyksen voimaan astumista, saa asuinhuoneita, vaikka eivät täytäkään ylempänä säädettyjä määräyksiä, edelleen käyttää, jos valaistus, ilmanvaihto ja muut olot ovat sellaiset, ettei asukasten terveys ole vaarassa. Jos tuollaisissa huoneissa asuminen on terveydelle vahingollista, on terveydenhoitolautakunnan asia, sittenkun asianmukainen katsastus on toimitettu, kieltää huoneita enää käyttämästä.

XIV LUKU.

Rakennuksen kunnossapidosta ja poistamisesta.

119 §.

Rakennusta on välttävästi hoidettava sekä pidettävä semmoisessa kunnossa, kuin siisteys ja järjestys vaatii.

120 §.

Jos rakennus on niin rappeutunut, että se paikalleen jääden voi tuottaa vaaraa ihmisille tahi omaisuudelle, ja jos maistraatin itse paikalla toimittamassa katselmuksessa havaitaan, että rakennus ei ole asianmukaiseen kuntoon pantavissa, määrätköön maistraatti rakennuksen poistettavaksi.

Jos tontilla olevat rakennukset ovat tulipalossa tai muulla tavoin turmeltuneet tai myös jos ne on poistettu, olkoon maistraatin asia ryhtyä niihin toimenpiteisiin, joita hengen ja omaisuuden vaaran ehkäisemiseksi sekä rumennuksen välttämiseksi on tarpeen.

XV LUKU.

Käymälästä, eläinsuojasta, lantakammioista ja nestemäisen lian säiliöstä.

121 §.

Kukin rakennettu tontti on varustettava tarpeellisella määrällä käymälöitä ja noudatetaan siinä kohden, että useamman kuin kaksi huonetta käsittävään asuinhuoneistoon pitää kuulua erityinen käymälä tai klosetti, mutta että pienemmillä huoneistoilla, ei kuitenkaan kolmea useammalla, voi olla yhteinen käymälä.

122 §.

Käymälä on niin rakennettava, ettei siitä tunkeudu maahan eikä valu ulos likaa ja ettei se vaivaa yleisöä eikä lähellä asuvia. Tarpeellinen ilmanvaihto on käymälään laitettava.

Asuinrakennuksessa oleva käymälä on varustettava vettä läpäisemättömästä aineesta tehdyllä lattialla.

Asuinrakennuksen ulkopuolella oleva käymälä on rakennettava tiiviille, vettä läpäisemättömästä aineesta tehdyille alustalle sekä lian keräämissäiliö sijoitettava niin, että sen tiiveyttä helposti käy pitäminen silmällä.

Kun isohko määrä käymälöitä rakennetaan toistensa yhteyteen, on pidettävä huolta tarpeellisen päivänvalon pääsemisestä käymälöihin.

123 §.

Vesiklosetteja, niin rakennettuja, että kaikki kiinteä lika niistä kokoontuu erityiseen säiliöön, saa kaikkialla kaupungissa tehdä asuinrakennuksiinkin.

Muun laatuista vesiklosettia ei saa laittaa.

124 §.

Huone, johon vesiklosetti sijoitetaan, on varustettava 122 §:ssä mainittua laatua olevalla lattialla sekä tarpeellisella ilmanvaihdolla. Lian keräämissäiliö on asetettava sellaiselle alustalle kuin samassa pykälässä on sanottu.

Vesiklosetti on varustettava vesilukolla ja vesilukon laesta lähtevällä, rakennuksen vesikaton ylläpuolelle päättyvällä veto-putkella.

Vesiklosetin huuhtelua älköön toimitettako suorastaan vesijohdosta tulevalla vedellä eikä vesijohdon paineella; kuitenkin on tämä luvallista, kun vedenpaine sen sallii sekä tarkoitukseen käytetään maistraatin hyväksymää rakennetta, joka estää takaisin imeytymiseen.

125 §.

Talli on niin rakennettava, että eläimet saavat tarpeellisen suojan epäsuojuisalta säältä ja riittävästi tilaa ja valoa, sekä niin, että siinä on tarpeellinen ilmanvaihto ja ettei yleisöä eikä lähellä asuvia vaivaa sieltä lähtevä haju. Lattia on talliin pantava maanpintaa korkeammalle ja sen laatuinen, ettei likaa siitä tunkeudu maahan eikä vapaasti valu ulos.

126 §.

Arkun eli lantakammion kiinteän eläinlannan, rikkain, perkkeiden ja muiden jätteiden kokoomispaikaksi pitää olla erillinen sekä maanpinnan ylläpuolella sijaitseva. Sellaisessa lantakammiossa pitää olla seinät ja lattia asfaltista tahi muusta yhtäläisestä vettä läpäisemättömästä aineesta ja on se sijoitettava sellaiseen paikkaan tontilla, ettei terveydellisiä haittoja synny.

XVI LUKU.

Yleisiä säännöksiä.

127 §.

Maistraatin on lähinnä valvottava tämän rakennusjärjestyksen noudattamista sekä otettava käsiteltäväksi kaikki jutut ja asiat, jotka ovat siinä mainitut eivätkä ole toisen viranomaisen tutkittavia.

Maistraatin päätöksessä rakennusasioissa on rakennustarkastuskonttoriin annettava tieto.

128 §.

Vuosittain, ennen toukokuun umpeen menemistä, on, maistraatin määräyksestä, jonkin sen jäsenen ynnä jonkin rakennuskonttorin virkamiehen aikana, josta yleisölle on kuuluttamalla annettava sopivalla tavalla tieto, toimitettava kaupungin katujen ja yleisten paikkain sekä niiden vierellä olevain rakennusten, porttien ja aitausten ulko-osain katselmus niiden puutteellisuuksien selville saamiseksi, joiden poistaminen rakennusjärjestyksen mukaan on tarpeen. Katselmuksessa on tehtävä pöytäkirja, jossa täydellisesti mainitaan kaikki silloin huomautetut puutteellisuudet ynnä katselmusmiesten ehdotukset niiden poistamiseksi, ja on pyöytäkirja toimitusmiesten allekirjoittamana maistraattiin annettava ennen seuraavan kesäkuun 15 päivää.

Katselmuspöytäkirjan perille saavuttua on maistraatin viivyttlemättä ilmoitettava asianomaisille tontinhaltijoille tai heidän asiamiehilleen, mitä toimituksessa on esiintullut, sekä panna heille määräaika puutteiden poistamiseen. Tämän ajan umpeen mentyä tulee maistraatin siitä ilmoittaa rakennuskonttoriin, jonka pitää viivyttlemättä toimituttaa tarkastuskatselmus sekä sen tuloksesta viikon kuluessa maistraattiin ilmoittaa. Tämän ilmoituksen saavuttua kutsuttakoon maistraatti heti eteensä ne tontinhaltijat tahi näiden asiamiehet, jotka eivät ole huomautettuja puutteita korjanneet, sekä velvoittaa heidät, harkinnan mukaan, määräajan kuluessa sen tekemään.

Jos puutteellisuus on semmoinen, että kaupungin on yksin tahi toisen kera kustannettava sen poistaminen, tulee maistraatin myös katsoa, että asianomaiset ryhtyvät tarkoitusta varten tarpeellisiin toimenpiteisiin.

129 §.

Muutosta maistraatin päätökseen rakennusasiassa haetaan kuvernööriä kirjallisella valituksella, joka maistraatin toimituskirjain kera on valittajain itse tahi asiamiehen kautta kuvernööriin annettava ennen kello kahtatoista viidentenätoista päivänä siitä, kun päätös julistettiin, sitä päivää, jona tämä tapahtui, kuitenkaan lukematta.

Maistraatin päätöksestä asiassa, joka tämän rakennusjärjestyksen mukaan on annettava kuvernöörin ratkaistavaksi, älköön valitusta tehtäkö; ollen asiallisella kuitenkin valta, ennenkuin

asia kuvernöörin luona otetaan lopullisesti käsiteltäväksi, sinne antaa ne huomautuksensa, joihin katsoo aihetta olevan.

Kuvernöörin päätökseen saa asiallinen tai kaupungin puolesta rahatoimikamari hakea muutosta Senaatin Talousosastossa viimeistään ennen kello kahtatoista kolmantenakymmenentenä päivänä tiedon saamisesta, ja olkoon siinä noudatettavana mitä semmoisesta muutoksen hausta yleensä on säädetty.

130 §.

Kun hengen ja terveyden vaaraa on olemassa, tahi kun asianhaarat muutoin vaativat, määrättäköön päätös täytäntöön pantavaksi, vaikka siihen haetaankin muutosta.

131 §.

Rakennusjärjestyksen rikkominen rangaistaan sakolla enintään neljänsataan markkaan. Jos joku laiminlyö hänelle kuuluvan veloituksen täyttämiseen, pakotettakoon siihen sakon tai sen uhalla että puuttuva hänen kustannuksellaan toimitetaan. Niinikään saatakoon niskoitteleva, kun erityiset syyt sitä vaativat, sakon uhalla kieltää jotakin tekemästä.

Niskoittelevan puolesta suoritettujen töiden kustannukset maksetaan edeltäpäin kaupunginkassasta ja ulosotettakoon sitten häneltä muitta mutkitta.

132 §.

Tontinhaltija on velvollinen ollessaan kaupungista poissa kuukautta kauemmin panemaan sijaansa asiamiehen, jolla tonttia koskevissa asioissa on valta kantaa ja vastata, ja siitä maistraattiin ilmoittamaan. Jos tämä laiminlyödään, älköön tontinhaltijan poissaolo estäkö semmoisen asian käsittelyä ja ratkaisua; kuitenkin on, kun se haitatta voi käydä päinsä, asian käsiteltäväksi ottamisesta annettava tieto talonmiehelle tai muulle talon hoitoa huoltavalle henkilölle.

133 §.

Rakennusjärjestys on voimassa kaupunginasemakaavaan otetulla kaupungin alueella.

Tehdas-, makasiini- ja varastotonttien rakentamisesta on voimassa mitä siitä on erittäin säädetty.

Jos johonkin tonttiin nähden sitä lunastettaessa tahi muutoin on erittäin määrätty, että jokin tontin osa on jätettävä rakentamatta tahi että siihen on tehtävä matalampia rakennuksia kuin yleensä on luvallista, tai jos luovutettaessa on erityinen sopimus tehty tontin rakentamisesta tai käyttämisestä, olkoon se myös tontin uuden omistajan noudatettavana; kuitenkin on sellainen määräys merkittävä tonttikirjaan. *Ks. Esitys n:o 1923:14, 200 n:o 9*

134 §.

Huvilapalstat, tontit ja muut semmoisessa kaupunginalueen osassa sijaitsevat tilat, joita ei ole otettu voimassa olevaan kaupunginasemakaavaan, rakennetaan niitä määräyksiä noudattaen, oita siitä erittäin annetaan.

135 §.

Kun tontin koko tahi muoto, pintamuodostus tahi muut erikoiset asianhaarat välttämättömästi vaativat vähempää poikkeamista rakennusjärjestyksen määräyksistä, alistakoon maistraatti, rakennuskatselmusmiehiä kuultuaan, asian kuvernöörin ratkaistavaksi. Tuollaista erityistä lupaa ei vaadita mainituista määräyksistä tarpeelliseksi katsotun poikkeuksen tekemiseen valtion rakennusyrytyksiin nähden; kuitenkin älköön sellaisella poikkeuksella loukattako yksityisen oikeutta.

Tilapäistä laatua olevan rakennuksen tekemisen rakennusjärjestyksen määräyksistä poiketen saa kuvernööri niinkään sallia erityisillä ehdoilla ja määräajaksi.

136 §.

Muutoksen tahi lisäyksen tekemisestä tähän rakennusjärjestykseen olkoon voimassa mitä rakennusjärjestyksen vahvistamisesta on säädetty.

Rakennusjärjestyksen saattamiseksi yleiseksi tiedoksi on se maistraatin toimesta sopivalla tavalla julkaistava.

137 §.

Tämä rakennusjärjestys astuu voimaan kesäkuun 1 päivänä 1917.

Rakennus, jonka tekemiseen lupa on annettu ennen mainittua päivää ja edelleen on voimassa, saatakoon säädetyssä

järjestyksessä tehdä, niin myös rakennus, joka jo ennen on asianmukaisesti tehty, samassa kunnossa sinänsä pysyttää, kuitenkin noudattaen mitä 118 §:ssä on sanottu. Jos semmoinen rakennus uudestirakennetaan tai jos siihen muutoin tehdään huomattavia muutoksia, noudatettakoon kuitenkin rakennusjärjestystä soveltuvilta kohdin.

Erittäin on tontinhaltijaa suurenlaista muutosrakennusta tahi rakennuksen korjausta toimeenpannessaan vaadittava, kun se mainittavaa haittaa tuottamatta voi käydä päinsä, poistamaan kaupungin maalle ulkonevat portaat, sikäli kuin ne menevät 94 §:ssä vahvistetun rajan ylitse, ja jalkakäytävälle tehty kellarikerroksen tahi kellarin käytävä. Kellarikerroksen tai kellarin valokaivon saa tuollaisissa tapauksissa katupinnassa kattaa kantavaa ja vedenpitävää ainetta olevalla rakenteella.

2. Helsingin kaupungin tehdas-, makasiini- ja varastotonttien rakennusjärjestys.

Suomen Senaatin vahvistama 8 p:nä toukokuuta 1917.

Kaupunginasemakaavaan tehdas-, makasiini- tai varastotonteiksi merkittyihin tontteihin nähden on noudatettavana kaupungille toukokuun 8 päivänä 1917 annettu yleinen rakennusjärjestys alempana säädetyin poikkeuksin.

I. Tehdastontit.

1 §.

Tehdastonttia ei saa osittaa, ellei sen kukin osa ole alaltaan tuhattaviittäsataa neliometriä (1,500 m²) tai enemmän.

2 §.

Tehdastontille saa rakentaa tehdasrakennuksia ja tarpeellisia makasiineja, mutta ei asuinrakennuksia, joita käytetään muihin

tarkoituksiin kuin mitä tarvitaan konttorihuoneiksi sekä tehtaan johtajan ja sellaisten sen palveluksessa olevain apulaisten ja työntekijäin asunnoiksi ja ulkokuoneiksi, joiden alituinen läsnäolo paikalla on tehdaskäytölle tarpeellinen.

Tehdastontille saa myös rakentaa ainoastaan makasiineja tai voi sen käyttää varastopaikaksi.

3 §.

Muusta kuin tulenkestävästä aineesta ei rakennusta saa tehdä viittä metriä (5 m) lähemmäksi rajakkaistonttia, eikä semmoisen rakennuksen ja tontinrajan välistä alaa saa käyttää varastopaikaksi.

4 §.

Tehdastontin pinta-alasta saa enintään kolme neljännestä rakentaa.

5 §.

2 §:ssä mainittujen asuin- ja ulkokuoneiden rakentamisessa sovelletaan yleistä rakennusjärjestystä.

Jos asunto rakennetaan tehdasrakennuksen tahi makasiinin yhteyteen, tulee maistraatin tutkia, missä määrin yleistä rakennusjärjestystä on sovellettava.

6 §.

Kadun varrella saa tehdasrakennuksen ja makasiinin, kun se tehdään tulenkestävästä aineesta, rakentaa kolmekolmatta metriä (23 m) korkean, kuitenkin että yleisen rakennusjärjestyksen määräyksiä on sovellettava, jos kadun vastakkaisella puolella oleva alue on luovutettu asuntotarkoituksiin.

Tontin sisäosassa olevan tehdasrakennuksen ja makasiinin suurin luvallinen korkeus on, pihamaan leveyteen katsomatta, kahdeksantoista metriä (18 m).

Tehdasrakennuksen ja makasiinin kerrosluku ei ole rajoitettu; kuitenkin että yleisen rakennusjärjestyksen määräyksiä noudatetaan työhuoneistoihin nähden.

Kun tehdasliikkeen laatu tai muut erityiset asianhaarat niin vaativat, saa maistraatti, asiantuntijoita kuultuaan, sallia poikkeuksen siitä mitä tässä on sanottu.

7 §.

Vajan, liiterin ja muun pienenlaisen tulisijattoman, enintään neljä metriä (4 m) korkean säilytyshuoneen, jota aiotaan käyttää satunnaiseen tarpeeseen ja enintään vuosi, saa rakentaa erityistä lupaa hankkimatta.

8 §.

Tehdasrakennuksen, makasiinin ja ulkokuonerakennuksen ulkomuurin, välimuurin ja palomuurin vahvuudesta on voimassa mitä maistraatti rakennuksen lujuttua ja kylmän torjumista silmälläpitäen harkitsee, tarpeelliseksi määrätä.

9 §.

Tehdasrakennus tahi makasiini, joka kokonaan tai osittain tehdään muusta kuin tulenkestävästä aineesta, on, jos sen pinta-ala on kuuttasataa neliometriä (600 m²) suurempi, jaettava palomuurilla siten, että yksikään palomuurilla erotettu rakennuksen osa ei ole mainittua mittaa suurempi; ollen kuitenkin maistraatilla valta sallia poikkeus tästä määräyksestä, kun asianhaarat niin vaativat.

10 §.

Tulipesän suuta ei saa tehdä huoneeseen, jossa on aikomus tulenarkoja aineita mainittavammassa määrin valmistaa käytellä tahi säilyttää.

11 §.

Jos työpaja tai työhuone laitetaan tehdasrakennuksen tahi makasiinin muuhun kerrokseen kuin pohjakerrokseen, on huoneisto varustettava riittävän lukuisilla ja siten sijaitsevilla portailla, ettei mikään huoneiston osa ole kolmeakymmentä metriä (30 m) kauempana tuollaisista portaista.

Näiden portaiden pitää olla tulenkestävää laatua, avonaisesti käytettävissä ja riittävän leveät, vähintään metri ja viisikymmenesosa (1.5 m).

Portaitten sijasta saa myös teettää muita huoneiston pikaiseen tyhjentämiseen yhtä sopivia laitteita.

12 §.

Tehdastontilta lähtevä laskujohto on niin laitettava, ettei siihen johdeta ainetta, joka on terveydelle vaarallista tai voi vahingoittaa johtoa.

II. Makasiini- ja varastotontit.

13 §.

Mitä 2—10 §:ssä on säädetty, olkoon myös voimassa makasiini- ja varastotonteista, kuitenkin seuraavin poikkeuksin:

a) Makasiinitonttia ei saa käyttää muuhun kuin makasiinitarkoituksiin, kuitenkin saa sellaiselle tontille rakentaa vartijalle tarpeellisen asunnon ja makasiineja varten tarpeelliset konttorihuoneet. Kun erityiset asianhaarat sitä vaativat, voivat kaupunginvaltuusmiehet poikkeustapauksessa sallia tonttia käytettävän muuhun kuin makasiinitarkoitukseen tahi myöntää luvan laajempain konttorihuoneistojen laittamiseen.

b) Korttelien N:o:jen 259 ja 268 tonteilla oleviin rakennuksiin saa myös laittaa liikehuoneistoja tahi huoneistoja niiden palveluskunnan ruokaloiksi ja asunnoiksi.

c) Makasiinitontin koko pinta-alan saa käyttää yhden ainoan makasiinirakennuksen paikaksi. Semmoiselle tontille saa tehdä rakennuksen ainoastaan tulenkestävästä aineesta.

d) Varastotontille saa paitsi varastoa varten tarpeellisia rakennuksia tehdä ainoastaan vartijan asunnon ja tarpeelliset konttorihuoneet.

e) Varastotontilla ei tarvitse pitää pihamaata avoinna.

f) Teollisuuslaitosta, työpajaa tai tallia ei saa makasiinillä eikä varastotontille rakentaa eikä makasiinirakennukseen sijoittaa.

3. Kaupunginvaltuuston päätös tarkastajaviran perustamisesta ulkopuolella avioliittoa syntyneitä lapsia varten, 22 p:ltä toukokuuta 1917.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto päättänyt: kasvatuslautakuntaan syyskuun 1 päivästä 1917 asetettavaksi tarkastajan pitämään silmällä avioliiton ulkopuolella syntyneitä lapsia; sekä

vahvistaa tarkastajan vuosipalkaksi 5,000 markkaa 10 prosentin korotuksin pohjapalkasta 5 ja 10 vuoden palveluksesta.

4. Muutoksia marraskuun 4 päivänä 1914 annettuun kasvatuslautakunnan johtosääntöön.

Kaupunginvaltuuston vahvistamat 22 p:nä toukokuuta 1917.

11 §.

Kasvatuslautakunnassa tulee olla ammattiholhooja, joka samalla toimii lautakunnan sihteerinä, lautakunnan silmälläpidon alaisten, avioliiton ulkopuolella syntyneiden lasten tarkastaja, kamreeri, lääkäri ja varainhoitaja sekä vahtimestari. Tarpeellinen määrä apulaisia otetaan Kaupunginvaltuuston määräyksen mukaan. Tämän lisäksi saa lautakunta toiminnassaan käyttää apunaan vapaaehtoisia voimia.

12 § 1 mom.

Ammattiholhoojan, tarkastajan, kamreerin ja lääkärin asettaa Kaupunginvaltuusto.

13 §.

Toiseksi momentiksi lisätään seuraava säännös:

„Tarkastajan tulee pitää huolta siitä, että Lautakunnan silmäläpidon alaisille, avioliiton ulkopuolella syntyneille lapsille hankitaan tarpeellinen hoito ja kasvat.“

5. Kesälomaa myönnettäessä kaupungin sairaalain ja muiden laitosten henkilökunnille ynnä kaupungin teknillisten laitosten ja yleisten töitten työntekijöille noudatettavat säännöt.

Kaupunginvaltuuston vahvistamat 5 p:nä kesäkuuta 1917.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto vahvistanut seuraavat kesälomaa myönnettäessä kaupungin sairaalain ja muiden laitosten henkilökunnalle ynnä kaupungin teknillisten laitosten ja yleisten töitten työntekijöille noudatettavat säännöt:

1) Työ- ja rakennusmestareille sekä I luokan koneenkäyttäjille y. m. myönnetään vuoden palvelusajalta 3 viikkon kesäloma;

2) esimiehille, muille koneenkäyttäjille, lämmittäjille, sukeltajille ja vuorotyöntekijöille y. m. myönnetään vuoden palvelusajalta 2 viikon loma; sekä

3) muille työntekijöille ynnä kaupungin sairaalain ja muiden laitosten niihin verrattavalle henkilökunnalle myönnetään vuoden palvelusajalta viikon ja 3 vuoden palvelusajalta 2 viikon loma.

Muist. Asianomaisten hallitusten ja lautakuntain asia on ratkaista, mihin ryhmiin eri henkilöt on kussakin eri tapauksessa luettava.

6. Kaupunginvaltuuston „Pro Helsingfors“ nimistä säätiötä koskeva päätös, 5 p:ltä kesäkuuta 1917.

Toukokuun 25 p:nä 1917 päivätyllä lahjoituskirjalla on kauppias Julius Tallberg kaupungille luovuttanut 500,000 markkaa „Pro Helsingfors“ nimisen säätiön pohjarahaksi, jonka varat käytetään kaupungin kaunistamiseksi ja luonnonsuojeluun, sekä tästä lahjoituksesta lausunut, että „Pro Helsingfors“ säätiön pääoma olisi kaupungin hoidettava ja kasvuutettava, saaden sen antaa lainaksi kiinnitystä tai muuta hyvää vakuutta vastaan. Korkotulot luovutettaisiin vuosittain viisijäseniselle toimikunnalle, jonka jäsenet ensimmäisellä kerralla Helsingin Kaupunginvaltuuston valmisteluvaliokunta valitsisi. Eroavan jäsenen sijaan valitsevat jäljellä olevat jäsenet uuden. Toimikunta saa vapaasti käyttää kertyneet korkovarat edellämainittuun tarkoitukseen, milloin sopivaksi näkee, mutta voi myös päättää kertyneen koron tai jonkin osan siitä lisättäväksi pääomaan.

Kesäkuun 5 p:nä 1917 pitämässä kokouksessa Kaupunginvaltuusto päätti vastaanottaa lahjoituksen käytettäväksi lahjoittajan esittämien ehtojen ja toivomusten mukaisesti sekä rahatoimikamarin hoidettavaksi samalla tavalla kuin muitakin kaupungin lahjoitusrahoja.

7. Kaupunginvaltuuston „Bertha Maria Tallbergin säätiötä“ koskeva päätös, 5 p:ltä kesäkuuta 1917.

Toukokuun 25 p:nä 1917 päivätyllä lahjoituskirjalla on kauppias Julius Tallberg kaupungille luovuttanut 250,000 markkaa „Bertha Maria Tallbergin säätiön“ pohjarahastoksi sekä tästä lahjoituksesta lausunut, että sen tarkoituksena on rakentaa ja hoitaa terveellisiä ja tarkoituksenmukaisia asuntoja, jotka kohtuullisin ehdoin vuokrataan uutterille ja kunnollisille Helsingin kaupunkikunnan jäsenille, etusijassa lapsirikkaille perheille. Säätiö voi niinkään vuokralaisten hyväksi laittaa ja

kustantaa lastentarhan sekä hankkia heille kesäoleskelua ja jaloistavia huveja. Yhtenäisen johdon aikaansaamiseksi ja hankkeen toteuttamiseksi sen kokemuksen mukaisesti, minkä lahjoittaja on saavuttanut ulkomailla, lausuu hän toivomuksen, että hän itse tai se hänen lapsistaan, jolle hän sen antaa toimeksi, saisi päättää, milloin säätiön toiminta alkaa, sekä enintään kymmenen vuoden aikana määrätä, miten rakennukset on teetettävä ja hoidettava. Mainitun ajan kuluttua tai ennenkin, jos lahjoittaja tai hänen valitsemansa henkilö haluaa luopua yrityksen johdosta, tulee kaupungin ottaa yritys hoitoonsa ja järjestää hallinto sopivalla tavalla. Tässä on kuitenkin noudatettava, että säätiön tarkoitusperät tulevat täyteen oikeuteensa.

Kesäkuun 5 p:nä 1917 pitämässään kokouksessa päätti Kaupunginvaltuusto vastaanottaa lahjoituksen käytettäväksi lahjoittajan esittämien ehtojen ja toivomusten mukaisesti sekä rahatoimikamarin hoidettavaksi samalla tavalla kuin muitakin kaupungin lahjoitusrahastoja.

8. Kaupunginvaltuuston päätös kansanravintohallituksen asettamisesta, 12 p:ltä kesäkuuta 1917.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto päättänyt: asettaa Helsingin kunnallinen kansanravintohallitus nimisen elimen valvomaan ja johtamaan kunnan toimistoa kalliinajanavustuksen, kansanravitsemisen ja kalliinajantalouden sekä kunnan viljelysasiain alalla;

tähän hallitukseen kuuluvaksi viisi varsinaista ja viisi varajäsentä, joka Kaupunginvaltuusto valitsee valmisteluvaliokunnan ehdotuksesta;

taata jäsenille toiminnastaan kohtuullisen palkkion, jonka Kaupunginvaltuusto vastedes hallituksen ehdotuksesta määrää; sekä oikeuttaa hallituksen, joka on välittömästi Kaupunginvaltuuston alainen, Valtuustolta hankkimaan tehtävänsä täyttämiseen tarvittavat määrärahat.

9. Kaupunginvaltuuston päätös tonttien luovutuksessa käytettyjen kauppakirjain muuttamisesta epärehellisen keinottelun estämiseksi, kesäkuun 19 p:ltä 1917.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto päättänyt alempana mainitut muutokset tehtäväksi rahatoimikamarin tähän asti kaupungin tonttien luovutuksessa käyttämiin kauppakirjan kaavakkeisiin, nimittäin:

Kauppakirjan johdannossa olisi mainittava huutokauppailaisuudessa tehdyn tarjouksen määrä ja tekstiin tehtävä seuraavat muutokset:

1:ksi. Tontin kauppahinta on siis ostajan 4 kohdassa mainittuun sitoumukseen nähden markkaa penniä (huutokauppahinta korotettuna 40 %:lla) ja on suoritettava siten, että ostaja:

a) tätä kauppakirjaa allekirjoitettaessa maksaa vähintään 15 % huutokauppahinnan määrästä eli tässä tapauksessa markkaa penniä;

b) antaa huutokauppahinnan jäljellä olevasta osasta markasta pennistä velkakirjan, jossa hän sitoutuu — — — — — korkoineen; sekä

c) antaa huutokauppahinnan ylittävästä kauppahinnan osasta markasta pennistä (40 % huutokauppahinnasta) velkakirjan, joka on maksettava sillä tavoin kuin 4 kohdassa määrätään.

2:ksi. Edellä mainitun huutokauppahinnan korko luetaan — — — — — kuussa.....

3:ksi. Jos ostaja laiminlyö 1 kohdan b) momentissa määrätyn maksuvelvollisuutensa, on silloin maksamatta oleva osa siinä mainitusta määrästä heti erääntynyt, jos rahatoimikamari sitä vaatii.

4:ksi. Ostaja sitoutuu kolmen vuoden kuluessa tästä päivästä lukien teettämään tontille yksikerroksisen asuinrakennuksen (makasiinirakennuksen) vähintään kahteen kolmannekseen tontin luvallisesta rakennusalaista tai useampikerroksisen asuinrakennuksen (makasiinirakennuksen) kolmannekseen mainitusta alasta, sen uhalla että tontinomistaja muutoin on velvollinen kohta mainitun ajan päätyttyä kaupungille maksamaan puolet

1 kohdan c) momentissa mainitun velkakirjan sisällyksestä ynnä sille 6 %:n koron eräpäivästä.

Jos vieläkin kolme vuotta kuluu ilman että tontti on mainitulla tavalla rakennettu, katsotaan viimeksi mainitun velkakirjan sisällyksen jäljellä oleva määrä eräänntyneeksi ja on sillekin luetava korkoa eräpäivästä.

5:ksi. Rahatoimikamarilla on oikeus ostajaa kuulematta ja hänen kustannuksellaan hankkia kiinnitys myytyyn tonttiin kaupungin vakuudeksi niiden sitoumusten täyttämistä, joihin ostaja on ruvennut edellä mainituissa maksamattomasta kauppahinnasta annetuissa velkakirjoissa. Kohta kun 4:ksi kohdassa säädetty rakennusvelvollisuus on täytetty, on tontti vapautettava siitä kiinnityksestä, mikä on annettu huutokauppasumman ylittävän kauppahinnan osan vakuudeksi.

6:ksi samoin kuin aikaisempain kaupakirjain 4 kohta.

7:ksi sama kuin aikaisempain kaupakirjain 5 kohta.

Aikaisempain kaupakirjan kaavakkeiden 6 kohta poistuu.

8:ksi vastaa aikaisempain kaupakirjain 7 kohtaa.

10. Pika-ajurintaksa.

Maistraatin vahvistama 20 p:nä kesäkuuta 1917.

	Ilman kuomia	Kuomun kanssa
	Smk	Smk
Maksu matkan pituuden mukaan:		
Ajosta kaupungin rajojen sisäpuolella:		
Ajo 1—9 kaupunginosissa, 10—12 kaupunginosissa tahi 13—15 kaupunginosissa, matkan pituudesta huolimatta	1: 50	2: —
Ajosta 1—9 kaupunginosasta:		
Säästöpankinrannasta Hakaniementorin yli Sörnäisten rantatietä ja Näkinkujaa pitkin vedetyn rajan eteläpuolella oleviin paikkoihin 10 kaupunginosassa, tahi päinvastoin	1: 50	2: —
Helsinginkadun, Kaarlonkadun, Viidennen linjan ja Haapaniemen katujen varrella tahi niiden eteläpuolella oleviin paikkoihin 10 ja 11 kaupunginosissa tahi päinvastoin ..	2: —	2: 75
Rautatielinjan eteläpuolella, Fredriksbergin ja Sörnäisten sataman välillä oleviin paikkoihin 10—12 kaupunginosissa	3: —	4: —
Cygnæus- ja Museokatujen varrella tahi eteläpuolella sekä Calonius- ja Nordenskiöldinkatujen varrella tahi itäpuolella oleviin paikkoihin 13 kaupunginosassa ja Lapinlahdenkadun jatkossa oleviin taloihin (Arkadia, Fjälldal, Leppäsuo), uudelle ja vanhalle hautausmaalle, Venäläiselle hautausmaalle, Lapinlahden sairashuoneelle tai päinvastoin	2: —	2: 75
Niihin paikkoihin 13 ja 14 kaupunginosissa, jotka sijaitsevat joko Runeberg- ja Adlercreutzkatujen varrella tahi niiden eteläpuolella (Bergvik, Taipale, Tykistöpiha, Uutela, Valo, Kivelä, Strömstenin puutarha, Taivallahti, Teurastuslaitos, Hietaniemi) tahi päinvastoin	2: 50	3: 25
Taloihin muissa 14 ja 15 kaupunginosien osissa (Kammio, Ruusula, Humalisto, Mäntymäki, Kivelän sairaala, Humallahti, Miramar, Kin-		

	Ilman kuomua	Kuomun kanssa
	Smk	Smk
nekulle, Bråvalla, Gunnarstorp, Lepola, Haga, Ulvåsa, Valhalla, Väinölä) sekä Länsi viertotielle aina kiviporttiin saakka, tahi päinvastoin	3:—	4:—
Ajosta 10—12 kaupunginosista Eläintarhan kautta 13—15 kaupunginosissa oleviin paikkoihin, tahi päinvastoin	3:—	4:—
Ajosta kaupungin rajojen ulkopuolella oleviin paikkoihin:		
Ajosta 1—9 kaupunginosista:		
Busholmalle	2:—	2:75
Huvilaan Hagasund	2:—	2:75
Hesperian puistoon ja Töölön sokeritehtaalle ..	2:50	3:25
Huvilaan Bjälbo	3:50	4:50
Eläintarhan huviloihin, kaupungin kasvihuoneelle, Alppilaan, Eläintarhan urheilukentälle, Kulkutautisairaalaan, Hippodromiin sekä muihin paikkoihin Eläintarhan alueella	3:—	4:—
Toivolaan, Bergvikiin, Havannaan, Granvikiin, Uutelaan, Tallbohon, Setraan, Laaksoon ..	6:—	7:—
Muihin Seurasaaren suuren tien varrella oleviin huviloihin ja Seurasaareen	7:—	8:—
Muihin Seurasaaren tien pohjoispuolella oleviin huviloihin	8:—	9:—
Länsi-viertotien huviloihin kaupungin rajan ja Meilahden tien välillä	5:—	6:—
Huviloihin mainitun tien ja Robsahmin panimon välillä sekä mainitulle panimolle	6:—	7:—
Fredriksbergin asemalle	4:—	5:—
Sörnäisten lastauspaikalle, panimolle ja kuritus- huoneelle, Vallilaan ja Hermanninkaupun- kiin aina kiviportille asti	3:50	4:50
Toukolaan, Gumtähteen ja Pohjoiselle panimolle Muihin huviloihin Itä-viertotien varrella aina Arabiaan asti	7:—	8:—
Annebergiin ja Vantaan sillalle	8:—	9:—
Kunnalliskotiin	10:—	11:—

Huom. Ajosta 10—12 kaupunginosista kaupungin ulkopuolella oleviin paikkoihin, jotka sijaitsevat rautatielinjan itäpuolella, tahi päin-

vastoin, tahi ajosta 13—15 kaupunginosista samallaisiin paikkoihin, jotka sijaitsevat rautatien länsipuolella, tahi päinvastoin, tahi kaupungin rajojen ulkopuolella olevista paikoista samalla puolella rautatietä oleviin paikkoihin on maksu 50 penniä pienempi kuin samoihin paikkoihin 1—9 kaupunginosista.

Ajo rautatieasemalta.

Ajosta rautatieasemalta, lukien 10 minuutin odotusajan junan saapumisen jälkeen, saa pika-ajuri, riippumatta siitä onko hän valvontavuorossa olevalle poliisimiehelle jättänyt numeroansa tahi ei, lisämaksuna 50 p.

Yö-ajot.

Jos pika-ajurin puoleen käännetään yön aikana, maksetaan kaksinkertainen maksu, kuitenkin ei siinä tapauksessa, jos ajo välimatkan mukaan, josta maksu on 1:50, alkaa ennen klo 12 yöllä.

Huom. Ajosta rautatieasemalta junan tultua klo 12 yöllä—klo 7 aamulla maksetaan ainoastaan 50 % korotus vastaavasta matkamaksusta päivällä.

Erikoisia määräyksiä.

1. Kun pika-ajuri haetaan lähimmältä asemalta, suoritetaan 50 p. lisämaksu. Noudannasta tahi tilauksesta kauempana olevalta asemalta maksetaan täysi maksu.
2. Jos pika-ajuri on pyynnön mukaan saapunut määräpaikalle, mutta siitä huolimatta ei ole saanut kyytiä, saa hän täyden maksun paikalle, jonne hän on kutsuttu.

Maksu ajan mukaan.

Päiväaika		1/2 tuntia		1 tunti		1 1/2 tuntia		2 tuntia		2 1/2 tuntia		3 tuntia		3 1/2 tuntia		4 tuntia		4 1/2 tuntia		5 tuntia	
		Mk	p.	Mk	p.	Mk	p.	Mk	p.	Mk	p.	Mk	p.	Mk	p.	Mk	p.	Mk	p.	Mk	p.
Ilman kuomua	pysähtyen	4	—	7	—	10	50	14	—	17	50	21	—	24	50	28	—	31	50	35	—
	pysähtymättä	5	—	8	—	12	—	16	—												
Kuomun kanssa	pysähtyen	5	—	9	—	13	50	18	—	22	50	27	—	31	50	36	—	40	50	45	—
	pysähtymättä	6	—	10	—	15	—	20	—												
Yöaika		1/2 tuntia		1 tunti		1 1/2 tuntia		2 tuntia		2 1/2 tuntia		3 tuntia		3 1/2 tuntia		4 tuntia		4 1/2 tuntia		5 tuntia	
		Mk	p.	Mk	p.	Mk	p.	Mk	p.	Mk	p.	Mk	p.	Mk	p.	Mk	p.	Mk	p.	Mk	p.
Ilman kuomua	pysähtyen	8	—	14	—	21	—	28	—	35	—	42	—	49	—	56	—	63	—	70	—
	pysähtymättä	10	—	16	—	24	—	32	—												
Kuomun kanssa	pysähtyen	10	—	18	—	27	—	36	—	45	—	54	—	63	—	72	—	81	—	90	—
	pysähtymättä	12	—	20	—	30	—	40	—												

Huom. 1. Taulukossa määrätty maksu on voimassa ajoista sekä kaupungin sisä- että ulkopuolella, kuitenkin siten, että ajosta paikalle, johon yksinkertainen maksu nousee yli 1 mk. 50 p., maksetaan lisää kuten matkasta ilman keskeytymistä.

Huom. 2. Maksu lasketaan täysiltä puolitunneilta, myöskin jos ajo on kestänyt lyhyemmän ajan.

Huom. 3. Puolentunnin ajolta, joka on alkanut ennen klo 12 yöllä ja loppunut viimeistään klo 12.10, suoritetaan maksu kuten ajosta päivällä.

Huom. 4. Pika-ajuri ei ole velvollinen toimittamaan kyytiä pitemmässä kuin taulukossa määrättyssä korkeimmassa ajassa.

Odotus.

11—15 minuuttia.....	1: 50
1/2 tunnilta	3: —
1 "	5: —
1 1/2 "	7: 50
2 "	10: —
2 1/2 "	12: 50
3 "	15: —
3 1/2 "	17: 50
4 "	20: —
4 1/2 "	22: 50
5 "	25: —

Huom. 1. Odotusmaksu lasketaan kokonaiselta puolitunnilta, vaikka odotus olisi ollutkin lyhyempi.

Huom. 2. Odotuksesta 10 min. saakka ei lasketa eri maksua, mutta jos aika nousee yli sen, maksetaan koko ajalta.

Huom. 3. Pika-ajuri ei ole velvollinen odottamaan yli taulukossa mainitun pisimmän 5 tunnin ajan.

11. Kuorma-ajurintaksa.

Maistraatin vahvistama 20 p:nä kesäkuuta 1917.

Maksu ajan mukaan.

Hevostyöpäivältä (8 tuntia) suoritetaan miehelle, hevosesta ja 2-pyöräisistä ajoneuvoista.....	25: —
Puolen päivän työstä (4 tuntia) suoritetaan miehelle, hevosesta ja 2-pyöräisistä ajoneuvoista	15: —
Yhden tunnin ajosta.....	4: —
ja jokaisesta ylimenevästä neljännestunnista.....	1: —
Ajosta 4-pyöräisillä ajoneuvoilla (huonekaluvaunut) suoritetaan maksu tunnilta à	5: —

Maksu kaksipyöräisistä ajoneuvoista riippuen matkan pituudesta.

Rautatien tavaramakasiinilta Töölössä.

Taloihin 2 ja 4 kaupunginosissa sekä Runebergkadun itäpuolella 13 kaupunginosassa	2: —
Taloihin 1, 3 ja 5 kaupunginosissa sekä Runebergkadun länsipuolelle 13 kaupunginosassa	3: 50

Taloihin 6, 7, 14 ja 20 kaupunginosissa, Siltasaarelle 10 kaupunginosassa sekä 15 kaupunginosan kiviportin eteläpuolella olevaan osaan	4: —
Taloihin 8, 9 ja 11 kaupunginosassa sekä Siltasaaren ja Vilhonvuorenkadun välillä oleviin kaupunginisiin 10 kaupunginosassa	5: —
Taloihin Vilhonvuorenkadun itäpuolelle 10 kaupunginosassa sekä Viipurinkadun eteläpuolella ja Sturekadun itäpuolella oleviin paikkoihin 12 kaupunginosassa	6: —
Muihin taloihin 12 kaupunginosassa sekä Vallilan ja Hermanninkaupunginosien taloihin aina kiviportille asti . .	7: —

Hakaniementorilta.

Taloihin 1, 2 ja 11 kaupunginosissa sekä Vilhonvuorenkadun länsipuolella oleviin 10 kaupunginosan paikkoihin . . .	2: 25
Muihin taloihin 10 kaupunginosassa sekä Viipurinkadun etelä- ja Sturekadun itäpuolella oleviin 12 kaupunginosan paikkoihin	3: 50
Taloihin 3, 5 ja 8 kaupunginosissa sekä Fredrikinkadun itäpuolella oleviin paikkoihin 4 kaupunginosassa ja itäpuolella Runebergkatua 13 kaupunginosassa	4: —
Taloihin 6, 7, 9 ja 14 kaupunginosissa, Fredrikinkadun länsipuolella oleviin taloihin 4 kaupunginosassa, Runebergkadun itäpuolella 13 kaupunginosassa sekä Viipurinkadun etelä- ja Sturekadun itäpuolelle 12 kaupunginosassa ynnä Vallilan ja Hermanninkaupunginosaan aina kiviportille saakka	5: —
20 kaupunginosaan ja kiviportin eteläpuolella oleviin 15 kaupunginosan osiin	6: —

Pohjois-satamasta.

Taloihin 1, 2, 3 ja 8 kaupunginosissa	2: —
Taloihin 5 kaupunginosassa, Fredrikinkadun itäpuolelle 4 kaupunginosassa, Vuorimiehenkadun pohjoispuolelle 7 kaupunginosassa sekä Siltasaarelle 10 kaupunginosassa . .	3: 50
Taloihin 6, 9 ja 11 kaupunginosissa, Fredrikinkadun länsipuolelle 4 kaupunginosassa, Vuorimiehenkadun eteläpuolelle 7 kaupunginosassa, Runebergkadun itäpuolelle 13 kaupunginosassa sekä Vilhonvuorenkadun länsipuolelle, lukuunottamatta Siltasaarta, 10 kaupunginosassa . .	4: —
Taloihin 14 ja 20 kaupunginosissa, Vilhonvuorenkadun itäpuolelle 10 kaupunginosassa, Runebergkadun länsipuolelle 13 kaupunginosassa sekä Viipurinkadun etelä- ja Sturekadun itäpuolelle 12 kaupunginosassa	5: —

Taloihin Viipurinkadun pohjoispuolelle ja Sturekadun länsipuolelle 12 kaupunginosassa, kiviportista etelään oleviin paikkoihin 15 kaupunginosassa sekä Vallilaan ja Hermannin kaupunginosaan kiviportille asti 6: —

Etelä-satamasta ja Katajanokalta.

Taloihin 1, 3 ja 8 kaupunginosissa sekä Mikaelinkadun itäpuolelle 2 kaupunginosassa 2: —
 Taloihin Mikaelinkadun länsipuolelle 2 kaupunginosassa, Fredrikinkadun itäpuolella 4 kaupunginosassa, taloihin 5 kaupunginosassa, Vuorimiehenkadun pohjoispuolelle 7 kaupunginosassa sekä Siltasaarelle 10 kaupunginosassa 3: 50
 Taloihin 6, 9 ja 11 kaupunginosissa, Fredrikinkadun länsipuolelle 4 kaupunginosassa, Vuorimiehenkadun eteläpuolelle 7 kaupunginosassa, Vilhovuorenkadun länsipuolelle, lukuunottamatta Siltasaarta, 10 kaupunginosassa sekä Runebergkadun itäpuolelle 13 kaupunginosassa 4: —
 Taloihin Vilhovuorenkadun itäpuolelle 10 kaupunginosassa, Viipurinkadun etelä- ja Sturekadun itäpuolelle 12 kaupunginosassa, Runebergkadun länsipuolelle 13 kaupunginosassa sekä taloihin 14 ja 20 kaupunginosissa 5: —
 Taloihin Viipurinkadun pohjois- ja Sturekadun länsipuolelle 12 kaupunginosassa, kiviportin eteläpuolelle 15 kaupunginosassa sekä Vallilaan ja Hermanninkaupunkiin aina kiviportille asti 7: —

Merisatamasta.

Taloihin 6, 7 ja 9 kaupunginosissa 2: —
 Taloihin 1, 2, 3, 4, 5, 8 ja 20 kaupunginosissa 4: —
 Taloihin Siltasaarelle 10 kaupunginosassa ja 13 kaupunginosassa 5: —
 Taloihin Vilhovuorenkadun länsipuolelle 10 kaupunginosassa, lukuunottamatta Siltasaarta, 11 kaupunginosassa sekä Kammiokadun eteläpuolelle 14 kaupunginosassa 6: —
 Taloihin Vilhovuorenkadun itäpuolelle 10 kaupunginosassa, Kammiokadun pohjoispuolelle 14 kaupunginosassa sekä Viipurinkadun etelä- ja Sturekadun itäpuolelle 12 kaupunginosassa 7: —
 Taloihin Viipurinkadun pohjoispuolelle ja Sturekadun länsipuolelle 12 kaupunginosassa, kiviportin eteläpuolelle 15 kaupunginosassa sekä Vallilaan ja Hermanninkaupunkiin aina kiviportille saakka 9: —

Hietalahden satamasta.

Muihin taloihin 4, 5 ja 6 kaupunginosissa, jotka sijaitsevat Fredrikin- ja Laivurinkadun länsipuolella sekä Tehtaan- ja Munkkisaarenkatujen pohjoispuolella	2:—
Taloihin 4, 5 ja 6 kaupunginosissa sekä taloihin 2, 3, 7 ja 13 kaupunginosissa	3: 50
Taloihin 1, 8 ja 9 kaupunginosissa, Siltasaarelle 10 kaupunginosassa sekä Kammiokadun eteläpuolelle 14 kaupunginosassa	4:—
Taloihin 11 kaupunginosassa, Vilhovuorenkadun länsipuolelle, lukuunottamatta Siltasaarta, 10 kaupunginosassa ja Kammiokadun pohjoispuolelle 14 kaupunginosassa ..	6:—
Taloihin Vilhovuorenkadun itäpuolelle 10 kaupunginosassa, kiviportin eteläpuolelle 15 kaupunginosassa sekä Viipurinkadun etelä- ja Sturekadun itäpuolelle 12 kaupunginosassa	7:—
Taloihin Viipurinkadun pohjois- ja Sturekadun länsipuolelle 12 kaupunginosassa sekä Vallilaan ja Hermanninkaupunkiin aina kiviportille saakka	9:—

Busholmalta.

Taloihin 4 ja 5 kaupunginosissa, jotka sijaitsevat Fredrikinkadun länsipuolella sekä Arkadiakadun länsipuolelle 13 kaupunginosassa	2: 50
Muihin taloihin 4, 5 ja 13 kaupunginosissa sekä taloihin 6 kaupunginosassa	3: 50
Taloihin 2, 3 ja 7 kaupunginosissa sekä Kammiokadun eteläpuolelle 14 kaupunginosassa	4:—
Taloihin 1, 8 ja 9 kaupunginosissa sekä Kammiokadun pohjoispuolelle 14 kaupunginosassa ynnä Siltasaarelle 10 kaupunginosassa	5:—
Taloihin 11 kaupunginosassa, Vilhovuorenkadun länsipuolelle, lukuunottamatta Siltasaarta, 10 kaupunginosassa sekä kiviportin eteläpuolelle 15 kaupunginosassa	6: 50
Taloihin Vilhovuorenkadun itäpuolelle 10 kaupunginosassa sekä Viipurinkadun etelä- ja Sturekadun itäpuolelle 12 kaupunginosassa	7: 50
Taloihin Viipurinkadun pohjoispuolelle ja Sturekadun länsipuolelle 12 kaupunginosassa sekä Vallilaan ja Hermanninkaupunkiin aina kiviportille saakka	9:—

Maksu nelipyöräisistä ajoneuvoista riippuen matkan pituudesta.

Nelipyöräisistä ajoneuvoista, otettuina kuorma-ajuriasemalta, suoritetaan edellä oleva taksa lisättyinä Smk:illa 1: 50.

Erikoisia määräyksiä.

Odotuksesta on kuorma-ajuri oikeutettu ottamaan 1 markan kulta-kin neljännestunnilta.

Ajosta kaupunkiin kuuluviin saariin ja kiviporttien ulkopuolella oleviin paikkoihin suoritetaan maksu sopimuksen mukaan.

Ajomies ei ole velvollinen puita ajaessaan yhteen kuormaan ottamaan enempää kuin kolmannessylen. Kuorma lasketaan muuten 26 päivä toukokuuta 1906 annetun kuorma-ajuritaksan mukaan.

Ajomaksuun sisältyy suoritus tavarain ajoneuvoihin lastauksesta ja niistä purkamisesta, mutta ei tavarain kannosta eli kokoamisesta sekä latomisesta varastohuoneeseen.

Ajomies ei ole velvollinen ilman erityistä lisäkorvausta ajamaan kuormaa kadulta tai yleiseltä paikalta vaikeasti päästäviin paikkoihin.

KUNNALLISASETUS-KOKOELMA

SISÄLLYS:

1. Senaatin päätös vapaiden rautatielippujen osottamisesta kasvatuslautakunnan tarpeisiin.
 2. Senaatin päätös vapaakirjeoikeuden ja postirahavapauden myöntämisestä kasvatuslautakunnalle ja sen alaisille toimihenkilöille.
 3. Kaupunginvaltuuston päätös tullikäyttelystä erillään toimitetussa tavarain punnitsemisessa noudatetun taksan muuttamisesta.
 4. Hissintarkastus-taksa.
-
-

1. Suomen Senaatin päätös vapaiden rautatielippujen osottamisesta kasvatuslautakunnan tarpeisiin, 15 päivältä kesäkuuta 1917.

Kaupunginvaltuuston esityksestä on Senaatti edellämainittuna päivänä asettanut kasvatuslautakunnan käytettäväksi enintään 500 kolmannen luokan lippua Suomen valtiorautateilla niitä lautakunnan huostaan otettuja lapsia varten, jotka hoitajan kerralla lähetetään kasvatuslaitoksiin ja yksityisten kasvattajain luo tai sieltä pois.

2. Suomen Senaatin päätös vapaakirjeoikeuden ja postirahavapauden myöntämisestä kasvatustalokunnalle ja sen alaisille toimihenkilöille, 11 p:ltä heinäkuuta 1917.

Kaupunginvaltuuston esityksestä on Senaatti edellämainittuna päivänä myöntänyt vapaakirjeoikeuden kasvatustalokunnalle virka-asioita koskevassa kirjevaihdossa talokunnan alaisten kasvatustalosten ja tämän maan asianomaisten viranomaisien kanssa sekä postirahavapauden mainittujen talosten johtajille ja johtajattarille virka-asioissa koskevassa kirjeenvaihdossa kasvatustalokunnan kanssa.

3. Kaupunginvaltuuston päätös toukokuun 11 p:ltä 1909 vahvistetun, tullikäyttelystä erillään toimitetussa tavara-in punnitsemisessä noudatetun taksan muuttamisesta, 17 p:ltä elokuuta 1917.

Viimemainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto päättänyt: että tonnittain punnittaessa taksa korotetaan 100 %:lla sekä 150 %:lla, jos työ kestää yhtä päivätyötä (8 tuntia) lyhemmän ajan tai paino on 50 tonnia vähempi;

että maksu kustakin punnitsemisesta on vähintään 5 markkaa ja että vaakastokuksesta maksetaan 50 penniä;

että punnitusta toimittaessa kl:o 4 i. p. ja kl:o 7 a. p. välisenä aikana sekä pyhäpäivin taksaa korotetaan vieläkin 100 %:lla; sekä

että, jos vaakamestaria hänen omatta syyttänsä viivytetään pyydetyn punnitsemisen alottamisesta tai sen kestäessä, hänelle tulee korvausta 3 markkaa ja kullekin hänen apulaiselleen 2 markkaa kultakin täydeltä tunnilta, minkä viivytystä on jatkunut, sekä 3 markkaa ja 2 markkaa, jos heidät palautetaan ennenkun ovat tilattuun työhön ryhtyneet.

4. Hissientarkastus-taksa.

Maistraatin vahvistama 29 päivänä syyskuuta 1917.

- 1) Uuden hissin tarkastuksesta suoritetaan Smk 60: —.
 - 2) Kahden tai useamman samassa talossa olevan hissin samanaikaisesta tarkastuksesta, hissiä kohti Smk 50: —.
 - 3) Yhden hissin kontrollitarkastuksesta Smk 40: —.
 - 4) Kahden tai useamman samassa talossa olevan hissin samanaikaisesta kontrollitarkastuksesta, hissiä kohti Smk 30: —.
-

Helsingissä, Sanomal- ja Kirjap.-Osakeyhtiön kirjapaino, 1917.

KUNNALLISASETUS-KOKOELMA

SISÄLLYS:

1. Kaupunginvaltuuston päätös kaasulaitoksen toimitusjohtajan apulaisvirasta.
 2. Helsingin kaupungin jaoitus äänestysalueisiin eduskuntavaaleja varten.
 3. Parmamittaus-taksan muuttaminen.
 4. Poliisijärjestyksen erityisten pykäläin muutos.
 5. Pika-ajurintaksa.
 6. Kaupungin pakkahuoneen työkunnan taksa.
 7. Autonomobiili-liikenten taksan muutos.
 8. Kuorma-ajurintaksa.
 9. Terveystenhoitojärjestys.
-
-

1. Kaupunginvaltuuston päätös kaasulaitoksen toimitusjohtajan apulaisvirasta, 9 p:ltä lokakuuta 1917.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto päättänyt kaasulaitoksen ensimmäisen käyttöinsinöörinviran erotettavaksi toimitusjohtajan apulaisvirasta, ja teknillisten laitosten hallituksen valtaan jätettäväksi määrätä, kelle laitoksen johtavalle insinöörille apulaisen tehtävät kulloinkin on uskottava.

2. Helsingin kaupungin jaotus äänestysalueisiin eduskuntavaaleja varten.

Maistraatin vahvistama lokakuun 13 päivänä 1917.

Edellämainittuna päivänä on Maistraatti vahvistanut Helsingin kaupungin jaoituksin seuraaviin äänestysalueihin valtiopäivämiesten valintaa varten heinäkuun 20 p:nä 1906 annetun valtiopäiväjärjestyksen ja vaalilain mukaisesti, nimittäin:

1:nen äänestysalue, johon kuuluvat ensimmäisen kaupunginosan korttelit n:ot 1, 4, 5, 30, 31 ja 193 sekä toisen kaupunginosan korttelit n:ot 27 ja 32—38;

2:nen äänestysalue, johon kuuluvat ensimmäisen kaupunginosan korttelit n:ot 18—26, 45, 131, 132 a, 132 b ja 140;

3:s äänestysalue, johon kuuluvat ensimmäisen kaupunginosan korttelit n:ot 2, 3, 7—17, 29, 43 ja 44 sekä toisen kaupunginosan korttelit n:ot 28 ja 42;

4:s äänestysalue, johon kuuluvat toisen kaupunginosan korttelit n:ot 39 a, 39 b, 40, 41, 95—97, 99 ja 103 kuin myös toisen kaupunginosan alueet Rautatienasema, Kaisaniemi ja Kasvitieteellinen puutarha, Hakasalmi kolmattatoista kaupunginosaa, korttelit n:ot 522—525 kuin myös alueet Hesperia, Töölön sokeritehdas, Toivo, Salli, Kaavi, Savila ja Eläintarha neljättätoista kaupunginosaa, korttelit n:ot 520 ja 521 viidettätoista kaupunginosaa sekä alue Laakso (Dal);

5:s äänestysalue, johon kuuluvat kolmannen kaupunginosan kaikki korttelit;

6:s äänestysalue, johon kuuluvat korttelit n:ot 62, 63, 65, 66, 70—73, 76 ja 77 neljättä kaupunginosaa;

7:s äänestysalue, johon kuuluvat korttelit n:ot 64, 67—69, 69 a, 74 ja 75 neljättä kaupunginosaa;

8:s äänestysalue, johon kuuluvat korttelit n:ot 153—155, 162, paloasema, korttelit n:ot 179, 192, 194, 198 ja 215—217 neljättä kaupunginosaa;

9:s äänestysalue, johon kuuluvat alue Leppäsuu, korttelit n:ot 401 a, 401 b, 402, Hammarberg, 403—411, 412 a ja 412 b kolmattatoista kaupunginosaa, evankelis-lutherilainen, Suomen

kaartin ja kreikkalais-katolilainen hautausmaa, Lapinlahden sairaala-alue ja Ruoholahden täytealueet;

10:s äänestysalue, johon kuuluvat korttelit n:ot 413—461 kuin myös kaikki muut korttelit ja alueet Läntisen viertotien länsipuolella kolmattatoista kaupunginosaa;

11:s äänestysalue, johon kuuluvat korttelit n:ot 156, 157 ja 166—172 neljättä kaupunginosaa;

12:s äänestysalue, johon kuuluvat korttelit n:ot 78—82, 158, 173—175 neljättä kaupunginosaa sekä n:ot 83—85, 91 ja 113 viidettä kaupunginosaa;

13:s äänestysalue, johon kuuluvat korttelit n:ot 61, 85—90 ja 94 viidettä kaupunginosaa;

14:s äänestysalue, johon kuuluvat korttelit n:ot 92 ja 93 viidettä kaupunginosaa, n:ot 111, 112 ja 125 kuudetta kaupunginosaa sekä n:ot 60, 106, 107, 107 a ja 110 seitsemättä kaupunginosaa;

15:s äänestysalue, johon kuuluvat korttelit n:ot 129, 180, 182, 183 ja 185 seitsemättä kaupunginosaa;

16:s äänestysalue, johon kuuluvat korttelit n:ot 126—128 seitsemättä kaupunginosaa;

17:s äänestysalue, johon kuuluvat korttelit n:ot 100 a, 100 b, 104, 105, 108, 109 ja 107 seitsemättä kaupunginosaa sekä tähtitieteellinen näkötorni;

18:s äänestysalue, johon kuuluvat korttelit n:ot 101, 102, 130, 133—136 seitsemättä kaupunginosaa sekä itäinen ja läntinen Kaivopuisto yhdeksättä kaupunginosaa;

19:s äänestysalue, johon kuuluvat korttelit n:ot 114—120 ja 176 seitsemättä kaupunginosaa;

20:s äänestysalue, johon kuuluvat korttelit n:ot 121—124, 177 ja 178 sekä 218—232 seitsemättä kaupunginosaa;

21:nen äänestysalue, johon kuuluvat kortteli n:o 6 ensimmäistä kaupunginosaa, kahdeksannen kaupunginosan kaikki korttelit ja kaikki saaret;

22:nen äänestysalue, johon kuuluvat korttelit n:ot 288—292, 294—300 kuin myös Pieni Siltasaari kymmenettä kaupunginosaa;

23:s äänestysalue, johon kuuluvat korttelit n:ot 252, 253, Sörnääsi, Bergudd, Suvilahti, Pieni Verkkosaari, korttelit n:ot 271 (Suuri Verkkosaari), 272—286, 250, 251 ja 293 kymmenettä

kaupunginosaa, n:ot 343—346 yhdettätoista kaupunginosaa sekä n:ot 347, 358—360 ja 366 kahdettätoista kaupunginosaa;

24:s äänestysalue, johon kuuluvat korttelit n:ot 301 a, 301 b, 301, 305, 312, 318, 328—330 kuin myös Eläintarhanhuvilat yhdettätoista kaupunginosaa;

25:s äänestysalue, johon kuuluvat korttelit n:ot 306, 307, 313, 314, 319 ja 326 yhdettätoista kaupunginosaa;

26:s äänestysalue, johon kuuluvat korttelit n:ot 327, 331—342 yhdettätoista kaupunginosaa;

27:s äänestysalue, johon kuuluvat korttelit n:ot 302—304, 308—311, 316 ja 317 yhdettätoista kaupunginosaa;

28:s äänestysalue, johon kuuluvat korttelit n:ot 315, 320—325 yhdettätoista kaupunginosaa;

29:s äänestysalue, johon kuuluvat korttelit n:ot 348—357, 361 ja 362 kahdettätoista kaupunginosaa;

30:s äänestysalue, johon kuuluvat korttelit n:ot 363—365, 367—393 sekä vesilinna ja Alppila kahdettätoista kaupunginosaa;

31:nen äänestysalue, johon kuuluvat korttelit n:ot 1—9 ja 11 Hermanninkaupunkia I;

32:nen äänestysalue, johon kuuluvat alueet Sörnääsin osakepanimo, hiilihappotehdas, Sörnääsin rangaistusvankila ja Vallila sekä korttelit n:ot 15—17, 19 ja 22 Hermanninkaupunkia II, korttelit n:ot 1, 5, 9, 12—14 Toukolaa kuin myös alueet Rantakorttelit, Backas, Kumtähden huvila, Sofielund, Kumtähden säteri, Arabia, Anneberg ja Forsby (Vanhaakaupunki);

33:s äänestysalue, johon kuuluvat Humalisto sekä kaikki korttelit ja alueet Läntisen viertotien vasemmalla puolella viidettätoista kaupunginosaa kuin myös alueet Meilahti ja Rekola sekä korttelit n:ot 487 neljättätoista kaupunginosaa;

34:s äänestysalue, johon kuuluvat kaikki muut korttelit ja alueet Läntisen Viertotien länsipuolena neljättätoista kaupunginosaa;

35:s äänestysalue, johon kuuluvat Bölén esikaupunki kuin myös alueet Kottby, Malmi, Fredriksberg ja Träsk sekä kulkutautisairaala.

3. Parmamittauksesta 2 p:nä kesäkuuta 1908 annetun taksan muuttaminen.

Maistraatin vahvistama lokakuun 20 p:nä 1917.

Edellämainittuna päivänä on Maistraatti vahvistanut sellaisen muutoksen halkojen mittausta koskevaan taksaan, että parhammittausmaksua suoritetaan Smk 1:30 jokaiselta syleltä pitkiä halkoja ja Smk 1:— jokaiselta syleltä enintään 1/2 metrin pituisia pilkeputia.

4. Lokakuun 30 päivänä 1908 annetun poliisijärjestyksen erityisten pykäläin muutos.

Uudenmaan läänin Kuvernööriviraston vahvistama marraskuun 19 päivänä 1917.

114 §.

Kahtatoista vuotta nuoremmat lapset eivät saa omasta eikä toisen puolesta kaduilla, yleisillä paikoilla, ravintoloissa, ruokaloissa eikä muissa julkisissa huoneistoissa pitää kaupan kukkia, rihkamaa tai semmoista, eivätkä ammattimaisesti toimia kengänkiilloittajina, kantajina, painotuotteiden kaupittelijoina tai jakelijoina y. m. Älkööt vastamainittua toimintaa myöskään harjoitako kello 7 illalla ja 8 aamulla välisenä aikana kahtatoista vuotta vanhemmat, mutta viittätoista vuotta nouremmat lapset.

Ensimmäisessä kappaleessa mainittua toimintaa saavat kello 8 aamulla ja kello 7 illalla välisenä vuorokaudenaikana harjoittaa kahtatoista, mutta ei viittätoista vuotta täyttäneet lapset hankittuaan siihen erityisen luvan siinä järjestyksessä, kuin alempana sanotaan.

Sellaista lupaa haetaan kirjallisesti poliisilta, jolla on oikeus se myöntää tai evätä. Lupaa älköön myönnettäkö, ellei lapsen edusmies ole antanut suostumustaan sekä joku hyväksi tunnettu työnantaja tai yleishyödyllisessä tarkoituksessa toimiva yritys ole ottanut johtaakseen ja valvoakseen lapsen työtä.

Ennenkuin poliisi ratkaisee vastamainitun laatuksen asian, on ammattiholhoojan lausunto hankittava, älköönkään lupaa myönnettävä, jos ammattiholhooja lapsen terveydentilaa sekä kotija kouluoloja tutkittuaan ehdottaa hakemuksen hyljättäväksi. Luvan voimassaoloaikana älköön koulunkäyntiä laiminlyötävä.

Myönnetyn luvan voi poliisi peruuttaa, kun aihetta siihen on.

115 §.

Jos viidentoista vuoden ikäinen henkilö haluaa kantajana, kengänkiilloittajana tai sanomalehtimyyjänä julkisesti palvella yleisöä, on hänen siihen hankittava poliisin lupa.

Semmoinen lupa myönnettävään ainoastaan hyvämaineiselle henkilölle, joka ei muutenkaan ole huonossa huudossa.

Valtionrautateillä palvelevista kantajista on voimassa mitä on erittäin säädetty.

116 §.

Sen, jolle on myönnetty 114 ja 115 §:ssä mainittu lupa, tulee poliisilta saada numeroitu laatta, jota on kannettava rinnassa näkyvissä.

Laattaa ei saa toiselle luovuttaa, vaan on se hakijan laka- tessa ammattiaan harjoittamasta poliisille palautettava.

117 §.

Niiden, jotka ovat saaneet luvan 114 ja 115 §:ssä mainitulla tavalla palvella yleisöä, on sekä itsekohtaisesti että pukuunsa samoin kuin mukanaan kuljettamiinsa käsirattaihin, vasuihin ja muihin välineisiin nähden noudatettava siisteyttä.

Heidän tulee osottaa yleisölle kohteliaisuutta eikä vaatia kohtuutonta maksua.

Tavarat, joita kantaja ei ole voinut toimittaa asianomaiselle henkilölle, on palautettava lähettäjälle tahi, jos tämä on tuntematon, jätettävä poliisille.

5. Pika-ajurintaksa.

Maistraatin vahvistama marraskuun 5 päivänä 1917.

Maksu matkan mukaan:	Kuomitomat ajoneuv.	Kuomi-ajoneuvot
	Smk	Smk
Ajo kaupungin asemakaavaan kuuluvalla alueella:		
Ajosta paikasta toiseen 1—9 kaupunginosissa, taikka 10—12 kaupunginosissa, taikka 13—15 kaupunginosissa matkan pituuteen katsomatta	2:—	2:50
Ajosta 1—9 kaupunginosissa sijaitsevasta paikasta: Jätkäsaareen ja 10 kaupunginosan paikkoihin, jotka sijaitsevat Säästöpankinrannasta Hakaniemen torin poikki pitkin Sörnäisten rantatietä Ahdinkujaan vedetyin viivan eteläpuolella, tahi päinvastoin	2:50	3:—
Niihin 10 ja 11 kaupunginosan paikkoihin jotka sijaitsevat Helsinginkadun varrella ja sen eteläpuolella sekä Vilhovuorenkadun varrella ja länsipuolella, tahi päinvastoin	3:—	4:—
Niihin 10 ja 12 kaupunginosan paikkoihin, jotka sijaitsevat Helsingin- ja Vilhovuoren- sekä Fredriksbergin ja Pääskylänkatujen välillä kaasutehtaaseen asti, tahi päinvastoin	4:—	5:—
Niihin 10 kaupunginosan paikkoihin, jotka ovat Pääskylänkadun pohjois- tai itäpuolella, tahi päinvastoin	4:50	5:50
Niihin 13 kaupunginosan paikkoihin, jotka ovat Hesperiankadun varrella tai sen eteläpuolella, sekä Calonius- ja Nordenskjöldkatujen varrella tai niiden itäpuolella oleviin paikkoihin, niin myös Lapinlahdenkadun jatkossa oleviin taloihin, Leppäsuon, vanhalle, uudelle- ja venäläiselle häätösmaalle, Lapinlahden sairaalan ja Hakasalmen huvilaan, tai päinvastoin	2:50	3:—
Niihin paikkoihin 13 ja 14 kaupunginosissa, jotka sijaitsevat Kammiokadun varrella tai sen		

	Kuomitomat ajoneuv.	Kuomi-ajoneuvot
	Smk	Smk
eteläpuolella, Hesperiaan, sokeritehtaalle, Tivallahteen ja niihin paikkoihin Hietaniemen alueelle, jotka sijaitsevat Nordenskjöldkadun länsipuolella, tai päinvastoin	3:—	4:—
Sekä Humallahden, Ruusulan, Kinnekullen, Miramarin, Brävallan, Savilan, Lepolan, Hagan, Valhallan, Väinölän ja Humaliston alueihin Länsiviertotielle kiviportille asti, tai päinvastoin	4:50	5:50
Ajosta 10—12 kaupunginosista Eläintarhan kautta 13—15 kaupunginosiin tai päinvastoin . .	3:50	4:50
Ajo kaupungin asemakaavan ulkopuolella sijaitseviin paikkoihin:		
Ajosta 1—9 kaupungin osista olevasta paikasta, tai päinvastoin:		
Bjälbon huvilaan	4:50	5:50
Toivolan, Bergvikin, Havannan, Granvikin, Uute- lan, Tallbon, Setran ja Laaksolan huviloihin	6:50	8:—
Muihin Seurasaarelle vievän suuren tien varrella oleviin huviloihin ja Seurasaarelle	8:—	10:—
Muihin Meilahden läntisellä niemekkeellä oleviin huviloihin	9:—	11:—
Länsiviertotien, kaupunginrajan (Nimrodkatu) ja Meilahden tien välillä oleviin huviloihin	6:—	8:—
Meilahden tien ja Robsahmin panimon välillä oleviin huviloihin sekä mainittuun panimoon	8:—	10:—
Muihin huviloihin Grejus nimiseen taloon asti	10:—	12:—
Kaikkiin Eläintarh analueella sokeritehtaan, Töölön- lahden ja Helsinginkadun pohjoispuolella oleviin paikkoihin	4:50	5:50
Fredriksbergin asemalle ja kulkutautisairaalaan Sörnäisten lastauspaikalle, panimoon ja vankilaan, Vallilaan ja Hermanniin kiviportille asti . .	5:—	6:50
Toukolaan, Kumtähteen ja Pohjoispanimoon . .	7:—	9:—
Muihin huviloihin Itäviertotien varrella Arabiaan asti	8:—	10:—
Annebergiin ja Vantaan sillalle	10:—	12:—
Kunnalliskotiin	12:—	14:—

	Kuomitomat ajoneuv.	Kuomi-ajoneuvot
	Smk	Smk
Ajosta 1—9 kaupunginosista Blekholmaan, Harakkaan, Liuskasaareen, Sirpalesaareen ja Uunisaareen	3:—	3:50
Edellämainittuihin saariin 10—15 kaupunginosista	5:—	6:—
Ajosta 1—12 kaupunginosista Hanaholmaan, Nihtiin, Sumpariin, Korkeasaareen ja Vrakholmaan	4:50	5:50
Viimeksimainittuihin saariin 13—15 kaupunginosista	6:50	7:50
Sinivuorenmäki 1—12 kaupunginosista	5:50	6:50
ja 13—15 kaupunginosista	8:—	10:—

1:n muist. Pika-ajuri on velvollinen kyyditsemään edellämainittuihin saariin ainoastaan siinä tapauksessa, että sinne on täysin ajokelpoinen ja viitoitettu tie.

2:n muist. Ajoista 10—12 kaupunginosista kaupungin ulkopuolella oleviin paikkoihin, jotka sijaitsevat rautatielinjan itäpuolella tai ajosta 13—15 kaupunginosista samanlaisiin paikkoihin rautatielinjan länsipuolella, tai päinvastoin, on maksu 1 mk pienempi kuin ylläsanottuihin paikkoihin 1—9 kaupunginosista.

3:s muist. Ajosta rautatieasemalta, lukien 10 minuutin odotusajan junan saapumisen jälkeen, on riippumatta siitä, onko järjestysmiehelle annettu numerolevy tai ei, lisämaksu 50 penniä.

4:s muist. Ajosta yöllä maksetaan kaksinkertainen maksu ja lasketaan alkavaksi k:lo 12 yöllä ja loppuu k:lo 7 aamulla.

5:s muist. Jos ajuri noudatetaan lähimmältä asemalta, suoritetaan 50 pennin lisämaksu, sitä seuraavalta asemalta 1 mk. ja kauempana olevilta asemilta täysi ajopalkka.

6:s muist. Jos ajuri pyynnöstä on saapunut määräpaikalle, mutta ei ole saanut kyytiä, saakoon hän täyden maksun matkalta, mistä hänet oli kutsuttu.

7:s muist. Kun pika-ajuria käytetään hautausmaalla tai kyyditävä muutoin pyytää häntä ajamaan käyden, maksetaan ajopalkkaa kuten ajosta ajan mukaan keskeytyksin.

8:s muist. Jos ilmoitettuun paikkaan suoraan ajettaessa kyyditävä on *kerran* noussut pois ajoneuvoista tahi *kerran* seisottanut niitä enintään 5 minuutin ajan, maksetaan ajopalkkaa kuten yhdestä ajosta, pitempien viivytysten jälkeen katsotaan ajomatka uudestaan alkavaksi.

Maksu ajan mukaan:

P ä i v ä l l ä		1/2 tunti		1 tunti		1 1/2 tuntia		2 tuntia		2 1/2 tuntia		3 tuntia		3 1/2 tuntia		4 tuntia		4 1/2 tuntia		5 tuntia	
		Mk	p.	Mk	p.	Mk	p.	Mk	p.	Mk	p.	Mk	p.	Mk	p.	Mk	p.	Mk	p.	Mk	p.
		Kuomittomat ajoneuvot	Keskeytyksin	5	—	9	—	13	—	17	—	21	—	25	—	29	—	33	—	37	—
Keskeytytmättä	6		—	10	50	15	—	19	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuomi-ajoneuvot	Keskeytyksin	6	—	11	—	16	—	21	—	26	—	31	—	36	—	41	—	46	—	51	—
	Keskeytytmättä	7	—	13	—	19	—	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Y ö ä l l ä		1/2 tunti		1 tunti		1 1/2 tuntia		2 tuntia		2 1/2 tuntia		3 tuntia		3 1/2 tuntia		4 tuntia		4 1/2 tuntia		5 tuntia	
		Mk	p.	Mk	p.	Mk	p.	Mk	p.	Mk	p.	Mk	p.	Mk	p.	Mk	p.	Mk	p.	Mk	p.
		Kuomittomat ajoneuvot	Keskeytyksin	10	—	18	—	26	—	34	—	42	—	50	—	58	—	66	—	74	—
Keskeytytmättä	12		—	21	—	30	—	39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuomi-ajoneuvot	Keskeytyksin	12	—	22	—	32	—	42	—	52	—	62	—	72	—	82	—	92	—	102	—
	Keskeytytmättä	14	—	26	—	38	—	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

1:n muist. Tämä ajopalkka on voimassa sekä kaupunginasemakaavan piireissä että sen ulkopuolella, kuitenkin siten, että ajosta paikkaan, jonne yksinkertainen ajopalkka matkatakseen mukaan on yli 2 markkaa, suoritetaan ajopalkka kuten ajosta pysähtymättä.

2:n muist. Ajopalkka luetaan täydeltä puolelta tunnilta, vaikkakin ajo olisi kestänyt lyhemmän ajan.

3:s muist. Puolen tunnin ajosta joka on alkanut ennen k:lo 12 yöllä ja päättynyt viimeistään k:lo 12.10, maksetaan ajopalkka niinkuin ajosta päivällä.

4:s muist. Ajuri ei ole velvollinen toimittamaan kyyditystä tai odottamaan pitemmän ajan kuin 5 tuntia.

Odotus.

11—15 minuuttia	Smk	2:—
1/2 tuntia	"	3: 50
1 "	"	6:—
1 1/2 "	"	8:—
2 "	"	11:—
2 1/2 "	"	13:—
3 "	"	15:—
3 1/2 "	"	18:—
4 "	"	21:—
4 1/2 "	"	23:—
5 "	"	26:—

1:n muist. Maksu ensimmäisten 15 minuutin yli menevältä odotusajalta luetaan täydeltä puolelta tunnilta, vaikka odotus onkin kestänyt lyhemman ajan.

2:n muist. Enintään 10 minuutin odotuksesta ei suoriteta eri maksua, mutta jos odotus menee tämän ajan yli, suoritetaan maksu koko ajalta.

6. Kaupungin pakkahuoneen työkunnan taksa.

Kaupunginvaltuuston vahvistama 13 p:n marraskuuta 1917.

- I. Lastin vastaanottaminen ja varastoonpano:
 - a) kappaletavaran (yksityisten käärojen) 3 markkaa tunnilta miestä kohti.
 - b) tukkutavarain (vaununlastien) liikennekamreerin kanssa tehdyn sopimuksen mukaan.
- II. Tavarain nouto pakkahuonemakasiinista ynnä avustus tullikäytelössä 3 markkaa tunnilta miestä kohti.
- III. Tavarain poisto pakkahuoneesta:

1—200 kg brutto painavalta kääröltä	Smk	—: 75	kääröltä
201—300 " " " "	"	—: 90	"
301—400 " " " "	"	1:—	"

 Yli 400 kg:n painavalta kääröltä 3 markkaa tunnilta miestä kohti.
- IV. Postipaketin purkaminen ja pakkaaminen 50 penniä kappaleelta.

Muist. Alotettu puolitunti luetaan täydeksi.

7. Marraskuun 7 päivänä 1914 annetun automobiili- liikenteen taksan muutos.

Maistraatin vahvistama marraskuun 26 p:nä 1917.

Edellämainittuna päivänä on Maistraatti, muuttamalla aikaisempia automobiili liikenteen taksoja Helsingin kaupungissa, säätänyt, että maksut ajelusta kaupungin alueella nelipyöräisellä taksamittariauto-
mobiililla toistaiseksi suoritetaan alempana määrätyiden taksojen mu-
kaisesti:

Taksa II:

1—2 hengeltä ensimmäisen piirin alueella, päivällä: 2 markkaa 70
penniä matkasta, jonka pituus nousee 125 metriin, ja siitä yli 10
penniä jokaisesta aloitetusta 40 metrin matkasta.

Taksa III:

kaikissa muissa tapauksissa ensimmäisen ja toisen piirin alueella sekä
päivällä että yöllä: 2 markka 70 penniä matkasta, jonka pituus nousee
100 metriin, ja siitä yli 10 penniä jokaisesta aloitetusta 40 metrin
matkasta.

Tilauksesta tehdystä noutamisesta suoritetaan täysi maksu ylem-
pänä mainittujen taksojen mukaisesti.

Odotuksesta ennen matkaa 4:ään minuuttiin saakka ei suoriteta
eri maksua, mutta jos mennään tämän ajan yli, suoritetaan 20 pennin
maksu jokaisesta 2 minuutin ajasta odotusajalta. Matkan aikana
tapahtuvasta odotuksesta maksetaan 20 penniä jokaisesta 2 minuutin
ajasta.

Muuten noudatetaan marraskuun 7 p:nä 1914 vahvistettua taksaa.

8. Kuorma-ajurin taksa.

Maistraatin vahvistama joulukuun 15 p:nä 1917.

Maksu ajan mukaan:

Hevospäivätyö, 8 tuntia, suoritetaan miehelle, hevosen ja 2-pyöräisistä ajoneuvoista	50: —
Puolen päivän työstä, 4 tuntia, suoritetaan miehelle hevosesta ja 2-pyöräisistä ajoneuvoista	30: —

Yhden tunnin ajosta	7: —
Jokaisesta ylimenevästä neljännestunnista	2: —
Ajosta 4-pyöräisillä ajoneuvoilla (huonekaluvaunut) suori- tetaan maksu tunnilta à	8: —

Maksut matkan mukaan 2-pyöräisillä ajoneuvoilla.

Rautatien tavaramakasiinista Töölöstä ja Töölön ratapihalta:

Taloihin 2 kaupunginosassa ja Fredrikinkadun itäpuoli 4 kaupunginosassa sekä Runebergkadun länsipuoli 13 kaupunginosassa	5: —
Taloihin 1 ja 3 kaupunginosassa ja Fredrikinkadun länsi- puoli 4 kaupunginosassa, 5 kaupunginosa ja Runeberg- kadun länsipuoli 13 kaupunginosassa	6: 20
Taloihin 6, 7, 14 ja 20 kaupunginosassa Siltasaarelle 10 kaupunginosassa sekä 15 kaupunginosassa kiviportin eteläpuolelle olevaan osaan	7: 50
Taloihin 8, 9 ja 11 kaupunginosissa, sekä Siltasaaren ja Vilhovuorenkadun välillä oleviin osiin 10 kaupungin- osassa	9: —
Taloihin Vilhovuorenkadun eteläpuolelle 10 kaupunginosassa, sekä Viipurinkadun eteläpuolelle ja Sturekadun itäpuo- lella oleviin paikkoihin 12 kaupunginosassa	10: 50
Muihin paikkoihin 12 kaupunginosassa sekä Vallilan ja Hermannin kaupunginosan taloihin kiviportille asti . .	12: —

Hakaniemen torilta:

Taloihin 1, 2 ja 11 kaupunginosissa, sekä Sakarin ja Adolfin- kadun eteläpuolelle oleviin ja 10 kaupunginosan paik- koihin ja Lintulahdenkadun eteläpuolelle oleviin paik- koihin	4: 50
Muihin taloihin 10 kaupunginosassa sekä Pääskykadun etelä- puolelle Viipurinkadun ja Sturekadun itäpuolelle oleviin 12 kaupunginosan paikkoihin	6: 25
Taloihin 3, 4 ja 5 kaupunginosissa, Fredrikinkadun itäpuo- lelle ja 8 kaupunginosassa sekä Runebergkadun itä- puolelle oleviin paikkoihin 13 kaupunginosassa	7: 50
Taloihin 6, 7, 9 ja 14 kaupunginosissa Fredrikinkadun länsi- puolelle oleviin taloihin, 4, 5 kaupunginosassa, Rune- bergkadun länsipuolella 13 kaupunginosassa sekä Vii- purinkadun pohjois- ja Sturekadun länsipuolelle 12 kaupunginosassa ynnä Vallilan ja Hermannin kaupun-	

ginosan aina kiviportille saakka ja Sörnäisten asema- alueelle	9: —
20 kaupunginosaan ja kiviportin eteläpuolelle oleviin paik- koihin 15 kaupunginosassa	10: 50

Pohjois-satamasta:

Taloihin 1, 2, 3 ja 8 kaupunginosissa	4: 50
Taloihin 5 kaupunginosassa, Fredrikinkadun itäpuolelle 4 kaupunginosassa, Vuorimiehenkadun pohjoispuolelle 7 kaupunginosassa sekä Siltasaarelle 10 kaupunginosassa	6: 25
Taloihin 6, 9 ja 11 kaupunginosissa, Fredrikinkadun länsi- puolelle 4 kaupunginosassa, Vuorimiehenkadun eteläpuo- lelle 7 kaupunginosassa, Runebergkadun itäpuolelle 13 kaupunginosassa sekä Vilhelminvuorenkadun länsipuo- lelle, lukuunottamatta Siltasaarta, 10 kaupunginosassa	7: 50
Taloihin 14 ja 20 kaupunginosissa, Vilhelminvuorenkadun itäpuolelle 10 kaupunginosassa, Runebergkadun länsi- puolelle 13 kaupunginosassa sekä Viipurinkadun etelä- ja Sturekadun itäpuolelle 12 kaupunginosassa	9: —
Taloihin Viipurinkadun pohjoispuolelle ja Sturekadun länsi- puolelle 12 kaupunginosassa, kiviportista etelään ole- viin paikkoihin 15 kaupunginosassa, sekä Vallilaan ja Hermannin kaupunginosaan kiviportille asti	10: 50

Eteläsatamasta ja Katajanokalta:

Taloihin 1, 3 ja 8 kaupunginosassa sekä Mikaelinkadun itäpuolelle 2 kaupunginosassa	4: 50
Taloihin Mikaelinkadun länsipuolelle 2 kaupunginosassa ja 4 ja 5 kaupunginosissa Fredrikinkadun itäpuolelle Vuori- miehenkadun pohjoispuolelle 7 kaupunginosassa sekä Siltasaarelle 10 kaupunginosassa	6: 25
Taloihin 6, 9 ja 11 kaupunginosissa Fredrikinkadun länsi- puolelle 4 ja 5 kaupunginosissa Vuorimiehenkadun eteläpuolelle 7 kaupunginosassa Vilhelminvuorenkadun länsipuolelle lukuunottamatta Siltasaarta 10 kaupungin- osassa sekä Runebergkadun itäpuolelle 13 kaupunginosassa	7: 50
Taloihin Vilhelminvuorenkadun itäpuolelle 12 kaupungin- osassa, Viipurinkadun etelä- ja Sturekadun itäpuolelle 12 kaupunginosassa, Runebergkadun länsipuolelle 13 kau- punginosassa sekä taloihin 14 ja 20 kaupunginosissa	7: 50
Taloihin Viipurinkadun pohjois- ja Sturekadun länsipuolelle 12 kaupunginosassa, kiviportin eteläpuolelle 15 kau- punginosassa sekä Vallilan ja Hermannin kaupunkiin aina kiviportille asti	10: 50

Merisatamasta:

Taloihin 6, 7 ja 9 kaupunginosissa	4: —
Taloihin 1, 2, 3, 4, 5, 8 ja 20 kaupunginosissa	7:50
Taloihin Siltasaarella 10 kaupunginosassa ja 13 kaupunginosassa	9: —
Taloihin Vilhelminvuorenkadun länsipuolelle 10 kaupunginosassa, lukuunottamatta Siltasaarta, 11 kaupunginosassa sekä Kammiokadun eteläpuolelle 14 kaupunginosassa	10: 50
Taloihin Vilhelminvuorenkadun itäpuolelle 10 kaupunginosassa, Kammiokadun pohjoispuolelle 14 kaupunginosassa sekä Viipurinkadun etelä- ja Sturekadun itäpuolelle 12 kaupunginosassa	13: —
Taloihin Viipurinkadun pohjoispuolelle ja Sturekadun länsipuolelle 12 kaupunginosassa, kiviportin eteläpuolelle 15 kaupunginosassa sekä Vallilaan ja Hermanninkaupunkiin aina kiviportille saakka	15: —

Hietalahden satamasta:

Taloihin 4, 5 ja 6 kaupunginosissa, jotka sijaitsevat Fredrikin- ja Laivurinkadun länsipuolelle sekä Tehtaan- ja Munkkisaarenkatujen pohjoispuolella	4: 50
Muihin taloihin 4, 5 ja 6 kaupunginosissa sekä taloihin 2, 3, 7 ja 13 kaupunginosissa	6: 25
Taloihin 1, 8 ja 9 kaupunginosissa, Siltaraarelle 10 kaupunginosassa sekä Kammiokadun eteläpuolelle 14 kaupunginosassa	7: 50
Taloihin 11 kaupunginosassa Vilhelminvuorenkadun länsipuolelle lukuunottamatta Siltasaarta, 10 kaupunginosassa ja Kammiokadun pohjoispuolelle 14 kaupunginosassa	9: —
Taloihin Vilhelminvuorenkadun itäpuolelle 10 kaupunginosassa kiviportin eteläpuolelle 15 kaupunginosassa sekä Viipurinkadun etelä- ja Sturekadun itäpuolelle 12 kaupunginosassa	12: —
Taloihin Viipurinkadun pohjois- ja Sturekadun länsipuolelle 12 kaupunginosassa sekä Vallilaan ja Hermanninkaupunkiin aina kiviportille saakka	15: —

Busholmasta:

Taloihin 4 ja 5 kaupunginosissa, jotka sijaitsevat Fredrikinkadun länsipuolella sekä Arkadiakadun länsipuolella 13 kaupunginosassa	5: —
--	------

Muihin taloihin 4, 5 ja 13 kaupunginosissa sekä taloihin 6 kaupunginosassa	6: 25
Taloihin 2, 3 ja 7 kaupunginosissa sekä Kammiokadun eteläpuolelle 14 kaupunginosassa	7: 50
Taloihin 1, 8 ja 9 kaupunginosissa sekä Kammiokadun pohjoispuolelle 14 kaupunginosassa ynnä Siltasaarelle 10 kaupunginosassa	9: —
Taloihin 11 kaupunginosassa, Vilhelminvuorenkadun länsipuolelle lukuunottamatta Siltasaarta 10 kaupunginosassa sekä kiviportin eteläpuolelle 15 kaupunginosassa . . .	10: 50
Taloihin Vilhelminvuorenkadun itäpuolelle 10 kaupunginosassa sekä Viipurinkadun etelä- ja Sturekadun itäpuolelle 12 kaupunginosassa	12: —
Taloihin Viipurinkadun pohjoispuolelle ja Sturekadun länsipuolelle 12 kaupunginosassa sekä Vallilaan ja Hermaninkaupunkiin aina kiviportille saakka	15: —
sekä ajosta Santasaaresta yllämainittuihin paikkoihin 50 pennin korotus.	

Maksu nelipyöräisistä ajoneuvoista riippuen matkan pituudesta:

Nelipyöräisistä ajoneuvoista, otettuina kuorma-ajuriasemalta, suoritetaan edellä oleva taksa lisättyä 3:lla markalla.

Erikoisia määräyksiä.

Odotuksesta on kuorma-ajuri oikeutettu ottamaan 2 mk. kutakin neljännestunnilta.

Ajosta kaupunkiin kuuluviin saariin ja kiviporttien ulkopuolella oleviin paikkoihin suoritetaan maksu sopimuksen mukaan.

Ajomies ei ole velvollinen puita ajaessa yhteen kuormaan ottamaan enempää kuin kolmannessylen metrihalkoja, märkiä tai tuoreita.

Ajomaksuun sisältyy suoritus tavarankuljetukseen lastauksesta ja niistä purkamisesta, mutta ei tavarankannosta eli kokoamisesta sekä latomisesta varastohuoneeseen.

Ajomies ei ole velvollinen ilman erityistä lisäkorvausta ajamaan kuormaa kadulta tai yleiseltä paikalta vaikeasti päästäviin paikkoihin.

9. Helsingin kaupungin terveydenhoitojärjestys.

Uudenmaan läänin Kuvernööriviraston vahvistama joulukuun
20 päivänä 1917.

I LUKU.

Puhtaanapito.

1 §.

Tontin omistajan on pidettävä katuosansa jalkakäytävineen liasta ja jätteistä puhtaana. Poutasäällä on katu ja jalkakäytävä ennen lakaisemisen aloittamista kunnollisesti kostutettava vedellä. Kuinka usein ja mihin vuorokaudenaikaan lakaiseminen on toimitettava, määrää Maistraatti terveydenhoitolautakunnan esityksestä.

Jos katua annetun määräyksen mukaan käytetään pika- tai kuorma-ajurien tai automobiilien vartouspaikkana, on vartouspaikan puhtaanapito kaupungin asia.

2 §.

Mitä 1 §:ssä säädetään yksityisen katuosan puhtaanapidosta olkoon myös voimassa kaupungin asiana olevasta katujen, yleisten paikkain, viertoteiden ja teiden puhtaanapidosta.

Kauppatorit ja muut yleiset paikat, missä kaupppaa käydään jonakin aikana päivästä, on kaupungin toimesta kohta kaupan lakattua puhdistettava.

3 §.

Talonomistaja on velvollinen pitämään pihamaansa siihen kuuluvine palokatuineen, solineen, valopihoineen, porttikäytävineen ja valokaivoineen puhtaana liasta ja jätteistä sekä katsomaan, että porraskäytävät, kellarit ja kellarikäytävät ynnä ulla-kot ja ulkokuoneet pidetään siistissä ja terveydelliseltä kannalta tyydyttävässä kunnossa.

Kun terveydenhoitolautakunta pitää desinfiointia tarpeellisena, on talonomistajan se käskystä toimitettava.

Talonomistajan on myös niin toimittava, että talo mikäli mahdollista pysyy puhtaana rotista.

4 §.

Pihamaa, missä hevosia tavallisesti seisotetaan, on oleva laskettu asfaltilla tai muulla vettä läpäisemättömällä aineella ja, kun vuodenaika sallii, päivittäin huuhdeltava vedellä.

5 §.

Talonomistaja on velvollinen katsomaan, että tonttiin kuuluvat laskujohdot ovat asianmukaisessa kunnossa.

6 §.

Mukavuuslaitoksessa (makissa), joka ei ole laitettu vesiklosetiksi, tulee olla tiiviit ja helposti siirreltävät, tarkoituksenmukaisesti asetetut astiat tai säiliöt sekä kiinteiden että neste-
mäisten ulostysten kokoomiseksi; kuitenkin saatakoon virtsa, missä voi käydä päinsä, makki-istuminen alaisesta kulpostasta läh-
teistä tiiviistä putkista johtaa välittömästi laskukanavaan.

Huoneita, joihin vastamainittuja makkiastioita tai säiliöitä on asetettu, älköön muuhun tarkoitukseen käytettävä.

7 §.

Käymälässä (pissoirissa) tulee olla laskujohtoon päätyvä johto sekä asfaltista tai muusta vettä läpäisemästä aineesta oleva lattia. Niinikään tulee käymälän seinäin vähintään yhden ja neljännesmetrin korkeudelta olla sen laatuista aineesta tai sillä päällystetyt.

8 §.

Mukavuuslaitokset ja käymälät on pidettävä puhtaina. Niinikään on sopivalla tavalla pidettävä huolta ilmanvaihdoista, niin että pahaa hajua ei pääse niistä leviämään.

9 §.

Perkkeiden, rikkojen ja muiden jätteiden kokoomiseksi pitää kussakin talossa olla kaksi eri, maanpinnan yläpuolella

sijaitsevaa, erillistä ja kannellista säiliötä, toinen perkkeitä eli keittiö- ja muita pian mätäneviä tähteitä ja toinen rikkoja ja roskia, niinkuin paperia, läkkitölkkejä, lasia, posliinia, kelvottomiksi käyneitä talouskaluja ja vaatteita y. m. varten.

Perkesäiliönä käytettäköön ainoastaan tiivistä, helposti siirreltävää metallilevyastiaa asetettuna vettä läpäisemättömälle alustalle. Tarpeen vaatiessa tulee perkesäiliöitä olla useampia.

Kiinteää eläimenlantaa, joka on koottu tallista tai pihalta, missä hevosia tai elukoita tavallisesti seisotetaan, älköön kuitenkaan pantako kumpaiseenkaan vastamainituista säiliöistä, vaan ainoastaan lantakammioon tai erikoisesti tätä tarkoitusta varten asetettuun erilliseen laatikkoon, jonka tulee olla vedenpitävä. kannellinen sekä asetettu vedenpitävälle alustalle niin korkealle siitä, että helposti pääsee puhdistamaan laatikon alaista paikkaa, Sekä lantakammion että lantalaatikon tulee olla varustettu niin korkealla, tarkoituksenmukaisesti laitetulla vaihtoputkella, että se ulottuu vähintään metrin yläpuolelle lähinnä sijaitsevan asuinrakennuksen katonrajaa.

Katurikat on koottava lantakammioon tai lantalaatikkoon, jos semmoinen on, mutta muussa tapauksessa rikkasäiliöön.

Edellä olevain määräysten mukaiset säiliöt ja laatikot on sijoitettava semmoiseen paikkaan tontilla, ettei terveydellisiä haittoja synny.

10 §.

Tallista tuleva nestemäinen lika on, jos sopivasti voi käydä päinsä, johdettava laskukanavaan tai myös koottava turvepehkuu tai muuta yhtä sopivaa ainetta käyttämällä. Jälkimmäisessä tapauksessa se on säilytettävä yhdessä kiinteän lian kanssa.

11 §.

Laskujohton, likakaivon, mukavuuslaitoksen, vesiklosetin, tallin ja lantakammion samoin kuin, jos laskujohto puuttuu, hylkyvesi- ja virtsasäiliön rakentamisesta ja laittamisesta olkoon voimassa mitä kaupungin rakennusjärjestyksessä tästä säädetään.

12 §.

Rikkoja, roskia, perkkeitä, käytettyä vettä, virtsaa, lantaa tai muuta likaa älköön viskattako, kaadettako älköönkä johdettako

muuanne kuin niihin paikkoihin, mitkä tämän luvun määräysten mukaan ovat sitä varten tarkoitettut.

Likaa ja muita jätteitä saa panna varastoon ainoastaan sitä varten osotettuihin paikkoihin.

Eläimenlantaa saa kuitenkin käyttää puutarhain ja yleisten puistojen lannoitusaineena, jos se heti mullataan tai ainoastaan lyhyeksi ajaksi pannaan varastoon sillä tavoin, ettei siitä lähtevä haju vaivaa lähellä asuvia. Kaupungin omistamalle, viljeltäväksi luovutetulle alueelle saatakoon sen lannoittamiseksi tarvittavia jätteitä ja lantaa panna varastoon ainoastaan sillä tavoin, ettei terveydellisiä haittoja synny eikä varastosta lähtevä haju vaivaa lähellä asuvia.

13 §.

Mukavuuslaitoksesta sekä 9 §:ssä mainituista kokoomispai-koista on lika ja jätteet kuljetettava pois tarpeen mukaan ja vähintään kerran viikossa. Makkiastiain tyhjentäminen nouto-paikalla olkoon kielletty.

Likakaivo samoin kuin 11 §:ssä mainittu säiliökin on täy-dellisesti puhdistettava vähintään kahdesti kuukaudessa. Siivilään kerääntyneet kiinteät jätteet on poistettava niin usein, kuin siis-teys vaatii, ja vähintään kerran päivässä.

Perkkeiden ja lian kuljettamiseen saa käyttää ainoastaan tiivistä ajoneuvoa tai tiivistä astiaa, joissa kumpaisessakin on tarkasti sulkeutuva kansi.

Aluksen, jota käytetään lian kuljettamiseen, tulee olla kansi-tettu tai tarkasti sulkeutuvalla kannella peitetty.

14 §.

Jos joku on välipuheen nojalla ottanut talonomistajan puh-taanapitovelvollisuuden toimekseen, vastatkoon aina ensi kädessä mainitun velvollisuuden täyttämistä.

15 §.

Mitä tässä luvussa erittäin säädetään tontista tai talosta on soveltuvilta kohdin voimassa vuokratontista ja muusta vahvis-tetun kaupunginaseman alueen ulkopuolella sijaitsevasta raken-netusta paikasta; kuitenkin saakoon terveydenhoitolautakunta suoda semmoisia huojennuksia, kuin olojen harkitaan vaativan.

II LUKU.

Elintarvekauppa.

Yhteisiä määräyksiä.

1 §.

Elintarpeiden, joita pidetään kaupan, tulee olla puhtaita; ne eivät saa olla vierailia aineilla sekotettuja, eivät myöskään terveydelle vaarallisia aineita käyttämällä säilytettyjä, pilaantuneita eikä muutoin ihmisravinnoksi kelvottomia tai terveydelle vahingollisia.

2 §.

Elintarpeiden myynnissä, säilytyksessä ja kuljetuksessa on puhtautta tarkoin noudatettava.

Sitä varten on sekä itse myyntihuone ynnä mitä siihen kuuluu, niinkuin eteiset, portaat ja porraskäytävät, että myös varastohuoneet, tavarasuojat ja kellarit, samoin kuin ajoneuvot ja muut kuljetuksessa käytettävät kalut pidettävä puhtaina ja siisteinä. Myytäessä taivasalla olevalta paikalta, kojusta tai aluksesta olkoon sama noudatettavana sellaiseen myyntipaikkaan ja sen välittömään lähistöön nähden. Niinikään on hyllyt, laatikot, myyntipöydät, astiat, mitat sekä punnitus- ja muut myynnissä, säilytyksessä tai kuljetuksessa käytettävät kalut pidettävä puhtaina.

Sellaisessa kaupassa syntyvät jätteet on koottava erityiseen säiliöön, joka on tarpeen mukaan ja vähintään kerran päivässä tyhjennettävä.

3 §.

Myytäväksi aiottuja elintarpeita ei saa säilyttää välittömästi maassa eikä lattialla, vaan astiassa tai laatikossa tai muutoin sillä tavoin, ettei tavara eikä maa tai lattia likaannu. Sen ohessa on elintarpeet sopivalla tavalla suojeltava kärpäisten likaamiselta.

4 §.

Jos ostajain sallitaan koettaa tavaraa, niinkuin maitoa, voita, kalanmätiiä ja semmoista, on koetus tehtävä astialla, lusikalla.

tai muulla välineellä. Sitä varten olevaa välinettä ei saa käyttää tavaraa varastosta otettaessa eikä siihen pantaessa, ja on se käyttämisen jälkeen joka kerta huolellisesti puhdistettava. Mitä kokeuksen jälkeen välineeseen on jäänyt, älköön sekotettako kaupan pidettävään tavaraan.

5 §.

Elintarpeiden kääreeksi on käytettävä puhdasta pussia tai puhdasta käärepaperia. Missä määrin hylkypaperia saa tähän tarkoitukseen käyttää, on terveydenhoitolautakunnan asia määrätä.

6 §.

Elintarpeiden myynnissä toimivan henkilön tulee noudattaa puhtautta sekä työtä suorittaessaan olla puettuna puhtaaseen, vaaleaan ja pestävään, hihalliseen esiliinaan.

7 §.

Kielletty olkoon kaupungin toreilla kaupan pitämästä lihaa, makkara- ja muita lihatavaroita, verta, kynittyä siipikarjaa, kynittyä tai nyljettyä riistaa, voita, juustoa, leipää, jauhoja ja suurimoja.

Muita elintarpeita saatakoon kaupungin toreilla myydä ainoastaan tähän tarkoitukseen sopivilta myyntipöydiltä.

Mitä ensimmäisessä kappaleessa säädetään ei tarkoita sellaista elintarpeiden myyntiä, joka voimassa olevan elinkeinolain 8 §:n ensimmäisen kappaleen mukaan on yhteiselle kansalle ja tilanhaltijoille maalla sallittu; kuitenkin on sellaista toimittava osotetuilla myyntipaikoilla, ja ovat tämän luvun määräykset soveltuvilta kohdin siinä noudatettavina.

Kaupungin kaduilla älköön elintarpeita kaupan pidettäväksi, paitsi sikäli kuin sellaista kauppa asianmukaisella luvalla harjoitetaan kojussa tai määrätyllä paikalla.

8 §.

Tuoreen kalan, lukuun ottamatta silakoita, kuoreita ja muuta pikkukalaa, tulee olla teurastettu, ellei sitä elävänä säilytetä puhdasta vettä sisältävässä astiassa.

Jos eläviä kaloja säilytetään sumpuissa, on nämä kiinnitettävä terveydenhoitolautakunnan hyväksymään paikkaan.

Ruokatavaramyymälät.

9 §.

Ruokatavaramyymälän seinäin ja katon tulee olla maalatut vaalealla öljyvärillä tai varustetut vaaleanvärisellä, pestävällä päällystyksellä. Lattian tulee olla laskettu vettä läpäisemättömällä aineella ja sen laatuinen, että se helposti voidaan puhdistaa. Myyntipöydän ja muun sisustuksen tulee niinkään olla väriltään vaalea ja mutoin sitä laatua, että sen helposti voi puhdistaa.

Sen ohessa tulee myymälässä olla tarkoituksenmukainen ilmavaihtolaite.

Myymälässä tulee olla sekä yleisön että myymäläpalvelijaston varalle tarkoituksenmukaisia ja helposti käytettävissä olevia sylkylaatikkoja, jotka on päivittäin puhdistettava. Sitä paitsi tulee myymäläpalvelijastoa varten olla puhdasta pesuvettä ja saippuaa sekä siistejä, kuivia pyyheliinoja.

Tavarasuojain, kellarien, säilytys- ja varastohuoneiden, joissa ruokatavaroita säilytetään, tulee olla kuivat ja hyvin tuuletetut sekä, kun terveydenhoitolautakunta tavarain laatuun nähden tarpeelliseksi harkitsee, varustetut pestävillä seinillä ja katolla.

10 §.

Ruokatavaramyymälää siihen kuuluvine säilytyshuoneineen ei saa käyttää asuntona, makuuhuoneena eikä keittiönä eikä sellaisten tavarain kauppaamiseen eikä varastoonpanoon, joiden läheisyys voi ruokatavaroita liata tai pilata taikka niihin saattaa vieraan hajun tai maun, eikä se myöskään saa olla toisen huoneen yhteydessä sillä tavoin, että siitä voi syntyä terveydellisiä haittoja.

Ruokatavaramyymälässä ei saa kaupan pitää eikä säilyttää perunoita eikä juurikasveja, ellei tarpellisiin toimenpiteisiin ole ryhdytty muiden ruokatavarain suojelemiseksi näiden aikaansaamalta likaantumiselta.

11 §.

Tämän luvun 9 ja 10 §:n määräykset koskevat niinkään myymälää, jossa siirtomaatavarain ja hedelmäin kauppaa harjoitetaan.

12 §.

Perunain ja juurikasvien kaupasta sekä yksinomaan vihan-
nesten ja juurikasvien kauppaa varten olevasta myymälästä ovat
tämän luvun määräykset ainoastaan soveltuvilta kohdin voimassa.

Lihakauppa.

13 §.

Myymälässä, jossa tuoretta lihaa tai tuoretta silavaa myy-
dään, älköön sen lisäksi pidettävä kaupan älköönkä säilytettävä
muita tavaroita kuin lihatavaroita, verta, kynittyä tai nyljettyä
riistaa, kynittyä siipikarjaa, munia, hunajaa, leipää, juustoa, voita,
luvallisia voivastikkeita, laserretusta savesta tehdyistä tai lasi-
sissa taikka posliinisissa, ilmatiiviisti suljetuissa astioissa säily-
tettyjä ravintoaineita sekä virvokejuomia pulloissa, joita viimeksi
mainittuja älköön kuitenkaan itse myymälässä säilytettävä va-
suissa eikä laatikoissa. Juusto, jota sellaisessa myymälässä pide-
tään kaupan, on säilytettävä umpinaisessa juustokaapissa.

Tuoreen lihan, jota myymälässä pidetään kaupan, tulee olla
peitetty valkealla, puhtaalla, pestävällä kankaalla tai sentapai-
sella aineella. Lihan ripustamista varten myymälässä tai varasto-
huoneessa olevain koukkujen tulee olla galvanoituja tai tinattuja
ja mikäli mahdollista niin sijoitettuja, että liha riippuu vapaasti.

14 §.

Makkara- ja muita lihavalmisteita älköön värjättyinä pi-
dettävä kaupan.

15 §.

Myytaväksi aiottua lihaa ja silavaa saa kuljettaa ainoastaan
sopivissa ajoneuvoissa ja on kuljetettaessa pidettävä yltäänään
katetussa, puhtaassa säiliössä tai hyvin verhottuna valkealla,
puhtaalla, pestävällä kankaalla tai sen tapaisella aineella.

16 §.

Lihakaupasta olkoon muutoin voimassa mitä lihantarkastuk-
sesta on säädetty.

Lihamyymälään kuuluvassa säilytyshuoneessa älköön tarkastamatonta lihaa pidettävä varastossa.

Voikauppa.

17 §.

Kaupan pidetyn meijerivoin rasvapitoisuuden tulee olla vähintään 80 % sekä kotona kirnutun eli niin sanotun maatiaisvoin rasvapitoisuuden vähintään 76 %.

Voin vesipitoisuus älköön olko 16 % suurempi, jos voi on suolattua, älköönkä 18 % suurempi, jos voi ori suolaamatonta. Voita, jonka vesipitoisuus on suurempi, ei kuitenkaan yli 20 %:n, saatakoon kuitenkin pitää kaupan „vesivoin“ nimisenä.

18 §.

Kielletty olkoon myymästä voita, johon on sekoitettu muita säilytysaineita tai kemikallioita kuin keittosuolaa. Yleisesti käytetyllä, vaarattomalla väriaineella värjättyä voita saatakoon kuitenkin pitää kaupan.

19 §.

Myymälässä, jossa voita myydään, saatakoon sen ohessa pitää kaupan tai säilyttää ainoastaan maitoa ja kermaa, maidosta tai kermasta valmistettuja tuotteita, luvallisia voivastikkeita, leipää, munia, hunajaa, laserretusta savesta tehdyistä tai lasisissa taikka posliinisissa, ilmatiiviisti suljetuissa astioissa säilytettyjä ravintoaineita sekä virvokejuomia pulloissa, joita viimeksi mainittuja älköön kuitenkaan itse myymälässä säilytettävä vasuissa eikä laatikoissa. Sellaisessa myymälässä saatakoon kuitenkin myös lihaa, lihatavaroita ja verta sekä kynittyä tai nyljettyä riistaa ja kynittyä siipikarjaa myydä, jos myymälässä ei pidetä kaupan maitoa tai kermaa. Juusto, jota sellaisessa myymälässä pidetään kaupan, on säilytettävä umpinaisessa juustokaapissa.

Maito- ja kermakauppa.

20 §.

Maitokauppaa saa harjoittaa ainoastaan:
1:ksi erityisessä maitomyymälässä;

2:ksi erittäin osotetuilla myyntipaikoilla; sekä

3:ksi lähettämällä maitoa ostajan kotiin.

Mitä tässä osastossa säädetään maidosta olkoon noudatettavana kermaankin nähden, ellei muuta erittäin sanota.

21 §.

Jokaisen, joka haluaa harjoittaa maitokauppaa, tulee terveydenhoitolautakunnalle ilmoittaa se tahi ne karjat tai meijerit, mistä kaupan pidetty maito saadaan. Jos maidon toimittaa välikauppias, on tavaranhankkijakin ilmoitettava. Samanlainen ilmoitus on tehtävä, kun uusi tavaranhankkija otetaan.

22 §.

Maidon myyntiä tai käsittelyä varten aiotun huoneiston tulee olla terveellinen, valoisa, tilava ja tarkoituksenmukaisesti sisustettu sekä muutoin sen laatuinen, kuin tämän luvun 9 §:ssä on sanottu. Sellaista huoneistoa ei saa käyttää asuntona, makuuhuoneena, keittiönä eikä läpikäytävänä, eikä se myöskään saa olla semmoisen huoneen välittömässä yhteydessä, joka voi haitallisesti vaikuttaa maidon laatuun.

Maitomyymälän tulee olla varustettu nimikilvellä, joka selvästi ilmaisee liikkeen laadun ja omistajan nimen tai toiminnimen.

Maidon säilytyshuoneeseen nähden on noudatettavana mitä tämän luvun 9 §:n viimeisessä kappaleessa säädetään.

23 §.

Astiat, joissa myytäväksi aiottua maitoa säilytetään tahi kuljetetaan, sekä muut maidon kanssa kosketuksiin tulevat tarvikkalut on pidettävä puhtaina, ja tulee niiden olla valmistetut aineesta, joka ei anna maidolle hajua eikä makua eikä myöskään saata siihen terveydelle haitallisia aineksia.

Säilytys- ja kuljetusastiat tulee olla tiiviisti sulkeutuvat. Myytäessä käytettävissä mitta-astioissa ja kipoissa tulee olla sopivat kädensijat, niin että kokonaan vältetään käsin tahi käsivarsin koskemasta maitoon tahi maitoastian sisäseiniin.

Maitoa ulkosalla myydessään tulee jälleenmyyjän säilyttää sitä sen laatuudessa umpinaisessa astiassa, kuin terveydenhoitolautakunta tarkoitukseen hyväksyy.

Pidettäessä kaupan maitoa taikka valmistetta, jossa maito on pääosana, tulee astian, josta tavaraa myydään, olla varustettu ilmoituksella, että tavara on joko kuorimatonta maitoa, kuorittua maitoa, separoitua maitoa, kermaa, kuohukermaa, ternimaitoa, piimää, kirnupiimää, yoghurtia, kefiriä t. m. s., tai on siitä ilmoitettava näkyvässä paikassa olevalla selvällä julkipanolla.

24 §.

Kielletty on myymästä tai myytäväksi säilyttämästä maitoa:

1:ksi mikä tietävästi on peräisin eläimestä, joka sairastaa sellaista tautia, että se, kuten todettava tuberkulosi, perunarutto, turpa- ja sorkkatauti, utare- ja emäntulehdus, myrkytys, pahanlainen ripuli tai muu kuumeen yhteydessä oleva tauti, voi haitallisesti vaikuttaa maidon laatuun. Maitoa eläimistä, jotka ovat reageeranneet tuberkulinilla tutkittaessa, mutta muutoin eivät näytä tuberkulosin tuntomerkkejä, saa myydä ainoastaan, jos se on kuumennettu sillä tavoin, kuin voimassa olevassa asetuksessa tarttuvain kotieläintautien ehkäisemisestä säädetään. Astian, jossa sellaista maitoa pidetään kaupan, tulee olla varustettu selvällä ilmoituksella, että maito on pastöroitu;

2:ksi eläimestä, jota sisällisesti tai ulkonaisesti on hoidettu lääkkeillä, jotka voivat mennä maitoon ja siten tuottaa sille vahingollisia ominaisuuksia;

3:ksi johon on sekotettu vettä, tärkkelystä, säilytys- tai muita vieraita aineita;

4:ksi joka näöltään, hajultaan tai maultaan poikkeaa tavallisesta; tahi

5:ksi jossa on likaa enemmän kuin 8 milligrammaa maitolitraa kohti.

Mitä edellä on säädetty on myös noudatettavana 23 §:ssä mainittuihin valmisteihin nähden.

25 §.

Kaupan pidettävän maidon ja kerman tulee kestävyyyteen ja happamuuteen nähden täyttää terveydenhoitolautakunnan vahvistamat vaatimukset sekä sisältää:

- a) kuorimattoman maidon vähintään 3 % rasvaa;
- b) kuoritun maidon vähintään 0.5 % rasvaa;
- c) separoidun maidon vähintään 8 % kiinteitä aineksia;

d) kerman vähintään 15 % rasvaa; sekä

e) kuohukerman vähintään 25 % rasvaa.

Maitoa, josta on poistettu jokin osa sen luonnollisista aineksista tai johon on sekotettu kuorittua maitoa, ei saa kuorimattomana pitää kaupan eikä myydä.

Maitoa eläimistä, jotka ovat poikineet viimeksi kuluneiden viiden vuorokauden kuluessa, ei saa sekottaa muuhun maitoon.

26 §.

Maitoa ei saa terveydenhoitolautakunnan luvatta myydä lastenmaitona, tarkastettuna maitona eikä muuten niin nimitetynä, että yleisö voi saada sen käsityksen, että se maito on laadultaan erikoisen hyvää.

Myönnettäessä lupaa siten nimitetyn maidon myymiseen noudatettakoon:

1:ksi että hakemuksen oheen on pantu ilmoitus siitä tai niistä karjoista, joista maito saadaan;

2:ksi että laillinen lääkäri valvoo, että navetassa ja maidon käsittelyssä toimiva henkilökunta ei sairasta tarttuvaa tautia;

3:ksi että karjaa ja maitotaluoteen kuuluvia laitoksia valvoo laillinen eläinlääkäri, joka katsoo, että terveydelliset olot ovat täysin tyydyttävät ja kaikki karjaan kuuluvat eläimet terveitä sekä että maitoa käsitellään täysin tyydyttävällä tavalla; samoin kuin

4:ksi että maidossa on vähintään 3,4 % rasvaa ja että eläinten ruokinnassa ja hoidossa sekä maidon käsittelyssä ja myynnissä noudatetaan terveydenhoitolautakunnan ehkä antamia erikoismääräyksiä.

Maitoa, joka on pastöroitu tai steriloitu umpinaisissa säiliöissä, samaten kuin maitoa, joka ilmoitetaan muutoin jollakin erikoisen turvaavalla tavalla käsitellyksi, ei myöskään saa myydä, ennenkuin terveydenhoitolautakunta on siihen antanut luvan sekä vahvistanut ne lähemmät ehdot ja määräykset, joita on noudatettava.

27 §.

Maitomyymälässä älköön paitsi maitoa ja kermaa sekä niistä valmistettuja tuotteita pidettäväksi kaupan eikä säilytettäväksi muuta kuin luvallisia voivastikkia, leipää, munia, hunajaa,

laserretusta savesta tehdyissä tai lasisissa taikka posliinisissa, ilmatiiviisti suljetuissa astioissa säilytetyjä ravintoaineita sekä pulloihin pantuja virvokejuomia, joita viimeksi mainittuja ei kuitenkaan saa itse myymälässä säilyttää vasuissa eikä laatikoissa. Juusto, jota sellaisessa myymälässä pidetään kaupan, on säilytetävä umpinaisessa juustokaapissa.

28 §.

Maidonkäsittelyssä toimivain henkilöjen tulee olla puettuina vaaleisiin, pestäviin, lyhythihaisiin tai ihomyötäisillä irtohihoilla varustettuihin työpukuihin. Maitokaupassa työskentelevä henkilökunta ei saa toimittaa muiden kuin 27 §:ssä mainittujen tavarain myyntiä.

29 §.

Kun aihetta ilmaantuu, voi terveydenhoitolautakunta velvoittaa maitokuppiaan määräjän kuluessa näyttämään eläinlääkärin antaman, lautakunnan vahvistaman kaavakkeen mukaan laaditun todistuksen eläinten terveydentilasta, hoidosta ja ruokinnasta sekä muista karjaa ja maidonkäsittelyä koskevista seikoista. Jollei määräystä nuodateta, kieltäköön lautakunta toistaiseksi Helsingin kaupungissa myymästä maitoa siitä karjasta,

30 §.

Jos lavantautia, tulirokkoa, kurkkumätää tahi muuta tarttuvaa tautia on ilmestynyt karjatilalla, meijerissä tahi kokoomispaikalla, mistä maitoa kaupunkiin toimitetaan, tai jos on aihetta epäillä sellaisia tauteja ilmaantuneen, olkoon myyjä samoin kuin sekin, joka tavarahan toimittaa kaupunkiin myytäväksi, velvollinen siitä viivyttlemättä ilmoittamaan terveydenhoitolautakunnalle, jonka asia on harkintansa mukaan toistaiseksi kieltää lähettämästä maitoa sieltä kaupunkiin.

31 §.

Maidonkuljetukseen kaupungissa käytettyjen maitokaupiaan ajoneuvojen tulee olla varustetut nimikilvellä, jossa on omistajan nimi tai toiminimi sekä osote. Sellaisilla ajoneuvoilla ei saa kuljettaa aineita, jotka voivat niitä liata.

32 §.

Terveyspoliisi pitääköön tärkeänä, kun syytä siihen on, käydä niissä navetoissa, meijereissä tai kokoomispaikoissa, mistä maitoa kaupunkiin tuodaan, tutkiakseen näiden paikkain ja niiden lähistön terveydellisiä oloja. Jos omistaja sellaista tutkimusta vastustaa tai vaikeuttaa, ilmoittakoon terveyspoliisi siitä terveydenhoitolautakunnalle, jonka tulee ryhtyä asianhaaran vaatimiin toimenpiteisiin.

33 §.

Mitä edellä 20, 23, 24, 25, 26 ja 30 §:ssä on sanottu, olkoon noudatettavana sellaisessakin maidonmyynnissä, jota maaseudun yhteinen kanssa ja tilanomistajat voimassa olevan elinkeinolain 8 §:n johdosta ovat oikeutetut erityistä ilmoitusta tekemättä harjoittamaan kaupungin alueella.

Leipäkauppa.

34 §.

Leivän ja konditoriatavarain myynti olkoon luvallinen ainoastaan:

- 1) leipämyymälässä, konditoriassa tahi kotileipomossa;
- 2) tämän luvun 13, 19 ja 27 §:ssä mainitussa myymälässä, samoin kuin muussakin ruokatavaramyymälässä, jos terveydenhoitolautakunta sen on sallinut, ja niillä ehdoilla, mitkä lautakunta luvan myöntäessään on nähnyt hyväksi vahvistaa;
- 3) siirtomaatavaramyymälässä ja siihen verrattavassa kauppa-puodissa; sekä
- 4) tämän luvun 7 §:n kolmannessa ja neljännessä kappaleessa mainitussa kaupassa.

III LUKU.

Elintarve- ja juomatavarain valmistus.

1 §.

Huoneen, jossa elintarpeita tai juomatavaroita aiotaan myytäväksi valmistaa, tulee seinäin, katon, lattian ja sisustuksen

puolesta täyttää II luvun 9 §:n ensimmäisessä ja toisessa kappaleessa säädetyt vaatimukset.

Jos työn laatuun nähden on tarpeellista, tulee lattiassa olla likaveden laskujohto, jota paitsi huoneessa tulee olla laite vesihöyryn poisjohtamiseksi.

Säilytys- ja varastohuoneesta on voimassa mitä II luvun 9 §:n viimeisessä kappaleessa säädetään.

2 §.

Työhuone siihen kuuluvine säilytys- ja varastohuoneineen, käytävineen, eteisineen ja portaineen sekä työ- ja varastohuoneissa olevat esineet samoin kuin valmistuksessa käytetyt kalut ja koneet on pidettävä puhtaina.

3 §.

Työhuonetta siihen kuuluvine säilytys- ja varastohuoneineen ei saa käyttää makuuhuoneena, ruokailuhuoneena eikä keittiönä, eivätkä ne myöskään saa olla toisen huoneen yhteydessä sillä tavoin, että siitä voi syntyä terveydellisiä haittoja.

4 §.

Työ-, säilytys- tai varastohuoneessa älköön vaatteita säilytettävä älköönkä sinne kuivumaan ripustettako.

Henkilökunnan käytettävänä tulee olla puhdasta pesuvettä ja saippuaa sekä siistejä, kuivia pyyheliinoja.

5 §.

Kussakin työhuoneessa tulee olla riittävä määrä tarkoitukseenmukaisia sylkyastioita, jotka on päivittäin puhdistettava.

6 §.

Valmistuksessa käytetyn raaka-aineen ja muiden aineksien tulee terveydelliseltä kannalta olla täysin hyviä laadultaan sekä suojattuina tomulta, kosteudelta, tuhoeläimiltä y. m.

Tarkastamatonta lihaa älköön pidettävä varastossa lihavarain valmistushuoneessa eikä sellaiseen työhuoneeseen kuuluvassa säilytys- tai varastohuoneessa.

7 §.

Elintarpeiden ja juomatavarain valmistuksessa älköön sakinia eikä terveydelle haitallisia lisäkkeitä tai säilytysaineita käytettävä. Kuitenkin olkoon luvallista hiilihappoisten vesien valmistuksessa käyttää sakinia, mutta on siinä tapauksessa astia, jossa juoma pidetään kaupan, varustettava selvällä merkillä siitä, että juoman valmistuksessa on käytetty sakinia.

Ruokatavarain värjäys, joka on omansa salaamaan tavarain vajanarvoista laatua, olkoon niinikään kielletty.

8 §.

Elintarpeiden ja juomatavarain valmistuksessa toimivien henkilöjen tulee noudattaa puhtautta ja työtä suorittaessaan olla puettuina puhtaisiin, vaaleisiin, pestäviin vaatteisiin sekä samantyyppiseen lakkiin.

9 §.

Tupakoiminen työ- ja varastohuoneessa olkoon kielletty.

10 §.

Valmistuksessa syntyneitä jätteitä älköön säilytettävä työ-, säilytys- eikä varastohuoneessa, ei myöskään näiden huoneiden välittömässä yhteydessä olevissa huoneissa tai käytävissä.

11 §.

Hiilihappoisten vesien valmistuksessa, pulloonpanossa ja tarjoilussa käytettävien koneiden ja putkien tulee olla senlaatuiset, etteivät ne voi saattaa vettä terveydelle vahingolliseksi. Sitä varten pitää hiilihappoisen veden yhteyteen tulevain messinki- ja kuparipintain olla päällystetyt tinalla, hopealla tai muulla yhtä hyvällä aineella.

12 §.

Hiilihappoisten vesien valmistukseen käytettävä ainoastaan tislattua vettä tai vettä, joka kemiallisesti ja bakteriologisesti tutkittaessa on huomattu tyydyttävän puhtaaksi.

13 §.

Mitä tässä luvussa sanotaan, olkoon soveltuvilta kohdin noudatettavana väkiviinajuomain, viinien ja miedompain juovutusjuomain sekä mallasjuomain valmistuksessakin.

14 §.

Jos elintarpeiden tai juomatavarain valmistusta myytäväksi harjoitetaan ainoastaan niin vähäisin määrin, että sen voi asettaa kotiteollisuuden veroiseksi, olkoon terveydenhoitolautakunnalla valta suoda sellainen huojennus tämän luvun määräyksistä, kuin tarpeelliseksi katsoo.

IV LUKU.

Ravintolat, ruokalot ja kahvilat.

1 §.

Ruokalaksi tai ravintolaksi, kansankeittiöksi, kahvilaksi, konditoriaksi tai muun sellaisen liikkeen harjoituspaikaksi aiotussa huoneistossa tulee keittiön ja ruokakomerojen seinäin ja katon olla maalatut vaalealla öljyvärillä taikka päällystetyt pestävällä, vaaleanvärisellä aineella sekä lattiaain lasketut vettä läpäisemättömällä aineella. Ruokasalissa ja tarjoiluhuoneessa on pestävää päällyysainetta tai öljymaalausta käytettävä vähintään 1.8 metrin korkeudelle lattiasta. Kun haitatta voi käydä pänsä, on terveydenhoitolautakunta kuitenkin oikeutettu sallimaan poikkeuksen viimeksi mainitusta määräyksestä.

2 §.

Huoneisto siihen kuuluvine kellareineen ja varastohuoneineen on pidettävä hyvin tuuletettuna ja puhtaana.

3 §.

Huonetta, jossa ruokaa laitetaan, tarjoillaan tai säilytetään, ei saa käyttää makuuhuoneena.

4 §.

Henkilöiden, jotka palvelevat sellaisessa liikkeessä kuin tässä luvussa mainitaan, tulee noudattaa puhtautta. Ruuanlaitossa toimivien tulee olla puettuina puhtaisiin, vaaleisiin ja pestäviin vaatteisiin sekä samanlaatuisen lakkiin.

5 §.

Ruuanlaitossa tai tarjoilussa käytetyt astiat ja kalut, samoin kuin siinä käytetyt hellit, pöydät ja hyllyt, on pidettävä puhtaina. Ruuanlaitossa syntyneitä tähteitä älköön säilytettävä keittiössä.

6 §.

Ruokalahuoneistoissa ja kansankeittiöissä tulee olla yleisön käytettävänä pesuhuone ja ravintoloissa sen lisäksi tarpeellinen määrä mukavuuslaitoksia, jotka viimeksi mainitut eivät saa olla niiden huoneiden välittömässä yhteydessä, joissa ruokaa tai juomaa laitetaan tai tarjoillaan.

1 §:ssä mainitussa huoneistossa tulee olla riittävä määrä tarkoituksenmukaisia helposti käytettävissä olevia sylkyastioita, jotka on päivittäin puhdistettava.

V LUKU.

Hotellit, matkustajakodit ja majapaikat.

1 §.

Hotelliksi, matkustajakodiksi tai majapaikaksi aiotussa huoneistossa pitää makuuhuoneen olla niin tilava, että kutakin makuusijaa kohti tulee vähintään 15 kuutiometriä ilmaa. Terveystieteiden lautakunnan asia on tämän perusteen mukaan vahvistaa se makuusijain luku, minkä kuhunkin huoneeseen saa sijoittaa.

Erityisestä hakemuksesta saakoon lautakunta kuitenkin, kun painavia syitä tutkitaan olevan, sallia sinne sijoittaa useampia makuusijoja, kuin edellä on sanottu; kuitenkin on majapaikassa makuusijat pidettävä vähintään 40 sm:n päässä toisistaan.

2 §.

Vieras- ja makuusuojat vuoteineen ja makuuvaatteineen, samoin kuin kylpyhuoneet, vaatesäiliöt, käytävät ja koridoorit y. m., on aina pidettävä puhtaina.

Vuodeliinat ja pyyheliinat on pantava puhtaat kullekin uudelle vieraalle.

3 §.

Huoneistossa pitää olla tarpeellinen määrä mukavuuslaitoksia. Yleinen mukavuuslaitos älköön olko makuuhuoneen välittömässä yhteydessä.

4 §.

Majapaikassa tulee seinäin olla joko öljyvärillä maalatut tai helposti pestävällä aineella päällystetyt sekä lattian olla helposti puhdistettavasta aineesta tai sellaisella aineella laskettu.

Sellainenkin huoneisto, missä kaupungissa oleskevalle yhteiselle kansalle korvauksetta annetaan tilapäinen yömaja, on pidettävä siistissä kunnossa.

VI LUKU.

Lastenkodit, lastenseimet ja lasten työkodit.

1 §.

Lastenkodiksi, lastenseimeksi, lasten työkodiksi tai muuhun sellaiseen tarkoitukseen aiotussa huoneistossa pitää huoneitten, joissa lapset oleskelevat, olla niin tilavat, että kutakin henkilöä kohti, joka yöllä tai enimmänsen osan päivästä huoneessa oleskelee, tulee vähintään 15 kuutiometrin ilmamäärä.

Huoneet on pidettävä hyvin tuuletettuina sekä puhtaina.

2 §.

Lastenkodissa ja lastenseimessä tulee kullakin lapsella olla erikoinen, tarkoituksenmukaisesti laitettu makuusijansa. Kuta-kin lasta varten tulee olla eri pyyheliina.

VII LUKU.

Parturilat ja kähertämöt.

1 §.

Parturilaksi tahi kähertämöksi aiotussa huoneistossa tulee olla öljymaalatut tahi pestävällä aineella päällystetyt seinät, minkä ohessa sen tulee olla hyvin tuuletettu ja puhtas.

2 §.

Henkilön, jolla on avonaisia haavoja tai paiseita, tarttuva hius-, parta- tahi ihotauti tahi muu tarttuva tauti, älköön sallittako työskennellä parturilassa eikä kähertämössä, ellei terveydenhoitolautakunta katso selvitetyn, että siitä ei ole tartunnan vaaraa eikä muuta haittaa.

3 §.

Sen, joka parturilassa tahi kähertämössä yleisöä palvelee, tulee olla puettuna vaaleaan, pestävään työnuttuun tahi kaapuun sekä ennen kähertämisen, tukanleikkuun tahi parranajon toimitamista joka kerta puhdistaa kätensä. Henkilökunnan saatavilla tulee olla puhdasta pesuvettä ja saippuaa sekä siistejä, kuivia pyyheliinoja.

4 §.

Pyyheliinat, käherryskaavut, suojukset ja muut käherryksessä, tukanleikkuussa tahi parranajossa käytäntöön tulevat tarvikkeet on pidettävä puhtaina ja kuivina. Työssä käytetty paperi tahi vanu on käytettyä hävitettävä. Tuolin selkänojaan sijoitettu asiakkaan pään tuki on verhottava suojelevalla päällyksellä, puhtaalla kutakin asiakasta varten.

Parturiloissa ja kähertämöissä tulee asiakkaiden varalle olla sen laatuista desinfiomisainetta kuin terveydenhoitolautakunta määrää.

Työssä syntyvät jätteet on, ellei niitä heti hävitetä, kerättävä tarkoituksenmukaisesti laitettuun säiliöön.

5 §.

Sakset, partaveitset, tukanleikkuukoneet, kammat, harjat, alunakivet, saippuaharjat ja muut käherrys-, tukanleikkuu- ja parranajokalut on joka kerta käyttämisen jälkeen heti tarkoituksenmukaisella tavalla puhdistettava.

6 §.

Henkilöt, joilla on tai joilla epäillään olevan tarttuva hius- tahi ihotauti päässä tahi joissa on syöpäläisiä, saakoon henkilökunta käännättää pois parturiloista tahi kähertämöistä.

Jos semmoisia henkilöjä kuitenkin palvellaan, on kaikki siinä käytetyt esineet tarkoituksenmukaisella tavalla puhdistettava ja desinfioitava, ennenkuin niitä uudestaan käytetään.

VIII LUKU.

Kylpylät ja uimahuoneet.

1 §.

Sauna tai muu kylpylä on pidettävä kaikista kohdin puhtaana. Omistajan tai haltijan tulee katsoa, että tarpeellinen ilmanvaihto on olemassa sekä että laitoksessa yleisön käytettäväksi annetut huopapeitteet, pyyheliinat, lakanat, vihdat, kylpyharjat, kylpyniini ja muut kylpytarvikkeet ovat puhtaat, samoin kuin ettei käytettyjä tarvikkeita uudelleen käytetä, ennenkuin ne on kunnollisesti puhdistettu. Kylpyamme on jokaisen kylvyn jälkeen tyhjennettävä ja puhdistettava.

2 §.

Henkilö, jolla on vetistävä tai märkivä haavoittuma tai tarttuva tauti, älköön palvelko yleisöä kylpylässä.

3 §.

Edellä olevat kylpylää koskevat määräykset ovat soveltuville kohdin voimassa yleisön käytettäväksi aiottuihin uimahuoneisiin nähden.

Ennen sellaisen uimahuoneen rakentamista on terveydenhoitolautakunnalta hankittava laitoksen vastaisen paikan hyväksyminen.

IX LUKU.

Yleisiä määräyksiä liikkeestä, josta II—VIII luvussa puhutaan.

1 §.

Huonetta tai huoneistoa, jota on aikomus käyttää elintarvemyymälänä tai myytäväksi aiottujen elintarpeiden säilytys- tai varastohuoneena;

elintarpeiden tahi juomatavarain valmistukseen tai säilytys- tai varastohuoneena sellaisessa elinkeinossa;

ruokalana tai ravintolana, kansankeittiönä, kahvilana tai konditoriana taikka muun sellaisen liikkeen harjoituspaikkana; hotellina, matkustajakotina tai majapaikkana;

lastenkotina, lastenseimenä tai lasten työkotina;

parturilana tai kähertämönä; taikka

saunana tai muuna kylpylänä,

älkөөn tarkoitukseensa käytettävä, ennenkuin terveydenhoitolautakunta haltijan kirjallisen ilmoituksen johdosta on huoneen tai huoneiston hyväksynyt.

Huoneisto hyväksytään, jos se havaitaan niin laitetuksi, kuin tässä terveydenhoitojärjestyksessä sanotaan, sekä täyttää voimassa olevassa rakennusjärjestyksessä terveydenhoidon kannalta säädetyt ehdot.

2 §.

Jos maitomyymälä siirtyy uudelle omistajalle, on ilmoitus siitä heti tehtävä terveydenhoitolautakunnalle. Samoin on menettävä huoneeseen nähden, jossa myytäväksi aiottua maitoa käsitellään tai säilytetään, vaikka huone ei kuulukaan maitomyymälään.

3 §.

Terveydenhoitolautakunta voi suoda jollekin liha-, voi- tai maitomyymälän omistajalle luvan myymälässä pitää kaupan jotakin tai joitakin tavaroita niiden lisäksi, joita II luvun 13, 19 ja 27 §:n mukaan siellä saa myydä, jos lautakunta asianhaaroja tutkittuaan katsoo sen voivan käydä päinsä terveydellistä haittaa tuottamatta.

4 §.

Näyte yleisön saatavaksi aiotun elintarpeen tutkimiseksi on, jos voi käydä päinsä, otettava tavarain haltijan tai hänen edustajansa sekä jäävittömän todistajan läsnäollessa. Otettu näyte on heti varustettava numerolla tai muulla selvällä merkinnällä sekä, jos näyte on maitonäyte, sinetillä lukittava. Näytettä otettaessa tehdään terveydenhoitolautakunnan vahvistaman kaavakkeen mukainen pöytäkirja, jossa on näytteen numero tai merkintä tarkoin mainittava.

Jos tavaran haltija haluaa saada omalle varalleen näytteen, on näytteenottajan se hänelle annettava sinetillä lukittuna ja asianmukaisella todistuksella varustettuna.

5 §.

Näytteenotto on toimitettava sellaisella huolellisuudella, että täysi varmuus saadaan siitä, että näyte kuuluu siihen tavarahan, jonka laatu on arvosteltava, ja ovat asianomaiset asialliset velvolliset näytteenottajalle antamaan hänen haluamansa tiedot.

Jos maidosta on näyte otettava, tulee näytteenottajan koettaa saada keskimääränäyte, jota varten maito on ennen näytteenottamista perinpohjin hämmennettävä. Jos tavara on jäänyt, on se ennen näytteen ottamista saatettava sulaan tilaan.

Näytteenotossa noudatetaan muutoin terveydenhoitolautakunnan siitä antamia lähempiä määräyksiä.

Näyte korvataan tavaran käypähinnan mukaan, ellei tavara tutkittaessa osottaudu sen laatuiseksi, että sen myynti on kieltävä.

Jos aihetta on, voidaan tavaran myynti kieltää kunnes tavara on tutkittu.

6 §.

Henkilö, jolla on vetistävä tai märkivä haavoittuma päässä, kädessä tai käsivarressa tai myös tarttuva tauti, älköön toimiko elintarpeiden käsittelyssä, myynnissä, valmistuksessa eikä tarjoilussa, ellei terveydenhoitolautakunta katso selvitetyn, että se ei voi vaikuttaa haitallisesti tavaran laatuun. Sama laki olkoon siitä, joka ulkonaisesti käyttää ainetta, josta tavarahan tulee hajua tai makua.

7 §.

Jos II—VIII luvussa mainitussa liikkeessä palveleva henkilö tai jokin sellaisen henkilön asuintoveri tai henkilö, joka asuu tuollaisen liikehuoneiston yhteydessä olevassa huoneessa, sairastuu ja aihetta on olettaa taudin olevan jokin XI luvun 1 §:ssä mainituista, tulee liikkeen johtajan tai omistajan heti ilmoittaa asiasta terveydenhoitolautakunnalle.

8 §.

Maidonmyyntihuoneistossa sekä parturilassa ja kähertämössä tulee näkyvässä paikassa olla julkipantuna tämä terveydenhoitojärjestys niiltä kohdin, kuin terveydenhoitolautakunta tarpeelliseksi harkitsee.

X LUKU.

Asuinhuoneistot.

1 §.

Asuinhuoneiston tulee olla sen laatuinen, että sen käyttäminen asuntona ei tuota vaaraa siinä asuvain terveydelle. Siihen nähden on noudatettavana:

a) että huoneisto seinäin, lattian ja katon, ovien, ikkunain sekä tulisijain tai lämpöjohdon ja muun sisustuksen puolesta on sen laatuinen, että siellä kylmänä vuodenaikana voi saada ja pysyttää tyydyttävän lämpömäärän sekä että tarpeellinen ilmanvaihto venttiileistä ja ainakin yhdestä ikkunasta tai ikkunan osasta kussakin huoneessa on aikaansaataavissa;

b) että uuni tai kaasulla lämmitettävä rautauuni on poltto-kaasujen poistoputken välittömässä yhteydessä;

c) että huoneiston tulee olla asianmukaisesti kuivatettu sekä lämmitys- ja ilmanvaihtolaitteiden sen laatuiset, että huoneita säännöllisellä hoidolla voi suojella kosteudelta;

d) että kivistä, sementistä, asfaltista tai muusta sentapaisesta aineesta olevan lattian asuinhuoneissa tulee olla päällystetty sopivalla aineella;

e) että ullakko- tai kellarikerroksessa sijaitsevan asuinhuoneiston eteisen tulee olla niin laitettu ja siinä kunnossa, että kosteutta, tomua tai terveydelle haitallisia kaasuja ei voi sitä tietä tunkeutua huoneistoon; sekä

f) että huoneisto ei ole pesutuvan, työpajan eikä muun semmoisen huoneen välittömässä yhteydessä, mistä kosteutta, tomua tai terveydelle haitallisia kaasuja voi siihen tunkeutua.

Rakennuksissa, joihin on laitettu huoneen ja keittiön, yksinäisiä keittiöitä tai yksinäisiä huoneita käsittäviä huoneistoja, tulee kussakin kerroksessa kaikkia sikäläisiä huoneita varten olla ainakin yksi vesijohto likakulppoineen.

§ 2.

Vuokrahuoneiston tulee, ennenkuin uusi vuokralainen siihen muuttaa, olla perinpohjin puhdistettu.

3 §.

Asuinhuonetta älköön korvausta vastaan luovutettako kahdelle tai useammalle samaan perheeseen kuulumattomalle yhteisesti, ellei huoneen koko suhtaudu siellä asuvain lukuun niin, että kunkin henkilön osalle tulee vähintään 15 kuutiometrin ilmamäärä.

Älköön asuinhuoneen haltija luokseen ottako asukkejakaan, jos huoneessa asuvain henkilöjen luku sen johdosta tulee suuremmaksi, kuin edellisen kappaleen mukaan on luvallista.

4 §.

Kun isäntä tai työnantaja luovuttaa makuuhuoneen palvelijoilleen tai palveluksessaan oleville työntekijöille, tulee kullakin henkilöllä olla eri makuusijansa sekä käytettävänään pesuvettä, saippuaa ja pyyheliina. Makuuvaatteiden tulee olla eheät ja puhtaat sekä varustetut vuodeliinasiilla, jotka muutetaan kyllin usein.

5 §.

Asuinhuoneiston haltijan on huoneistoa käytettävä ja hoidettava niin, ettei se hänen tuottamuksestaan tai laiminlyönnistään käy terveydelle vaaralliseksi.

6 §.

Useampaan kuin yhteen huoneistoon johtavassa porraskäytävässä älköön mattoja ja vaatteita piiskattako älköönkä tommutettako, älköön myöskään vaatteita sinne ripustettako tuuleentumaan eikä kuivumaan.

Sellaisessa porraskäytävässä tulee olla riittävä määrä taroituksenmukaisia sylkyastioita, jotka on päivittäin puhdistettava.

XI LUKU.

Kulkutaudit.

1 §.

Jokainen taudintapaus, joka on tai jonka saattaa epäillä olevan ruttoa, aasialaista koleraa, isoarokkoa, lavantautia, pilkkukuumetta, toisintokuumetta, punatautia, kurkkumätää ja kuristus-tautia, tulirokkoa kulkutauditapaista aivokalvotulehdusta tai lapsihalvausta, on viivyttämättä ilmoitettava terveydenhoitola-takunnan toimistoon. Samaten on jokainen kuolemantapaus, joka on aiheutunut tai jonka saattaa epäillä aiheutuneen maini-tuista taudeista, terveydenhoitola-takunnalle ilmoitettava.

Velvollinen sellaisen ilmoituksen tekemään on hoitava lääkäri sekä, ellei lääkäriä ole käytetty, asianomainen huone-kunnanhoitaja tai hänen edustajansa taikka myös, ellei kumpaa-kaan näistä ole, se, joka on sairaan hoitoonsa ottanut. Kun edellämainitun laatuinen taudintapaus sattuu sairaalassa tai lapsenpäästölaitoksessa, turvalaitoksessa, vaivaistalossa, vanki-lassa tai sentapaisessa laitoksessa, on johtajan velvollisuus siitä ilmoittaa. Aluksessa on ilmoittaminen päällikön velvollisuutena.

Edellisessä kappaleessa mainittu ilmoitus on tehtävä ter-veydenhoitola-takunnan määräämällä tavalla.

Mitä tässä edellä on säädetty koskee niinikään tuhkarokkoa ja hinkuyskää.

2 §.

1 §:ssä mainitussa taudintapauksessa on asinomainen huone-kunnanhoitaja tai hänen edustajansa velvollinen antamaan ter-veydenhoitola-takunnalle kaikki tiedot, jotka voivat edistää tartuntalähteen selville saamista tai vaikuttaa taudin levenemistä ehkäiseviin toimenpiteisiin.

3 §.

Toimitettaessa jonkin 1 §:ssä mainitun taudintapauksen tutkimusta älköön lääkäriä, joka terveydenhoitola-takunnan puolesta paikalle saapuu, estettkö pääsemästä sairaan tai vai-najan luo; sellaista tutkimusta älköön kuitenkaan sairaan luona

toimitettako, jos hoitava lääkäri katsoo sairaan tilan siitä voivan huonontua.

4 §.

Ruttoon, aasialaiseen koleraan, isoonrokkoon tai pilkkukuumeeseen sairastunut henkilö on heti muutettava sairaan-hoitolaitokseen. Jos joku on sairastunut johonkin muuhun 1 §:n ensimmäisessä kappaleessa lueteltuun tautiin eikä häntä hoideta sairaalassa, tulee sairaan saada hoitoa eristetyssä huoneessa, mikäli mahdollista on, sekä muutoin sillä tavoin, että tartunnan leviämisen vaara ehkäistään.

Jos terveydenhoitolautakunta kuitenkin katsoo tartunnan leviämiseen vaaraa syntyvän sairaan jäämisestä asuntoon, on lautakunnalla valta määrätä hänet muutettavaksi sairaanhoitolaitokseen.

Nämä määräykset koskevat myös henkilöä, jonka epäillään sairastavan jotakin puheena olevista taudeista taikka peljätään saaneen sellaisen taudin tartunnan oltuaan kosketuksissa sairaan kanssa.

5 §.

Huoneistossa, jossa johonkin 1 §:n ensimmäisessä kappaleessa mainittuun tautiin sairastunutta henkilöä hoidetaan, älköön vieras henkilö tarpeettomasti käykö. Ne, jotka joutuvat sairaan kanssa kosketuksiin, eivät saa seurustella muiden huonekuntain jäsenten kanssa eivätkä käydä julkisissa huoneistoissa eikä väenkokouksissa, ellei ole ryhdytty lääkärin määräämiin varokeinoihin tartunnan leviämisen estämiseksi. Älköön henkilö, joka asuu tuollaisessa huoneistossa tai huoneistossa, jossa tuhkarokkoa tai hinkuyskää on ilmaantunut, myöskään käykö koulussa eikä muussa sellaisessa laitoksessa, ellei terveydenhoitolautakunta tai hoitava lääkäri ole antanut siihen lupaa.

Semmoisen asuinhuoneiston ovele, jossa jokin 1 §:n ensimmäisessä kappaleessa mainittu tauti on ilmaantunut, voi terveydenhoitolautakunta julkipanna ilmoituksen: „Tarttuvaa tautia“.

6 §.

Ruttoa, aasialaista koleraa, isoarokkoa, pilkkukuumetta, kurkkumätää ja kuristustautia, tulirokkoa, kulkutauditapaista aivokalvotulehdusta tai lapsihalvausta sairastaneen oppilaan tai opettajan on, ennenkuin jälleen tulee kouluun, koulunjohtajalle

näytettävä joko terveydenhoitolautakunnan tai hoitavan lääkärin antama todistus että koulussa käynti voidaan jälleen sallia. Niissä tapauksissa, joissa terveydenhoitolautakunta katsoo asiaan vaarain vaativan, on tuhkarokon ja hinkuuskän tapauksissakin sellainen todistus johtajalle näytettävä.

7 §.

Jos 6 §:ssä mainittu tauti on ilmaantunut koulun tai muun sentapaisen laitoksen oppilaisiin tai myös koulutalossa asuvaan henkilöön, ja perusteltua aihetta on peljätä taudin edelleen leviävän koulussa, voi terveydenhoitolautakunta asianomaisen kouluviranomaisen kanssa neuvoteltuaan määrätä koulun tai jonkin sen luokan suljettavaksi joksikin ajaksi.

8 §.

Jos asunto, jossa jokin 1 §:n ensimmäisessä kappaleessa mainituista tarttuvista taudeista on ilmaantunut, ei ole tyydyttävästi eristettävissä huoneistosta, jota käytetään kaupan tai sen laatuksen elinkeinon harjoittamiseen, että sen kautta voi levitä tartunta-aineita, taikka jos elinkeinonharjoittaja, hänen apulaisensa tai heidän perheittensä jäsen tai heidän asuintoverinaan oleva henkilö on saanut vastamainitun laatuksen taudin, on tartunnan leviämisen ehkäisemiseksi ryhdyttävä semmoisiin toimiin, kuin terveydenhoitolautakunta määrää tai hyväksyy. Ellei tämä voi käydä päinsä, kieltäköön terveydenhoitolautakunta toistaiseksi kaupan tai elinkeinon harjoittamisen.

9 §.

Kulkutaudin liikkeellä ollessa tai uhatessa on terveydenhoitolautakunta oikeutettu toistaiseksi kieltämään sellaisten elintarpeiden ja juomain myynnin, joitten saattaa epäillä olevan tartunta-aineen kuljettajia. Terveydenhoitolautakunta on niinkään oikeutettu, kun pätevää aihetta siihen on, kieltämään tartutetusta paikasta tuotujen elintarpeitten ja juomain myynnin.

10 §.

Asunnossa, jossa jonkin 1 §:ssä luetellun tarttuvan taudin tapaus esiintyy, on taudin kestäessä ryhdyttävä kaikkiin desin-

fioimistoimenpiteisiin, joita terveydenhoitolautakunta tai hoitava lääkäri määrää tartunnan leviämisen estämiseksi. Taudin tauttua tai sairaan muutettua sairaalaan tai tultua muulla tavoin eristetyksi on mahdollisimman pian terveydenhoitolautakunnan antamain määräysten mukaisesti desinfiointava tai puhdistettava niin sairaan asunto kuin ne esineetkin, jotka ovat olleet sairaan kanssa kosketuksissa tai hänen asunnossaan, minkä ohessa muutkin siinä asuvat henkilöt on saatettava tarpeellisen puhdistuksen tai desinfiointien alaisiksi.

Kun huoneisto desinfiointien johdosta on tyhjennettävä eikä tartunnan leviämisen vaaran johdosta asukkaitten voida sallow desinfiointien aikana asua muiden luona, on heidät otettava kaupungin desinfiointimajalaan tai muu asunto terveydenhoitolautakunnan toimista heille hankittava kunnan kustannuksella.

Terveydenhoitolautakunta on oikeutettu toimihenkilöillensä johtamaan tai toimittamaan desinfiointien sekä määräämään, että esine, jonka desinfiointien tuottaa vaikeuksia tai käy esiin arvoon verraten liian kalliiksi, on poltettava tai muulla tavoin hävitettävä.

11 §.

Ennenkuin terveydenhoitolautakunnan hyväksymä puhdistus tai desinfiointien on toimitettu huoneistossa, jossa jonkin 1 §:ssä mainitun taudin tapaus on sattunut, älköön huoneistoa annettako vuokralle eikä asunnoksi vieraille henkilöille, älköönkä siellä ihmisiä kokoontuko.

Makuu- ja pitovaatteita, huopapeitteitä ja muita sairaan kanssa kosketuksissa olleita esineitä ei saa myydä, pantata eikä muutoin toiselle luovuttaa, ennenkuin ne on terveydenhoitolautakunnan hyväksymällä tavalla puhdistettu tai desinfiointu.

12 §.

Henkilö, joka sairastaa jotakin 1 §:ssä luetelluista taudista, ei saa matkustaa eikä häntä saa kuljettaa raitiovaunussa eikä muussa sentapaisessa yleisön käytettäväksi luovutetussa kulkuneuvossa, jos sitä samaan aikaan käyttävät muut kuin sairasta saattavat henkilöt. Kun henkilö, joka sairastaa jotakin maini-

tuista taudeista, käyttää sellaista kulkuneuvoa taikka myös pikaajurin ajoneuvoja, on nämä kohta sen jälkeen puhdistettava ja tarpeen vaatiessa desinfioitava.

Sellainen sairas saakoon matkustaa aluksessa tai muulla paikallisliikenteessä matkustajain kuljetukseen käytetyllä vesikulkuneuvolla ainoastaan jos tyydyttävä eristys on aikaansaata- vissa, -ja on tarpeellinen puhdistus tai desinfioiminen kuljetuk- sen päätyttyä toimitettava.

13 §.

Kaikki tässä luvussa mainitut desinfioimistoimenpiteet, jotka terveydenhoitolautakunta määrää edellä mainittujen tarttuvain tautien vastustamiseksi, kustantaa kaupunki. Jos joku laiminlyö terveydenhoitolautakunnan määräämän puhdistuksen tai estää määrätyn desinfioimisen toimittamista, toimitetakoon se kuiten- kin poliisin virka-apua käyttämällä.

Kun esine on 10 §:n kolmannen kappaleen säännöksen johdosta hävitetty, samoin kuin myös kun esine terveyden- hoitolautakunnan toimituttaman desinfioimisen johdosta on niin vahingoittunut, ettei sitä enää voi tarkoitukseensa käyttää, on esineen arvo tai arvovähennys kunnan korvattava, jos omistaja esittää kirjallisen korvausvaatimuksen terveydenhoitolautakun- nalle viimeistään 8 päivän kuluessa siitä, kun oli saanut tiedon esineen hävittämisestä tai vahingoittumisesta.

Vahingon määrän vahvistaminen on terveydenhoitolauta- kunnan asia, ja voi lautakunta, jos tarpeelliseksi katsoo, toimi- tuttaa arvioimisen uskotuilla miehillä.

14 §.

Asianhaarain vaatiessa on terveydenhoitolautakunta oikeu- tettu määräämään ilmoituksen tehtäväksi muistakin kuin tässä luvussa luetelluista taudeista sekä niihin nähden ryhtymään kaikkiin niiden torjumiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin.

XII LUKU.

Keuhkotauti.

1 §.

Kun keuhkotautia sairastava henkilö on kuollut, on ilmoitus siitä tehtävä terveydenhoitolautakunnan toimistoon.

Velvollinen sellaisen ilmoituksen tekemään on etusijassa hoitava lääkäri sekä, ellei lääkäriä ole käytetty, asianomainen huonekunnanhoitaja tai hänen edustajansa tai myös, ellei näitä ole, se, joka oli sairaan ottanut hoitoonsa.

Ilmoitus, josta tässä pykälässä on puhuttu, on tehtävä terveydenhoitolautakunnan määräämällä tavalla.

Mitä tässä luvussa säädetään keuhkotaudista koskeeseen kurkkutuberkulosiakiin.

2 §.

Kun keuhkotautia sairastava henkilö on kuollut, on vainajan asunto ynnä hänen pito- ja makuuvaatteensa sekä muut käyttämänsä esineet viivyttelämättä terveydenhoitolautakunnan toimesta ja kunnan kustannuksella puhdistettava tai desinfioitava.

3 §.

Pito- ja makuuvaatteita, joita keuhkotautinen henkilö on käyttänyt sairautensa aikana, älköön myytäkö, pantattako älköönkä muutoin toiselle luovutettako, ennenkuin ne on tarpeenmukaisesti puhdistettu tai desinfioitu.

4 §.

Jos lääkäri havaitsee hoidossa olevan keuhkotautisen henkilön elävän oloissa, jotka tuottavat ilmeistä tartunnan vaaraa sairaan ympäristölle, tulee lääkärin viivyttelämättä tehdä siitä kirjallinen ilmoitus terveydenhoitolautakunnalle ja silloin samalla ehdottaa ohjeita tartunnan leviämisen ehkäisemiseksi.

Kun sellainen ilmoitus on tehty tai terveydenhoitolautakunta muutoin on saanut vastamainitun laatuudesta asianlaidasta tiedon, on terveydenhoitolautakunta oikeutettu ryhtymään tarpeellisiin toimiin tartunnan leviämisen estämiseksi.

5 §.

Jos kouluoppilaassa tahi lapsessa, joka käy kasvatus-, hoito- tai opetuslaitoksessa taikka on otettu lastenkotiin. tai muuhun samantapaiseen laitokseen, havaitaan olevan keuhkotauti, tulee sen, joka koulua tai laitosta johtaa, yksissä neuvoin terveydenhoitolautakunnan kanssa ryhtyä kaikkiin sellaisiin toimenpiteisiin, jotka ovat omansa ehkäisemään tartunnan leviämistä.

6 §.

Desinfioimisessa hävitetyt tai vahingoittuneet esineet korvaamisesta olkoon voimassa mitä siitä XI luvun 13 §:ssä on sanottu.

XIII LUKU.

Erinäisiä määräyksiä.

1 §.

Jos tonttia tai taloa varten on asetettu isännöitsijä, vastatsoon hän ensi kädessä niiden velvollisuuksien täyttämistä, jotka tämän terveydenhoitojärjestyksen säännösten mukaan ovat omistajalla, sikäli kuin säännöksen sisällys ei osota velvollisuuden täyttämisen kuuluvan talonomistajalle itselleen.

2 §.

Sen, joka haluaa saada oikeuden pitää kaupungin asukasten saatavana vettä muihin kuin teollisuus- tai kastelutarkoituksiin, on sitä haettava terveydenhoitolautakunnalta, joka harmittaan antaa päätöksen asiasta. Myyjä on velvollinen noudattamaan terveydenhoitolautakunnan antamia määräyksiä tarjona pidetyn veden laadun jatkuvasta tarkastuksesta.

3 §.

Teollisuuslaitoksessa tulee olla sellaiset laitteet, ettei se lähellä asuville eikä yhteiskunnalle tuota terveydellisiä haittoja, tomua, savua tai höyryä mainittavammin määrin tai pahaa hajua levittämällä tai myrkyllisiä kaasuja ja pahahajuista poistovettä laskemalla taikka myös aikaansaamalla kolinaa tai sen tapaista.

4 §.

Aineita, jotka levittämällä löyhkää ovat vaivaksi tai tuottavat terveydellisiä haittoja ympäristölle, älköön lastattako, purettako älköönkä varastoon tai tavarasuojaan pantako muualla kuin terveydenhoitolautakunnan sitä varten hyväksymällä paikalla.

5 §.

Mukavuuslaitosta, joka aiotaan maksusta antaa käytettäväksi, älköön laitettako, ennenkuin terveydenhoitolautakunta on siihen luvan myöntänyt. Sellaisessa laitoksessa on pidettävä saatavana pesuvettä ja siistejä, kuivia pyyheliinoja, ja on sen hoidossa muutoin noudatettava niitä määräyksiä, joita terveydenhoitolautakunta katsoo tarpeelliseksi antaa.

6 §.

Kielletty olkoon vahvistetun kaupunginasemakaavan alueella pitämästä sikoja tai nautaeläimiä.

Älköön sikoja pidettäkö vuokratontillakaan niissä kaupunginmaan osissa, jotka asianmukaisesti jaoitettuna on luovutettu rakennettaviksi.

Kanoja tai muuta siipikarjaa saatakoon kaupungissa olevalla tontilla pitää ainoastaan terveydenhoitolautakunnan luvalla.

7 §.

Jos hevosia pidetään kaupungissa sijaitsevalla tontilla tai jos hevosia, nautaeläimiä, sikoja, kanoja tai muuta siipikarjaa pidetään semmoisella vahvistetun kaupunginasemakaavan ulkopuolella sijaitsevalla maalla, missä sellaisia eläimiä on lupa pitää, on omistajan tai haltijan siitä tehtävä ilmoitus terveydenhoitolautakunnalle ja on hän velvollinen noudattamaan lautakunnan antamia määräyksiä.

8 §.

Ellei erittäin ole muuta sanottu, ovat tämän terveydenhoitojärjestyksen säännökset voimassa sekä vahvistetun kaupunginasemakaavan alueella että sen ulkopuolella sijaitsevalla kaupunkiin yhdistetyllä maalla.

Jos terveydenhoitolautakunta katsoo huojennuksen terveydenhoitojärjestyksen käyttämisessä viimeksi mainitulla alueella

kohdassa tai toisessa tarpeelliseksi, olkoon terveydenhoitolautakunnalla valta semmoinen huojennus suoda siksi ajaksi ja niillä ehdoilla, kuin tarpeelliseksi katsoo.

XIV LUKU.

Rangaistusmääräyksiä.

1 §.

Jos joku rikkoo tätä sääntöä tai on noudattamatta sen mukaan annettua määräystä, rangaistakoon, ellei hairahduksesta ole yleisessä laissa tai voimassa olevassa asetuksessa erityistä rangaistusta määrätty, enintään neljänsadan markan sakolla, ellei asiassa katsota varoituksen riittävän.

2 §.

Jos joku jättää täyttämättä, mitä tämä terveydenhoitojärjestyksen mukaan on hänen velvollisuutenaan, eikä otä huomautuksesta ojentuakseen, toimituttakoon asianomainen viranomainen mitä on laiminlyöty ja otettakoon kustannus laiminlyöjältä. Kun vaara uhkaa taikka asianhaarat muutoin vaativat, saakoon viranomainen heti ryhtyä tarpeelliseen toimenpiteeseen.

Tämä terveydenhoitojärjestys, jonka kautta kumotaan: marraskuun 27 väivänä 1899 vahvistetut säännöt lihan ja ruokatarvarain kaupasta myymälässä Helsingissä; tammikuun 23 päivänä 1895 vahvistetut säännöt ruokatavarakaupasta Helsingin kaupungin toreilla sekä satamiin kytketyistä aluksista; elokuun 26 päivänä 1889 vahvistetut säännöt leipurin-, konditorin- ja makkarantekijänammatin harjoittamisesta; sekä helmikuun 23 päivänä 1916 vahvistettu Helsingin kaupungin maito- ja kerma-kauppasääntö, astuu voimaan vuoden kuluttua siitä, kun se on asianmukaisesti vahvistettu, paitsi mikäli koskee XI luvun säännöksiä kulkutaudeista sekä XII luvun säännöksiä keuhkotaudista, jotka ovat voimassa kohta kun ne on vahvistettu.

KUNNALLISASETUS-KOKOELMA

SISÄLLYS:

1. Kaupunginvaltuuston päätös kasvatuslautakunnan toimihenkilöjen päivärahan koroittamisesta.
 2. Kaupungin kunnallissairaalan sairasmaksutaksa.
 3. Pika-ajurintaksan muuttaminen.
 4. Kuorma-ajurintaksan muuttaminen.
 5. Kaupungin lihantarkastusaseman taksan muuttaminen.
-
-

1. Kaupunginvaltuuston päätös kasvatuslautakunnan toimihenkilöjen päivärahan koroittamisesta, 21 p:ltä toukokuuta 1918.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto päättänyt, että kasvatuslautakunnan puheenjohtaja, jäsenet, ammattihoolhooja, sihteeri, tarkastaja, kamreeri ja lääkäri saavat vuonna 1918 päivärahaa 20 p:nä joulukuuta 1917 annetun matkustussäännön ¹⁾ III luokan mukaan, kasvatuslaitosten johtajat ja johtajattaret, kansakoulunopettajat ja opettajattaret saman säännön IV luokan mukaan sekä kasvatuslaitoksen muut toimihenkilöt ja lautakunnan vahtimestari matkustussäännön V luokan mukaan.

¹⁾ Kts. Suomen Asetuskokoelma 1917 N:o 122.

2. Helsingin kaupungin kunnallissairaalan sairasmaksutaksa.

Uudenmaan läänin Maaherran vahvistama 7 päivänä kesäkuuta 1918.

Sairasmaksuja kunnan sairaaloissa on suoritettava alempana mainittujen perusteiden mukaan vuorokaudelta:

A. Marian sairaalassa.

Kaupungin henkikirjoissa olevain henkilöjen:
yleisessä sairassalissa 2 markkaa 50 penniä;
puoliyksityisessä huoneessa 5 markkaa;
yksityishuoneessa 10 markkaa.

Vieraalta paikkakunnalta olevain henkilöjen:
yleisessä sairassalissa 7 markkaa;
puoliyksityisessä huoneessa 12 markkaa;
yksityishuoneessa 15 markkaa.

15 vuotta nuoremmat lapset suorittavat puolen maksun.

Potilaan, jossa sairaalan kirurgisella osastolla on tehty leikkaus, on vahvistetun päivämaksun lisäksi suoritettava 10—30 markan maksu kerta kaikkiaan leikkaus- ja sidetarvikkeista yllä lääkärin harkinnan mukaan.

B. Humaliston varasairaalassa.

Kaupungin henkikirjoissa olevain henkilöjen:
yleisessä sairassalissa 2 markkaa;
puoliyksityisessä huoneessa 6 markkaa.

Vieraalta paikkakunnalta olevain henkilöjen 7 markkaa.

15 vuotta nuoremmat lapset suorittavat puolen maksun.

C. Kulkutautisairaalassa.

Helsingissä sairastuneiden sekä tämän kaupungin henkikirjoissa olevain, toisella paikkakunnalla sairastuneiden henkilöjen:
yleisessä sairassalissa ei mitään maksua;
puoliyksityisessä huoneessa 5 markkaa;
yksityishuoneessa 8 markkaa.

Henkilöjen, jotka ovat toisella paikkakunnalla sairastuneet eivätkä ole täällä henkikirjoissa:

yleisessä sairassalissa 10 markkaa;

puoliyksityisessä ja yksityishuoneessa 20 markkaa.

Sairaana, täällä henkikirjoissa olevan omaisen, joka ylilääkärin suostumuksella on päässyt sairaalaan:

yleisessä sairassalissa 3 markkaa;

yksityishuoneessa, sairaan huonetoverina, 12 markkaa.

Sairaana toiselta paikkakunnalta kotoisin olevan omaisen, joka ylilääkärin suostumuksella on päässyt sairaalaan:

yleisessä sairassalissa 8 markkaa;

yksityishuoneessa, sairaan huonetoverina, 15 markkaa.

D. Kivelän sairaalassa.

Kaupungin henkikirjoissa olevien henkilöiden:

mielenvikaisosastolla 2 markkaa;

muulla osastolla 2 markkaa.

Vieraalta paikkakunnalta olevain henkilöiden:

mielenvikaisosastolla 10 markkaa;

muulla osastolla 6 markkaa.

15 vuotta nuoremmat lapset suorittavat puolen maksun.

E. Nickbyn mielisairaalassa.

Kaupungin henkikirjoissa olevien henkilöiden:

ensimmäisessä luokassa (ravinto I) 8 markkaa;

toisessa luokassa (ravinto II) 5 markkaa;

kolmannessa luokassa (ravinto III) 2 markkaa.

Kaikissa sairaaloissa on sairaalaan otetun potilaan päivämaksu luettava tulo- mutta ei lähtöpäivältä.

Asianomaisten virkamiesten velottamain Helsingin kaupungin kunnallissairaalain sairasmaksujen perimisessä saa ulosoton ilman tuomiota tai päätöstä toimittaa siinä järjestyksessä kuin helmikuun 27 päivänä 1897 annettussa asetuksessa verojen ja muiden yleisten maksujen ulosmittauksesta säädetään.

Kaupunginvaltuusto on päätöksellään 20 p:ltä elokuuta 1918 määrännyt, että tämä taksa on noudatettava 1 p:stä heinäkuuta 1918 alkaen.

3. Marraskuun 5 p:nä 1917 annetun pika-ajurintaksan muuttaminen.

Maistraatin vahvistama 7 p:nä kesäkuuta 1918.

Edellämainittuna päivänä on Maistraatti vahvistanut seuraavan muutoksen 5 p:nä marraskuuta 1917 annettuun pika-ajurintaksaan:

Matkan pituuden mukaan maksettaessa koroitetaan kaikkia maksuja 1 mk.

Maksu ajan mukaan:

Päivällä		1/2 tuntia		1 tunti		1 1/2 tuntia		2 tuntia		2 1/2 tuntia		3 tuntia		3 1/2 tuntia		4 tuntia		4 1/2 tuntia		5 tuntia	
		Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.
Kuomittomat ajoneuvot	Keskeytyksin	6	—	10	—	15	—	20	—	25	—	30	—	35	—	40	—	45	—	50	—
	Keskeytyttä	7	—	12	—	18	—	24	—	30	—	36	—	42	—	48	—	54	—	60	—
Kuomi-ajoneuvot	Keskeytyksin	7	—	12	—	18	—	24	—	30	—	36	—	42	—	48	—	54	—	60	—
	Keskeytyttä	8	—	15	—	22	—	29	—	36	—	43	—	50	—	57	—	64	—	71	—

Yöllä on maksu kaksinkertainen.

Muist. 1. Taulukossa määrätty taksa koskee ajoa sekä kaupungin alueen ulko- että sisäpuolella, kuitenkin niin että matkasta paikkaan, johon yksinkertainen maksu on yli 2 mk. suoritetaan ajomaksua samoin kuin ajosta ilman keskeytystä.

Muist. 2. Maksu lasketaan täydeltä puolelta tunnilta joskin ajo on kestänyt lyhemmän ajan.

Muist. 3. Puolentunnin ajosta joka on alkanut ennen klo 12 yöllä ja joka on päättynyt viimeistään klo 12.10 suoritetaan maksua samoin kuin ajosta päivällä.

Muist. 4. Pika-ajuri ei ole velvollinen suorittamaan ajoa yli taulukossa mainitun pisimmän ajan.

Odotus:

11—15 minuuttia	Smk.	3:—
1/2 tuntia	"	4:50
1 "	"	8:—
1 1/2 "	"	12:—
2 "	"	16:—
2 1/2 "	"	20:—
3 "	"	24:—
3 1/2 "	"	28:—
4 "	"	32:—
4 1/2 "	"	36:—
5 "	"	40:—

Muist. 1. Odotuksesta ensimmäisen neljännestunnin jälkeen suoritetaan maksua täydeltä puolelta tunnilta, vaikkakin odotus olisi kestänyt lyhemmän ajan.

Muist. 2. Odotuksesta 10 min. ei suoriteta erityistä maksua mutta jos odotus kestää yli tämän ajan suoritetaan maksu koko ajalta.

4. Joulukuun 15 p:nä 1917 annetun kuorma-ajurintaksan muuttaminen.

Maistraatin vahvistama 7 p:nä kesäkuuta 1918.

Edellämainittuna päivänä on Maistraatti vahvistanut seuraavan muutoksen 15 p:nä joulukuuta 1917 annettuun kuorma-ajurintaksaan:

Maksu ajan mukaan.

	Smk.
Hevostyöpäivästä, 8 tuntia, suoritetaan miehestä, hevosesta ja kaksipyöräisistä ajoneuvoista	60:—
Puolesta työpäivästä, 4 tuntia, hevosesta, miehestä ja kaksipyöräisistä ajoneuvoista	35:—
Tunnin ajosta	8:—

Jokaisesta ylimenevästä neljänneštunnista	3: —
Ajosta nelipyöräisillä ajoneuvoilla (huonekaluvaunut) suoritetaan maksua tunnissa	9: —

Matkan pituuden mukaan maksettaessa ajosta kaksineuvoisilla ajoneuvoilla koroitetaan kaikkia maksuja yhdellä (1) markalla. Muut määräykset pysyvät muuttumattomina.

5. Kesäkuun 23 päivänä 1914 annetun Helsingin kaupungin lihantarkastusaseman taksan muuttaminen.

Uudenmaan läänin Maaherran vahvistama 26 p:nä heinäkuuta 1918.

Edellä mainittuna päivänä on Uudenmaan läänin Maaherra Kaupunginvaltuuston esityksestä vahvistanut seuraavan muutoksen Helsingin kaupungin lihantarkastusaseman taksaan 23 p:ltä kesäkuuta 1914, mikäli se koskee tarkastus-, keitäntä- ja suolausmaksuja, joka muutos on voimassa elokuun 1 päivästä 1918 alkaen:

T a r k a s t u s m a k s u t:

Kokonaisesta nautaeläimen tai hevosen ruhosta	4: —
Puolesta " " " "	2: —
Nautaeläimen tai hevosen neljännesruhosta	1: —
20—60 kg painavasta vasikasta	1: —
Pikkuvasikasta (alle 20 kg)	—: 50
Alle 20 kg painavasta porsaasta, lampaasta tai vuohesta	1: —
Kokonaisesta sianruhosta	3: —
Puolesta "	2: —

K e i t ä n t ä - j a s u o l a u s m a k s u t:

Kokonaisesta nautaeläimen tai hevosen ruhosta	8: —
Puolesta " " " "	4: —
Nautaeläimen tai hevosen neljännesruhosta	2: —

Vasikasta, lampaasta tai vuohesta	2:—
Kokonaisesta sianruhosta	6:—
Puolesta "	3:—
Pikkuporsaasta	2:—
Vähemmän kuin 10 kg painavasta lihapalasta tai sen osasta	1:—

Helsingissä, Sanomalehti- ja Kirjapaino-Osakeyhtiön Kirjapaino, 1918.

KUNNALLISASETUS-KOKOELMA

SISÄLLYS:

1. Kaupunginasemekaavainsinöörin johtosääntö.
 2. Kaupunginvaltuuston päätös Helsingin kaupungin ja Aktiebolaget Brändö Villastad yhtiön kesken tehdyn, kaupungin ja Brändön välisen raitiotielinjan rakentamista ja liikennöimistä koskevan toimilupakirjan muuttamisesta.
 3. Kaupunginvaltuuston päätös kaupungin rantasilloilla ja satama-alueilla olevain paikkain vuokramaksujen korottamisesta.
 4. Helsingin kaupungin Palkkalautakunnan johtosääntö.
 5. Helsingin kaupungin kunnallisten viranpitäjain palvelusehtoja koskeva sääntö.
 6. Helsingin kaupungin palveluksessa olevain viranpitäjain eläkeperusteet.
 7. Kaupunginvaltuuston päätös henkilöllisten vaivaismaksujen korottamisesta.
 8. Helsingin kaupungin Sähkölaitoksen, hankkijana, ja A. B. Gottfr. Strömberg O. Y:n, kuluttajana, kesken tehty sähkövirran hankintavälikirja.
 9. Kaupunginvaltuuston päätös Helsingin kaupungin ja A. B. M. G. Stenius yhtiön kesken tehdyn, kaupungin ja Hagan—Munkkiniemen välistä sähköraitiotietä koskevan toimilupakirjan muuttamisesta.
 10. Lisäys ja muutos Kaupunginvaltuuston päätökseen kunnallisten viranomaisten vuosikertomusten painattamisesta.
 11. Helsingin kaupungin poliisijärjestys.
 12. Helsingin kaupungin kassa- ja tililaitoksen johtosääntö.
 13. Helsingin kaupungin irtaimen omaisuuden inventtaajain johtosääntö.
 14. Helsingin kaupungin revisionikonttorin johtosääntö.
 15. Maaherran päätös joulukuun 19 p:ltä 1918, käsittävä lykkäyksen Terveystenhoitojärjestyksen XIII mom. 6 §:n 1 ja 2 kohtien käyttämisessä.
 16. Lisäys kaupungin rakennusjärjestyksen 37 §:ään.
-
-

1. Kaupunginasemakaavainsinöörin johtosääntö.

Kaupunginvaltuuston valmistama 24 p:nä syyskuuta 1918.

Kaupunginasemakaavainsinöörin asettaa Helsingin kaupungin yleisten töiden hallitus kaupunginasemakaava-arkkitehtia kuultuaan. Hänen ei ole lupa pitää muuta virkaa.

Kaupunginasemakaavainsinöörillä, joka lähinnä on kaupunginasemakaava-arkkitehdin alainen, on velvollisuutena:

a) kaupunginasemakaava-arkkitehdin osituksen mukaan avustaa kaikkien niiden kaupunginasemakaavan laajentamista, muuttamista ja täydentämistä tarkoittavain ehdotusten laatimisessa, joissa hänen ammattitaitonsa on tarpeellinen;

b) yksissä neuvoin asianomaisen työpäällikön kanssa laatia jaoituksen ja järjestelyn alaisina olevain kaupunginalueiden kanavoimissuunnitelma sekä uusien tahi uudesti järjesteltäviksi ehdotettujen katujen lopulliset vaakituslinjat ynnä tarpeelliset kustannusarviot;

c) tarpeen vaatiessa ja mikäli aikaa riittää avustaa muita osastopäällikköjä; sekä

d) muuten suorittaa hallituksen, kaupungininsinöörin tahi kaupunginasemakaava-arkkitehdin hänelle antamat tehtävät.

2. Kaupunginvaltuuston päätös Helsingin kaupungin ja Aktiebolaget Brändö Villastad yhtiön kesken tehdyn, kaupungin ja Brändön välisen raitiotielinjan rakentamista ja liikennöimistä koskevan toimilupakirjan muuttamisesta, lokakuun 15 p:ltä 1918.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto, Brändön Raitiotieosakeyhtiön esityksestä, päättänyt, muuttamalla Kaupunginvaltuuston tammikuun 17 päivänä 1911 vahvistaman ja sopimuskumppanien seuraavan helmikuun 10 päivänä allekirjoittaman Helsingin kaupungin ja Aktiebolaget Brändö Villastad yhtiön kesken kaupungin ja Brändön saaren välisen raitiotielinjan raken-

tamista ja liikennöimistä koskevan toimilupakirjan 7 §:n d) momenttia, oikeuttaa yhtiön toistaiseksi ja kunnes Kaupunginvaltuusto muuta päättää heti määräämään yksinkertaisesta matkasta yhtiön linjalla kaupungin alueella maksun, joka enintään 25 pennillä ylittää Helsingin Raitiotie- ja Omnibussosakeyhtiön kantaman maksun.

3. Kaupunginvaltuuston päätös kaupungin rantasilloilla ja satama-alueilla olevain paikkain vuokramaksujen korottamisesta, lokakuun 29 p:ltä 1918.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto Rahatoimikamarin esityksestä päättänyt korottaa kaupungin rantasilloilla ja satama-alueilla olevain paikkain vuokramaksuja 100 %:lla marraskuun 1 päivästä 1918 lukien.

4. Helsingin kaupungin Palkkalautakunnan johtosääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama lokakuun 29 päivänä 1918.

1 §.

Helsingin kaupungin Palkkalautakunnan tehtävänä on hoitaa kaupungin palkkaus- ja eläkeasioita ja se harjoittaa toimintaansa tämän johtosäännön ja Kaupunginvaltuuston määräysten mukaisesti.

2 §.

Palkkalautakunnan velvollisuutena on:

1) käsiteltäväksi ottaa asiat, jotka kunnallisten viranpitäjiin palvelusehdoista voimassa olevan säännön mukaan Lautakunnalle kuuluvat;

2) tarkoin valvoa 1) kohdassa mainitun säännön soveltamista;

3) budjetinjärjestelyssä avustaa Rahatoimikamaria kunnallisia palkkausoloja koskevain kysymysten valmistelussa;

4) valvoa, että yhdenmukaisia perusteita sovelletaan palkkaetuja määrättäessä kaupungin laitoksissa ja virastoissa palveleville, yhteismäärärahasta palkatuille viranpitäjille, jota tarkoitusta varten Lautakunnan erittäin tulee asianomaisilta lauta- ja johtokunnilta vaatia tarpeelliset tiedot sekä Kaupunginvaltuustolta hankkia asianhaaran vaatimat oikaisut;

5) kun tulee kysymys eläkkeen myöntämisestä jollekin kunnalliselle viranpitäjälle Kaupunginvaltuuston siinä kohden hyväksymään määräysten perusteella, käsitellä semmoinen asia siinä järjestyksessä kuin mainitut määräykset osottavat;

6) Kaupunginvaltuustolle tehdä ne kaupungin palkkausoloja koskevat esitykset, mitkä Lautakunta voi havaita tarpeellisiksi, sekä sen ohessa kiinnittää huomiota palkka- ja eläkekysymysten käsittelyyn niin kaupunginhallinnossa kuin muissakin kunnissa ja ulkomailla;

7) säädetyn ajan kuluessa Rahatoimikamariin antaa menosääntöehdotuksensa seuraavaa vuotta varten; sekä

8) antaa Kaupunginvaltuuston tai sen Valmisteluvaliokunnan vaatimat lausunnot ja selvitykset ynnä asianomaisille lauta- ja johtokunnille niiden pyytämät lausunnot.

3 §.

Palkkalautakunnassa on puheenjohtaja ja neljä jäsentä, jotka Kaupunginvaltuusto valitsee siinä tilaisuudessa, jossa kunnalliset lauta- ja johtokunnat asetetaan. Vaalit ovat voimassa kolme vuotta.

4 §.

Jos jäsen eroaa ennen sen ajan umpeen menemistä, joksi hänet on valittu, valitaan toinen henkilö hänen sijaansa jäljellä olevaksi ajaksi.

5 §.

Vaalikelpoisuudesta Lautakunnan jäseneksi, luopumisoikeudesta sekä esteellisyydestä olkoon voimassa mitä Kaupunginvaltuusmiehistä on näissä kohdin säädetty.

6 §.

Lautakunta valitsee vuosittain jäsenistään varapuheenjohtajan. Muuten on Lautakunnalla oikeus jakaa tehtävänsä niinkuin sopivimmaksi näkee.

7 §.

Lautakunta on päätösvaltainen, kun vähintään kolme jäsentä on saapuvilla.

Jos avonaisessa äänestyksessä eri mieliä kannattavat äänet käyvät tasan, olkoon noudatettavana puheenjohtajan kannattama mielipide. Suljetuin lipuin toimitettavassa vaalissa määrätään arvalla etusija niiden kesken, jotka ovat saaneet yhtä monta ääntä.

8 §.

Lautakunnan kutsuu koolle puheenjohtaja niin usein kuin katsoo asiain sitä vaativan tai kun kaksi jäsentä sitä puheenjohtajalta pyytää.

9 §.

Lautakunta ottaa sihteerin sekä tarpeelliset apulaiset.

10 §.

Lautakunnan kokouksissa tulee sihteerin tehdä pöytäkirja, jossa mainitaan läsnäolevat jäsenet, käsitellyt asiat ja tehdyt päätökset pääasiallisine perusteluineen.

Lautakunnasta lähtevät kirjelmät on sihteerin varmentamina Lautakunnan puolesta sen allekirjoitettava, joka asiaa käsiteltäessä on johtanut puhetta.

11 §.

Sekä puheenjohtajan että varapuheenjohtajan estettynä ollessa valittakoon tilapäinen puheenjohtaja.

12 §.

Kaupungin kunnallispormestarilla tai sillä, joka hänen virkaansa hoitaa, sekä Kaupunginvaltuuston ja Rahatoimikamarin puheenjohtajalla on oikeus olla Lautakunnan kokouksissa saapuvilla ja ottaa osaa keskusteluihin.

13 §.

Lautakunnan puheenjohtaja ja jäsenet saavat palkkiota Kaupunginvaltuuston vahvistaman määrän.

14 §.

Lautakunta on velvollinen vuosittain ennen maaliskuun loppua Kaupunginvaltuustolle antamaan kertomuksen toiminnastaan edellisenä vuonna.

5. Helsingin kaupungin kunnallisten viranpitäjien palvelusehtoja koskeva sääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama lokakuun 29 p:nä 1918.

I. Yleisiä määräyksiä.

1 §.

Virat, jotka ovat kaupungin menosäännössä tai palkataan mainittuun menosääntöön merkitystä yhteismäärärahasta, asetetaan, ellei Kaupunginvaltuusto muuta ole päättänyt, varaamalla määräaikainen molemminpuolinen irtisanominen.

Kaupungin virkamiehiin nähden on voimassa kolmen kuukauden, konttoriapulaisiin, sairaanhoidon ja terveystoimintaan alempaan henkilökuntaan, koneenkäyttäjiin, rakennusmestareihin, työnjohtajiin ja näihin verrattaviin viranpitäjiin nähden kuukauden sekä muuhun palveluskuntaan nähden kahden viikon irtisanomisaika.

Mitkä viranpitäjät luetaan kuhunkin edellä mainituista ryhmistä, määrää kussakin hallintohaarassa Helsingin kaupungin Palkkalautakunta asianomaisen viranomaisen esityksestä.

2 §.

Jos viranpitäjä saattaa itsensä syyväksi virheeseen tai laiminlyöntiin virassa, antakoon se viranomainen, joka hänet on asettanut, hänelle varoituksen tai pidättäköön hänet määräajaksi virasta taikka erottakoon ainiaaksi varattua irtisanomisaikaa noudattamatta. Ennenkuin päätös tästä tehdään, on viranpitäjälle suotava tilaisuus selityksen antamiseen.

3 §.

Viranpitäjän tulee asianomaisen viranomaisen määräyksen mukaan alistua:

- a) siihen muutettuun tai laajempaan virantoimitusvelvollisuuteen tai tehtävään järjestelyyn, mikä asianomaisten hallintoosastojen muutetun järjestysmuodon johdosta tai muuten säädettyä;

- b) siirtymään toiseen samanlaatuiseen virkaan; kun hänet siihen asiarimukaisessa järjestyksessä velvoitetaan, kuitenkin niiden etujen vähenemättä, mitkä viranpitäjälle menosäännön mukaan siirron tapahtuessa kuuluvat;
- c) virasta tai sen yhteydessä harjoitetusta toiminnasta olevain ylimääräisten tulojen lakkauttamiseen tai vähentämiseen; sekä
- d) niihin muutettuihin eläkemääräyksiin, mitkä Kaupunginvaltuusto ehkä säätää.

4 §.

Viranpitäjä, jolla on täysi ja päivittäinen toiminta kaupungin palveluksessa, älköön sellaisen toimen ohessa pitkö muuta virkaa valtion tahi kunnan palveluksessa, älköön myöskään virkatoimintaa tahi siihen verrattavaa tehtävää yksityisessä yrityksessä, ellei joidenkuiden tapausten varalta ole muuta säädetty tahi Palkkalautakunta tehdyn esityksen johdosta ja sen johto- tahi lautakunnan puoltosanan nojalla, jonka alainen viranpitäjä on, ole tähän myöntynyt.

Jos sellainen lupa on annettu, on asianomaisen viranomaisen tästä tehtävä merkintä tarkoitusta varten pidettävään luetteloon. Tähän luetteloon tehdään myös merkintä tuollaisen luvan peruuttamisesta.

5 §.

Viranpitäjän tulee, ellei hänen virkatoimintansa muuta vaadi, asua kaupungissa, ellei Kaupunginvaltuusto tehdyn esityksen johdosta ja Palkkalautakuntaa kuultuaan ole suonut hänelle lupaa asua kaupungin ulkopuolella.

6 §.

Virat, jotka täytetään varaamalla kolmikuukautinen molemminpuolinen irtisanomisaika, on avonaisuuden sattuessa julistettava avonaisina haettaviksi määräajan kuluessa. Muut virat voidaan täyttää avonaisiksi julistamatta.

Niissä tapauksissa, joissa erikoisia virkakelpoisuusehtoja ei ole säädetty kunnallisille viranpitäjille, saakoon asianomainen viranomainen tarpeen vaatiessa alaiselleen henkilökunnalle tästä antaa määräyksiä noudattamalla mahdollisimman suurta yhdenmukaisuutta eri laitosten kesken.

II. Päivittäinen virantoimitusaika.

7 §.

Asianomaisen viranomaisen asiana on Palkkalautakuntaa kuultuaan antaa määräyksiä päivittäisestä virantoimituksesta, työajan pitentämisestä ja lyhentämisestä, toimitusajasta, vastaanottoajoista y. m. semmoisesta, ja on tässä, sikäli kuin haitatta voi käydä päinsä, noudatettava yhdenmukaisuutta eri laitosten kesken.

III. Palkkaus.

8 §.

Kaupungin menosääntöön merkityn kunnallisen viranpitäjä saa pohjapalkan korotusta 10 % viiden sekä lisäksi 10 % kymmenen vuoden palveluksesta.

Sellaiselle viranpitäjälle määrävuosien palveluksesta tulevaa palkankorotusta määrättäessä on muuten noudatettavana:

että korotus on luettava voimassa olevan palkkaussäännön mukaisen palkkamäärän pohjalla, ei kuitenkaan 1,200 markkaa suuremmaksi vuotuiseksi määräksi kumpaisellakin kerralla;

että, jos viranpitäjälle on osotettu virka-asunto tahi sellainen asunto lämmityksineen, on näiden luontoisetujen arvo, arvioituna edellisessä tapauksessa viidennekseksi ja jälkimäisessä tapauksessa neljännekseksi käteispalkan määrästä, otettava lukuun palkankorotusta laskettaessa;

että, jos viranpitäjä saa vuokratuloja, semmoinen etu on viimeksi mainittua perustetta noudattaen otettava lukuun korotusta määrättäessä;

että sitä vastoin virkasivutuloja sekä muiden luontoisetujen, niinkuin ruuan, valaistuksen, vaatteidenpesun, istutusmaan tai muun semmoisen arvoa ei saa mainitussa kohden ottaa lukuun;

että palvelusajaksi saatakoon lukea ainoastaan se aika, minkä asianomainen on vakinaisena palvellut samassa virassa, ellei Kaupunginvaltuusto Palkkalautakunnan esityksestä jossakin tapauksessa ole tästä myöntänyt poikkeusta;

että aika, jonka kuluessa viranpitäjä on määräyksen nojalla hoitanut muuta kaupungin virkaa, tai nauttinut virkalomaa tahi virkavapautta, ellei se ole ollut kolmea kuukautta pitempi

kalenterivuotta kohti, älköön palvelusajasta pois luettako, jota vastoin virkavapauden ollessa pitempi ylimenevä aika on pois luettava; sekä

että palkankorotus luetaan lähinnä sen jälkeisen kuukauden 1 päivästä, jona korotuksen nauttimiseen nähden säädetty ehdot on täytetty.

Viranpitäjä olkoon oikeutettu palkankorotuksen saamiseksi tässä säännössä mainittujen perusteiden mukaan lukemaan hyväkseen sen ajan, mikä ennen muutettujen palkkausehtojen voimaan astumista on kulunut kuhunkin virkaan tulemisesta lähtien.

Viranpitäjän oikeuden palkankorotukseen määrävuosien palveluksesta tutkii ja ratkaisee asianomaisen viranomaisen esityksestä Palkkalautakunta, ollen kuitenkin, jos on poikettava näistä yleisistä ehdoista ja määräyksistä, asia alistettava Kaupunginvaltuuston tutkittavaksi.

9 §.

Viranpitäjälle, joka nauttii palkkaa menosääntöön merkitystä yhteismäärärahasta, määrää palkkauksen asianomainen viranomainen Palkkalautakunnan vahvistamain yleisten perusteiden mukaan.

10 §.

Rahapalkka kannetaan kuukausittain jäljestäpäin kunkin kuukauden viimeisenä arkipäivänä; kuitenkin saakoon viranpitäjä, joka ennen Kaupunginvaltuuston tänä päivänä hyväksymän palkkaussäännön voimaan astumista on kantanut palkkansa edeltäpäin, vastedeskin, niin kauan kuin hän virassaan on, nauttia mainitun edun.

11 §.

Viranpitäjällä on, sittenkun hänet on virkaan otettu, oikeus kantaa siihen liittyvä palkka siitä päivästä alkaen, jona hän on virkaan astunut. Virasta erotessa maksetaan palkka eroamispäivään asti.

12 §.

Viranpitäjä, jonka etuihin kuuluu virka-asunto kaupungin omissa tahi sen vuokraamissa huoneuksissa, on velvollinen siellä

asumaan. Semmoisen huoneiston tai jonkin sen osan vuokralle antaminen olkoon kielletty.

13 §.

Jos viranpitäjä saa vapaan asunnon, lämmityksen, valaistuksen, ruuan, vaatteidenpesun, vuokra-apua, vaatetusapua, ruokarahoja tai muun semmoisen edun, on siitä tehtävä merkintä menosääntöön.

14 §.

Viranpitäjällä, jolle kuuluu vapaa ruoka, mutta joka ei halua käyttää tätä etua hyväkseen, on oikeus saada ruokarahoja se määrä, mikä menosääntöön on virkaa varten merkitty.

IV. Virkaloma ja virkavapaus.

15 §.

Viranpitäjällä on oikeus vuosittain, ellei asianomainen viranomaisena katso sen estävän tehtävien asianmukaista kulkua, Palkkalautakunnan vahvistamain perusteiden mukaan saada kesälomaa enintään kuukausi.

Virkaloman järjestäminen on asianomaisen viranomaisen asia.

Opetuslaitoksissa palvelevain henkilöiden virkalomasta on voimassa mitä siitä on erittäin säädetty.

Kun virkalomaoikeuden yleisempi rajoitus tahi lakkauttaminen pidetään tarpeellisena, on kysymys tästä alistettava Kauginginvaltuuston tutkittavaksi.

Virkaloman järjestämisessä noudatetaan, paitsi mitä siitä ehkä on erittäin säädetty, että virkaloma on sovittava semmoiseen aikaan vuodesta, jolloin asianomaisen poissaolo tuottaa vähintä hankaluutta virkatehtävien laatua silmällä pitäen.

16 §.

Virkaloma on yleensä järjestettävä käyttämällä hyväksi laitoksen vakinaisia työvoimia, jos se työn tasaista kulkua haittaamatta voi käydä päinsä, ja ovat asianomaiset viranpitäjät velvolliset alistumaan tämän johdosta tarpeelliseen virkatehtävään

järjestelyyn. Jollei virkalomaa voida järjestää rasittamatta kaupunginkassaa viransijaisen palkkaamisesta johtuvalla eri menolla, on asianomaisen viranomaisen Kaupunginvaltuustolta hankittava määräraha tarkoitukseen. Viransijaisen palkkaamiseksi määrätty palkkio on kokonaan osotettava maksettavaksi virkaa hoitamaan määrätylle sijaiselle.

17 §.

Virkavapauden myöntäminen kunnalliselle viranpitäjälle on, ellei muuta erittäin säädetä, sen viranomaisen asia, joka on oikeutettu viranpitäjän nimittämään; kuitenkin saakoon neljän-toista päivän tahi sitä lyhemmän virkavapauden myöntää viranpitäjän lähinnä ylempi viranomainen.

18 §.

Jos viranpitäjä on sairauden tähden estetty virkaansa toimittamasta, on hänellä oikeus enintään kahden kuukauden aikana nauttia palkkausetunsa vähentämättöminä. Jos sairautta kestää kauemmin tai jos viranpitäjä muuten on laillisesti estynyt virkaansa hoitamasta tai jos hän saa virkavapautta terveytensä hoitamista, yksityisasiotaan tai erikoista tehtävää varten, tulee asianomaisen viranomaisen Kaupunginvaltuustolle tehdä esitys siitä, saako hän edelleen nauttia palkkaansa ja minkä verran.

19 §.

Palkkaa älköön maksettako viranpitäjälle siltä ajalta, jona hän on ollut virkaansa hoitamatta, ellei hän ole asianmukaisessa järjestyksessä saanut virkavapautta tai voi näyttää pätevää estettä.

V. Erityisiä määräyksiä.

20 §.

Jokainen viranpitäjä, joka tammikuun 1 päivän 1919 jälkeen, jolloin uusi palkkaussääntö astuu voimaan, tulee virkaan kunnan palveluksessa, on velvollinen alistumaan edellä oleviin ehtoihin ja määräyksiin.

Siihen viranpitäjään nähden, jolla aikaisemmin on ollut uuteen palkkaussääntöön merkitty toimi, on mainittu palkkaus-

sääntö voimassa ainoastaan siinä tapauksessa, että hän ennen joulukuun 1 päivää 1918 on ilmoittanut suostuvansa uuteen palkkaussääntöön ynnä näihin ehtoihin ja määräyksiin. Kunnasemminen ilmoitus on annettu, maksetaan palkka asianomaiselle viranpitäjälle aikaisemmin voimassa olleen palkkaussäännön mukaan.

21 §.

Tässä säännössä mainitut ehdot ja määräykset ovat voimassa kaupungin viranpitäjistä sikäli kuin yleisessä laissa tai asetuksessa ei ole muuta säädetty.

Välikirjan nojalla asetettuihin toimihenkilöihin nähden ovat välikirjan määräykset noudatettavina.

6. Helsingin kaupungin palveluksessa olevain viranpitäjain eläkeperusteet.

Kaupunginvaltuuston vahvistamat lokakuun 29 p:nä 1918.

1. Jokainen kaupungin palveluksessa oleva vuosi- tai kuukausipalkkainen viranpitäjä on virkaeroa ottaessaan, jos on tullut 63 vuoden ikään ja kaupungin palveluksessa nuhteettomasti ollut 30 vuotta, oikeutettu jäljellä olevaksi eliniäkseen saamaan kaupungilta eläkettä 60 % silloisista palkkaeduistaan. Jos hänen täytyy, ennenkuin on täydet ikä- tai virkavuodet saavuttanut, näytetyn kivulloisuuden tähden erota toimestaan tai omatta syytensä virasta poistua, olkoon niinkään oikeutettu saamaan eläkettä 15 vuoden palveluksesta 20 %, 20 vuoden palveluksesta 30 % ja 25 vuoden palveluksesta 40 % niistä palkkaeduista, mitkä hänellä on virkaeron ottaessaan. Älköön vuotuinen eläke kuitenkaan missään tapauksessa olko 6,000 markkaa suurempi.

Palolaitoksen päällystö, alipäällystö ja miehistö saavat täyden eläkkeen 50 vuotta täytettyään ja 25 vuotta virassa oltuaan. Sama etu tulee sairaanhoidossa palveleville hoitajattarille sekä houreinhoitajille heidän saavutettuaan 50 ikä- ja 20 virkavuotta.

Kaupungin poliisilaitoksen virka- ja palvelusmiesten eläkeoikeudesta on voimassa mitä siitä on säädetty tai vastedes erittäin säädetään.

2. Eläkettä laskettaessa on palkkaetuna otettava lukuun määrävuosien palveluksesta myönnetty korotus, henkilökohtainen palkanlisäys, vuokra- ja matkarahat ja muut tuollaiset korvaukset sekä luontoisetuna annettu asunto. Palkkaeduiksi luetaan myös tointa seuraavat sivutulot, jotka lasketaan kymmenenä viime vuonna ennen virasta eroamista saatujen tuollaisten tulojen keskimäärän mukaan tai, ellei hakijalla ole niin kauan ollut sivutuloja, vuotuisen keskimäärän mukaan sinä aikana kuin hänellä on niitä ollut; kuitenkin että, jos hakijalle on ollut vakuutettuna jokin vähin sivutulomäärä, eläkettä laskiessa ei saa sivutuloja lukea sitä määrää vähemmäksi.

3. Viranpitäjä, jolla on useampia toimia, on eläkkeeseen oikeutettu ainoastaan yhden toimen puolesta ja, jos tointen pitäjä on oikeutettu erisuuruiseen eläkkeeseen, sen toimen puolesta, jota seuraa suurin eläke.

4. Viranpitäjä, jolla on palkkaa valtionvaroista joko vakinaisella taikka lakkautuspalkkasäännöllä taikka eläkettä tai apurahaa, saa eläkettä kaupunginkassasta ainoastaan sen määrän, minkä viimeksi mainittu eläke on valtionvaroista tulevaa palkkaa, eläkettä taikka apurahaa suurempi.

5. Virkavuosia laskiessa on palvelusajaksi katsottava se aika, minkä hakija vakinaisessa taikka ylimääräisessä toimessa, tuottipa se eläkeoikeuden taikka ei, taikka erityisen määräyksen nojalla on ollut kaupungin palveluksessa, ei kuitenkaan kuukautta lyhempää aikaa; eikä vähennystä saa tehdä virantoimituksen keskeytymisen tähden, kun sen on aiheuttanut virkaloma, ei myöskään sairauden tähden, jos virkavapaus ei ole yhteen jaksoon kestänyt vuotta kauemmin, eikä erityisen julkisen tehtävän taikka omaa kehitystä tarkoittavan matkan tähden, ellei tehtävä taikka matka ole yhteen jaksoon kestänyt kuutta kuukautta kauemmin, eikä muuten myönnetyn virkavapauden tähden, ellei se kalenterivuoden kuluessa ole ollut kolmea kuukautta pitempi.

6. Eläke luetaan sen kuukauden alusta, joka lähinnä seuraa sitä, jolloin eläkkeensaaja on eronnut virasta, sen kuukauden loppuun, jona hän kuolee, sekä maksetaan kuukausittain.

7. Hakijan eläkeoikeuden tutkii ja ratkaisee edellä säädettyjen perusteiden mukaisesti kaupunginvaltuusto kuultuaan asiassa Helsingin kaupungin palkkalautakuntaa sekä sitä virastoa, jonka alainen hakija on ollut. Eläkekirjan antaa maistraatti.

7. Kaupunginvaltuuston päätös henkilöllisten vaivaismaksujen korottamisesta, 26 p:ltä marraskuuta 1918.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto, Rahatoimikamarin esityksestä päättänyt, että se henkilöllinen vaivaismaksu, jonka yleisestä vaivaishoidosta maaliskuun 17 päivänä 1879 annetan K. A:n 29 §:n mukaan, semmoisena kuin tämä lainpaikka on elokuun 6 päivänä 1889 annetussa K. A:ssa, jokainen henkirahaa maksava mies ja nainen suorittaa ja jonka vaivaishoitoyhdyskunta määrää, on, tammikuun 1 päivästä 1919 lähtien oleva 2 markkaa mieheltä ja 1 markka naiselta.

8. Helsingin kaupungin Sähkölaitoksen, alempana sanottu Sähkölaitokseksi, hankkijana ja A. B. Gottfr. Strömberg O. Y:n, alempana sanottu kuluttajaksi, kesken tehty sähkövirran hankintavälikirja.

Kaupunginvaltuuston valmistama 10 p:nä joulukuuta 1918.

1 §.

Sähkölaitos sitoutuu antamaan ja kuluttaja ottamaan kaiken sähkövoiman, minkä kuluttaja voimaa, valaistusta ja muita tarkoituksia varten jakaa Pitäjänmäellä, Albergassa, Kilossa, Grankullassa, Espoossa, ja muualla näiden paikkakuntain läheisyydessä sijaitseviin, tämän oheisessa kartassa lähemmin määrättyihin yhdyskuntiin. Jos kuluttaja haluaa laajentaa jakelualuetta, on siitä erittäin sovittava Sähkölaitoksen kanssa.

2 §.

Sähkövoima annetaan korkeajännitteisenä kiertovirtana, jonka nimellisjännitys on $3 \times 5,000$ voltia 50 jaksoin, ja mitataan Sähkölaitoksen korkeajännitejohdon päätekohtassa Snellmankadun varrella sijaitsevan Munkkiniemen raitiotiekeskuksen luona.

Sähkölaitos sitoutuu säännöllisissä oloissa antamaan virtaa vuorokauden umpeen, mutta ei kuitenkaan vastaa virranannon keskeytymisen tuottamasta vahingosta, jos tämä keskeytys johtuu laitoksen jonkin osan tarpeelliseksi havaitusta korjauksesta, käyttöhäiriöstä, työnseisauksesta tai muusta ylivoimaisesta tapahtumasta.

3 §.

Kuluttaja hankkii, kustantaa ja pitää kunnossa Sähkölaitoksen valvonnan alaisena Munkkiniemen raitiotiekeskuksen luona olevassa liittymäkohtassa tarpeelliset kojeet ja yhdistysjohdot sekä tarpeellisen kytkyhuoneen, jossa varataan tilaa mittareille ja mittarinmuuntajille.

Samaten kuluttaja Sähkölaitoksen valvonnan alaisena panee paikalleen ja pitää kunnossa korkeajännitejohdot liittymäkohdasta kuhunkin kulutuskeskukseen samoin kuin kaikki voimajakelua varten tarpeelliset johdot ja muuntajat sekä tekee tilaajainsa kanssa sopimuksen kustannusten suorittamisesta.

4 §.

Sähkölaitos hankkii, panee paikalleen ja pitää kunnossa edellä mainittuun Munkkiniemen raitiotiekeskuksen vierellä sijaitsevaan liittymiskohtaan maksutta sähkömittarin. Kuluttajalla on valta omalla kustannuksellaan Sähkölaitoksen silmälläpidon alaisena asettaa tarkastusmittari.

Maksu luetaan yleensä Sähkölaitoksen mittarin osottamain arvojen mukaan. Jos kuluttajan ja Sähkölaitoksen mittarit poikkeavat toisistaan enemmän kuin $\pm 5\%$, tarkastetaan mittarit ja maksu luetaan siten määrättyjen tehon ja kulutuksen todellisten arvojen mukaan. Se, jonka mittari näyttää väärin, maksaa tarkastuskulut.

5 §.

Kulutetusta sähkövoimasta suorittaa kuluttaja kuukausittain Sähkölaitoksen antaman laskun mukaan hinnan, joka lasketaan Sähkölaitoksen kunkin kuukautena polttoaineistaan maksaman keskihinnan mukaan seuraavasti:

Halkojen keskihinnan ollessa Smk 8:50 syleltä (4 m³) ja hiilien keskihinnan 25 markkaa tonnilta suorittaa kuluttaja 25 penniä kilowattitunnilta. Kultakin 4 markalta tai sen osalta, jolla halkojen hinta, ja kultakin 5 markalta tai sen osalta, jolla hiilien hinta ylittää edellä mainitut hinnat, kohoaa kulutusmaksu 1 pennillä kutakin kilowattituntia kohti.

6 §.

Kuluttaja sitoutuu, siinä tapauksessa että Sähkölaitos sitä vaatii, edeltäpäin Sähkölaitoksen Sörnäsissä olevalle voima-
asemalle toimittamaan kuluttajan virrankulutusta vastaavan halkomäärän, lukien sylen (4 m³) koivuhalkoja kutakin 500 kilowattituntia tai sylen sekahalkoja kutakin 450 kilowattituntia kohti.

Siten toimitetuista haloista maksaa Sähkölaitos saman tariffin mukaan, jota Helsingin kaupungin Halkokonttori samaan aikaan noudattaa myydessään halkoja kaupungin teknillisille laitoksille.

7 §.

Kuluttaja sitoutuu olemaan itse tahi jakelijainsa kautta vähittäin myymättä sähkövirtaa halvemmasta hinnasta, kuin minkä Sähkölaitos samaan aikaan kantaa kaupungissa olevilta tilaajiltaan.

8 §.

Kuluttaja sitoutuu valvomaan, että voiman jakelujohdot ynnä muuntaja-asemat rakennetaan voimassa olevain määräysten ja Sähkölaitoksen antamain ohjeiden mukaisesti, jotta mikäli mahdollista vältetään vahingollinen vastavaikutus Sähkölaitoksen johtoihin ja voimalaitokseen. Niinikään sitoutuu kuluttaja talo- ja moottorijohtoja teettäessään alueellaan noudattamaan Sähkölaitoksen kulloinkin voimassa olevia määräyksiä ja ohjeita.

9 §.

Tämä välikirja on voimassa 1923 vuoden loppuun ja pysyy sen jälkeen, ellei jompikumpi sopimuskumppani ole viimeistään 1922 vuoden kuluessa sitä irtisanonut, voimassa viisivuotisin ajanjaksoin, kunnes jompikumpi ainakin vuotta ennen sopimusajan umpeen menemistä sen irtisanoo.

Jos sähkövirran kulutus kaupungin asukasten omiin tarpeisiin sopimuksen voimassaoloaikana lisääntyy niin suureksi, että virran antaminen A. B. Gottfr. Strömberg O. Y:lle menee yli sähkölaitoksen hankintakyvyn, on tämä käsitettävä ylivormaiseksi esteeksi hankintaan nähden, joka sentähden voidaan keskeyttää kolmen kuukauden kuluttua irtisanomisesta.

10 §.

Jos sopimuskumppanien kesken syntyy erimielisyyttä tämän välikirjan määräysten tulkinnasta tahi jos muita riitaisuuksia sopimuskumppanien kesken ilmaantuu, ratkaisee nämä asiat lopullisesti kolmihenkilöinen sovintolautakunta, johon kumpikin sopimuskumppani valitsee jäseneksi sähkötekniikon ja nämä yhteisesti liikeasioihin perehtyneen lakimiehen puheenjohtajaksi. Jos jompikumpi asianosainen laiminlyö 14 päivän kuluessa siitä, kuin on toiselta sopimuskumppanilta saanut kirjallisen kehotuksen, valita jäsenen tahi jos jäsenet eivät sovi puheenjohtajan vaalista, on Helsingin Raastuvanoikeuden ensimmäisen osaston ensimmäisen jaoston asia valita edellisessä tapauksessa jäsen ja jälkimäisessä puheenjohtaja.

11 §.

Edellä olevaan välikirjaan, joka on kirjoitettu ja allekirjoitettu kaksin yhtäpitävin kappalein, ilmoitamme tyytyvämmme.

9. Kaupunginvaltuuston päätös Helsingin kaupungin ja A. B. M. G. Stenius yhtiön kesken tehdyn, kaupungin ja Hagan—Munkkiniemen välistä sähköraitiotietä koskevan toimilupakirjan muuttamisesta, 10 p:ltä joulukuuta 1918.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto A. B. M. G. Steniusen anottua oikeutta saada toistaiseksi korottaa lipunhinta Hagan—Munkkiniemen raitioteillä, muuttamalla Helsingin kaupungin ja mainitun yhtiön kesken tehdyn, marraskuun 11 päivänä 1913 vahvistetun, kaupungin ja Hagan—Munkkiniemen huvilayhdyskunnan välisen sähköraitiotien toimilupakirjan 8 §:n d) kohtaa,

oikeuttanut yhtiön toistaiseksi ja kunnes Kaupunginvaltuusto muuta päättää raitiovaunun käyttämisestä yhtiön linjoilla kantaan maksun, joka enintään 25 pennillä ylittää kaupungissa voimassa olevat maksut.

10. Lisäys ja muutos Kaupunginvaltuuston päätökseen 21 p:ltä marraskuuta 1916 kunnallisten viranomaisten vuosikertomusten painattamisesta.

Kaupunginvaltuuston vahvistamat 10 p:nä joulukuuta 1918.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto kaupungin Kirjastohallituksen tekemän, Hallituksen vuosikertomuksen julkaisemista koskevan esityksen johdosta, oikeuttanut Hallituksen vastedeskin, kokoon ja kirjakelajeihin nähden noudattamalla Kaupunginvaltuuston marraskuun 21 päivänä 1916 tekemää päätöstä kunnallisten viranomaisten vuosikertomusten painattamisesta, julkaisemaan kirjaston toimintakertomuksen eri julkaisuna, minkä ohessa Kaupunginvaltuusto on päättänyt, että Helsingin kaupungintilaston VI sarjan nimike on, kumoamalla Valtuuston edellä mainittu päätös tältä kohden, oleva „Opetustoiminta“.

11. Helsingin kaupungin poliisijärjestys.

Judenmaan läänin kuvernöörin yksissä neuvoin maistraatin kanssa vahvistettiin lokakuun 30 päivänä 1908 sekä eräiltä kohdin muutettu elokuun 26 p:nä 1913, lokakuun 25 p:nä 1915, huhtikuun 4 p:nä 1916 ja lokakuun 30 p:nä 1918.

I LUKU.

Kaupungin asukkaita ja matkustajia koskevista ilmoituksista.

1 §.

Talonomistaja on velvollinen joka vuosi ennen tammikuun 15 päivää antamaan poliisille tietoja niistä henkilöistä, joilla saman kuukauden 1 päivänä on ollut koti tahi tilapäinen asunto talossa.

Samanlaisia tietoja on myöskin vuoden varrella, erityisesti vaatimuksesta, annettava poliisille.

2 §.

Jos joku muuttaa kaupunkiin, taikka jos se, jolla on kotinsa täällä, muutta toiseen asuntoon kaupungissa tai sen ulkopuolella olevalle paikkakunnalle, on siitä ilmoitettava poliisille viimeistäänkin kolmantena päivänä muuttamisen jälkeen.

Tämä ilmoitus on talonomistajan tehtävä, jos hän itse tai joku, joka on häneltä vuokrannut huoneita talosta, muuttaa pois tai muutta sinne asumaan, mutta muussa tapauksessa sen, joka on pitänyt tai pitää muuttajaa luonansa, sekä isännän tehtävä palvelijoista ja muusta talonväestä.

3 §.

Joka ottaa luoksensa matkustajia, hänen on jokaisen matkustajan saapumisesta ja lähtemisestä ilmoitettava poliisille ennen kello kahtatoista seuraavana arkipäivänä.

Jos joku pitää ammattinaan matkustajain majoittamista, tulee hänen sitäpaitsi pitää kirjaa niistä henkilöistä, joita hän tässä ominaisuudessaan vastaanottaa.

Sellaista ilmoitusta ei kuitenkaan vaadita:

- a) maalaisista, jotka ovat tulleet kaupunkiin myymään tavaroita torilla, kun täällä viipyminen ei jatku yli kolmen vuorokauden;
- b) koululapsista; ja
- c) läheisistä sukulaisista, joita joku ottaa luoksensa, jos oleskeleminen ei kestä neljäätoista vuorokautta kauemmin.

4 §.

Jokaisessa hotellissa tai muussa matkustajien majapaikassa tulee etuhuoneessa riippua taulu, joka osottaa matkustajien nimet ja heidän huoneidensa numerot.

5 §.

Toiselta paikkakunnalta työtä tai palvelusta hakemaan tai vastaanottamaan saapuneen työ- ja palvelusväen tulee vuorokauden kuluessa tänne saapumisesta näyttää poliisille kotipaikkakunnalta saamansa työkirjat ja ottaa ololippu kaupungissa oleskelemista varten; ja älköön sellaisia henkilöitä sitä ennen otettako työhön tai palvelukseen.

Jos joku, joka oleskelee kaupungissa ololipulla, haluaa siellä viipyä yli ololipussa määrätyn ajan, on hänen sitä ennen otettava poliisilta uusi ololippu.

Sellaiselle henkilölle annettu passi, joka ei ole Suomen kansalainen, on näytettävä poliisille siitä erityisesti säädetyllä tavalla.

6 §.

Ilmoitus, josta 1, 2 ja 3 §:ssä mainitaan, on tehtävä Maistraatin vahvistaman kaavion mukaan, ja on poliisiin annettava pyynnöstä ilmaiseksi kaavakkeita sellaisia ilmoituksia varten.

Maistraatin asiana on niinkään 3 §:ssä mainittujen matkustajakirjojen kaavion vahvistaminen.

II LUKU.

Keskuusliikkeestä ja yleisestä järjestyksestä.

7 §.

Poliisiin tulee katsoa, ettei häiritä keskuusliikettä ja yleistä järjestystä kaupungin alueen sisäpuolella, ja on ehdottomasti toteltava niitä ohjeita, joita poliisi tässä tarkoituksessa laillisesti antaa.

a) *Käymisestä.*

8 §.

Kansanjoukon, joka häiritsee keskuusliikettä tahi yleistä järjestystä, tulee poliisimiehen kehotuksesta heti hajaantua.

Yksityisten henkilöiden, jotka seisovat tahi muutoin viipyvät kauemman aikaa samalla paikalla kadulla, tulee, jos heidän läsnäolonsa saattaa haitata keskuusliikettä tahi järjestyksen ylläpitämistä, poliisimiehen kehotuksesta poistua paikalta.

9 §.

Vaalitoimituksessa, kokouksessa, julkisessa näytännössä, rautatienasemalla, höyrylaivan lähtö- tahi tulopaikalla taikka muulla sellaisella paikalla tahi muussa sellaisessa tilaisuudessa, kun tungosta saattaa syntyä, asettaoon poliisimies väkijoukon järjestettyyn riviin ja muutoinkin ryhtyköön tarpellisiin toimenpiteisiin järjestyksen ylläpitämiseksi.

10 §.

Jos tulipalossa tai muussa sellaisessa tilaisuudessa havaitaan tarpeelliseksi sulkea tahi muutoin estää yleisöltä pääsy palopai-kalle tahi kaupunginosaan, olkoon jokaiselle kielletty ilman palokunnan päällystön tahi poliisin lupaa menemästä suljetun alueen sisäpuolelle tahi vastoin heidän kieltoansa olemasta siellä.

11 §.

Jalkakäytävällä tulee vastaantulijoiden väistyä oikealle; jolla on ajotie oikealla, ei kuitenkaan ole velvollinen astumaan ajotielle.

12 §.

Mitä tulee vilkkaampi-liikkeisiin katuihin, antakoon Mais-traatti käskyn, että yleisön siellä tulee käyttää etupäässä sitä jalka-käytävää, jolla kulkeviin nähden ajotie on vasemmalla.

Jos erinäisessä tapauksessa havaitaan tarpeelliseksi sillä tavoin järjestää keskuusliikettä, saakoon poliisimies antaa siitä ohjeen.

13 §.

Juhlasaatot ja kulkueet saavat kokoontua ja kulkeaa ainoas-taan ajotiellä, ja tulee osanottajien noudattaa niitä määräyksiä, joita poliisi esteettömän keskuusliikkeen ja järjestyksen ylläpitä-mistä varten antaa.

14 §.

Henkilöt, joiden vaatteet koskettaessa saattavat ryvettää toista, eivät saa kulkea tahi oleskella jalkakäytävällä.

15 §.

Jalkakäytävällä ei saa vetää käsikärryjä, kelkkaa tahi muuta sellaista, eikä kantaa taakkaa, joka saattaa vahingoittaa, estää tahi haitata muita; kuitenkin kuljetettakoon siellä lapsia lapsenvaunuissa, niin myös lapsenkelkoissa, jotka ovat tavallista käytännössäolevaa suuruutta.

Viikatteita, käsisahoja, suksia, kävelykeppejä, saateenvarjoja, päivänvarjoja ja muita sellaisia esineitä ei saa kantaa tahi pitää niin, että ne saattavat haitata tahi vahingoittaa muita.

Ampuma-aseita ei saa ilman erityistä poliisin lupaa kuljettaa tahi kantaa ladattuina.

16 §.

Niinkauan kuin taulut, jotka ovat aijotut varottamaan heikosta jäästä, ovat asetetut ulos, ei saa kulkea jäällä kaupungin satamassa eikä mennä sinne.

b) *Ajamisesta.*

17 §.

Ajoneuvoilla liikuttakoon ainoastaan sitä tarkoitusta varten olevilla ajoteilla.

Maistraatin määräyksestä sulettakoon katu tahi sen osa joko täydellisesti tahi määrätyksi ajaksi vuorokaudesta liikkeeltä, jossa käytetään ajoneuvoja tahi määrättyä lajia ajoneuvoja; jos sellainen sulkeminen on ainoastaan tilapäisesti tarpeellinen, tapahtukoon se poliisin toimesta.

18 §.

Ajajan tulee mikäli mahdollista ajaa ainoastaan ajotien sitä puolta, joka on ajosuunnan oikealla puolella. Kun toiset ajoneuvot tulevat vastaan, on ajajan väistyttävä oikealle.

Jos ajaja kääntyy toiselta kadulta toiselle, on kääntyminen, jos se tapahtuu oikealle, tehtävä lyhyesti mutta jos se tapahtuu vasemmalle, pitkässä kaaressa.

Jos joku ajaa toisen samaan suuntaan ajavan ohi, on hänen väistettävä viimeksimainitun vasemmalle puolelle ja tämän suunnattava kulkunsa oikealle.

Ahdingossa on työajoneuvojen väistyttävä tahi pysähdyttävä henkilöitä kuljettavien ajoneuvojen tieltä, ja kuormitettujen työajoneuvojen kuormittamattomien tieltä.

19 §.

Eteenpäin rientävän palo- ja poliisimiehistön sekä sulletussa järjestössä marssivan sotaväen tieltä on muun liikenteen väistyttävä tahi pysähdyttävä. Ajajan on sitäpaitsi väistyttävä tahi pysähdyttävä ruumissaattueiden ja muiden juhlakulkueiden, raitiotievaunujen, sairausvaunujen sekä kadun kastelemiseen tahi puhdistamiseen käytettävien vaunujen tieltä.

20 §.

Hurjasta ajosta säädetään rikoslain 44 luvun 16 §:ssä.

Ajaja ei myöskään saa kulkea huolimattomasti.

Kulkunopeutta on vähennettävä:

- a) kadunkulmauksissa;
- b) vilkasliikenteisillä paikoilla;
- c) teatteritalolle tahi rautatienasemalle taikka muuhun sellaiseen paikkaan tullessa ja sieltä lähtiessä; sekä
- d) ajaessa erikoisemmin kaltevalla kadulla.

Käyden on ajettava:

- a) kello kymmenen illalla ja kello kuuden aamulla välisenä aikana kummirenkailla varustamattomilla ajoneuvoilla; sairaalan välittömässä läheisyydessä on vastamainittu määräys voimassa kello yhdeksästä illalla kello seitsemään aamulla;
- b) pihaan tullessa ja sieltä poistuessa; sekä
- c) paikoissa, joihin nähden Maistraatti on niin määrännyt ja joista julkipanoilla on ilmoitettu.

Tavarain kuljetukseen aiotut ajoneuvot ja maalaisajoneuvot saavat niinkään liikkua vain hitaasti.

Mitä ylempänä on säädetty kulkunopeudesta ei koske ajoneuvoja, joita pakottavassa tapauksessa käytetään sairausvaununa tai joita poliisiviranomainen käyttää virantoimituksessa tahi palolaitos tulenvaaran johdosta.

21 §.

Ajoneuvoja ei saa ilman pätevää syytä jättää seisomaan kadulle.

Keskellä ajotietä, taikka missä katu päättyy, tahi katujen risteyksessä, tahi missä löytyy jalkakäytävä tahi missä jalkapolkua talvella pidetään auki yli kadun, eivät ajoneuvot saa seisahtua. Ajoneuvoja ei saa myöskään jättää seisomaan niin pitkälle kadunkulmasta, että sen kautta aikaansaadaan häirtää keskuusliikkeelle. Poliisimies voi kieltää ajoneuvojen pysähtymisen muullakin paikalla, jos muutoin syntyisi häirtää keskuusliikkeelle.

22 §.

Hevosta ei saa syöttää tahi jättää valjaista riisuttuna kadulle muualle kuin mihin poliisi sen sallii.

23 §.

Jos kuljettaja poistuu ajoneuvojen luota jättämättä hevosta toisen asianomaisen henkilön huostaan, on hevosen etujalat sidottava tahi muutoin ryhdyttävä tyydyttävään toimenpiteeseen sitä varten, ettei se voi karata.

Säikkyvää hevosta ei saa missään tapauksessa jättää tarpeenmukaisesti vartioimatta.

Lyhty-, sähkölennätin-, telefonijohtopylväisiin tahi muuhun sellaiseen ei saa sitoa hevosta.

24 §.

Henkilöitä, jotka ovat ajajan tiellä, on varotettava huutamalla, mutta jos he eivät huutoa kuule, on ajajan väistyttävä tahi pysähdyttävä.

25 §.

Jos syntyy tungosta, tahi jos keskuusliike muutoin saattaa häiriintyä siellä, missä ajoneuvoja on enemmältä koossa tahi liikkeessä, tulee poliisin ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin järjestyksen ylläpitämiseksi.

26 §.

Missä rautatie käy ristiin ajotien kanssa, on paikalle asetettuja merkkejä ja rautatiepalvelijakunnan ohjeita tarkasti noudatettava.

27 §.

Ajoneuvoille ei saa panna niin suurta kuormaa, eikä niitä saa sillä tavoin kuormittaa, että vetojuhtaa liiaksi rasitetaan.

Hevosia, jotka sairastavat tarttuvaa tautia tahi näkyväistä ulkonaista vammaa, kuin myös uuvuksissa olevia eläimiä, ei saa käyttää työhön.

Hevonen, joka on tunnettu purevaksi, on pidettävä varustettuna lujalla kuonokopalla.

28 §.

Kuorman leveys ei saa olla enemmän kuin kaksi ja viisi kymmenesosaa (2,5) metriä ja kuorman korkeus, maasta luettuna, neljä (4) metriä, eikä ajoneuvojen ja kuorman yhteenlaskettu

paino saa nousta yli kahdeksantuhannen (8,000) kilogramman; kuitenkin myöntäköön poliisi, pyynnöstä, tilapäisesti poikkeusta siitä, mitä niin muodoin on säädetty.

Jos harkitaan, että sillalla tahi muulla paikalla mainitun painoinen kuorma saattaa vaaranalaiseksi sillan tahi ajotien kestävyuden, taikka muuten voi aikaansaada vahinkoa, tulee Maistraatin antaa erityinen määräys kuljetuksesta sellaisella paikalla, joka määräys on julkipanolla paikalla ilmoitettava.

29 §.

Kuljetettavien esineiden tulee olla ajoneuvoihin niin kiinnitettyinä, etteivät ne matkalla saata irtautua tahi tippua, ei peljästyttää hevosta eikä aikaansaada kuorman kaatumista, ei vahingoittaa ajajaa tahi kulkijaa, eivät ne myöskään saa kokonaan tahi osaksi laahata maassa ajoneuvojen jälestä.

30 §.

Levyjä, vitjoja, kiskoja, koneosia ja muita sellaisia esineitä on niin pantava kuorman, ettei kuljetettaessa synny häiritsevää räminää.

Kalkin, jauhetun liidun, hiilien, punavärin ja muiden sellaisten aineiden, jotka saattavat pölytä tahi levittää ilkeää hajua, tulee kuljetettaessa olla niin sisäänpantuina, että sellaiset haitallisuudet vältetään.

31 §.

Kakkulavaljaat ovat kielletyt; paitsi erittäin raskaita kuormia kuljetettaessa.

Reellä ajettaessa on käytettävä heliseviä kelloja tahi kulkusia.

32 §.

Ajoneuvojen kuljettajalla tulee olla tarpeellista taitavuutta ja tottumusta, ja on hänen matkalla noudatettava välttämätöntä tarkkaavaisuutta, ei saa nukkua eikä olla juovuksissa.

Kuuttatoista vuotta nuorempaa henkilöä ei saa ilman erityistä poliisin antamaa lupaa käyttää ajossa.

Joka ajoon lähettää kelpaamattoman tahi muutoin sopimattoman henkilön, on niinikään edesvastauksen alainen.

33 §.

Kun ajoneuvot ovat liikkeessä, tulee kuljettajalla olla sellainen paikka ajoneuvoissa, että hän esteettömästi voi nähdä tien ajoneuvojen edestä ja molemmilta puolilta, taikka on hänen käytävä niiden sivulla, valmiina tarvittaessa heti pysäyttämään ajoneuvot.

Kärryjen tahi reen työntäminen on sallittu ainoastaan, jos kuljettaja näkee tien ajoneuvojen edestä ja molemmilta puolilta.

34 §.

Kuljettaja ei saa matkalla käydä jalkakäytävällä.

Varomaton tahi tarpeeton ruoskan käyttäminen taikka ruoskalla sipaiseminen on kielletty.

35 §.

Älköön kukaan oikeudettomasti nousko ajoneuvoihin taikka riippuko niissä kiinni, taikka ajoneuvoihin kiinnittäkö käsikärryjä tahi rekeä.

36 §.

Tavarain kuljetukseen aiotut ajoneuvot ovat, jos niiden omistaja asuu kaupungissa, varustettavat kilvellä, joka osottaa omistajan nimen tahi toiminimen sekä hänen asuntonsa selvillä, vähintään yhdeksän (9) sm korkeilla kirjaimilla.

Jos sama henkilö omistaa useita tuollaisia ajoneuvoja, on jokainen niistä sitä paitsi merkittävä erityisellä numerolla, joka on kilvessä osotettu vähintään yhdeksän (9) sm korkeilla lukumerkeillä.

Ajoneuvoja ajoon käytettäessä pitää sellainen kilpi olla kiinnitettynä ajoneuvoihin niin, että kirjoitus on täysin näkyvissä.

Ajoneuvosta, joita käytetään lihan tai maidon kuljetukseen, olkoon muutoin voimassa mitä tästä on terveydenhoitojärjestyksessä säädetty.

c) *Henkilöiden tahi tavarain ammattimaisesta kuljetuksesta.*

37 §.

Paitsi niitä, jotka säädettyssä järjestyksessä ovat hankkineet itselleen luvan vuokra-ajureina, kuorma-ajureina, palkkasoutajina,

kaupunginlähettinä tai kantajina taikka automobiililla, höyrypurrilla tahi moottoriveneellä palvelu yleistä keskuusliikettä, älköön kukaan muu tarjoutuko julkisesti sillä tavoin kuljettamaan ihmisiä tahi tavaroita.

d) *Ratsastamisesta.*

38 §.

Ratsastamisen suhteen noudatettakoon soveltuvilta kohdin 17—27 §§:ien, 32 §:n 1 ja 3 kohdan ja 34 §:än määräyksiä.

e) *Eläimistä.*

39 §.

Kun kuljetetaan suurempia eläimiä, ovat nämät joko taluttavat ajotietä pitkin niin sidottuina, ettei eläimillä ole tilaisuutta päästä valloillensa tai aikaansaada häiriöitä, taikka kuljettavat erityisesti sitä tarkoitusta varten laitetuissa tahi muutoin sopivissa ajoneuvoissa, ja on vältettävä sellaista kohtelua, jolla tuotetaan eläimille tarpeettomasti tuskaa.

Linnut, joita kuljetetaan elävinä, ovat pantavat ilmavaan ja tilavaan säiliöön, ei säkkiin, ja eivät linnut saa olla kytkettyinä säiliöön eikä toisiinsa kiinni.

40 §.

Joka kuljettaa eläimiä, ei saa käydä jalkakäytävällä, eikä ilman väkipakkoa viivyttää kuljetusta.

41 §.

Hevosten, nautojen, sikojen, lampaiden, vuohien, kanojen ja muiden kotieläinten ei saa sallia kuljeksia kaupungilla. Koiria on talutettava nauhasta, taikka on se varustettava kaulapannalla, joka osottaa omistajan nimen ja asunnon.

Jos tavataan vartioimaton kotieläin taikka irtonainen koira ilman sellaista kaulapantaa, kuin ylempänä on sanottu, ottakoon poliisi eläimen haltuunsa. Jos omistaja on tunnettu, on hänelle heti siitä ilmoitettava. Jos hän ei vaadi eläintä takaisin, myytä-

köön se julkisella huutokaupalla. Koira tahi kissa, jota ei kahden päivän kuluessa pyydetä takaisin, tapettakoon.

Ennenkuin eläin annetaan takaisin omistajalleen, on hänen maksettava kustannukset eläimen talteenottamisesta ja hoidosta.

42 §.

Koiraa ei saa pitää niin, että sen haukunta tai ulvonta käy vaivaksi. Muidenkaan kotieläinten ei saa sallia äänellään tai muulla melulla häiritä lähellä asuvia.

Kiimainen narttu, niin myös pahanilkiseksi tunnettu koira, on pidettävä suljetussa paikassa.

Koiraa älköön päästettävä myymälään, missä elintarpeita pidetään kaupan.

43 §.

Jos tarttuva tauti ilmestyy eläimiin, on niitä määräyksiä noudatettava, joita viranomaiset antavat onnettomuuksien välttämiseksi.

f) Yleisestä järjestyksestä.

44 §.

Kaikenlainen yleisen tahi yksityisen omaisuuden raiskaaminen kaupungissa tahi sen alueella on kielletty.

Yleisö ei saa puistoissa ja istutuspaikoissa käydessään jättää sinne paperia, ruuantähteitä tahi muita jätteitä.

45 §.

Lintuja tahi muita otuksia ei saa metsästää eikä muutenkaan pyytää kaupungissa tahi sen alueella.

46 §.

Kaupungissa tahi sen alueella ei saa oikeudettomasti ampua laukausta, polttaa ruutia, ilotulitusaineita tahi muunlaisia räjähtäviä aineita.

Kadulla tahi toisen alueella ei saa ilkeästi särkeä lasia taikka sinne heittää siruja, nauvoja tahi muita sellaisia esineitä, jotka saattavat estää tahi vahingoittaa yleisöä.

Niinikään ei saa muualla kuin pihamaalla tahi muulla yksi-

tyisellä alueella heitellä kiviä taikka ampuu jousella, kumilingolla tahi senkaltaisella aseella. Paitsi yksityisellä alueella tahi sitä tarkoitusta varten osotetuilla paikoilla ei saa myöskään lyödä tahi potkia palloa, heittää kiekkoa tahi olla lumisilla, laskea mäkeä taikka ruveta muihin leikkeihin tahi kisoihin, jotka saattavat häiritä keskuusliikettä ja yleistä järjestystä.

47 §.

Väkijuomien nauttiminen kadulla, yleisessä mukavuuslaitoksessa, porttiholvissa tahi rappukäytävässä taikka toisen pihamaalla on kielletty.

Väki- tahi mallasjuomien anniskelu-oikeuden haltija ei kuitenkaan ole estetty, Maistraatin antamalla luvalla, käytettävänä olevalla alueella anniskelemasta sellaisia juomia nauffittavaksi paikalla.

48 §.

Älköön kukaan julkisesti puvullaan tahi puheellaan tahi käytöksellään loukatko säädyllisyyttä taikka häiritkö yleistä järjestystä.

Niinikään on kielletty esiintymästä naamioituna muualla kuin yksityisessä seurassa, jollei siihen, erityisessä tapauksessa, poliisi ole antanut lupaa.

Siitä, joka levittää tahi yleisön päästävään paikkan julkipanee tahi näkyville asettaa painotuotteen, kirjoituksen taikka kuvallisen esityksen, joka loukkaa säädyllisyyttä ja siveyttä säädetään rikoslain 20 luvun 14 §:n toisessa kohdassa.

49 §.

Kukka-astioita ja muita sellaisia esineitä ei saa panna avonaiselle ikkunalle tahi katolle, ulkoparvekkeelle, parvelle tahi muulle sellaiselle paikalle, josta ne saattavat pudota alas ja saada vahinkoa aikaan, jollei niitä ole sopivalla tavalla pantu kiinni taikka muutoin ryhdytty toimiin niiden putoamisen estämiseksi.

50 §.

Kilpiä tahi markiiseja ei saa kiinnittää tahi muulla tavoin panna, eikä myytäväksi aijottuja tavaroita taikka sellaista asettaa tonttirajan ulkopuolelle, jollei Maistraatti ole antanut siihen lupaa; kuitenkaan sellaista lupaa ei vaadita:

a) talon seinään, porttiin tahi lauta-aitaan kiinnitetyistä kilvistä ja senkaltaisista esineistä, jotka ovat asetetut vähintään kahden kokonaisen ja yhden kymmenesosan (2,1) metrin korkeudelle ajotiestä ja eivät pistä tonttirajan ulkopuolelle enemmän kuin kolmesataa (300) millimetriä, taikka, jos ne ovat kiinnitetyt alemmaksi, eivät ulkone enemmän kuin sataviisikymmentä (150) millimetriä tonttirajasta; ja

b) markiiseista, jotka ovat pannut vähintään kaksi kokonaista ja yksi kymmenesosa (2,1) metriä korkealle ajotiestä.

51 §.

Ilmoituslehtisiä, ilmoituksia ja muita yksityisiä tiedonantoja mitä laatua tahansa ei saa ilman asianomaisen viranomaisen lupaa panna yleisiin rakennuksiin tahi muuhun yleiseen omaisuuteen, niinkuin aitauksiin, lyhtypylväisiin ja sellaiseen.

Semmoisia tiedonantoja ei myöskään saa kiinnittää yksityisten rakennuksiin tahi muuhun yksityiselle kuuluvaan omaisuuteen, jollei omistaja ole antanut siihen lupaa.

Julkipanosta, joka loukkaa säädyllisyyttä ja siveyttä, säädetään rikoslain 20 luvun 14 §:n toisessa kohdassa.

52 §.

Ilmoitukset ja muut julkipanot sekä näyttelyesineet myymälöiden ikkunoissa ovat poliisin kehotuksesta heti poistettavat, jos ne saavat aikaan väenkokousta tahi muutoin häiritsevät järjestystä tahi ovat loukkaavia.

53 §.

Talonomistaja älköön vastustako, että hänen taloonsa, porttiinsa tahi aitaansa asianomaisen viranomaisen toimesta kiinnitetään julkipanoja tahi pannaan kilpiä tahi muita merkkejä, jotka koskevat yleisöä tahi yleisten laitosten tarvetta; jos julkipano, kilpi tai merkki on aijottu pitemmäksi ajaksi, on talonomistajalle kuitenkin oikeus tarkoitusta varten osottaa sopiva paikka.

Sellaisia julkipanoja, kilpiä ja merkkejä ei saa aukkoja tekemällä, markiiseja panemalla tahi muulla tavoin peittää tahi muutoin estää näkymästä.

54 §.

Talonomistaja on velvollinen, Maistraatin lähemmin antaman määräyksen mukaan, yleisesti näkyvälle paikalle taloonsa panemaan sen osotumeron ja, kulmataloissa, molemmin puolin kulmaa sitäpaitsi metallilevyt, jotka osottavat kadun nimen.

55 §.

Jokaisessa talossa tulee näkyvällä paikalla olla julkipano, joka osottaa omistajan tahi talonmiehen asunnon.

56 §.

Kaupungissa ja sen alueella ei saa uida muualla kuin sitä tarkotusta varten osotetuilla paikoilla.

Poliisi määrätköön; jos se katsotaan tarpeelliseksi että julkinen uimahuone on varustettava suojuksilla tahi markiiseilla, jotka estävät kylpeviä näkymästä yleisölle.

57 §.

Höyryviheltimen ja merkkitorven käyttäminen on kielletty, ellei sitä ole käsketty tahi vaadita kutsumaan apua tulipaloon tahi muuhun onnettomuuspaikkaan.

58 §.

Kerjäämiskiellosta on erityisesti säädetty.

59 §.

Vuokra-ajureille, automobiilinkuljettajille, kuorma-ajureille, palkkasoutajille ja kaupunginläheteille sekä muille sellaisille ammattimiehille kuin myös raitioteille ja muille semmoisille laitoksille vahvistetut maksut ovat niiden, jotka käyttävät näitä ammattimiehiä ja laitoksia, vaadittaessa laillisesti maksettavat. Joka ilman pätevää syytä kieltäytyy tahi muuten koettaa päästä maksamasta sellaista maksua, on rangaistuksen alainen, ja saataakoon edesvastauksetta kieltäytyä enemmän työn tahi ajon toimittamisesta siksi, kuin hän on mainitun velvollisuutensa täyttänyt.

III LUKU.

Julkisista näytännöistä.

60 §.

Julkista näytäntöä ei saa panna toimeen, jollei ole saatu siihen poliisin lupaa ja suoritettu tarkoitusta varten säädettyjä, lupaa annettaessa suoritettavaksi määrättyjä maksuja; ja on tarkasti noudatettava niitä määräyksiä, joita poliisi myöntäessään luvan sellaisen näytännön pitämiseen antaa järjestyksen ja hyvän tavan ylläpitämiseksi sekä tulenvaaran tai tapaturman välttämiseksi.

Julkiseksi näytännöksi katsotaan teatteri-, sirkus-, varietee- ja akrobaattinäytäntö, konsertti, tanssi, naamiaiset, vahakuva- näyttely, kosmoraama, panoraama, kinematograafi tahi muu koneellinen tahi optillinen näyttely, eläinkoelmaan tahi opettujien eläinten näyttelemine, karusellin toimeenpaneminen, posetiivin soittaminen ja sellainen, josta sanomalehdissä tahi muulla tavalla julkisesti kuulutetaan tahi jota pidetään kadulla tahi ravintolassa tahi muussa yleisessä huvihuoneessa, jonne päästetään yleisöä, tahi muutoin julkisesti, joko pääsymaksulla tahi ilman sitä.

61 §.

Poliisimestarilla ja korkeammalla poliisi-päällikkökunnalla, samoin poliisimiehellä, jonka päällystö on siihen valtuuttanut, on vapaa pääsy julkiseen näytäntöön.

Jos poliisilta kielletään pääsy, taikka jos näytännön havaitaan tarkoittavan tahi sisältävän jotakin, joka on lakia tahi hyvää tapaa vastaan, taikka jos siinä tapahtuu epäjärjestyksiä, joita ei saateta välittömästi ehkäistä poistamalla syyllinen tahi syylliset, taikka jos rikotaan niitä määräyksiä, joita on vahvistettu näytäntölupaa myönnettäessä, on läsnäolevalla poliisimiehellä valta keskeyttää näytäntö ja kieltää sen jatkaminen.

62 §.

Lupaa julkisen näytännön toimeenpanemiseen älköön kieltäkö, jollei katsota näytännön olevan lakia ja hyvää tapaa vastaan, taikka myös saateta peljätä näytännön matkaansaattavan epäjärjestyksiä, taikka häiritsevän lähistön asukkaita tahi yleisöä.

63 §.

Näytännöt ja keilanheitto sekä muut sellaiset huvit älkööt olko sallitut kello yhdentoista jälkeen illalla, jos ne saattavat häiritä lähistön asukkaita.

64 §.

Viittätoista vuotta nuorempaa lasta älköön päästettäkö julkiseen näytäntöön, joka päättyy myöhemmin kuin kello kahdeksan iltapäivällä, ellei lapsen seurassa ole hänen vanhempansa taikka edusmiehensä.

Kuuttatoista vuotta nuorempain tyttöjen ja viittätoista vuotta nuorempain poikain älköön sallittako ilman poliisin erityistä lupaa esiintyä julkisessa näytännössä.

Mitä edellä tässä pykälässä on säädetty ei koske konsertteja eikä myöskään kaupungin teattereissa annettavia näytäntöjä.

IV LUKU.

Töistä, joita toimitetaan julkisesti, tahi jotka muutoin saattavat häiritä keskuusliikettä tahi yleisöä.

65 §.

Töitä, jotka saattavat häiritä keskuusliikettä, älköön, alempana mainituin poikkeuksin, toimitettako kadulla, jollei ole saatu erityistä lupaa Maistraatilta.

Ilman sellaista lupaa toimitettakoon, kuitenkin huomioonottaen mitä tässä luvussa ja (2 p:nä toukokuuta 1895) Helsingin kaupungille vahvistetun rakennusjärjestyksen (16 §:ssä) säädetään:

a) aluksien, rautatievaunujen ja ajoneuvojen lastaamista ja lossaamista;

b) kilpien, markiisien ja sellaisten kiinnipanoa tahi poistamista sekä talojen, porttien ja lauta-aitojen maalaus- ja muita töitä, joita varten ei tarvita muita telineitä kuin muutettavia tikapuita;

c) telefoni-, valo-, voima- ja muiden sellaisten johtojen, joiden asettamiseen on aikaisemmin saatu lupa, panoa, kunnossapitoa ja poistamista; ja

d) töitä, jotka tarkoittavat kadun kunnossapitoa ja puhdistamista.

66 §.

Kadulla ei saa ruveta tervankeittoon eikä muihinkaan samanlaatuisiin tulenvaarallisiin töihin.

Asfaltin keittäminen ja metallien sulattaminen kadulla tapahtukoon ainoastaan erityisellä Maistraatin antamalla luvalla.

67 §.

Työt, jotka mainitaan 65 ja 66 §:n toisessa kohdassa, ovat keskeyttämättä loppuun saatettavat.

Aineet ja työkalut, jotka tarvitaan kadulla toimitettavaa työtä varten, ovat, mikäli mahdollista, pantavat kokoon niin, etteivät ne häiritse keskuusliikettä, ja, sittenkun on lakattu niitä tarvitsemasta, heti korjattavat pois.

Muuten ei saa esineitä, jotka ovat esteeksi keskuusliikkeelle, ilman Maistraatin lupaa panna varastoon tahi jättää kadulle.

68 §.

Maistraatin asiana on luvan antaminen rakennusainevarastoa tahi muuta semmoista tarkoitusta varten tarvittavan katuosan erilleen aitaamiseen sekä niiden ehtojen vahvistaminen, joilla erilleen aitaaminen saa tapahtua.

69 §.

Ennenkuin työ, jota varten 65 ja 66 §:n mukaan tarvitaan erityinen Maistraatin lupa, aljetaan, tahi aidataan osa katu erilleen, on Maistraatin antama lupatodistus näytettävä poliisille tiedoksi.

70 §.

Jos rakennustyötä varten tahi muusta sellaisesta syystä suljetaan katu tahi osa katu, taikka pannaan varastoon tahi jätetään kadulle esineitä, jotka ovat esteeksi keskuusliikkeelle, on paikka aitauksella tahi muulla tavoin selvästi merkittävä ja hämärän tultua pidettävä tarpeenmukaisesti valaistuna yleisölle varoitukseksi.

71 §.

Työhön, joka saattaa räminällä tahi muulla kolinalla häiritä yleisöä, on ryhdyttävä sillä tavalla, että sellaisen häiriön syntymistä mikäli mahdollista vältetään.

Huhtikuun 1 päivän ja marraskuun 1 päivän välisenä aikana ei saa ylempänä mainitun laatuista työtä toimittaa ilman erityistä poliisin lupaa kello yhdeksästä illalla kello seitsemään aamulla ja vuoden muuna aikana kello kahdeksasta illalla kello seitsemään aamulla.

Mitä toisessa kohdassa on säädetty, ei koske lastaus- ja purkaustöitä satamissa, eikä rautateitä ja työtä teollisuuslaitoksessa, joka on perustettu jollekin sellaisia laitoksia varten erityisesti luovutetulle alueelle.

Kiskojen ja rautaparrujen talttaaminen on kielletty rakennetun asuintontin läheisyydessä.

72 §.

Luvan halkojen sahaamiseen ja hakkaamiseen kadulla antakoon Maistraatti, jos ei löydy tahi voida valmistaa muuta sopivaa paikkaa mainittua tarkoitusta varten; kuitenkin on työ niin toimitettava, ettei siitä ole haittaa keskuusliikkeelle, ja keskeyttämättä saatettava loppuun sekä paikka heti puhdistettava.

73 §.

Vaatteita ei saa pestä, huuhtoa, kartuta tahi ripustaa kuivumaan eikä muuta sellaista työtä tehdä muualla kuin siihen tarkoitukseen määrättyillä paikoilla ja noudattamalla niitä ohjeita, joita siitä on annettu.

74 §.

Mattoja, huonekaluja ja vaatteita älköön piestäkö eikä tomuutettako ulkosalla muuna vuorokauden aikana kuin kello kahdeksan aamulla ja yhdeksän illalla välisenä aikana.

Pieksemistä ja tomuuttamista ei saa toimittaa kadulla, ulkoparvekkeella eikä kadulle päin olevassa ikkunassa, älköönkä sinne myöskään ripustettako vaatteita tuulluutumaan tahi kuivumaan.

75 §.

Halkoja, puutavaroita ja muuta sellaista ei saa purkaa jalkakäytävälle, vaan ainoastaan jalkakäytävän äärellä olevalle ajotielle, ja ovat ne hetimiten sieltä pois korjattavat.

Ei myöskään saa halkoja, puutavaroita ja muita rakennusaineita, joita tuodaan rautateitse, panna kokoon kadulle, vaan ovat ne suoraan vaunusta lastattavat ajoneuvoille.

76 §.

Maalta, joka ei ole luovutettu yksityisen käytettäväksi, saa ottaa kiviä, hiekkaa, soraa, multaa ja savea ainoastaan asianomaisen kaupunginviranomaisen luvalla.

Kaupungin alueen sisällä älköön otettako jäitä tahi hakattako avantoa muuanne kuin sitä varten osotettuihin paikkoihin.

Kaivettu avanto on aidattava tahi muuten tarkoitusta vastavalla tavalla merkittävä.

77 §.

Jos kivenlouhimista on toimitettava asutun paikan läheisyydessä, tahi kadulla tahi tontilla, on siitä ainakin vuorokautta ennemmin ilmoitettava poliisille. Sellaiseen työhön ei saa ryhtyä ilman erityistä Maistraatin lupaa ennen kello kahdeksaa aamulla eikä kello kahdeksan jälkeen illalla.

Jokainen panos on huolellisesti peitettävä sekä, ennen laukaisemista, vahteja asetettava ja varoitushuutoja annettava. Ladattaessa ei saa käyttää rautaista sankkineulaa eikä sellaisesta metallista tehtyä latauspuikkoa, ellei latauspuikon pää ole kuparoitu tahi messingöity.

78 §.

Tässä luvussa annettujen määräysten noudattamisesta ja muuten vaadittavista varovaisuustoimenpiteistä on vastuunalainen se, joka toimittaa tahi johtaa työtä, mutta myöskin, jos erityistä työnjohtajaa ei ole otettu ja hyväksytty, se, jonka puolesta työtä tehdään.

V LUKU.

Puhtaanapidosta.

79 §.

Talonomistajan velvollisuutena on pitää katuosansa ajokunnossa.

Kadulla kasvava nurmi on kitkettävä ja poistettava.

80 §.

Talvella on talonomistajan joka aamu ennen kello yhdeksää tasoitettava jalkakäytävä ja luotava se lumesta, joka haittaa keskuusliikettä, ja on hänen, jos se nilpun estämiseksi on välttämätöntä, sekä tarpeen vaatiessa päivälläkin, sirotettava jalkakäytävä kivettömällä ja puhtaalla hiekalla.

Jos lunta sataa päivällä, on lumisateen aikana jalkakäytävä pidettävä auki ainakin niin laajalti, että keskuusliike saattaa ilman suurempia vaikeuksia jatkua, sekä, lumisateen lakattua, niin pian kuin mahdollista luotava liiasta lumesta ja tarpeenmukaisesti hiekotettava.

Jos jalkakäytävä on leveämpi taikka puita on istutettu jalkakäytävän viereen, koottakoon lumi jalkakäytävältä puiden väliin tahi muutoin jalkakäytävän ulkoreunalle, jos keskuusliike ei siitä häiriinny ja välttämättömät läpikulkupaikat pidetään auki.

Kulmatalon omistajan velvollisuutena on sitäpaitsi jalkapolun aukipitäminen ajotien yli lähinnä olevan kadun kulman suuntaan, kumpaisenkin puoliväliin ajotietä.

81 §.

Jotta ajotie talvellakin olisi aina tasainen ja ajokunnossa, ovat ylennykset tasotettavat, kuopat täytettävät ja paljaat paikat, jotka syntyvät rekikelin aikana, peitettävät lumella. Lumikoot, jotka haittaavat keskuusliikettä, ovat poistettavat ja kuljetettavat sitä tarkoitusta varten määrätyille kaatopaikoille. On kielletty muuanne kokoomasta kadulta pois kuljetettua lunta.

Jos suuremman lumisateen jälkeen on tarpeellista vetää lumiauraa, toimitettakoon vetäminen kaupungin kustannuksella asianomaisen viranomaisen toimesta.

82 §.

Jos lunta kerääntyy katolle niin paljon, että saattaa peljätä lumen syöksyvän alas, on lumi luotava katolta, samaten on jää, joka käy vaaralliseksi keskuusliikkeelle, syydettävä pois katolta ja fasadilta; kuitenkin sitä ei saa toimittaa ilman erityistä poliisin lupaa kello yhdeksän aamulla ja kello neljän illalla välisenä aikana.

Ylempänä mainittua työtä tehtäessä on katu asianomaiselta kohdalta suljettava, ja on, tarpeen vaatiessa, myöskin pantava vahti.

83 §.

Lumen sulaessa keväällä on kertyvää likaa talonomistajan toimesta myöskin pitkin päivää tarpeen vaatiessa lakaistava kadulta pois sekä katuojat ja viemärikaivot pidettävät auki veden juoksulle.

Siinä määrin kuin se on keskuusliikkeelle keväällä tarpeellista, ovat lumi ja jää vedettävät pois kadulta, niin että katu on paljaana viimeistään toukokuun 1 päivänä. Erittäin aikaisena tahi myöhäisenä keväänä lyhentäköön tahi pidentäköön Maistraatti tätä työtä varten määrätyn ajan.

84 §.

Suolaa tahi muuta syövyttävää ainetta älköön sirotettako tahi muutoin käytettäkö lumen sulamisen edistämiseksi.

85 §.

Jos pihamaalle kerääntyy niin paljon lunta, että tulipalon sattuessa siitä saattaa olla haittaa palokalujen esteettömälle käyttämiselle, on lunta talonomistajan toimesta tarpeen mukaan pois vedätettävä.

86 §.

Kuumia hiiliä ja tuhkaa tulisijasta on tyhjennettävä tulenkestäviin metallisäiliöihin.

87 §.

Roskia ja muita sellaisia jätteitä saa kaupungin sisällä kuljettaa:

a) ilman rajoitusta aikaan nähden, jos kuljetus tapahtuu tarkasti sulkeutuvalla kannella varustetuissa ajoneuvossa, mutta

b) muutoin ainoastaan kello yhdentoista illalla ja kello kuuden aamulla välisenä aikana.

88 §.

Älköön kukaan tyydyttäkö tarvettaan muualla kuin sitä varten olevilla paikoilla.

89 §.

Muusta puhtaanapidosta säädetään terveydenhoitojärjestyksessä ja satamajärjestyksessä.

VI LUKU.

Määräykset tulenvaarasta ja savun aikaan saamasta haitasta.

90 §.

Erityisesti tulenvaarallisissa paikoissa ja helposti syttyvien aineiden läheisyydessä on tupakanpoltto kielletty.

Erityisesti kielletään tupakanpoltto:

a) teattereissa, sirkusrakennuksissa ja muissa senlaisissa näytännösaleissa paitsi sitä tarkoitusta varten olevissa huoneissa ja yksityisissä asunnoissa sekä näyttämöllä, jos kappaleen laatu sitä vaatii;

b) yleisissä tavaravajoissa, tavaramakasiineissa ja kauppahalleissa:

c) pihossa, joihin on kerääntynyt maalaisajoneuvoja;

d) ulkohuoneissa, halkoliitereissa, rehuladoissa ja muissa sellaisissa paikoissa; ja

e) paikoissa, joista Maistraatti on niin määrännyt ja julkipanolla sen ilmoittanut.

Viittätoista vuotta nuoremmilta on tupakanpoltto kadulla kielletty.

91 §.

Tulenvaarallista laatua olevat tehtävät ovat toimitettavat noudattamalla säädettyä tahi muuten tarpeellista varovaisuutta.

Tulenvaarallisista töistä kadulla säädetään 66 §:ssä sekä kuuman tuhan ja hiilien tyhjentämisestä 86 §:ssä.

92 §.

Suurempaa halko-, hiili- ja muuta polttoainetarastoa, niin myös rakennusaineita ja sellaista älköön ilman erityistä Maistraatin lupaa koottako asuintontille muuanne kuin sitä varten laitettuihin kellareihin tahi ulkohuoneisiin.

Sellaisen varaston pitäminen ilman palopohjaa olevalla ullakolla on ehdottomasti kielletty.

93 §.

Tulen pitelemisestä satamissa säädetään satamajärjestyksessä.

94 §.

Tulisijaa on tarkoituksenmukaista polttoainetta käyttämällä tai muulla keinoin lämmitettävä niin, ettei synny savua, joka matkaan saattaa haittaa.

VII LUKU.

Asuinhuoneista sekä talon valaisemisesta.

95 §.

Yksinäistä huonetta samoin kuin huoneita, jotka eivät ole toisistaan ovelta erotettuja, taikka huonetta, joka on toisen huoneen ainoana uloskäytävänä, älköön kahden tai useamman eri sukupuolta olevan ja eri perheisiin kuuluvan henkilön yhteisesti asuttavaksi annettako älköönkään sellaisten henkilöjen yhteisenä asuntona käytettävä.

Kaupungin asuntotarkastuksen asia on kuitenkin harkinnan mukaan sallia poikkeus siitä mitä edellä on säädetty.

Jos joku on luovuttanut semmoisen huoneen, kuin ensimmäisessä kappaleessa sanotaan, yhteisesti kahdelle tai useammalle samaan perheeseen kuulumattomalle, tai jos joku on ottanut toisen asukikseen, tulee hänen katsoa, että kullakin asukilla on erikoinen makuuvaatteilla varustettu makuusijansa.

Huoneiston haltija, joka luonaan pitää asukkeja, on velvollinen tästä ilmoittamaan asuntotarkastukselle sitä varten vahvistetun kaavakkeen mukaan.

96 §.

Runsasasukkaisen tai huonossa huudossa olevan talon omistajan on, poliisin määräyksestä, varustettava sekä piha että sisäänkäytävät, rappukäytävät, koridorit tai muut useammille asunnoille yhteiset etuhuoneet tarpeellisella valaistuksella vuorokauden pimeänä aikana.

VIII LUKU.

Kaupasta ja muusta elinkeinosta toreilla ja kaduilla.

97 §.

Kaupungin toreilla ja satamissa ei saa harjoittaa kauppaa muualla kuin sellaista kauppaa varten osotetuilla paikoilla.

Tavarain kauppaaminen kaupungin kaduilla on kielletty ellei siihen ole hankittu lupaa ja lupaan liittyviä määräyksiä noudateta.

Sellaista kauppaa tehtäessä on sekä myyjien että muun yleisön noudatettava niitä ohjeita, joita poliisimies järjestyksen ylläpitämiseksi antaa; ja saatakoon toimittaa pois paikalta se, joka ei heti noudata sellaista ohjetta.

98 §.

Joka tahtoo harjoittaa kauppaa kioskista tai muusta kiintonaisestä myyntipaikasta, niin myös vaunusta, tiskiltä tahi pöydältä, hankkikoon siihen luvan, niinkuin siitä on erittäin säädetty.

Elintarpeiden myyntiä, joka voimassa olevan elinkeinolain 8 §:n ensimmäisen kappaleen mukaan on yhteiselle kansalle ja tilanomistajille maalla sallittu, saa kuitenkin ilman sellaista lupaa toimittaa kuormasta tahi aluksesta noudattaen mitä 97 §:ssä sanotaan.

99 §.

Jos joku tahtoo asettaa automaattisen koneen, on hänen siihen hankittava erityinen lupa.

100 §.

Elintarvekaupasta kaupungin toreilla on säädetty terveydenhoitojärjestyksessä.

Maistraatin asia on muuten antaa ohjeita siitä, mitä tavaroita saa pitää kaupan toreilla, samoin kuin lähemmin määrätä, miten kauppaa on harjoitettava.

Maistraatti määrätköön myöskin ajan, jolloin kauppaa saa harjoittaa toreilla. Toriajan päätyttyä ovat kaikki tavarat sekä vaunut, tiskit, pöydät ja muut, mitä kaupan teossa on käytetty, toimitettavat pois paikalta.

Ajasta, jolloin saa harjoittaa kauppaa kioskista ja muista kiintonaisista myyntikojuista, on noudatettava, mitä Maistraatti siitä on määrännyt.

101 §.

Tavaran, jota myydään aluksesta, on annettava olla aluksessa, kunnes se on myyty, ja sittenkuin kauppa on päätetty ja myyjä on pannut tavaran laiturille, on se heti toimitettava pois.

102 §.

Myyjän on liikettään harjoittaessa vältettävä kaikkea, joka saattaa olla esteeksi tahi haitaksi toisille myyjille ja torilla käyvälle yleisölle.

103 §.

Tuoretta voita, munia, metsänriistaa, vihanneksia, hedelmiä, marjoja sekä kasvia ja kukkia saa kaupitella vapaasti taloissa.

Muuten eivät muut kuin ne, jotka ovat hankkineet siihen maistraatin luvan, ja luvassa asetetuin ehdoin, saa ammattimaisesti kaupitella tavaroita kaupungilla.

104 §.

Kymmentä vuotta nuorempia lapsia ei saa käyttää kaupustelemiseen kadulla eikä muunkaan ammatin harjoittamiseen, niinkuin kengänharjaamiseen ja sellaiseen, ei myöskään sanomalehtien ja muiden painotuotteiden jakamiseen. Jos lapsi on kahtatoista vuotta nuorempi, tarvitaan sitä varten erityinen poliisin lupa.

Kello kahdeksan illalla ja kello kuuden aamulla välisenä aikana vuorokaudesta ei saa viittätoista vuotta nuorempiakaan lapsia lähettää ulos mainittua tarkoitusta varten.

105 §.

Jos joku tahtoo kantajana, kengänharjaajana tahi sanomalehden myyjänä palvella yleisöä julkisesti, on hänen siihen hankittava poliisin lupa.

Sellainen lupa myönnettäköön ainoastaan hyvämaineiselle henkilölle, joka ei muutenkaan ole huonossa huudossa.

Kantajista valtionrautateillä on voimassa mitä siitä on erityisesti säädetty.

106 §.

Joka on saanut 105 §:ssä mainitun luvan, hänen on poliisilta saatava numerolla varustettu laatta, joka on kannettava näkyvissä rinnassa.

Laattaa ei saa luovuttaa toiselle, vaan on se, haltijan lakkautettua ammattinsa, palautettava poliisille.

107 §.

Jotka ovat saaneet luvan siten palvella yleisöä, kuin 105 §:ssä mainitaan, heidän on niin hyvin itseensä ja pukuunsa nähden kuin myös käsikärrien, korien ja muiden kulujen suhteen, joita he kuljettavat mukanaan, noudatettava siisteyttä.

Heidän tulee osottaa yleisölle kohteliaisuutta eikä vaatia kohtuutonta maksua.

Kapineet, joita kantaja ei ole voinut jättää asianomaiselle henkilölle, ovat palautettavat lähettäjälle, tahi, jos tämä on tuntematon, jätettävät poliisille.

Kouluijässä oleva nuoriso ei saa ammatin tähden laiminlyödä koulunkäyntiään.

IX LUKU.

Teurastamisesta.

108 §.

Nautoja, sikoja, lampaita ja muita suurempia eläimiä saa teurastaa ainoastaan yleisessä teurastuslaitoksessa ja noudattamalla sellaiselle laitokselle vahvistettuja määräyksiä.

Lintuja ja pienempiä eläimiä ei saa teurastaa julkisesti eikä toreilla.

Elävää kalaa ei saa punnita koukussa.

X LUKU.

Ravintoloista ja matkustajakodeista.

109 §.

Hotellin- ja ravintolanomistajain, majatalonisäntien ja muiden, jotka pitävät matkustajia, tulee katsoa, että matkustajat niinhoivin asunnon ja ruuan puolesta kuin muussakin suhteessa

saavat asianmukaista palvelusta ja ettei vaadita kohtuutonta maksua.

Älköön sekään, joka harjoittaa ravintolaliikettä, jota varten tarvitaan erityinen lupa, ilman pätevää syytä kieltäytykö yleisölle tarjoomasta ruokaa ja juomia, joita hänellä on saatavana, taikka antamasta huonetta matkustajille, jos hänellä myöskin on ammattina matkustajain pitäminen.

110 §.

Matkustajain asunnoksi aiotun huoneen pitää olla varustettu varmasti lukittavilla ovilla ja täyttää voimassa olevan rakennus- ja terveydenhoitojärjestyksen tässä kohden asettamat vaatimukset.

111 §.

Luovutettaessa huoneita merimiesten ja muiden työläisten sekä yhteisen kansan majapaikoiksi olkoon noudatettavana mitä 95 §:n 1 ja 3 momentissa on sanottu.

112 §.

Ravintolat ja muut ruokapaikat eivät saa olla auki tarjoilua eikä uusien vieraiden vastaanottoa varten kello kahdestatoista yöllä kello kuuteen aamulla.

Kello yksi yöllä tulee kaiken tarjoilun lakata ja vieraiden käskystä poistua.

Jos yleistä tahi yksityistä juhlaa varten halutaan tarjoiluajan pidennystä, on lupa siihen hankittava poliisilta siten ja siinä järjestyksessä, kuin 119 §:n viimeisessä kohdassa säädetään.

Ravintolain ja anniskeluliikkeiden sulkemisajasta säädetään 117 §:ssä.

113 §.

Jokaisessa ravintolassa on vieraille pyynnöstä näytettävä painettu tahi kirjoitettu lista ruuan ja juomien hinnoista.

114 §.

Kuuttatoista vuotta nuorempia tyttöjä ja viittätoista vuotta nuorempia poikia älköön ilman erityistä poliisin lupaa käytettäkö palvelijoina ravintoloissa.

115 §.

Ravintolanisäntää kiellettäköön, jos hyvä järjestys sitä vaatii, naispalvelijoita käyttämästä palveluksien tekemiseen.

116 §.

Mitä 109 ja 112—115 §§:ssä on ravintoloista säädetty, koskee sopivilta osilta myöskin hotelleja, majataloja, kondiitoreita, kahvilaliikkeitä ja ruokaloita anniskeluoikeudella tahi ilman sitä.

XI LUKU.

Erityisiä määräyksiä väki- ja mallasjuomien anniskelusta.

117 §.

Paloviinan, viinien ja muiden väkijuomien sekä mallasjuomien anniskelu ei saa alkaa ennen kello yhdeksää aamulla.

Anniskelu on lakkautettava ja anniskelupaikka suljettava:

a) ensi luokan anniskelupaikka: kello yksi yöllä;

b) toisen luokan anniskelupaikka: kello yksitoista illalla; ja

c) kolmannen luokan anniskelupaikka: kello yhdeksän illalla.

Anniskelupaikkojen jakamisen eri luokkiin toimittaa Maistraatti poliisia kuulustettuaan.

118 §.

Ensi luokan anniskelupaikoissa ei saa anniskella sunnuntai- ja juhlapäivinä ennen kello kahta jälkeen puolenpäivän, paitsi aterialla varten.

Toisen ja kolmannen luokan anniskelupaikoissa on anniskelu kielletty kello kahdestatoista päivällä sunnuntai- ja juhlapäivän edellisenä päivänä kello yhdeksään aamulla seuraavana arkipäivänä, samoin markkina-aikana ja markkinoiden edellisenä ja jälkeisenä päivänä.

119 §.

Maistraatti saa myöntää, harkinnan mukaan, joka kerta enintään kahdeksi vuodeksi, yksityisille yhdistyksille ja klubeille poikkeuksen siitä, mitä 117 ja 118 §§:ssä on sanottu.

Samoin poliisi saa myöntää, erityisestä toimeenpanijoiden kulloinkin tekemästä anomuksesta, sellaisen poikkeuksen yleistä tahi yksityistä juhlaa varten; kuitenkin on sitä haettava poliisimestarilta ennen kello kahta sinä päivänä, jolloin juhla on aijottu pitää.

XII LUKU.

Saunoista.

120 §.

Jos yleistä saunaa annetaan samaan aikaan sekä miesten että naisten käytettäväksi, tulee olla laitettuna asianmukaisesti toisistaan erotettuja osastoja molemmille sukupuolille. Eri sukupuolta olevien henkilöiden, jotka eivät kuulu samaan perheeseen, ei saa sallia yht'aikaa kylpeä samassa saunan osastossa.

121 §.

Jokaisessa yleisessä saunassa tulee olla joku henkilö, joka valvoo järjestystä ja pyynnöstä ottaa vastaan ja tekee selvän kävijöiden kapineista.

Jos saunan omistaja itse ei hoida sanottua tointa, tulee hänen puolestaan panna toinen, jonka luotettavuudesta omistaja vastaa.

XIII LUKU.

Yleiset säännökset.

122 §.

Tätä poliisijärjestystä on noudatettava kaupungissa ja siihen yhdistetyllä alueella.

123 §.

Lupa, joka tämän poliisijärjestyksen mukaan annetaan, myönnettäköön ehdolla tahi ehdotta ja määrätyksi ajaksi tahi sillä välipuheella, että lupa saattetaan milloin tahansa peruuttaa.

124 §.

Mitä kaduista on säädetty, koskee sopivilta osilta myöskin yleisiä teitä, toreja, rantakatuja, siltoja, puistoja ja istutuksia

sekä muita yleisiä tahi yleiselle liikkeelle luovutettuja paikkoja, kuin myös rakentamattomia alueita kaupungin sisällä tahi sen maalla.

125 §.

Joka rikkoo tämän poliisijärjestyksen säännöksiä tahi raitioteistä, pika-ajureista, kuorma-ajureista, palkkasoutajista ja kaupunginläheteistä sekä polkupyörälläajosta voimassa olevia määräyksiä ja ohjesääntöjä rangaistaan, ellei siitä jo ole määrätty edesvastausta laissa tahi yleisessä asetuksessa, enintään neljänsadan markan sakolla; kuitenkin saakoon asiasta päästä varotuksellakin.

Jos rikotaan tämän poliisijärjestyksen mukaan annettu lupa tahi luvassa mainitut ehdot ja määräykset, saatettakoon lupa, vaikka se olisi määräajaksikin annettu, peruuttaa.

126 §.

Jos viittätoista vuotta nuorempi lapsi tavataan rikkomuksesta, kehoitettakoon vanhempia tahi edusmiestä pidättämään lasta semmoisesta. Jos lapsi siitä huolimatta uudelleen joutuu kiinni, olkoot nämä, jos he ovat lyöneet laimin lapsen hoidon, edesvastauksen alaiset.

127 §.

Jos joku jättää täyttämättä, mitä tämän poliisijärjestyksen tahi siinä viitatus määräyksen mukaan kuuluu hänen velvollisuudekseen, eikä muistutettunakaan ota ojentuakseen, toimituttakoon asianomainen viranomainen sen, mitä on laiminlyöty, ja perittäköön tästä aiheutuneet kustannukset muitta mutkitta ulosottomiehen kautta laiminlyöjältä. Missä vaara on tarjona tahi asianhaarat muuten sitä vaativat, ryhtyköön viranomainen heti tarpeellisiin toimiin.

Jos talonomistaja on uskonut puhtaanapitovelvollisuuden toiselle ja tältä puuttuu varoja mainitunlaatuisen kustannuksen suorittamiseen, on talonomistajan itsensä vastattava kustannuksesta.

128 §.

Joka vuoden lopulla on poliisin toimesta ilmoitettava kaupungin enin levinneissä sanomalehdissä yleisön tiedoksi jätteiden ja muun lian sekä lumen ja jäänkaatopaikat, ja ovat

muutetut määräykset näistä paikoista, joita vuoden varrella saatetaan antaa, hyvissä ajoin edeltäpäin samalla tavalla julkaistavat.

129 §.

Poliisijärjestystä on suomen, ruotsin (ja venäjän) kielellä painettuna Maistraatin toimesta pidettävä kohtuullisesta hinnasta yleisön saatavana.

130 §.

Kaupunginviskaalien ja kaupungin yleisen poliisin, niin myös satamapäällystön alaisine miehestöineen pitää, kunkin alueellaan, tarkasti valvoa tämän poliisijärjestyksen noudattamista.

Tämä poliisijärjestys on voimassa joulukuun 20 päivästä 1918.

12. Helsingin kaupungin kassa- ja tililaitoksen johtosääntö.

Helsingin Kaupunginvaltuusmiesten vahvistama joulukuun 17 p:nä 1918.

I. Vuosirahasääntö.

1 §.

Helsingin kaupungin vuosirahasääntö laaditaan kalenteri-vuodelta. Sitä varten tulee kaupungin asettamien johto- ja lautakuntien ennen syyskuun loppua kunakin vuonna rahatoimikamariin antaa erityisarviot seuraavana vuotena olevista menoista ja tuloistaan.

Rahatoimikamari on velvollinen täten saamiensa tietojen perusteella laatimaan täydellisen vuosirahasääntöehdotuksen ja antamaan sen ennen marraskuun 15 päivää maistraattiin sellaista jatkuvaa käsittelyä varten, kuin joulukuun 8 päivänä 1873 kunnallishallituksesta kaupungissa annetun arm. asetuksen 59 §:ssä säädetään.

2 §.

Kaupungin vuosirahasääntö käsittää niin hyvin pysyväistä laatua olevat vakinaiset menot ja tulot kuin satunnaista laatua olevat ylimääräiset menot ja tulot, joista viimeksi mainitut ovat sopivalla tavalla erikseen osotettavat.

Vuosirahasääntöön on lisättävä erityinen laskelma, joka ilmoittaa varsinaisten ja ylimääräisten menojen ja tulojen kokonaismäärät.

3 §.

Vuosirahasääntöön merkitään menot ensin ja sitten tulot, kumpaisetkin bruttoluvuin, niin ettei saa edeltäpäin vähentää tuloja menoista eikä menoja tuloista. Kuitenkin ovat kaupungin teknilliset laitokset oikeutetut, mikäli koskee niiden yksityisille tilaajille tekemiä töitä ja muuta myyntiin liittyvää, voittoa tuottavaa satunnaista toimintaa, vähentämään menot tuloista ja vuosirahasääntöön merkitsemään tuloksi ainoastaan laskemansa voiton.

Helpomman yleiskatsauksen saavuttamiseksi jaetaan vuosirahasäännössä menot pääluokkiin, lukuihin ja momentteihin sekä tulot osastoihin, lukuihin ja momentteihin sillä tavoin, kuin kaupunginvaltuusto kunakin vuonna rahasääntöä vahvistaessaan päättää.

Eri sarakkeessa on mainittava ne päätökset ja säännökset, joiden perusteella menot suoritetaan tai tulot kannetaan.

4 §.

Vuosirahasääntöön on merkittävä, mitkä määrärahat ovat siirtomäärärahoina pidettävät.

Jos määräraha on siirtomäärärahaksi merkitty, voidaan siitä jäänyt säästö varata vastedes käytettäväksi siihen tarpeeseen, mihin määräraha on aiottu. Muun määrärahan ylijäämä on kaupunginkassan säästönä pidettävä, eikä sitä saa seuraavana vuotena käytettäväksi siirtää.

Määrärahaa ei saa ylittää, vaan on kaupunginvaltuustolta kussakin eri tapauksessa lisämäärärahaa anottava. Kiireellisissä tapauksissa, kun asiaa ei ennätetä kaupunginvaltuuston päätettäväksi alistaa, olkoon rahatoimikamari oikeutettu sallimaan maksun suorittamisen, jota varten määrärahaa ei ole käytettävänä. Kuitenkin on ilmoitus tästä viipymättä kaupunginvaltuustolle tehtävä.

5 §.

Rahassa suoritettavien menojen ja tulojen ohessa on vuosirahasääntöön otettava sellaiset rahaksi arvioidut menot ja tulot, jotka johtuvat kaupungin virastojen ja laitosten keskinäisistä tavarantoimituksista ja työnsuorituksista, ollen arvio toimitettava sen alimman hinnan mukaan, minkä kaupungin laitokset veloittavat yksityisiltä kuluttajilta.

Vuosirahasääntöön merkitään niinikään kaupungin laitosten

lautakuntain ja virastojen käytettäväksi kaupungin omista kiinteistöistä annettujen huoneistojen vuokra, jos se kaupungille korvataan osittain tai kokonaan. Niinikään on vuosirahasääntöön merkittävä teknillisten laitosten konttokuranttileillä rahoituskonttorissa kasvanut korko.

6 §.

Vuosirahasääntöön on merkittävä tuloksi myöskin se säästö, mikä lasketaan vuoden alussa olevan edelliseltä vuodelta käytettävänä. Tätä säästöarviolaskelmaa laadittaessa on otettava huomioon seuraavat vähennykset:

a) niiden kaupunginkassassa olevain obligatsioonien arvo, jotka eivät ole myytäviksi tarkoitettut;

b) sellaisiin tarveaineisiin sidottu rahamäärä, jotka eivät tule vuoden varrella käytäntöön ja josta seikasta rakennuskonttorin ja teknillisten laitosten on annettava ilmoitus;

c) se rästien määrä, joka arvioidaan vuoden kuluessa jäävän suorittamatta; sekä

d) muut mahdolliset satunnaiset vähennykset, joiden voidaan katsoa vaikuttavan käytettävänä olevaan säästöön.

II. Kassa- ja tilivirastot.

7 §.

Kaupungin rahatoimen ylin johto ja silmälläpito kuuluu maistraatin ylivalvonnan alaisena rahatoimikamarille.

Kassaliikkeen ja kirjanpidon tarkastusta toimittaa kaupungin revisionikonttori sillä tavoin, kuin revisionikonttorin vahvistettu johtosääntö tarkemmin määrää.

8 §.

Kaupungin hallinnolliset johto- ja lautakunnat luetaan kolmeen ryhmään:

1) ne, joilla on sekä oma tilivirasto itsenäisin maksumääräysoikeuksin että oma kassavirasto;

2) ne, joilla on oma tilivirasto itsenäisin maksumääräysoikeuksin, mutta ei omaa kassavirastoa; sekä

3) ne, joilla ei ole omaa tilivirastoa itsenäisin maksumääräysoikeuksin eikä omaa kassavirastoa.

9 §.

Kaupungin kassa- ja tilivirastoina ovat:

Rahatoimikonttori, joka on kaupungin keskuskassa ja keskustilivirasto;

Vaivaishoidon kassavirasto;

Sähkölaitoksen kassavirasto;

Kaasulaitoksen kassavirasto; ja

Vesijohtolaitoksen kassavirasto.

Näistä ovat rahatoimikonttori rahatoimikamarin, vaivaihoidon kassavirasto vaivaishoitohallituksen sekä sähkö-, kaasuja vesijohtolaitosten kassavirastot teknillisten laitosten hallituksen alaisia.

10 §.

Kaupungin tilivirastoihin itsenäisin maksumääräysoikeuksin, mutta ilman omaa kassavirastoa kuuluvat:

Sairaalain tilivirasto; sekä

Rakennuskonttorin tilivirasto.

Näistä on sairaalain tilivirasto kaupungin sairaalaylihallituksen sekä rakennuskonttorin tilivirasto kaupungin yleisten töiden hallituksen alainen.

Näiden tilivirastojen kassavirastona on rahatoimikonttori.

11 §.

Kaikkien muiden kuin 9 ja 10 §:ssä lueteltujen johto- ja lautakuntain puolesta antaa maksumääräykset rahatoimikonttori, joka on niiden kassa- ja tilivirastona.

12 §.

Rahatoimikonttorin asiana on kaupungin yleispääkirjan ja yleisinventtaarion pitäminen sekä yleistilinpäätöksen tekeminen.

Rahatoimikonttori on niinkään velvollinen varustamaan muut kassavirastot rahavaroilla.

13 §.

Kassa- ja tilivirastoissa palvelee se määrä virkamiehiä niine oikeuksineen ja velvollisuuksineen, kuin erityiset niitä varten annetut johtosäännöt tarkemmin määräävät.

14 §.

Rahatoimikonttori ja muut kassavirastot pidetään maksujen vastaanottamista ja maksamista varten avoinna niinä aikoina päivästä, kuin rahatoimikamari tai se johtokunta, jonka alainen kassavirasto on, määräävät.

III. Kassahallinto.

15 §.

Kun rahoja kaupungin kassavirastoihin maksetaan, on maksajan saatavana sitä varten pidettävä joko verolippu tai lasku, kumpikin varustettuina irroitettavalla kupongilla, tahti reversaali kaksin kappalein. Maksun kuittaa vastaanotetuksi kassanhoitaja, ja tulee kuitissa ollakseen kaupunkia velvoittava olla viraston kassakontrollikirjaa pitävän virkamiehen nimikirjoitus; ollen maksajaa tästä huomautettava sekä kaavakkeisiin painetulla ilmoituksella että näkyvällä paikalla olevalla julkipanolla siinä huoneessa, missä suoritukset toimitetaan. Verolipun tai laskun kuponki taikka toinen reversaali jää kassan tilitodisteeksi. Rahatoimikamarilla on kuitenkin oikeus erikoistapauksissa muuta määrätä.

16 §.

Rahatoimikamarin määräyksestä saakoot kassavirastot erikoistapauksissa toimittaa varojen kannantaa toistensa puolesta. Tässä tapauksessa on kassaviraston viipymättä annettava kantamainsa varain luettelo sille kassavirastolle, jonka puolesta kannanta on toimitettu.

17 §.

Rahavaroja tai osotuksia sisältävät postilähetykset kuittaa vastaanotetuiksi kassanhoitaja. Jos saapunutta rahalähetystä on seurannut reversaali, on sen kaksoiskappale 15 §:ssä määrättyllä tavalla kuitattuna lähettäjälle palautettava. Ellei reversaalia ole käytetty, liitetään saapunut kirje reversaalin asemesta kassatodisteisiin, ja rahalähetyksen saapumisesta toimitetaan lähettäjälle kirjeellinen, kassaviraston kamreerin allekirjoittama ilmoitus.

18 §.

Jos veloitettu tulo ei tule määräajalla suoritetuksi eikä virasto tai kannantamies saa sitä mielisuosioin perityksi, on verolippu tai lasku, jonka käsittämä maksu voimassa olevan asetuksen mukaan on heti ulosotettavaksi eräänntynyt, rahatoimikonttorin toimesta lähetettävä kaupunginvoudinkonttoriin. Muut veroliput ja laskut toimitetaan perittäviksi rahatoimikonttorin, joka määrää asiamiehensä ryhtymään tarpeellisiin toimenpiteisiin. Mitä asiamiehen toimesta siten saadaan perityksi, on rahatoimikonttorin kassaan maksettava vastaavan viraston tai laitoksen tilille merkittäväksi, ja on tästä mahdollisimman pian ilmoitettava asianomaiselle virastolle tai laitokselle.

Veroliput ja laskut, joiden määrää varattomuuden tai olemattomuuden tähden tai muista syistä ei voida periä, lähettää kassavirasto, revisionikonttorin toimitettua tarkastuksen, rahatoimikamariin varustettavaksi poistomääräyksellä, siinä tapauksessa että kamari katsoo syytä siihen olevan, ja on tästä myös ilmoitettava virastolle tai laitokselle.

19 §.

Ne kaupungin laitokset, lautakunnat ja yksityiset henkilöt, jotka niille vahvistettujen johtosääntöjen mukaan hoitavat kaupungin varojen kannantaa, ovat velvolliset viimeistään seuraavana päivänä maksamaan kantamansa varat sen kassaviraston kassaan, jonka alaisia ne kannantaan ja tilitykseen nähden ovat. Jos päivittäinen kannanta on verraten pieni, voi rahatoimikamari asianomaisen laitoksen, lautakunnan tai virkamiehen esityksestä harkinnan mukaan määrätä kannantavarojen suorittamisen harvemmin tapahtuvaksi.

Asianomaisen kassaviraston antaman osituksen mukaan voidaan edellisessä kohdassa mainitut kannantavarat suorittaa pankkilaitokseenkin Helsingin kaupungille avatulle tilille. Suorituksen näin tapahtuttua on pankin antama kuitti viipymättä kassavirastolle toimitettava.

20 §.

Niiden kaupungin laitosten ja lautakuntain, joilla ei ole omaa kassavirastoa, tulee suorittaa menonsa rahatoimikonttorin kautta.

Kuitenkin ovat ne laitokset ja lautakunnat, joiden toiminnan laadun harkitaan sitä vaativan, oikeutetut rahatoimikamarin päättämässä rajoissa asianomaisesta kassavirastosta tilitystä vastaan saamaan ennakkovaroja käteisostosten y. m. tilapäisten pienempien menoensa suorittamiseksi sekä palkkainkin maksamiseksi ellei se ole vältettävissä.

Viimeistään kunkin kuukauden viidentenä päivänä on edelliseltä kuukaudelta annettava toisessa kohdassa mainittujen ennakkovarojen käyttämisestä asianomaisen kassaviraston määräämään muotoon laadittu tili, johon on liitettävä asianmukaisesti maksettaviksi hyväksytyt ja kuitatut laskut, kuitit tai muut asiakirjat, ja tulee tilin olla tilittäjän ja hänen lähimmän esimiehensä allekirjoittama.

Jos ennakkovarojen hoitaja samalla toimittaa kaupunginvarojen kannantaa, riippukoon rahatoimikamarin harkinnasta, saako kannantavaroja poikkeustapauksessa menojen suorittamiseksi käyttää vai ovatko ne vähentämättä asianomaiseen kassavirastoon maksettavat.

Ellei kolmannessa kohdassa mainittua tiliä ole määräjalla annettu, ryhtyköön asianomainen kassavirasto laiminlyönnistä aiheutuviin toimenpiteisiin.

21 §.

Ennenkuin 11 §:ssä mainitun johto- tai lautakunnan vuosirasääntöön kuuluva määräraha maksetaan, on, ellei meno kuulu 20 §:ssä mainittuihin ennakkovarioihin, asiakirja, johon maksun suoritus perustuu, johto- tai lautakunnan hyväksyttävä ja tilimerkinnällä varustettava, minkä jälkeen rahatoimikonttori saa osottaa rahamäärän konttorin kassasta maksettavaksi. Kuitattu maksumääräys jää tässä tapauksessa rahatoimikonttorin haltuun.

Tilivirastolla ja itsenäisellä maksumääräysoikeudella varustetussa hallituksessa, josta 10 §:ssä puhutaan, on asiakirja, johon maksun suoritus perustuu, asianomaisen kamreerin oikeaksi todistettava ja tilimerkinnällä varustettava sekä asianomaisen hallituksen osotettava rahamäärä maksettavaksi sillä tavoin, kuin sen johtosäännössä määrätään, minkä jälkeen rahatoimikonttori sen maksaa. Kuitattu maksumääräys on tilivirastolle palautettava.

Semmoisessa kaupungin kassa- ja tilivirastossa, josta 9 §:ssä puhutaan, on asiakirja, johon maksun suoritus perustuu, asian-

omaisen kamreerin oikeaksi todistettava ja tilimerkinnällä varustettava, ja on maksumääräys allekirjoitettava sillä tavoin, kuin asianomaisen viraston johtosäännössä määrätään, minkä jälkeen summa maksetaan. Kuitattu maksumääräys jää viraston haltuun.

Niistä henkilöistä, jotka kaupungin laitosten ja lautakuntain puolesta ovat oikeutetut hyväksymään laskut ja muut asiakirjat, joihin maksumääräys perustuu, on luettelot vuosittain annettava sille kassavirastolle, joka suorittaa maksut kysymyksessä olevan laitoksen tahi lautakunnan puolesta; samoin myös revisiionikonttorille.

22 §.

Maksu kassasta suoritetaan ainoastaan kuitattua maksumääräystä vastaan. Kuitenkin on kassanhoitaja, kysymyksen ollessa kaupungin töissä käytettyjen työntekijäin palkkain maksamisesta, oikeutettu asianmukaisesti kirjoitetun maksumääräyksen perusteella väliaikaista kuittia vastaan maksamaan palkkauslistan osotaman rahamäärän sille henkilölle, jonka toimena palkkain maksaminen on, ja on palkkauslista, varustettuna työnjohtajan todistuksella palkkain maksamisesta, kuittina maksun suorittamisesta pantava maksumääräyksen ohene.

Vakuutetussa kirjeessä tai postiosotuksena lähetetty maksu katsottakoon määrälleen oikeaksi todistetuksi kuitilla, jonka asianomainen postitoimisto on kirjeen vastaanottamisesta antanut. Jos lähetys on toimitettu postilaitoksen kirjoihin merkityssä kirjeessä, on postilaitoksen kuittiin liitettävä vastaanottajan lähettämä tunnustuskirje heti sen saavuttua.

Rahoja maksettaessa pankkilaitokseen kaupungille avatulle tilille taikka rahatoimikonttoriin kassaviraston konttokuranttitilille on pankkilaitoksen tai rahatoimikonttorin antama kuitti tilitodisteena käytettävä. Tällaisia maksuja saadaan ilman eri määräystä toimittaa.

Erääntyneet obligatsioonit ja kupongit ynnä muut velkasitoumukset saatakoon niinikään ilman maksumääräystä suorittaa ja ovat sopivalla tavalla mitättömiksi tehtävät sekä kassatodisteina säilytettävät.

23 §.

Kaupungin virka- ja palvelusmiesten sekä eläkkeen- ja apurahansaaajain vahvistettuun menosääntöön otetut tai kassa-

virastolle asianmukaisessa järjestyksessä maksettaviksi ilmoitetut palkat, eläkkeet ja apurahat maksetaan siten että, sittenkun määräpäivänä erääntyvään palkkain, eläkkeiden tai apurahain täydellinen luettelo on laadittu, sen mukaisesti kutakin palkantai eläkkeensaajaa varten täytetään kuittilomake, jossa on hänen nimensä ynnä palkan, eläkkeen tai apurahan määrä, jotka kuittilomakkeet sen virkamiehen varustamina sopivalla kontrollimerkillä, jonka asiana menojen maksettavaksi määrääminen on, annetaan kassanhoitajalle, jonka tulee maksaa rahamäärät kuittien allekirjoittamista vastaan. Kassaliikkeen päätyttyä annetaan maksumääräys näiden kuittien päivänään osottamalle rahamäärälle ja kuitit pannaan todisteina maksumääräyksen ohien. Kuitenkin olkoon yhteisten palkkauslistojen laatiminen sallittu, jos samaan laitokseen kuuluvat palkansaajat samana päivänä nostavat palkkansa.

24. §.

Maksut kassavirastoista ovat, kun se haitatta voi käydä päinsä, tai kun kassassa olevat käteisvarat eivät rahalliseen suoritukseen riitä, toimitettavat shekeillä, jotka rahatoimikonttori asettaa sen pankkilaitoksen maksettaviksi, missä kaupungille tili pidetään, mutta kassavirasto rahatoimikonttorin maksettaviksi kassaviraston konttokuranttitililtä.

25 §.

Rahatoimikonttorissa älköön päivästä päivään säilytettävä viittäkymmentätuhatta markkaa suurempaa kassaa. Jos kassa päivän kuluessa on noussut mainittua määrää suuremmaksi, on ylijäämä kassaliikkeen päätyttyä pantava pankkilaitokseen Helsingin kaupungille avatulle tilille. Kuitenkin voi kassa sen virkamiehen suostumuksella, jonka asiana kassan valvonta on, olla suurempi. Otot pankkitililtä tehdään shekeillä, jotka rahatoimikonttorin puolesta se virkamies, joka on oikeutettu maksumääräykset allekirjoittamaan, ja kaupunginkassanhoitaja yhdessä allekirjoittavat.

Kassavirastossa älköön päivästä päivään säilytettävä kymmentätuhatta markkaa suurempaa kassaa. Jos kassa päivän kuluessa on noussut mainittua määrää suuremmaksi, on yli-

jäämä kassaliikkeen päätyttyä pantava kullekin kassavirastolle rahatoimikonttorissa avatulle konttokuranttilille taikka rahatoimikonttorin osituksen mukaan pankkilaitokseen Helsingin kaupungille avatulle tilille. Jälkimmäisessä tapauksessa on ilmoitus suorituksesta viipymättä rahatoimikonttoriin toimitettava.

Kassavirasto on oikeutettu rahatoimikonttorissa avatulta konttokuranttililtään nostamaan varoja shekeillä, jotka kassaviraston kamreeri ja kassanhoitaja yhdessä allekirjoittavat.

26 §.

Kassa- ta tilivirastot ovat velvolliset ennen kunkin kuukauden viidettätoista päivää rahatoimikonttoriin lähettämään edelliseltä kuukaudelta rahatoimikonttorin ohjeitten mukaan laaditut tiliraportit kuukauden kirjoihin merkityistä menoista ja tuloista.

27 §.

Rahatoimikonttorin ja kassakonttorien kassa ynnä näiden virastojen huostassa olevat arvopaperit, velkakirjat ja muut tärkeämmät asiakirjat on säilytettävä tulenkestävässä, tiirikattomassa holvissa tai kassakaapissa kahden lukon takana. Toisen avaimen säilyttää kamreeri, toisen kassanhoitaja.

20 §:n 2 kohdassa mainittujen alitilittäjain huostassa olevat varat ovat säilytettävät lukitussa kassakaapissa, eikä tilittäjä missään tapauksessa saa niitä yksityisiin varoihinsa sekottaa.

Alitilittäjä tallettakoon huostassaan olevat varat, sikäli kuin niitä ei tarvita juoksevien menojen suorittamiseen, pankkilaitokseen tilille, joka avataan asianomaisen laitoksen tai lautakunnan nimelle. Otot tältä tililtä toimitetaan shekeillä, jotka ovat allekirjoitetut sillä tavoin kuin tilittäjän lähin esimies määrää. Korko, jonka pankki sellaiselta tililtä maksaa, on kaupungin hyväksi luettava.

28 §.

Maksettavaksi hyväksytyjä laskuja tai muita maksumääräyksiä, joitten määrät on kassasta maksettava, älköön kassaviraston kassanhoitajalle annettako, ennenkuin se henkilö, jonka on rahat nostettava, sitä varten on virastoon saapunut.

29 §.

Revisionikonttorin toimittamista kassatarkastuksista riippumatta ovat 9 §:ssä lueltujen kassavirastojen rahavarat vähintään kerran kuukaudessa laskettavat. Laskemisen toimittaa se virkamies, joka allekirjoittaa maksumääräykset, ja tulee tilaisuudessa olla saapuvilla kassaviraston kassanhoitajan ja kamreerin. Samalla on katsottava, onko kassan tila yhtäpitävä sen säästön kanssa, jonka kassakirjan mukaan olisi toimituksen tapahtuessa pitänyt olla olemassa. Kassatarkastuksesta ei saa kassanhoitajalle edeltäkin antaa tietoa.

Jos tässä määrätty kassantarkastus jää toimittamatta, on se henkilö, jonka olisi pitänyt se toimittaa, jos kassavajasta huomataan, yhdessä kassanhoitajan kanssa kaupungille vastuunalainen vajauksen täyttämistä.

Alitilittäjän huostassa olevat rahatavarat tulee sen virkamiehen lähimmän esimiehen, jonka hoidossa rahat ovat, niinkään tarkastaa vähintään kerran kuukaudessa samalla uhalla kuin 2 kohdassa on säädetty.

Ensimmäisessä ja kolmannessa kohdassa säädetyistä kassatarkastuksista on pöytäkirja joka kerta laadittava ja revisionikonttorin lähetettävä.

IV. Kirjanpito.

30 §.

Kussakin kassavirastossa on kassanhoitajan pidettävä kassakirjaa, johon tulot ja menot merkitään. Jos on olemassa erilaatuisia varoja, on kirjassa oleva eri sarakkeet kaupungin varoja, erinäisrahastojen varoja sekä kruunun y. m. varoja varten.

Kassakirja on päivittäin kassatunnin päätyttyä päätettävä ja rahasaästö merkittävä, jolloin kassanhoitajan samalla on katsottava, onko kassassa sanottua säästöä vastaava käteinen rahamäärä.

Jokaiselta päivältä on kassanhoitajan päivän kassaliikkeen päätyttyä annettava viraston kamreerille laskelma, joka sisältää kassasaästön kassa-ajan alussa, tulojen ja menojen summat sekä kassasaästön kassa-ajan päättyessä, ynnä kaikki sen päivän kassaerien todisteet.

31 §.

Tuloista on toinen virkamies velvollinen pitämään kontrollikirjaa, johon jokainen päivän tuloerä heti suoritusten tapahduttua merkitään. Kirja on päivittäin yhteen laskettava ja verrattava, että sama tulomäärä on kassanhoitajan kassakirjaan merkittynä.

32 §.

Kaupungin kirjanpito on muuten pidettävä kameraalista kirjanpitojärjestelmää seuraten käyttämällä kaikkia niitä kirjoja, jotka kukin virasto revisionikonttorin kanssa neuvoteltuaan saattaa kirjanpidon laatuun ja laajuuteen nähden katsoa tarpeelliseksi.

Kirjoihin on avattava tili kullekin vuosirahasääntöön merkitylle meno- ja tulomomentille siten järjestettynä, että siitä nähdään, paljonko vuosirahasäännössä olevasta määrärahasta on osotettu maksettavaksi tai kertynyt. Näiden tilien lisäksi avataan kirjoihin tilit vuosirahasäännön ulkopuolella olevia tuloja ja menoja, kaupungin laitosten keskisiä välityksiä y. m. tarpeita varten, siinä määrin kuin tämä kussakin virastossa saattaa käydä tarpeelliseksi.

Kirjanpito on päivälleen toimitettava, jotta maksumääräyksiä annettaessa aina voidaan nähdä, onko tarkoitukseen myönnettyjä määrärahoja käytettävänä.

33 §.

Siinä kaupungin yleispääkirjassa, jonka rahatoimikonttori tämän johtosäännön 12 §:ssä olevan säännöksen mukaan on velvollinen pitämään, on oleva tilit kutakin vuosirahasäännön meno- ja tuloluokkaa varten siten järjestettyinä, että voidaan nähdä, paljonko luokkaa kohti vahvistetusta määrärahasta on käytetty tai kertynyt, sekä ne muut tilit, jotka saattavat olla tarpeellisia kaupungin kokonaisrahaliikkeen osottamiseksi.

Tämä pääkirja laaditaan kuukausittain rahatoimikonttorin kirjanpidon sekä niiden tiliraporttien nojalla, mitkä eri virastot 26 §:n mukaan ovat velvolliset rahatoimikonttoriin antamaan.

34 §.

Niiden kaupungin laitosten, joilla tavaranhankintojen tai työsuoritusten perusteella on saamisia muilta kaupungin laitok-

silta, tulee kuukausittain asianomaisille virastoille antaa asianmukaisesti hyväksytyt ja kirjanpitotiliä osottavalla merkinnällä varustetut laskut.

35 §.

Kukin kassa- ja tilivirasto on velvollinen ennen jokaisen kuukauden viidettätoista päivää edelliseltä kuukaudelta pääkirjastaan laatimaan sekä rahatoimikonttoriin ja revisionikonttoriin antamaan sellaisen bilanssin, joka osottaa ei ainoastaan kutakin vuosirahasääntömomenttia kohti vahvistetun määrärahan, vaan myös mitä kuukauden loppuun asti on määrärahoista käytetty tai kertynyt sekä niinkään pääkirjan muilla tileillä olleen rahanliikkeen määrän.

Rahatoimikonttori on velvollinen vuoden kolmelta ensimmäiseltä neljännekseltä seuraavan kuukauden kuluessa antamaan maistraatille, kaupunginvaltuustolle, rahatoimikamarille ja revisionikonttorille kaikkia kaupungin tuloja ja menoja osottavan bilanssin siihen kuuluvine selityksineen.

36 §.

Jos kassaviraston hoidossa on vahvistetun rahasäännön ulkopuolella olevia kaupungille kuuluvia erinäisrahastoja, on näistä pidettävä erityinen kirjanpito, joka on niin järjestettävä, että siitä aina käy selville kunkin rahaston menot ja tulot sekä sen pääomamäärä.

37 §.

Kassaviraston hoidossa olevista kruunun ynnä muista vieraista varoista on pidettävä erityinen kirjanpito, josta aina nähdään, mitä on kannettu ja asianomaisille maksettu, sekä paljonko näitä varoja on tilittämättöminä.

38 §.

Laitokset, lautakunnat ja yksityiset henkilöt, jotka 19 §:n mukaan ovat velvolliset tekemään tilin kaupungin varojen kannannasta, pitäkööt sellaista kirjaa, kuin se kassavirasto, jonka alaisia ne tilitykseen nähden ovat, revisionikonttorin kanssa neuvoteltuaan, kussakin tapauksessa määrää.

39 §.

Laitokset ja lautakunnat, jotka 20 §:n 2 kohdan mukaan ovat kaupungin kassavirastosta tilityksen ehdolla saaneet ennakokovaroja käytettäväkseen, ovat velvolliset pitämään kassakirjaa ja siihen joka päivä kirjoittamaan menot sillä tavoin, että käypi selville, mihin rahasäännön menomomenttiin suoritukset kuuluvat ja, edellyttäen rahatoimikamarin myöntäneen luvan tulojen kantamiseen, merkitsemään nekin samalla tavalla. Kassakirja on joka kuukaudelta päätettävä ja rahasäästö siihen merkittävä.

40 §.

Laitokset ja lautakunnat, jotka jonkun kaupungin kassaviraston kautta maksavat menonsa, ovat velvolliset kaikista hyväksymistään laskuista ja muista asiakirjoista pitämään sellaista -kirjaa, että siitä aina voidaan nähdä, paljonko laitosta tai lautakuntaa varten vuosirahasäännössä myönnetystä määrärahasta on käytetty.

41 §.

Kalenterivuoden umpeen kuluttua on jokaisen kassa- ja tiliviraston laadittava tilinpäätös, jonka tulee valmistua niin ajoissa, että tilit joutuvat joulukuun 8 päivänä 1873 annetun kunnallisetuksen 67 §:n määräämässä järjestyksessä yleisen raastuvankokouksen valitsemien tilintarkastajien tarkastettaviksi.

Tilinpäätöstä varten on kaikkien laitosten ja lautakuntien sille kassa- tai tilivirastolle, jonka alaisia ne tilintekoon nähden ovat, annettava ennen tammikuun 15 päivää tilivuoden jälkeisenä vuonna maksamatta olevien laskujen ja perimättä olevien saamisten luettelo sekä kaikki muut tiedot ja ilmoitukset, jotka tilinpäätöstä tehtäessä voivat olla tarpeellisia.

Kassa- ja tilivirastot ovat niinkään velvolliset hyvissä ajoin ja viimeistään ennen helmikuun 1 päivää rahatoimikonttorille antamaan kaikki tiedot ja ilmoitukset, jotka rahatoimikonttori kaupungin yleistilinpäätöstä tehdessään saattaa tarvita.

42 §.

Tilinpäätöksiä tehtäessä on otettava huomioon mitä 4 §:n 2 kohdassa on siirtomäärärahojen siirtämisestä seuraavaan vuoteen säädetty.

Niinikään on katsottava, että ne tulot ja menöt, jotka kohdistuvat tilivuoteen, mutta vasta joulukuun 31 päivän jälkeen suuruudeltaan määrätään, tilinpäätöksessä siirretään tulo- tai menorästeinä seuraavaan vuoteen.

43 §.

Tilinpäätöksen valmistuttua on kassa- ja tilivirasto velvollinen rahatoimikonttoriin antamaan pääkirjansa johdolla laaditun taulukon, joka sisältää yksityiskohtaisen vertailun tilien ja kunkin meno- ja tulomomentin välillä, sekä kunkin tilin kohdalla eri sarakkeessa laskelman, millä määrällä meno kenties on ylitetty tai alitettu ja tulo osottaa vajausta tai ylijäämää. Tämän lisäksi tulee kassa- ja tilivirastojen rahatoimikonttorille antaa kaikki ne muut tiedot, jotka konttori saattaa tarvita laatiessaan sitä tilinpäätöskertomusta, jonka se johtosääntönsä mukaan on velvollinen kaupunginvaltuustolle ja vuositilintarkastajille antamaan.

44 §.

Kaupungin teknillisissä laitoksissa on 30 §:ssä säädetyn kirjanpidon ohessa pidettävä tavallinen liikekirjanpito. Vuoden lopussa on laadittava yksityiskohtainen voitto- ja tappiotili, joka näyttää laitoksen voiton taikka tappion tilivuodelta.

Voitto- ja tappiotiliä laadittaessa on otettava varteen, mitä kaupunginvaltuusto laitosten kuolettamisesta ja koron laskemisesta on erittäin määrännyt.

45 §.

Kirjoista älköön sattuneita virheitä ja erehdyksiä raappimalla älköönkä syövyttävillä aineilla poistettako, vaan oikaistakoon ne rivin yläpuolelle tehdyllä kirjoituksella tahi erityisillä kirjanpitoerillä siten, että menettelytapa siinä selvästi käy ilmi.

V. Inventtaus ja omaisuusluettelot.

46 §.

Rahatoimikamarin vahvistaman kaavakkeen mukaan tulee niiden laitosten ja lautakuntain, joiden hoitoon kaupungin kiinteää omaisuutta on uskottu, pitää joulukuun 8 päivänä 1873

annetun kunnallisasetuksen 72 §:n määräämiä kiinteistöluette-
loita. Näiden luetteloiden tulee sisältää, paitsi muuta, kiin-
teistön hankinta- tai rakennusarvo, palovakuutusarvo, jos kiin-
teistö on vakuutettu, sekä kirjanpitoarvo, joka on määrättävä
joulukuun 8 päivänä 1873 annetun kunnallisasetuksen 72 §:n
3 kohdassa olevan säännöksen nojalla pidettävissä katselmuk-
sissa. Kuitenkin on kaupungin teknillisten laitosten käytössä
olevien kiinteistöjen kirjanpitoarvo vuosittain määrättävä nou-
dattamalla kaupunginvaltuuston teknillisiä laitoksia varten vah-
vistamaa kuoletussuunnitelmaa.

Kiinteistöluetteloista on vuosittain ennen helmikuun 15
päivää annettava jäljennös rahatoimikonttoriin otettavaksi huo-
mioon kaupungin yleisinventaariota laadittaessa.

47 §.

Laitokset ja lautakunnat, joiden huostassa on kaupungille
kuuluvaa irtaimistoa, ovat velvolliset pitämään tarkkaa irtaimisto-
luetteloa, joka sisältää esineen nimen, kappalemäärän, hankinta-
arvon ja säilytyspaikan.

Irtaimistoluetteloa on vuoden kuluessa täydennettävä sitä
myöten kuin uutta irtaimistoa hankitaan. Jokainen tilivirasto
on sitä paitsi velvollinen pitämään vuoden kuluessa maksami-
ensa laskujen perusteella tarkkaa kontrolliluetteloa hankitusta
uudesta irtaimistosta.

Kalenterivuoden lopulla on irtain omaisuus asianomaisen
laitoksen tai lautakunnan toimesta inventattava ja irtaimisto-
luettelo tarkistettava, jolloin samalla on merkittävä, mitkä esineet
iän ja kulumisen johdosta ovat siinä määrin menettäneet ar-
voaan, että ne olisivat luettelosta poistettavat. Tällainen poista-
minen ei kuitenkaan saa tapahtua, ennenkuin kaupungin irtai-
men omaisuuden inventtaajat revisionikonttorin ehdotuksesta
ovat toimenpiteen hyväksyneet.

Inventtauksen tapahduttua on irtaimistoluettelosta asian-
omaiselle kassa- tai tilivirastolle annettava jäljennös, jonka tulee
olla niiden henkilöiden allekirjoittama, jotka 2 §:n 4 kohdan
mukaan ovat oikeutetut laitoksen tai lautakunnan puolesta hy-
väksymään maksettaviksi esitetyt laskut tai muut asiakirjat.

Sittenkun revisionikonttori ja kaupungin irtaimen omaisuu-
den inventtaajat ovat irtaimistoluettelot tarkastaneet ja revisi-
oni-

konttorin pitämiin kontrolliluetteloihin verranneet, ovat luettelot ennen helmikuun 15 päivää saatettavat rahatoimikonttorin tiedoksi huomioon otettaviksi kaupungin yleisinventtaariota laadittaessa.

48 §.

Laitokset, jotka tarvettaan varten hankkivat raaka-aineita rakennustarpeita tai muita tarveaineita, ovat velvolliset näistä tavaroista pitämään kirjaa, joka osottaa, paljonko ja mihin hintaan kutakin tavaraa on hankittu sekä mihin ja minkä verran sitä on käytetty, jotta joka aika voidaan kirjasta nähdä, paljonko eri tavaroita on varastossa.

Samanlaista kirjaa on pidettävä myytäväksi hankitusta tai valmistetusta tavarasta.

Jäljellä olevia varastoja vuoden lopussa inventatessa ovat raaka-aineet, rakennustarpeet, tarveaineet ja myytäväksi ostetut tavarat arvioitavat viimeiseen hankintahintaansa, mutta myytäväksi valmistettu tavara valmistushintaansa.

Jäljellä olevain varastojen luettelot ovat niiden henkilöiden allekirjoittamina, jotka 2 § 4 kohdan mukaan ovat oikeutetut hyväksymään maksettaviksi esitetyt laskut tai muut asiakirjat, hyvissä ajoin lähetettävät asianomaisille kassa- tai tilivirastoille, joista ne revisionikonttorin ja kaupungin irtaimen omaisuuden inventtaajain tarkastamina ovat ennen helmikuun 15 päivää saatettavat rahatoimikonttorin tiedoksi yleisinventtaarioon ottamista varten.

49 §.

Rahatoimikonttorin tulee pitää tarkat tilit ynnä erääntymiskirjaa kaupungin obligatsioneista sekä velkakirjoista ja muista saamisista ynnä veloista. Obligatsioonit ovat kirjaan pantavat niiden hintojen mukaan, joista ne on ostettu.

Näiden tilien sekä 46, 47 ja 48 §:ssä mainittujen luetteloiden perusteella tulee rahatoimikonttorin laatia vuositilintarkastajille kaupungin tilien keralla annettavaksi yksityiskohtainen yleisinventtaario sekä omaisuusbilanssi, joka osottaa kaupungin taloudellisen tilan vuoden vaihteessa, sisältäen pääryhmin toisella puolella kaikki kaupungin varat ja toisella puolella kaikki kaupungin velat ja netto-omaisuuden.

Sekä yleisinventtaario että omaisuusbilanssi ovat kaupunginkamreerin allekirjoitettavat.

VI. Yleinen säännös.

50 §.

Edellä oleva johtosääntö on, painettuna molemmilla kotimaisilla kielillä, aina oleva saatavana kaikissa kaupungin kassaja tilivirastoissa.

13. Helsingin kaupungin irtaimen omaisuuden inventtaajain johtosääntö.

Helsingin Kaupunginvaltuusmiesten vahvistama joulukuun 17 p:nä 1918.

1 §.

Helsingin kaupungin irtaimen omaisuuden inventtaajat, lukuaan viisi, sekä kolme varamiestä näille, valitsee kaupunginvaltuusto joulukuun varsinaisessa kokouksessa seuraavaa kalenterivuotta varten.

2 §.

Kalenterivuoden alussa tulee inventtaajain kokoontua valitakseen puheenjohtajan ja sopiakseen noudatettavasta työohjelmasta. Inventtaajain sihteerinä toimii revisionikonttorin määräämä virkamies.

3 §.

Inventtaajain on velvollisuus yhden tai useampain kaupungin revisionikonttorin määräämään virkamiesten avustamina valvoa, että kaupungin virastot, lautakunnat ja laitokset pitävät säädettyjä kalusto- ja tavaraluetteloita, sekä aika-ajoin toimittaa kaluston säilytyspaikoissa ja varastoissa tarkastuksia ja inventtauksia todetakseen, että luettelot ovat oikeat.

Inventtaarioluetteloista inventtaajat revisionikonttorin ehdotuksesta määrätkööt poistettavaksi sellaisen omaisuuden, joka tarkastettaessa havaitaan arvottomaksi.

4 §.

Inventtaajat ovat velvolliset toimivuotensa päätyttyä viimeistään helmikuun kuluessa antamaan kaksin kappalein laaditun, kaikkien inventtaajain allekirjoittaman kertomuksen inventtauksen toimittamisesta. Kertomuksen toinen kappale on annettava rahatoimikamariin, toinen revisionikonttoriin, joka oman kertomuksensa kera pitää sen vuositilintarkastajain saatavana.

5 §.

Jos inventtaajat tekevät muistutuksia inventtaarioluetteloita tai omaisuuden säilyttämistä ja hoitoa vastaan, on asianomaisen selitys vaadittava kaupungin revisionikonttorin välityksellä, minkä jälkeen asiassa syntyneet asiakirjat inventtaajain harkinnan mukaan annetaan vuositilintarkastajain tiedoksi ja sitä muuta toimenpidettä varten, jonka tilintarkastajat havaitsevat tarpeelliseksi.

Jos hoidon puutetta tahi hukkaamista huomataan, on siitä ilmoitettava kaupunginvaltuustolle.

6 §.

Inventtaajat saavat palkkiota kaupunginvaltuuston määräämän summan, jonka rahatoimikonttori heille osottaa maksettavaksi revisionikonttorin hyväksymää laskua vastaan, niin pian kuin 4 §:ssä mainittu kertomus on annettu.

Inventtaaja saa virkamatkoista laskea korvausta yhden hevosien kyydistä, toisen luokan rautatielipusta tai ensimmäisen luokan laivalipusta sekä päivärahaa kaksikymmentäviisi markkaa päivältä.

14. Helsingin kaupungin revisionikonttorin johtosääntö.

Helsingin Kaupunginvaltuusmiesten vahvistama joulukuun 17 p:nä 1918.

I. Revisionikonttorin yleinen tehtävä.

1 §.

Revisionikonttorin tehtävänä on toimittaa kaupungin omaisuudenhoidon, rahatoimen ja tililaitoksen valvonta sekä sellainen kaupungin tilien tarkastus, että vuositilintarkastajat voivat vapautua yksityiskohtain ja numerojen tarkastuksesta.

2 §.

Revisionikonttorin on tarkastettava:

- 1) että kaupungin kirjanpito on ajanmukaisesti järjestetty ja täsmällisesti hoidettu;
- 2) että tilit ja niiden perustuksena olevat asiakirjat ovat numerolleen oikeat;
- 3) että vahvistettuun vuosirahasääntöön merkityt tai kaupungille muuten kuuluvat tulot ovat säädetyssä järjestyksessä kannetut ja kaupunginkassaan asianmukaisesti tilitetyt;
- 4) että maksut kaupunginkassasta ovat suoritettut vahvistetun vuosirahasäännön tai asianomaisen viranomaisen tekemäin päätösten nojalla sekä kaupungin kassa- ja tililaitoksen voimassa olevan johtosäännön määräysten mukaisesti;
- 5) että kaupungin kiinteästä ja irtaimesta omaisuudesta pidetään säädettyjä luetteloja;
- 6) että tilittäjäviranomaiset kaupungin rahavarojen ja muun omaisuuden hoidossa noudattavat voimassa olevia määräyksiä ja kaupunginvaltuuston päätöksiä eivätkä mene sen toimivallan ulkopuolelle, mikä voimassa olevain ohje- ja johtosääntöjen mukaan niille kuuluu; sekä
- 7) että tilittäjäviranomaisten hallintotoimenpiteet ovat taroituksenmukaisia sekä kaupungin taloudellisen edun että järjestyksen taloudenpidon kannalta katsoen.

3 §.

Revisionikonttorin tulee, milloin sen tarpeellisena pitää, toimittaa kaupungin rahavarojen, arvopaperien ja muun omaisuuden inventtauksia. Kassavirastojen sekä näiden alitilittäjien huostassa olevat rahavarat ovat vähintään neljästi vuodessa laskettavat, ollen revisionikonttori jokaisesta tällaisesta toimituksesta velvollinen laatimaan pöytäkirjan ja antamaan siitä jäljennöksen rahatoimikamariin.

4 §.

Kaupungin kassa- ja tilivirastot sekä muut tilittäjät ovat velvolliset revisionikonttorin vaatimuksesta antamaan sen tarkastettaviksi kaikki kaupungin tilinpitoon kuuluvat tilikirjat liitteineen ja muine asiakirjoinen sekä muuten antamaan revisionikonttorille kaikkea sitä avustusta, mikä saattaa olla omiaan revisionikonttorin työtä helpottamaan.

Niinikään on revisionikonttori tarkastustyön toimittamista varten oikeutettu kaikilta kaupungin johto- ja lautakunnilta saamaan kaikki pöytäkirjat, saapuneet ja lähetetyt kirjelmät, kartat, kustannusarviot, piirustukset ja muut asiakirjat, jotka tarkastusta toimitettaessa huomataan tarpeellisiksi.

5 §.

Kun kaupunginvaltuusto, rahatoimikamari tai muu virasto antaa määräyksiä kassaliikkeestä, kirjanpidosta tai tilinteosta, on revisionikonttorille hyvissä ajoin niistä annettava tieto ja samalla täydellinen jäljennös sanotuista määräyksistä.

Samoin tulee kaikkien laitosten ja lautakuntien revisionikonttorille antaa jäljennökset kaikista kaupungin puolesta laadituista kauppa-, hankinta- y. m. välikirjoista.

6 §.

Kaikki kaupungin asettamat johto- ja lautakunnat ovat velvolliset revisionikonttorin tekemien muistutusten ja huomautusten johdosta mahdollisimman joutuisasti antamaan revisionikonttorin vaatimat lausunnot ja selitykset.

Ellei revisionikonttori tekemiensä huomautusten johdosta välittömästi voi saada aikaan oikaisua toivomaansa suuntaan,

tehköön tarpeellisiksi havaitsemansa esitykset rahatoimikamarille. Jos revisionikonttori on rahatoimikamarin sanottujen esitysten johdosta päättämiin toimenpiteisiin nähden eri mieltä tai jos muistutus kohdistuu rahatoimikamarin omaan toimintaan, alistettakoon asia kaupunginvaltuuston harkittavaksi.

7 §.

Jos revisionikonttorin huomauttama puutteellisuus voi tuottaa korvausvelvollisuuden, taikka jos muistutus koskee vajausta taikka muuten on sitä laatua, että syytteen pitää seurata, ilmoitakoon revisionikonttori, kohta kun virhe on huomattu, asian maistraatille ja samalla kertaa rahatoimikamarinkin tiedoksi.

8 §.

Revisionikonttori on velvollinen vuositilintarkastajille viimeistään huhtikuun 15 päivänä antamaan kertomuksen toiminnastaan edellisen tilivuoden aikana, minkä ohessa revisionikonttorin tulee pitää vuositilintarkastajain saatavina kaikki tilivuoden aikana syntyneet revisionipäiväkirjat, muistutuskirjelmät ja muu kirjeenvaihtonsa.

Kertomukseen tulee sisältyä:

- 1) tiedonanto siitä, onko tehty tilinpäätös oikea;
- 2) tieto siitä, ovatko tilittäjäviranomaiset ja missä kohdin kaupungin tulojen ja menojen suhteen tahi sen varain ja velkain hoidossa ilman asianmukaista lupaa poikenneet vuosirahasäännön tahi muista kaupungin taloudenhoidosta annetuista määräyksistä;
- 3) ne asiat, mitkä revisionikonttori tahtoo alistaa vuositilintarkastajain harkittaviksi; sekä
- 4) ehdotukset revisionikonttorin tarpeellisina pitämiksi muutoksiksi kaupungin kassa- ja tililaitoksesta tahi hallinnosta muuten voimassa oleviin määräyksiin.

Jos vuositilintarkastajat pitävät sen tarpeellisena, tulee revisionikonttorin määrätä joku virkamiehistään olemaan vuositilintarkastuksessa saapuvilla antamassa niitä revisionikonttorin toimialaan kuuluvia tietoja, joita vuositilintarkastajat saattavat tarkastustyössään tarvita.

II. Revisionikonttorin virkamiehet ja heidän velvollisuutensa.

9 §.

Revisionikonttorin virkamiehet ovat: yksi kaupunginreviisori, neljä reviisoria ja yksi reistraattori. Näiden lisäksi otetaan revisionikonttorin palvelukseen tarpeellinen määrä vakinaisia ja ylimääräisiä apulaisia sekä vahtimestari.

Kaupunginreviisorin ja reviisorit, joiden tulee omata perusteelliset tietopuoliset ja käytännölliset tiedot kirjanpito- ja revisionitekniikassa sekä mieluummin olla kunnallishallintoon ja liikelaan perehtyneitä, asettaa kaupunginvaltuusto virkaan, sittenkun virat ovat maistraatin toimesta olleet julistetut avonaisina haettaviksi 30 päivän kuluessa, viimeksi mainitun viranomaisen esityksestä, reviisorit kaupunginrevisoria kuultuaan.

Reistraattorin, jonka tulee olla kirjanpito- ja revisionitekniikkaan perehtynyt, asettaa kaupunginvaltuusto revisionikonttorin esityksestä viran oltua konttorin toimesta julistettu avonaisena haettavaksi 14 päivän kuluessa.

Apulaiset ja vahtimestarin ottaa ja erottaa kaupunginreviisori, joka myös määrää heidän palkkansa vuosirahasääntöön otetun määrärahan puitteissa.

10 §.

Virkamatkoista saavat revisionikonttorin virkamiehet laskea korvausta yhden hevosen kyydistä, toisen luokan rautatielipusta tai ensimmäisen luokan laivalipusta sekä päivärahaa kaksikymmentä markkaa päivältä.

11 §.

Kaupunginreviisori on revisionikonttorin johtaja ja tässä ominaisuudessaan velvollinen:

ryhtymään revisionikonttorin puolesta ja sen nimessä kaikkiin niihin toimenpiteisiin, mitkä tämän johtosäännön mukaan ovat revisionikonttorille määrättyt;

maksettavaksi hyväksymään revisionikonttorin menosääntöön kuuluvat laskut ja muut asiakirjat;

jakamaan revisionikonttorin alaan kuuluvat tehtävät konttorin virkamiesten kesken sekä tarpeen mukaan ohjaamaan heitä töissään;

pitämään silmällä konttorin virkamiesten työtä ja sitä varten katsomaan, että tilien tarkastus toimitetaan oikeassa järjestyksessä ja tarpeellisen joutuisasti ja tarkasti, sekä että siinä ja muistutusten teossa noudatetaan yhtenäistä menettelyä, samoin kuin että reviisorit huolellisesti ja selvästi pitävät revisionipäiväkirjaansa;

valvomaan, että reviisorit säädettyssä järjestyksessä toimittavat kaupungin kassojen, varastojen ja irtaimen omaisuuden inventauksia;

tutkimaan reviisorien kaupungin tilejä tai taloudellista hallintoa vastaan tekemät muistutukset sekä ryhtymään sellaisiin toimenpiteisiin, joihin harkitsee muistutusten antavan aiheutta;

tarkastamaan, että kaupungin kassa- ja tilivirastoissa vuoden vaihteessa tehdyt tilinpäätökset ovat vahvistettujen perusteitten mukaan laaditut ja muuten oikeat;

antamaan kaupungin kassa- ja tilivirastoissa palveleville virkamiehille tarpeellista opastusta kaupungin kirjanpidon järjestämisessä ja hoitamisessa;

antamaan kaupunginvaltuuston tai rahatoimikamarin pyytämiä lausuntoja kaikista rahavarainhoitoa, kirjanpitoa ja kontrollia koskevista kysymyksistä;

olemaan saapuvilla joulukuun 8 päivänä 1873 annetun kunnallisasetuksen 71 §:n säätämässä kaupungin rahavarojen tarkastuksissa;

valmistamaan ja, jos tarpeellisenä pidetään, mieskohtaisesti rahatoimikamarissa esittämään ne asiat, jotka revisionikonttorista rahatoimikamarin harkittaviksi jätetään tai joista rahatoimikamari on revisionikonttorin lausuntoa pyytänyt;

tarkastamaan rahatoimikamarin määräyksestä vuotuiset rahäsääntöehdotukset muotopuoleen nähden, ennenkuin kamari ryhtyy niitä asiallisesti käsittelemään, sekä esittämään rahatoimikamarille, mitä hänellä siinä suhteessa sattaa olla niitä vastaan huomauttamista;

seuraamaan kaupungin taloushallinnon menoa ja toimittamaan, kun tarpeellisenä pitää, erikoistarkastuksia ja tutkimuksia saadakseen selville, ovatko laitosten ja lautakuntien toimenpiteet olleet tarkoituksenmukaisia ja kaupungin edun kannalta hyödyllisiä ja onko rahainhoito ollut huolellista, sekä voidakseen

ehdottaa toimenpiteitä, jotka saattavat edistää säästäväisyyttä tai johtaa olevain epäkohtain korjautumiseen; samoin kuin

seuraamaan tarkoin kehitystä kunnallisen kassa- ja tililaitoksen alalla sekä tekemään aloitteita ja esityksiä kaupungin kassa- ja tililaitoksen kehittämiseksi ynnä sitä koskevien säännösten muuttamiseksi ajanmukaiselle kannalle.

Kaupunginreviisorin ollessa estettynä virkaansa hoitamasta tai virasta vapaana tai viran ollessa avonaisena hoitaa hänen tehtäviään virassa vanhin reviisori.

12 §.

Reviisori on velvollinen:

antamaan hänen johdollaan työskenteleville revisionikonttorin apulaisille tarpeellista ohjausta ja valvomaan, että he joutuisasti, tarkasti ja tunnollisesti suorittavat tehtävänsä;

tutkimaan revisionikonttorin apulaisten tarkastustyöstään tekemiä muistiinpanoja ja erityisesti tarkastamaan ne tilikohdat, joita vastaan apulaiset ovat huomautuksia tehneet;

valvomaan, että kaupungin kassa- ja tilivirastojen sekä näiden alitilittäjien kirjanpito säntillisesti ja annettujen määräysten mukaisesti hoidetaan;

tarkastamaan kaupungin tilikirjoja ja niihin kuuluvia liitteitä, jolloin erittäin on katsottava:

1) että alkava bilanssi vuoden alussa on yhtäpitävä edellisen vuoden päätyvän bilanssin kanssa;

2) että kaikki kaupungin arvioidut tulot ovat annettujen määräysten mukaisesti veloitetut, kannetut ja vuosirahasäännön mukaisesti asianomaisten tulotilien hyväksi merkityt;

3) että myöskin kaikki tuloarvion ulkopuolella olevat tulot ovat laatunsa mukaisesti oikein merkityt;

4) että kaikki tuloerät ovat asianmukaisilla reversaaleilla tai muilla todisteilla vahvistetut;

5) että muita menoja ei ole suoritettu kuin semmoisia, joita varten vuosirahasäännössä on osotettu määrärahat tai joista on erittäin määrätty ja jotka ovat asianmukaisesti maksettavaksi määrättyt;

6) että kirjoissa olevat pankkitilit ovat pankkilaitoksista hankittujen tiliotteiden kanssa yhtäpitävät;

7) että lunastetut obligatsioonit ja obligatsioonikuponit ovat maksettaviksi erääntyneet;

8) että ostot ja myynnit ovat toimitetut sopivimmalla tavalla ja että maksetut ja saadut hinnat ovat sopusoinnussa tavarain laadun ja vallitsevan markkinatilan kanssa;

9) että tulot ja menot tilitetään bruttoluvuin, niin ettei tehdä menojen vähennystä tuloista eikä tulojen vähennystä menoista, paitsi kaupungin kassa- ja tililaitoksen johtosäännön 3 §:ssä mainituissa poikkeustapauksissa;

10) että jonkin tilivuoden varalta sen vuoden rahasäännön mukaisesti avattuihin tulo- ja menotileihin ei merkitä semmoisia tuloja eikä menoja, jotka kuuluvat johonkin muuhun tilivuoteen;

11) että kaikki menoerät ovat asianmukaisilla tilitodisteilla vahvistetut ja oikein tileihin merkityt;

12) että vähennykset, peruutukset ja poistot ovat määräysten mukaisessa järjestyksessä toimitetut ja oikeiksi todistetut;

13) että etumaksuiksi tai muiksi saamisiksi kirjaan merkityt määrät perustuvat asianmukaisesti annettuihin määräyksiin;

14) että on pidetty huolta siitä, että tulorästit ja kaupungin muut saamiset niin pian kuin suinkin peritään taikka oikeassa järjestyksessä poistetaan tileistä;

15) että määrärahoja ainoastaan rahasäännössä säädetyissä rajoissa on varattu vuodesta toiseen;

16) että kaupungin laitosten keskkiset välitykset ovat oikein tileihin merkityt; sekä

17) että tilinpäätös on oikea ja asianmukaisesti tehty; toimittamaan kaupunginreviisorin määräyksestä kassavirastoissa ja niiden alitilitäjain luona kassainventtauksia, jolloin on katsottava, että kaupungin rahavarain hoidosta annettuja säännöksiä tai muita määräyksiä on tarkoin noudatettu;

tarkastamaan, että kaupungin kassa- ja tilivirastojen antamat kuukausiraportit ja kuukausibilanssit ovat kirjanpidon kanssa yhtäpitävät;

katsoman että kaupungin laitoksissa ja lautakunnissa pidetään kalustoluetteloita annettujen määräysten mukaan sekä säädettyjä kaupungin kiinteän omaisuuden luetteloja;

toimittamaan kaupunginreviisorin määräyksestä kaupungin kaluston ja muun irtaimen omaisuuden tarkastuksia ja inventta-

uksia saadakse selville, ovatko pidetyt kalustoluettelot ja niihin merkityt omaisuusarvot oikeat;

pitämään kaupunginreviisorin osotusten mukaan revisionipäiväkirjaa;

ilmoittamaan viipymättä kaupunginreviisorille huomattessaan tarkastamisessaan tileissä virheellisyyksiä, rahain ja muun omaisuuden hoidossa huolimattomuutta tai hallinnossa menettelyä, joka on voimassa olevien säännösten tai annettujen määräysten kanssa ristiriidassa taikka muuten kaupungin hyödyn kannalta epäedullista; sekä

antamaan kaupunginreviisorille kuukausittain lyhyen kirjallisen selonteon tarkastustyön kulusta ja tarkastuksessa tekemistään huomioista.

13 §.

Reistraattori on velvollinen:

hoitamaan konttorin kaikki diarit;

hoitamaan revisionikonttorin arkistoa, kirjastoa ja kalustoa sekä pitämään niistä luetteloa;

pitämään tarkkoja erikoisluetteloja 5 §:ssä mainituista määräyksistä ja välikirjoista sekä tarpeen mukaan antamaan niistä tietoja revisionikonttorin muille virkamiehille ja apulaisille;

pitämään huolta siitä, että kaikki revisionikonttorista lähtevät toimituskirjat joutuisasti ja huolellisesti kirjoitetaan puhtaaksi, verrataan ja lähetetään;

kirjaan panemaan ja tilimerkinnällä varustamaan sekä varmentamaan ne revisionikonttorin menosääntöön kuuluvat laskut ja muut asiakirjat, jotka revisionikonttori maksettaviksi hyväksyy;

pitämään nimikirjaa revisionikonttorin virkamiehistä ja apulaisista;

hoitamaan kaupunginreviisorin määräyksestä reviisorin tehtäviä tämän estettyinä ollessa; sekä

toimittamaan tämän lisäksi niitä tehtäviä, jotka 14 §:n mukaan kuuluvat revisionikonttorin apulaiselle.

14 §.

Revisionikonttorin apulainen on velvollinen töissä avustamaan sitä tahi niitä reviisoreita, joiden apulaiseksi kaupungin-

reviisori hänet asettaa. Erityisesti tulee apulaisen revisorin tarkemman osotuksen mukaan:

tarkastaa maksumääräyksiin kuuluvat laskut ja muut tilitodisteet, jolloin on kiinnitettävä huomiota siihen:

1) että laskut ja todisteet ovat numerolleen oikeat;

2) että asianomainen viranomainen on ne maksettaviksi hyväksynyt;

3) että rahasäännön mukainen kirjanpitotili on kullekin laskulle tai tilitodisteelle merkitty; sekä

4) että kassasta maksetut rahamäärät ovat asianmukaisesti kuitatut;

tarkastaa, että kirjanpitokirjat ovat maksumääräysten kanssa yhtäpitävät sekä muuten numerolleen oikeat ja oikein pidetyt;

pitää tarkastustyöstään päiväkirjaa revisorin antamien ohjeitten mukaan;

ilmoittaa viipymättä revisorille, kun tileissä tai kirjanpidossa on huomattu korjausta kaipaavia virheitä tai seikkoja, jotka näyttävät vaativan revisionikonttorin puolelta asiallista ja yksityiskohtaisempaa tarkastusta; sekä

hoitaa kaupunginrevisorin määräyksestä revisorin tai reistraattorin tehtäviä näiden estettyinä ollessa.

15 §.

Muuten ovat kaikki revisionikonttorin virkamiehet, apulaiset ja vahtimestari velvolliset tekemään ne työt ja toimittamaan ne tehtävät, jotka kaupunginrevisori antaa heille viran puolesta suoritettaviksi yli sen, mikä tässä edellä on määrätty.

16 §.

Kaikki revisionikonttorin toimialaan kuuluvat tarkastustyöt ovat, mikäli mahdollista, toimitettavat sen laitoksen huoneistossa, missä tarkastuksenalaisia tilejä pidetään.

17 §.

Revisionikonttorista lähetettävät toimituskirjat allekirjoittaa sen puolesta kaupunginrevisori ja varmentaa reistraattori.

18 §.

Kaikki revisionikonttorin virkamiehet ovat velvolliset alistumaan sellaiseen laajempaan virantoimitusvelvollisuuteen tai tehtävään tasoitukseen, kuin saattaa tulla kysymykseen konttorin vastaisessa järjestysmuodon muutoksessa.

15. Maaherran päätös joulukuun 19 p:ltä 1918, käsitävä lykkäyksen Terveystenhoitojärjestyksen XIII luvun 6 §:n 1 ja 2 kohtien käyttämisessä.

Uudenmaan läänin Maaherra on, Helsingin kaupunginvaltuusmiesten anomuksen johdosta saada vahvistuksen Valtuusmiesten kokouksessa marraskuun 26 päivänä 1918 tehtyyn päätökseen, jolla Valtuusmiehet Terveystenhoitolautakunnan esityksestä ovat päättäneet maidonhankkimisen helpottamiseksi kaupunkiin Maaherralta anoa, että Helsingin kaupungille joulukuun 20 päivänä 1917 vahvistetun Terveystenhoitojärjestyksen, joka järjestys astuu voimaan joulukuun 20 päivänä 1918, XIII luvun 6 §:n 1 ja 2 kohdissa olevien määräysten käyttäminen lykättäisiin toistaiseksi, 1 kohdassa olevat määräykset ainoastaan mikäli nämä koskevat nautaeläimiä ja mihin anomukseen Maistraatti on yhtynyt, edelläänottuna päivänä määrännyt, että sanotuissa kohdissa olevien määräysten käyttäminen on toistaiseksi lykättävä, 1 kohdassa oleva määräys kuitenkin ainoastan mikäli se koskee nautaeläimiä.

16. Lisäys kaupungin rakennusjärjestyksen 37 §:ään.

Sisäasiain Ministeriön vahvistama joulukuun 21 p:nä 1918.

Edellämainittuna päivänä on Sisäasiain Ministeriö vahvistanut sellaisen muutoksen toukokuun 8 päivänä 1917 vahvistettuun Helsingin kaupungin Rakennusjärjestykseen, että sen 37 §:ään on lisättävä toinen, näinkuuluva momentti:

„Kaupungin ennen kesäkuun 1 päivää 1917 myymän asuntotontin omistaja olkoon, mikäli rakennusaikaa ja rakennusvelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksia koskee, niiden yleisissä tai erikois-rakennusjärjestyksissä olevain määräysten alainen jotka tämän rakennusjärjestyksen voimaan tullessa olivat siinä kohden noudatettavina mainittuihin tontteihin nähden.“

KUNNALLISASETUS-KOKOELMA

SISÄLLYS:

1. Valtioneuvoston päätös uuden palkkaussäännön vahvistamisesta eräille Helsingin kaupungin virastojen ja laitosten virka- ja palvelusmiehille.
 2. Määräykset joita on noudatettava Kaupunginvaltuuston ja muiden kunnallisten hallintokuntain toimitettavissa suhteellisissa vaaleissa.
 3. Kaupunginvaltuuston päätös parmausmaksun korottamisesta.
 4. Taksa Helsingin kaupungin sähkölaitoksen sähkövirralle.
 5. Poliisijärjestyksen erinäisten pykäläin muutos. Oikaisu.
 6. Palkkasoutaajille annetun säännöksen muutos.
 7. Kaupunginvaltuuston päätös raitioteiden matkustajamaksujen korottamisesta.
 8. Kaupunginvaltuuston päätös kaupunginorkesterin ottamisesta kaupungin haltuun.
 9. Kaupunginvaltuuston päätös kaupungin työntekijäin voimassa olevain eläkeperusteiden erinäisten määräysten muuttamisesta.
-
-

1. Valtioneuvoston päätös uuden palkkaussäännön vahvistamisesta eräille Helsingin kaupungin virastojen ja laitosten virka- ja palvelusmiehille.

Annettu Helsingissä, 21 päivänä tammikuuta 1919.

Valtioneuvosto on, Oikeus- ja Sisäasiainministeriöiden esitteilyissä katsonut hyväksi, suostuen Helsingin kaupungin valtuuston tekemään esitykseen, osaksi yllämainittuna päivänä, osaksi 19 päivänä joulukuuta 1918 vahvistaa seuraavan, mainitun valtuuston hyväksymän Helsingin kaupungin maistraatin ja raastuvanoikeu-

den sekä kaupunginkamreerin, kaupunginkassanhoitajan ja ensimmäisen kaupunginlääkärin palkkaussäännön:

Maistraatti.

1 kunnallisormestari, palkkaa	10,000: —	
palkkiota	6,000: —	
edustusrahoja	2,000: —	18,000: —
1 oikeusneuvosmies, paitsi taattuja brutto-		
virkasivutuloja	5,000: —	
palkkaa		7,000: —
2 kunnallisneuvosmiestä, palkkaa à	5,000: —	
palkkiota à	3,000: —	16,000: —
2 notaaria à 2,400: — (oikeus pöytäkirjanlunastukseen)		4,800: —
1 maistraatinsihteeri ja ensimmäinen julkinen notaari		
(oikeus virkasivutuloihin)		3,000: —
1 toinen julkinen notaari (oikeus virkasivutuloihin)		1,000: —
1 reistraattori		4,500: —
1 reistraattorinapulainen		3,500: —
1 kanslisti		3,000: —
7 kaupunginpalvelijaa Maistraatissa à 3,600: —		25,200: —
1 vahtimestari		2,800: —
1 rankkuri, paitsi vapaata asuntoa ja polttopuita		2,000: —
	Yhteensä	90,800: —

Raastuvanoikeus.

1 oikeuspormestari, palkkaa	10,000: —	
palkkiota	6,000: —	16,000: —
7 vanhempaa oikeusraatimiestä, palkkaa à	8,000: —	
palkkiota à	4,000: —	84,000: —
4 nuorempaa oikeusraatimiestä (oikeus		
pöytäkirjan lunastukseen) palkkaa à	6,000: —	24,000: —
palkkiota à	1,000: —	4,000: —
Palkkio 3:lle osastonpuheenjohtajalle à	1,000: —	3,000: —
1 siviilipöytäkirjan notaari (oikeus pöytäkirjanlunastukseen)		3,600: —
6 rikosasiainpöytäkirjan notaaria à	6,000: —	36,000: —
8 kaupunginpalvelijaa à	3,600: —	28,800: —
	Yhteensä	199,400: —

Rahatoimikonttori.

1 kaupunginkamreeri, palkkaa	7,000: —	
palkkiota	5,000: —	12,000: —
1 kaupunginkassanhoitaja		10,000: —

Lääkärit ja sairaanhoitohenkilökunta.

1 ensimmäinen kaupunginlääkäri, palkkaa	8,000: —	
palkkiota	6,000: —	14,000: —

Vahvistetussa menosäännössä palkatut kunnalliset viranpitäjät saavat pohjapalkkauksen korotusta kymmenen prosenttia viiden sekä lisäksi kymmenen prosenttia kymmenen vuoden palveluksesta.

Tätä palkkaussääntöä on noudatettava 1 päivästä tammikuuta 1919.

2. Määräykset, joita on noudatettava Valtuuston ja muiden kunnallisten hallintokuntain toimitettavissa suhteellisissa vaaleissa.

Kaupunginvaltuuston vahvistamat tammikuun 28 p:nä 1919.

1 §.

Valtuusto valitsee keskuudestaan vuodeksi kerrallaan vaalilautakunnan, johon kuuluu kolme jäsentä, jotka keskenään valitsevat puheenjohtajan, sekä kaksi varajäsentä. Vaalilautakunnalla on oikeus avukseen kutsua asiantuntija.

2 §.

Valtuusto määrätköön, kun se päättää vaalin toimittavaksi suhteellista vaalitapaa noudattamalla, ajankohdan, milloin ehdokaslistat viimeistään ovat Valtuuston puheenjohtajalle annettavat ja milloin vaalitoimituksen nimenhuuto alkaa. Viimeksi mainittujen ajankohtien väliaika ei saa olla tuntia lyhyempi.

3 §.

Ehdokaslistassa saa olla enintään niin monen ehdokkaan nimet kuin vaalissa on valittava jäseniä ja varajäseniä yhteensä.

Ehdokkaiden nimet mainittakoon määrättyssä järjestyksessä sekä heidän ristimänimensäkin tai niiden alkukirjaimet, milloin sekaannusta muuten voisi syntyä.

Ehdokaslistan otsikossa mainittakoon missä vaalissa se on käytettävä. Se on oleva vähintään viiden valitsijan allekirjoittama, joista ensiksi mainittu toimii listan asiamiehenä, antaa sen Valtuuston puheenjohtajalle ja on oikeutettu siihen tekemään 4 §:ssä mainitun muutoksen.

4 §.

Jos sama henkilö on ehdokkaana eri listoissa ja ehdotuksentekijät sen johdosta tahtovat poistaa hänen nimensä listastaan taikka panna toisen nimen sen sijaan, ilmoittakoon asiamies tämän Valtuuston puheenjohtajalle neljännestunnin kuluessa ehdokaslistojen sisäänantamisajan päätyttyä.

5 §.

Kun 4 §:ssä mainitut muutokset on tehty, antakoon Valtuuston puheenjohtaja ilmoitetut ehdokaslistat vaalilautakunnalle, joka yhdistää ne vaalilipuksi, johon ehdokaslistat, kukin varustettuna järjestysnumerollaan, otetaan siinä järjestyksessä, missä ne on ilmoitettu.

Tämän vaalilipun jäljennöksiä ripustettakoon vähintään kolme kappaletta Valtuuston kokoushuoneen seinälle viimeistään neljännestuntia ennen vaalin nimenhuudon alkamista.

6 §.

Nimenhuudon määräämässä järjestyksessä antakoon kukin valitsija äänestämänsä ehdokaslistan numerolla varustetun lipun kokoontaitettuna vaalilautakunnalle, jonka jälkeen lautakunta merkitsee hänen ottaneen vaaliin osaa.

7 §.

Jos joku vaalilipussa mainittu ehdokas ei ole vaalikelpoinen

tahi häntä ei ole selvästi nimitetty, olkoon kuitenkin ehdokaslista voimassa toisiin nähden.

Äänestyslippu olkoon mitätön, jos valitsija

1:ksi on siihen pannut nimikirjoituksensa, tahi muun asiaan kuulumattoman merkinnän tahi

2:ksi kirjoittanut äänestyslippuunsa useamman kuin yhden ehdokaslistan numeron.

Kysymys vaalilipun mitättömyydestä on vaalilautakunnan ratkaistava.

8 §.

Vaalin tulosta laskettaessa noudatettakoon kunnallisen vaalilain 30—37 §§:n määräyksiä.

9 §.

Varajäseniksi eroitetaan kustakin ehdokaslistasta järjestyksessä eteenpäin niin monta nimeä, että säädetty varajäsenten luku tulee täyteen.

10 §.

Milloin suhteellisen vaalin toimeenpanee jokin kunnallinen hallintokunta, suorittakoon hallintokunta Valtuuston asiaksi ja hallintokunnan puheenjohtaja Valtuuston puheenjohtajan asiaksi edellä määrätyt tehtävät.

Pienilukuinen hallintokunta voi tällöin sellaisenaan toimia vaalilautakuntana.

3. Kaupunginvaltuuston päätös parmausmaksun korottamisesta, annettu 11 päivänä helmikuuta 1919.

Kaupunginvaltuusto on yllämainittuna päivänä pitämässään kokouksessa, Maistraatin esityksen johdosta, päättänyt, että parmausmaksua on helmikuun 15 päivästä 1919 lähtien maksettava 2 markkaa kultakin syleltä pitkiä halkoja ja 1 markka 50 penniä syleltä enintään 1/2 metrin pituisia pilkkeitä.

4. Taksa Helsingin kaupungin sähkölaitoksen sähkövirralle.

Kaupunginvaltuuston vahvistama 26 p:nä maaliskuuta 1919.

1 §.

Sähkövirrasta, jota käytetään valaistustarkoituksiin, maksetaan:

a) kilowattituntimittaria käytettäessä 1 markka kilowattitunnilta;

b) virranrajottajaa käytettäessä korkeintaan 5:lle keskimäärin 25 n.kyntt. metallilankalampulle, jotka kuluttavat noin 1 watin n.kyntt. kohti: 30 markkaa vuodessa 25 n.kyntt. metallilankalampulta tai sitä vastaavalta yhdistysarvolta.

Maksu kannetaan puolivuositain etukäteen, tai harkinnan mukaan lyhyemmilläkin väliajoilla, kuitenkin aina etukäteen.

2 §.

Porras- ja pihavalaistukseen käytettävästä sähkövirrasta maksetaan 85 penniä kilowattitunnilta.

3 §.

Sähkövirrasta, jota käytetään moottorikäyttöön tai muihin teollisuustarkoituksiin, joihin myöskin luetaan valokuvaukseen ja kopioimiseen y. m. sellaisiin tarkoituksiin käytettävät lamput, maksetaan, samoin kuin silitykseen, keittämiseen, lämmittämiseen ja siirrettävien patterien lataamiseen tarvittavasta virrasta, 60 penniä kilowattitunnilta.

4 §.

Tilaaaja, joka haluaa käyttää virtaa samoista sisä johdoista ja saman mittarin kautta sekä valaistukseen että taloustarkoituksiin, kuten silitykseen, keittämiseen y. m., maksaa jokaiselta mittarin osottamalta k.w. tunnilta 60 penniä sekä sitäpaitsi valaistusvirralta perusmaksun, joka lasketaan siten, että jokaiselta metallilankalampulta, 50 n.kyntt. saakka, maksetaan 12 mk. ja jokaiselta hiililankalampulta 24 mk. vuodessa. Tätä perusmaksua velotaan

1 mk. 40 p:llä tai 2 mk. 80 p:llä lampulta talvikuukausien, loka—maaliskuun, aikana ja 60 p:llä tai 1 mk. 20 p:llä lampulta kesäkuukausien, huhti—syyskuun, aikana.

5 §.

Hallitus saa harkintansa mukaan erityisissä tapauksissa myöntää hinnanalennusta sellaisille, varsinkin suuremmille virrankäyttäjille, joiden virrankulutus osoittaa erikoisen suotuisaa suhdetta maksimitohon ja kulutettujen kilowattituntien kokonaislukumäärän välillä.

Samain asianhaarain vallitessa on hallituksella oikeus määrätä erityiset hinnat sellaisille suuremmille virrankäyttäjille, jotka saavat korkeajännityksistä kiertovirtaa.

6 §.

Omain sähkölaitosten omistajille, jotka kaupungin sähkölaitoksesta ottavat vain osan sähkövirrantarpeestaan, määrää hinnan harkintansa mukaan jokaisessa eri tapauksessa hallitus, joka myöskin lähemmin määrää tällaisten tilaajain liittymisessä teknilliset ehdot.

5. Helsingin kaupungin poliisijärjestyksen erinäisten pykäläin muutos.

Uudenmaan läänin maaherra on huhtikuun 18 päivänä 1919 antamallaan päätöksellä vahvistanut seuraavan muutoksen ja lisäyksen Helsingin kaupungin poliisijärjestyksen I. luvun 1—6 §§:iin ja II. luvun 54—55 §§:iin:

I. LUKU.

Kaupungin asukkaita ja matkustajia koskevista ilmoituksista.

1 §.

Talonomistaja tai talonisännöitsijä on velvollinen vuosittain ennen tammikuun 15 päivää antamaan poliisille tietoja henki-

löistä, joilla saman kuukauden 1 päivänä on ollut koti tahi tilapäinen asunto talossa.

Samanlaisia tietoja on vuoden varrellakin, erityisestä vaatimuksesta, annettava poliisille.

2 §.

Jos joku muuttaa kaupunkiin taikka jos se, jolla on kotinsa täällä muuttaa toiseen asuntoon kaupungissa tahi sen ulkopuolella olevalle paikkakunnalle, on siitä ilmoitettava poliisille viimeistään kolmantena päivänä muuton tapahtumisesta.

Saman ajan kuluessa on niinkään ilmoitus tehtävä muista asunnoissa tapahtuneista henkilömuutoksista, nimenmuutoksista, kuolemantapauksista y. m. s.

Nämä ilmoitukset on talonomistajan tahi talonisännöitsijän tehtävä.

Vuokralaisen taas on ilmoitettava vuokraamassaan huoneustossa tapahtuneista muutoksista sille, joka on velvollinen tekemään ilmoituksen poliisille.

3 §.

Yksityisen henkilön, joka ottaa luoksensa asumaan matkustajia, on jokaisen matkustajan tulosta ja lähdöstä ilmoitettava talonomistajalle tai talonisännöitsijälle, joka on velvollinen poliisille antamaan ilmoituksen ennen kello kahtatoista seuraavaa arkipäivää.

Semmoista ilmoitusta ei kuitenkaan vaadita maalaisista, jotka ovat tulleet kaupunkiin myymään tavaroitaan, kun oleskelu täällä ei kestä kolmea vuorokautta kauempaa.

Maalla asuvain, mutta kaupungissa säännöllisesti toimessa olevain henkilöjen tulee poliisille antaa kirjallinen ilmoitus siitä, missä he kaupungissa toimivat.

4 §.

Sen, joka ammattina harjoittaa matkustajain majoitusta, on pidettävä kirjaa henkilöistä, jotka hän majoittajana vastaanottaa.

Kussakin hotellissa tai muussa matkustajain majapaikassa pitää sitä paitsi olla taulu, joka osottaa matkustajain nimet ja heidän huoneittensa numeron.

5 §.

Toiselta paikkakunnalta työtä tahi palvelusta hakemaan tahi vastaanottamaan saapuneen työ- ja palvelusväen tulee seuraavana päivänä poliisille näyttää kotipaikkakunnalta saamansa työkirjat ja ottaa lippu kaupungissa oleskelemista varten, älköönkään sellaisia henkilöitä sitä ennen otettako työhön eikä palvelukseen.

Jos ololipun nojalla kaupungissa oleskeleva haluaa siellä viipyä ololipussa määrättyä aikaa kauemmin, on hänen poliisilta otettava uusi ololippu.

Ulkomaan kansalaisen passi on poliisille näytettävä sillä tavoin kuin siitä on erityisesti säädetty.

6 §.

Jokaisessa talossa on pidettävä tarkkaa luetteloa kaikista talossa asuvista henkilöistä ja siihen merkittävä tapahtuneet muutokset. Luettelon pitäminen on talonmistajan tai talonisännöitsijän asia, mutta voidaan kirjallisella, poliisin tiedoksi saatettavalla sopimuksella luovuttaa toisen henkilön tehtäväksi. Semmoinen henkilö on niinkään velvollinen täyttämään talonmistajalle tahi isännöitsijälle kuuluvan ilmoitusvelvollisuuden.

Ilmoitus, josta 1, 2 ja 3 §:ssä puhutaan, on tehtävä poliisin vahvistaman kaavakkeen mukaan, ja on poliisin asia niinkään vahvistaa edellä 1 kohdassa ja 4 §:ssä määrättyjen vuokralaisluettelujen ja matkustajakirjain kaavakkeet.

II. LUKU.

Keskusliikkeestä ja yleisestä järjestyksestä.

54 §.

Talonmistaja on velvollinen poliisin lähemmän määräyksen mukaan yleisesti näkyvälle paikalle taloonsa panemaan sen osotenumeron sekä kulmatalossa kulmauksen molemmin puolin sitä paitsi laatat, joissa on kadun nimi suomeksi ja ruotsiksi.

Sitä paitsi on sisäänkäytävä merkittävä kirjaimella ja huoneusto numerolla.

55 §.

Jokaisessa talossa tulee näkyvällä paikalla olla talonomis-

tajan, talonisännöitsijän tahi talonmiehen asunnon osottava julkipano.

Oikaisu.

Helsingin kaupungin Kunnallisetusetus-kokoelman N:o 4, 1918, 11 kohdalle otettuun poliisijärjestykseen ovat §§ 104—105 saaneet väärän sananmuodon, joten ne oikeassa, Uudenmaan läänin kuvernöörinviraston 19 p:nä joulukuuta 1917 vahvistamassa muodossa, tähän otetaan:

104 §.

Kahtatoista vuotta nuoremmat lapset eivät saa omasta eikä toisen puolesta kaduilla, yleisillä paikoilla, ravintoloissa, ruokaloissa eikä muissa julkisissa huoneistoissa pitää kaupan kukkia, rihkamaa tai semmoista, eivätkä ammattimaisesti toimia kengänkiillottajina, kantajina, painotuotteiden kaupittelijoina tai jakelijoina y. m. Älkööt vastamainittua toimintaa myöskään harjoitako kello 7 illalla ja 8 aamulla välisenä aikana kahtatoista vuotta vanhemmat, mutta viittätoista vuotta nuoremmat lapset.

Ensimmäisessä kappaleessa mainittua toimintaa saavat kello 8 aamulla ja kello 7 illalla välisenä vuorokaudenaikana harjoittaa kahtatoista, mutta ei viittätoista vuotta täyttäneet lapset hankittuaan siihen erityisen luvan siinä järjestyksessä, kuin alempana sanotaan.

Sellaista lupaa haetaan kirjallisesti poliisilta, jolla on oikeus se myöntää tai evätä. Lupaa älköön myönnettäkö, ellei lapsen edusmies ole antanut suostumustaan sekä joku hyväksi tunnettu työnantaja tai yleishyödyllisessä tarkoituksessa toimiva yritys ole ottanut johtaakseen ja valvoakseen lapsen työtä.

Ennenkuin poliisi ratkaisee vastamainitun laatuksen asian, on ammattiholhoojan lausunto hankittava, älköönkä lupaa myönnettäkö, jos ammattiholhooja lapsen terveydentilaa sekä kotija kouluoloja tutkittuaan ehdottaa hakemuksen hyljättäväksi. Luvan voimassaoloaikana älköön koulunkäyntiä laiminlyötäkö.

Myönnetyn luvan voi poliisi peruuttaa, kun aihetta siihen on.

105 §.

Jos viidentoista vuoden ikäinen henkilö haluaa kantajana, kengänkiilloittajana tai sanomalehtimyyjänä julkisesti palvella yleisöä, on hänen siihen hankittava poliisin lupa.

Semmoinen lupa myönnettäköön ainoastaan hyvämaineiselle henkilölle, joka ei muutenkaan ole huonossa huudossa.

Valtionrautateillä palvelevista kantajista on voimassa mitä on erittäin säädetty.

6. Palkkasoutaajain säännösten muutos.

Maistraatin vahvistama 19 p:nä toukokuuta 1919.

Yllämainittuna päivänä on Maistraatti vahvistanut sellaisen muutoksen säännöksiin palkkasoutaajille 16 p:ltä heinäkuuta 1881, että 9 momentissa määrätty maksu yhdestä kappaleesta taksoo ynnä läkkisestä numerolaatasta korotetaan 2 markasta 50 pennistä 6 markkaan.

7. Kaupunginvaltuuston päätös raitioteiden matkustajamaksujen korottamisesta, toukokuun 20 päivältä 1919.

Yllämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto Raitiotie- ja Omnibusosakeyhtiön esityksestä raitioteiden matkustajamaksujen korottamisesta, päättänyt oikeuttaa yhtiön korottamaan maksun yksinkertaiselta, keskeytymättömältä matkalta 25:stä 30 penniin velvoittamalla yhtiön antamaan 8 matkaan oikeuttavia 2 markan hintaisia alennuslippuja, sekä tämän korkeamman maksun kannettavaksi kunnes muuta määrätään.

8. Kaupunginvaltuuston päätös kaupunginorkesterin ottamisesta kaupungin haltuun, toukokuun 20 päivältä 1919.

Yllämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto musiikkilautakunnan esityksestä kaupunginorkesterin lopullisesta ottamisesta kaupungin haltuun, päättänyt:

Helsingin kaupunginorkesterin syyskuun 1 päivästä 1919 lukien pysytettäväksi vakinaisena kunnan laitoksena:

valtuuttaa Musiikkilautakunnan mainitusta ajankohdasta lähtien tekemään orkesterin kantajoukkoon kuuluvain soittajain kanssa vuosipalvelussopimuksen molemminpuolisin oikeuksin sen irtisanomiseen viimeistään huhtikuun 15 päivänä:

taata vuosipalvelukseen kaupunginorkesteriin otetuille soittajille vähintään kuuden viikon kesäloman kuitenkin oikeuttamalla musiikkilautakunnan toistaiseksi ja kunnes kysymys kaupunginorkesterin toiminnan ulottamisesta kesäkuukausiin on ratkaistu, harkinnan mukaan pitentämään kesälomaa:

oikeuttaa kaupunginorkesterin jäsenet saamaan eläke-edun kaupungin viranpitäjain yleisten eläkeperusteiden mukaan ja lukemalla palvelusvuodet asianomaisen tulosta kaupunginorkesterin palvelukseen, kuitenkin varaamalla Kaupunginvaltuustolle oikeuden tutkia, saako ja missä määrin kaupunginorkesterin palveluksessa oleva soittaja eläkkeeseen nähden lukea hyväkseen aikaisemman toimintansa kaupungin avustaman orkesteriyhtiönsä palveluksessa:

kaupunginorkesterin palveluksessa olevain soittajain palkkauksen maksettavaksi kunnan vuosibudjettiin merkitystä ryhmämäärärahasesta; sekä

kalliinajanlisäykset mainituille soittajille toistaiseksi maksettaviksi Kaupunginvaltuuston joulukuun 30 päivänä 1918 hyväksymäin määräysten mukaan.

9. Kaupunginvaltuuston päätös kaupungin työntekijäin voimassa olevain eläkeperusteiden erinäisten määräysten muuttamisesta, 3 päivältä kesäkuuta 1919.

Yllämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto Rahatoimikamarin esityksestä kaupungin työntekijäin voimassa olevain eläkeperusteiden erinäisten määräysten muuttamisesta, päättänyt että huhtikuun 15 päivänä 1913 vahvistettujen kaupungin työntekijäin vanhuus- ja työnkyvyttömyyseläkkeen perusteiden 2

kohdan viimeinen lause on seuraava: „Kuitenkaan ei eläke missään tapauksessa saa olla 750 markkaa vähempi eikä myöskään 2,400 markkaa suurempi vuodessa“; ja että 3 kohta on oleva seuraava: „Vanhuuseläke määrätään siten, että laskelman pohjaksi pannaan lähinnä suuremmaksi tasaiseksi kymmenen markan määräiseksi tasoitettu keskipalkka niiltä kymmeneltä kalenterivuodelta, jotka ovat kuluneet lähinnä ennen palveluksesta eroamista. Kaupungin viranomaisten tekemillä, asianomaisten palkkaetuja koskevilla muistoonpanoilla on todistusvoima.“

KUNNALLIS-ASETUSKOKOELMA

SISÄLLYS:

1. Pika-ajurintaksa.
2. Kuorma-ajurintaksa.
3. Taksa Helsingissä ammatillisesti tavarain kuljetusta käsikärryillä tahi kelmalla harjoittaville henkilöille.

1. Taksa Helsingin kaupungin pika-ajureille.

Maistraatin vahvistama 26 p:nä maaliskuuta 1919.

Maksu pika-ajureille ajamisesta suoritetaan alempana olevien taulujen ynnä näihin kuuluvien muistutuksien mukaan ja luetaan joko matkan tahi ajan mukaan.

Maksu matkan mukaan:

Ajosta kaupungin asemakaavaan kuuluvalla alueella.	Kuomittomat ajoneuvot		Kuomittamat ajoneuvot	
	Mk.	p:ä.	Mk.	p:ä.
Ajosta paikasta toiseen 1—9, 13 ja 20 kaupunginosissa sekä niistä 10 kaupunginosan paikoissa, jotka sijaitsevat Säästöpankinrannasta Hakaniementorin poikki pitkin Söörnäisten Rantatietä Ahdinkujaan vedety viivan eteläpuolella	5	—	6	—

	Kuomittomat ajoneuvot		Kuomi-ajoneuvot	
	Mk.	p:ä.	Mk.	p:ä.
Ajosta paikasta toiseen 11—12 kaupunginosissa sekä niissä 10 kaupunginosan paikoissa, jotka sijaitsevat Säästöpankinrannasta Hakaniementorin poikki pitkin Söörnäisten Rantatietä Ahdinkujaan vedetyn viivan ja Söörnäisten satamaradan välillä	5	—	6	—
Ajosta paikasta toiseen 14—15 kaupunginosissa	5	—	6	—
Ajosta 1—9, 13 ja 20 kaupunginosista sekä Säästöpankinrannasta Hakaniementorin poikki pitkin Söörnäisten Rantatietä Ahdinkujaan vedetyn viivan eteläpuolella olevista paikoista 10 kaupunginosassa ja päinvastoin:				
Helsingin- ja Vilhovuorencatujen eteläpuolelle Söörnäisten satamaradan, Helsingin- ja Vilhovuorencatujen väliselle alueelle	6	—	7	—
Eläintarhantien, L. Viertotien, Kammiokadun ja Väinölänkadun eteläpuolella oleviin paikkoihin	7	—	8	—
Nordenskiöldinkadun, L. Viertotien, Nimrodinkadun, Väinölänkadun, Kammiokadun, L. Viertotien ja Eläintarhantien väliselle alueelle	6	—	7	—
Ajosta Eläintarhan kautta 11 ja 12 kaupunginosista ja niistä 10 kaupunginosan paikoista jotka ovat Söörnäisten satamaradan ja Säästöpankinrannasta Hakaniementorin poikki pitkin Söörnäisten Rantatietä Ahdinkujaan vedetyn viivan välillä, 14 ja 15 kaupunginisiin ja päinvastoin	7	—	8	—
Ajosta kaupungin asemakaavan ulkopuolella sijaitseviin paikkoihin.				
Ajosta 1—9, 13 ja 20 kaupunginosista sekä Säästöpankinrannasta Hakaniementorin poikki pitkin Söörnäisten Rantatietä Ahdinkujaan vedetyn viivan eteläpuolella				

	Kuomittomat ajoneuvot		Kuomi-ajoneuvot	
	Mk.	p.ä.	Mk.	p.ä.
olevista paikoista 10 kaupunginosassa ja päinvastoin:				
Kulkutauti-sairaalaan, Fredriksbergin asemalle ja Esterinkadusta Meilahdentiehen vedetyn viivan eteläpuolella oleviin paikkoihin sekä Meilahden eteläniemekkeellä oleviin Bjälbon, Toivolan, Bergvikin, Orkolinnan, Granvikin, Uutelan, Tallbon, Setran ja Laaksolan huviloihin	9	—	10	—
Muihin Meilahden niemekkeellä oleviin huviloihin Furunäs, Ljungamo, Vårbärga, Tomtebo, Seurasaarelle sekä Meilahden läntisellä niemekkeellä oleviin Solbacka, Ekudden, Solhem, Sommarro, Bredablick, Muisto, Aikala ja Johannesberg nimisiin huviloihin	12	—	13	—
Fredriksbergin huvilakaupunkiin ja paikkoihin jotka sijaitsevat L. Viertotien varrella Esterinkadusta Meilahdentiehen vedetyn viivan pohjoispuolella Tilkan sairaalaan asti	11	—	12	—
Fredriksbergin ampumaradalle ja huviloihin jotka sijaitsevat Tilkan sairaalan ja Grejus nimisen talon välillä	13	—	14	—
Grejus nimiseen taloon	15	—	16	—
Söörnäisten satamaradan pohjoispuolella, Vallilan ja Hermannin esikaupunginalueisiin Itä Viertotien varrella olevaan Lentoasemaan asti	9	—	10	—
Kumtächteen, Toukolaan ja Pohjoispanimoon, Tilapäiseen venerisairaalaan asti	11	—	12	—
Muihin huviloihin Itä Viertotien varrella Arabiaan asti	13	—	14	—
Annebergiin ja Vanhaankaupunkiin Vantaan sillalle asti	15	—	16	—
Kunnalliskotiin	17	—	18	—
Ajosta Blekholmaan, Harakkaan, Liuskasaareen, Sirpalesaareen ja Uunisaareen on lisämaksu rannasta	1	—	1	—
Hanaholmaan, Nihtiin, Sumpariin, Korkeasaareen ja Vrakholmaan on lisämaksu rannasta	2	—	2	—
Sinivuoreenmaahan on lisämaksu rannasta	3	—	3	—

Ajosta rautatielinjan itäpuolella sijaitsevista kaupungin asemakaavan ulkopuolella olevista paikoista, rautatielinjan länsipuolella oleviin paikkoihin tahi päivävastoin maksetaan sama ajopalkka kuin on määrätty ajosta 1—9, 13 ja 20 kaupunginosista ynnä Siltasaarelta. Siinä tapauksessa jos pika-ajuri on otettu paikasta jonne ajopalkka on 1—9, 13 ja 20 kaupunginosista ynnä Siltasaarelta korkeampi kuin määräpaikkaan, on korkeampi ajopalkka maksettava.

Ajosta 11—12 kaupunginosista sekä Söörnäisten satamaradan ja Siltasaaren väliseltä alueelta 10 kaupunginosassa, kaupungin asemakaavan ulkopuolella rautatielinjan itäpuolella olevaan paikkaan ja päivävastoin, taikka ajosta 14—15 kaupunginosassa olevasta paikasta kaupungin asemakaavan ulkopuolella rautatielinjan länsipuolella olevaan paikkaan tahi päivävastoin, on ajopalkka 2 mk. vähempi kuin ajosta samoihin paikkoihin 1—9, 13 ja 20 kaupunginosista sekä Siltasaarelta olevista paikoista.

- 1:nen muist. Pika-ajuri on velvollinen kyyditsemään edellämaintuihin saariin ainoastaan siinä tapauksessa, että sinne on täysin ajokelpoinen ja viitoitettu tie.
- 2:nen muist. Ajosta rautatienasemalta, lukien 10 minuutin odotusajan junan saapumisen jälkeen, on riippumatta siitä, onko järjestysmiehelle annettu numerolevy tai ei, lisämaksu 2 mk.
- 3:as muist. Ajosta yöllä maksetaan kaupungin asemakaavan siäpuolella 3 mk. ja kaupungin asemakaavan ulkopuolella 6 mk. enemmän kuin päivällä. Yöajaksi lasketaan aika k:lo 12 yöllä k:lo 7:ään aamulla.
- 4:äs muist. Ajosta, joka on alkanut ennen k:lo 12 yöllä ja jatkuu k:lo 12 jälkeen yöllä on maksu suoritettava yötaksan mukaan heti k:lo 12 jälkeen, mutta on ajuri velvollinen heti ilmoittamaan ajasta, koska yötaksa alkaa, jolloin kyydittävä päättäköön, tahtooko hän jatkaa matkaansa.
- 5:es muist. Jos ajuri noudetaan lähimmältä asemalta, suoritetaan 1 mk. lisämaksua, siitä seuraavalta asemalta 2 mk. ja kauempana olevilta täysi ajopalkka.
- 6:es muist. Jos ajuri pyynnöstä on saapunut määräpaikalle, mutta ei ole saanut kyytiä, saakoon hän täyden maksun matkalta, mistä hänet oli kutsuttu.
- 7:äs muist. Kun pika-ajuria käytetään hautausmaatossa tai kyydittävä muutoin pyytää häntä ajaaman käyden, maksetaan sama lisämaksu kuin yöajosta.
- 8:as muist. Jos ilmoitettuun paikkaan suoraan ajettaessa kyydittävä on kerran noussut pois ajoneuvoista tahi kerran seisottanut niitä enintään 5 minuutin ajan, maksetaan ajopalkkaa kuten yhdestä ajosta, pitempien viivytysten jälkeen katsotaan ajomatka uudestaan alkavaksi.

Maksu ajan mukaan:

Päivällä		1/2 tunt.	1 tunt.	1 1/2 tunt.	2 tunt.	2 1/2 tunt.	3 tunt.	3 1/2 tunt.	4 tunt.	4 1/2 tunt.	5 tunt.
		Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.
Kuomittomat ajoneuvot	Keskeytyksin	9	16	24	32	40	48	56	64	72	80
	Keskeytymättä	11	20	30	40	50	60	70	80	90	100
Kuomi-ajo- neuvot	Keskeytyksin	11	20	30	40	50	60	70	80	90	100
	Keskeytymättä	14	26	39	52	65	78	91	104	117	130
Y ö l l ä											
Kuomittomat ajoneuvot	Keskeytyksin	14	24	36	48	60	72	84	96	108	120
	Keskeytymättä	16	28	42	56	70	84	98	112	126	140
Kuomi-ajo- neuvot	Keskeytyksin	16	28	42	56	70	84	98	112	126	140
	Keskeytymättä	19	34	51	68	85	102	119	136	153	170

1:nen muist. Ajopalkka luetaan täydeltä puolelta tunnilta, vaikkakin ajo olisi kestänyt lyhemmän ajan.

2:nen muist. Ajuri ei ole velvollinen toimittamaan kyyditystä tai odottamaan pitempää aikaa kuin 5 tuntia.

Odotus:

11—15 minuuttia	3:—
1/2 tuntia	7:—
1 "	12:—
1 1/2 "	18:—
2 "	24:—
2 1/2 "	30:—
3 "	36:—
3 1/2 "	42:—
4 "	48:—
4 1/2 "	54:—
5 "	60:—

- 1:nen muist. Maksu ensimmäisten 15 minuutin yli menevältä odotusajalta luetaan täydeltä puolelta tunnilta, vaikka odotus onkin kestänyt lyhemmän ajan.
- 2:nen muist. Enintään 10 minuutin odotuksesta ei suoriteta eri maksua, mutta jos odotus menee tämän yli, suoritetaan maksu koko ajalta.

2. Kuorma-ajurintaksa.

Maistraatin valmistama 26 p:nä maaliskuuta 1919.

Maksu ajan mukaan.

Hevospäivätyö, 8 tuntia, suoritetaan miehelle, hevosesta ja 2-pyöräisistä ajoneuvoista	80: —
Puolen päivän työstä, 4 tuntia, suoritetaan miehelle, hevosesta ja 2-pyöräisistä ajoneuvoista	45: —
Yhden tunnin ajosta	12: —
Jokaisesta ylimenevästä neljännestunnista	4: —
Ajosta 4-pyöräisillä ajoneuvoilla (huonekaluvaunut) suoritetaan maksu tunnilta à	15: —

Maksut matkan mukaan 2-pyöräisillä ajoneuvoilla.

Rautatien tavaramakasiinilta Töölöstä ja Töölön ratapihalta.

Taloihin 2 kaupunginosassa ja Fredrikinkadun itäpuolelle 4 kaupunginosassa sekä Runeberginkadun itäpuolelle 13 kaupunginosassa	8: —
Taloihin 1 ja 3 kaupunginosissa ja Fredrikinkadun länsipuolelle 4 kaupunginosassa, 5 kaupunginosassa ja Runeberginkadun länsipuolelle 13 kaupunginosassa	10: —
Taloihin 6, 7, 14 ja 20 kaupunginosissa, Siltasaarelle 10 kaupunginosassa, sekä 15 kaupunginosassa Nimrodinkadulle asti	12: —
Taloihin 8, 9 ja 11 kaupunginosissa, sekä Siltasaaren ja Vilhovuorenkadun välillä oleviin osiin 10 kaupunginosassa	14: —
Taloihin Vilhovuorenkadun pohjoispuolelle 10 kaupunginosassa, sekä Viipurinkadun eteläpuolelle ja Sturekadun itäpuolella oleviin paikkoihin 12 kaupunginosassa . . .	15: —
Muihin paikkoihin 12 kaupunginosassa, sekä Vallilan ja Hermannin kaupunginosan taloihin kiviportille asti ..	17: —

Hakaniemen torilta.

Taloihin 1, 2 ja 11 kaupunginosissa, Vilhovuorenkadun eteläpuolella oleviin paikkoihin 10 kaupunginosassa	8: —
Muihin taloihin 10 kaupunginosassa, sekä Viipurinkadun ja Sturekadun itäpuolelle 12 kaupunginosassa	10: —
Taloihin 3 ja 8 kaupunginosissa, Fredrikinkadun itäpuolelle 4 ja 5 kaupunginosissa sekä Runeberginkadun itäpuolelle 13 kaupunginosassa	12: —
Taloihin 6, 7, 9, 14 ja 20 kaupunginosissa, Fredrikinkadun länsipuolelle 4 ja 5 kaupunginosissa, Runeberginkadun länsipuolelle 13 kaupunginosassa, 15 kaupunginosassa Nimrodinkadulle asti, sekä Viipurinkadun pohjoispuolelle ja Sturekadun länsipuolelle 12 kaupunginosassa ynnä Vallilan ja Hermannin kaupunginosaan aina kiviportille saakka.	14: —

Pohjois-satamasta.

Taloihin 1, 2, 3 ja 8 kaupunginosissa sekä Siltasaarelle 10 kaupunginosassa	8: —
Taloihin 7 ja 9 kaupunginosissa, Fredrikinkadun itäpuolelle 4 ja 5 kaupunginosissa	10: —
Taloihin 6 ja 11 kaupunginosissa, Fredrikinkadun länsipuolelle 4—5 kaupunginosissa, Vilhovuorenkadun länsipuolelle, lukuunottamatta Siltasaarta 10 kaupunginosassa, sekä Runeberginkadun itäpuolelle 13 kaupunginosassa	12: —
Taloihin 14 ja 20 kaupunginosissa, Vilhovuorenkadun itäpuolelle 10 kaupunginosassa, Runeberginkadun länsipuolelle 13 kaupunginosassa, Viipurinkadun etelä- ja Sturekadun itäpuolelle 12 kaupunginosassa sekä 15 kaupunginosassa Nimrodinkadulle asti	14: —
Taloihin Viipurinkadun pohjoispuolelle ja Sturekadun länsipuolelle 12 kaupunginosassa, sekä Vallilan ja Hermannin kaupunginosaan kiviportille asti	15: —

Eteläsatamasta ja Katajanokalta.

Taloihin 1, 3 ja 8 kaupunginosissa sekä Mikonkadun itäpuolelle 2 kaupunginosassa	8: —
Taloihin 7 ja 9 kaupunginosissa, Mikonkadun länsipuolelle 2 kaupunginosassa, Fredrikinkadun itäpuolelle 4 ja 5 kaupunginosassa sekä Siltasaarelle 10 kaupunginosassa	10: —
Taloihin 6 ja 11 kaupunginosissa, Fredrikinkadun länsipuolelle 4 ja 5 kaupunginosissa, Vilhovuorenkadun länsipuolelle lukuunottamatta Siltasaarta 10 kaupunginosassa sekä Runeberginkadun itäpuolelle 13 kaupunginosassa	11: —

Taloihin 14 ja 20 kaupunginosissa, Vilhovuorenkadun itäpuolelle 10 kaupunginosassa, Viipurinkadun etelä- ja Sturekadun itäpuolelle 12 kaupunginosassa, Runeberginkadun länsipuolelle 13 kaupunginosassa sekä 15 kaupunginosassa Nimrodinkadulle asti	13:—
Taloihin Viipurinkadun pohjois- ja Sturekadun länsipuolelle 12 kaupunginosassa, sekä Vallilan ja Hermannin kaupunginosaan aina kiviportille asti	15:—

Merisatamasta.

Taloihin 6, 7 ja 9 kaupunginosissa	8:—
Taloihin 1, 2, 3, 4, 5, 8 ja 20 kaupunginosissa	11:—
Taloihin 13 kaupunginosassa ja Siltasaarelle 10 kaupunginosassa	13:—
Taloihin 11 kaupunginosassa, Vilhovuorenkadun länsipuolelle lukuunottamatta Siltasaarta 10 kaupunginosassa, sekä Kammiokadun eteläpuolelle 14 kaupunginosassa	14:—
Taloihin Vilhovuorenkadun itäpuolelle 10 kaupunginosassa, Viipurinkadun etelä- ja Sturekadun itäpuolelle 12 kaupunginosassa, Kammiokadun pohjoispuolelle 14 kaupunginosassa, 15 kaupunginosassa Nimrodinkadulle asti	17:—
Taloihin Viipurinkadun pohjoispuolelle ja Sturekadun länsipuolelle 12 kaupunginosassa, sekä Vallilan ja Hermannin kaupunginosaan aina kiviportille saakka	20:—

Hietalahden satamasta.

Taloihin 6 ja 20 kaupunginosissa sekä Fredrikinkadun ja Laivurinkadun länsipuolelle 4 ja 5 kaupunginosissa ..	8:—
Taloihin 2, 3, 7 ja 13 kaupunginosissa sekä muihin taloihin 4 ja 5 kaupunginosissa	10:—
Taloihin 1, 8 ja 9 kaupunginosissa, Siltasaarelle 10 kaupunginosassa sekä Kammiokadun eteläpuolelle 14 kaupunginosassa	11:—
Taloihin 11 kaupunginosassa, Vilhovuorenkadun länsipuolelle lukuunottamatta Siltasaarta 10 kaupunginosassa, Kammiokadun pohjoispuolelle 14 kaupunginosassa sekä 15 kaupunginosassa Nimrodinkadulle asti	13:—
Taloihin Vilhovuorenkadun itäpuolelle 10 kaupunginosassa, Viipurinkadun etelä- ja Sturekadun itäpuolelle 12 kaupunginosassa	15:—
Taloihin Viipurinkadun pohjoispuolelle ja Sturekadun länsipuolelle 12 kaupunginosassa sekä Vallilan ja Hermannin kaupunginosaan aina kiviportille saakka	20:—

Jätkäsaarelta.

Taloihin Fredrikinkadun länsipuolelle 4 ja 5 kaupunginosissa, sekä Arkadiankadun länsipuolelle 13 kaupunginosassa	8: —
Muihin taloihin 4, 5 ja 13 kaupunginosissa sekä taloihin 6 kaupunginosassa	10: —
Taloihin 2, 3 ja 7 kaupunginosissa sekä Kammiokadun eteläpuolelle 14 kaupunginosassa	11: —
Taloihin 1, 8 ja 9 kaupunginosissa sekä Kammiokadun pohjoispuolelle 14 kaupunginosassa, 15 kaupunginosassa Nimrodinkadulle asti ynnä Siltasaarelle 10 kaupunginosassa	13: —
Taloihin 11 kaupunginosassa ja Vilhovuorenkadun länsipuolelle lukuunottamatta Siltasaarta 10 kaupunginosassa	14: —
Taloihin Vilhovuorenkadun itäpuolelle 10 kaupunginosassa sekä Viipurinkadun etelä- ja Sturekadun itäpuolelle 12 kaupunginosassa	16: —
Taloihin Viipurinkadun pohjoispuolelle ja Sturekadun länsipuolelle 12 kaupunginosassa sekä Vallilan ja Hermannin kaupunginosaan aina kiviportille saakka	20: —

Söörnäisten asema-alueelta.

Taloihin Flemminginkadun, 5 linjan ja Haapaniemenkadun länsipuolelle 10, 11 ja 12 kaupunginosissa sekä Vallilan huviloihin Päijännetiehen asti	8: —
Muihin taloihin 10, 11 ja 12 kaupunginosissa sekä Vallilan ja Hermannin kaupunginosaan kiviportille asti	10: —
1 ja 2 kaupunginosaan	12: —
3 ja 8 kaupunginosaan, Fredrikinkadun itäpuolelle 4 ja 5 kaupunginosissa sekä Runeberginkadun itäpuolelle 13 kaupunginosassa	14: —
6, 7 ja 9 kaupunginosissa, Fredrikinkadun länsipuolelle 4 ja 5 kaupunginosissa sekä Runeberginkadun länsipuolelle 13 kaupunginosassa	16: —
14 ja 20 kaupunginosissa sekä Nimrodinkadulle asti 15 kaupunginosassa	18: —

Ajopalkka kaupungin muista paikoista

luetaan sen mukaan kuin lähemmästä yllämainitusta lähtöpaikasta.

Maksu nelipyöräisistä ajoneuvoista riippuen matkan pituudesta.

Nelipyöräisistä ajoneuvoista, otettuina kuorma-ajuriasemalta, suoritetaan edellä oleva taksa lisättynä 3:lla markalla.

Erikoisia määräyksiä.

Odotuksesta on kuorma-ajuri oikeutettu ottamaan 3 markkaa kultakin neljännestunnilta.

Ajomaksuna sisältyy suoritus tavarán ajoneuvoihin lastauksesta ja niistä purkamisesta, mutta ei tavarán kannosta, kokoamisesta eikä latomisesta.

Ajomies on velvollinen yhteen kuormaan ottamaan 1/2 sylvä kuivia metrihalkoja. Märkiä tahi tuoreita 1/3 sylvä.

Ajomies on velvollinen ajamaan saariin ainoastaan siinä tapauksessa, että sinne on täysin ajokelpoinen tie.

Ajomies ei ole velvollinen ajamaan kuormaa kadulta tahi yleiseltä paikalta vaikeasti päästäviin paikkoihin.

Maksut kaupungin asemakaavan ulkopuolelle sijaitseviin paikkoihin.

	Tavarankasimilla ja Rakentamalla Toollisää	Hakaniementorilla	Pohjoissatamasta	Eteläsatamasta	Mertsatamasta	Hietalahden sata- masta	Jalksaarella	Sotmästen asema- alueella
Bjälbon huvilaan	12	15	14	14	17	13	13	18
Toivolán, Bergvikin, Orkolinnan, Gran- vikin, Uutelan, Tallbon, Setran ja Laaksolan huviloihin	14	17	16	16	19	15	15	20
Ljungamo, Vårbärga, Tomtebo, Solbacka, Ekudden, Solhem, Sommarro, Breida- blick, Muisto, Aikala ja Johannes- berg nimisiin huviloihin sekä Seura- saarelle	16	19	18	18	21	17	17	22
Tilkan ja Grejuksen alueella oleviin huviloihin	19	22	21	21	25	19	19	24
Fredriksbergin asemalle ja Kulkutauti- sairaalan	15	13	15	15	17	15	15	12
Fredriksbergin huvilakaupunkiin	17	15	17	17	19	17	17	14
Toukolaan, Kumtähteen ja Pohjois- panimoon	19	15	17	17	22	22	22	12
Muihin huviloihin Itä Viertotien varrella Arabiaan asti	21	17	19	19	24	24	24	14
Annebergiin ja Vantaan sillalle	24	19	21	21	26	26	26	16
Kunnalliskotiin	26	22	24	24	28	28	28	18
Harakkaan, Sirpalesaarelle ja Uunisaaren Hanaholmaan, Nihtiin, Sumpariin, Kor- keasaaren ja Vrakholmaan	15	17	13	10	8	13	14	19
Mustikkamaahan	17	11	8	11	14	15	17	8
Blekhholmaan	18	13	10	13	16	17	19	8
Blekhholmaan	13	15	11	8	11	13	14	17

3. Taksa Helsingin kaupungissa ammattimaisesti tavarain kuljetusta käsikärryillä tahi kelkalla harjoitaville henkilöille.

Maistraatin vahvistama 26 p:nä maaliskuuta 1919.

Maksu matkan mukaan.

Tavarainkuljetuksesta kaupungin asemakaavaan kuuluvalla alueella.

Tavarainkuljetuksesta paikasta toiseen 1—9, 13 ja 20 kaupunginosissa sekä niissä 10 kaupunginosan paikoissa, jotka sijaitsevat Säästöpankinrannasta Hakaniementorin poikki pitkin Söörnäisten Rantatietä Ahdinkujaan vedetyn viivan eteläpuolella	3: —
Tavarainkuljetuksesta paikasta toiseen 11—20 kaupunginosissa sekä niissä 10 kaupunginosan paikoissa, jotka sijaitsevat Säästöpankinrannasta Hakaniementorin poikki pitkin Söörnäisten Rantatietä Ahdinkujaan vedetyn viivan ja Söörnäisten satamaradan välillä	3: —
Tavarainkuljetuksesta paikasta toiseen 14—15 kaupunginosissa	3: —
Tavarainkuljetuksesta 1—9, 13 ja 20 kaupunginosista sekä Säästöpankinrannasta Hakaniementorin poikki pitkin Söörnäisten Rantatietä Ahdinkujaan vedetyn viivan eteläpuolella olevista paikoista 10 kaupunginosassa ja päinvastoin:	
Helsingin- ja Vilhovuorenkatujen eteläpuolella oleviin paikkoihin	4: —
Söörnäisten satamaradan, Helsingin- ja Vilhovuorenkatujen väliselle alueelle	5: —
Eläintarhantien, L. Viertotien, Kammion- ja Väinölänkatujen eteläpuolella oleviin paikkoihin	4: —
Nordenskiöldinkadun, L. Viertotien, Nimrodin-, Väinölän- ja Kammionkatujen, L. Viertotien ja Eläintarhantien väliselle alueelle	5: —
Tavarainkuljetuksesta Eläintarhan kautta 11 ja 12 kaupunginosista ja niistä 10 kaupunginosan paikoista jotka sijaitsevat Söörnäisten satamaradan ja Säästöpankinrannasta Hakaniementorin poikki pitkin Söörnäisten Rantatietä Ahdinkujaan vedetyn viivan välillä 14 ja 15 kaupunginosiin ja päinvastoin	5: —

Tavarainkuljetuksesta kaupungin asemakaavan ulkopuolella sijaitseviin paikkoihin.

Tavarainkuljetuksesta 1—9, 13 ja 20 kaupunginosista sekä Säästöpankinrannasta Hakaniementorin poikki pitkin Söörnäisten Rantatietä Ahdikujaan vedetyn viivan eteläpuolella olevista paikoista 10 kaupunginosassa ja päinvastoin:

Kulkutautisairaalaan, Fredriksbergin asemalle ja Esterinkadusta Meilahdentiehen vedetyn viivan eteläpuolella oleviin paikkoihin sekä Meilahden eteläniemekkeellä oleviin Bjälbon, Toivolan, Bergvikin Orkolinnan, Granvikin, Uutelan, Tallbon, Setran ja Laaksolan huviloihin	6: —
Muihin Meilahden niemekkeellä oleviin huviloihin: Furunäs, Ljungamo, Värberga, Tomtebo, Seurasarelle sekä Meilahden läntisellä niemekkeellä oleviin Solbacka, Ekudden, Solhem, Sommarro, Breidablick, Muisto, Aikala ja Johannesberg nimisiin huviloihin	7: —
Fredriksbergin huvilakaupunkiin ja paikkoihin jotka sijaitsevat L. Viertotien varrella Esterinkadusta Meilahdentiehen vedetyn viivan pohjoispuolella Tilkan sairaalaan asti	7: —
Fredriksbergin ampumaradalle ja huviloihin jotka sijaitsevat Tilkan sairaalan ja Grejus nimisen talon välillä	8: —
Grejus nimiseen taloon	9: —
Vallilan ja Hermannin esikaupungin alueihin aina Itä Viertotien varrella olevaan Lentoasemaan asti	6: —
Kumtähteen ja Toukolaan, Pohjoispanimoon ja Tilapäiseen Venerisairaalaan asti	7: —
Muihin huviloihin Itä Viertotien varrella Arabiaan asti ..	8: —
Annebergiin ja Vanhaankaupunkin Vantaan sillalle asti ..	9: —
Kunnalliskotiin	10: —

1:nen muist. Odotuksesta asemalla ei ole mitään lisämaksua.

2:nen muist. Tavarainkuljetuksesta yöllä maksetaan 2 mk. enemmän kuin päivällä. Yöajaksi lasketaan aikaa k:lo 12 yöllä k:lo 7:ään aamulla.

KUNNALLISASETUS-KOKOELMA

SISÄLLYS:

1. Kaupunginvaltuuston päätös kaupungin kaduilla, toreilla ja muilla yleisillä paikoilla kojuista, vaunuista ja pöydiltä tapahtuvaa kauppaa varten vuokrattavia paikkoja koskevain määräysten muuttamisesta.
 2. Kaupunginvaltuuston päätös Brändö Spårvägsaktiebolag-yhtiön toimilupakirjan muuttamisesta.
 3. Tukkukauppiaitten kalapihan järjestyssäännöt.
 4. Taksa Rakennuskonttorin maanmittausosaston toimituksista ja toimituskirjoista.
 5. Taksa kaupungin terveydellisten tutkimusten laboratoriota varten.
 6. Automobiili-taksan muuttaminen.
-
-

1. Kaupunginvaltuuston päätös kaupungin kaduilla, toreilla ja muilla yleisillä paikoilla kojuista, vaunuista ja pöydiltä tapahtuvaa kauppaa varten vuokrattavia paikkoja koskevain määräysten muuttamisesta, 17 p:ltä kesäkuuta 1919.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto hyväksynyt seuraavat muutetut määräykset koskeva kaupungin kaduilla, toreilla ja muilla yleisillä paikoilla kojuista, vaunuista ja pöydiltä tapahtuvaa kauppaa varten vuokrattavia paikkoja, olemaan toistaiseksi voimassa:

4 §.

Kiinteenä kojun pitämisoikeudesta suoritetaan vuotuista maksua *vähintään 50 markkaa*, Rahatoimikamarin harkinnan

mukaan, joka maksu suoritetaan edeltäpäin, ennenkuin kauppaa kojussa saa alottaa. Poikkeustapauksissa saakoon Rahatoimikamari myöntää vapautuksen tämän maksun suorittamisesta.

6 §.

Siroja, nelipyöräisiä, Rahatoimikamarin hyväksymän piirustuksen tai mallin mukaan tehtyjä vaunuja asetettakoon virvokejuomien, hedelmien, jäätelön, paperossien y. m. sellaisten kauppaa varten kaupungin alueella Rahatoimikamarin osottamiin paikkoihin.

9 §.

Paitsi edellä mainittuja vaunujen paikkoja, olkoon kaupungissa toimivilla virvokejuomatehtailta kullakin oikeus pitää kaksi vaunua yksinomaan virvokejuomien myyntiä varten. Niiden paikat määrää Rahatoimikamari, ja vaunuista suoritetaan edeltäpäin maksua *vähintään* 50 markkaa kultakin.

10 §.

Oikeuksia kaupungin puistoihin tilapäisesti asettaa pöytiä hedelmien, leivosten, virvokejuomien, paperossien ja muiden sellaisten myyntiä varten sunnuntai- ja pyhäpäivinä tai juhlatiloissa yhden tai enintään kolmen päivän ajaksi saa Rahatoimikamari myöntää *vähintään* kahden markan maksusta kultakin päivältä, joka maksu suoritetaan edeltäpäin. Tästä annetaan kuitti, joka on laadittu samalla tavalla kuin edellä on sanottu ja johon sitä paitsi on kirjoitettu ne päivät, joiksi lupa on annettu.

2. Kaupunginvaltuuston päätös Brändö Spårvägsaktiebolag-yhtiön toimilupakirjan muuttamisesta, 19 p:ltä elokuuta 1919.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto, Brändö Spårvägsaktiebolag-yhtiön anomuksesta, päättänyt tehdä semmoisen muutoksen syyskuun 2 päivänä 1915 yhtiön helmikuun 10

päivänä 1911 vahvistettuun toimilupakirjaan tehtyyn lisäykseen, että yhtiö oikeutetaan sinä vuorokauden aikana, jolloin raitiotie-liikenne kaupungin alueella on seisauksissa, kantamaan enintään 2 markan maksu yksinkertaiselta matkalta kaupungin alueella Sörnäsän niemekkeelle asti, minkä korotetun maksun saa kantaa klo 11.45:stä lähtien i. p., sekä että korotus on voimassa tois-
taiseksi ja kunnes valtuusto muuta määrää.

3. E. Makasiininkadun N:o 1:ssä sijaitsevan Tukku- kauppiaitten kalapihan järjestyssäännöt.

Rahatoimikamarin vahvistamat syyskuun 12 p:nä 1919.

1) Kalapiha on yleisölle avoinna arkipäivinä klo 6:sta aamulla klo 3:een j. p. p. ja pyhäpäivinä klo 6:sta klo 9:ään e. p. p. Myyjät ovat oikeutetut pääsemään sisään kalapihalle klo 5:stä aamulla.

2) Kalapihalla ei saa pitää kaupan muuta kuin kalaa.

3) Vähittäiskauppiat, jotka kalapihalla säännöllisesti tekevät ostoksensa, ovat oikeutetut, mikäli tila sallii tarkastusmiehen lähempien osoitusten mukaan, siellä säilyttämään kärrynsä ja tarpeen vaatiessa käyttämään kalapihan vesijohtoa Rahatoimikamarin vahvistamaa kuukausimaksua vastaan.

4) Lupa kalapihalle rakennettaviin rakennuksiin on haettava Rahatoimikamarilta.

5) Tarkastusmiehelle kuuluu:

a) hoitaa kaupungin omaisuutta ja valvoa, että järjestystä ja puhtautta noudatetaan kalapihalla;

b) valvoa vuokrakontrahtien määräysten noudattamista;

c) kuukausittain Rahatoimikamariin lähettää luettelot tilapäisten myyntipaikkojen pitäjistä ja 3:ssa § mainituista vähittäiskauppiaista;

6) Koiria ei saa tuoda kalapihalle.

4. Taksa, jonka mukaan maksu kannetaan Helsingin kaupungin Rakennuskonttorin maanmittausosaston yksityisille suorittamista toimituksista sekä tuollaisten toimitusten johdosta annettavista toimituskirjoista.

Uudenmaan läänin Maaherran vahvistama 23-p:nä lokakuuta 1919.

Tontinmittauksesta ynnä mittauskirjasta ja tonttikartasta (mittakaavassa 1:500) sekä kaupungissa että sen ulkopuolella sijaitsevista tonteista:

pinta-alan ollessa enintään 1,000 m ²	Smk. 40:—
pinta-alan ollessa 1,000 m ² suurempi tulee lisäksi:	
jokaiselta 10 m ² :ltä 1,000—2,000 m ² :iin.....	Smk. 0: 35
" " " 2,000—3,000 " 	" 0: 25
" " " 3,000—4,000 " 	" 0: 15
" " " sen lisäksi.....	" 0: 05

Apurityöstä ja työaineista mittauksessa suoritetaan tämän lisäksi 15 markkaa.

Tonttikartan ynnä mittauskirjan jäljennöksestä:

pinta-alan ollessa 1,000 m ²	Smk. 20:—
" " 2,000 " 	" 25:—
" " 3,000 " 	" 30:—
" " 4,000 " 	" 35:—
" yli 4,000 " 	" 40:—

Huvilapalstain ja muiden tiluksien *kartallepanosta* ynnä kartasta (mittakaavassa 1:2000):

pinta-alan ollessa enintään 0.5 ha	Smk. 50:—
" " suurempi suoritetaan lisäksi kul- takin ha:lta tai sen osalta.....	" 50:—

Apurityöstä ja työaineista suoritetaan tämän lisäksi:

pinta-alan ollessa enintään 0.5 ha	Smk. 15:—
" " suurempi suoritetaan lisäksi kul- takin ha:lta tai sen osalta	" 15:—
Kartallepanotodistuksesta	" 4:—

Kartan jäljennöksestä (mittakaavassa 1 : 2000):

	Paperilla.	Öljykan- kaalla.
pinta-alan ollessa enintään 0.5 ha.....	Smk. 20: —	15: —
” ” suurempi suoritetaan lisäksi kultakin ha:lta tai sen osalta	” 10: —	5: —
Jos alkuperäinen kartta on laadittu mittakaavaan 1 : 500, on korvaus:		
pinta-alan ollessa enintään 0.25 ha	” 20: —	15: —
” ” suurempi suoritetaan lisäksi kultakin 0.5 ha:lta tai sen osalta	” 10: —	5: —
<i>Tontinrajan tai tilusrajan paalutuksesta</i> (ellei sitä voida toimittaa ilman edellä käynyttä kartalle- panoa) sekä rakennus-, varasto- tai muun paikan paalutuksesta		
	Smk. 15: —	
apurityöstä suoritetaan	” 15: —	
Paalutustodistuksesta	” 4: —	
<i>Vaakituksesta</i> tontinrajain tai viemärikanavan kor- keuden määrittämiseksi suoritetaan.....		
	” 10: —	
Apurityöstä suoritetaan, ellei vaakitusta toimiteta paalutuksen yhteydessä	” 15: —	
Vaakitustodistuksesta	” 4: —	
Toimituksista, jotka suoritetaan Maistraatin, Raha- toimikamarin tahi kaupungin yleisten töiden Hallituksen määräyksestä, kuten tulo- ja lähtö- katselmuksista huvilapalstoilla ja muilla tiluk- silla, arvioimisesta tonttia, huvilatilusta tai muuta paikkaa myytäessä taikka vuokralle annettaessa		
	” 10: —	
Tällaisesta toimituksesta annettavasta todistuksesta tahi toimituskirjasta	” 5: —	
Jos hakija on synnä siihen, ettei toimitusta voida toimeenpanna, suoritetaan paikalle saapuneelle toimitusmiehelle	” 10: —	
Jos apuri on toimitukseen kutsuttu ja saapunut, suoritetaan	” 7: 50	

Toimituksen tapahtuessa kaupungin ulkopuolella suoritetaan toimitusmiehen matkakulut pika-ajuritaksan mukaan.

<i>Tonttikirjan otteen</i> (täydellisen) lunastus	Smk. 20:—
" " " (lyhemmän) "	" 10:—
<i>Asiakirjan otteen</i> lunastus (arkilta)	" 5:—

5. Taksa Helsingin kaupungin terveydellisten tutkimusten laboratoriot varten.

Uudenmaan läänin Maaherran vahvistama 23 p:nä lokakuuta 1919.

A. Yleisiä tutkimustapoja.

Näytteenotto, näytettä kohti	Smk. 1:— à 10:—
Tarkastus laboratoriossa	" 2:— " 4:—
Nesteiden ominaispainon määrittäminen:	
1) areometrillä	" — " 1:50
2) Mohr-Westphalin vaa'alla	" — " 3:—
3) pyknometrillä	" — " 6:—
Kosteuden määrittäminen	" 6:— " 8:—
Typen määrittäminen, tai siitä laskettu proteini, Kjeldahlin mukaan	" 10:— " 12:—
Rasvan määrittäminen (etteriekstrakti)	" 10:— " 15:—
Hiilihydraattien määrittäminen:	
a) veteenliukenevien hiilihydr. kokonaismäärä	" — " 20:—
b) sokerimääräys Fehlingin liuoksella	" 10:— " 16:—
c) " " polarisation kautta	" 6:— " 8:—
d) tärkkelys	" — " 20:—
e) kasvisäikeet (sellulosa)	" — " 20:—
Tuhka-aineosain määrittäminen:	
a) koko tuhkamäärä	" 4:— " 8:—
b) suolähappoon liukeneva tuhkan osa	" — " 4:—
c) tuhkan alkalisuus	" — " 6:—

d) fosforihappo	Smk. 10: — à 16: —
e) klori	” 6: — ” 10: —
Kauppa-analyysi, joka sisältää kosteuden, proteiinin, rasvan, sellulosan ja tuhkan määräämisen	” — — ” 50: —
Mikroskopinen tutkimus, taksassa ei erittäin mainittu	” 4: — ” 30: —

B. Erityisiä tutkimustapoja.

I. Säilykeaineiden osottaminen ja määrääminen.

Keittosuolan määrääminen	Smk. 4: — à 14: —
Salpietarin määrääminen:	
a) kvalitativisesti	” — — ” 2: —
b) kvantitativisesti	” 10: — ” 16: —
Borihapon määrääminen:	
a) kvalitativisesti	” — — ” 6: —
b) kvantitativisesti	” 30: — ” 40: —
Rikkihapokkeen määrääminen:	
a) kvalitativisesti	” 2: — ” 4: —
b) kvantitativisesti	” — — ” 16: —
Fluorin määrääminen:	
a) kvalitativisesti	” — — ” 6: —
b) kvantitativisesti	” — — ” 30: —
Salisylihapon määrääminen kval.	” — — ” 6: —
Bensoehapon ” ”	” 6: — ” 20: —
Formaldehydinin ” ”	” — — ” 16: —

II. Lihan ja lihatavarain tutkiminen.

Ekstraktiivaineiden määrääminen	Smk. — — à 30: —
Sidekudoksen ” ”	” — — ” 24: —
Lihäsäikeiden ” ”	” — — ” 14: —
Tärkkelyksen määrääminen makkarassa:	
a) kvalitativisesti	” 2: — ” 4: —
b) kvantitativisesti	” 18: — ” 24: —
Trikinitutkiminen	” 1: 50 ” 3: —

III. Maidon ja siitä saatujen tuotteiden tutkiminen.

Rasvan määrittäminen:

a) Gerberin mukaan.....	Smk.	2: — à 3: —
b) Adamsin „ painoanalytisesti	„	— — „ 10: —
c) Röse-Gottlieb'in mukaan.....	„	— — „ 8: —
Kuivan aineen määrittäminen	„	6: — „ 8: —
Maitosokerin „	„	— — „ 14: —
Happamusasteen määrittäminen.....	„	— — „ 2: 50
Kestävyyden määrittäminen	„	— — „ 2: 50
Maitoon pannun veden osottaminen määrämällä maitoserumin ominaispainon	„	— — „ 8: —
Maidossa olevan lian määrittäminen:		
a) tilavuudelleen	„	3: —
b) painoanalytisesti	„	6: —
Salpietarihapon osottaminen.....	„	3: —
Soodan „	„	4: —
Juustossa olevan veden ja rasvan määrittäminen	„	20: —
Juustossa olevain liukenevain tyyppiyhdistysten määrittäminen	„	24: —

IV. Rasvain ja öljyjen tutkiminen.

Sulamis- ja jäähdyttämiskohdan määrittäminen	Smk.	5: —
Taittamiskyvyn määrittäminen	„	4: —
Vapaiden rasvahappojen määrittäminen ..	„	5: —
Haihtuvain, veteenliukenevain rasvahappojen määrittäminen (Reichert-Meisslerin luku)	„	12: —
Saippuoitumisluvun (Köttstorferin luvun) määrittäminen	„	8: —
Liukenevattomain rasvahappojen määrittäminen (Hehnersin luku)	„	16: —
Jodiluvun määrittäminen v. Hüblin mukaan	„	15: —
Saippuoitumattomain aineosain määrittäminen	„	15: —
Fytosterinin osottaminen	„	20: —

V. Jauhojen ja leivän tutkiminen.

Happamuusasteen määrittäminen	Smk.	6: —
Torajyvän osottaminen	„	5: — à 10: —

Alunan, kuparin, sinkin ja lyijyn osottaminen samassa näytteessä Smk. 15: — à 25: —

VI. Maustimien tutkiminen.

Kivennäisaineosain osottaminen kloroformikokeella Smk. 4: —
 Eterin öljyn määrääminen " 30: —

VII. Etikan tutkiminen.

Happopitoisuuden määrääminen Smk. 4: —
 Vapaiden kivennäishappojen kvalitativinen tutkiminen, kultakin " 2: —
 Samoin kvantitativinen määräys " 8: —
 Raskaiden metallien osottaminen " 4: — à 12: —
 Oksalihapon osottaminen " 2: —
 Oksalihapon määrääminen " 10: —

VIII. Sokeritavarain, hedelmäin ja hedelmäsäilykkeiden tutkiminen.

Kivinnäisvärien ja terveydenvahingollisten metallien osottaminen Smk. 10: — à 25: —
 Tervaväriaineiden osottaminen " 5: — " 15: —
 Sakkarinin " " 5: — " 15: —
 Sakkarinin kvantitativinen määräys " 20: — " 40: —
 Gelatinin ja agar-agarin osottaminen " 15: — " 25: —
 Täykkelyssokerin " " 10: —

IX. Alkaloidipitoisten nautintoaineiden tutkiminen.

Koffeinin, teobrominin ja nikotinin määrääminen, kultakin Smk. 30: — à 40: —
 Ekstraktin määrääminen " 8: — " 12: —
 Keinotekoisen värjäyksen osottaminen ... " 5: — " 15: —

X. Alkoholipitoisten nautintoaineiden tutkiminen.

Alkoholin määrääminen Smk. 5: — à 8: —
 Ekstraktin " " 6: — " 12: —
 Paloviinassa olevan sikunan määrääminen
 Rösen mukaan " 30: —

Pyridiniemästen osottaminen	Smk.	4: — à 8: —
Sinihapon	”	5: —
Vapaiden happojen määrääminen	”	4: —
Haihtuvain happojen	”	8: —
Glyserinin	”	40: — ” 50: —
Metyylialkoholin osottaminen	”	25: —

XI. Veden tutkiminen.

Lieteaineiden määrääminen	Smk.	10: —
Haihdutusjäännöksen ja hehkutusjäännök- sen määrääminen, yhteensä	”	8: —
Kaliumpermanganattikulutuksen määrää- minen	”	6: —
Ammoniakin määrääminen kolorimetrisesti	”	4: — à 8: —
Albuminoidi-ammoniakin määrääminen ..	”	12: —
Salpietarihapokkeen ..	”	5: —
Salpietarihapon ..	”	10: — ” 15: —
Kalkin, magnesiumin, rikkihapon, rautaoksi- dulin, aluminiumoksidin, piihapon määrääminen, kultakin	”	8: —
Klorin määrääminen	”	6: —
Rikkivedyn määrääminen:		
a) kvalitativisesti	”	4: —
b) kvantitativisesti	”	16: —
Vapaan hiilihapon määrääminen	”	6: —
Sidotun ja puoleksi sidotun hiilihapon määrääminen	”	10: —
Fosforihapon määrääminen	”	18: —
Alkalien määrääminen:		
a) alkali kokonaismäärä	”	20: —
b) kaliumin erikseen	”	18: —
Lyijyn, kuparin, sinkin, arsenikin määrää- minen kultakin		
a) kvalitativisesti	”	5: — à 15: —
b) kvantitativisesti	”	15: — ” 30: —
Liunneen hapon määrääminen	”	10: —
Bakteeripitoisuuden määrääminen	”	5: — ” 10: —

Juomavesianalyysi, joka käsittää haihdutus- ja hehkutusjäännöksien, kaliumpermanganatikulutuksen, klorin, ammoniakkin, salpietarihapokkeen kvantitatiivisen määräyksen sekä salpietarihapon kvalitatiivisen määräyksen.. Smk. 25: —

XII. Ilman tutkiminen.

Hapon määrääminen	Smk. 20: — à 30: —
Hiilioksidin osottaminen	” 20: — ” 40: —
Hiilihapon määrääminen.....	” 10: —
Muiden kaasujen määrääminen	” 10: — ” 16: —
Tomun määrääminen	” 8: —

XIII. Erilaisia muita tutkimuksia.

Tapettien, kankaiden, korkkimattojen y. m.

arsenikkitutkimukset:

a) Marshin mukaan	Smk. 5: —
b) toisten menettelytapojen mukaan	” 20: —
Lyijyä tinauksissa ja emaljoiduissa astioissa	” 10: —
Raskaita metalleja hiilihappoisessa vedessä	” 6: — à 10: —
Virtsa, erilaisia aineosia, kultakin	” 3: — ” 12: —

Toksikologisia tutkimuksia:

a) määrätystä myrkyistä	” 20: — ” 50: —
b) täydellisistä myrkkyanalyseistä..	” 60: — ” 200: —

XIV. Bakteriologiset ja serologiset tutkimukset.

Kurkkumätänäytteen tutkiminen	Smk. 5: —
Tuberkelibasillinäytteen tutkiminen	” 5: —
Gonokokknäytteen tutkiminen	” 8: —
Lavantautibasillinäytteen tutkiminen	” 8: —

Wassermannin reaktio:

veren tahi aivo- ja selkäydinnesteen	” 15: —
” sekä	” 20: —

Vidalin koe lavantautibasillin selville saamiseksi	” 8: —
--	--------

Maaseudulta saapuneista bakteriologisista sekä klo 10 illalla ja 7 aamulla välisenä aikana jätetyistä näytteistä suoritetaan lisämaksua 2 markkaa.

6. Helsingin kaupungin taksometri-automobiili-ajotaksan muutos.

Maistraatin vahvistama marraskuun 24 päivänä 1919.

Edellämainittuna päivänä on Maistraatti, Kaupunginvaltuuston asiasta annettua lausuntonsa, muuttaen aikaisempia automobiili-ajotaksoja, määrännyt, että maksu kaupungin alueella ajosta nelipyöräisellä taksometri-automobiililla toistaiseksi on suoritettava seuraavasti:

Ajosta nelipyöräisellä automobiililla.

Taksa II	<p>a) 1—2 hengeltä ensimmäisessä vyöhykkeessä päivällä. b) puhelintilauksella automobiili-asemalta noudatuspaikalle.</p>	<p>4 markkaa korkeintaan 125 metrin matkalta sekä sitä pitemmältä matkalta lisäksi 10 penniä kustakin vajaan 41.6 metrin erästä. Ensimmäisestä kilometristä tässä tapauksessa 6: 10, seuraavasta kilometristä 2: 40.</p>
Taksa III	<p>Kaikissa muissa tapauksissa niinhän ensimmäisessä kuin toisessakin vyöhykkeessä päivällä tai yöllä.</p>	<p>4 markkaa korkeintaan 100 metrin matkalta sekä sitä pitemmältä matkalta lisäksi 10 penniä kustakin vajaan 33.3 metrin erästä. Ensimmäisestä kilometristä 6: 70, seuraavasta kilometristä 3: —.</p>

1 muist. Ensimmäiseen vyöhykkeeseen kuuluu se osa kaupungin aluetta, jota pohjoisessa rajoittavat Pääskykatu, Itäinen

Viertotie, Helsinginkatu ja Töölön lahdelta pohjoispuolitse johdettu ajoitie Eläintarhan kautta, Läntinen Viertotie, Meilahden- ja Rajasaarenkadut sekä ne torit, jotka ovat mainitun rajan ääressä. Toiseen vyöhykkeeseen kuuluvat kaupungin muut alueet.

2 muist. Tilauksesta noudettaessa on suoritettava täysi maksu taksan II mukaan ajosta automobiili-asemalta kulloinkin ilmoitettuun määräpaikkaan. Tilaaja ei ole velvollinen käyttämään tilaamaansa automobiilia, jos automobiili ei ole säädettyssä kunnossa tai ellei se ole malliltaan sellainen, kuin tilattaessa on nimenomaan huomautettu.

3 muist. Kun ajo alkaa tai automobiili tilattaessa lähtee ensimmäisessä vyöhykkeessä olevasta paikasta, ei korotettua maksua kanneta ajon jatkamisesta toisessa vyöhykkeessä, jos paluu tapahtuu ensimmäisessä vyöhykkeessä olevaan paikkaan; ja on ohjaaja tässä tapauksessa velvollinen, kun hänet tilataan, tilaajalta tiedustelemaan matkan päämäärää.

4 muist. Yksi 10 vuotta nuorempi lapsi saa seurata kyydittävää ilman eri maksua. Kaksi 10 vuotta nuorempaa lasta luetaan yhdeksi hengeksi.

5 muist. Esine, joka painaa yli 25 kilogrammaa, luetaan yhdeksi hengeksi.

6 muist. Sanalla „päivällä“ tarkoitetaan aikaa klo 7:stä aamulla klo 12:een yöllä, sanalla „yöllä“ taas aikaa klo 12:sta yöllä klo 7:ään aamulla. Ajosta, joka on alkanut ennen klo 12 yöllä ja päättynyt viimeistään klo 12.10, suoritetaan sama maksu kuin ajosta päivällä.

Odotus.

Odotuksesta ajon kestäessä suoritetaan 10 pennin maksu kultakin 1/2 minuutilta; eli siis tunnin odotuksesta 12 markkaa.

Erityisiä määräyksiä.

1. Jos syntyy epäilyksiä taksan oikeasta soveltamisesta tai joitakin muita väärinkäsityksiä kyydittävän ja ohjaajan kesken, niin on heidän käytettävä poliisinvälitystä, ja on ensin-

mainitussa tapauksessa noudatettava sitä mielipidettä, joka on edullinen kyydittäväille. Jos taksometri joutuu matkan kestäessä epäkuntoon, lasketaan maksu kuljetun erän mukaan.

2. Rangaistuksesta niille henkilöille, jotka kieltäytyvät suorittamasta säädettyä ajo- tai odotusmaksua, sekä ohjaajille, jotka vaativat korkeampaa maksua kuin mikä heille on tuleva, on erittäin säädetty.

KUNNALLIS-ASETUSKOKOELMA

SISÄLLYS:

1. Kaupunginvaltuuston päätös kunnallisten viranpitäjien palvelusehtoja koskevan säännön 17 §:n muuttamisesta.
 2. Kaupunginvaltuuston päätös johto- ja lautakuntain johto- ja ohjesääntöjen eräiden määräysten muuttamisesta.
 3. Helsingin kaupungin rakennuskonttorin apulais-geodeetin johtosääntö.
 4. Kaupunginvaltuuston päätös kaupungin yleisten töiden Hallituksen johtosäännön 8 §:n muuttamisesta.
 5. Helsingin kaupungin kunnansairaalan sairausmaksutaksa.
 6. Kaupunginvaltuuston päätös kaupungin kassa- ja tiililaitoksen johtosäännön 9 §:n muuttamisesta.
 7. Kaupunginvaltuuston päätös tilapäisten raitioteiden laittamiseen kaupungin maalle vahvistettujen säännösten muuttamisesta.
 8. Kaupunginvaltuuston päätös, koskeva liikenne- ja satamamaksujen huojittamisesta talvipurjehduskauden aikana koskevan päätöksen kumoamisesta.
 9. Kaupunginvaltuuston päätös raitioteiden matkustajamaksujen korottamisesta.
 10. Helsingin sähköraitioiteiden liikenneohjesääntöjen 9 §:n muutos.
 11. Kaupunginvaltuuston päätös maito-, leipä- ja kukkamyymläin aukioloajasta.
 12. Kunnallisten rakennusyriyten suunnittelua ja järjestämistä koskevat säännöt.
 13. Taksa katsastus- y. m. maksujen laskemisessa kaupungin lihantarkastus-asemalla.
-
-

1. Kaupunginvaltuuston päätös kunnallisten viranpitäjien palvelusehtoja koskevan säännön 17 §:n muuttamisesta, joulukuun 15 p:ltä 1919.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto Palkkalautakunnan esityksestä päättänyt, että kunnallisten viranpitäjien palvelusehtosäännön 17 § on oleva seuraava:

„Virkavapauden myöntäminen kunnalliselle viranpitäjälle on sen viranomaisen asia, joka on oikeutettu viranpitäjän nimitämään; kuitenkin niin että virkavapauden enintään kahdeksi kuukaudeksi viranpitäjälle, jonka Kaupunginvaltuusto valitsee, ja neljäksitoista päiväksi tai lyhyemmäksi ajaksi muulle viranpitäjälle saakoon myöntää viranpitäjää lähinnä ylempi viranomainen.

Virasta vapaan viranpitäjän viransijaisen määrää se viranomainen, joka on virka vapauden myöntänyt.“

2. Kaupunginvaltuuston päätös johto- ja lautakuntain johto- ja ohjesääntöjen eräiden määräysten muuttamisesta.

Joulukuun 15 ja 18 päivänä 1919 on Kaupunginvaltuusto noudatettavaksi ensiksi toimitettavissa vaaleissa ja kohta kuin asianomaiset uudesti valitut johto- ja lautakunnat ovat perustautuneet, hyväksynyt seuraavat määräykset johto- ja lautakuntain kokoonpanosta ja siihen liittyvistä vaaleista:

1) että Kaupunginvaltuusto yhdellä kertaa ja kalenterivuodeksi kerrallaan valitsee kunkin alempana mainitun johto- ja lautakunnan kaikki jäsenet, nimittäin alempien käsityöläiskoulujen johtokunnan, valmistavan poika-ammattikoulun johtokunnan, tyttöjen ammattikoulun johtokunnan, kansanlastentarhojen johtokunnan, työväenopiston molempien osastojen johtokuntien, kaupunginkirjaston hallituksen, kaupungin teknillisten

laitosten hallituksen, kaupungin yleisten töiden hallituksen, sosialilautakunnan, kunnallisen työnvälitystoimiston johtokunnan, palkkalautakunnan, oikeusapulautakunnan, museolautakunnan, musiikkilautakunnan ja urheilulautakunnan, sekä että Kaupunginvaltuuston valittavat kasvatustalautakunnan jäsenet niinkään valitaan yhtäaikaan ja kalenterivuodeksi kerrallaan;

2) ettei varajäseniä enää valita valmistavan poika-ammattikoulun johtokunnan; tyttöjen ammattikoulun johtokunnan, kaupunginkirjaston hallituksen, kaupungin teknillisten laitosten hallituksen, kaupungin yleisten töiden hallituksen, sosialilautakunnan, kunnallisen työnvälitystoimiston johtokunnan eikä oikeusapulautakunnan jäsenille;

3) että kaupungin yleisten töiden hallituksen jäsenluku lisätään neljästä seitsemäksi, alempien käsityöläiskoulujen johtokunnan, valmistavan poika-ammattikoulun johtokunnan, kaupunginkirjaston hallituksen, kaupungin teknillisten laitosten hallituksen ja oikeusapulautakunnan jäsenluku kolmesta viideksi ja Kaupunginvaltuuston valitsemien kasvatustalautakunnan jäsenten määrä kuudesta seitsemäksi sekä että musiikkilautakunnan jäsenluku vähennetään seitsemästä viideksi;

4) että kaikkien 1) kohdassa mainittujen johto- ja lautakuntien puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat valitaan jäsenistä kalenterivuodeksi kerrallaan;

5) että kasvatustalautakunnan ja kunnallisen työnvälitystoimiston johtokunnan puheenjohtajan valitsee asianomainen lautakunta itse;

6) että palkkalautakunnan varapuheenjohtajan valitsee Kaupunginvaltuusto ja kunnallisen työnvälitystoimiston johtokunnan varapuheenjohtajan johtokunta itse;

7) että varapuheenjohtajatoimet perustetaan kasvatustalautakuntaan, alempien käsityöläiskoulujen johtokuntaan, valmistavan poika-ammattikoulun johtokuntaan, tyttöjen ammattikoulun johtokuntaan, kansanlastentarhojen johtokuntaan, kaupungin yleisten töiden hallitukseen, oikeusapulautakuntaan, museolautakuntaan ja urheilulautakuntaan sekä että varapuheenjohtajan kaupungin yleisten töiden hallitukseen valitsee Kaupunginvaltuusto, mutta muihin tässä kohdassa mainittuihin johto- ja lautakuntiin asianomaiset johto- tai lautakunnat itse;

8) että puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja 1) kohdassa lueteltuihin johto- ja lautakuntiin on, kun Kaupunginvaltuusto toimittaa vaalit, valittava enemmistövaaleilla, mutta suhteellisilla vaaleilla, jos johto- ja lautakunnat itse toimittavat vaalit;

9) että jäsenten valitsemisesta tyttöjen ammattikoulun johtokuntaan, kasvatustaloutakuntaan ja kunnallisen työnvälitystoimiston johtokuntaan nykyään voimassa olevat, vaalikelpoisuutta rajoittavat määräykset, sekä määräys, että viimeksi mainitun johtokunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja on valittava sosialilautakunnan ehdotuksesta, kumotaan;

10) että 1) kohdassa mainitut johto- ja lautakunnat katsotaan päätösvaltaisiksi, kun seitsemästä jäsenestä neljä, viidestä jäsenestä kolme ja kolmesta jäsenestä kaksi on saapuvilla ja ottaa päätökseen osaa, viimeksi mainitussa tapauksessa kuitenkin ainoastaan molempien läsnä olevien jäsenten ollessa päätöksestä yhtä mieltä; sekä

11) että kaupungin irtaimen omaisuuden inventtaajain lukumäärä lisätään viidestä yhdeksäksi eikä heille enää valita varamiehiä.

3. Helsingin kaupungin Rakennuskonttorin apulaisgeodeetin johtosääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama joulukuun 22 p:nä 1919.

Apulais-geodeetin asettaa Helsingin kaupungin yleisten töiden Hallitus kaupungingeodeettia kuultuaan. Hänen älköön olko lupa pitää muuta virkaa.

Hänen tehtävänä on:

a) kaupungingeodeetin osituksen mukaan suorittaa geodeetin toimialaan kuuluvat, hänen suoritettavikseen annetut yleiset työt; sekä

b) muutoin suorittaa Hallituksen, kaupungininsinöörin tai kaupungingeodeetin hänelle antamat tehtävät sekä alistua virkaan nähden vastedes ehkä tehtäviin muutoksiin.

4. Kaupunginvaltuuston päätös kaupungin yleisten töiden Hallituksen johtosäännön 8 §:n muuttamisesta, joulukuun 22 p:ltä 1919.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto päättänyt muuttaa kaupungin yleisten töiden Hallituksen johtosäännön 8 §:n näin kuuluvaksi:

8 §.

Hallituksen tulee toimeen ottaa:

Apulaistyöpäälliköt, avustava kaupunginarkkitehti, avustava kaupunginasemakaava-arkkitehti, kaupunginasemakaava-insinööri, apulaisgeodeetti, kirjanpitäjä, varastonhoitaja ja metsänvartijat.

5. Helsingin kaupungin kunnansairaalan sairasmaksutaksa.

Uudenmaan läänin Maaherran vahvistama tammikuun 13 p:nä 1920.

Sairasmaksuja on kunnan sairaaloissa suoritettava alempana mainittujen perusteiden mukaan vuorokaudelta:

A. Marian sairaalassa.

Kaupungin henkikirjoissa olevain henkilöjen:
yleisessä sairassalissa 6 markkaa.
puoliyksityisessä huoneessa 10 markkaa.
yksityishuoneessa 20 markkaa.

Toispaikkaisten henkilöjen:
yleisessä sairassalissa 20 markkaa.
puoliyksityisessä huoneessa 25 markkaa.
yksityishuoneessa 35 markkaa.

15 vuotta nuoremmat lapset suorittavat yleisessä sairassalissa puolen maksun.

Potilaan, jossa sairaalan Kirurgisella osastolla on tehty leikkaus, on vahvistetun päivämaksun lisäksi suoritettava 10—50 markan maksu kerta kaikkiaan leikkaus- ja sidetarvikkeista yllilääkärin harkinnan mukaan.

B. Kulkutautisairaalassa.

Tämän kaupungin henkikirjoissa olevain, täällä tai toisella paikkakunnalla sairastuneiden henkilöjen:

yleisessä sairassalissa ei mitään maksua.

puoliyksityisessä huoneessa 10 markkaa.

yksityishuoneessa 20 markkaa.

Henkilöjen, jotka eivät ole kaupungin henkikirjoissa, mutta ovat Helsingissä sairastuneet:

yleisessä sairassalissa ei mitään maksua.

puoliyksityisessä huoneessa 25 markkaa.

yksityishuoneessa 30 markkaa.

Henkilöjen, jotka ovat toisella paikkakunnalla sairastuneet eivätkä ole täällä henkikirjoissa:

yleisessä sairassalissa 25 markkaa.

puoliyksityisessä huoneessa 30 markkaa.

yksityishuoneessa 40 markkaa.

Sairaana täällä henkikirjoissa olevan omaisen, joka yllilääkärin suostumuksella on päässyt sairaalaan:

yleisessä sairassalissa 10 markkaa.

yksityishuoneessa, sairaan huonetoverina 20 markkaa.

Sairaana toispaikkaisen omaisen, joka on yllilääkärin suostumuksella päässyt sairaalaan:

yleisessä sairassalissa 25 markkaa.

yksityishuoneessa, sairaan huonetoverina 35 markkaa.

Jos kulkutautisairaalaan kaupungin Sairaalaylihallituksen päätöksen mukaan joksikin ajaksi järjestetään tilapäinen osasto semmoisille sairaille, joiden hoito muutoin ei ole kulkutautisairaalan asia, saatakoon semmoiselle osastolle otetuilta henkilöiltä Sairaalaylihallituksen harkinnan mukaan kantaa sairausmaksuja samoilla perusteilla kuin tässä edellä on määrätty Marian sairaalaan otettuihin henkilöihin nähden.

C. Kivelän sairaalassa.

Kaupungin henkikirjoissa olevien henkilöjen:
mielenvikaisosastolla 5 markkaa.
muulla osastolla niinkään 5 markkaa.

Toiselta paikkakunnalta olevain henkilöjen:
mielenvikaisosastolla 20 markkaa.
muulla osastolla niinkään 20 markkaa.

15 vuotta nouremmat lapset suorittavat yleisessä sairassalissa puolen maksun.

D. Nickbyn mielisairaalassa.

Kaupungin henkikirjoissa olevien henkilöjen:
ensimmäisessä luokassa (ravinto I) 20 markkaa.
toisessa luokassa (ravinto II) 10 markkaa.
kolmannessa luokassa (ravinto III) 5 markkaa.

Lapset, jotka sairaalaan otettaessa eivät ole täyttäneet 15 vuotta, suorittavat kolmannessa luokassa puolen maksun.

E. Humaliston sairaalassa.

Kaupungin henkikirjoissa olevain henkilöjen:
yleisessä sairassalissa 6 markkaa.
puoliyksityisessä huoneessa 10 markkaa.

Toispaikkaisten henkilöjen 20 markkaa.

15 vuotta nuoremmat lapset suorittavat yleisessä sairassalissa puolen maksun.

Kaikissa sairaaloissa on sairaalaan otetun potilaan päivämaksu luettava ainoastaan vastaanotto- mutta ei lähtöpäivältä.

Helsingin kaupungin kunnansairaaloille suoritettavat, asianomaisen virkamiehen maksettaviksi panemat sairasmaksut saata- koon tuomiota tai päätöstä hankkimatta ulosottaa siinä järjes- tyksessä, kuin helmikuun 27 päivänä 1897 annetussa asetuksessa ulostekojen ja muiden yleisten maksujen ulosmittauksesta sää- detään.

6. Kaupunginvaltuuston päätös kaupungin kassa- ja tililaitoksen johtosäännön 9 §:n muuttamisesta, tammikuun 27 p:ltä 1920.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto vahvistanut muutoksen kaupungin kassa- ja tililaitoksen johtosäännön 9 §:ään; joten se on oleva seuraava:

9 §.

Kaupungin kassa- ja tilivirastoina ovat:

Rahatoimikonttori, joka on kaupungin keskuskassa ja keskustilivirasto;

Vaivaishoidon kassavirasto, joka sen ohessa on kasvatustalokunnan ja sen alaisten laitosten kassa- ja tilivirasto;

Sähkölaitoksen kassavirasto;

Kaasulaitoksen kassavirasto; ja

Vesijohtolaitoksen kassavirasto.

Näistä ovat rahatoimikonttori rahatoimikamarin, vaivaishoidon kassavirasto vaivaishoitohallituksen sekä sähkö-, kaasuja vesijohtolaitosten kassavirastot teknillisten laitosten hallituksen alaisia.

7. Kaupunginvaltuuston päätös tilapäisten raitioteiden laittamiseen kaupungin maalle valmistettujen säännösten muuttamisesta, tammikuun 27 p:ltä 1920.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto Rahatoimikamarin esityksen johdosta että maksuja oikeudesta laittaa tilapäisiä raitioteitä kaupungin maalle korotettaisiin muuttamalla maaliskuun 23 päivänä 1915 tekemää päätöstään yksityisten tilapäisten raitioteiden omaistajan velvollisuudesta pitää raidelaitteen täyttämä ala kunnossa ja puhtaana, päättänyt hyväksyä seuraavat määräykset:

että myönnettäessä lupa rakentaa ja käyttää tilapäistä raitiotietä yksityistarkoituksiin kadulla, tiellä, rantasillalla tahi yleisellä paikalla on raiteen omistaja velvoitettava ottamaan huolekseen raiteiden välisen ja puolen metriä niiden kumpaisellekin puolen ulottuvan alan kunnossa- ja puhtaanapito; sekä

että kun raitiotie rakennetaan paikalle, jonka kunnossapito on kaupungin velvollisuutena, mainittu velvollisuus on täytettävä suorittamalla kunnalle vuosimaksu, joka tammikuun 1 päivästä 1920 lähtien on 5 markkaa kapearaiteisen ja 8 markkaa normaaliraiteisen radan kultakin pituusmetriltä.

8. Kaupunginvaltuuston päätös, koskeva liikenne- ja satamamaksujen huojistamisesta talvipurjehduskauden aikana koskevan päätöksen kumoamista, tammikuun 27 p:ltä 1920.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto Raha-toimikamarin esitykseen myöntyen kumonnut joulukuun 15 päivänä 1896 tekemänsä päätöksen liikenne ja satamamaksujen huojistamisesta talvipurjehduskauden aikana.

9. Kaupunginvaltuuston päätös raitioteiden matkustajamaksujen korottamisesta, helmikuun 11 p:ltä 1920.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto Raitiotie- ja Omnibusosakeyhtiön esityksestä, päättänyt oikeuttaa yhtiön korottamaan matkustajamaksun yksinkertaiselta matkalta yhtiön raitiotievaunuissa 55 penniin velvoittamalla yhtiön myymään 2 ja 5 markan hintaisia, 4 ja 10 matkaan oikeuttavia alennuslippuja, saaden tämän korkeamman maksun kantaa, kunnes muuta määrättäneen.

10. Helsingin sähköraitioteiden liikenneohjesääntöjen 9 §:n muutos.

Maistraatin vahvistama helmikuun 14 p:nä 1920.

Edellämainittuna päivänä on Maistraatti määrännyt, että Helsingin sähköraitioteiden liikenneohjesääntöjen 9 § on tois-
laiseksi oleva seuraava:

Raitioteiden noudatettavat aikataulut laadittakoon huomioon ottamalla ettei keskinopeus ole 250 m. suurempi minuutissa ja ettei suurin nopeus missään tapauksessa ylitä 416 metriä minuutissa, kuitenkin niin, että kulkunopeus on vähennettävä siihen määrään, että vaunu on käsijarrulla pysähdytettävissä yhden vaunumitan matkalla seuraavissa tapauksissa:

- 1) rataosilla, joilla vallitsee vilkas liikenne;
 - 2) kaarteissa niin kadunkulmauksissa kuin avoimella radallakin;
 - 3) kadunristeyksistä kulkiessa;
 - 4) kulkusuunnan poikki käyvää raiteen kohdalta kulkiessa;
- sekä
- 5) kun raiteella on ihmisiä, eläimiä tahi jokin muu liikenne-este.

11. Kaupunginvaltuuston päätös maito-, leipä- ja kukkamyymläin aukiolo-ajasta, maaliskuun 31 p:ltä 1920.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto, lokakuun 24 päivänä 1919 kauppa-, konttori- ja varastoliikkeiden työoloista annetun lain 2 §:n säännöksen johdosta, jonka mukaan maito-, leipä- ja kukkamyymläin aukiolo-aikaan nähden sovelletaan asianomaisten kunnanvaltuutettujen antamia määräyksiä, vaarinottaen ettei näitäkään liikkeitä sunnuntai- ja pyhäpäivin pidetä avoinna enempää kuin 2 tuntia klo 6 ja 10 välillä a. p., määrännyt, että leipä- ja maitomyymlät saa pitää avoinna arki-

päivin klo 1/2 7:stä a. p. klo 6:en j. p. sekä kukkamyymlät klo 8:sta a. p. klo 6:en j. p., samoin kuin että leipä-, maito- ja kukkakaupat saa pyhäpäivin ja sunnuntaisin pitää avoinna klo 8—10 a. p.

12. Kunnallisten rakennusyritysten suunnittelua ja järjestämistä koskevat säännöt.

Kaupunginvaltuuston vahvistamia maaliskuun 31 p:nä 1920.

Kunnalliset rakennusyritykset jaetaan suunnitteluun ja järjestämiseen nähden kahteen ryhmään, nimittäin:

I ryhmä. Rakennusyritykset, joita Helsingin kaupungin yleisten töiden Hallitus ylinnä pitää silmällä, ja

II ryhmä. Rakennusyritykset, jotka Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaan ovat erityisen rakennusjohtokunnan alaiset.

I ryhmä.

Tähän ryhmään kuuluvia rakennusyrityksiä pitää ylinnä silmällä Helsingin kaupungin yleisten töiden Hallitus voimassa olevan johtosäännön mukaan.

Menettelystä kaupungin tarpeiksi toimeenpantavain suurempain huonerakennusyritysten piirustusten ja kustannusarvioiden laadinnassa ja hyväksymisessä on voimassa Kaupunginvaltuuston joulukuun 7 päivänä 1909 tekemä päätös (ks. alempana 1 §).

II ryhmä.

Tähän ryhmään kuuluvista rakennusyrityksistä ovat voimassa alempana olevat 1—7 §.

1 §.

Piirustusten ja kustannusarvioiden laatimis- ja hyväksymisjärjestys.

Kun viritetään kysymys suurenlaisen huonerakennus- tai muun rakennussuunnitelman toteuttamisesta kaupungin tarpeiksi,

tulee asianomaisten johtokuntain ja viranomaisten sen mukaisesti, mitä Kaupunginvaltuuston joulukuun 7 päivänä 1909 tekemässä päätöksessä menettelystä suurenlaisia huonerakennussuunnitelmia toteuttaessa kaupungin tarpeiksi säädetään, lähettämällä laatimansa alustava ehdotus ensin Kaupunginvaltuustolta hankkia sille yleinen vahvistus, minkä jälkeen ja sittenkuin tuollainen vahvistus on saatu, lopulliset piirustukset ja kustannusarviot on annettava Valtuuston lopullisesti tutkittaviksi ja vahvistettaviksi, ja tulee viimeksi mainittujen piirustusten olla semmoiset, että niiden perusteella on mahdollista täysin tarkoin määrätä kustannusarvioon merkityt menoerät.

2 §.

Tarkastuksen ja työnjohdon järjestäminen; kirjanpitojärjestelmä.

Kun on kysymys suurenlaisen rakennushankkeen, huone- tai muun rakennuksen, toteuttamisesta ja sen työohjelma on vahvistettu, tulee Kaupunginvaltuuston määrätä, onko rakennusyritys luettava I vai II ryhmään, jossa jälkimmäisessä tapauksessa Kaupunginvaltuusto valitsee rakennusjohtokunnan.

II ryhmään kuuluvat rakennusyritykset on aina asetettava työpäällikön alaisiksi, jonka rakennusjohtokunnan ylivalvonnan alaisena tulee valmistaa kaikki työpiirustukset, tarkastaa ja johtaa työ kokonaisuudessaan sekä välitöntä silmälläpitoa työmaalla toimittamaan asettaa apulaistyöpäällikkö, teknilliset apulaiset, rakennusmestari, kirjanpitäjä y. m.

Ostokset ja urakkatarjoukset tarkastaa ja hyväksyy rakennusjohtokunta, jolla kuitenkin on oikeus työpäällikköjen yksinään ratkaistaviksi jättää ostelut ja urakkatarjoukset, jotka eivät ylitä jotakin rakennusjohtokunnan määräämää summaa.

Pääkirjanpito toimitetaan Rakennuskonttorin kamreerikonttorissa. Työmaalla on paitsi muita tarpeellisia kirjoja pidettävä tilikirjaa, jonka debet-puolelle on merkitty kunkin työliitteran tai tilin määräraha erikseen. Kredit-puolelle on päivittäin merkittävä suoritettut hyväksytyt maksut eri sarakkeeseen sekä toiseen sarakkeeseen kaikki tilaukset likimääräisin summin. Kustakin tilauslipusta lähetetään päivittäin kaksoiskappale pääkonttoriin. Kunkin kuukauden 2 päivänä lähetetään pääkonttoriin ote kaik-

kien tilien asemasta edellisenä kuukautena ilmoituksineen maksettaviksi osotettujen laskujen sekä lähetettyjen tilausten loppusummista ynnä kunkin tilin tai litteran kohdalla jäljellä olevasta määrärahasta, sittenkuin edellä mainitut kaksi summaa on siitä pois luettu. (Sittenkuin lasku jostakin tilauksesta saapuu, poistetaan vastaava erä kuluvan kuukauden tilaussarekkeesta.)

3 §.

Rakennusmäärärahan käytön valvonta.

Toimitettujen maksun suoritusten ja tilausten kuukausibilanssin tarkastaa pääkirjanpitäjä, jonka tulee ennen kuukauden 4 päivän loppua antaa se työpäällikölle hänen tarkastamanaan ja allekirjoittamanaan toimitettavaksi rakennusjohtokunnalle ennen kuukauden 7 päivän loppua. Rakennusjohtokunnan taas tulee toimittaa mainittu bilanssi Rakennuskonttorin tilivirastolle niin hyvissä ajoin, että se voidaan ottaa siihen kuukausiraporttiin, minkä tilivirasto on velvollinen voimassa olevan johtosäännön mukaan ennen kuukauden 15 päivää lähettämään Rahatoimilaitokselle ja Revisionikonttoriin.

4 §.

Poikkeukset vahvistetusta rakennusohjelmasta.

Jos työpäällikkö pitää poikkeamia vahvistetusta rakennusohjelmasta tarpeellisina, tehköön siitä esityksen rakennusjohtokunnalle, joka, siinä tapauksessa että poikkeamiset ovat vähemmän huomattavia, sekä pidetään perusteltuina eivätkä tuota lisäkustannuksia, on oikeutettu ne ilman muuta hyväksymään. Suuremmat poikkeamiset rakennusohjelmasta sekä poikkeamiset, jotka vaativat lisämäärärahoja, on Rahatoimikamarin välityksellä alistettava Kaupunginvaltuuston tutkittavaksi ja ratkaistaviksi.

5 §.

Kulutetut määrärahat.

Työpäällikön tulee hyvissä ajoin rakennusjohtokunnalle ilmoittaa myönnettyjen määrärahan loppuun kulumisesta ja mahdollisesta lisämäärärahan tarpeesta, joiden hankkimisesta

rakennusjohtokunnan heti tulee tehdä Kaupunginvaltuustolle esitys Rahatoimikamarin välityksellä.

6 §.

Rakennus- ja urakatöiden loppukatselmus.

Työpäällikön tulee rakennusjohtokunnalle tehdä ilmoitus urakatöiden, niidenkin, joihin nähden jokin takuu-aika on määrätty, valmistumisesta loppukatselmuksen toimittamista varten, ennenkuin lopputilin saa toimittaa, ollen rakennusjohtokunta esteetön toimituttamaan loppukatselmuksen työpäälliköllä,

Sittenkuin työpäällikkö on rakennusjohtokunnalle ilmoittanut koko työn olevan valmiina loppukatselmuksen toimittamista varten, tulee rakennusjohtokunnan Rahatoimikamarin välityksellä tästä Kaupunginvaltuustolle lopullisen kustannusmäärän mainitsemalla tehdä ilmoitus katselmusmiesten valitsemiseksi.

7 §.

Tilintarkastus.

Tilien tarkastus toimitetaan samassa järjestyksessä kuin kaupungin muihin tileihin nähden on säädetty.

**13. Taksa katsastus- y. m. maksujen laskemisessa
Helsingin kaupungin lihantarkastusasemassa.**

Uudenmaan läänin Maaherran vahvistama helmikuun 19 p:nä 1920.

Tarkastusmaksut:

Nautaeläimen, sian tai hevosen ruhosta	Smk	8: —
60—20 kg painavan vasikan ruhosta	”	4: —
(alle 20 kg) painavasta pikkuvasikasta ja porsasta sekä lampaan tai vuohen ruhosta	”	2: —
suolatusta, savustetusta tai palvatusta lihasta sekä tuoreesta, ennen tarkastettujen ja leimattujen eläinten lihasta, kultakin 10 kilolta	”	1: —

Höyrykeitäntä- ja suolausmaksut:

Enintään 20 kilon lihamäärästä	Smk	4: —
Kultakin lisäksi tulevalta 10 kilolta tai sen osalta	”	2: —

Jäähdytyskellarimaksu vuorokaudessa:

Isommista eläinruhoista, kustakin	”	2: —
Pienemmistä ” ”	”	1: —

Muist. Isommiksi eläinruhoiksi luetaan: nautaeläin, 20 kg painavampi vasikka sekä hevonen. Pieniin eläinruhoihin luetaan pikkivasikka, pikkuporsas, lammas ja vuohi.

Yleismuistutus. Puolesta ja neljännesruhosta suoritetaan sama maksu kuin kokonaisesta ruhosta.

Helsingissä, Sanomalehti- ja Kirjapaino-Osakeyhtiön kirjapaino, 1920.

KUNNALLIS-ASETUSKOKOELMA

SISÄLLYS:

1. Korkeimman oikeuden päätös Helsingin kaupungin maistraatin ja raastuvanoikeuden kokoonpanosta ja toiminnasta olevain määräysten muuttamisesta.
 2. Työjärjestys Helsingin kaupungin Raastuvanoikeudelle.
 3. Rakennusjärjestys Toukolan korttelien N:ojen 912 ja 913 tonteille.
 4. Toukolan korttelien N:ojen 912 ja 913 tonttien luovutuksessa noudatettavat yleiset säännöt.
 5. Niiden Pakaan alueen korttelien rakennusjärjestys, joihin saa teettää kaksikerroksisia rakennuksia.
 6. Kaupunginvaltuuston päätös kaupungin rakennettaviksi myymäin tonttien kauppakirjoihin pantavain määräysten muuttamisesta.
 7. Reimarsin tilalla olevain asuntokorttelien rakennusjärjestys.
 8. Helsingin kaupungin yksityisten laskujohtojen sekä taloihin ja tonteille rakennettavain johtojen teettämistä koskeva ohjesääntö.
 9. Kaupunginvaltuuston päätös rahatoimikonttorin kirjanpitokielestä.
 10. Musiikkilautakunnan johtosäännön 12 §:n muuttaminen.
 11. Terveystenhoitojärjestyksen loppusäännöksen muuttaminen.
 12. Merikapteeni Lars Albert Grönholmin Helsingin orpolasten rahaston hoitamisen määräykset.
 13. Helsingin kaupungin kaupunginlähettien järjestyssäännöt.
 14. Helsingin kaupungin kaupunginlähettien taksa.
 15. Helsingin kaupungin puhtaanapitohallituksen ohjesääntö.
-
-

1. Korkeimman oikeuden päätös Helsingin kaupungin maistraatin ja raastuvanoikeuden kokoonpanosta ja toiminnasta voimassa olevain, Suomen Senaatin toukokuun 18 päivänä 1906 vahvistamain määräysten muuttamisesta.

Annettu Helsingissä, 19 päivänä joulukuuta 1919.

Helsingin Yhteisen raastuvanoikeuden esityksestä, jota sanotun kaupungin valtuusto on puoltanut ja jonka johdosta Turun hovioikeus ja Uudenmaan läänin maaherra ovat lausuntonsa antaneet, on Korkein oikeus, Oikeusministeriön esittelystä, kuultuaan asiassa myös Oikeuskansleria, nähnyt hyväksi, Korkeimmalle oikeudelle kuuluvan vallan nojalla, muuttaen Helsingin kaupungin maistraatin ja raastuvanoikeuden kokoonpanosta ja toiminnasta voimassa olevia Suomen Senaatin toukokuun 18 päivänä 1906 vahvistamia määräyksiä, säätää kuten seuraa:

1. Helsingin kaupungin maistraatin muodostavat yksi kunnallispormestari, yksi oikeusraatimies ja kaksi kunnallisraatimiestä.

2. Helsingin kaupungin raastuvanoikeudessa on yksi oikeuspormestari, yksitoista vanhempaa ja kahdeksan nuorempaa oikeusraatimiestä sekä neljä ylimääräistä raatimiestä, joiden ei tarvitse olla lainoppineita.

Vanhemmat ja nuoremmat oikeusraatimiehet valitaan virkoihinsa raastuvanoikeudessa yleisessä raastuvankokouksessa toimitettavalla vaalilla, niinkuin siitä on laissa säädetty.

Ylimääräisiä raatimiehevirkvoja ei toistaiseksi täytetä vakinaisesti, vaan hoitavat niitä viransijaiset, jotka vuodeksi kerrallaan määrätään sillä tavoin kuin 6 kohdan f) momentissa säädetään.

Nykyään virassa oleviin nuorempiin raatimiehiin nähden on kuitenkin, mitä tulee heidän ylenemiseensä vanhemmiksi raatimiehiksi, voimassa mitä Senaatin toukokuun 18 päivänä 1906 antama päätös Helsingin kaupungin raastuvanoikeuden ja maistraatin kokoonpanosta ja toiminnasta asiasta lähemmin sisältää.

3. Maistraatin ja raastuvanoikeuden apuna on yksi maistraatinsihteeri, joka samalla on ensimmäinen julkinen notaari, toinen julkinen notaari, kaksi maistraatinnotaaria, kolme siviilinnotaaria, kuusi rikosasiainnotaaria, yksi aktuaari ja yksi kanslisti.

4. Maistraatti, jossa puhetta johtaa läänin maaherra niin usein kuin hyväksi näkee, mutta muutoin kunnallispormestari ja, kun hän on esteellinen tahi estetty, oikeusraatimies, käsittelee ja toimittaa kaikki maistraatille kaupungin hallituksena, julkisena viranomaisena sekä talous- ja järjestysasiain tuomioistuimena kuuluvat asiat ja tehtävät.

5. Raastuvanoikeus kokoontuu joko yhteiseen raastuvanoikeuteen, jossa ovat oikeuspormestari puheenjohtajana sekä kaikki raastuvanoikeudessa palvelevat vakinaiset raatimiehet jäseninä, tai puheenjohtajainkokoukseen, johon oikeuspormestari sekä raastuvanoikeuden eri osastojen puheenjohtajat ottavat osaa, tahi myös osastottain.

6. Yhteisen raastuvanoikeuden tehtävänä on:

a) Turun hovioikeudessa puoltaa sopivaa henkilöä hoitamaan oikeuspormestarinvirkaa, kun tarve sitä vaatii, sekä ehdottaa ensimmäisen osaston varapuheenjohtaja, muiden osastojen puheenjohtajat ynnä toisen, kolmannen, neljännen, viidennen ja kuudennen osaston varapuheenjohtajat;

b) jakaa raatimiehet virantoimitukseen raastuvanoikeuden eri osastoille;

c) toimeen ottaa ja siitä eroittaa raastuvanoikeuden virka- ja palvelusmiehet;

d) päättää, millä perusteilla jutut on jaettava raastuvanoikeuden eri osastojen kesken;

e) raastuvanoikeuden jäsenten ja virkamiesten kesken jakaa pöytäkirjanpito sekä sakko- ja rangaistusluetteloista ynnä muista raastuvanoikeuden annettavista luetteloista ja selonteoista johutuva työ, niin myös määrätä raastuvanoikeuden toimituskirjain antamistapa;

f) myöntää virkavapautta raastuvanoikeuden jäsenille ynnä virka- ja palvelusmiehille sekä määrätä viransijaiset;

g) jakaa osasto jaostoihin;

h) antaa raastuvanoikeudelta vaadittu lausunto, kun se ei koske toimenpidettä, johon tuomarinvirassa on ryhdytty tahi oltu ryhtymättä; sekä

i) määrätä osastojen varsinaisten istuntojen aika.

7. Raastuvanoikeuden puheenjohtajainkokouksen tehtävänä on:

a) lähemmin järjestää asiainjako raastuvanoikeuden eri osastojen kesken; sekä

b) ratkaista, minkä osaston oikeastaan on otettava mikin saapunut asia käsiteltäväksi.

Päätöksestä, josta mainitaan b) momentissa, ei saa valittaa.

8. Raastuvanoikeuden osastoja on kahdeksan ja kuuluu ensimmäiseen osastoon oikeuspormestari ja kaksi oikeusraatimiestä;

toiseen, kolmanteen, neljänteen, viidenteen ja kuudenteen osastoon kuhunkin kolme oikeusraatimiestä; sekä

seitsemänteen ja kahdeksanteen osastoon kumpaiseenkin yksi oikeusraatimies ja kaksi ylimääräistä raatimiestä.

9. Ensimmäinen osasto käsittelee:

a) lainhuudatus-, kiinnitys-, holhous- ja avioehtoasiat sekä sellaisista asioista johtuvat riidat;

b) holhoojan tilitystä koskevat riidat;

c) riidat, jotka koskevat osatalokkaan ja naapurin oikeutta lunastaa kaupungissa oleva huoneus ja maa, niin myös muuta kiinteän omaisuuden lunastamista koskevat vaatimukset;

d) riidat haitoista ja rasituksista, joita naapurin tulee toiselta kärsiä;

e) perunkirjoitustoimituksista johtuvat riidat;

f) testamentin valvomiset sekä perintöä ja testamenttia koskevat riidat; samoin kuin

g) vekseli- ja merioikeusjutut.

10. Toinen osasto käsittelee:

a) riidat muuttamisesta taloon ja talosta;

b) konkurssi-, pesäero- ja vuosihaasteasiat;

c) riidat paremmasta oikeudesta konkurssiin luovutettuun omaisuuteen;

d) syytteet konkurssirikoksesta;

e) hakemukset kadonneen henkilön julistamisesta kuolleeksi;

f) hakemukset hukkaantuneen asiakirjan kuolettamisesta; sekä

g) raastuvanoikeuden toimitettavat katselmukset ja arvioimiset.

11. Kolmas, neljäs, viides ja kuudes osasto käsittelevät

kaikki ne jutut ja asiat, jotka nimenomaan eivät ole muun osaston käsiteltäviä.

Juttujen jakamisessa näiden osastojen kesken on noudatettava, että samanlaatuiset tärkeämmät jutut mikäli mahdollista tulevat saman osaston käsiteltäviksi.

Seitsemäs ja kahdeksas osasto käsittelevät raastuvanoikeuteen tulevat vähäiset rikosasiat.

12. Keskenään erottamattomassa yhteydessä olevat jutut on, edellä sanotun estämättä, saman osaston käsiteltävä.

Syytteet käräjärauhan rikkomisesta tahi muusta oikeuden edessä tehdystä pienealaisesta rikoksesta käsittelee se osasto, jossa rikos on tapahtunut.

Palautetun asian käsittely sekä kuulustelun toimittaminen ja lausunnon antaminen aikaisemmin käsitellystä asiasta kuuluu sille osastolle, joka ennen on asiaa käsitellyt.

13. Asiat, jotka voidaan käsitellä haastetta edeltäpäin antamatta, niinkuin todistajain kuulustelun O. K:n 17 luvun 23 §:n johdosta tahi toisen tuomioistuimen tahi viranomaisen määräyksestä, meriselitykset, velkojanvalan tekemisen sekä saamisen ilmoittamisen marraskuun 9 päivänä 1868 muun muassa määräajasta velkomisasioissa annetun asetuksen 1 §:n mukaan, käsittelee se osasto, jolle asia on ilmoitettu.

14. Jos jonkin osaston työ tilapäisesti lisääntyy siinä määrin, ettei osasto vakinaisessa kokoonpanossaan voi tarpeen mukaisesti sitä suorittaa, tahi jos jonkin laajemman asian käsittelyä varten muutoin käy tarpeelliseksi, saa osasto sitä tarkoitusta varten kokoontua jaostottain, niin kuin yhteinen raastuvanoikeus siitä lähemmin määrää.

15. Yhteisessä raastuvanoikeudessa sekä puheenjohtajainkokouksessa, johtaa puhetta oikeuspormestari tahi, hänen poissa ollessaan, virassa vanhin osastonpuheenjohtaja.

Oikeuspormestari on niinkään ensimmäisen osaston puheenjohtaja.

Raastuvanoikeuden ensimmäisen osaston varapuheenjohtaja sekä muiden osastojen puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat ovat, yhteisen raastuvanoikeuden siitä 6 kohdan mukaan tehty esityksen, Turun hovioikeuden määrättävät vuodeksi kerrallaan. Jos joku heistä vuoden varrella kuolee tahi muusta syystä eroaa, tulee yhteisen raastuvanoikeuden tehdä hovioikeudelle esitys

toisen puheenjohtajan tahi varapuheenjohtajan määräämisestä kuolleen tahi eronneen sijaan; ja ryhtyköön yhteinen raastuvanoikeus sillä välin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen oikeuden tuomionvoipaisuutta varten.

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja on poissa, johtaa puhetta vanhin läsnäoleva jäsen.

Seitsemännellä ja kahdeksannella osastolla johtaa puheenjohtajan poissa ollessa jokin toinen oikeuden lainoppinut jäsen puhetta.

16. Oikeuspormestari on vastuunalainen asiain tasaisesta kulusta raastuvanoikeudessa ja sentähden velvollinen katsomaan, että oikeuden jäsenet sekä virka- ja palvelusmiehet asianmukaisesti täyttävät tehtävänsä.

17. Raastuvanoikeuden jäsen, samoin kuin raastuvanoikeuden virka- ja palvelusmiehetkin, ovat velvolliset, jakamisestansa muuhun virantoimitukseen huolimatta, esteellisyyden tahi esteen sattuessa, eri korvauksetta kutsusta hoitamaan virkaa toisen puolesta.

Sama koskee neljäätoista päivää lyhemmäksi ajaksi myönnettyä virkavapautta, ellei yhteinen raastuvanoikeus ole toisin määrännyt.

Raastuvanoikeus on oikeutettu tuomion voivan jäsenmäärän saavuttamiseksi lisäjäsenekseen ottamaan asianajajan tahi muun siihen halukkaan lainoppineen henkilön.

18. Erityisessä työjärjestyksessä, jonka Turun hovioikeus kaupunginvaltuusmiehiä kuultuaan yhteisen raastuvanoikeuden ehdotuksesta raastuvanoikeudelle vahvistaa, mutta jommoisen maistraatille antavat läänin maaherra ja maistraatti, ei ole annettava ainoastaan niitä lisämääräyksiä raastuvanoikeudessa ja maistraatissa palvelevien virkamiesten velvollisuuksista ja tehtävistä, mitkä, sen johdosta mitä täten on säädetty ja määrätty, havaitaan tarpeellisiksi, vaan myös lähempiä määräyksiä vastainnettujen viranomaisten sekä raastuvanoikeuden eri osastojen istuntoajasta ynnä haasteiden antamisesta sekä pöytäkirjan pitämisestä ja mitä siihen kuuluu.

Maistraatin ja raastuvanoikeuden puheenjohtajain ja jäsen-ten tulee saada kahden kuukauden kesäloma, jos asettavat maistraatin ja yhteisen raastuvanoikeuden hyväksymät sijaiset, kuitenkin siten, että saman osaston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla tahi maistraatin kunnallispuormestarilla ja oikeus- raatimiehellä ei saa samaan aikaan olla sellaista lomaa.

2. Työjärjestys Helsingin kaupungin Raastuvanoikeudelle.

Turun hovioikeuden vahvistama huhtikuun 25 päivänä 1920.

1 §.

Raastuvanoikeus kokoontuu joko Yhteiseen Raastuvanoikeuteen, jossa ovat oikeuspormestari puheenjohtajana sekä kaikki Raastuvanoikeudessa palvelevat vakinaiset raatimiehet jäseninä tai puheenjohtajainkokoukseen, johon oikeuspormestari sekä Raastuvanoikeuden eri osastojen puheenjohtajat ottavat osaa, tahi osastottain.

2 §.

Yhteisen Raastuvanoikeuden tehtävänä on:

a) Hovioikeudessa puoltaa sopivaa henkilöä hoitamaan oikeuspormestarinvirkaa, kun tarve sitä vaatii, sekä ehdottaa ensimmäisen osaston varapuheenjohtaja, muiden osastojen puheenjohtajat ynnä toisen, kolmannen, neljännen, viidennen ja kuudennen osaston varapuheenjohtajat;

b) jakaa raatimiehet virantoimitukseen Raastuvanoikeuden eri osastoille;

c) toimeen ottaa ja siitä erottaa Raastuvanoikeuden virkaja palvelusmiehet;

d) päättää, millä perusteilla jutut on jaettava Raastuvanoikeuden eri osastojen kesken;

e) Raastuvanoikeuden jäsenten ja virkamiesten kesken jakaa pöytäkirjanpito sekä sakko- ja rangaistusluetteloista ynnä muista Raastuvanoikeuden annettavista luetteloista ja selonteosta johdettava työ, niin myös määrätä Raastuvanoikeuden toimituskirjain antamistapa;

f) myöntää virkavapautta Raastuvanoikeuden jäsenille ynnä virkaja palvelusmiehille sekä määrätä viransijaiset;

g) jakaa osasto jaostoihin;

h) antaa Raastuvanoikeudelta vaadittu lausunto, kun se ei koske toimenpidettä, johon tuomarinvirassa on ryhdytty tahi ryhtymättä oltu; sekä

i) noudattaen mitä 16 §:ssä säädetään määrätä osastojen varsinaisten istuntojen aika.

3 §.

Raastuvanoikeuden puheenjohtajainkokouksen tehtävänä on:

a) lähemmin järjestää asiainjako Raastuvanoikeuden eri osastojen kesken; sekä

b) ratkaista, minkä osaston oikeastaan on otettava mikin saapunut asia käsiteltäväkseen.

Päätöksestä, josta mainitaan b) momentissa ei saa valittaa.

4 §.

Raastuvanoikeuden osastoja on kahdeksan ja kuuluu: ensimmäiseen osastoon oikeuspormestari ja kaksi oikeusraatimiestä;

toiseen, kolmanteen, neljänteen, viidenteen ja kuudenteen osastoon kuhunkin kolme oikeusraatimiestä; sekä

seitsemänteen ja kahdeksanteen osastoon kumpaiseenkin yksi oikeusraatimies ja kaksi ylimääräistä raatimiestä.

5 §.

Ensimmäinen osasto käsittelee:

a) lainhuudatus-, kiinnitys-, holhous- ja avioehtoasiat sekä sellaisista asioista johtuvat riidat;

b) holhoojan tilitystä koskevat riidat;

c) riidat, jotka koskevat osatalokkaan ja naapurin oikeutta lunastaa kaupungissa oleva huoneus ja maa, niin myös muuta kiinteän omaisuuden lunastamista koskevat vaatimukset;

d) riidat haitoista ja rasituksista, joita naapurin tulee toiselta kärsiä;

e) perunkirjoitustoimituksista johtuvat riidat;

f) testamentinvalvomiset sekä perintöä ja testamenttia koskevat riidat; samoin kuin

g) vekseli- ja merioikeusjutut.

6 §.

Toinen osasto käsittelee:

a) riidat muuttamisesta taloon ja talosta;

b) konkurssi-, pesäero- ja vuosihaasteasiat;

c) riidat paremmasta oikeudesta konkurssiin luovutettuun omaisuuteen;

d) syytteet konkurssirikoksista;

- e) hakemukset kadonneen henkilön julistamisesta kuolleeksi;
- f) hakemukset hukkaantuneen asiakirjan kuolettamisesta; sekä
- g) Raastuvanoikeuden toimitettavat katselmukset ja arvioimiset.

7 §.

Kolmas, neljäs, viides ja kuudes osasto käsittelevät kaikki ne jutut ja asiat, jotka nimenomaan eivät ole muun osaston käsiteltäviä.

Juttujen jakamisessa näiden osastojen kesken on noudatettava, että samanlaatuiset tärkeämmät jutut mikäli mahdollista tulevat saman osaston käsiteltäviksi.

8 §.

Seitsemäs ja kahdeksas osasto käsittelevät Raastuvanoikeuteen tulevat vähäiset rikosasiat.

9 §.

Keskenään erottamattomassa yhteydessä olevat jutut on, edellä sanotun estämättä, saman osaston käsiteltävä.

Syytteet kärjärauhan rikkomisesta tahi muusta oikeuden edessä tehdystä pienelaisesta rikoksesta käsittelee se osasto, jossa rikos on tapahtunut.

Palautetun asian käsittely sekä kuulustelun toimittaminen ja lausunnon antaminen aikaisemmin käsitellystä asiasta kuuluu sille osastolle, joka ennen on asiaa käsitellyt.

10 §.

Asiat, jotka voidaan käsitellä haastetta edeltäpäin antamatta, niinkuin todistajain kuulustelu O. K:n 17 luvun 23 §:n johdosta tahi toisen tuomioistuimen tahi viranomaisen määräyksestä, meriselitykset, velkojanvalan tekeminen sekä saamisen ilmoittaminen marraskuun 9 päivänä 1868 muun muassa määrääjasta velkomisasiossa annetun asetuksen 1 §:n mukaan, käsittelee se osasto, jolle asia on ilmoitettu.

11 §.

Jos jotakin rikosasiaa kolmannessa, neljännessä, viidennessä tahi kuudennessa osastossa käsitellessä käy selville, että asia olisi laatuunsa katsoen ollut vahvistetun työnjaon mukaan muun osaston käsiteltävä, ja jos tutkimus asiassa jo on alkanut, älköön

se seikka yksin aiheuttako asian jättämistä sille osastolle, jonka oikeastaan olisi ollut asia käsiteltävä.

12 §.

Jos jonkin osaston työ tilapäisesti lisääntyy siinä määrin, ettei osasto vakinaisessa kokoonpanossaan voi tarpeen mukaisesti sitä suorittaa, tahi jos jonkin laajemman asian käsittelyä varten muutoin käy tarpeelliseksi, saa osasto sitä tarkoitusta varten kokoontua jaostottain niin kuin Yhteinen Raastuvanoikeus siitä lähemmin määrää.

13 §.

Yhteisessä Raastuvanoikeudessa sekä puheenjohtajainkokouksessa johtaa puhetta oikeuspormestari tahi, hänen poissa ollessaan, virassa vanhin osastonpuheenjohtaja.

Oikeuspormestari on niinkään ensimmäisen osaston puheenjohtaja. Muiden osastojen puheenjohtajat sekä ensimmäisen, toisen, kolmannen, neljännen, viidennen ja kuudennen osaston varapuheenjohtajat määrää Hovioikeus niinkuin 2 §:ssä on sanottu.

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja on poissa, johtaa puhetta vanhin läsnäoleva jäsen.

Seitsemännellä ja kahdeksannella osastolla johtaa puheenjohtajan poissa ollessa jokin toinen Oikeuden lainoppinut jäsen puhetta.

14 §.

Oikeuspormestari on vastuunalainen asiain tasaisesta kuluista Raastuvanoikeudessa ja sentähden velvollinen katsomaan, että oikeuden jäsenet sekä virka- ja palvelusmiehet asianmukaisesti täyttävät tehtävänsä. Niinkään tulee oikeuspormestarin valvoa tässä työjärjestyksessä olevain ja Yhteisen Raastuvanoikeuden antamain, työnjakoa koskevain määräysten noudattamista. Oikeuspormestarin tulee niinkään, kun asianhaarat sen aiheuttavat, kutsuttaa kokoon Yhteinen Raastuvanoikeus ja puheenjohtajainkokous.

Osaston puheenjohtajan velvollisuutena on katsoa, että työssä noudatetaan säädettyä järjestystä, että pöytäkirjat jutuista ja asioista niin pian kuin mahdollista asianmukaisessa järjes-

tyksessä laaditaan ja lähetetään, niin myös että asianomainen pöytäkirjanpitäjä sekä muut virka- ja palvelusmiehet täyttävät velvollisuutensa, mikäli osastoa koskee.

15 §.

Raastuvanoikeuden jäsen, samoin kuin Raastuvanoikeuden virka- ja palvelusmiehetkin, ovat velvolliset jakamisestansa muuhun virantoimitukseen huolimatta, jäävin, esteellisyyden tahi esteen sattuessa, eri korvauksetta kutsusta hoitamaan virkaa toisen puolesta.

Sama koskee neljäätoista päivää lyhemmäksi ajaksi myönnettyä virkavapautta, ellei Yhteinen Raastuvanoikeus ole toisin määrännyt.

Raastuvanoikeus on oikeutettu tuomionvoivan jäsenmäärän saavuttamiseksi lisäjäsenekseen ottamaan asianajajan tahi muun siihen halukkaan lainoppineen henkilön.

16 §.

Raastuvanoikeuden eri osastot kokoontuvat, ellei Yhteinen Raastuvanoikeus poikkeustapauksissa toisin määrää, ensimmäinen osasto maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin, sekä muut osastot niinkään kukin kolmena päivänä viikossa. Asianomaisen puheenjohtajan kutsusta kokoontuvat osastot sitäpaitsi ylimääräiseen istuntoon, kun sellainen on tarpeellinen.

Osaston varsinaisten istuntojen ajasta on ilmoitettava julkipanolla Oikeuden ovella.

17 §.

Viimeistään viikon kuluessa kustakin istunnosta pitää Raastuvanoikeuden pöytäkirjain ja muiden toimituskirjain olla valmiit tarkistettaviksi. Sittenkun tarkistus on toimitettu ja puheenjohtaja tästä tehnyt merkinnän pöytäkirjaan, on pöytäkirjanpitäjän joutuisimmin toimitettava kaikki lähtevät toimituskirjat, niin että ne ovat valmiit asianomaisille annettaviksi laillisen toimitusajan kuluessa.

18 §.

Jos joku haluaa saada jäljennöksen pöytäkirjasta tahi muusta asiakirjasta, ilmoittakoon siitä arkistossa. Jos konsepti-

pöytäkirja jo on arkistoon annettu, on pyydetty jäljennös aktuaarin, mutta muussa tapauksessa asianomaisen pöytäkirjanpitäjän annettava, aktuaarilta asiasta tiedon saatuaan.

Merkinnät Raastuvanoikeuden diareihin ja julkisten haasteiden luetteloon on pöytäkirjanpitäjän tehtävä viimeistään istunnon jälkeisenä päivänä.

19 §.

Kun juttu on lykätty johonkin istuntoon päätöksen julistamista varten, on julistaminen aina toimitettava määräaikana.

20 §.

Raastuvanoikeuden pöytäkirjat kultakin vuodelta niihin kuuluvine sakko- ja rangaistus- sekä muine luetteloineen on annettava arkistoon niin aikaisin, että pöytäkirjan sitominen voi olla toimitettu ennen lokakuun 1 päivää sen jälkeisenä vuonna, minkä tuomiokirja käsittää. Näitä tuomiokirjoja ei saa muutoin kuin kuittia vastaan antaa arkistosta.

21 §.

Raastuvanoikeudessa pidetään seuraavia diareja, nimittäin: Yhteisessä Raastuvanoikeudessa: yhteistä diaria kaikkia siellä esiintyviä asioita varten;

ensimmäisellä osastolla: yhtä yhteistä diaria lainhuudatus-, kiinnitys-, holhous- ja avioehtoasioita sekä toista muita juttuja ja asioita varten;

toisella osastolla: yhtä yhteistä diaria konkurssi-, pesäero- ja vuosihaasteasioita sekä toista muita juttuja ja asioita varten;

kolmannelle, neljännellä, viidennellä ja kuudennella osastolla, kullakin: diaria riitajuttuja ja asioita sekä toista rikosasioita varten; niin myös

seitsemännellä ja kahdeksannella osastolla, kumpaisellakin: yhtä diaria näissä osastoissa esiintyviä juttuja ja asioita varten.

Nämä diarit sekä Yhteisen Raastuvanoikeuden ja kunkin osaston juttuluettelot hoitaa pöytäkirjanpitäjä, ja tulee niiden kunakin arkipäivänä kello kymmenestä kahteen olla käytettävissä oikeuden istuntohuoneessa tahi arkistossa.

22 §.

Ensimmäisen osaston silmälläpidon alaisena ja sen lähemmän määräyksen mukaan on pidettävä sekä kaupungin hollouskirjaa että myös sen laatuista lainhuudatus- ja kiinnitys-luetteloa, että rasitus- ja muita todistuksia osaston toimenpiteistä lainhuudatus- ja kiinnitysasioissa voidaan pyynnöstä viivyttelemättä antaa.

23 §.

Haastehakemus, suullinen tahi kirjallinen, annetaan aktuaarille, joka lyhyesti kirjoittaa sen ynnä asian laadun sitä varten olevaan luetteloon. Jos aktuaari on epätietoinen siitä, mihin Raastuvanoikeuden osastoon asia vahvistettujen perusteiden mukaan kuuluu, tulee hänen siitä viivyttelemättä ilmoittaa oikeuspormestarille, joka voi päättää jaosta tai myös jättää sen joko Yhteisen Raastuvanoikeuden tai puheenjohtajainkokouksen ratkaistavaksi.

Asianomainen puheenjohtaja määrää sitten, minä päivänä asia on otettava käsiteltäväksi. Kun useita asioita on määrätty samana päivänä käsiteltäviksi, on ne asianhaarain mukaan pantava kahdelle tahi useammalle eri kellonlyömälle.

Aktuaari on velvollinen edellä mainittuun luetteloon merkitsemään ajan, milloin asia tulee käsiteltäväksi, niin myös minkä osaston käsiteltävä asia on.

24 §.

Jos kirjallista haastetta on haettu, tulee sen osaston puheenjohtajan, jonka osalle asia on tullut, antaa ja aktuaarille jättää haaste niin aikaisin, että hakija mikäli mahdollista vielä samana päivänä voi sen noutaa aktuaarin työhuoneesta. Jos on suullista haastetta pyydetty, tulee hakijan aktuaarilta tiedustella, minkä osaston käsiteltäväksi asia on joutunut ja minä päivänä se tulee käsiteltäväksi, minkä jälkeen hakijan itsensä tulee toimittaa asianomainen haastetuksi siihen. Jos julkista haastetta on haettu, ilmoittakoon aktuaari asian asianomaiselle osastolle ensi istunnossa.

Ennen kutakin istuntoa tulee aktuaarin asianomaisen osaston juttuluetteloon kirjoittaa ne jutut, mitkä hänen 23 §:ssä mainitun luettelonsa mukaan silloin ovat osastossa käsiteltävät.

Ellei asianomainen puheenjohtaja ole saapuvilla, saa haasteen antaa muukin virantoimituksessa oleva osastonpuheenjohtaja.

25 §.

Kaupunginviskaalien ja muiden syyttäjien lähetteet ovat niinkään aktuaarin vastaanotettavat sekä muutoinkin käsiteltävät niin, kuin 23 ja 24 §:ssä on sanottu. Aktuaari olkoon niinkään velvollinen vastaanottamaan 10 §:ssä mairritun ilmoituksen, jos sitä vaaditaan ja ilmoitus on kirjallisesti laadittu.

26 §.

Aktuaari vastaanottaa päällykseen suljettuina saapuneet valvontakirjat sekä lainhuudatus-, kiinnitys-, holhous- ja avioehtasioissa Raastuvanoikeuden istuntojen väliaikoina annetut hakemukset, ja antaa nämä asiakirjat ensi istunnossa Oikeudelle.

Niinkään on aktuaarin velvollisuus istuntojen väliaikoina vastaanottaa vetoraha ja tyytymättömyydenilmoitus sekä siitä asianomaiselle osastolle ensi istunnossa ilmoittaa, niin myös vastaanottaa, saapumismerkinnällä varustaa ja asianomaiselle puheenjohtajalle ennen ensi istuntoa jättää kaikki istuntojen väliaikoina saapuneet Raastuvanoikeudelle osotetut kirjeet ja kirjelmät sekä avonaiset kirjoitukset. Näistä kirjoituksista niiden mukana ehkä seuraavine asiakirjoineen tulee aktuaarin pitää eri luetteloa.

Kunakin arkipäivänä tulee aktuaarin olla työhuoneessaan arkistossa saapuvilla kello kymmenestä kolmeen.

27 §.

Lähteväin toimituskirjain lunastus tulee sille, joka toimituskirjan laatii, kuitenkin siten että Raastuvanoikeuden, paitsi ensimmäisen osaston, antamain haasteiden lunastus jaetaan tasan asianomaisten osastojen puheenjohtajain kesken. Vetoraha jaetaan niiden kesken, jotka ovat asian ratkaisuun ottaneet osaa, siten että puheenjohtaja saa kaksi sen vertaa kuin muut.

28 §.

Kussakin Raastuvanoikeuden eri osastossa tulee olla täydellinen kokoelma tässä maassa voimassa olevia yleisiä sääntöjä ja asetuksia; eikä mitään niistä saa pitemmäksi eikä lyhemmäksi ajaksi viedä pois istuntohuoneesta.

29 §.

Kustannukset asianomaiseen Hovioikeuteen lähetettävän Raastuvanoikeuden tuomiokirjan kappaleen sekä 2 §:ssä mainittujen sakko- ja rangaistusluettelojen, asialuettelojen ja selonteojen puhtaaksi kirjoittamisesta suoritetaan, laskun mukaan ja asianomaisen puheenjohtajan siihen kirjoitettua todistuksen, Raastuvanoikeuden tarverahoista.

3. Rakennusjärjestys erillisten pienten asuinrakennusten paikaksi aiotuille Toukolan korttelien N:ojen 912 ja 913 tonteille.

Kaupunginvaltuuston vahvistama huhtikuun 6 päivänä 1920.

1 §.

Asuinrakennuksen saa teettää ainoastaan siihen tontin osaan, joka siihen tarkoitukseen on tonttikartassa osotettu, ja saa rakennus täyttää koko siten karttaan piirretyn alan, tarvitsematta noudattaa kaupungin yleisessä rakennusjärjestyksessä olevia määräyksiä rakennuksen laajuudesta tontilla sekä pääpihamaan laajuudesta ja suuruusmitoista.

Kattolista sekä avonaiset portaat saavat ulota enintään kuusikymmentä (60) senttimetriä tonttikartassa osotettujen rakennusrajain ulkopuolelle.

2 §.

Ulkohuoneen saa sijoittaa ainoastaan siihen tontin osaan, joka siihen tarkoituksen on tonttikartassa osotettu.

3 §.

Rakentamatonta tonttialaa ei saa käyttää varastopaikaksi.

4 §.

Asuinrakennus tehtäköön enintään kaksikerroksinen, mutta ei kymmentä (10) metriä korkeampi maasta katonharjaan lukien,

ja pitää rakennuksen poikkileikkaukseen käydä piirtäminen vie-
reisen kaavion A mukainen kuvio, jos käytetään suoralappeista
(satula-) kattoa, ja viereisen kaavion B mukainen kuvio, jos
käytetään taite- (mansardi-) kattoa. Räystäs sekä kattoikkunat
saavat ulota enintään kuusikymmentä (60) senttimetriä edellä
mainittujen rajaviivain ulkopuolelle.

Ulkohuonetta älköön tehtäkö viittä (5) metriä korkeampaa
maasta katonharjaan lukien.

Kaltevalla maalla on määrävänä katua tai pääpihamaata
päin antavan julkisivun keskikorkeus. Jos asuinrakennuksen
pääty antaa katua tai pääpihamaata päin, mitataan korkeus ra-
kennuksen kylkien keskiviivasta.

5 §.

Asuinhuoneen pitää olla vähintään kaksi ja seitsemän kym-
menesosaa (2.7) metriä korkea.

6 §.

Rakennuksessa käytettyjen rakenteiden tulee olla kyllin luo-
tettavia ja lujia.

7 §.

Tulisijoihin ja savuputkiin nähden noudatettakoon mitä
kaupungin yleisessä rakennusjärjestyksessä niistä säädetään.

8 §.

Asuinrakennuksen kivijalan pitää kohota vähintään viisi
kymmenesosaa (0.5) metriä maanpinnan yläpuolelle.

9 §.

Katonlappen tekeminen naapuritonttia päin kallistuvaksi
kielletään.

10 §.

Toisen kerroksen asuinhuoneisiin on asetettava semmoiset
laitteet tulenvaaran torjumiseksi, mitkä maistraatti hyväksyy. Toi-
seen kerrokseen vievään portaiden tulee olla vähintään metrin
(1.0) leveät.

11 §.

Kellariin saa laittaa pesutuvan tulenkestävästä aineesta, ellei
se ole enempää kuin puolet korkeudestaan, syvimmästä koh-

dasta mitattuna, maanpinnan alapuolella ikkunaseinän viereltä. Pesutupaa ei saa luovuttaa asunnoksi.

12 §.

Teollisuuslaitosta tai sepänpajaa ei saa alueelle laittaa.

Käsiammatti tai kotiteollisuus, joka ei savulla, hajulla eikä semmoisella häiritse ympärillä asuvia, olkoon kuitenkin sallittu.

13 §.

Makista on voimassa mitä kaupungin rakennusjärjestyksessä siitä säädetään.

14 §.

Uutisrakennusta, rakennusmuutosta tai aitaa älköön teetettäkö, elleivät rahatoimikamari ja maistraatti ole hyväksyneet sen piirustuksia.

Ennen pääpiirustusten laatimista on teetettävä luonnospii-
rustukset, jotka alistetaan Sosialilautakunnan tarkastettaviksi
Luonnospii-
rustusten laadinnassa on noudatettava lautakunnan
ehkä antamia määräyksiä.

Pääpiirustukset on laadittava sillä tavoin kuin kaupungin
yleinen rakennusjärjestys säättää. Uutisrakennuksen ja ulko-
puolisen rakennusmuutoksen pääpiirustuksissa tulee niinkään
olla näkyvissä kolme rakennuksen julkisivuista.

Pääpiirustusten vahvistusta haetaan, niinkuin kaupungin
vuokraamalla alueella olevista rakennuksista on voimassa, raha-
toimikamarilta, jonka ennen asian ratkaisua tulee hankkia sosiali-
lautakunnan lausunto piirustuksista.

4. Toukolan korttelien N:ojen 912 ja 913 tonttien luovutuksessa noudatettavat yleiset säännöt.

Kaupunginvaltuuston vahvistamat huhtikuun 6 päivänä 1920.

1. Vuokrankausi on enintään 60 vuotta, ja tulee sen kaikille
edellä mainittujen korttelien tonteille päättyä yhtäaikaa.

2. Vuokramaksun määrää rahatoimikamari sosialilautakunnan ehdotuksesta.

3. Jos useammat henkilöt, kukin erikseen, haluavat vuokrata saman tontin, annettakoon etusija sille, joka haluaa itselleen rakentaa oman kodin, ja useammista semmoisista työnjohtajille, työmestareille, käsityöläisille, palvelusmiehille ja työntekijöille, jotka ovat tunnetut säännöllisiksi ja kunnollisiksi.

Kaupungin palveluksessa olevilla henkilöillä on tässä kohden etusija.

Jos useat halulliset vuokraajat ovat osottautuneet yhtä ansiokkaiksi saamaan hakemansa vuokran, annetaan etusija suuri-perheisimmälle.

5. Niiden Pakaan alueen korttelien rakennusjärjestys, joihin saa teettää kaksikerroksisia rakennuksia.

Kaupunginvaltuuston vahvistama huhtikuun 6 päivänä 1920.

1 §.

Asuinrakennuksen saa sijoittaa ainoastaan siihen tontin osaan, joka siihen tarkoitukseen on tonttikartassa osotettu, tarvitsematta siinä noudattaa kaupungin yleisen rakennusjärjestyksen säännöksiä rakennuksen laajuudesta tontilla sekä pääpihamaan avaruudesta ja suuruusmitoista. Tonttikartassa osotettujen rakennusrajain ulkopuolelle älköön mitään rakennuksen osaa ulotettako tontin pinnan ylä- eikä alapuolella. Kuitenkin saavat kattolista sekä avonaiset portaat ulota enintään kuusikymmentä senttimetriä mainittujen rajain ulkopuolelle.

2 §.

Ulkohuonetta ei tontille saa rakentaa.

3 §.

Rakentamatonta tonttialaa ei saa käyttää varastopaikaksi.

4 §.

Asuinrakennus tehtäköön enintään kaksikerroksinen, kellaria lukuun ottamatta, ja on rakennuskorkeus sekä julkisivujen muoto

sovitettava kaupungin rakennuskonttorin sitä varten laatimain julkisivukaavioiden mukaan.

5 §.

Ullakolle ei saa laittaa asuinhuonetta.

6 §.

Jyrkästi kaltevalla maalla saatakoon erityisen harkinnan mukaan sallia sisustaa asuinhuoneita kellarikerrokseen, ellei lattian pinta sen johdosta ole 650 mm alempana maanpintaa ikkunaseinän kohdalla. Samaten saatakoon kellariin laittaa pesutupa, ellei se enempää kuin puolet korkeudestaan, syvimmästä kohdasta mitattuna, ole maanpinnan alapuolella ikkunaseinän viereltä. Kellari, jossa on asuinhuone tai pesutupa, on holvattava.

7 §.

Rakennuksen saakoon kokonaan tehdä muusta kuin tulenkestävästä aineesta, mutta on siinä tapauksessa naapuritontin rajaan rakennettava aukoton palomuuuri yleisen rakennusjärjestyksen 100 §:n säännösten mukaisesti.

8 §.

Jos rakennus, joka kokonaan tai osittain tehdään muusta kuin tulenkestävästä aineesta, on pinta-alaltaan 440 neliometriä suurempi, on se sopivalla tavalla jaettava palomuuureilla, niin ettei mikään rakennuksen osa ylitä mainittua mittaa.

9 §.

Ikkuna asuinrakennukseen sijoitettakoon ainoastaan katua tai pääpihamaata päin. Keittiö katsotaan tässä kohden asuinhuoneeksi.

10 §.

Sisustettaessa asuinhuoneita toiseen kerrokseen on tulenvaaran varalta järjestettävä semmoiset laitteet, mitkä maistraatti hyväksyy, ja tulee toiseen kerrokseen vieväin portaiden olla vähintään 1.2 metriä leveät.

11 §.

Teollisuuslaitosta tai sepänpajaa ei puheenalaiselle alueelle saa laittaa.

12 §.

Kahden tontin yhteenrakentaminen olkoon, rahatoimikamarilta siihen luvan hankittua ja silloin annettuja määräyksiä noudattaen, sallittu.

13 §.

Uutisrakennusta sekä rakennusmuutosta varten vaaditaan yleisessä rakennusjärjestyksessä määrätyt piirustukset, ja on niiden vahvistusta haettava rahatoimikamarilta ja maistraatilta.

14 §.

Muutoin on voimassa mitä yleisessä rakennusjärjestyksessä on säädetty.

6. Kaupunginvaltuuston päätös kaupungin rakennettaviksi myymäin tonttien kauppakirjoihin pantavain määräysten muuttamisesta, huhtikuun 6 päivältä 1920.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto Rahatoimikamarin esityksestä kaupungin rakennettaviksi myymäin tonttien kauppakirjoihin pantavain määräysten muuttamisesta päättänyt mainittujen kauppakirjain 1) ja 4) kohdan muutettavaksi seuraaviksi:

1) tontin kauppahinta on siis ostajan 4 kohdassa mainittuun sitoumukseen nähden markkaa .. penniä (huutokauppahinta korotettuna 90 %:illa) ja on suoritettava siten, että ostaja

a) tätä kauppakirjaa allekirjoittaessa maksaa vähintään 15 % huutokauppahinnan määrästä eli tässä tapauksessa markkaa .. penniä;

4) ostaja sitoutuu kolmen vuoden kuluessa tästä päivästä lukien teettämään tontille yksikerroksisen asuinrakennuksen (makasiinirakennuksen) vähintään kahteen kolmannekseen tontin luvallisesta rakennusalaista tahi useampikerroksisen asuinrakennuksen (makasiinirakennuksen) kolmannekseen mainitusta alasta,

sen uhalla että tontinomistaja muutoin on velvollinen kohta mainitun ajan päätyttyä kaupungille maksamaan kolmanneksen 1 kohdan c) momentissa mainitun velkakirjan sisällyksestä ynnä sille 6 %:n koron eräpäivästä.

Jos vieläkin kolme vuotta kuluu ilman että tontti on mainitulla tavalla rakennettu, katsotaan viimeksi mainitun velkakirjan sisällyksen jäljellä oleva määrä erääntyneeksi ja on sillekin luettava korkoa eräpäivästä.

7. Reimarsin tilalla olevain asuntokorttelien rakennusjärjestys.

Kaupunginvaltuuston vahvistama huhtikuun 6 päivänä 1920.

1 §.

Reimarsin tilalla olevat asuntotontit saa rakentaa enintään kolmannekseen niiden pinta-alasta, ellei asemakaavaan piirretyillä rakennusrajoilla ole osotettu muuta vähintä rakennusalaa. Puutarhapalstaksi merkitylle tontille saa tehdä enintään 300 m²:n laajuisen asuin- ja enintään 180 m²:n laajuisen ulkokuoneraennuksen.

2 §.

Tonttia ei saa käyttää teollisuuslaitosten eikä semmoisten laitosten paikaksi, jotka vaativat erittäin kovaa lämmitystä taikka muutoin tuottavat sanottavaa tulenvaaraa, ei myöskään varasto- paikaksi eikä semmoisen ammattimaisen tai muun toiminnan harjoittamiseen, joka kolinalla, savulla, hajulla ja semmoisella voi tuottaa häiriötä tai hankaluutta lähellä asuville.

3 §.

Tontinhaltija on velvollinen sallimaan tontin halki johtaa pakkasesta vapaaseen syvyyteen asti laskettuja vesi-, viemäri- ja kaasu- sekä ehkä muitakin johtoja. Samat määräykset koskevat sähköjohtojakin, jotka kuitenkin on, jos tontinhaltija vaatii, johdettava pitkin tontin rajoja.

4 §.

Tontin rakennuttamisessa on tarpeellista huomiota pantava siisteyteen ja siinä muutoin vaarinotettava:

a) tulenkestävästä aineesta olevan rakennuksen saa teettää kolmikerroksisen ja enintään 13 m. korkean, rakennuksen, joka kokonaan tai osaksi tehdään muusta kuin tulenkestävästä aineesta, enintään kaksikerroksisen, ei kuitenkaan pinta-alaltaan 300 m²:ä laajempaa eikä 9 metriä korkeampaa. Kaltevalla maalla saata-koon kuitenkin asuinhuoneita laittaa kellarikerrokseen, jos huoneiden lattia ikkunaseinän puolella on rajakkaisen kadun tai pihamaan pinnan yläpuolella. Jos ullakolla on asuinhuoneita, tulisijallisia tai tulisijattomia, luetaan se kerrokseksi. Korkeus luetaan kivijalan juurelta katonrajaan. Kaltevalla maalla otetaan rakennuksen kaikkien julkisivujen keskikorkeus. Ulkokuone-rakennus ei saa käsittää 180 m²:ä suurempaa pinta-alaa eikä olla 6 metriä korkeampi katonharjaan lukien. Ulkokuoneet on mieluummin sijoitettava tontin sisäosaan ja muodostettava niin, etteivät ne yleiseltä paikalta tai tieltä katsottuina näytä rumentavilta. Tallia, navettaa ja lantasaaliötä älköön missään tapauksessa laitettako lähemmäksi katua tai yleistä paikkaa kuin 6 m:n päähän.

b) Rakennus on, ellei sitä ole rakennettava naapuritontin rajaviivaan, sijoitettava vähintään 6 metrin päähän viereisen kadun keskiviivasta.

Rakennus, jota ei teetetä naapuritontin rajaviivaan, on, jos sen korkeus on 9 metriä suurempi, sijoitettava vähintään 6 metrin päähän mainitusta rajaviivasta ja, jos rakennuksen korkeus on 9 metriä tai vähemmän, vähintään 4.5 metrin päähän siitä.

Kahdelle vierekkäin sijaitsevalle tontille sijoitetut puutalot saa yhteenrakentaa tonttirajassa, ellei niiden yhteenlaskettu pinta-ala ole 300 m²:ä suurempi.

Rivitalorakennukset, joiden yhteenlaskettu pinta-ala on 300 m²:ä suurempi, on sisäpuolisella, vähintään 125 mm vahvuisella palomuurilla, joka aukottomana kulkee katon päällitse, jaettava niin, ettei mikään osa ylitä mainittua mitta.

Samalle tontille tulenkestävästä aineesta tehtyjen rakennusten välimatkan tulee olla vähintään 8 metriä.

c) Kattamisaineena älköön käytettäkö olkia eikä turvetta, ei myöskään muuta tulenkestämätöntä ainetta, ellei sitä ole käsittelemällä saatettu tulelta suojelevaksi.

d) Katonlappen laittaminen naapuritonttia päin tonttirajalla ei ole sallittu.

5 §.

Yleisen paikan tai tien puoleisessa rajassa tulee rakennetulla tontilla aina olla tontinhaltijan kustantama siisti aita tai pensasaita. Rajakkaisten, rakennettaviksi luovutettujen tonttien välille, on, jos jompikumpi naapuri vaatii, laitettava yhdenmukainen aita, jonka naapurit kustantavat puolekkain.

6 §.

Asuinhuoneen korkeuden tulee olla vähintään 2.7 m.

7 §.

Portaista, tulisijasta, palopermannosta ja savupiipusta ovat voimassa Helsingin kaupungin yleisen rakennusjärjestyksen säännökset.

8 §.

Makista, eläinsuojasta ja lantakammiosta ovat voimassa kaupungin yleisen rakennusjärjestyksen säännökset.

9 §.

Tontinhaltija ei saa liata oman eikä rajakkaisen tontin maata tähteillä, likavedellä, virtsalla eikä muulla eikä myöskään laskea sitä avonaiseen ojaan, vaan pitää kullakin tontilla olla tarpeelliset laitteet niiden kokoomiseksi, samoin kuin myös tarpeelliset säiliöt rikkoja ja taloustähteitä varten.

10 §.

Jos tontilla on kaivo tai lähde, pitää sen olla niin laitettu, ettei siihen pääse pintavettä eikä likaa.

11 §.

Uutisrakennusta sekä rakennusmuutosta varten vaaditaan yleisessä rakennusjärjestyksessä säädetyt piirustukset, ja on piirustuksen hyväksymistä haettava Rahatoimikamarilta.

8. Helsingin kaupungin yksityisten laskujohtojen sekä taloihin ja tonteille rakennettavain johtojen teettämistä koskeva ohjesääntö.

Uudenmaan läänin Maaherran vahvistama huhtikuun 22 päivänä 1920.

1 §.

Rakennukseen tai tontille saa laskujohton rakentaa tai siellä ennestään olevaa laskujohtoa muuttaa ainoastaan, jos Vesijohtolaitos tontinhaltijan annettua hakemuksen tarpeellisine piirustuksineen on siihen myöntynyt.

Jos laskujohto on aikomus teettää uutisrakennukseen, on semmoinen hakemus Vesijohtolaitoksen konttoriin annettava ennen uutisrakennuksen perustustyön alottamista, ja tulee tämän hakemuksen mukana olla 2 §:ssä mainitut, Rakennuskonttorin insinööriosaston antamat tiedot ja määräykset.

Jos olot eivät ole sallineet tuollaisen hakemuksen tekemistä ennen perustustyön alottamista, on Vesijohtolaitoksen asia tutkia, onko päteviä syitä edellisessä kohdassa annetusta määräyksestä poikkeamiseen ollut olemassa.

Edellä mainitut Rakennuskonttorin insinööriosaston antamat tiedot ja määräykset on niinkään oheenpantava, jos jokin johdon osa on aikomus teettää tontin rajaviivain ulkopuolelle tai jos johto on liitettävä yleiseen kanavaan laskevaan yksityiseen johtoon.

Jos johdon teettäminen kaupungin rakennusjärjestyksen 24 §:n mukaan on Maistraatin harkinnan taikka naapuritontin haltijan kanssa tehtävän sopimuksen varassa, oheenpannaan pöytäkirjanote Maistraatin päätöksestä ja oikeaksi todistettu jäljennös sopimuksesta.

Myönnetty lupa lakkaa voimassa olemasta kahden vuoden kuluttua, ellei työtä ole sitä ennen alotettu.

2 §.

Tontinhaltijan tahi sen, joka häneltä on saanut tehtäväkseen laatia laskujohtojen ehdotuksen, pyynnöstä antaa Rakennuskonttorin insinööriosasto (painetuille lomakkeille) kirjetettuina:

a) tietoja katukanavaan liitettävän putken asemasta ja pohja-korkeudesta kaupungin nollatason yläpuolella sekä saman kanavan pohjan korkeudesta liittymäkohdassa samoin kuin sopivimman kiintopisteen korkeudesta ja asemasta;

b) tietoja katukanavan korkeimmasta merkitystä vedentokeamiskorkeudesta liittymäkohdassa tai, ellei tuollaisia merkintöjä ole olemassa, siitä suurimmasta tokeamiskorkeudesta, mikä saadaan toimittamalla laskelmat, joissa tarkoin otetaan huomioon kaikki tulokseen vaikuttavat seikat;

c) tietoja siitä, leikkaako tontilta lähtevä johto puhelin-, sähkövirta-, kaasu- y. m. johtoja; sekä

d) määräyksiä, joita on noudatettava johtoa rakennettaessa katuun tahi liitettäessä yleiseen johtoon laskevaan yksityiseen johtoon.

3 §.

1 §:ssä mainittua laskujohtoa älköön otettako käytäntöön, ennenkuin Vesijohtolaitoksen määräämä katselmusmies on sen katsastanut ja hyväksynyt. Hyväksymisestä annetaan kirjallinen todistus. Johdon hyväksyminen ei anna takeita siitä, että laite on kaikilta kohdin rakennettu vahvistettujen määräysten mukaisesti, eikä myöskään siitä, että Vesijohtolaitos vastaa työn lujuudesta.

Laskujohtoa katsastaakseen tai koettaakseen tulee virkamiehen, jonka Vesijohtolaitos on määrännyt tuollaisia katsastuksia ja koetuksia toimittamaan, milloin tahansa päästä työmaalle, tontille tai rakennukseen, mihin laskujohto on tehty tahi on tekeillä.

4 §.

Laskujohto on tehtävä kaupungin rakennusjärjestyksen säännösten mukaisesti ja saman rakennusjärjestyksen 98 §:n mukaan sitä paitsi tarkoin Vesijohtolaitoksen hyväksymäin määräysten mukaisesti. Työn teettämistavasta ja tarkastamisesta sekä mitä muutoin on noudatettava tuollaisen johdon rakennus- ja korjaustöissä säädetään määräyksissä, joiden tulee olla Helsingin kaupungin teknillisten laitosten Hallituksen hyväksymät.

Vesiklosettia laitettaessa on sitä paitsi noudatettava, että kaikki vesi tuollaisesta klosetista on johdettava rakennusjärjes-

tyksessä mainittuun säiliöön eli seisotuskaivoon, joka on sijoitettava semmoiseen paikkaan, että sen voi tyhjentää välittömästi pihamaalle, tarvitsematta sitä varten kulkea kellarin, korridorin tai muun semmoisen huoneen kautta. Semmoinen säiliö on rakennettava riittävän luja, vettä läpäisemättömästä aineesta sekä perustettava niin hyvin, että painuminen ja siitä johtuvat halkeamat ehkäistään. Siihen on sijoitettava tuuletuslaite ja se on rakennettava niin tilava, että kuutiosisällys vedenpinnasta lukien vastaa vähintään 50 litraa kutakin rakennuksessa asuvaa henkilöä kohti, minkä ohessa syvyyden, laskuputken pohjasta lukien, tulee olla vähintään 1.2 metriä. Laskuputki on laitettava niin, että yleistä laskujohtoa voidaan tuulettaa talon laskuverkon kautta. Suuaukkoihin on sijoitettava kaksinkertaiset, tiiviisti sulkeutuvat rautaluukut. Jos kaivoon johdetaan vettä ainoastaan vesiklosesteista, voi kuutiosisällys olla 10 litraa kutakin klosetteja käyttävää henkilöä kohti.

Pohjaveden maanalaisia johtoja sekä päivävesikaivoista, teollisuuslaitoksista, yleisistä saunoista ynnä muista paljon vettä kuluttavista paikoista lähteviä laskujohtoja ei saa sijoittaa niin, että vesi kulkee seisotuskaivon kautta.

5 §.

Jos laskujohto havaitaan puutteelliseksi taikka terveydellisiä haittoja tuottavaksi, on kiinteistönomistaja velvollinen viipymättä ryhtymään toimiin johdon panettamiseksi siihen kuntoon, kuin tämän ohjesäännön 4 §:ssä lähemmin sanotaan.

6 §.

Jos laskujohto on rakennettu ennen tämän ohjesäännön voimaan astumista, ja jos poikkeamia tässä säädetyistä määräyksistä todetaan, olkoon Vesijohtolaitoksen vallassa sallia pysyttää johto toistaiseksi entisessä kunnossaan. Jos kuitenkin johtoon tehdään olennaisia muutoksia, on tätä ohjesääntöä noudatettava.

7 §.

Tässä ohjesäännössä tarkoitettuja töitä älköön suorittakomuu henkilö tai liike kuin se, joka on kaupungin Vesijohtolaitokselle näyttänyt omaavansa semmoisia töitä varten tarpeellisen tiedon ja taidon ja joka Helsingin kaupungin teknillisten laitosten

Hallitukselta on saanut oikeuden suorittaa semmoisia töitä. Hallituksella on oikeus näille urakoitsijoille antaa johtosääntö ja kieltää urakoitsijalta edellä mainittu oikeus, jos hänet johtosäännön rikkomisen johdosta tai muusta syystä havaitaan sopimattomaksi toimimaan urakoitsijana.

8 §.

Maistraatin asiana on ratkaista tämän ohjesäännön soveltamisesta johtuvat riidat ja saattaa sen rikkomiset syytteeseen, ja pysyvät tähän nähden myöskin kaupungin rakennusjärjestyksen säännökset voimassa.

9 §.

Tämä ohjesääntö astuu voimaan kesäkuun 1 päivänä 1920.

9. Kaupunginvaltuuston päätös rahatoimikonttorin kirjanpitokielestä, toukokuun 5 päivältä 1920.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto päättänyt, että Rahatoimikonttorin kirjanpitokieleen nähden on 1921 vuoden alusta noudatettava seuraavaa:

- 1) kaikkien Rahatoimikonttorin käyttämien tai yleisön saatavana pitämien painotuotteiden tulee olla kaksikieliset;
 - 2) Rahatoimikonttorin kirjanpito toimitetaan sillä kielellä, jota on käytetty tilitodisteissa;
 - 3) Rahatoimikonttorin omasta alotteesta syntyneet tilierät merkitään suomeksi; sekä
 - 4) nykyään käytännössä olevat tilikirjat sekä asia- ja veloitusluettelot saa käyttää loppuun eli sen ajan, minkä ne on tarkoitettu kestävänsä.
-

10. Kaupunginvaltuuston päätös musiikkilautakunnan johtosäännön 12 §:n muuttamisesta, toukokuun 5 päivältä 1920.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto musiikkilautakunnan esityksestä, päättänyt musiikkilautakunnan johtosäännön 12 §:n muutettavaksi seuraavaksi:

Lautakunnan tulee vuosittain ennen huhtikuun 15 päivää Kaupunginvaltuustolle antaa kertomus toiminnastaan lähinnä edellisenä kalenterivuonna.

11. Helsingin kaupungille joulukuun 20 päivänä 1917 vahvistetun terveydenhoitojärjestyksen loppusäännöksen muuttaminen.

Uudenmaan läänin Maaherran vahvistama toukokuun 31 päivänä 1920.

„Tämä Terveydenhoitojärjestys, jonka kautta kumotaan: marraskuun 27 p. 1899 vahvistetut säännöt lihan ja ruokatarvarain kaupasta myymälässä Helsingissä, tammikuun 23 p. 1895 vahvistetut säännöt ruokatavarakaupasta Helsingin kaupungin toreilla sekä satamiin kytketyistä aluksista, elokuun 26 p. 1889 vahvistetut säännöt leipurin-, konditorin- ja makkaran-tekijänammatin harjoittamisesta, sekä helmikuun 23 p. 1916 vahvistettu Helsingin kaupungin maito- ja kermakauppasääntö, astuu voimaan vuoden kuluttua siitä, kuin se on asianmukaisesti vahvistettu, paitsi mikäli koskee XI luvun säännöksiä kulku- taudeista sekä XII luvun säännöksiä keuhkotaudeista, jotka ovat voimassa kohta kuin ne on vahvistettu; *kuitenkin saakoon Maaherra kaupunginvaltuuston esityksestä ja Terveydenhoito- lautakuntaa kuultuaan poikkeustapauksessa, kun asianhaaran katsotaan vaativan, jonkin tämän Terveydenhoitojärjestyksen määräyksen, ei kuitenkaan XI ja XII luvun säännösten, so-*

veltamisen siirtää vastamainittua Terveystoimikamarijärjestöjen voimaantumiseksi määrättyä ajankohtaa tuonemmaksi, niin kauaksi kuin kussakin tapauksessa sopivaksi harkitaan."

12. Määräykset Merikapteeni Lars Albert Grönholmin Helsingin orpolasten rahaston hoitamiseksi.

Kaupunginvaltuuston hyväksymät kesäkuun 5 päivänä 1920.

Merikapteeni Lars Albert Grönholmin alkuaan viidentuhannen (5,000) markan suuruista Helsingin orpolasten rahastoa hoitaa Rahatoimikamari seuraavia määräyksiä noudattaen:

1) Kolmannes ($\frac{1}{3}$) koroista lisätään vuosittain pääomaan, kunnes se on karttunut kymmentuhanteen (10,000) markkaan, mutta jäljellä olevat kaksi kolmannesta ($\frac{2}{3}$) koroista jaetaan Kasvatuslautakunnan harkinnan mukaan Lautakunnan silmälläpidon alaisille orvoille turvateille kieleen, kansallisuuteen ja uskontoon katsomatta joko heidän jatkokasvatuksensa avustamiseksi tahi välittöminä apurahoina.

2) Rahaston kartuttua kymmentuhanteen (10,000) markkaan lisätään ainoastaan kuudennes ($\frac{1}{6}$) koroista pääomaan, jota vastoin Kasvatuslautakunta jakaa viisi kuudennesta ($\frac{5}{6}$) edellä mainitulla tavalla.

13. Helsingin kaupungin kaupunginlähettien järjestyssäännöt.

Maistraatin vahvistamat kesäkuun 6 päivänä 1920.

1 §.

Sen, joka haluaa saada oikeuden Helsingissä kaupunginlähettinä palvella yleisöä, tulee, oheenpanemalla mainetodistus

ja koulutodistus tai todistus tarpeellisesta luku- ja kirjoitustaidosta sekä pätevä takuu vähintään 500 markan määrälle vahingosta, minkä hakija kaupunginlähettinä ehkä tuottaa sille, joka häntä käyttää, sitä anoa Maistraatilta, joka, hankittuaan poliisikamarin lausunnon hakijan sopivaisuudesta, antaa pöytäkirjanotteella siitä päätöksen.

Kaupunginlähetiksi hyväksyttäköön ainoastaan Suomen kansalainen, joka on saavuttanut täysi-ikäisyyden ja nauttii kansalaisluottamusta sekä muutoin on tunnettu raittiiksi, rehelliseksi ja kunnolliseksi henkilöksi.

2 §.

Ennenkuin kaupunginlähetti saa ryhtyä ammattia harjoittamaan, tulee hänen keskuspoliisille antaa ote Maistraatissa asiassa tehdystä pöytäkirjasta ynnä kaksi valokuvaa, ja annetaan hänelle siellä säädetty tuntomerkki ynnä kokoontaitettavalle kartongille laadittu lupakirja, jossa on haltijan valokuva, nimi ja järjestysnumero.

Poliisin asia on pitää siten annettujen lupatodistusten luettelo, jossa on etusijassa kaupunginlähetin täydellinen nimi ja osoite, syntymävuosi ja järjestysnumero sekä sen antopäivä ynnä toinen valokuvakappale; samaten on poliisin asia tarpeen mukaan määrätä paikat, missä kaupunginlähetit määrättyinä vuorokaudenaikana saavat oleskella tehtäviä vastaanottamassa.

3 §.

Siinä tapauksessa että kaupunginlähetiltä hänen vastaanottaessaan tehtävää vaaditaan kuittia tai hän tehtävän käytettyään itse haluaa siitä saada todistuksen, tulee hänellä aina olla mukanaan sopivat, painettu kuittikirja sekä kappale voimassa olevia järjestyssääntöjä ja taksaa, joka hänen on käyttäjän vaatiessa näytettävä.

4 §.

Kaupunginlähetin tulee toimessa ollessaan olla siististi puettu, pitää kaupunginlähetin merkkiä kiinnitettynä päähineeseensä, täsmällisesti ja joutuisasti suorittaa saamansa tehtävät

sekä muutoin käyttäytyä säädyllisesti ja kunnollisesti samoin kuin vastustelematta noudattaa poliisin hänelle yleisen järjestyksen vuoksi antamia määräyksiä, ja on kaupunginlähettiä ankarasti kielletty puhelein taikka elein tarjoomasta yleisölle apuansa.

5 §.

Jos kaupunginlähetti epärehellisyydellä, huolimattomuudella tai laiminlyönillä tuottaa vahinkoa tehtävää täyttässään, ilmoittakoon jokainen, paitsi korvauskannetta oikeuden tutkitavaksi, asiasta myös lähimmässä poliisivartiokonttorissa niitä toimenpiteitä varten, joita poliisi asianhaarain mukaan pitää tarpeellisina.

6 §.

Jos annettu takuu on käytetty vahingon korvaamiseen, an-takoon kaupunginlähetti viivyttelämättä toisen, Maistraatin hyväksymän takuun oikeutensa menetyksen uhalla.

7 §.

Jos kaupunginlähetti luovuttaa tuntomerkinsä toiselle taikka, olematta aikaisemmin saamansa tehtävän johdosta to-teensaatavasti estynyt, kieltäytyy kaupunginlähettinä täyttämästä tehtävää, joka hänelle siksi hyväksyttynä voidaan antaa, sako-tettakoon 25:stä 50 markkaan.

Jos kaupunginlähetti saattaa itsensä syypääksi pahanlaiseen tai uusiutuneeseen hairahdukseen tai sääntöjen tai taksan rik- komiseen taikka ei muutoin osoita ansaitsevansa sitä luotta- musta, jota semmoisen toimen harjoittamiseen vaaditaan, saa- koon poliisikamari erottaa kaupunginlähetin ammatinharjoituk- sesta, jossa tapauksessa annettu numero ja tuntomerkki on palautettava.

Asuntoa muuttaessaan tulee kaupunginlähetin siitä tehdä eri ilmoitus keskuspoliisiosastolle.

14. Helsingin kaupungin kaupunginlähettien taksa.

Maistraatin vahvistama kesäkuun 16 päivänä 1920.

1) Tehtävistä 1—9, 13 ja 20 kaupunginosassa sekä Hakaniementorin eteläpuolella sijaitsevilla 10 kaupunginosan osissa:

taakatta	Smk.	3:—
enintään 10 kilon painoisin taakoin "	5:—
.. 25 .. " .. " .. " .. " "	8:—

2) Tehtävistä edellisessä kohdassa mainituissa kaupunginosissa sijaitsevilta paikoilta paikkoihin, jotka sijaitsevat 10 kaupunginosassa Hakaniementorin pohjoispuolella sekä 11, 12, 14 ja 15 kaupunginosassa ynnä Hermannissa ja Vallilassa tai päinvastoin:

taakatta	Smk.	5:—
enintään 10 kilon painoisin taakoin "	7:—
.. 25 .. " .. " .. " .. " "	10:—

3) Paluumatkatehtävistä maksetaan saman taksan mukaan.

4) Viittätoista minuuttia pitemmästä odotuksesta suoritetaan kultakin aloitetulta neljännestunnilta markka 50 penniä.

5) Puhelimitse tai suullisesti kutsuttaessa johonkin määräpaikkaan kaupunginasemaan yhdistetyllä alueella suoritetaan lisämaksua markka.

6) Matkakapineiden kantamisesta hyörylaivasta tai rautatien-asemalta ajoneuvoihin tai päinvastoin maksetaan jokaiselta enintään 25 kilon painoiselta kääröltä korvausta 50 penniä.

7) Kesäiseen aikaan annettaessa tehtäviä suoritettaviksi kaupunkia ympäröivillä saarilla on sitä paitsi suoritettava hyörypursimaksu meno- ja paluumatkalta.

8) Talvisaikaan annettaessa edellä mainituilla saarilla ja kaupungissa loitompana kuin 1 ja 2 kohdassa mainituissa seuduissa sijaitsevilla paikoilla suoritettavia tehtäviä maksetaan eri sopimuksen mukaan.

9) Jos tehtävä on semmoista kiireellistä laatua taikka taikka niin raskas tai sitä laatua, ettei kaupunginlähettiä sillä voi vaivata, tulee toimenantajan kulloinkin asianhaaran mukaan suorittaa sen

kulkuneuvon ajomaksu, jota kaupunginlähetin on meno- ja paluumatkalla tai ainoastaan jommallakummalla käytettävä.

10) Kun syntyy riitaa tämän taksan soveltamisesta tai kun asianosaiset eivät voi keskenään sopia, jätetään asia lähinnä sijaitsevan poliisivartiokonttorin ratkaistavaksi.

15. Helsingin kaupungin puhtaanapitohallituksen ohjesääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama 15 päivänä kesäkuuta 1920.

1 §.

Helsingin kaupungin puhtaanapitotoiminnan ylin johto kuuluu Helsingin kaupungin puhtaanapitohallitukselle, joka on välittömästi kaupunginvaltuuston alainen. Missä tapauksissa terveydenhoitolautakunnalla on toimivalta puhtaanapitoasioissa, on sanottu terveydenhoitosäännössä ja Helsingin kaupungin terveydenhoitojärjestyksessä.

2 §.

Puhtaanapitohallituksen asiana on erittäin:

ylinnä valvoa, että kaupungin kadut, yleiset paikat ja ranta-sillat pidetään puhtaina sekä jätteet käytetään kaupungille ta-loudellisesti edullisimmalla tavalla;

asianomaisten kiinteistönomistajain kanssa tehdä sopimuk-set heille kuuluvan puhtaanapitovelvollisuuden ottamisesta puh-taanapitolaitoksen huoleksi;

tutkia puhtaanapitolaitoksen uutislaitteiden piirustukset ja kustannusarviot;

tutkia ja hyväksyä puhtaanapitolaitokselle tarpeellisten tar-veaineiden ja työkalujen hankintatarjoukset;

ratkaista työajan pituutta, työpalkkain määrää sekä työ-ehdo- ja muita sopimuksia koskevat kysymykset;

päättää sairasavun antamisesta puhtaanapitolaitoksen työn-tekijöille;

antaa tarkemmat ohjeet puhtaanapitolaitoksen viranpitäjille voimassa olevan johtosäännön lisäksi; sekä

vuosittain ennen toukokuun loppua kaupunginvaltuustolle antaa kertomus omasta ja puhtaanapitolaitoksen toiminnasta edellisenä vuonna.

3 §.

Puhtaanapitohallituksena on viisi jäsentä, joista puhtaanapitolaitoksen johtaja on itseoikeutettu ja muut neljä valitsee kaupunginvaltuusto vuodeksi kerrallaan.

Vaalikelpoisuudesta ja kieltäytymisoikeudesta on voimassa mitä kaupunginvaltuutetuista on säädetty. Terveystoimikunnan jäsenyyttä älköön tässä kohden pidettäväksi päteväksi kieltäytymisen syynä.

Jos valittu jäsen eroaa ennen toimikautensa päättymistä, valitaan toinen siksi ajaksi, mikä eroavalla on jäljellä.

Valitut jäsenet saavat palkkiota kaupunginvaltuuston vahvistaman määrän.

Hallituksella on apunaan sihteeri, jonka se itse asettaa.

4 §.

Puhtaanapitohallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vuodeksi kerrallaan.

5 §.

Puhtaanapitohallitus kokoontuu puheenjohtajan tai, hänen ollessa estyneenä, varapuheenjohtajan kutsusta. Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat estyneet olemasta kokouksessa saapuvilla, valitaan puheenjohtaja siksi kerraksi.

Hallitus on päätösvaltainen, kun kolme jäsentä on saapuvilla ja ottaa päätökseen osaa.

Päätös tehdään yksinkertaisella äänenenemmistöllä; äänen jakautuessa tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni, paitsi puheenjohtajan vaalissa, jolloin arpa ratkaisee.

6 §.

Puhtaanapitohallituksen kokouksissa tehdään pöytäkirja, johon on merkittävää läsnäolevat jäsenet, käsitellyt asiat ja tehdyt päätökset, viimeksi mainitut, jos hallitus katsoo tarpeelliseksi, lyhykäisittäin perusteluin. Jos päätös tehdään äänestämällä, on jäsenellä oikeus saada eroava mielipiteensä lyhyesti mainituksi pöytäkirjassa.

Hallituksen pöytäkirjat ja sen lähtevät kirjelmät laatii sihteeri.

Hallituksen lähtevät kirjelmät ja muut toimituskirjat allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa sihteeri.

7 §.

Tileihin nähden on puhtaanapitohallitus samoin kuin puhtaanapitolaitoskin rakennuskonttorin tiliviraston alainen. Sen kassavirastona on rahatoimikonttori.

Helsingissä, Sanomalehti- ja Kirjapaino-Osakeyhtiön kirjapaino, 1920.

KUNNALLIS-ASETUSKOKOELMA

SISÄLLYS:

1. Helsingin kasvattilasten ruumiillista hoitoa koskeva sääntö.
 2. Käpylän puutarhaesikaupungin korttelien N:o:jen 806, 807, 808, 810, 811, 812, 813, 816, 817, 818, 819 ja 820 tonttien rakennusjärjestys ja yleiset luovutusehdot.
 3. Puiden mittausta koskevan taksan koroittaminen.
 4. Punnitus-, mittaus-, pakkaus- ja runsimismaksujen taksa.
 5. Pika-ajurintaksa.
-
-

I. Helsingin kasvattilasten ruumiillista hoitoa koskeva sääntö.

Uudenmaan läänin Virkaatekevän Maaherran vahvistama 24 päivänä heinäkuuta 1920.

1 §.

Kasvatuslautakunnan velvollisuus on pitää silmällä niiden lasten hoitoa, joita Helsingin kaupunkikunnassa kasvatetaan muiden kuin vanhempainsa tahi laillisen holhoojansa luona. Mainittua silmälläpitoa toimittavat Kasvatuslautakunnan valvonnan alaisina yksi tai useammat mainitun tehtävän Lautakunnalta saaneet lääkärit, joita siinä avustavat muut henkilöt sillä tavoin, kuin Lautakunta katsoo sopivaksi määrätä.

2 §.

Jokainen, joka on vastaanottanut lapsen sillä tavoin kuin 1 §:ssä on sanottu, olkoon velvollinen kahden vuorokauden

kuluessa vastaanottamisesta ilmoittamaan siitä Kasvatuslautakunnalle.

Jos lapsenkasvattaja muuttaa asuntoa, on Kasvatuslautakunnalle kahden vuorokauden kuluessa annettava siitä tieto. Jos lapsi kuolee tahi jos kasvattaja luovuttaa sen luotaan, on siitä viimeistään vuorokauden kuluessa ilmoitettava Kasvatuslautakunnalle.

3 §.

Kun ilmoitus, josta 2 §:n 1. momentissa puhutaan, on Kasvatuslautakunnalle saapunut, tulee Lautakunnan heti toimituttaa kodin tarkastus sen sopivaisuuden selville saamiseksi sekä lapsen kasvatukseen että terveeseen ruumiilliseen kehitykseen nähden. Jos sellainen tarkastus on toimitettu ja Kasvatuslautakunnalle ilmoitetaan, että lapsenkasvattaja on vastaanottanut lisää lapsia tahi muuttanut asuntoa, tulee Kasvatuslautakunnan harkita, onko kodin tarkastus tämän johdosta toimitettava vai ei.

Jos kasvattilapsi kuolee, tulee Kasvatuslautakunnan, jos tarpeelliselta näyttää, toimituttaa kuolemantapausta koskeva tutkimus.

4 §.

Lapsen kasvattajan tulee alinomaa panna kasvattilapsen hoitoon tarpeellista huolta ja, jos lapsi sairastuu, hankkia sille sellaista erikoishoitoa kuin asianhaarat vaativat. Jos kasvattikodissa todetaan jokin tarttuva tauti, on asiasta heti ilmoitettava Kasvatuslautakunnalle.

Lapsenkasvattaja älköön panko estettä Kasvatuslautakunnan toimituttamalle lapsen hoidon silmälläpidolle; noudattakoon myös niitä määräyksiä, joita se tai ne henkilöt, jotka Kasvatuslautakunta on valtuuttanut silmälläpitoa toimittamaan, sitä varten antavat.

5 §.

Jos Kasvatuslautakunta havaitsee, että lapsen hoito ei ole tyydyttävä taikka että lapsi on kodissa alttiina taudin vaaralle, tulee Lautakunnan velvoittaa asianomainen ryhtymään tai itse ryhtyä toimiin lapsen muuttamiseksi toiseen kotiin.

6 §.

Lapsenkasvattajan, jonka Kasvatuslautakunta on 5 §:n mukaan velvoittanut antamaan vastaanottamansa lapsen luotaan, voi Lautakunta kieltää joksikin aikaa toistaiseksi vastaanottamasta kasvattilapsia.

7 §.

Jos 2 §:ssä mainittu ilmoitus jätetään tekemättä, olkoon rangaistus sakkoa viidestä viiteenkolmatta markkaa. Jos joku on 6 §:ssä mainittua kieltä rikkonut, olkoon sakko viidestäkolmatta kahteensataan markkaan.

8 §.

Jos Kasvatuslautakunnan 5 tai 6 §:n mukaan antamaa määrystä ei noudateta, saatakoon niskoitteleva velvoittaa siihen niin kuin voimassa olevassa asetuksessa terveydenhoidosta Suomessa säädetään.

9 §.

Harkinnan mukaan voi Kasvatuslautakunta tässä säännössä määrätystä silmälläpidosta vapauttaa lapset, jotka on otettu lastenhoitolaitokseen tahi jotka sellainen laitos tai vaivaishoitoyhdyskunta taikka lastenhoitoyhdistys on antanut elätteelle yksityishenkilön luo ja joita siellä valvotaan laitoksen, vaivaishoitoyhdyskunnan tahi yhdystyksen toimesta, niin myös sellaiseen kasvattikotiin sijoitetun lapsen, joka on lapsen vastaanottanut muusta syystä kuin tulojen tahi ansion toivossa.

2. Rakennusjärjestys Käpylän puutarhaesikaupungin korttelien N:ojen 806, 807, 808, 810, 811, 812, 813, 816, 817, 818, 819 ja 820 tonteille.

Kaupunginvaltuuston hyväksymä 31 päivänä elokuuta 1920.

1 §.

Asuinrakennuksen saa teettää ainoastaan siihen tontin osaan, joka siihen tarkoitukseen on tonttikartassa osoitettu, ja saa ra-

kennus täyttää, koko siten karttaan piirretyn alan tarvitsematta noudattaa kaupungin yleisessä rakennusjärjestyksessä olevia määräyksiä rakennuksen laajuudesta, tontilla sekä pääpihamaan laajuudesta ja suuruusmitoista.

Kattolista sekä avonaiset portaat saavat ulota enintään kuusikymmentä (60) senttimetriä tonttikartassa osoitettujen rakennusrajain ulkopuolelle.

2 §.

Ulkohuoneen saa sijoittaa ainoastaan siihen tontin osaan, joka siihen tarkoitukseen on tonttikartassa osotettu.

3 §.

Asuinrakennus tehtyköön enintään kaksikerroksinen ja korkeintaan kahdeksan (8) metriä korkea.

Ulkohuonetta älköön tehtyä viittä (5) metriä korkeampaa maasta katonrajaan lukien.

Rakennuskorkeus lasketaan kivijalan maarajasta kattolistaan. Kaltevalla maalla on määrävänä julkisivujen keskikorkeus.

Jos ullakolla on asuinhuoneita tulisijalla varustettuina tai ilman, lasketaan ullakko eri kerrokseksi.

4 §.

Asuinhuoneen pitää olla vähintään kaksi ja kuusi kymmenesosaa (2.6) metriä korkea.

5 §.

Rakennuksessa käytettyjen rakenteiden tulee olla kyllin luotettavia ja lujia.

6 §.

Tulisijoihin ja savuputkiin nähden noudatettakoon mitä kaupungin yleisessä rakennusjärjestyksessä niistä säädetään.

7 §.

Asuinrakennuksen kivijalan pitää kohota vähintään viisi kymmenesosaa (0.5) metriä maanpinnan yläpuolelle.

8 §.

Katonlappen tekeminen naapurin tonttiin päin kallistuvaksi kielletään.

9 §.

Toisen kerroksen asuinhuoneisiin on asetettava semmoiset laitteet tulenvaaran torjumiseksi, mitkä maisiraatti hyväksyy. Toiseen kerrokseen vieväin portaiden tulee olla vähintään yksi ja kaksi kymmenesosaa (1.2) metriä leveät, jos ne johtavat huoneistoihin, ja vähintään metrin (1.0) levyiset, jos ne yhdistävät saman huoneiston eri huoneita toisiinsa.

10 §.

Kellariin saa laittaa pesutuvan tulenkestävästä aineesta, ellei se ole enempää kuin puolet korkeudestaan, syvimmästä kohdasta mitattuna, maanpinnan alapuolella ikkunaseinän viereltä. Pesutupaa ei saa luovuttaa asunnoksi.

11 §.

Alueelle ei saa järjestää varastopaikka eikä rakentaa tehdasta eikä sikäin pitopaikkaa.

12 §.

Talleja, navettoja, työpaikkoja, kauppapuoteja, yleisiä tarjoiluhuoneustoja tai muita sentapaisia laitoksia saa alueelle rakentaa ja järjestää ainoastaan rahatoimikamarin erikoisluvalla jonka ennen asian ratkaisua tulee hankkia sosialilautakunnan lausunto ja terveydenhoitolautakunnan suostumus.

13 §.

Kahden tai useamman tontin yhteenrakentaminen olkoon, siihen luvan hankittua ja silloin annettuja määräyksiä noudattaen, sallittu.

Tätä tarkoittava hakemus annetaan sosialilautakunnalle, mistä asia lausunnon kera lähetetään rahatoimikamariin lopullista ratkaisua varten.

14 §.

Makista on voimassa mitä kaupungin rakennusjärjestyksessä siitä säädetään.

15 §.

Uutisrakennusta, rakennusmuutosta tai aitaa älköön teetäkö, elleivät rahatoimikamari ja maistraatti ole hyväksyneet sen piirustuksia.

Ennen pääpiirustusten valmistamista on laadittava luonnospiirustukset, jotka alistetaan sosialilautakunnan tarkastettaviksi. Pääpiirustusten laadinnassa on noudatettava lautakunnan yksissä neuvoin asemakaava-arkkitehdin kanssa ehkä antamia määräyksiä.

Pääpiirustukset on laadittava sillä tavoin kuin kaupungin yleinen rakennusjärjestys säätää, ja tulee uutisrakennuksen ja ulkopuolisen rakennusmuutoksen pääpiirustuksissa olla näytettynä kolme rakennuksen julkisivuista.

Pääpiirustukset annetaan sosialilautakunnalle, joka lähettää ne oman lausuntonsa kera rahatoimikamariin vahvistettaviksi.

Käpylän puutarhaesikaupungin korttelien N:ojen 806, 807, 808, 810, 811, 812, 813, 816, 817, 818, 819 ja 820 tonttien luovutuksessa noudatettavat yleiset säännöt.

Kaikkien yllämainittujen korttelien tontit luovutetaan vuokralle.

Vuokrankausi on enintään 60 vuotta, ja tulee sen kaikille edellä mainittujen korttelien tonteille päättyä yhtäaikaan.

Tontit annetaan vuokralle kiinteistä vuokramaksuista, ja on rahatoimikamarin asia sosialilautakunnan ehdotuksesta määrätä vuokran suuruus ja ottaa alueelle vuokralainen.

3. Puiden mittausta koskevan taksan koroittaminen.

Maistraatin vahvistama 18 päivänä syyskuuta 1920.

Edellämainittuna päivänä on Maistraatti koroittanut puiden mittausta koskevaan taksaan sisältyviä maksuja 100 % eli 4 markkaan metrisyleltä halkoja ja 3 markkaan syleltä 40 senttimetrin nalikoita.

4. Punnitus-, mittaus-, pakkaus- ja runsimismaksujen taksa.

Maistraatin vahvistama 4 päivänä lokakuuta 1920.

Edellämainittuna päivänä on Maistraatti vahvistanut seuraavan punnitus-, mittaus-, pakkaus- ja runsimismaksujen muutetun taksan:

a) Punnitusmaksu:

Karjanrehu:

1—200 kg.....	1 p. kilolta
yli 200 ".....	0.5 " "

Huonekalut, matka- ja muut muuttotavarat:

1—200 kg.....	2 " "
yli 200 ".....	1 " "

Muut tavarat:

1—200 kg.....	1 " "
yli 200 ".....	0.5 " "
Punnitustodistuksesta.....	10 " "

b) Mittausmaksu:

Vilja, herneet, suurimat tai juurikasvit hehtolilta..	10 " "
Suola, kivihiilet, kalkki hehtolilta.....	15 " "

c) Pakkausmaksu:

Laukatavara, hehtolilta.....	40 " "
------------------------------	--------

d) Runsimismaksu:

Terva, hehtolin astialta.....	50 " "
-------------------------------	--------

5. Taksa Helsingin kaupungin pika-ajureille.

Maistraatin vahvistama 4 päivänä lokakuuta 1920.

Maksu pika-ajureille ajamisesta suoritetaan alempana olevien taulujen ynnä näihin kuuluvien muistutuksien mukaan ja luetaan joko matkan tahi ajan mukaan.

Maksu matkan mukaan:

Ajosta kaupungin asemakaavaan kuuluvalla alueella.	Kuomittomat ajoneuvot		Kuomi-ajoneuvot	
	Mk.	p:ä.	Mk.	p:ä.
Ajosta paikasta toiseen 1—9, 13 ja 20 kaupunginosissa sekä niissä 10 kaupunginosan paikoissa, jotka sijaitsevat Säästöpankirannasta Hakaniementorin poikki pitkin Söörnäisten Rantatietä Ahdinkujaan vedetyn viivan eteläpuolella	5	—	6	—
Ajosta paikasta toiseen 11—12 kaupunginosissa sekä niissä 10 kaupunginosan paikoissa, jotka sijaitsevat Säästöpankirannasta Hakaniementorin poikki pitkin Söörnäisten Rantatietä Ahdinkujaan vedetyn viivan ja Söörnäisten satamaradan välillä	5	—	6	—
Ajosta paikasta toiseen 14—15 kaupunginosissa	5	—	6	—
Ajosta 1—9, 13 ja 20 kaupunginosista sekä Säästöpankirannasta Hakaniementorin poikki pitkin Söörnäisten Rantatietä Ahdinkujaan vedetyn viivan eteläpuolella olevista paikoista 10 kaupunginosassa ja päinvastoin:				
Helsingin- ja Vilhovuorenkatujen eteläpuolelle Söörnäisten satamaradan, Helsingin- ja Vilhovuorenkatujen väliselle alueelle	7	—	8	—
Eläintarhantien, L. Viertotien, Kammiokadun ja Väinölänkadun eteläpuolella oleviin paikkoihin	8	—	9	—
	7	—	8	—

	Kuomittomat ajoneuvot		Kuomi-ajoneuvot	
	Mk.	p.ä.	Mk.	p.ä.
Nordenskiöldkadun, L. Viertotien, Nimrodinkadun, Väinölänkadun, Kammiokadun, L. Viertotien ja Eläintarhantien väliselle alueelle	8	—	9	—
Ajosta Eläintarhan kautta 11 ja 12 kaupunginosista ja niistä 10 kaupunginosan paikoista jotka ovat Söörnäisten satamaraadan ja Säästöpankinrannasta Hakaniementorin poikki pitkin Söörnäisten Rantatietä Ahdinkujaan vedetyn viivan välillä, 14 ja 15 kaupunginosaan ja päinvastoin	8	—	9	—
<p>Ajosta kaupungin asemakaavan ulkopuolella sijaitseviin paikkoihin.</p> <p>Ajosta 1—9, 13 ja 20 kaupunginosista sekä Säästöpankinrannasta Hakaniementorin poikki pitkin Söörnäisten Rantatietä Ahdinkujaan vedetyn viivan eteläpuolella olevista paikoista 10 kaupunginosassa ja päinvastoin:</p>				
Kulkutauti-sairaalaan, Fredriksbergin asemalle ja Esterinkadusta Meilahdentiehen vedetyn viivan eteläpuolella oleviin paikkoihin sekä Meilahden eteläniemekkeellä oleviin Bjällbon, Toivolan, Bergvikin, Orkolinnan, Granvikin, Uutelan, Tallbon, Setran ja Laaksolan huviloihin	11	—	12	—
Muihin Meilahden niemekkeellä oleviin huviloihin, Furunäs, Ljungamo, Vårbärga, Tomtebo, Seurasaarelle sekä Meilahden läntisellä niemekkeellä oleviin Solbacka, Ekkudden, Solhem, Sommarro, Breidablick, Muisto, Aikala ja Johannesberg nimisiin huviloihin	15	—	16	—
Fredriksbergin huvilakaupunkiin ja paikkoihin jotka sijaitsevat L. Viertotien varrella Esterinkadusta Meilahdentiehen vedetyn viivan pohjoispuolella Tilkan sairaalaan asti	14	—	15	—

	Kuomittomat ajoneuvot		Kuomi-ajoneuvot	
	Mk.	p.ä.	Mk.	p.ä.
Fredriksbergin ampumaradalle ja huviloihin jotka sijaitsevat Tilkan sairaalan ja Grejus nimisen talon välillä	17	—	18	—
Grejus nimiseen taloon	19	—	20	—
Söörnäisten satamaradan pohjoispuolella, Vallilan ja Hermannin esikaupunginalueisiin Itä Viertotien varrella olevaan Lentoasemaan asti	11	—	12	—
Kumtäfteen, Toukolaan ja Pohjoispanimoon, Tilapäiseen venerisairaalaan asti	14	—	15	—
Muihin huviloihin Itä Viertotien varrella Arabiaan asti	17	—	18	—
Annebergiin ja Vanhaankaupunkiin Vantaan sillalle asti	19	—	20	—
Kunnalliskotiin	22	—	23	—
Ajosta Blekholmaan, Harakkaan, Liuskasaareen, Sirpalesaareen ja Uunisaareen on lisämaksu rannasta	1	—	1	—
Hanaholmaan, Nihtiin, Sumpariin, Korkeasaareen ja Vrakholmaan on lisämaksu rannasta	2	—	2	—
Sinivuorenmaahan on lisämaksu rannasta	3	—	3	—

Ajosta rautatielinjan itäpuolella sijaitsevista kaupungin asema-kaavan ulkopuolella olevista paikoista, rautatielinjan länsipuolella ole- viin paikkoihin tahi päinvastoin maksetaan sama ajopalkka kuin on määrätty ajosta 1—9, 13 ja 20 kaupunginosista ynnä Siltasaarelta. Siinä tapauksessa jos pika-ajuri on otettu paikasta jonne ajopalkka on 1—9, 13 ja 20 kaupunginosista ynnä Siltasaarelta korkeampi kuin määräpaikkaan, on korkeampi ajopalkka maksettava.

Ajosta 11—12 kaupunginosista sekä Söörnäisten satamaradan ja Siltasaaren väliseltä alueelta 10 kaupunginosassa, kaupungin ase- makaavan ulkopuolella rautatielinjan itäpuolella olevaan paikkaan ja päinvastoin, taikka ajosta 14—15 kaupunginosassa olevasta paikasta kaupungin asemakaavan ulkopuolella rautatielinjan länsipuolella ole- vaan paikkaan tahi päinvastoin, on ajopalkka 2 mk. vähempi kuin ajosta samoihin paikkoihin 1—9, 13 ja 20 kaupunginosista sekä Siltasaarelta olevista paikoista.

Y ö l l ä		1/2 tunt.	1 tunt.	1 1/2 tunt.	2 tunt.	2 1/2 tunt.	3 tunt.	3 1/2 tunt.	4 tunt.	4 1/2 tunt.	5 tunt.
		Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.
Kuomittomat	Keskeytyksin	18	28	42	56	70	84	98	112	126	140
ajoneuvot	Keskeytymättä	18	32	48	64	80	96	112	128	144	160
Kuomi-ajo-	Keskeytyksin	18	32	48	64	80	96	112	128	144	160
neuvot	Keskeytymättä	21	38	57	76	95	114	133	152	171	190

1:nen muist. Ajopalkka luetaan täydeltä puolelta tunnilta, vaikkakin ajo olisi kestänyt lyhemmän ajan.

2:nen muist. Ajuri ei ole velvollinen toimittamaan kyyditystä tai odottamaan pitemmän ajan kuin 5 tuntia.

Odotus:

11—15 minuuttia	5:—
1/2 tuntia	9:—
1 "	16:—
1 1/2 "	24:—
2 "	32:—
2 1/2 "	40:—
3 "	48:—
3 1/2 "	56:—
4 "	64:—
4 1/2 "	72:—
5 "	80:—

1:nen muist. Maksu ensimmäisten 15 minuutin yli menevältä odotusajalta luetaan täydeltä puolelta tunnilta, vaikka odotus onkin kestänyt lyhemmän ajan.

2:nen muist. Enintään 10 minuutin odotuksesta ei suoriteta eri maksua, mutta jos odotus menee tämän yli, suoritetaan maksu koko ajalta.

KUNNALLIS-ASETUSKOKOELMA

SISÄLLYS:

1. Kaupungin inventtaajain johtosäännön muutos.
 2. Raitiotie- ja Omnibusosakeyhtiön toimilupakirjan muuttaminen.
 3. Rakennuskonttorin varaston-osaston kirjanpitäjän johtosääntö.
 4. Taksa, jonka mukaan automobiilien katsastuksesta ja ohjaajien tutkimisesta suoritetaan.
 5. Helsingin kaupungin raitiuslautakunnan johtosääntö.
 6. Helsingin kaupungin pöytäkirjalaitoksen johtosääntö.
- L. M.*
-
-

1. Helsingin kaupungin inventtaajain johtosäännön muutos.

Kaupunginvaltuuston hyväksymä 10 päivänä marraskuuta 1920.

Edellämainittuna päivänä on kaupunginvaltuusto hyväksynyt kaupungin irtaimen omaisuuden inventtaajain johtosäännön 6 §:n 2 momentin muutettuna seuraavaksi:

Inventtaaja saa virkamatkoista laskea korvausta yhden hevosen kyydistä, toisen luokan lipusta rautatiellä tai ensimmäisen luokan laivalipusta sekä päivärahaa kaupunginvaltuuston määräyksen mukaan.

2. Kaupunginvaltuuston päätös, sisältävä Raitiotie- ja Omnibussosakeyhtiön toimilupakirjan muuttamista, 10 päivältä marraskuuta 1920.

Edellämainittuna päivänä on kaupunginvaltuusto esiteltäessä Raitiotie- ja Omnibussosakeyhtiön anomusta toimilupakirjansa muuttamisesta, päättänyt vapauttaa yhtiön sen toimilupakirjan 1 §:ssä mainitusta raitiotieverkon laajentamisvelvollisuudesta mikäli koskee viisivuotiskautta 1914—1919.

3. Rakennuskonttorin varaston-osaston kirjanpitäjän johtosääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama 10 päivänä marraskuuta 1920.

Kirjanpitäjän asettaa kaupungin yleisten töiden Hallitus varastonhoitajaa kuultuaan.

Hänen tehtävänä on:

a) varastonhoitajan antamain tarkempain ohjeiden mukaan hoitaa varasto-osaston kirjanpito;

b) katsoa, että viikkoraportit tarveaineiden kulutuksesta ajoissa saapuvat varastosta, tarkastaa ne sekä käsitellä ne asianmukaisessa järjestyksessä;

c) vastaanottaa ja muistoon merkitä kaikkien osastojen tarpeellisia tavaranoistoja varten antamat tilausliput;

d) olla apuna vuosi-inventtauksessa;

e) maksettujen laskujen johdolla pitää hankitun uuden kaluston tarkkaa luetteloa;

f) muutoin toimittaa varastonhoitajan antamat tehtävät sekä hoitajan estyneenä ollessa suorittaa hänen tehtävänsä.

4. Taksa, jonka mukaan katsastusmiehelle tuleva maksu automobiilien katsastuksesta ja ohjaajien tutkimisesta suoritetaan.

Maistraatin vahvistama 11 p:nä joulukuuta 1920.

I. Automobiilien katsastuksesta,

- a) jotka eivät aikaisemmin ole Helsingissä saaneet järjestysnumeroa..... Smk. 50: —
b) joilla jo on järjestysnumero ” 20: —
c) taksameetterien tarkastuksesta ” 25: —
Moottoripyörien tarkastuksesta suoritetaan 20 markkaa.

II. Ohjaajien tutkimisesta,

- a) jos ohjaajalla ei ole tämän kaupungin poliisilaitoksen tai muiden paikkakuntain asianomaisten viranomaisten antamaa lupakirjaa tai todistusta Smk. 50: —
b) jos hakijalla jo on sellainen todistus ” 25: —

Todistuksesta, joka oikeuttaa ajamaan moottoripyörällä, suoritetaan 25 markkaa.

Yllämainittuihin palkkioihin on luettu myöskin maksu pöytäkirjan antamisesta katsastuksesta tai kokeen suorittamista koskevista todistuksesta.

5. Helsingin kaupungin raittiuslautakunnan johtosääntö.

Uudenmaan läänin Maaherran vahvistama 16 päivänä lokakuuta 1920.

1 §.

Helsingin kaupungin raittiuslautakunnan tehtävänä on toimia raittiuden edistämiseksi sekä varsinkin nuorisoon kohdistuvalla valistustyöllä juoppouden vastustamiseksi kaupungin alueella. Samalla on lautakunnan toimenä poliisiviranomaisten ohella valvoa alkoholipitoisten aineiden valmistusta, maahantuontia, myyntiä, kuljetusta ja varastossa pitoa koskevien lakien ja asetusten noudattamista.

2 §.

Raittiuslautakunnan muodostaa viisi valtuuston vuosittain suhteellisilla vaaleilla valitsemaa jäsentä. Lautakunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan sekä varapuheenjohtajan ja ottaa avukseen sihteerin.

3 §.

Raittiuslautakunnan jäsenen tulee olla raittiuden harrastajaksi tunnettu ja tähän tehtävään sovelias, yleistä luottamusta nauttiva kunnan jäsen.

Vastoin tahtoansa älköön ketään tähän toimeen valittako.

4 §.

Jos raittiuslautakunnan toimintaa varten erityisen toimiston perustaminen osoittautuu tarpeelliseksi, on raittiuslautakunnan tehtävä esitys valtuustolle.

Tarpeen mukaan voi raittiuslautakunta tehdä valtuustolle esityksen erityisten toimeensa sopivien henkilöiden asettamisesta raittiudenvalvojina suorittamaan asiaan kuuluvia käytännöllisiä tehtäviä. Nämä raittiudenvalvojat toimivat raittiuslautakunnan johdon ja valvonnan alaisina.

5 §.

Raittiuslautakunnan jäsenille ja 4 §:ssä mainituille raittiudenvalvojille annetaan toimivaltuudeksi ote valtuuston pöytäkirjasta sekä erityinen raittiuslautakunnan ehdottama ja valtuuston hyväksymä merkki, jonka he tarvittaessa voivat näyttää.

6 §.

Raittiuslautakuntaan valittujen sekä sen alaisten raittiudenvalvojain nimet, ammatit ja osoitteet on viipymättä kirjallisesti ilmoitettava sosialiministeriölle ja poliisiviranomaisille. Uuden raittiuslautakunnan astuttua toimeensa on sen jäsenten sekä raittiuslautakunnan tahi sen toimiston osoite saatettava yleisön tietoon sillä tavalla, kuin kunnallisten ilmoitusten tiedoksi antamisesta on voimassa.

7 §.

Raittiudenvalvojan tulee ilmoittaa tietoonsa tulleet rikkomukset 1 §:ssä mainittuja lakeja ja asetuksia vastaan raittius-

lautakunnalle sekä, milloin asianhaarat niin vaativat, myöskin lähimmälle poliisiviranomaiselle.

8 §.

Raittiuslautakunnan tulee, olosuhteiden mukaan, joko itse ryhtyä tahi viranomaisille esittää ryhdyttäväksi tarpeellisiin toimenpiteisiin raittiuden edistämiseksi sekä 1 §:ssä mainittujen lakien ja asetusten noudattamisen valvomiseksi.

9 §.

Raittiuslautakunta kokoontuu itse määräämällään ajalla ja paikassa sekä tarpeen tullen puheenjohtajan kutsusta. Kokoonkutsumistavasta päättää lautakunta. Lautakunta on päätösvaltainen, kun vähintään kolme jäsentä on saapuvilla. Päätökset tehdään yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Äänten mennessä tasan voittaa se mielipide, jota puheenjohtaja on kannattanut.

10 §.

Vuosittain ennen huhtikuun 1 päivää on raittiuslautakunnan annettava valtuustolle kertomus toiminnastaan edellisenä vuotena.

11 §.

Kun poliisiviranomainen on 7 §:ssä mainitun ilmoituksen johdosta toimittanut tutkimuksen, on raittiuslautakunnalla oikeus saada ote tutkimuksessa pidetystä pöytäkirjasta.

12 §.

Poliisiviranomaisille ilmoitettuaan sekä poliisimiehen läsnäollessa on raittiuslautakunnalla ja raittiuden valvojilla sellainen kotietsintä- ja takavarikoimisoikeus, kuin alkoholipitoisten aineiden valmistuksesta, maahantuonnista, myynnistä, kuljetuksesta ja varastossa pidosta 29 p:nä toukokuuta 1917 annetun asetuksen 19 §:n 2 momentissa ja 20 §:ssä sanotaan, kuitenkin tarkasti ottaen huomioon, mitä mainitun asetuksen 19 §:n 3 momentissa kotietsinnän pitämisestä säädetään.

13 §.

Neljännessä §:ssä mainitun toimiston virkailijat sekä raittiusdenvälvojat ottaa ja erottaa raittiuslautakunta.

14 §.

Raittiuslautakunnan jäsenten palkkion määrää valtuusto. Raittiuslautakunnan kaikki menot suoritetaan kaupungin varoista, ja tulee lautakunnan ennen lokakuun 1 päivää rahatoimikamarille antaa tulo- ja menoarvioehdotuksensa seuraavaa vuotta varten.

15 §.

Raittiuslautakunnan johtosääntö on, sittenkuin se on saanut asianmukaisen vahvistuksen, saatettava yleisön tietoon sillä tavalla, kuin kunnallisten ilmoitusten tiedoksi saattamisesta on voimassa.

6. Helsingin kaupungin puhtaanapitolaitoksen johtosääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama 24 päivänä marraskuuta 1920.

1 §.

Helsingin kaupungin puhtaanapitolaitoksen tehtävänä on puhtaanapitohallituksen valvonnan alaisena hoitaa kaikkea kaupungin velvollisuutena olevaa puhtaanapitoa sekä puhtaanapitoa varten tarpeellisia työkaluja ja tarveaineita samoin kuin pitää huoli laitokselle tulevain maksujen ja muiden saamisten veloituksesta.

2 §.

Puhtaanapitolaitoksen vakinaisena henkilökuntana ovat johtaja, tarkastaja, varastonhoitaja ja tarpeellinen määrä kirjanpitäjiä.

Johtajan valitsee kaupunginvaltuusto, sen jälkeen kuin virka on puhtaanapitohallituksen toimesta ollut kolmenkymmenen päivän kuluessa mainitulta hallitukselta haettavana ja se on antanut lausunnon hakijoista.

Tarkastajan ja varastonhoitajan ottaa puhtaanapitohallitus julistettuaan virat kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettaviksi ja johtajan annettua lausunnon hakijoista.

Kirjanpitäjät sekä muun palvelus- ja työhenkilökunnan ottaa johtaja.

3 §.

Johtaja on puhtaanapitolaitoksen esimies ja samalla sen konttorin päällikkö, hänen velvollisuutensa on:

a) pitää lähimpänä viranomaisena silmällä puhtaanapito-toimintaa sekä katsoa, että puhtaanapidosta annettuja määräyksiä ja taksoja noudatetaan;

b) johtaa ja valvoo puhtaanapitolaitoksen konttorin tehtäviä;

c) esitellä asiat puhtaanapitohallitukselle;

d) laatia ehdotuksia puhtaanapidon laajentamiseksi,

e) huolehtia puhtaanapitolaitoksen rakennusten ja laitteiden pitämisestä asianmukaisessa kunnossa;

f) ostaa työkalut ja tarveaineet sekä ehdottaa hallitukselle, mistä tarvikkeista on pyydettävä hankintatarjouksia;

g) tarkastaa ja hyväksyä päivätyö- ja urakkalistat sekä saapuneet laskut;

h) vuosittain ennen syyskuun loppua antaa hallitukselle ehdotus kustannusarvioineen seuraavana vuonna tarpeellisten töiden teettämisestä:

i) tehdä hallitukselle aloitteita ja esityksiä toimialaansa kuuluvista asioista;

j) vuosittain ennen toukokuun 15 päivää antaa kertomus laitoksen edellisen vuoden hallinnosta ja toiminnasta; sekä

k) muutoin suorittaa hallituksen hänelle antamat tehtävät.

4 §.

Tarkastajan tulee olla johtajan apuna hänen toiminnassaan, ja on hänen velvollisuutenaan erityisesti:

a) valvoo ulkotöitä, työkalujen valmistusta ja hoitoa sekä laitteiden ja kaatopaikkain kunnossapitoa;

b) huolehtia kaupungista koottujen jätteiden talteenotosta, myynnistä ja poistamisesta;

c) laatia päivätyölistat ja suorittaa muut laitoksen hoitoon kuuluvat laskelmat;

d) avustaa laitokselle saapuneiden laskujen ja työlistain tarkastamista;

e) johtajan estyneenä ollessa hoitaa hänen tehtävänsä; sekä

f) muutoin suorittaa hallituksen tai johtajan hänelle antamat tehtävät.

5 §.

Varastonhoitajan velvollisuutena on:

a) hoitaa puhtaanapitolaitoksen työkaluja ja tarveaineita;

b) pitää kirjanpitäjille ja rakennuskonttorin tilivirastolle tarpeellisia varastoluetteloja; sekä

c) muutoin suorittaa hallituksen tai johtajan hänelle antamat tehtävät.

6 §.

Kirjanpitäjän tehtävänä on:

a) hoitaa puhtaanapitolaitoksen diaareja ja luetteloja sekä kirjaan panna laitoksen työkalut ja tarveaineet;

b) laatia kaupungin puhtaana pidettäviä katualoja ja kiinteistöjä esittävät taulut;

c) yhdistellä tiedot eri piireissä toimivain työntekijäin luvusta sekä kunkin piirin puhtaanapitokustannuksista ja tarveainekulutuksesta;

d) laskea puhtaanapitolaitokselle tulevain maksujen määrät;

e) kirjoittaa veloitusaliput ja laskut; sekä

f) muutoin suorittaa johtajan heille antamat tehtävät.

7 §.

Puhtaanapitolaitoksen tilit hoitaa rakennuskonttorin tilivirasto.

Puhtaanapitolaitoksen kassavirastona on rahatoimikonttori.

KUNNALLIS-ASETUSKOKOELMA

SISÄLLYS:

1. Taksa, jonka mukaan maksut oikeudesta kaupungin maan erilleen aitaamiseen rakennusyrityksiä varten kannetaan.
 2. Taksa niiden maksujen laskemiseksi, joiden säädetyn toimituskirjain lunastuksen lisäksi rakennusjärjestyksen mukaan kannetaan Helsingin kaupungin rakennustarkastukseen kuuluvista toimituksista.
 3. Tori- ja kauppahallivalvojan johtosääntö.
 4. Revisionikonttorille annetun johtosäännön muutos.
 5. Helsingin kaupungin kassa- ja tililaitoksen johtosäännön muutos.
 6. Purkausta satamaradalla olevasta rautatievaunusta koskevan päätöksen peruuttaminen.
 7. Kaupungin rantasilloilla ja satama-alueilla olevain paikkain vuokraamisessa noudatettavaksi vahvistettujen sääntöjen muutos.
 8. Helsingin kaupungin kirjaston ohjesääntö.
 9. Helsingin kaupungin teknillisten laitosten hallituksen ohjesääntö.
 10. Helsingin kaupungin työnvälitystoimiston ohjesääntö.
 11. Helsingin kaupungin oikeusaputoimiston ohjesääntö.
 12. Helsingin kaupungin museon ohjesääntö.
 13. Helsingin kaupungin palkkalautakunnan johtosääntö.
 14. Helsingin kaupungin musiikkilautakunnan johtosääntö.
 15. Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen 123 §:n muutos.
-
-

1. Taksa, jonka mukaan maksut oikeudesta kaupungin maan erilleen aitaamiseen rakennusyrityksiä varten kannetaan.

Kaupunginvaltuuston vahvistama 27 päivänä lokakuuta 1920.

Oikeudesta rakennusyritystä varten lauta-aidalla taikka telieillä aidata erilleen kaupungin maata suoritetaan kultakin vii-

kolta maksua vähintään viisi (5) ja enintään viisikymmentä (50) penniä neliömetriltä käytettyä aluetta.

Vähin maksu on viisikymmentä (50) markkaa.

Muist. Luvan myöntäminen kaupungin maan käyttämiseen tässä mainittuun tarkoitukseen on voimassa olevain säännösten mukaan Maistraatin sekä puheenalaisten maksujen veloitus ja kannanta rahatoimikamarin asia.

2. Taksa niiden maksujen laskemiseksi, joiden säädetyn toimituskirjain lunastuksen lisäksi rakennusjärjestyksen mukaan kannetaan Helsingin kaupungin rakennustarkastukseen kuuluvista toimituksista.

Sisäasiainministeriön vahvistama 18 päivänä tammikuuta 1921.

1:ksi) uutis-, lisä- ja korotusrakennuksesta maksetaan:

a) uutis- ja lisärakennuksista viisitoista (15) penniä kuutio-
metriltä rakennuksen kuutiosisällyksestä, luettuna kellarin lat-
tiasta, ja, missä kellaria ei ole, alimman kerroksen lattiasta ylim-
män kerroksen ylimpään parrukertaan, sekä

b) korotusrakennuksesta sama maksu kuin uutisrakennuk-
sesta, luettuna korotetun osan alareunasta ylimmän kerroksen
ylimpään parrukertaan.

Vähin maksu on neljäsata (400) markkaa.

2:ksi) tulisijan rakenne- ja julkisivun muutoksesta:

a) tulisijanmuutoksesta viisikolmatta (25) markkaa kultakin
muutetulta tulisijalta, sekä

b) rakennus-, rakenne- ja julkisivumuutoksesta viisitoista
(15) markkaa jokaiselta huoneelta, jossa muutos tehdään, kui-
tenkin niin että, jos muutos koskee väliseinää tahi parrukertaa,
ainoastaan toinen muutoksen koskettamista tilavuuksista ote-
taan lukuun.

Vähin maksu on sataviisikymmentä (150) markkaa.

3:ksi) muutosrakennuksesta, joka aikaansaa oleellisen muu-
toksen rakennuksen pääosiin tahi sen käyttämiseen, suoritetaan

maksua 1) kohdan sekä pienemmistä muutosrakennuksista 2) kohdan mukaan.

4:ksi) tonttirajan ulkopuolelle kadulle tahi yleiselle paikalle päin tehdystä ulokkeesta, niinkuin umpinaisesta parvekkeesta, erkkeristä y. m., kattoja, kordonkiliistat luvusta eroitettuna, maksetaan kerta kaikkiaan sata (100) markkaa neliömetriltä ulokkeen pohjapintaa kultakin kerrokselta.

Rakennustarkastuskonttorin veloittamista maksuista on asianmukaisesti kirjoitetut maksuliput neljäntoista päivän kuluessa kustakin toimituksesta sekä mikäli 4 kohdassa mainittua maksua koskee, neljäntoista päivän kuluessa rakennusyrietyksen lopullisen katselmuksen toimittamisesta Rahatoimikonttoriin annettava kannettaviksi ja perittäviksi. Kuukauden kuluttua toimituspäivästä saa maksun suorittaa kahden sen jälkeisen viikon kuluessa kunakin arkipäivänä niinä aikoina, jolloin kaupunginkassa pidetään yleisölle avoinna.

Valituksen tämän taksan mukaan suoritettaviksi pannuista maksuista saa asiallinen tehdä Maistraatille.

Jos piirustusten vahvistamista tarkoittava hakemus lopullisesti evätään, saa hakija rakennustarkastajalle asiasta ilmoitetuun, periä takaisin kaksi kolmasosa suorittamistaan maksuista.

3. Tori- ja kauppahallivalvojan johtosääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama 26 päivänä tammikuuta 1921.

1 §.

Tori- ja kauppahallivalvojan viran täyttää rahatoimikamari. Viranpitäjän ei ole lupa pitää muuta virkaa rahatoimikamarin ja palkkalautakunnan luvatta.

2 §.

Tori- ja kauppahallivalvojan velvollisuutena on:

1) tarkoin valvoa kauppaa kaupungin kauppahalleissa, toreilla ja muilla yleisillä paikoilla sekä katsoa, että siinä noudatetaan

sekä yleisiä määräyksiä ja asetuksia että kaupunginvaltuuston ja rahatoimikamarin tekemiä päätöksiä;

2) seurata elintarvekauppaa yleensä, tehdä siihen nähden aloitteita sekä toimia yhdessä terveydenhoitolautakunnan virkailijain kanssa lautakunnan antamain ohjeiden mukaisesti, sikäli kuin on kysymys mainitun kaupan terveysthoidollisesta puolesta;

3) rahatoimikamarille esitellä kaupungin kauppahalleissa, toreilla ja yleisillä paikoilla harjoitettavaa kauppaa koskevat asiat sekä laatia tästä johtuvat kirjelmät;

4) pitää myönnettyjen kauppaoikeuksien tarkkoja luetteloja;

5) valvoa, että kauppahallien kaitsijat sekä muu halli- ja torikaupan palveluskunta kunnollisesti hoitavat tehtävänsä;

6) rahatoimikamarin määrääminä aikoina olla yleisön tavattavana, sekä

7) muutoin antaa sitä virka-apua, jota rahatoimikamarin puheenjohtaja tai sihteerit häneltä pyytävät.

3 §.

Tori- ja kauppahallivalvoja on muutoin kaupunginvaltuuston vahvistaman, kunnallisten viranpitäjien palvelusehtoja koskevan säännön määräysten alainen.

4. Revisionikonttorille annetun johtosäännön muutos.

Kaupunginvaltuuston vahvistama 9 päivänä helmikuuta 1921.

Edellä mainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto vahvistanut revisionikonttorille joulukuun 17 päivänä 1918 annetun johtosäännön 10 §:n muutettuna seuraavaksi:

Virkamatkoista saavat revisionikonttorin virkamiehet laskea korvausta yhden hevosen kyydistä, toisen luokan rautatielipusta tai ensimmäisen luokan laivalipusta sekä päivärahaa kaupunginvaltuuston määräyksen mukaan.

5. Helsingin kaupungin kassa- ja tililaitoksen johtosäännön muutos.

Kaupunginvaltuuston vahvistama 9 päivänä helmikuuta 1921.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto vahvistanut seuraavan lisäyksen joulukuun 17 päivänä 1918 vahvistamansa Helsingin kaupungin kassa- ja tililaitoksen johtosäännön 10 §:ään:

Kaupungin tilivirastoihin itsenäisin maksumääräysoikeuksin, mutta ilman omaa kassavirastoa kuuluvat: — — — — —

Rakennuskonttorin tilivirasto, joka sen ohessa on puhtaana-pitohallituksen ja puhtaanapitolaitoksen tilivirasto.

6. Purkausta satamaradalla olevasta rautatievaunusta koskevan päätöksen peruuttaminen.

Maistraatti on helmikuun 12 päivänä 1921 peruuttanut 11 päivänä marraskuuta 1905 kuuluttamansa päätöksen siitä, ett'ei purkausta satamaradalla olevasta rautatievaunusta saa toimittaa muulla tavoin kuin välittömästi ajoneuvoon.

7. Kaupungin rantasilloilla ja satama-alueilla olevain paikkain vuokraamisessa noudatettavaksi vahvistettujen sääntöjen muutos.

Kaupunginvaltuuston vahvistama 9 päivänä maaliskuuta 1921.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto hyväksynyt marraskuun 25 päivänä 1913 kaupungin rantasilloilla ja satama-alueilla olevain paikkain vuokraamisessa noudatettavaksi vahvistamainsa sääntöjen 3 §:n muutettuna seuraavaksi:

Satamakonttori on velvollinen kuukausittain rahatoimikamariin lähettämään paikanhaltijain ynnä niiden vuokramääräin luettelon, jotka on satamakonttorin toimesta peritty sekä rahatoimikonttoriin toimitettu.

8. Helsingin kaupungin kirjaston ohjesääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama 13 päivänä huhtikuuta 1921.

1 §.

Helsingin kaupungin kirjastolla, johon kuuluu pääkirjasto sekä haarakirjastoja ja lukusaleja, on tarkoituksena tarjota kaupungin asukkaille tilaisuutta hyödylliseen ja sivistävään lukemiseen.

2 §.

Ylinnä johtaa kirjastoa välittömästi kaupunginvaltuuston alainen johtokunta, jonka velvollisuutena on:

a) valvoa kirjaston hoitoa ja antaa siitä kirjastonhoitajalle tarkempia ohjeita;

b) antaa määräykset ja järjestysohjeet, joita yleisön on noudatettava kirjastossa, säännöt, joita on noudatettava lainauksessa, sekä sakkoja, hukkuneen kirjallisuuden korvaamista, luetelujen myyntiä ja muita kirjastoliikkeen yhteydessä olevia seikkoja koskevat määräykset;

c) meno- ja tulosääntöehdotuksen laadintaan, kannantavain säilytykseen, tilitykseen ja kirjanpitoon, laskujen hyväksymiseen ja kirjaanpanoon sekä muun irtaimiston kuin kirjallisuusvaraston inventtaukseen samoin kuin kiinteistö- ja kalustoluetteloiden laadintaan nähden noudattaa Helsingin kaupungin kassa- ja tililaitosjohtosäännön määräyksiä;

d) valvoa, että kirjallisuusvaraston inventtaus toimitetaan 11 §:ssä säädetyllä tavalla; sekä

e) ennen huhtikuun loppua kaupunginvaltuustolle antaa kertomus siihen liittyvine tilastotietoineen kirjaston edellisen vuoden aikaisesta tilasta ja toiminnasta.

3 §.

Johtokuntaan kuuluu viisi jäsentä, jotka kaupunginvaltuusto valitsee kalenterivuodeksi kerrallaan.

Johtokunta valitsee vuosittain keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jolleivät nämä vaalit ole yksimielisiä,

set, valitaan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja yhdellä kertaa suhteellisella vaalilla, jossa sovelletaan samaa menettely kuin kaupunginvaltuutettujen vaalissa.

Johtokunnan jäsenet saavat palkkiota kaupunginvaltuuston vahvistaman määrän.

4 §.

Johtokunta kokoontuu puheenjohtajan tai, hänen ollessa estyneenä, varapuheenjohtajan kutsusta. Sekä puheenjohtajan että varapuheenjohtajan ollessa estyneinä kokouksessa olemasta, valitaan tilapäinen puheenjohtaja.

Johtokunta on päätösvaltainen, kun vähintään kolme jäsentä on saapuvilla ja ottaa osaa päätökseen.

Päätös tehdään yksinkertaisella ääntenenemmistöllä; äänen käydessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni, paitsi puheenjohtajan vaalissa, jonka ratkaisee arpa.

5 §.

Johtokunnan kokouksissa tehdään pöytäkirja, jossa on mainittava läsnäolevat jäsenet, käsitellyt asiat ja tehdyt päätökset, viimeksi mainitut lyhyin perusteluin, kun johtokunta sen katsoo tarpeelliseksi. Jos päätös tehdään äänestämällä, on jäsenellä oikeus saada eroava mielipiteensä lyhyesti pöytäkirjaan merkityksi.

Johtokunnan lähtevät kirjelmät allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa kirjastonhoitaja johtokunnan sihteerinä.

6 §.

Kirjaston palveluksessa on kirjastonhoitaja, avustava kirjastonhoitaja sekä tarpeellinen määrä haarakirjastonhoitajia, vakinaisia ja ylimääräisiä amanuensseja ynnä vahtimestareja.

Kirjastonhoitajan valitsee kaupunginvaltuusto viran oltua johtokunnan toimesta kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettavana ja sen annettua lausunnon hakijoista.

Muut vakinaiset viranpitäjät, vahtimestareja lukuunottamatta, ottaa johtokunta virkain oltua johtokunnan toimesta kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettavina ja kirjastonhoitajan annettua lausunnon hakijoista.

Ylimääräiset amanuenssit ja vahtimestarit ottaa kirjastonhoitaja.

7 §.

Kirjastonhoitajan velvollisuutena on:

- a) lähinnä johtaa kirjastoa sekä valvoa sen työtä ja järjestystä;
- b) toimia johtokunnan sihteerinä;
- c) johtokunnan valvonnan alaisena hoitaa kirjaston taloutta sekä pitää silmällä kirjaston rakennuksia;
- d) vastata kirjaston kirjallisuusvaraston ja muun omaisuuden hoidosta;
- e) johtokunnan valvonnan alaisena hankkia kirjallisuutta kirjastoon;
- f) kirjaston henkilökunnan avulla laatia kirjallisuusvaraston luettelot;
- g) huolehtia kirjallisuuden sidottamisesta; sekä
- h) muutoin noudattaa johtokunnan antamia määräyksiä.

8 §.

Avustavan kirjastonhoitajan asiana on:

- a) johtokunnan tarkempien ohjeiden mukaan avustaa kirjastonhoitajaa hänen työssään;
- b) valvoa haarakirjastojen toimintaa ja ottaa siihen osaa;
- c) suorittaa toisella kotimaisella kielellä ilmestyneen kirjallisuuden luetteloiminen; sekä
- d) kirjastonhoitajan ollessa laillisesti estyneenä hoitaa hänenkin tehtävänsä.

9 §.

Pääkirjaston lainausosastot pidetään yleisölle avoinna vähintään viisi, sen lukusalit vähintään neljä sekä haarakirjastot ja niiden lukusalit vähintään kaksi tuntia päivittäin.

Johtokunnan harkinnan mukaan saatakoon lainausta jonkin verran supistaa sunnuntaisin ja pyhäpäivin sekä pyhäpäivän edellisenä päivänä samoin kuin kesäkuun 1 ja syyskuun 1 päivän välisenä aikana.

Inventtauksen kestäessä on kirjaston lainausliike kokonaan seisauksissa.

10 §.

Sanoma- ja aikakauslehdet, jotka ovat tarpeellisen ajan olleet lukusaleissa käytettävänä, kootaan vähitellen, ja tulee johtokunnan määrätä, mitkä niistä on sidottava ja kirjastoon liitettävä sekä mitkä myytävät hylkypaperina.

11 §.

Joka viides vuosi kesäkuussa sekä kirjastonhoitajan vaihtuessa toimitetaan kirjaston kirjallisuusvaraston inventtaus. Haarakirjastonhoitajan vaihtuessa voidaan inventtaus, jos johtokunta sen katsoo tarpeelliseksi, toimittaa haarakirjastossakin.

Inventtaajain, jotka Kaupunginvaltuusto valitsee, tulee kirjallisuusluetteloista poistaa hukkunut kirjallisuus sekä työnsä suoritettuaan valtuustolle antaa kertomus inventtauksesta ja siinä esittää ne kirjaston hoitoa ja toimintaa koskevat muistutukset ja ehdotukset, joita inventtaus ehkä on aiheuttanut.

12 §.

Kirjaston kassa- ja tilivirastona on rahatoimikonttori.

9. Helsingin kaupungin teknillisten laitosten hallituksen ohjesääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama 13 päivänä huhtikuuta 1921.

1 §.

Helsingin kaupungin teknillisten laitosten hallitus, joka on välittömästi kaupunginvaltuuston alainen, hoitaa kaupungin vesijohto-, kaasu- ja sähkölaitoksen ynnä niihin kuuluvain laitteiden sekä näiden laitosten kassavirastojen hallintoa.

2 §.

Hallituksen velvollisuutena on erityisesti:

a) rahatoimikamarin ohjeiden mukaisesti järjestää kaupungin katujen, rantasiltain ja yleisten paikkain valaistus sekä valvoa sitä, jota paitsi hallituksen on kamarille tehtävä esityksiä siihen tarpeellisista muutoksista ja parannuksista;

b) pitää silmällä kaupungissa sijaitsevia, mutta kaupungille kuulumattomia valaistus- ja voimajohtoja sekä valvoa sellaisista johdoista voimassa olevain määräysten noudattamista;

c) vuosittain yksissä neuvoin kaupungin yleisten töiden hallituksen kanssa laatia kaupungin katuverkkoa koskevain töiden ohjelma;

d) pyynnöstä antaa kaupungin viranomaisille lausuntoja ja tietoja toimintansa yhteydessä olevista asioista;

e) kaupungin teknillisten laitosten virkain täyttämässä noudattaa mitä siitä on mainittujen laitosten johtosäännöissä määrätty;

f) antaa toimiohjeet kaupungin teknillisten laitosten toimitusjohtajille ja viranpitäjille;

g) meno- ja tulosäntöehdotuksen laadintaan, kannantavara-
rain säilytykseen, tilitykseen ja kirjanpitoon, laskujen hyväksymiseen ja kirjaanpanoon, inventtaukseen samoin kuin kiinteistö- ja kalustoluetteloiden laadintaan nähden valvoa sekä Helsingin kaupungin kassa- ja tililaitosjohtosäännössä että eri teknillisten laitosten kassavirastoille vahvistetuissa johtosäännöissä olevien määräysten noudattamista; niin myös

h) vuosittain ennen huhtikuun 15 päivää kaupunginvaltuustolle antaa kertomukset omasta ja teknillisten laitosten edellisen vuoden aikaisesta toiminnasta.

3 §.

Hallitukseen kuuluu viisi jäsentä, jotka kaupunginvaltuusto valitsee kalenterivuodeksi kerrallaan. Jollei kukaan jäsenistä ole samalla rahatoimikamarin jäsen, on kamarilla oikeus hallituksen kokouksiin määrätä edustajakseen yksi jäsenensä, joka on oikeutettu ottamaan osaa keskusteluihin, mutta ei päätöksiin.

Jos jäsen eroaa ennen toimikauden päättymistä, tulee hallituksen siitä ilmoittaa kaupunginvaltuustolle uuden jäsenen valitsemiseksi siksi ajaksi, mikä eronneella on jäljellä.

Hallituksen jäsenet saavat palkkiota kaupunginvaltuuston vahvistaman määrän.

Hallitusta avustavat sen ottama sihteeri sekä tarpeelliset apulaiset, jotka niinkään hallitus ottaa.

4 §.

Hallituksen jäsenistä valitsee kaupunginvaltuusto vaalilaisuudessa yhden hallituksen puheenjohtajaksi ja toisen sen varapuheenjohtajaksi vuodeksi kerrallaan.

5 §.

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai, hänen ollessa estyneenä, varapuheenjohtajan kutsusta. Sekä puheenjohtajan että varapuheenjohtajan ollessa estyneinä kokouksessa saapuvilla olemasta valitaan tilapäinen puheenjohtaja.

Hallitus on päätösvaltainen, kun vähintään kolme jäsentä on saapuvilla ja ottaa osaa päätökseen.

Päätös tehdään yksinkertaisella ääntenenemmistöllä; äänten käydessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni.

6 §.

Esittelijöinä hallituksen kokouksissa toimivat teknillisten laitosten toimitusjohtajat, kukin laitoksensa puolesta.

Esittelijäin tulee hyvissä ajoin ennen kutakin kokousta puheenjohtajalle antaa esiintyvän asiain luettelo.

7 §.

Hallituksen kokouksissa tekee sihteeri pöytäkirjan, jossa on mainittava läsnäolevat jäsenet, käsitellyt asiat ja tehdyt päätökset, viimeksi mainitut lyhyin perusteluin, kun hallitus sen katsoo tarpeelliseksi. Jos päätös tehdään äänestämällä, on jäsenellä oikeus saada eroava mielipiteensä lyhyesti pöytäkirjaan merkityksi.

Hallituksen lähtevät kirjelmät allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa sihteeri.

Teknillisten laitosten puolesta tehtävät välikirjat ja sitoumukset allekirjoittaa asianomaisen laitoksen puolesta toimitusjohtaja tai, hänen ollessa estyneenä, laitoksen apulaisjohtaja ja varmentaa hallituksen siihen valtuuttama virkamies.

8 §.

Kaasun lämpöarvoa, veden, kaasun ja sähkövirran kulutus- taksoja sekä johtojen liittämisesssä noudatettavia sääntöjä ja ehtoja koskevista asioista tulee hallituksen tehdä ehdotuksia rahatoimikamarille, joka oman lausuntonsa keralla antaa ehdotukset kaupunginvaltuuston tutkittaviksi ja vahvistettaviksi.

9 §.

Toimeenpantavasta vesi-, kaasu- tai sähköjohtoverkon laajentamisesta, uusimisesta tai täydentämisestä tulee hallituksen ilmoittaa kaupungin yleisten töiden hallitukselle, jonka on, ellei muusta menettelytavasta ole sovittu, rakennuskonttorin toimesta korvausta vastaan teetettävä kaikki tämän johdosta katuver- kossa tarpeellisiksi käyvät työt.

10 §.

Hallituksella on valta myöntää sopiville henkilöille ja liikkeille oikeus suorittaa johtotöitä, niille antaa johtosääntöjä ja töiden suorittamisessa tarpeellisia ohjeita ja määräyksiä sekä, kun tarpeelliseksi katsoo, peruuttaa semmoinen myönnetty oikeus.

11 §.

Hallituksen kassa- ja tilivirastona on sähkölaitoksen kassa- virasto.

10. Helsingin kaupungin työnvälitystoimiston ohjesääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama 13 päivänä huhtikuuta 1921.

1 §.

Helsingin kaupungin työnvälitystoimiston tehtävänä on välittää työnhakijoille sopivaa työtä ja työnantajille tarpeellista työvoimaa.

Niin kauan kuin työnvälitystoimisto on Uudenmaan läänin piirityönvälityslaitoksena, on toimiston noudatettava mitä semmoisesta laitoksesta on erityisesti säädetty.

Työnvälitystoimiston toiminta kohdistuu kaikkiin ammatteihin ja molempiin sukupuoliin, ja on toimistossa tätä varten tarpeelliset osastot.

2 §.

Ylinnä johtaa työnvälitystoimistoa välittömästi kaupunginvaltuuston alainen johtokunta, jonka velvollisuutena on:

1) valvoa että toimisto toimii voimassa olevain asetusten ja ohjesääntönsä, kaupunginvaltuuston päätösten ja sosialihallituksen työnvälitysosaston antamain ohjeiden mukaisesti;

2) tarpeen vaatiessa sosialihallituksen työnvälitysosastolle ja kaupungin viranomaisille tehdä esityksiä toimenpiteistä työttömyyden ja sen seurausten lieventämiseksi tällä paikkakunnalla ja erittäinkin asettua yhteistoimintaan paikkakunnan muiden työttömyyden vastustamiseksi toimivien liittymäin ja laitosten kanssa;

3) vahvistaa toimiston järjestyssäännöt ja työjärjestys;

4) määrätä toimiston aukioloaika;

5) meno- ja tulosääntöehdotuksen laadintaan, laskujen hyväksymiseen ja kirjanpanoon, inventtaukseen sekä kalustoluetteloiden laadintaan nähden noudattaa Helsingin kaupungin kassa- ja tililaitosjohtosäännön määräyksiä; samoin kuin

6) vuosittain ennen huhtikuun loppua kaupunginvaltuutolle antaa kertomus toimiston edellisen kalenterivuoden aikaisesta toiminnasta.

3 §.

Johtokuntaan kuuluu viisi jäsentä, jotka kaupunginvaltuusto valitsee kalenterivuodeksi kerrallaan.

Johtokunta valitsee vuosittain keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jolleivät nämä vaalit ole yksimieliset, valitaan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja yhdellä kertaa suhteellisella vaalilla, jossa sovelletaan samaa menettelyä kuin kaupunginvaltuutettujen vaalissa.

Johtokunnan jäsenet saavat palkkiota kaupunginvaltuuston vahvistaman määrän.

4 §.

Johtokunta kokoontuu puheenjohtajan tai, hänen ollessa estyneenä, varapuheenjohtajan kutsusta. Sekä puheenjohtajan että varapuheenjohtajan ollessa estyneinä kokouksessa saapuvilla olemasta valitaan tilapäinen puheenjohtaja.

Johtokunta on päätösvaltainen, kun vähintään kolme jäsentä on saapuvilla ja ottaa osaa päätökseen.

Päätös tehdään yksinkertaisella ääntenenemmistöllä; äänen käydessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni, paitsi puheenjohtajan vaalissa, jonka ratkaisee arpa.

5 §.

Johtokunnan kokouksissa tehdään pöytäkirja, jossa on mainittava läsnäolevat jäsenet, käsitellyt asiat ja tehdyt päätökset, viimeksi mainitut lyhyin perusteluin, kun johtokunta sen katsoo tarpeelliseksi. Jos päätös tehdään äänestämällä, on jäsenellä oikeus saada eroava mielipiteensä lyhyesti pöytäkirjaan merkityksi.

Johtokunnan lähtevät kirjelmät allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa työvälistystoimiston johtaja johtokunnan sihteerinä.

6 §.

Työvälistystoimiston palveluksessa on toimistonjohtaja sekä tarpeellinen määrä osastonjohtajia, vakinaisia ja ylimääräisiä apulaisia ynnä vahtimestareja.

Toimistonjohtajan valitsee kaupunginvaltuusto, sen jälkeen kuin virka on johtokunnan toimesta ollut kolmenkymmenen päi-

vän kuluessa siltä haettavana ja se on antanut lausunnon hakijoista.

Osastonjohtaja ja vakinaiset apulaiset ottaa johtokunta toimistonjohtajaa kuultuaan.

Ylimääräiset apulaiset ja vahtimestarit ottaa toimistonjohtaja.

Toimistonjohtajan velvollisuutena on:

- 1) johtaa ja jakaa työnvälitystoimiston työt;
- 2) osastonjohtajain avustamana hoitaa toimiston kirjeenvaihto välitysasioissa;
- 3) hoitaa toimiston talous ja kirjanpito;
- 4) toimia toimiston johtokunnan sihteerinä;
- 5) seurata kaupungin ja sen ympäristön työmarkkinoita, antaa siitä tietoja työnhakijoille ja työnantajille sekä tarpeen vaatiessa tehdä siitä ilmoituksia sosialihallituksen työnvälitysosastolle ynnä toimiston johtokunnalle ja muille kunnan viranomaisille;
- 6) valvoa, että toimiston välitystoiminnassa syntynyt tilastoaineisto sekä korttiluettelo pidetään asianmukaisessa kunnossa;
- 7) sosialihallituksen työnvälitysosastolle antaa kuukausiraportit ja vaaditut tiedot työnvälityksestä;
- 8) vuosittain ennen huhtikuun 15 päivää laatia ehdotus kertomukseksi toimiston edellisen vuoden aikaisesta toiminnasta;
- 9) vuosittain syyskuun alkupuoliskolla laatia ja johtokunnalle antaa ehdotus toimiston seuraavan vuoden menosäännöksi; samoin kuin
- 10) muutoin noudattaa työnvälityksestä voimassa olevia asetuksia ja säännöksiä sekä johtokunnan antamia määräyksiä.

8 §.

Osastonjohtajain ja apulaisten tulee noudattaa työnvälityksestä voimassa olevia asetuksia ja säännöksiä sekä toimistonjohtajan antamia määräyksiä ja ohjeita.

9 §.

Työnvälitystoimiston tulee sekä työnantajilta että työnhakijoilta hankkia vahvistettujen kaavakkeiden täyttämiseen tarpeelliset tiedot.

Toimiston osoittaa työtä työnantajain ja työnhakijain toivomusten mukaisesti, etusijassa kuitenkin Helsingin kaupungissa asuville, työnpuutteen johdosta työttömille henkilöille ja näistä etupäässä niille, joilla on perhe elätettävänä.

Välittäessään työtä tämän kaupungin ulkopuolella sijaitsevalle paikkakunnalle tulee toimiston katsoa, että työnantajan ja työnhakijan välillä tehdään sopimus työnehdoista ja matkakulujen korvauksesta, ja on semmoinen sopimus merkittävä kirjoihin.

10 §.

Välitys on maksuton sekä työnantajalle että työnhakijalle.

11 §.

Työriidan aikaansaama työnseisaus ei aiheuta muutosta työnvälitystoimiston toimintaan. Kuitenkin tulee toimiston hankkia tarkat tiedot riidan laadusta ja laajuudesta sekä siitä antaa ilmoituksia työnvälitystä pyytävälle henkilölle.

12 §.

Jos työnhakija ei ole työnvälitystoimiston välityksellä saanut työtä, tulee toimiston pyynnöstä antaa hänelle siitä todistus.

13 §.

Työnvälitystoimiston toimintaa koskevat kantelut voidaan, kirjallisesti laadittuina, antaa johtokunnan puheenjohtajalle, jonka tulee ne esitellä johtokunnalle tarpeellista toimenpidettä varten.

14 §.

Työnvälitystoimiston kassa- ja tilivirasto on rahatoimikonttori.

11. Helsingin kaupungin oikeusaputoimiston ohjesääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama 13 päivänä huhtikuuta 1921.

1 §.

Helsingin kaupungin oikeusaputoimiston tehtävänä on maksutta antaa apua oikeusasioissa niille kaupungin henki- tai kirkonkirjoissa oleville vähävaraisille henkilöille, jotka itse sitä suullisesti pyytävät.

Oikeusaputoimisto on niinkään velvollinen antamaan virka-apua muille samanlaatuisille sekä koti- että ulkomaisille laitoksille.

2 §.

Oikeusaputoimiston toimintaa hoitavat oikeusavustaja niminen johtaja sekä oikeusavustajan apulainen.

3 §.

Oikeusaputoimistoa pitää silmällä välittömästi kaupunginvaltuuston alainen johtokunta, jonka velvollisuutena on:

a) antaa toimistolle ne tarkemmat määräykset, joita saattaa olla tarpeen tämän ohjesäännön määräysten lisäksi, sekä asianhaaran vaatiessa toimistolle tarpeellisia neuvoja ja tarpeellista apua;

b) käsitellä toimiston toimintaa koskevat kantelut;

c) vahvistaa toimiston tilastokaavakkeet;

d) määrätä toimiston aukioloajat sekä miten niistä on ilmoitettava; samoin kuin

e) meno- ja tulosääntöehdotuksen laadintaan, inventtaukseen sekä kalustoluetteloiden laadintaan nähden noudattaa Helsingin kaupungin kassa- ja tililaitosjohtosäännön määräyksiä.

4 §.

Johtokuntaan kuuluu viisi jäsentä, jotka kaupunginvaltuusto valitsee kalenterivuodeksi kerrallaan.

Johtokunta valitsee vuosittain keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jolleivät nämä vaalit ole yksimieliset, valitaan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja yhdellä kertaa suh-

teellisella vaalilla, jossa sovelletaan samaa menettelyä kuin kaupunginvaltuutettujen vaalissa.

Johtokunnan jäsenet saavat palkkiota kaupunginvaltuuston vahvistaman määrän.

5 §.

Johtokunta kokoontuu puheenjohtajan tai, hänen ollessa estyneenä, varapuheenjohtajan kutsusta. Sekä puheenjohtajan että varapuheenjohtajan ollessa estyneenä kokouksessa saapuvilla olemasta valitaan tilapäinen puheenjohtaja.

Johtokunta on päätösvaltainen, kun vähintään kolme jäsentä on saapuvilla ja ottaa osaa päätökseen.

Päätös tehdään yksinkertaisella ääntenenemmistöllä; äänten käydessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni, paitsi puheenjohtajan vaalissa, jonka ratkaisee arpa.

6 §.

Johtokunnan kokouksissa tehdään pöytäkirja, jossa on mainittava läsnä olevat jäsenet, käsitellyt asiat ja tehdyt päätökset, viimeksi mainitut lyhyin perusteluin, kun johtokunta sen katsoo tarpeelliseksi.

Jos päätös tehdään äänestämällä, on jäsenellä oikeus saada eroava mielipiteensä lyhyesti pöytäkirjaan merkityksi.

Johtokunnan lähtevät kirjelmät allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa oikeusavustaja johtokunnan sihteerinä.

7 §.

Oikeusaputoimisto on pidettävä avoinna arkipäivin tarpeellisenä aikana aamupäivällä sekä sen lisäksi vähintään kahdesti viikossa iltapäivin aikoina, jolloin työntekijät voivat siellä käydä työnsä estämättä.

Toimiston toiminnasta ja aukioloajasta tulee olla ilmoitus niiden kaupungissa ilmestyväin päivälehtien päivälissä, joita oikeusavun etsijät enimmänsä lukevat, jota paitsi ne on muutoinkin saatettava sopivalla tavalla tiedoksi.

8 §.

Oikeusavustaja ja oikeusavustajan apulainen ovat, elleivät esiinny oikeuksissa tai virastoissa, velvolliset oleskelemaan oikeus-

aputoimistossa sen aukioloaikoina sekä silloin vastaanottamaan oikeusavun etsijöitä, oikeusavustaja etusijassa ja oikeusavustajan apulainen sikäli kuin tarve vaatii.

9 §.

Oikeusaputoimiston tulee sillä kielellä, suomen tai ruotsin, jota oikeusavun etsijä käyttää, vastata tehtyihin kysymyksiin sekä kulloinkin esillä olevassa asiassa ja siihen kuuluvissa oikeusseikoissa antaa neuvoja ja tietoja, joita avunetsijän tai yhteisön etu saattaa vaatia.

10 §.

Tarpeen vaatiessa tulee oikeusaputoimiston oikeusavun etsijän puolesta aloittaa ja hoitaa kirjeenvaihto yksityisten henkilöiden kanssa, sekä edellyttäen että varattomuuden todistus näytetään, oikeusavun etsijän puolesta käyttää puhevaltaa kaupungin raastuvanoikeudessa ja laatia muille viranomaisille annettavat kirjoitukset, ollen niissä käytettävä oikeusavun etsijän kieltä, suomea tai ruotsia. Tärkeämissä jutuissa tulee oikeusavustajan esiintyä oikeudessa; pienemmät jutut voi oikeusavustajan apulainen ajaa.

11 §.

Jos oikeusavun etsijä ei voi esittää todistelua vaatimuksensa tueksi taikka jos muusta syystä sen hyväksymistä ei ole odotettavana, voi oikeusaputoimisto kieltäytyä aloittamasta pyydettyä oikeudenkäyntiä asiassa.

Siihen katsomatta mitä 1 momentissa säädetään, on toimisto niinkään oikeutettu epäämään pyynnön, joka tarkoittaa kanteen ajamista pienemmissä rikosasioissa tai vastaajan puhevallan käyttämistä virallisen syyttäjän vireille panemassa jutussa.

Rikosjutut, jotka virallinen syyttäjä on velvollinen ajamaan, on oikeusavunetsijä neuvottava ilmoittamaan tälle.

12 §.

Kaikki oikeusaputoimiston käsittelemät asiat merkitään diaryn siten, että asia kirjoitetaan lomakkeelle, jossa mainitaan päivä, jona oikeusavun etsijä on toimistossa käynyt, sekä oikeusavun

etsijän täydellinen nimi ynnä ammatti tai arvonimi ja asunto-osoite, ollen lomakkeeseen sitten tarkoin merkittävä toimiston toimenpiteet sekä päivä, jona niihin on ryhdytty, tulos, mikä toimenpiteistä on ollut, ynnä päivä, jona tulos on saavutettu tai toimisto siitä saanut tiedon, sekä asian lopullinen päätös.

Nämä lomakkeet numeroidaan järjestysjaksoon ja säilytetään.

Kaikki diariin merkityt asiat on luetteloitava.

Lähtevät kirjeet jäljennetään.

13 §.

Oikeusavun etsijäin käyntien ja asiain luvusta, viimeksi mainittujen laadusta ja oikeusavun etsijäin ammateista tulee oikeusaputoimiston laatia tilastoa.

14 §.

Jos oikeusavun etsijä on sitä mieltä, ettei oikeusaputoimisto täytä velvollisuuttaan, tai jos oikeusavun etsijä on saamaansa apuun tyytymätön, kannelkoon siitä johtokunnalle, jonka tulee, toimistoa kuultuaan ja asian selvitettyään, viivyttämättä antaa siitä päätöksensä.

Jos 1 momentissa mainittua tyytymättömyyttä ilmaantuu, tulee oikeusaputoimiston antaa oikeusavun etsijälle selvä ilmoitus, mitä sanotussa momentissa mainitun kantelun perille ajamisessa on noudatettava.

15 §.

Oikeusavustajan valitsee kaupunginvaltuusto, sen jälkeen kuin virka on oikeusaputoimiston johtokunnan toimesta ollut kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettavana ja se on antanut lausunnon hakijoista.

Oikeusavustajan apulaisen asettaa johtokunta julistettuaan viran kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettavaksi oikeusavustajan annettua lausunnon hakijoista.

Kumpaisellakin oikeusavustajalla pitää olla sellainen lainopillinen tutkinto, joka vaaditaan tuomarinviran toimittamiseen, sekä sen jälkeen hankittua riittävää käytännöllistä kokemusta lainopillisella alalla.

• 16 §.

Oikeusavustajan ja oikeusavustajan apulaisen virkaloman ajan määrää vuosittain oikeusaputoimiston johtokunta, jonka on katsottava, etteivät molemmat avustajat yhtäikaa nauti lomaa.

Oikeusavustajan virkaloman aikana sekä hänen ollessa muusta syystä estyneenä virkaansa toimittamasta hoitaa hänen virkaansa oikeusavustajan apulainen.

Oikeusavustajan apulaisen viransijaisen sinä aikana, jona hän nauttii virkalomaa tai hoitaa oikeusavustajan virkaa, palkkaa kaupunki.

17 §.

Oikeusavustaja ja oikeusavustajan apulainen eivät saa yksityisinä asianajajina ottaa ajaakseen juttuja tai asioita, jotka on esitetty oikeusaputoimistolle, eivätkä myöskään neuvoessaan avunetsijää toisen asianajajan luo nimeltä mainita eikä muutoin osoittaa ketään erityistä asianajajaa.

18 §.

Oikeusaputoimiston tulee vuosittain ennen helmikuun loppua toimiston johtokunnalle antaa kertomus edellisen vuoden aikaisesta toiminnastaan, jonka kertomuksen johtokunta sitten lähettää kaupunginvaltuustolle niine huomautuksineen, joihin katsoo syytä olevan.

19 §.

Mitä oikeusavustaja ja oikeusavustajan apulainen ovat oikeusavun etsijältä saaneet tietää, älköön tarpeettomasti kellekään ilmaista.

20 §.

Oikeusaputoimiston ja sen johtokunnan kassa- ja tilivirastona on rahatoimikonttori.

21 §.

Tätä ohjesääntöä tulee tarpeellisen määrän suomen- ja ruotsinkielisinä olla saatavana oikeusaputoimiston odotushuoneessa.

12. Helsingin kaupunginmuseon ohjesääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama 13 päivänä huhtikuuta 1921.

1 §.

Helsingin kaupunginmuseon tarkoituksena on koota, hoitaa ja pitää näytteillä esineitä, jotka ovat omansa valaisemaan kaupungin historiaa, ulkoasua ja yhteiskuntaelämää.

2 §.

Ylinnä johtaa museota välittömästi kaupunginvaltuuston alainen johtokunta, jonka velvollisuutena on:

a) hankkia kuvia kaupungista joko ostamalla vanhempia näköalakuvia tai järjestelmällisesti kuvattamalla muutoksen alaisiksi tai hävitettäväiksi tulevia kaupungin- ja katuosia sekä huomattavampia rakennuksia;

b) huolehtia, milloin käy pänsä, tärkeämpäin tapahtumienkin säilyttämisestä kuvain avulla;

c) koota kaupungin historialle arvokkaita esineitä, niinkuin muistoja kaupungissa toimineista laitoksista, yhteiskunnan merkkimiesten muotokuvia, sivistyshistoriallisia esineitä yksityiskodeista, kaupungin historiaan kohdistuvia käsikirjoituksia ja painotuotteita sekä kaupungissa ilmestyviä sanomalehtiä;

d) huolehtia museon kokoelmain luetteloinimisesta, järjestämisestä, hoitamisesta ja näytteillepanosta;

e) meno- ja tulosääntöehdotuksen laadintaan, kannantavara-
rain säilytykseen, tilitykseen, kirjanpitoon, laskujen hyväksy-
miseen ja kirjaanpanoon, inventtaukseen sekä kiinteistö- ja kalus-
toluettelojen laadintaan nähden noudattaa Helsingin kaupungin
kassa- ja tililaitosjohtosäännön määräyksiä; samoin kuin

f) vuosittain ennen tammikuun loppua kaupunginvaltuus-
tolle antaa kertomus omasta ja museon edellisen vuoden aikai-
sesta toiminnasta.

3 §.

Johtokuntaan kuuluu kolme jäsentä, jotka kaupunginvaltuusto valitsee kalenterivuodeksi kerrallaan.

Johtokunta valitsee vuosittain keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jolleivät nämä vaalit ole yksimieliset, valitaan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja yhdellä kertaa suhteellisella vaalilla, jossa sovelletaan samaa menettelyä kuin kaupunginvaltuutettujen vaalissa.

Johtokunnan jäsenet saavat palkkiota kaupunginvaltuuston vahvistaman määrän.

4 §.

Johtokunta kokoontuu kerran kuukaudessa, ei kuitenkaan kesäiseen aikaan, ja sitä paitsi tarpeen vaatiessa puheenjohtajan tai, hänen ollessa estyneenä, varapuheenjohtajan kutsusta.

Johtokunta on päätösvaltainen, kun kaksi jäsentä on saapuvilla ja päätöksestä yhtä mieltä.

Täysilukuisessa kokouksessa tehdään päätös yksinkertaisella ääntenenemmistöllä.

5 §.

Johtokunnan kokouksissa tehdään pöytäkirja, jossa on mainittava läsnäolevat jäsenet, käsitellyt asiat ja tehdyt päätökset, viimeksi mainitut lyhyin perusteluin, kun johtokunta sen katsoo tarpeelliseksi. Jos päätös tehdään äänestämällä, on jäsenellä oikeus saada eroava mielipiteensä lyhyesti pöytäkirjaan merkityksi.

Johtokunnan lähtevät kirjelmät allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa museon intendentti johtokunnan sihteerinä.

6 §.

Museon palveluksessa on intendentti, vahtimestari, jonka tulee asua museon läheisyydessä, sekä tarpeellinen tilapäinen vartijahenkilökunta.

Tarpeen vaatiessa voidaan museoon sen lisäksi asettaa ylimääräisiä apulaisia.

Intendentin valitsee kaupunginvaltuusto, sen jälkeen kuin virka on johtokunnan toimesta ollut kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettavana ja se on antanut hakijoista lausunnon.

Muut viranpitäjät ottaa johtokunta intendenttiä kuultuaan.

7 §.

Intendentin velvollisuutena on:

- a) lähinnä hoitaa museota sekä suorittaa ja valvoo siellä esiintyviä töitä;
- b) toimia museojhtokunnan sihteerinä;
- c) hoitaa museon talous;
- d) vähintään kahdesti viikossa johtokunnan määrääminä aikoina olla museossa tavattavana; sekä
- e) yleensä valvoo museon etuja.

8 §.

Museon kassa- ja tilivirastona on rahatoimikonttori.

9 §.

Museo pidetään alhaisesta, johtokunnan määräämästä pääsymaksusta yleisölle avoinna aikoina, jotka niinkään johtokunta määrää.

13. Helsingin kaupungin palkkalautakunnan johtosääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama 13 päivänä huhtikuuta 1921.

1 §.

Helsingin kaupungin palkkalautakunnalla, joka on välittömästi kaupunginvaltuuston alainen, on tehtävänä hoitaa kaupungin palkkaus- ja eläkeasioita.

2 §.

Palkkalautakunnan velvollisuutena on siinä kohden:

- a) käsitellä asiat, jotka kunnallisten viranpitäjain palvelus-ehdoista voimassa olevan säännön mukaan ovat sen käsiteltäviä, ja valvoo mainitun säännön noudattamista;

b) kaupungin meno- ja tuloarvion laadinnassa avustaa rahatoimikamaria valmistelemalla kunnan palkkausoloja koskevia kysymyksiä;

c) valvoa, että yhdenmukaisia perusteita sovelletaan palkkaetuja määrättäessä kaupungin laitoksissa ja virastoissa palvelulle, yhteismäärärahasta palkatuille viranpitäjille, jota tarkoitusta varten lautakunnan erityisesti tulee asianomaisilta johtoja lautakunnilta hankkia tarpeelliset tiedot sekä kaupunginvaltuustolta asianhaaran vaatimat oikaisut;

d) kysymyksen ollessa eläkkeen myöntämisestä kunnalliselle viranpitäjälle, voimassa olevain määräysten perusteella käsitellä asia siinä järjestyksessä, kuin mainitut määräykset osoittavat;

e) kaupunginvaltuustolle tehdä kaupungin palkkaus- ja eläkeoloja koskevia esityksiä sekä sen ohessa kiinnittää huomiota palkka- ja eläkekysymysten käsittelyyn niin tämän kaupungin hallinnossa kuin muissakin kunnissa ja ulkomailla;

f) antaa kaupunginvaltuuston tai kaupunginvaltuuston valmisteluvaliokunnan pyytämät lausunnot ja selonteot sekä niinkään asianomaisille johto- ja lautakunnille niiden pyytämät lausunnot;

g) meno- ja tulosääntöehdotuksensa laadintaan, laskujen hyväksymiseen ja kirjaanpanoon sekä inventtaukseen ja kalustoluettelojen laadintaan nähden noudattaa Helsingin kaupungin kassa- ja tililaitosjohtosäännön määräyksiä; samoin kuin

h) vuosittain ennen maaliskuun loppua kaupunginvaltuustolle antaa kertomus edellisen vuoden aikaisesta toiminnastaan.

3 §.

Palkkalautakuntaan kuuluu viisi jäsentä, jotka kaupunginvaltuusto valitsee kalenterivuodeksi kerrallaan.

Jos jäsen eroaa ennen toimikauden päättymistä, on lautakunnan siitä ilmoitettava kaupunginvaltuustolle uuden jäsenen valitsemiseksi siksi ajaksi, mikä eronneella on jäljellä.

Lautakunnan jäsenet saavat palkkiota kaupunginvaltuuston vahvistaman määrän.

Lautakuntaa avustavat sen ottama sihteeri sekä tarpeelliset apulaiset, jotka lautakunta niinkään ottaa.

4 §.

Lautakunnan jäsenistä valitsee kaupunginvaltuusto vaalitalaisuudessa yhden lautakunnan puheenjohtajaksi ja toisen varapuheenjohtajaksi vuodeksi kerrallaan.

5 §.

Palkkalautakunta kokoontuu puheenjohtajan tai, hänen ollessa estyneenä, varapuheenjohtajan kutsusta. Sekä puheenjohtajan että varapuheenjohtajan ollessa estyneinä saapuvilla olemasta, valitaan tilapäinen puheenjohtaja.

Lautakunta on päätösvaltainen, kun vähintään kolme jäsentä on saapuvilla ja ottaa osaa päätökseen.

Päätös tehdään yksinkertaisella ääntenenemmistöllä; äänten käydessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni.

Kaupungin kunnallisormestarilla tai sillä, joka hänen virkaansa hoitaa, sekä kaupunginvaltuuston ja rahatoimikamarin puheenjohtajalla on oikeus olla saapuvilla lautakunnan kokouksissa ja ottaa osaa keskusteluihin, mutta ei päätöksiin.

6 §.

Palkkalautakunnan kokouksissa tehdään pöytäkirja, jossa on mainittava läsnäolevat jäsenet, käsitellyt asiat ja tehdyt päätökset, viimeksi mainitut lyhyin perusteluin, kun lautakunta sen katsoo tarpeelliseksi. Jos päätös tehdään äänestämällä, on jäsenellä oikeus saada eroava mielipiteensä lyhyesti pöytäkirjaan merkityksi.

Lautakunnan lähtevät kirjelmät allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa sihteeri.

7 §.

Palkkalautakunnan kassa- ja tilivirastona on rahatoimikonttori.

14. Helsingin kaupungin musiikkilautakunnan johtosääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama 13 päivänä huhtikuuta 1921.

1 §.

Helsingin kaupungin musiikkilautakunnalla, joka on välittömästi kaupunginvaltuuston alainen, on tehtävänä hoitaa kaupungin musiikkiyhtyeitä ja käsitellä muut kunnalliset musiikkiasiat.

2 §.

Helsingin kaupunginorkesterin nimisen, kaupungin voimassa pitämän orkesteriyhtyeen hoitoon nähden on musiikkilautakunnan velvollisuutena:

a) valita vakinaiset johtajat sekä tarpeen vaatiessa tehdä sopimukset tilapäisten johtajain ja solistien kanssa;

b) orkesterinjohtoa kuultuaan ottaa tarpeellinen määrä soittajia sekä palkkalautakunnan ohjeiden mukaisesti määrätä heidän palkkansa ja muut palvelusehtonsa;

c) ottaa intendentti, joka samalla on kirjanpitäjä, sekä taloudenhoitaja ja kaupunginorkesterin kanslian palveluskunta samoin kuin vahvistaa intendentin ja taloudenhoitajan toimiohjeet;

d) pitää silmällä kaupunginorkesterin taiteellista johtoa ja määrätä sen toimintaohjelma joka soitantokaudeksi;

e) ryhtyä toimiin kaupunginorkesterin esiintymiselle tarpeellisten huoneistojen hankkimiseksi sekä määrätä sen konserttien tilaus- ja kertalippujen hinnat ynnä sen esiintymisehdot muissa tilaisuuksissa;

f) vahvistaa kaupunginorkesterin jäsenten järjestyssäännöt, ratkaista saapuneet kantelut ja kurinpitoasiat sekä käsitellä sen tutkittaviksi annetut, orkesteriyhtyeen palveluksessa olevain henkilöjen väliset riitakysymykset;

g) valvoa kaupunginorkesterin talouden hoitoa; sekä

h) ylipäätään pitää silmällä, että kaupunginorkesteria käytetään musiikkilämän edistämiseksi ja kaupungin eduksi.

Musiikkilautakunnalla on oikeus kaupunkia velvoittavalla voimalla tehdä kaupunginorkesterin toimintaan kohdistuvia sopimuksia.

Musiikkilautakunta voi poikkeustapauksissa lyhyenlaiseksi ajaksi, kun musiikkielämää haittaamatta voi käydä päinsä, sallia kaupunginorkesterin esiintyä toisella paikkakunnalla.

3 §.

Musiikkilautakunnan asiana on muutoin:

a) niin taiteelliselta kuin taloudelliseltakin kannalta pitää silmällä niitä musiikkiyrityksiä, jotka kaupungilta saavat kannatusapua;

b) valvoa että kaupungin teatteriyrityksille myöntämät apurahat käytetään tarkoitukseensa sekä että näihin apurahoihin liittyvät ehdot asianmukaisesti täytetään;

c) vastaanottaa hakemuksia jotka tarkoittavat musiikki- ja teatteriyritysten kannatusapujen merkitsemistä kaupungin vakinaiseen menosääntöön, sekä semmoisista hakemuksista antaa rahatoimikamarille lausunnot, joissa, jos tarpeelliseksi katsotaan, esitetään kannatusapujen nauttimisehdot;

d) kaupunginvaltuustolle pyynnöstä antaa lausuntoja toimialaansa kuuluvista asioista;

e) tehdä aloitteita toimialaansa kuuluvissa asioissa ja kaupunginvaltuustolle esityksiä sellaisista asioista;

f) meno- ja tulosääntöehdotuksen laadintaan, kannantavara-ain säilytykseen, tilitykseen ja kirjanpitoon, laskujen hyväksymiseen ja kirjaanpanoon, inventtaukseen sekä kiinteistö- ja kalustoluetteloiden laadintaan nähden noudattaa Helsingin kaupungin kassa- ja tililaitosjohtosäännön määräyksiä; niin myös

g) vuosittain ennen huhtikuun 15 päivää antaa kaupunginvaltuustolle kertomus omasta ja kaupunginorkesterin edellisen vuoden aikaisesta toiminnasta.

4 §.

Musiikkilautakuntaan kuuluu viisi jäsentä, jotka kaupunginvaltuusto valitsee kalenterivuodeksi kerrallaan. Kaupunginorkesterin palveluksessa olevia henkilöjä ei voi lautakuntaan valita.

Jos jäsen eroaa ennen toimikauden päättymistä, tulee lautakunnan siitä ilmoittaa kaupunginvaltuustolle uuden jäsenen valitsemiseksi siksi ajaksi, mikä eronneella on jäljellä.

Lautakunta valitsee vuosittain keskuudestaan puheenjohta-

jan ja varapuheenjohtajan. Jolleivät nämä vaalit ole yksimieliset, valitaan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja yhdellä kertaa suhteellisella vaalilla, jossa sovelletaan samaa menettelyä kuin kaupunginvaltuutettujen vaalissa.

Lautakunnan jäsenet saavat palkkiota kaupunginvaltuuston vahvistaman määrän.

Lautakuntaa avustaa sen ottama sihteeri.

5 §.

Musiikkilautakunta kokoontuu puheenjohtajan tai, hänen ollessa estyneenä, varapuheenjohtajan kutsusta. Sekä puheenjohtajan että varapuheenjohtajan ollessa estyneinä kokouksessa saapuvilla olemasta valitaan tilapäinen puheenjohtaja.

Lautakunta on päätösvaltainen, kun vähintään kolme jäsentä on saapuvilla ja ottaa osaa päätökseen.

Päätös tehdään yksinkertaisella ääntenenemmistöllä; äänen käydessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni, paitsi puheenjohtajan vaalissa, jonka ratkaisee arpa.

6 §.

Musiikkilautakunnan kokouksissa tehdään pöytäkirja, jossa on mainittava läsnäolevat jäsenet, käsitellyt asiat ja tehdyt päätökset, viimeksi mainitut lyhyin perusteluin, kun lautakunta sen katsoo tarpeelliseksi. Jos päätös tehdään äänestämällä, on jäsenellä oikeus saada eroava mielipiteensä lyhyesti pöytäkirjaan merkityksi.

Lautakunnan lähtevät kirjelmät allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa sihteeri.

7 §.

Musiikkilautakunta voi tarpeen vaatiessa kokouksiinsa pyytää asiantuntijoita sekä soitannollisten yritysten, seurain ja liittymäin edustajia taikka niihin kutsua kaupunginorkesterin johtajat tai intendentin taikka orkesterin jäsenten edustajia, ollen siten kutsutuilla oikeus ottaa osaa lautakunnan keskusteluihin, mutta ei päätöksiin.

8 §.

Musiikkilautakunnan ja kaupunginorkesterin kassa- ja tili-virastona on rahatoimikonttori.

15. Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen 123 §:n muuttaminen.

Sisäasiainministeriön vahvistama 25 päivänä huhtikuuta 1921.

Edellämainittuna päivänä on Sisäasiainministeriö vahvistanut seuraavan muutoksen Helsingin kaupungille 8 päivänä toukokuuta 1917 vahvistetun rakennusjärjestyksen 123 §:ään:

Vesiklosetteja, niin rakennettuja, että kaikki kiinteä lika niistä kokoontuu erityiseen säiliöön, saa kaikkialla kaupungissa tehdä asuinrakennuksiinkin. Kuitenkin saakoon terveydenhoitolautakunta eri anomuksesta, kun haitatta näyttää voivan käydä päinsä, myöntää oikeuden muunkin laatuisen vesiklosetin laittamiseen, sillä ehdolla että siihen yksityiseen viemärijohtoon, johon vesiklosetti liitetään, tehdään tarkastuskaivo.

Helsingissä, Sanomal.- ja Kirjap.-Osakeyhtiön kirjapaino, 1921.

KUNNALLIS-ASETUSKOKOELMA

SISÄLLYS:

1. Helsingin kaupungin palojärjestys.
 2. Helsingin kaupungin 14 kaupunginosassa olevissa kortteleissa N:oissa 503, 510 ja 517 erillisten huvilain paikoiksi varattujen tonttien rakennusjärjestys.
 3. Kaupungin painatustöiden valvojan johtosääntö.
 4. Taksa niistä tiedonannoista, joita kaupungin rakennuskonttorin tulee yksityisiä viemärejä ja johtoja koskevan ohjesäännön määräysten johdosta kirjallisesti pitää yleisön saatavana.
 5. Vesijohtolaitoksen toimittamasta laskujohtopiirustusten tarkastuksesta sekä semmoisten johtojen rakennetta tai tarkastamista koskevasta toimituksesta kannettavain maksujen taksa.
 6. Helsingin kaupungin yleisten töiden hallituksen ohjesääntö.
 7. Helsingin kaupungin työväenopiston ohjesääntö.
 8. Helsingin kaupungin sosialilautakunnan johtosääntö.
 9. Helsingin kaupungin Rahatoimikamarin ohjesääntö.
 10. Helsingin kaupungin taksametri-automobiili-ajotaksa.
 11. Taksa Helsingin kaupungin pika-ajureille.
-
-

1. Helsingin kaupungin palojärjestys.

Sisäasiainministeriön vahvistama toukokuun 6 päivänä 1921.

I luku.

Paloalue.

1 §.

Helsingin kaupungin sisempään paloalueeseen luetaan kaikki, mitä vahvistetun kaupunginaseman piirissä on, sekä se osa kau-

punkiin yhdistettyä aluetta, jota varten erityinen rakennusjärjestys on vahvistettu.

10 Kaupungin ulompi palualue käsittää muun osan kaupunkiin yhdistettyä aluetta.

II luku.

Palotoimikunta.

2 §.

Palolaitoksen ylivalvonta kuuluu, maistraatin silmälläpidon alaisena, palotoimikunnalle, jonka velvollisuutena erittäin on:

- 1) katsoa, että palopäällystö täyttää tehtävänsä;
- 2) vuosittain palopäällikön läsnäollessa toimittaa palolaitoksen omaisuuden ja kaluston tarkastus;
- 3) antaa kaupunginvaltuuston ja maistraatin vaatimat tai muutoin tarpeelliset lausunnot ja tiedot;
- 4) menosääntöehdotuksen laatimiseen, etuantivarain säilytykseen, tilitykseen ja kirjanpitoon, laskujen hyväksymiseen ja kirjanpanoon, inventaukseen sekä kiinteistö- ja kalustoluettelon laadintaan nähden valvoa, että kaupungin kassa- ja tililaitosjohtosäännön määräyksiä tarkoin noudatetaan;
- 5) palopäällikön ehdotuksesta vahvistaa ne merkit, jolla palolaitos ilmoittaa tulipalosta;
- 6) vuosittain ennen maaliskuun loppua kaupunginvaltuustolle lähettää palopäällikön laatima kertomus palolaitoksen tilasta ja hallinnosta lähinnä edellisenä vuonna;
- 7) viivyttämättä ilmoittaa maistraatille, kun joku toimikunnan jäsen on toimikautensa kuluessa eronnut; sekä
- 8) kun joku palolaitoksen palveluksessa oleva henkilö tulipalossa tai muutoin virantoimituksessa vahingoittuu tai menettää henkensä, mahdollisimman pian kaupunginvaltuustolle tehdä esitys kertakaikkisen tai vuosittaisen avustuksen antamisesta vahingoittuneelle tai vainajan leskelle ja lapsille.

3 §.

Palotoimikuntaan kuuluu viisi jäsentä, joista yhden, niin kauan kuin valtio ottaa osaa palolaitoksen voimassapitoon, valitsee Uudenmaan läänin maaherra ja muut neljä kaupunginvaltuusto vuodeksi kerrallaan.

Toimikunta valitsee vuosittain keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jolleivät nämä vaalit ole yksimieliset, valitaan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja yhdellä kertaa suhteellisella vaalilla samaa menettelyä noudattaen, kuin kaupunginvaltuutettujen vaalissa. Vaalin tuloksesta on maaherralle sekä maistraatille ja kaupunginvaltuustolle kirjallisesti ilmoitettava.

Toimikunnan jäsenet saavat palkkiota kaupunginvaltuuston vahvistaman määrän.

Toimikuntaa avustaa sen itsensä valitsema sihteeri.

4 §.

Palotoimikunta kokoontuu puheenjohtajan kutsusta niin usein kuin hän harkitsee asiain laadun vaativan tai vähintään kaksi jäsentä sitä pyytää. Puheenjohtajan estyneenä ollessa antaa kutsun varapuheenjohtaja. Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat estyneet olemasta kokouksessa saapuvilla, valitaan tilapäinen puheenjohtaja.

Toimikunta on päätösvaltainen, kun vähintään kolme jäsentä on saapuvilla ja ottaa osaa päätökseen.

Päätös tehdään yksinkertaisella äänenenemmistöllä; äänien käydessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni, paitsi puheenjohtajan vaalissa, jonka ratkaisee arpa.

5 §.

Palotoimikunnan kokouksissa laatii sihteeri pöytäkirjan, jossa on mainittava läsnäolevat jäsenet, käsitellyt asiat ja tehdyt päätökset, viimeksi mainitut lyhyine perusteluineen, jos toimikunta sen katsoo tarpeelliseksi. Jos päätös tehdään äänestämällä, on jäsenellä oikeus saada eroava mielipiteensä lyhyesti mainituksi pöytäkirjassa.

Toimikunnan lähtevät kirjelmät allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa sihteeri.

Toimikunnan diarit laatii ja sen arkiston hoitaa sihteeri.

6 §.

Palotoimikunnan kassa- ja tilivirastona on rahatoimikonttori.

III luku.

Palolaitoksen henkilökunta.

7 §.

Palolaitoksen palveluksessa on palopäällikkö, tarpeellinen määrä palomestareja, joista yksi palotoimikunnan määräyksen mukaan toimii varapäällikkönä, sekä palopäällysmiehistä ja palomiehistä kokoonpantu palohenkilökunta.

Palopäällikön valitsee kaupunginvaltuusto palotoimikunnan esityksestä, palomestarit palotoimikunta. Palolaitoksen muun henkilökunnan ottaa kirjallisilla sopimuksilla palopäällikkö, jonka on siinä katsottava, ettei koko palohenkilökunnan palvelusaika pääty yhtäaikaa. Mainitut välikirjat laaditaan palotoimikunnan vahvistamain kaavakkeiden mukaan, ja on niissä nimenomaan sanottava, että asianomaisten tulee noudattaa palojärjestyksen määräyksiä sekä että heidät voi irtisanomatta erottaa, palomiehet palopäällikkö ja palopäällysmiehet palotoimikunta palopäällikön esityksestä.

Palomestarit ja palohenkilökunta sijoitetaan, palopäällikön määräyksen mukaan, paloasemalle tai niiden läheisyyteen.

Virantoimituksessa käyttävät palolaitokseen kuuluvat henkilöt virkapukua, jonka palotoimikunta vahvistaa.

8 §.

Palopäällikön velvollisuutena on:

1) johtaa palolaitosta ja palotoimikunnalle tehdä esityksiä siihen tarpeellisista parannuksista;

2) kaupungin sisemmällä paloalueella puhjenneessa tulipalossa johtaa sammutustyötä sekä hengen ja omaisuuden pelastustyötä sekä katsoa, että kaikkiin tätä varten tarpeellisiin toimenpiteisiin ryhdytään;

3) lähinnä valvoa palolaitoksen tilien ja talouden hoitoa;

4) katsoa, että palohenkilökunta pysyy täysilukuisena sekä asianmukaisesti harjoitetaan ja pidetään työssä;

5) valvoa, että palolaitoksessa vallitsee hyvä sotilaallinen järjestys ja että kaikki palolaitoksen palveluksessa olevat henkilöt täsmällisesti täyttävät tehtävänsä, sekä tämän selville saamiseksi usein toimittaa tutkintoja ja tarkastuksia niistä ennakolta ilmoittamatta;

6) olla saapuvilla palotoimikunnan kokouksissa, joissa hänellä on oikeus ottaa osaa keskusteluihin, mutta ei päätöksiin;

7) palotoimikunnalle antaa lausuntoja paloteknisistä kysymyksistä;

8) vuosittain maaliskuun alkupuoliskolla palotoimikunnalle antaa kirjallinen selonteko palolaitoksen tilasta ja hallinnosta lähinnä edellisenä vuonna.

Tulipaloon kaupungin ulkoisella paloalueella lähetettäköön sen sammuttamiseen tarpeellinen osa palomiestä tarpeellisen yli- ja alipäälystön johdossa.

Niinikään on palopäällikkö oikeutettu, milloin kaupungin paloalueen ulkopuolella tulipalo syttyy, harkintansa mukaan lähettämään sinne jonkin osan palohenkilökuntaa.

9 §.

Palomestarien velvollisuutena on:

1) avustaa palopäällikköä kaikessa, mitä hänen toimeensa kuuluu, sekä hänen ollessa estyneenä astua hänen sijaansa;

2) tarkoin tutustua palolaitoksen laitteisiin ja kalustoon sekä palopäällikön määräyksen mukaan pitää niitä silmällä;

3) opettaa palohenkilökuntaa palvelustoimissa sekä sitä varten toimeenpanna harjoituksia;

4) pitää päällikyyttä paloasemilla ja palokaluvarikoissa sekä palopäällikölle vastata järjestyksestä niissä;

5) palopäällikön ohjeiden mukaan ottaa osaa työn johtoon tulipalossa; sekä

6) palopäällikön määräyksestä hoitaa palolaitoksen tilejä ja taloutta.

Palopäälystön keskinäisestä työnjaosta voi palotoimikunta antaa ohjeellisia määräyksiä.

10 §.

Palopäälystymiesten velvollisuutena on avustaa palopäälystää harjoituksissa ja järjestyksen ylläpidossa paloasemilla ja palovarikoissa sekä päälystön määräyksen mukaan tulipaloissa palomiesten keralla suorittaa sammutus- ja pelastustyötä.

Palomiesten tulee muutoin tarkoin täyttää päälystön määräykset, toimittaa, siinä järjestyksessä ja sillä tavoin kuin pääl-

lystö määrää, vartiointia ja päivystystä sekä muutoin noudattaa palopäällikön heille antamia ohjeita.

Palopäällysmiehet ja palomiehet ovat myös velvolliset tapaturmain tahi muiden onnettomuustapausten sattuessa suorittamaan tarpeellista pelastustyötä.

11 §.

Palolaitoksen palveluksessa olevilla henkilöillä on oikeus virkalomaan kaupunginvaltuuston sitä varten vahvistamain perusteiden mukaan, kuitenkin, niin etteivät palopäällikkö ja varapalopäällikkö saa yhtäkaa nauttia lomaa ja että muusta henkilökunnasta palotoimikunnan harkinnan mukaan riittävä määrä aina on virantoimituksessa.

Jos palopäällystöön kuuluva henkilö haluaa satunnaista virkavapautta, hankkikoon siihen luvan palotoimikunnalta tai, ellei lomaa haluta viikkoa pitemmäksi ajaksi, sen puheenjohtajalta. Siten hankitun, viikkoa pitemmän loman aikana olkoot palopäällikkö ja palomestarit velvolliset puolestaan asettamaan palotoimikunnan hyväksymän viransijaisen. Palolaitoksen muu henkilökunta hankkikoon semmoisisissa tapauksissa lomaluvan palopäälliköltä.

Tulipalon sattuessa olkoot palohenkilökuntaan kuuluvat, lomalle lasketut henkilöt velvolliset, jos oleskelevat kaupungissa, saapumaan virantoimitukseen ja siinä pysymään, niin kauan kuin palopäällystö tarpeelliseksi katsoo.

12 §.

Jos palolaitoksen palveluksessa oleva henkilö tekee itsensä syyppäaksi laiminlyöntiin tai huolimattomuuteen virassa tai totelemattomuuteen esimiestään kohtaan taikka jos hän muutoin rikkoo tämän palojärjestyksen säännöksiä, rangaistakoon varoituksella tai lomakiellolla taikka, hairahduksen uusiintuessa tai milloin asianhaarat muutoin vaativat, virantoimituksesta pidättämisellä tai virasta erottamisella. Rangaistuksen määrää palohenkilökuntaan kuuluville henkilöille palopäällikkö ja palopäällystölle palotoimikunta; kuitenkin voi palopäällikön tai palomestarin virantoimituksesta pidättää taikka virasta erottaa ainoastaan kaupunginvaltuusto palotoimikunnan esityksestä ja palo-

päällysmiehen virantoimituksesta pidättää taikka virasta erottaa ainoastaan palotoimikunta palopäällikön esityksestä.

Palopäällikön velvollisuutena on pitää päiväkirjaa määräämistään rankaisutoimenpiteistä sekä siihen merkitä rangaistun nimi, hänen hairahduksensa laatu, aika milloin se on tehty sekä tuomittu rangaistus.

Jos hairahduksen tai huolimattomuuden johdosta on vahinkoa tai tapaturmaa tullut, olkoon syyllinen velvollinen korvaamaan vahingon ja sen ohessa vastuunalainen lain mukaan.

IV luku.

Palokaluista.

13 §.

Palolaitoksen käytettäväksi on kunnossa pidettävä riittävä varasto tarkoituksen mukaisia kaluja tulensammutusta sekä ihmishengen ja irtaimen omaisuuden pelastusta varten, jotka kalut on etusijassa säilytettävä niissä paikoissa, mihin palohenkilökunta on sijoitettu.

Kussakin kiinteistössä on oleva ja käyttökelpoisessa kunnossa pidettävä:

yhdet palotikapuut maasta kunkin eri rakennuksen katolle; sekä

kiintonaiset tikapuut ullakolla kuhunkin vesikaton paloluukkuun.

Sitä paitsi on kussakin kiinteistössä oleva ja helppopääsytessä paikassa säilytettävä:

kaksi palosankoa;

kaksi palolyhtyä kynttilöineen ja tulitikkuineen;

kirves;

rautakanki tai sorkkarauta;

tarpeen mukaan sovitettu rauta- tai kiviastia tuhkan ja hiilien kokoomiseksi tulisijoista, jonka astian tulee olla sijoitettu paikkaan, johon kiinteistön asukkaat helposti pääsevät; sekä

assuranssiruisku tai muu paloruisku mallia, joka voidaan palokatselmuksessa hyväksyä.

Kussakin kiinteistössä pitää olla julkipantuna molemmilla kotimaisilla kielillä laadittu, palopäällikön hyväksymä ilmoitus siitä, missä lähin palokello sijaitsee.

Semmoisen kaksi- tai useampikerroksisen puutalon omistajan, jossa on ainoastaan yksi käytävä ylemmän kerroksen huoneistoon, tulee kussakin semmoisessa huoneistossa helposti luokse päästävällä paikalla pitää kunnossa riittävän pitkää pe-
lastusköyttä tai köysitikapuita.

Jos kiinteistö on usealta taholta umpeen rakennettu tai käsittää korkeita ja vaikeapääsyisiä rakennuksia ja jos siitä tai muusta syystä on tarpeen useampia tai muunlaatuisia tulensammutus-, tavarantai hengenpelastuskaluja kuin tässä on mainittu, voi maistraatti, palopäällikön ehdotuksesta, velvoittaa kiinteistön omistajan tai isännöitsijän hankkimaan ja kunnossapitämään semmoiset kalut.

Ellei kiinteistössä tai sen läheisyydessä ole luonnollista vedentottopaikkaa eikä myöskään kaivoa tai vesijohtoa paloposteineen, tulee omistajan tai isännöitsijän aina sopivalla paikalla pitää varalla vedellä täytettyä ammetta tai isonlaista saavia, johon vesi tarpeen mukaan on uusittava.

V luku.

Tulenvaarallisista puutteista taloissa ja tulisijoissa sekä varastoissa y. m.

14 §.

Kiinteistön omistaja tai isännöitsijä, jonka tietoon on tullut, että kiinteistön tulisijaan, savujohtoon tai vesikattoon on syntynyt tulenvaarallinen vika, ryhtyköön heti sakon ynnä sen uhalla, että hän on velvollinen korvaamaan sen johdosta ehkä syntyvän tulipalon aikaansaaman vahingon, toimiin vian poistamiseksi ja kieltäköön lämmittämästä, kunnes vika on korjattu.

Tulisijan tekemisestä, tulenarkain aineiden sekä rakennustarpeiden varastoista ynnä varomattomasta tulen pitelystä säädetään poliisi- ja rakennusjärjestyksessä.

VI luku.

Tulisija- ja palokatselmuksesta.

15 §.

Kerran vuodessa, maistraatin määräämänä aikana, on kussakin kiinteistössä toimitettava tulisijakatselmus. Semmoisen

katselmuksen toimittaa katselmuslautakunta, johon kuuluu asianomainen piirinuohooja sekä kaksi asiantuntevaa henkilöä, joista toisen tulee olla huonerakennus- ja toisen uunintekijäammattia täysin taitava, mieluummin rakennusmestari ja uunintekijä. Sitä paitsi pitää poliisimiehen avustaa tätä katselmuslautakuntaa.

Asiantuntevat katselmusmiehet valitsee palopäällikkö, ja saavat he korvausta kaupunginkassasta palotoimikunnan määräämin perusteiden mukaan.

Toimittamastaan katselmuksesta tulee katselmusmiesten laatia toimituskirja, jossa mainitaan tavatut puutteellisuudet, ja on katselmuslautakunnan kehoitettava asianomaisen kiinteistön omistajaa tai isännöitsijää korjaamaan ne lautakunnan paneman määräajan kuluessa.

Jos katselmustoimituksessa tulisia tai savujohto havaitaan niin rappeutuneeksi tai virheelliseksi tehdyksi, ettei sitä voi tulenvaaraa syntymättä käyttää, taikka puutaloon tehdyn kaakeliuunin, lieden, leivinuunin tai muun tulisijan olevan vailla sen laatuista erityistä palomuuria tai varaloukkoa, kun rakennusjärjestys määrää, on katselmusmiesten heti tehtävä semmoinen tulisia tai savujohto käyttökelvottomaksi ja velvoitettava kiinteistön omistaja tai isännöitsijä viivyttelämättä ja viimeistään mahdollisimman lyhyen määräajan kuluessa purkamaan se.

Tulisijakatselmuslautakunnan tulee vikain korjausta varten pannun määräajan kuluttua toimittaa jälkikatsastus. Jos silloin havaitaan, ettei määräyksiä ole noudatettu, tehdään siitä merkintä katselmuskirjaan, joka sen jälkeen viimeistään kahden viikon kuluessa annetaan palopäällikölle hänen toimitettavakseen maistraattiin.

16 §.

Paitsi 15 §:ssä mainittuja katselmuksia ja jälkikatsastuksia tulee palopäällystön, palopäällikön määräyksen mukaan, vuosittain maistraatin määräämän ajan kuluessa toimittaa palokatselmus kaikissa paloalueella sijaitsevilla kiinteistöissä saadakseen selville että kaikkea, mitä tässä palojärjestyksessä säädetään palo- ja pelastuskaluista, sekä voimassa olevia määräyksiä koussaleista, teattereista y. m. samoin kuin öljyjen ja muiden tulenarkain aineiden varastoista y. m. on noudatettu. Toimituksesta laaditaan katselmuskirja, jossa todetut puutteet ja epä-

kohdat mainitaan, ja tulee katselmusmiesten kehottaa asianomaista kiinteistön omistajaa tai isännöitsijää katselmusmiesten paneman määräajan kuluessa ne korjaamaan.

Tämän ajan umpeen mentyä toimitetaan jälkikatsastus. Jos silloin havaitaan, että määräyksiä ei ole noudatettu, tehdään siitä merkintä katselmuskirjaan, minkä jälkeen tämä viimeistään kahden viikon kuluessa annetaan palopäällikölle, joka on velvollinen toimittamaan sen maistraattiin.

17 §.

Kaikkien katselmusten ja jälkikatsastusten ajasta on kiinteistöjen omistajille ja isännöitsijöille kuulutuksella tai muulla sopivalla tavalla ilmoitettava, jotta he itse tai asiamiehen kautta olisivat katselmuksissa saapuvilla, ja on katselmusmiehille sallittava vapaa pääsy kaikkiin huoneisiin ja kaikille ullakoille. Jos katselmusmiehiltä kuitenkin evätään pääsy huoneisiin tai ullakoille, saakoot katselmusmiehet avata niiden ovet kiinteistön omistajan tai isännöitsijän läsnäollessa. Jos kiinteistön omistaja tai isännöitsijä ei ole katselmuksessa saapuvilla eikä katselmusmiehille ole varattu tilaisuutta talon tutkimiseen, rangaistaan niskoittelevaa sakolla ja kustantakoon hän tämän johdosta ehkä tarpeelliseksi käyvän uuden katselmuksen.

Katselmuksissa ja jälkikatsastuksissa on asianomaisilla paloapuasiamiehillä oikeus olla saapuvilla ja tehdä ne muistutukset, joihin syytä saattaa olla.

18 §.

Sikäli kuin toimituksista laadittuja katselmuskirjoja maistraattiin saapuu, kutsuttakoon se saapuville ne, jotka ovat laiminlyöneet noudattaa katselmusmiesten määräyksiä ja, ellei muistutuksia havaita aiheettomiksi, velvoittakoon heidät määrätyn, asianhaarain mukaan kussakin eri tapauksessa sovitetun lyhyen ajan kuluessa korjaamaan puutteet. Kohta mainitun määräajan kuluttua on kaupunginviskaalin, palopäällystön ynnä palopäällikön määräämään tarpeellisten apulaisten seuraamana, toimitettava tarkastuskatselmus laiminlyöjän kustannuksella. Jos silloin havaitaan, ettei asianomainen ole noudattanut maistraatin määräyksiä, rangaistaan laiminlyöjää sakolla ja maistraatti ryhtyy toimiin puutteiden poistamiseksi niskoittelijan kustannuksella.

VII luku.

Nuohoomisesta.

19 §.

Palotoimikunnan tulee palopäällikön ehdotuksesta jakaa kaupunki sopivaan määrään nuohouspiirejä sekä eri piireihin ottaa taitavia ja luotettavia nuohoojia, joiden velvollisuutena on tarpeellisilla apulaisilla ja maistraatin vahvistaman taksan mukaan, kunkin piirissään, toimittaa savupiippujen ja tulisijain puhdistus sekä pyynnöstä nuohota kaakeliuunien putket ja muut pienemmät savujohdot.

20 §.

Kiinteistön omistaja tai isännöitsijä on velvollinen tässä palojärjestyksessä säädetyn seuraamuksen uhalla käyttämään piiriä varten otettua nuohoojaa.

21 §.

Piirinuohoojan toimeen pääsemiseksi vaaditaan, että hakija nauttii kansalaisluottamusta, hallitsee itseään ja omaisuuttaan sekä on vähintään kaksi vuotta hyvin arvosanoin työskennellyt päällysmiehenä ammatissa.

22 §.

Piirinuohoojan tulee palvelukseensa ottaa riittävä määrä apulaisia. Apulaisiksi otettakoon ainoastaan rehellistä, raitista ja muutoin kunnollista väkeä, ja voi maistraatti velvoittaa piirinuohoojan erottamaan apulaisen, joka on osottanut päinvastaisia ominaisuuksia, suorittanut työnsä huolimattomasti tai käyttäytynyt taitamattomasti yleisöä kohtaan.

23 §.

Piirinuohooja on velvollinen suorittamistaan töistä tekemään merkinnät palopäällikön hyväksynnän kaavakkeen mukaisesti järjestettyyn kirjaan, jossa on kaikkien piiriin kuuluvain kiinteistöjen luettelo. Tähän kirjaan tulee kiinteistön omistajan tai isännöitsijän merkitä päivä, jona nuohoominen on toimitettu, elleivät pidä parempana jättää tätä tehtävää piirinuohoojan huoleksi. Jos tämä osottaa laiminlyöntiä tai huolimattomuutta,

on kiinteistön omistajan tai isännöitsijän siitä palopäällikölle ilmoitettava tarpeellisen oikaisun aikaansaamiseksi.

24 §.

Piirinuohooja on velvollinen kunkin kuukauden alussa esittämään kirjansa palopäällikön tarkastettavaksi ja samalla ilmoittamaan, onko nuohousta jossakin kielletty toimittamasta tai nuohoessa vikaa savujohdossa tai tulisijassa havaittu sekä kiinteistön omistajalle tai isännöitsijälle siitä ilmoitettu. Palopäällikön asia on sitten katsoa, että nuohoominen joutuisimmin toimitetaan ja huomautettu vika korjataan, sekä tutkia, onko asia sitä paitsi maistraatissa syyteeseen saatettava.

25 §.

Piirinuohoojan tulee asua hänelle uskotussa piirissä sekä pitää puhelinta. Oikeuden asua piirin ulkopuolella saakoon kuitenkin poikkeustapauksessa palopäällikkö myöntää piirinuohoojalle.

26 §.

Tulipalon tai nokivalkean sattuessa on piirinuohooja velvollinen apulaisineen saapumaan palopaikalle ja ottamaan osaa sammutustyöhön.

27 §.

Jos piirinuohooja laiminlyö täyttää tehtävänsä tai jos hän käyttää kelvottomia työkaluja taikka toimittaa nuohoomisen niin huolimattomasti, että nokivalkea syntyy, olkoon vikapää sakkoon. Jos hairahdus uusiintuu, olkoon maistraatin asia ratkaista, onko hänet toimestaan erotettava. Vahinko, joka hänen tuotamuksestaan syntyy tulisijassa tai savujohdossa, on hänen korvattava.

28 §.

Piirinuohoojan on noudatettava vastaisia nuohouspiirien järjestelyjä.

29 §.

Kiinteistön omistaja tai isännöitsijä on velvollinen, kun tarpeelliseksi harkitaan, rakennustensa katoille ja savupiippuihin

laittamaan semmoiset tikapuut, astuimet tai sinkilät, että nuohooja voipi vaaratta suorittaa työnsä, sekä puutteellisuuksien ilmaantuessa näihin, nuohoojan ilmoituksen johdosta, heti korjauttamaan ne.

30 §.

Teollisuuslaitoksissa, leipomoissa, yleisissä pesuloissa ja kylpylöissä y. m., missä kovaa ja yhtämittaista lämmitystä vaaditaan, on, ellei palopäällikkö savujohdon tai tulisijan rakenteen johdosta salli poikkeusta, nuohoominen vähintään kahdesti kuukaudessa toimitettava palopäällikön hyväksymillä työkaluilla. Keittiöliedet, kaakeliuunit, joissa keittämistä päivittäin toimitaan, sekä leivintupain y. m. semmoisten laitosten tulisijat samoin kuin semmoisiin liesiin ja tulisijoihin kuuluvat savujohdot on samalla tavalla puhdistettava vähintään kerran kuukaudessa.

31 §.

Jos nuohoustyötä suorittaessa täytyy tulisijaan, savujohtoon tai muuriin tehdä reikä, on kiinteistön omistaja tai isännöitsijä velvollinen pitämään huolen sekä reiän tekemisestä että sen umpeen muuraamisesta, ja tulee piirinuohoojan katsoa, että työ suoritetaan tulenvaaralta turvaavalla tavalla.

32 §.

Kiinteistön omistajaa tai isännöitsijää tai vuokralaista, joka estää nuohoojaa säädettynä aikana ja säädetyssä järjestyksessä puhdistamasta käytännössä olevia liesiä niihin kuuluvine savujohtoineen, rangaistaan sakolla. Jos semmoisen epäyksen johdosta syntyy nokivalkea tai tulipalo, katsotaan se raskauttavaksi asianhaaraksi.

VIII luku.

Velvollisuudesta ilmoittaa tulipalon puhkeamisesta.

33 §.

Paitsi että poliisihenkilökunnan tulee tarkata kaikkea, mikä voi aiheuttaa tulipalon, ja semmoisesta vaarasta ilmoittaa lähimmälle paloasemalle, on jokainen, joka huomaa tulipalon tai sen merkkejä, velvollinen siitä viipymättä ilmoittamaan poliisimie-

helle tai poliisiasemalle tai myös paloasemalle palolennättimellä hälyyttämällä tai muulla tavoin. Jos palokuntaa hälyytetään palolennättimellä, tulee hälyyttäjän, ellei pätevää estettä ole, pysyä palokellon luona, kunnes palokunta on saapunut ja saanut tiedon palopaikasta.

Sitä, joka ei ilmoita luomaamastaan tulipalosta, rangaistaan sakolla. Samaten sakotettakoon sitä, joka tulipalossa ehkäisee palokunnan toimintaa taikka ei tottele palopäällystön antamia ohjeita ja määräyksiä.

Palokunnan väärästä hälyytyksestä seuraavasta edesvastauksesta säädetään rikoslaissa.

Tulipalotilaisuuteen saapuville tulleet työkykyiset henkilöt olkoot sakon uhalla velvolliset antamaan palokunnalle tarpeelliseksi havaittua avustusta.

Jokaista olkoon kielletty ilman hätäpakkoa tai palopäällystön lupaa särkemästä tai avaamasta ikkunaa rakennuksessa, jossa tuli on päässyt irti, tai lähellä sijaitsevilla rakennuksissa, samoin kuin myös tulipalossa ilman omistajan lupaa tai palopäällystön määräystä ottamasta huostaansa omaisuutta. Ken niin tekee, rangaistaan sakolla.

IX luku.

Varapalomiehistöstä.

34 §.

Siinä tapauksessa että vähintään sata miestä käsittävä vapaaehtoinen palokunta lakkaa kaupungissa olemasta, tulee kaupunginvaltuuston, palotoimikunnan esityksestä, heti ryhtyä toimenpiteeseen tarpeellisen varamiehistöän asettamiseksi taikka myös muulla tavoin lisätä palosuojelusta.

X luku.

Järjestysvallan velvollisuuksista.

35 §.

Kaupungin syyttäväviranomaisen ja poliisin asiana on valvoa, että palojärjestyksen säännöksiä noudatetaan ja että, kun palojärjestystä on rikottu, rikkomus viipymättä saatetaan syytteeseen.

Sen ohessa on järjestysvalta velvollinen antamaan palopäälylystölle kaikkea sitä apua, jota se virkatoimessaan saattaa tarvita.

Tulipalotilaisuudessa tulee poliisin ryhtyä tarpeellisiin toimiin järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi, ja on poliisipäälylystö siinä velvollinen palopäälylystön kanssa neuvoteltuaan erittäinkin katsomaan, että palopaikalle johtavat kadut sopivilta kohdin suljetaan tungoksen estämiseksi, sekä pitämään huolta, että pelastettua omaisuutta vartioidaan, kunnes omistaja on ehtinyt sen ottaa haltuunsa.

36 §.

Kun tulipalo on sattunut, tulee asianomaisen poliisikomisariuksen piirinuohoojan läsnäollessa viimeistään seuraavana päivänä toimittaa palopaikalla katsastus tulen irtipääsyn syiden selville saamiseksi sekä selvityksen hankkimiseksi siitä, voidaanko tämän palojärjestyksen säännösten rikkomista ehkä panna jonkun viaksi. Katsastukseen kutsuttakoon asianomistaja ja muita henkilöitä, jotka voivat antaa tarpeellisia tietoja.

Viimeistään neljän päivän kuluttua mainitusta katsastuksesta tulee poliisikamarin toimittaa tulen irtipääsyn johdosta tutkinto, johon tilaisuuteen sekä poliisikomisariuksen ja asianomistajain samoin kuin, jos vakuutuslaitoksessa vakuutettua omaisuutta on vahingoittunut, asianomaisen laitoksen asiamies että muitakin henkilöjä, joilta valaistusta asiaan voidaan saada, tulee kutsusta saapua asiassa kuultaviksi, ollen poliisikamari velvollinen edellä mainitussa tapauksessa saattamaan asianomaisen asiamiehen tiedoksi otteen tutkinnossa tehdystä kamarin pöytäkirjasta. Jos tutkinnossa ilmaantuu aiheellista syytä arveluun, että tulipalo on saanut alkunsa erityisestä huolimattomuudesta tai tahallisesta tuottamuksesta, on asia jätettävä asianomaiselle tuomioistuimelle syytteen nostamiseksi.

XI luku.

Kiinteistönomistajan velvollisuudesta panna asiamies puolestaan.

37 §.

Kiinteistön omistaja tai isännöitsijä, joka asuu toisella paikkakunnalla tai poistuu kaupungista neljäätoista päivää pitemmäksi

ajaksi, pankoon puolestaan asiamiehen, joka on oikeutettu ei ainoastaan hänen puolestaan kantamaan ja vastaamaan tässä palojärjestyksessä säädetyissä asioissa, vaan myös ryhtymään muihin sen mukaan kiinteistön omistajan tai isännöitsijän asiana oleviin toimenpiteisiin, sen uhalla että, mitä hän tiedon saatuaan tai muutoin olisi ollut velvollinen noudattamaan, viivyttelämättä suoritetaan viranomaisen toimesta ja kustannus peritään häneltä ulosottotietä.

XII luku.

Palojärjestyksen rikkomisen syyteeseen saattamisesta.

38 §.

Tämän palojärjestyksen rikkomisesta rangaistaan syyllistä, ellei rikoksesta ole yleisessä laissa tai voimassa olevissa asetuksissa erikoista rangaistusta säädetty, sakolla enintään tuhanteen markkaan.

Syytettä palojärjestyksen määräysten rikkomisesta ajaa maistraatissa asianomainen kaupunginviskaali, mutta jos asia lykätään yleisen tuomioistuimen käsiteltäväksi tai syyllistä samaan aikaan siellä syytetään, tuomitkoon tuomioistuimista, mitä hänen syykseen väitetään.

XIII luku.

Valituksesta.

39 §.

Muutosta tästä palojärjestyksestä johtuneisiin maistraatin toimenpiteisiin haetaan läänin maaherralta sen ajan kuluessa ja siinä järjestyksessä, mikä on määrätty valituksen tekemiselle maistraatin päätöksestä. Tehty valitus ei kuitenkaan estä semmoisten maistraatin toimenpiteiden täytäntöönpanoa, jotka tarkoittavat tulenvaaran ehkäisemistä.

Maaherran päätöksestä saa valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joka valitus on, valituksenalaisen päätöksen keralla, kolmenkymmenen päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta, sitä päivää kuitenkin lukematta, annettava korkeimman hallinto-oikeuden reistraattorikonttoriin.

XIV luku.

Palojärjestyksen painattamisesta.

40 §.

Tämä palojärjestys on maistraatin toimesta painatettava sekä kohtuullisesta hinnasta pidettävä kirjakaupassa saatavana. Tarpeellinen kappalemäärä on annettava jaeltavaksi palo- ja poliisimiehistön henkilökunnalle.

2. Helsingin kaupungin 14 kaupunginosassa olevissa kortteleissa N:oissa 503, 510 ja 517 erillisten huvilain paikoiksi varattujen tonttien rakennusjärjestys.

Sisäasiainministeriön vahvistama toukokuun 21 päivänä 1921.

Helsingin kaupungin 14 kaupunginosan huvilakorttelit N:ot 503, 510 ja 517 rakennetaan mainituille kortteleille vahvistetun kaupunginasemakaavan ja toukokuun 8 päivänä 1917 annetun kaupungin yleisen rakennusjärjestyksen määräysten mukaisesti alempana mainituin poikkeuksin mikäli rakennusjärjestystä koskee:

1 §.

Erillisen huvilarakennuksen paikaksi tarkoitettulle tontille erittäin vahvistetussa kartassa keltaisella osoitetulla alueella saa rakentaa asuintalon ainoastaan kaupunginasemakaavaan merkityn rakennusrajan sisäpuolelle; kuitenkin älköön rakennuksen pinta-ala missään tapauksessa ylittääkö tontin pinta-alan kolmannesta.

Enintään 4 metriä korkea talousrakennus saatakoon sen lisäksi rakentaa koko tätä varten tarkoitettulle, erityisen raja-
viivan osoittamalle alueelle. Semmoisessa rakennuksessa saakoon myös olla enintään kaksi huonetta ja keittiön käsittävä talonmiehen asuinhuoneisto.

2 §.

Asuinrakennuksen suurin luvallinen korkeus on 10 metriä julkisivupinnan ylireunaan luettuna, ja saa sellaisen rakennuksen teettää enintään kaksikerroksisen, kellarikerrosta lukuun ottamatta.

Asuinrakennuksessa saakoon olla enintään kaksi asuinhuoneistoa; kuitenkin saakoon, jos pintamuodostuma sallii, enintään kaksi huonetta ja keittiön käsittävän talonmiehen asunnon laittaa kellarikerrokseen, jossa tapauksessa älköön talousrakennusta käytettäväkään semmoiseen tarkoitukseen.

Toisen kerroksen päällä olevaa ullakkoa älköön sisustettako asuinkerrokseksi.

Yleiseen tarkoitukseen varattuun, korttelissa N:o 510 sijaitsevan Tavaststjernakadun tonttiin N:o 4 nähden saakoon maistraatti harkinnan mukaan myöntää poikkeuksia mitä sekä kerrosetta huoneistolukuun tulee.

3 §.

Kaikilla tonteilla on oleva siistejä ja hyvin hoidettuja istutuksia.

4 §.

Kaupunginasemakaavaan merkityt, korttelissa sijaitsevat leikki kentät sekä kujat, joiden tarkoituksena on varata pääsy tonttien takaosiin, laittaa kaupunki, mutta niiden kunnossapidon kustantavat rajakkaisten tonttien omistajat suhteellisesti tonttiansa pinta-alaan.

3. Kaupungin painatustöiden valvojan johtosääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama kesäkuun 15 päivänä 1921.

1 §.

Helsingin kaupungin painatus- ja kirjansidontatyöt on, elleivät asianhaarat erityisissä tapauksissa muuta menettelyä vaadi, toimitettava kaupungin painatustöiden valvojan välityksellä.

2 §.

Painatustöiden valvojan asettaa kaupunginvaltuusto ja toiminnassaan hän on lähinnä rahatoimikamarin alainen.

3 §.

Painatustöiden valvojan asiana on katsoa, että kaupungin painatus- ja kirjansidontatyöt teetetään sille edullisimmalla ja vähimmin kustannuksia tuottavalla tavalla. Siinä kohdin on hänen velvollisuutenaan erikoisesti:

katsoa että käsikirjoitukset ovat painatuskelpoisessa kunnossa, ja tarpeen vaatiessa ryhtyä asianmukaisiin toimiin;

yksissä neuvoin asianomaisen painattajan kanssa määrätä painettavain asiakirjain koko ja laajuus, paperin laatu sekä kirjakelajit;

tarjouksia hankittuaan jakaa työt kirjapainojen kesken; sekä tarkastaa painatus- ja kirjansidontatöistä annetut laskut.

4 §.

Painatustöiden valvojan on järjestettävä virkatoimintansa niin, että hän on helposti asianomaisten tavattavissa.

4. Taksa niistä tiedonannoista, joita kaupungin rakennuskonttorin tulee yksityisiä viemärejä ja johtoja koskevan ohjesäännön määräysten johdosta kirjallisesti pitää yleisön saatavina.

Maaherran vahvistama heinäkuun 12 päivänä 1921.

Edellä mainittuna päivänä on Uudenmaan läänin maaherra vahvistanut Kaupunginvaltuuston päätöksen toukokuun 11 päivästä 1921, jonka mukaan kaupungin rakennuskonttori on oikeutettu niistä tiedonannoista, joita konttorin tulee läänin maaherran huhtikuun 22 päivänä 1920 vahvistaman, Helsingin kaupungissa oleviin taloihin ja tonteille teetettäviä yksityisiä viemärejä sekä johtoja koskevan ohjesäännön määräysten johdosta kirjallisesti pitää yleisön saatavina, kantamaan 10 markan maksun.

5. Vesijohtolaitoksen toimittamasta laskujohtopiirustusten tarkastuksesta sekä semmoisten johtojen rakennetta tai tarkastamista koskevasta toimituksesta kannettavain maksujen taksa.

Maaherran vahvistama heinäkuun 12 päivänä 1921.

Piirustuksen tarkastaminen ja hyväksyminen sekä rakennuslupatodistus:

johdon, jossa ei ole uusia laskukohtia, taikka jos näitä ei ole kymmentä enempää 10: —

jokaisesta lisäksi olevasta laskukohdasta 1: —

Aikaisemmin hyväksytyyn piirustuksen *uudestaan tarkastamisesta* kannetaan *puoli maksu*.

Lattian alla, maassa, parrustossa tai muurissa olevan johdon katsastus, kun johto on aikomus peittää, tai muun johdon katsastus, kun laskukohtia ei ole kymmentä enempää 10: —

jokaisesta lisäksi olevasta laskukohdasta —: 50

Laskukohtia vailla olevan tai enintään kymmenen laskukohtaa käsittävän johdon koettelu ja katsastus . . . 20: —

jokaisesta lisäksi olevasta laskukohdasta 1: —

Loppukatsastus ynnä todistus hyväksymisestä, kun laskukohtia ei ole kymmentä enempää 15: —

jokaisesta lisäksi olevasta laskukohdasta 1: —

Muist. Piirustuksen tarkastamisesta suoritetaan maksu hyväksytyä piirustusta ja lupatodistusta vastaanotettaessa; muut maksut suoritetaan viimeistään ennenkuin todistus laskujohtojen hyväksymisestä annetaan.

6. Helsingin kaupungin yleisten töiden hallituksen ohjesääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama syyskuun 21 päivänä 1921.

1 §.

Helsingin kaupungin yleisten töiden hallituksella, joka on välittömästi kaupunginvaltuuston alainen, on tehtävänä valvoa kaupungin yleisiä töitä.

Hallituksen alaisena on kaupungin rakennuskonttori kokonaisuudessaan.

2 §.

Hallituksen velvollisuutena on erityisesti:

a) valvoa että kaupungin yleisiä töitä varten myönnetty määrärahat käytetään tarkoituksen ja kaupungin edun mukaisella tavalla;

b) ellei kaupunginvaltuusto muuta määrää, vahvistaa alaansa kuuluvien yleisten töiden ohjelma ja valvoa niiden teettämistä;

c) tutkia rakennusten, katujen, rantasiltain, istutusten y. m. uutis- tai muutostöitä varten laaditut piirustukset ja kustannusarviot;

d) tutkia ja hyväksyä tarveaineiden, työkalujen y. m. hankintatarjoukset sekä töiden urakkatarjoukset;

e) vuosittain yksissä neuvoin kaupungin teknillisten laitosten hallituksen kanssa laatia kaupungin katuverkkoa koskevien töiden ohjelma;

f) kaupungin teknillisten laitosten hallituksen pyynnöstä ja sen kustannuksella teettää kaikki kaupungin vesi-, kaasu- ja sähköjohtojen laajentamiseen, uusimiseen tai täydentämiseen kuuluvat katuverkossa tarpeelliset työt;

g) valvoa kaupunkien puistojen ja istutusten sekä metsäin hoitoa;

h) ratkaista ne rakennuskonttorin töitä koskevat kysymykset, jotka kohdistuvat työajan pituuteen, työpalkkain määrään sekä työehto- ja muihin sopimuksiin;

i) huolehtia, että ehdotukset tarpeellisiksi kaupunginasema-kaavan laajennuksiksi ajoissa laaditaan, sekä sellaisista asioista rahatoimikamarille tehdä perusteltu esitys;

j) tehdä ehdotuksia tarpeen vaatimasta kaupungin kulkulaitosten kehittämisestä sekä sen kaatu- ja viemäriverkon laajentamisesta;

k) rakennuskonttorin virkain täyttämässä noudattaa mitä siitä konttorin johtosäännössä määrätään;

l) muutoin käsitellä kaupunginvaltuuston, maistraatin tai rahatoimikamarin sille lähettämät asiat ja pyynnöstä antaa kaupungin viranomaisille lausuntoja ja tietoja toimintansa yhteydessä olevista asioista;

m) meno- ja tulosääntöehdotuksen laadintaan, kannantavarain säilytykseen, tilitykseen ja kirjanpitoon, laskujen hyväksymiseen ja kirjaanpanoon, inventaukseen sekä kiinteistö- ja kalustoluettelujen laadintaan nähden valvoa Helsingin kaupungin kassa- ja tililaitoksen ynnä rakennuskonttorin tiliviraston johtosäännöissä olevain määräysten noudattamista; niin myös

n) vuosittain ennen kesäkuun loppua antaa kaupunginvaltuustolle kertomukset omasta ja rakennuskonttorin edellisen vuoden aikaisesta toiminnasta.

3 §.

Hallitukseen kuuluu seitsemän jäsentä, jotka kaupunginvaltuusto valitsee kalenterivuodeksi kerrallaan. Jollei kukaan jäsenistä ole samalla rahatoimikamarin jäsen, on kamarilla oikeus hallituksen kokouksiin määrätä edustajakseen yksi jäsenensä, joka on oikeutettu ottamaan osaa keskusteluihin, mutta ei päätöksiin.

Jos jäsen eroaa ennen toimikauden päättymistä, tulee hallituksen siitä ilmoittaa kaupunginvaltuustolle uuden jäsenen valitsemiseksi siksi ajaksi, mikä eronneella on jäljellä.

Jos jäsen jää hallituksen istuntoon saapumatta, on siitä ilmoitettava hallituksen puheenjohtajalle tahi kaupungininsinöörille.

Hallituksen jäsenet saavat palkkiota kaupunginvaltuuston vahvistaman määrän.

Hallitusta avustaa sen ottama sihteeri.

4 §.

Hallituksen jäsenistä valitsee kaupunginvaltuusto vaalitulaisuudessa yhden hallituksen puheenjohtajaksi ja toisen sen varapuheenjohtajaksi vuodeksi kerrallaan.

5 §.

Hallitus kokoontuu säännöllisesti kerran viikossa ja sillä välin tarpeen vaatiessa puheenjohtajan tai, hänen ollessa estyneenä, varapuheenjohtajan kutsusta. Sekä puheenjohtajan että varapuheenjohtajan ollessa estyneinä kokouksessa saapuvilla olemasta valitaan tilapäinen puheenjohtaja.

Hallitus on päätösvaltainen, kun vähintään neljä jäsentä on saapuvilla ja ottaa osaa päätökseen.

Päätös tehdään yksinkertaisella äänenenemmistöllä; äänten käydessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni.

6 §.

Esittelijöinä hallituksen kokouksissa toimivat sekä kaupungininsinööri että rakennuskonttorin asianomaiset osastopäälliköt, kukin osastonsa puolesta.

Esittelijän tulee hyvissä ajoin ennen kutakin kokousta puheenjohtajalle antaa esiintyvän asiain luettelo.

7 §.

Hallituksen kokouksissa tekee sihteeri pöytäkirjan, jossa on mainittava läsnäolevat jäsenet, käsitellyt asiat ja tehdyt päätökset, viimeksi mainitut lyhyin perusteluin, kun hallitus sen katsoo tarpeelliseksi. Jos päätös tehdään äänestämällä, on jäsenellä oikeus saada eroava mielipiteensä lyhyesti pöytäkirjaan merkityksi. Pöytäkirjan tarkistavat ennen seuraavaa kokousta puheenjohtaja ja hallituksen määräämä henkilö.

Hallituksen lähtevät kirjelmät allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa sihteeri.

Välikirjat ja sitoumukset allekirjoittaa kaupungininsinööri tai, hänen ollessa estyneenä, rakennuskonttorin asianomainen osastopäällikkö sekä varmentaa hallituksen siihen valtuuttama virkamies.

8 §.

Hallituksen ja rakennuskonttorin kassavirasto on rahatoimikonttori.

7. Helsingin kaupungin työväenopiston ohjesääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama syyskuun 21 päivänä 1921.

1 §.

Helsingin kaupungin työväenopisto käsittää kaksi osastoa, suomen- ja ruotsinkielisen, ja sen tarkoituksena on etusijassa kaupungin työväestöön levittää yleistä valistusta sekä herättää siinä harrastusta yhteiskunnallista edistystä ja taloudellista vaurastumista koskeviin kysymyksiin.

2 §.

Työväenopiston hallintoa hoitaa osin opiston yhteinen johtokunta, osin kahden osaston johtokunta, joista toinen on opiston suomen- ja toinen sen ruotsinkielistä osastoa varten.

3 §.

Yhteisen johtokunnan velvollisuutena on:

- 1) vahvistaa työväenopiston yleinen opetussuunnitelma;
- 2) päättää opiston käytettävänä olevain huoneistojen jaosta;
- 3) antaa lausunnot asioista, jotka koskevat opistoa kokonaisuudessaan;

4) käsitellä opiston yleistä taloudenhoitoa koskevat asiat ja siinä meno- ja tulosääntöehdotuksen laadintaan, kannantavarain säilytykseen, tilitykseen ja kirjanpitoon, laskujen hyväksymiseen ja kirjaanpanoon sekä inventtaukseen samoin kuin kiinteistö- ja kalustoluetteloiden laadintaan nähden noudattaa Helsingin kaupungin kassa- ja tililaitosjohtosäännön määräyksiä; niin myös

- 5) ottaa opistolle yhteinen taloudenhoitaja ja palveluskunta.
- Muut hallintoasiat ovat osastojohtokuntain käsiteltäviä.

4 §.

Osastojohtokuntiin kuuluu kumpaiseenkin seitsemän jäsentä, jotka kaupunginvaltuusto valitsee kalenterivuodeksi kerrallaan. Molemmat osastojohtokunnat yhdessä muodostavat yhteisen johtokunnan.

Sekä yhteinen johtokunta että osastojohtokunnat valitsevat keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jolleivät

nämä vaalit ole yksimieliset, valitaan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja yhdellä kertaa suhteellisella vaalilla, jossa noudatetaan samaa menettelyä kuin kaupunginvaltuutettujen vaalissa.

Johtokuntain jäsenet saavat palkkiota kaupunginvaltuuston vahvistaman määrän.

Yhteistä johtokuntaa avustaa sen ottama sihteeri.

5 §.

Sekä yhteinen johtokunta että osastajohtokunnat kokoontuvat puheenjohtajansa tai, hänen ollessa estyneenä, varapuheenjohtajansa kutsusta. Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat estyneet kokouksessa saapuvilla olemasta, valitaan tilapäinen puheenjohtaja.

Yhteinen johtokunta on päätösvaltainen, kun vähintään kahdeksan, ja osastajohtokunta, kun vähintään neljä jäsentä on saapuvilla ja ottaa osaa päätökseen.

Päätös tehdään yksinkertaisella äänenenemmistöllä; äänten käydessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni, paitsi puheenjohtajan vaalissa, jonka ratkaisee arpa.

6 §.

Johtokuntain kokouksissa tehdään pöytäkirja, ja siinä on mainittava läsnäolevat jäsenet, käsitellyt asiat ja tehdyt päätökset, viimeksi mainitut lyhyin perusteluin, kun asianomainen johtokunta sen katsoo tarpeelliseksi. Jos päätös tehdään äänestämällä, on jäsenellä oikeus saada eroava mielipiteensä lyhyesti pöytäkirjaan merkityksi.

Johtokuntain pöytäkirjat tekee ja niiden lähtevät kirjelmät laatii asianomainen sihteeri.

Johtokuntain lähtevät kirjelmät ja muut toimituskirjat allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa sihteeri.

7 §.

Työväenopisto on Helsingin kaupungin työväenopetuslaitosten tarkastajan tarkastuksen alainen, jolle viranpitäjälle on annettu erityinen johtosääntö.

8 §.

Työväenopistossa annetaan opetusta osin yhtäjaksoisten

luentosarjain tai erillisten esitelmäin muodossa, osin käytännöllisenä ohjauksena sitä varten sopivissa aineissa.

Opiston opetus kohdistuu seuraaviin aloihin:

- 1) yhteiskunnallinen ja taloudellinen opetus: historia, yhteiskuntaoppi, kansantalous ja sosiaalinen lainsäädäntö;
- 2) eettinen opetus: etiikka, sielutiede ja kasvatustoppi;
- 3) luonnontieteellinen opetus:
 - a) fysiikka, kemia, tähtitiede, geologia, maantieto, kasvi- ja eläintiede; sekä
 - b) anatomia, fysiologia ja terveystoppi; samoin kuin
- 4) käytännöllinen opetus: ainekirjoitus, laskento, kielet, kirjanpito, taloustoppi, samariittikurssit y. m.

Opetus on, mikäli mahdollista, järjestettävä huomioon ottaen työväestön elämän- ja työoloja. Opiston tulee pysyä syrjässä kaikista valtiollisista ja uskonnollisista riidoista.

9 §.

Työväenopiston lukuvuosi jakautuu syyslukukauteen, joka alkaa syyskuun 15 ja päättyy joulukuun 15 päivänä, sekä kevätlukukauteen, joka alkaa tammikuun 15 ja päättyy huhtikuun 30 päivänä.

10 §.

Työväenopiston kumpaistakin osastoa johtaa eri johtajansa. Johtajanvirat julistaa asianomainen osastojohtokunta siltä haettaviksi kolmenkymmenen päivän kuluessa ja ne täyttää kaupunginvaltuusto osastojohtokuntaa kuultuaan.

11 §.

Johtajan tulee:

- 1) hyvissä ajoin ennen lukukauden alkua laatia ja osastojohtokunnalle esittää lukukauden luento- ja opetusohjelma sekä ehdottaa sopivia luennoitsijoita ja opettajia;
- 2) muutoinkin valmistella osastojohtokunnan käsiteltävät asiat ja toimia esittelijänä sen kokouksissa;
- 3) toimia osastojohtokunnan sihteerinä;
- 4) opistossa luennoida neljä tuntia viikossa, joista tunneista kuitenkin enintään kaksi saa osastojohtokunnan luvalla vaihtaa muuhun, vastaavaan opetustoimintaan;
- 5) johtaa osastonsa opetusta ja valvoa sen järjestystä;

6) hoitaa ja kartuttaa osaston kirjastoa ja opetusvälineistöä;

7) osastojohtokunnan hyväksymäin kaavakkeiden mukaan pitää osaston kuulijain ja oppilaitten luetteloja sekä vastaanottaa ja opiston taloudenhoitajalle toimittaa näiden suorittamat maksut;

8) vuosittain ennen toukokuun 15 päivää laatia ehdotus osaston ja sen johtokunnan edellisen lukuvuoden aikaisesta toiminnasta annettavaksi vuosikertomukseksi; sekä

9) muutoin edistää opiston toimintaa, levittää tietoja sen tarkoituksesta ja työtavasta sekä tarvittaesta antaa neuvoja ja ohjeita luennoitsijoille ja opettajille.

Johtaja on oikeutettu opistosta erottamaan kuulijan tai oppilaan, joka on saattanut itsensä syypääksi järjestyksen tai hyvän tavan rikkomiseen.

12 §.

Luennoitsijoiksi sekä esitelmäsarjoja että erillisiä esitelmiä varten ottaa asianomainen osastojohtokunta etusijassa henkilöjä, jotka ovat suorittaneet tutkinnon yliopistossa tai muussa korkeakoulussa ja omaavat luennoimiskyvyn.

Käytännöllistä opetusta varten ottaa asianomainen osastojohtokunta opettajia lukuvuodeksi kerrallaan.

13 §.

Työväenopiston osastojen ynnä niiden johtokuntain vuosikertomukset annetaan lukuvuodelta ennen toukokuun loppua.

14 §.

Taloudenhoitajan velvollisuutena on yhteisen johtokunnan silmälläpidon alaisena huolehtia opistolle tarpeellisista huoneistoista, hoitaa sen talous ja avustaa johtajia meno- ja tulosaantöhdotusten laadinnassa.

15 §.

Opetuksesta suoritettavat maksut määrää yhteinen johtokunta joka lukuvuodeksi. Yhdistykset ja ammattiosastot, jotka jäsenilleen ja näiden perheille lunastavat vähintään 25 lukukausikorttia, saavat 20 % hinnanalennuksen.

16 §.

Työväenopiston kassa- ja tilivirastona on rahatoimikonttori.

8. Helsingin kaupungin sosialilautakunnan johtosääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama syyskuun 21 päivänä 1921.

1 §.

Helsingin kaupungin sosialilautakunnan, joka on välittömästi kaupunginvaltuuston alainen, tehtävänä on käsitellä työväen- ja asunto-oloja koskevia sekä muita niitten yhteyteen kuuluvia asioita.

2 §.

Siinä kohden tulee sosialilautakunnan:

- 1) seurata kaupungin työväen- ja asunto-olojen kehitystä sekä tehdä aloitteita niiden parantamiseksi;
- 2) antaa lausuntoja työväen- ja asuntoasioista;
- 3) käsitellä muita yleisen tehtävänsä yhteydessä olevia ja kaupunginvaltuuston sille antamia asioita;
- 4) panna täytäntöön alaansa kuuluvat, kaupunginvaltuuston päättämät toimenpiteet;
- 5) pitää silmällä työväenluokan parasta tai asunto-olojen parantamista edistäviä laitoksia, joille kunta on myöntänyt jonkinlaisia etuja;
- 6) hoitaa kunnan omistamia vuokra-asuntoja;
- 7) tarpeen vaatiessa laatia ja kaupunginvaltuuston vahvistettavaksi antaa ehdotuksia toimialaansa kuuluvain eri hallinto-haarain toiminnan järjestämistä tarkoitteiksi säännöiksi;
- 8) meno- ja tulosääntöehdotuksen laadintaan, kannantavarain säilytykseen, tilitykseen ja kirjanpitoon, laskujen hyväksymiseen ja kirjaanpanoon, inventaukseen sekä kiinteistö- ja kalustoluetteloiden laadintaan nähden noudattaa Helsingin kaupungin kassa- ja tililaitosjohtosäännän määräyksiä; samoin kuin
- 9) vuosittain ennen maaliskuun loppua kaupunginvaltuustolle antaa kertomus edellisen vuoden aikaisesta toiminnastaan.

3 §.

Socialilautakuntaan kuuluu seitsemän jäsentä, jotka kaupunginvaltuusto valitsee kalenterivuodeksi kerrallaan.

Tärkeimpiä asuttopoliittisia kysymyksiä käsiteltäessä ovat lautakunnan lisäjäseninä asutotarkastaja ja asemakaava-arkkitehti.

Jos jäsen eroaa ennen toimikauden päättymistä, tulee lautakunnan siitä ilmoittaa kaupunginvaltuustolle uuden jäsenen valitsemiseksi siksi ajaksi, mikä eronneella on jäljellä.

Lautakunnan jäsenet saavat palkkiota kaupunginvaltuuston vahvistaman määrän.

4 §.

Sosiaalilautakunta valitsee vuosittain keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jolleivät nämä vaalit ole yksimieliset, valitaan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja yhdellä kertaa suhteellisella vaalilla, jossa sovelletaan samaa menettelyä kuin kaupunginvaltuutettujen vaalissa.

5 §.

Sosiaalilautakunta kokoontuu puheenjohtajan kutsusta niin usein, kuin hän harkitsee asiain laadun vaativan tai vähintään kaksi jäsentä sitä vaatii. Puheenjohtajan estyneenä ollessa antaa kutsun varapuheenjohtaja. Sekä puheenjohtajan että varapuheenjohtajan ollessa estyneinä kokouksessa saapuvilla olemasta valitaan tilapäinen puheenjohtaja.

Lautakunta on päätösvaltainen, kun vähintään neljä jäsentä on saapuvilla ja ottaa osaa päätökseen.

Päätös tehdään yksinkertaisella ääntenenemmistöllä; äänten käydessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni, paitsi puheenjohtajan vaalissa, jonka ratkaisee arpa.

Kunnallispormestarilla ja kaupunginvaltuuston puheenjohtajalla on oikeus olla saapuvilla lautakunnan kokouksissa ja ottaa osaa keskusteluihin, ollen heille tätä varten annettava kirjallinen ilmoitus kunkin kokouksen ajasta.

6 §.

Eräitä asiaryhmiä käsittelemään voi lautakunta kokoontua jaostottain, joilla on valta päättää lautakunnan nimessä. Jaostossa johtaa puhetta lautakunnan siihen valitsema jäsen.

Asioita älköön jaostossa ratkaistaviksi otettako, ellei vähintään kolme jäsentä ole saapuvilla.

Ehdotuksen lautakunnan ja sen jaostojen väliseksi työjaoksi laatii lautakunta ja vahvistaa kaupunginvaltuusto.

7 §.

Sosiaalilautakunnan sihteerintehtävät hoitaa sihteeri, jonka kaupunginvaltuusto valitsee lautakunnan esityksestä.

Sihteerillä, jonka tulee olla perehtynyt lautakunnan toimialaan kuuluviin asioihin, on erityisesti velvollisuutena:

1) esiteltäväksi valmistella sekä esitellä lautakunnan käsiteltäviin kuuluvat asiat;

2) tehdä pöytäkirja lautakunnan ja sen jaostojen kokouksissa;

3) lautakunnalle antaa lausuntoja ja selvityksiä työväen- ja asutusasioista;

4) mikäli ei muuta säädetä, pitää lähinnä silmällä lautakunnan ylivalvonnan alaisia kunnallisia tai kunnan avustamia laitoksia;

5) laatia ja vuosittain ennen helmikuun loppua lautakunnalle antaa ehdotus kertomukseksi lautakunnan edellisen kalenterivuoden aikaisesta toiminnasta; sekä

6) muutoin noudattaa lautakunnan ja sen puheenjohtajan antamia määräyksiä.

8 §.

Sosiaalilautakunnan ja sen jaostojen kokouksissa tehdyissä pöytäkirjoissa on mainittava läsnäolevat jäsenet, käsitellyt asiat ja tehdyt päätökset, viimeksi mainitut lyhyin perusteluin, kun tarpeelliseksi katsotaan. Jos päätös tehdään äänestämällä, on jäsenellä oikeus saada eroava mielipiteensä lyhyesti pöytäkirjaan merkityksi.

Lautakunnan lähtevät kirjelmät allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa sihteeri.

9 §.

Sosiaalilautakunnan kassa- ja tilivirastona on rahatoimikonttori.

9. Helsingin kaupungin Rahatoimikamarin ohjesääntö.

Sisäasiainministeriön vahvistama lokakuun 5 päivänä 1921.

1 §.

Rahatoimikamarin, jonka yleinen tehtävä on määrätty marraskuun 27 päivänä 1917 annetun kaupunkien kunnallislain 4 §:ssä ja kunnallishallituksesta kaupungissa joulukuun 8 päivänä 1873 annetun asetuksen 51 §:ssä, tulee harjoittaa toimintaansa mainittujen asetusten, tämän ohjesäännön sekä kaupunginvaltuuston määräysten mukaisesti.

Rahatoimikamaria pitää ylinnä silmällä maistraatti.

2 §.

Rahatoimikamarissa on kuusi jäsentä ynnä kaupunginjohtaja puheenjohtajana.

Jäsenet valitsee kaupunginvaltuusto yhdeksi, kaupunginjohtajan kuudeksi vuodeksi. Lisäksi asettaa kaupunginvaltuusto kuudeksi vuodeksi kaksi avustavaa kaupunginjohtajaa, joista toista sanotaan kanslianjohtajaksi ja toista rahatoimenjohtajaksi ja jotka, siinä järjestyksessä kuin heidät tässä on mainittu, kaupunginjohtajan estyneenä ollessa toimivat hänen sijassaan sekä sen ohessa ovat kaupunginjohtajan sijaisina rahatoimikamarin puheenjohtajana. Kaupunginjohtaja ja avustavat kaupunginjohtajat valitaan yhdellä vaalilla. Se, joka vaalissa on saanut useimmat äänet, tulee kaupunginjohtajaksi. Huomioon ottamalla muiden valittujen asiantuntemus ja sopivaisuus tulee kaupunginvaltuuston määrätä, kumpi heistä on oleva kanslianjohtaja ja kumpi rahatoimenjohtaja.

Vaalikelpoisuudesta säädetään edellä mainitun, kunnallishallituksesta kaupungissa annetun asetuksen 52 §:ssä. Älköön kuitenkaan ketään vastoin tahtoaan valittako kaupunginjohtajaksi eikä avustavaksi kaupunginjohtajaksi.

Vuodeksi valittu jäsen voi kieltäytyä tehtävästä, jollei hän asu kaupungissa tai sen alueella, jos hän on kolmena viime vuonna toiminut rahatoimikamarin jäsenenä tai kaupunginvaltuutettuna, jos hän on saavuttanut kuudenkymmenen vuoden iän taikka ilmoittaa muun esteen, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyy. Kaupunginjohtajalla on sen ohessa oikeus kuuden

kuukauden kuluttua ilmoituksen tekemisestä luopua toimestaan. Samanlainen kieltäytymisoikeus on kanslianjohtajalla ja rahatoimenjohtajalla.

Jos kaupunginjohtaja, avustava kaupunginjohtaja tai jäsen eroaa hänelle määrätyn toimikauden kuluessa, valitaan viipymättä toinen siksi ajaksi, mikä eronneella olisi ollut jäljellä.

Se seikka, ett'ei aika, joksi kaupunginjohtaja tai avustava kaupunginjohtaja on valittu, ole umpeenkulunut, älköön olko este sellaiseen rahatoimikamarin uudestaan järjestämiseen tahi sen työjärjestyksen muuttamiseen, jonka kautta johtajan virka lakkautetaan tai hänen tehtävänsä muutetaan.

3 §.

Rahatoimikamari kokoontuu yleiseksi kokoukseksi säännöllisesti sinä viikonpäivänä, jonka se määrää. Niin usein kuin tarpeelliseksi harkitaan, kokoontuu rahatoimikamari muunakin aikana.

4 §.

Rahatoimikamarin toimivaltaan kuuluvat asiat käsitellään joko kamarin jäsenten yleisessä tai kamarin jaoston kokouksessa.

Rahatoimikamari on yleisessä kokouksessaan päätösvaltainen, kun, paitsi puhetta johtavaa, vähintään neljä jäsentä ottaa osaa päätöksiin. Päätös tehdään yksinkertaisella ääntenenemmistöllä; äänten käydessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni.

Rahatoimikamarin jäsenestä on soveltuvilta kohdin voimassa mitä tuomarinjäävistä on säädetty.

5 §.

Rahatoimikamarin kokoukset eivät ole julkisia, mutta niissä saavat olla saapuvilla kaupunginvaltuuston ja maistraatin puheenjohtaja tai heidän sijaisensa; ja saakoon semmoinen henkilö ottaa osaa keskusteluihin, mutta ei päätöksiin. Kokouksissa tulee kanslianjohtajan ja rahatoimenjohtajan olla saapuvilla oikeutettuina ottamaan osaa keskusteluihin, mutta ei päätöksiin. Jos joku kaupungin johto- tai lautakunta on, rahatoimikamarin kehoituksesta tai muutoin, määrännyt selostajan olemaan saapuvilla kamariin lähetetyn asian käsittelyssä, saakoon hän myös olla kokouksessa saapuvilla. Tarpeen vaatiessa saakoon rahatoimikamari kutsua saapuville muita asiantuntijoita sekä järjestää yhteisiä kokouksia ja neuvotteluja lauta-, johto- ja valiokuntain kanssa.

Rahatoimikamarin kokouksissa tehdään pöytäkirja, joka tarkistetaan kamarin määräämällä tavalla.

6 §.

Kaikki sopimukset ja sitoumukset on kaupungin puolesta rahatoimikamarin tehtävä, ellei tämä, voimassa olevan määräyksen tai kaupunginvaltuuston tekemän päätöksen mukaan, ole erityisen lautakunnan tai henkilön asia.

7 §.

Rahatoimikamarin tulee asiamiehensä tai, hänen ollessa estyneenä, muun määräämänsä henkilön kautta kaikissa niissä tapauksissa, joista muuta ei ole säädetty, kaupungin puolesta kantaa- ja vastata sekä valvoa sen oikeutta.

8 §.

Rahatoimikamarin velvollisuutena on kaikilla kunnallisen toiminnan aloilla, erittäin asetetuista johto- tai lautakunnista riippumatta, tehdä aloitteita toimenpiteisiin, joita se pitää tarpeen vaatimina, sekä antaa kaupunginvaltuuston ja maistraatin tai muun viranomaisen vaatimat lausunnot ja tiedot.

Rahatoimikamari pitää silmällä kaupungin tilastokonttoria.

Rahatoimikamarissa ilmaantunut erimielisyys on, oheen panemalla äänestuspöytäkirjan ote tai mnulla tavoin, saatettava kaupunginvaltuuston tiedoksi. Kaupunginvaltuuston ja rahatoimikamarin välinen kirjelmäin vaihto on välitön kaikissa niissä tapauksissa, joissa maistraatin virka-apua kaupunginvaltuuston päätöksen toimeenpanemiseksi kaupunkien kunnallislain 31 §:n mukaan ei vaadita.

9 §.

1 §:ssä mainitun tehtävänsä ja asiasta annettujen erikoismääräysten mukaisesti kuuluu rahatoimikamarille toimeenpano ja hallinto kaikissa kaupungin yhteisissä asioissa, joita ei ole annettu muun kaupunginviranomaisen hoitoon; ja on siis rahatoimikamarin velvollisuutena

a) hoitaa kaupungin tarkoituksiin osoitettuja rahavaroja sekä pitää silmällä kaupungille kuuluvaa omaisuutta, niin irtainta kuin kiinteääkin;

- b) valvoa ja järjestää kaupungin tulojen kannanta;
- c) valvoa kaupungin varoista suoritettavain tarpeellisten maksujen toimittamista;
- d) hoitaa kaupungin lahjoitusvaroja; sekä
- e) katsoa, että kaupungin oikeus edellä mainituissa kohdin asianmukaisesti otetaan huomioon.

Rahatoimikamarin tulee niinkään maistraatin silmälläpidon alaisena säädetyssä järjestyksessä valvoa semmoisten valtion verojen ja varain veloitusta, kannantaa ja tilitystä, jotka kaupunki suorittaa tai joiden kannanta erityisten säännösten mukaan on sen asiana.

10 §.

Niitten asiain lisäksi, jotka voimassa olevien asetusten mukaan ovat rahatoimikamarin ratkaistavia, saakoon rahatoimikamari kaupunginvaltuustolle alistusta tekemättä tutkia ja ratkaista asiat, jotka koskevat:

1) järjestetyllä kaupunginalueella, vahvistetun kaupungin aseman ulkopuolella sijaitsevien tonttien vuokralle antoa, kuitenkin noudattamalla sitä varten vahvistettuja vuokraehtoja;

2) vuokraajalle vuokrakirjassa varatun vuokranpitennyksen myöntämistä;

3) kaupungille kuuluvain, kaupunginasemaan otettujen käyttämättömäin tonttien myyntiä kaupunginvaltuuston kaupungin tonttien myyntiin nähden vahvistamain periaatteiden mukaan;

4) hakemuksia, jotka tarkoittavat lupaa saada arvioinnin tapahduttua mutta ilman huutokauppaa, lunastaa kaupunginasemaan otettu vuokrattu rakennustontti;

5) vuokran siirtoa ja vuokraajan oikeuttamista kaupunkia kuulematta toiselle siirtämään vuokraoikeutensa;

6) rakennusten ja muiden laitosten lunastamista ja poistamista uutta kaupunginasemakaavaa tai asianmukaisessa järjestyksessä hyväksytyä kaupungin aseman ulkopuolisen alueen jaoituskaavaa toimeenpantaessa;

7) kaupungin irtaimen omaisuuden käyttämistä, sikäli kuin sitä ei tarvita aikaisempaan tarkoitukseensa;

8) irtaimen omaisuuden hankintaa ja myyntiä, sikäli kuin se ei ole erikoisviranomaisen asia;

9) huoneistojen vuokraamista kaupungin virastoille ja laitoksille;

10) kaupungille kuuluvan omaisuuden vakuuttamista, kuitenkin niin, että ratkaisulta tähän kuuluvissa, periaatteellista laatua olevissa kysymyksissä varataan kaupunginvaltuustolle;

11) määrärahein myöntämistä vahvistetun menosäännön puitteissa korjaustöihin, vähäisiin lisä- ja muutosrakennustöihin, rakennusten teettämiseksi, satunnaisiin tarpeisiin, aitaamiseen y. m. s.;

12) varain tileistä poistoa ja palautusta;

13) kaupungin kiinnitettyjen saamisten myöhemmäksi siirtämistä;

14) kaupungin työntekijäin tapaturmavakuutusta, kuitenkin siten, että ratkaisulta tähän kuuluvissa, periaatteellista laatua olevissa kysymyksissä varataan kaupunginvaltuustolle;

15) oikeuden myöntämistä, ei kuitenkaan viittä vuotta pitemmäksi ajaksi, raiteiden, johtojen y. m. s. sijoittamiseen kaupungin kaduille ja avonaisille paikoille;

16) lisäyksen myöntämistä rahatoimikamarin käyttövaroista menosääntöön vakinaisia tarpeita varten merkittyihin määrärahoihin;

17) palkkion myöntämistä menosääntöön tarkoitusta varten merkitystä määrärahasta viranpitäjän voimassa olevain palvelusehtojen mukaista virkavapautta nauttivan kunnallisen viranpitäjän viransijaiselle;

18) eläkkeen myöntämistä, palkkalautakunnan mieltä kuultua, kunnalliselle viranpitäjälle ja työntekijälle kaupunginvaltuuston siinä kohden vahvistamain perusteiden mukaan; sekä

19) kunnallisen viranpitäjän oikeuttamista asumaan kaupungin ulkopuolella.

11 §.

Rahatoimikamarin tulee yleisessä kokouksessa tutkittavaksi ottaa ja käsitellä:

1) asiat, jotka voimassa olevain määräysten mukaan ovat kaupunginvaltuuston ratkaistavia;

2) maistraatille tai maistraattia ylemmille viranomaisille annettavat esitykset ja lausunnot;

3) Rahatoimikamarin alaisten viranpitäjien asettamista ja virasta erottamista sekä heidän virkavirheitään koskevat asiat;

- 4) palkkakysymyksiä koskevat asiat;
- 5) asiat, jotka koskevat poikkeamista kunnallishallinnossa aikaisemmin noudatetusta käytännöstä;
- 6) asiat, joiden käsittelyssä jaostossa ei voida yksimielisyyteen päästä tai jotka jaosto jättää rahatoimikamarin ratkaistaviksi.

12 §.

Käsittlemään kysymyksiä, joita edellisen pykälän määräyksen tahi maistraatin, kaupunginvaltuuston taikka rahatoimikamarin määräysten mukaan ei ole käsiteltävä yleisessä kokouksessa, kokoontuu rahatoimikamarin jaosto.

Rahatoimikamarin jaostoon kuuluu rahatoimikamarin puheenjohtaja ja kaksi rahatoimikamarin määrääjäksi valitsemaa jäsentä, ja jaosto on päätösvaltainen, kun kaikki nämä ovat saapuvilla ja päätöksestä yhtä mieltä. Jäsenille valitsee rahatoimikamari tarpeellisen määrän varamiehiä.

Puheenjohtajan estyneenä ollessa toimii kanslianjohtaja tai rahatoimenjohtaja hänen sijassaan.

Jos -jaoston jäsenet ovat päätöksestä yhtä mieltä, olkoon se voimassa rahatoimikamarin päätöksenä.

13 §.

Rahatoimikamarin tulee siihen kunakin kertana valitsemallaan jäsenellä ottaa osaa kunnallishallituksesta kaupungissa annetun asetuksen 71 ja 72 §:ssä mainittuihin katsastuksiin.

Vähintään kahdesti vuodessa ja muutoin niin usein kuin syytä siihen on tulee rahatoimikamarin läpikäydä ja tarkastaa kaikki hoidossaan olevat vakuusasiakirjat toimenpiteisiin ryhtymiseksi kaupungin oikeuden ja edun säilyttämiseksi.

14 §.

Rahatoimikamarin päätökset toimeenpanevat sen kanslia ja konttori. Rahatoimikamarin antamain määräysten mukaisesti voidaan vähemmän tärkeät väli- ja täytäntöönpanotoimet jättää kamarin kanslian tehtäväksi.

Kanslian silmälläpito on kanslianjohtajan velvollisuutena.

Rahatoimikamarin konttoria, joka käsittää kamreeri- ja kassaston, pitää silmällä rahatoimenjohtaja.

15 §.

Kaupunginjohtajalla, joka ei saa antautua muuhun toimintaan, on velvollisuutena johtaa rahatoimikamarin keskusteluja; valvoa asiain asianmukaista käsittelyä; pitää silmällä rahatoimikamarin päätösten toimeenpanoa; maistraatin ja rahatoimikamarin ylivalvonnan alaisena pitää silmällä toimintaa muilla kunnallisilla hallintoaloilla sekä valvoa ja edistää kaupunginviranomaisten keskinäistä työtä; panna tarkkaa huomiota kaupungin kehitykseen ja tarpeisiin sekä tehdä aloitteita näiden edistämistä tarkoitaviin toimenpiteisiin; samoin kuin olla saapuvilla kaupunginvaltuuston kokouksissa sitä tarkoitusta varten kuin voimassa olevassa kunnallislaissa säädetään.

Kaupungin kaikki virkamiehet ovat velvolliset vaadittaessa antamaan kaupunginjohtajalle ne tiedot ja ilmoitukset, jotka hän katsoo toiminnalleen tarpeellisiksi.

16 §.

Kanslianjohtajan, joka ei saa antautua muuhun toimintaan, tulee avustaa kaupunginjohtajaa hänen yleisissä tehtävissään, ja on hänen velvollisuutenaan erittäin johtaa ja valvoa kanslian tehtäviä; rahatoimikamarin sihteerien kesken jakaa kanslian valmisteltavat asiat; esiteltäviksi valmistella tärkeämmät asiat sekä sihteereille neuvoja ja ohjeita antamalla ottaa osaa muiden asiain valmisteluun; katsoa, että tarkistetut kirjelmät ja lausunnot viivyttämättä lähetetään ja että muut päätökset asianmukaisesti toimeenpannaan ja saatetaan asianomaisten tiedoksi; sekä muutoin suorittaa rahatoimikamarin tai kaupunginjohtajan hänelle antamat tehtävät.

17 §.

Rahatoimenjohtajalla, joka ei saa antautua muuhun toimintaan, on velvollisuutena johtaa ja valvoa rahatoimikonttorin eri osastojen tehtäviä; saapuneiden tietojen johdolla laatia meno- ja tulosääntöehdotus; rahatoimikamarin virkamiesten avulla esiteltäviksi valmistella raha-asioita koskevat kysymykset sekä rahatoimikonttoria ja muuta tililaitosta koskevat asiat; kaupungin menoja ja tuloja osoittavain rahatoimikonttorin neljännesvuositaulujen perusteella antaa selonteko rahallisen aseman

valaisemiseksi tarpeellisine selvityksineen ja tietoineen; sekä tehdä toimialaansa kuuluvia esityksiä ja ehdotuksia.

18 §.

Kaupunginjohtajan ja avustavain kaupunginjohtajain virasta erottamisesta olkoon voimassa mitä rikoslaissa virkamiehestä säädetään.

19 §.

Rahatoimikamarin sihteerit, kaupunginkamreerin, kaupunginkassanhoitajan ja asiamiehen valitsee kaupunginvaltuusto.

Muut alaisensa viranpitäjät ottaa rahatoimikamari. Tarpeen vaatiessa ottaa kamari pitemmäksi tai lyhyemmäksi ajaksi ylimääräisiä apulaisia.

20 §.

Rahatoimikamarin päätöksestä ei saa valittaa. Jos joku katsoo päätöksen loukanneen hänen yksityistä oikeuttaan, ajakoon kannetta sitä vastaan laillisessa järjestyksessä.

21 §.

Jos rahatoimikamarin alainen tai kamarille tilivelvollinen virkamies tavataan vähäpätöisestä virheestä, antakoon rahatoimikamari hänelle varoituksen. Jos virhe on törkeämpää laatua ja syyllinen rahatoimikamarin valitsema virkaansa, ilmoittakoon kamari asian asianomaiselle syyttäjälle syytteeseen saatettavaksi taikka myös päättäköön syyllisen erotettavaksi virasta määrääjäksi tai ainiaksi. Muussa tapauksessa jätetään asia kaupunginvaltuustolle, ollen rahatoimikamarilla kuitenkin valta pidättää syyllinen toistaiseksi virantoimituksesta.

22 §.

Kaikesta siitä tappiosta ja vahingosta, minkä rahatoimikamari tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella tai ilmeisellä laiminlyönnillä tuottaa kaupungille, vastatkoot ne jäsenet, jotka ovat siinä olleet osallisia.

23 §.

Vuodeksi valitut rahatoimikamarin jäsenet saavat palkkiota kaupunginvaltuuston vahvistaman määrän kultakin kokoukselta.

Kaupunginjohtaja ja avustavat kaupunginjohtajat nauttivat kaupunginvaltuuston määräämää vuosipalkkaa.

24 §.

Rahatoimikamarista tai sen jaostosta lähtevät kirjelmät on asianomaisen esittelijän varmentamina kamarin puolesta sen allekirjoitettava, joka asiaa käsiteltäessä on johtanut puhetta. Kirjalliset sopimukset ja välikirjat allekirjoittaa rahatoimikamarin puheenjohtaja ja varmentaa asiamies. Kansliasta lähtevät, asiain valmistelua koskevat kirjelmät allekirjoittaa kanslianjohtaja tai asianomainen virkamies.

Pöytäkirjan allekirjoittaa se, joka on johtanut puhetta, ynnä notaari.

25 §.

Kaupunginvaltuuston asiana on antaa ne muut määräykset, jotka voivat olla tarpeellisia rahatoimikamarin ja sen alaisten virkamiesten toimintaan ja tehtäviin nähden.

10. Helsingin kaupungin taksametri-automobiili- ajotaksa.

Maistraatin vahvistama kesäkuun 27 päivänä 1921.

Edellämainittuna päivänä on maistraatti, kaupunginvaltuuston asiasta annettua lausuntonsa, muuttaen aikaisempia automobiiliajotaksoja, määrännyt, että maksu kaupungin alueella ajosta nelipyöräisillä taksametri-automobiililla kuluvan vuoden loppuun on suoritettava alempana mainitun III taksan mukaan, 30 % korotuksin matkasta päivällä ja 50 % korotuksin matkasta yöllä, matkustajain ja tavarakääröjen lukuun katsomatta.

Taksa III.

4 markkaa korkeintaan 100 metrin matkalta sekä sitä pitemmältä matkalta lisäksi 10 penniä kustakin vajaan 33.3 metrin erästä. Ensimmäisestä kilometristä 6:70, seuraavista 3:—.

Muist. 1. Tilauksesta noudettaessa on suoritettava täysi maksu ajosta automobiili-asemalta kulloinkin ilmoitettuun määräpaikkaan. Tilaja ei ole velvollinen käyttämään tilaamaansa automobiilia, jos automobiili ei ole säädettyssä kunnossa tai ellei se ole malliltaan sellainen, kuin tilattaessa on nimenomaan huomautettu.

Muist. 2. Sanalla „päivällä“ tarkoitetaan aikaa klo 7:stä aamulla klo 12:een yöllä, sanalla „yöllä“ taas aikaa klo 12:sta yöllä klo 7:ään aamulla. Ajosta, joka on alkanut ennen klo 12 yöllä ja päättynyt viimeistään klo 12.10, suoritetaan sama maksu kuin ajosta päivällä.

Odotus.

Odotuksesta ajon kestäessä suoritetaan 10 pennin maksu kultakin 1/2 minutilta; eli siis tunnin odotuksesta 12 markkaa.

Erityisiä määräyksiä.

1. Jos syntyy epäilyksiä taksan oikeasta soveltamisesta tai joitakin muita väärinkäsityksiä kyydittävän ja ohjaajan kesken, niin on heidän käytettävä poliisin välitystä, ja on ensinmainitussa tapauksessa noudatettava sitä mielipidettä, joka on edullinen kyydittävälle. Jos taksometri joutuu matkan kestäessä epäkuntoon, lasketaan maksu kuljetun erän mukaan.

2. Rangaistuksesta niille henkilöille, jotka kieltäytyvät suorittamasta säädettyä ajo- tai odotusmaksua, sekä ohjaajille, jotka vaativat korkeampaa maksua, kuin mikä heille on tuleva, on erittäin säädetty.

11. Taksa Helsingin kaupungin pika-ajureille.

Maistraatin vahvistama 10 ja 24 päivinä lokakuuta 1921.

Maksu pika-ajureille ajamisesta suoritetaan alempana olevien taulujen ynnä näihin kuuluvien muistutuksien mukaan ja luetaan joko matkan tahi ajan mukaan.

Maksu matkan mukaan:

Ajosta kaupungin asemakaavaan kuuluvalla alueella:	Kuomitomat ajoneuvot		Kuomi-ajoneuvot	
	Mk	p:ää	Mk	p:ää
Ajosta paikasta toiseen 1—9, 13 ja 20 kaupunginosissa sekä niissä 10 kaupunginosan paikoissa, jotka sijaitsevat Säästöpankinrannasta Hakaniementorin poikki pitkin Söörnäisten Rantatietä Ahdinkujaan vedetyn viivan eteläpuolella	6	50	7	50
Ajosta paikasta toiseen 11—12 kaupunginosissa sekä niissä 10 kaupunginosan paikoissa, jotka sijaitsevat Säästöpankinrannasta Hakaniementorin poikki pitkin Söörnäisten Rantatietä Ahdinkujaan vedetyn viivan ja Söörnäisten satamaradan välillä	6	50	7	50
Ajosta paikasta toiseen 14—15 kaupunginosissa	6	50	7	50
Ajosta 1—9, 13 ja 20 kaupunginosista sekä Säästöpankinrannasta Hakaniementorin poikki pitkin Söörnäisten Rantatietä Ahdinkujaan vedetyn viivan eteläpuolella olevista paikoista 10 kaupunginosassa ja päinvastoin:				
Helsingin- ja Vilhovuorenkatujen eteläpuolelle Söörnäisten satamaradan, Helsingin- ja Vilhovuorenkatujen väliselle alueelle	9	—	10	—
Eläintarhantien, L. Viertotien, Kammiokadun ja Väinölänkadun eteläpuolella oleviin paikkoihin	10	—	11	50
	9	—	10	—

	Kuomit- tomat ajoneuvot		Kuomi- ajoneuvot	
	Mk	p:ää	Mk	p:ää
Nordenskiöldkadun, L. Viertotien, Nimrodin- kadun, Väinöläkadun, Kammiokadun, L. Viertotien ja Eläintarhantien väliselle alueelle	10	—	11	50
Ajosta Eläintarhan kautta 11 ja 12 kaupungin- osista ja niistä 10 kaupunginosan pai- koista jotka ovat Söörnäisten satamara- dan ja Säästöpankinrannasta Hakaniemen- torin poikki pitkin Söörnäisten Ranta- tietä Ahdinkujaan vedetyn viivan välillä, 14 ja 15 kaupunginosaan ja päinvastoin	10	—	11	50
Ajosta kaupungin asemakaavan ulkopuolella sijait- seviin paikkoihin:				
Ajosta 1—9, 13 ja 20 kaupunginosista sekä Säästöpankinrannasta Hakaniemen- torin poikki pitkin Söörnäisten Rantatietä Ahdinkujaan vedetyn viivan eteläpuolella olevista paikoista 10 kaupunginosassa ja päinvastoin:				
Kulikutautisairaalaan, Fredriksbergin asemalle ja Esterinkadusta Meilahdentiehen vedetyn viivan eteläpuolella oleviin paikkoihin sekä Meilahden eteläniemekkeellä oleviin Bjäll- bon, Toivolan, Bergvikin, Orkolinnan, Granvikin, Uutelan, Tallbon, Setran ja Laaksolan huviloihin	14	—	15	—
Muihin Meilahden niemekkeellä oleviin huviloi- hin, Furunäs, Ljungamo, Vårbärga, Tom- tebo, Seurasaaressa sekä Meilahden länti- sellä niemekkeellä oleviin Solbacka, Ek- udden, Solhem, Sommarro, Breidablick, Muisto, Aikala ja Johannesberg nimisiin huviloihin	19	—	20	—
Fredriksbergin huvilakaupunkiin ja paikkoihin jotka sijaitsevat L. Viertotien varrella Este- rinkadusta Meilahdentiehen vedetyn vii- van pohjoispuolella Tilkan sairaalaan asti	17	50	19	—

	Kuomit- tomat ajoneuvot		Kuomi- ajoneuvot	
	Mk	p:ää	Mk	p:ää
Fredriksbergin ampumaradalle ja huviloihin jotka sijaitsevat Tilkan sairaalan ja Grejus nimisen talon välillä	21	50	22	50
Grejus nimiseen taloon	24	—	25	—
Söörnäisten satamaradan pohjoispuolella, Vallilan ja Hermannin esikaupunginalueisiin Itä Viertotien varrella olevaan Lentoasemaan asti	14	—	15	—
Kuntähteen, Toukolaan ja Pohjoispanimoon, Tilapäiseen venerisairaalaan asti	17	50	19	—
Muihin huviloihin Itä Viertotien varrella Arabiaan asti	21	50	22	50
Annebergiin ja Vanhaankaupunkiin Vantaan sillalle asti	24	—	25	—
Kunnalliskotiin	27	50	29	—
Ajosta Blekholmaan, Harakkaan, Liuskasaareen, Sirpalesaareen ja Uunisaareen on lisämaksu rannasta	1	50	1	50
Hanaholmaan, Nihtiin, Sumpariin, Korkeasaareen ja Vrakholmaan on lisämaksu rannasta	2	50	2	50
Sinivuorenmaahan on lisämaksu rannasta	4	—	4	—
Suomenlinnan keskuslinnoitukseen (Kustaanmiekka, Susisaari, Länsi-Mustasaari, Sairaalsaaari, Iso-Mustasaari) on lisämaksu rannasta:				
päivällä	31	—	37	—
yöllä	46	—	56	—
Santahaminaan ja Vallisaarelle on lisämaksu rannasta:				
päivällä	50	—	56	—
yöllä	75	—	84	—

Ajosta rautatielinjan itäpuolella sijaitsevista kaupungin asema-
kaavan ulkopuolella olevista paikoista, rautatielinjan länsipuolella ole-
viin paikkoihin tahi päinvastoin maksetaan sama ajopalkka kuin on
määrätty ajosta 1—9, 13 ja 20 kaupunginosista ynnä Siltasaarelta.
Siinä tapauksessa jos pika-ajuri on otettu paikasta jonne ajopalkka
on 1—9, 13 ja 20 kaupunginosista ynnä Siltasaarelta korkeampi
kuin määräpaikkaan, on korkeampi ajopalkka maksettava.

Ajosta 11—12 kaupunginosista sekä Söörnäisten satamaradan ja Siltsaaren väliseltä alueelta 10 kaupunginosassa, kaupungin asemakaavan ulkopuolella rautatielinjan itäpuolella olevaan paikkaan ja päinvastoin, taikka ajosta 14—15 kaupunginosassa olevasta paikasta kaupungin asemakaavan ulkopuolella rautatielinjan länsipuolella olevaan paikkaan tahi päinvastoin, on ajopalkka 2 mk. vähempi kuin ajosta samoihin paikkoihin 1—9, 13 ja 20 kaupunginosista sekä Siltsaarelta olevista paikoista.

1:nen muist. Pika-ajuri on velvollinen kyyditsemään edellämaintuihin saariin ainoastaan siinä tapauksessa, että sinne on täysin ajokelpoinen ja viitoitettu tie.

2:nen muist. Ajosta rautatienasemalta, lukien 10 minuutin odotusajan junan saapumisen jälkeen, on riippumatta siitä, onko järjestysmiehelle annettu numerolevy tai ei, lisämaksu 2 mk.

3:as muist. Ajosta yöllä maksetaan kaupungin asemakaavan sisäpuolella 3 mk ja kaupungin asemakaavan ulkopuolella 6 mk enemmän kuin päivällä. Yöajaksi lasketaan aikaa k:lo 12 yöllä k:lo 7:ään aamulla.

4:äs muist. Ajosta, joka on alkanut ennen k:lo 12 yöllä ja jatkuu k:lo 12 jälkeen yöllä on maksu suoritettava yötaksan mukaan heti k:lo 12 jälkeen, mutta on ajuri velyollinen heti ilmoittamaan ajasta, koska yötaksa alkaa, jolloin kyydittävä päättäköön tahtooko hän jatkaa matkaansa.

5:es muist. Jos ajuri noudetaan lähimmältä asemalta, suoritetaan 1 mk lisämaksua, sitä seuraavalta asemalta 2 mk ja kauempana olevilta täysi ajopalkka.

6:es muist. Jos ajuri pyynnöstä on saapunut määräpaikalle, mutta ei ole saanut kyytiä, saakoon hän täyden maksun matkalta, mistä hänet oli kutsuttu.

7:äs muist. Kun pika-ajuria käytetään hautausmaatossa tai kyydittävä muutoin pyytää häntä ajamaan käyden, maksetaan sama lisämaksu kuin yöajasta.

8:as muist. Jos ilmoitettuun paikkaan suoraan ajettaessa kyydittävä on kerran noussut pois ajoneuvoista tahi kerran seisottanut niitä enintään 5 minuutin ajan, maksetaan ajopalkkaa kuten yhdestä ajosta, pitempien viivytysten jälkeen katsotaan ajomatka uudestaan alkavaksi.

Maksu ajan mukaan:

P a i v a l l a		1/2 tunt.	1 tunt.	1 1/2 tunt.	2 tunt.	2 1/2 tunt.	3 tunt.	3 1/2 tunt.	4 tunt.	4 1/2 tunt.	5 tunt.
		Mk	Mk	Mk	Mk	Mk	Mk	Mk	Mk	Mk	Mk
Kuomitto- mat ajo- neuvot	Keskeytyksin	15	25	37: 50	50	62: 50	75	87: 50	100	112: 50	125
	Keskeytymättä	17: 50	30	45	60	75	90	105	120	135	150
Kuomi- ajo- neuvot	Keskeytyksin	17: 50	30	45	60	75	90	105	120	135	150
	Keskeytymättä	21: 50	37: 50	56: 50	75	94	112: 50	131: 50	150	169	187: 50
Y ö l l ä											
Kuomitto- mat ajo- neuvot	Keskeytyksin	22: 50	35	52: 50	70	87: 50	105	122: 50	140	157: 50	175
	Keskeytymättä	22: 50	40	60	80	100	120	140	160	180	200
Kuomi- ajo- neuvot	Keskeytyksin	22: 50	40	60	80	100	120	140	160	180	200
	Keskeytymättä	26: 50	47: 50	71: 50	95	119	142: 50	166: 50	190	214	237: 50

1:nen muist. Ajopalkka luetaan täydeltä puolelta tunnilta, vaikkakin ajo olisi kestänyt lyhemmän ajan.

2:nen muist. Ajuri ei ole velvollinen toimittamaan kyyditystä tai odottamaan pitemmän ajan kuin 5 tuntia.

Odotus:

11—15 minuuttia	6: 50
1/2 tuntia	11: 50
1 "	20: —
1 1/2 "	30: —
2 "	40: —
2 1/2 "	50: —
3 "	60: —
3 1/2 "	70: —

4	tuntia	80:—
4 1/2	"	90:—
5	"	100:—

1:nen muist. Maksu ensimmäisten 15 minuutin yli menevältä odotusajalta luetaan täydeltä puolelta tunnilta, vaikka odotus onkin kestänyt lyhemmän ajan.

2:nen muist. Enintään 10 minuutin odotuksesta ei suoriteta eri maksua, mutta jos odotus menee tämän yli, suoritetaan maksu koko ajalta.

KUNNALLIS-ASETUSKOKOELMA

SISÄLLYS:

1. Helsingin kaupungin Rahatoimikamarin johtosääntö.
 2. Helsingin kaupungin keskuskeittolan johtosääntö.
 3. Ammattimaisen automobiili liikenteen harjoittamiselle vahvistettujen järjestyssääntöjen muutos.
 4. Taloihin ja tonteille tehtäviä yksityisiä viemärejä ja johtoja koskevan ohjesäännön muuttaminen.
 5. Kaupunginvaltuuston päätös koskeva Raitiotie- ja Omnibusosakeyhtiön raitioteiden matkustajamaksujen korottamista.
 6. Helsingin kaupungin kunnansairaalan sairasmaksutaksa.
-
-

1. Helsingin kaupungin Rahatoimikamarin johtosääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama toukokuun 11 päivänä 1921.

I Luku.

Yleisiä määräyksiä.

1 §.

Kunnan yhteisiä asioita hoitaessaan tulee Rahatoimikamarin noudattaa mitä sekä kunnallishallituksesta kaupungissa voimassa olevat asetukset, Rahatoimikamarin vahvistettu ohjesääntö ja kaupungin kassa- ja tililaitoksen johtosääntö sisältävät että myös mitä tässä johtosäännössä lisäksi säädetään.

2 §.

Rahatoimikamarin velvollisuutena on hoitaa ja pitää kunnossa hallintonsa alaista kaupungin kiinteää ja irtainta omaisuutta sekä johtaa ja pitää silmällä kaupungin raha-asioita.

3 §.

Rahatoimikamari on velvollinen pitämään täydellisiä kirjoja kaupungin menoista ja tuloista sekä tarkkoja ja täydellisiä luetteloja sen kiinteästä ja irtaimesta omaisuudesta samoin kuin hoidossaan olevista kaupungin arvopapereista.

4 §.

Rahatoimikamarin tehtävänä on myös järjestää ja yllinnä valvoa kaupungin katujen ja yleisten paikkain valaistusta.

5 §.

Rahatoimikamari kokoontuu, paitsi määrättyinä viikonpäivinä, puheenjohtajan kutsusta milloin tarpeelliseksi harkitaan; kokouskutsu on niinkään annettava, kun vähintään kolme Kamarin jäsentä, syyn ilmoittaen, sitä puheenjohtajalta kirjallisesti pyytää.

Rahatoimikamarin jaosto kokoontuu osin jonakin Rahatoimikamarin määräämänä viikonpäivänä, osin aikana, jonka puheenjohtaja määrää tai jaosto tehtäviin nähden on edeltäpäin määrännyt.

6 §.

Selostaja, jonka toinen viranomainen on määrännyt olemaan saapuvilla käsiteltäessä Rahatoimikamariin lähetettyä asiaa, on oikeutettu esittämään asiaan vaikuttavia perusteluja ja näkökohtia sekä vastaamaan hänelle tehtyihin kysymyksiin.

7 §.

Jos virka Rahatoimikamarissa on avonaisena, määrää Rahatoimikamari sen hoitamisesta sekä kuuluttaa ja julistaa viran haettavaksi Rahatoimikamarilta panemansa määräajan kuluessa. Rahatoimikamarin ohjesäännön 19 §:n 1 momentissa mainittuja virkoja täytettäessä on hakukirjat Rahatoimikamarin lausunnon keralla lähetettävä Kaupunginvaltuustolle.

8 §.

Rahatoimikamarin asiana on määrätä kaupunginjohtajan, kanslianjohtajan ja rahatoimenjohtajan sekä virkamiestensä virka-aika, samoin kuin antaa ne tarkemmat määräykset, joita virka-

miesten on virkainsa hoidossa noudatettava. Jollakin Rahatoimikamarin osastolla palveleva virkamies on velvollinen tarpeen vaatiessa suorittamaan toiselle osastolle kuuluvia tehtäviä.

II Luku.

Rahatoimikamarin kansliasta.

9 §.

Sihteereillä, joista yhden tulee omata lainopillinen ja yhden teknillinen sivistys, on velvollisuutena:

1) kaupunginjohtajain määräyksestä valmistella ja Rahatoimikamarille esitellä sen käsiteltäviin kuuluvat asiat sekä antaa kaupunginjohtajain vaatima selvitys eri asioista;

2) laatia Rahatoimikamarin päättämät mietinnöt ja kirjelmät; sekä

3) muutoin antaa sitä virka-apua, jota Rahatoimikamari tai kaupunginjohtajat heiltä pyytävät.

10 §.

Notaarin velvollisuutena on:

1) kansliassa antaa yleisölle tarpeellisia tietoja;

2) tehdä pöytäkirja Rahatoimikamarin kokouksissa ja Kamarin määräämän ajan kuluessa antaa se tarkistettavaksi;

3) viimeistään viikon kuluessa siitä asianomaisille toimittaa pöytäkirjanotteet;

4) läpikäydä ja tarkastaa Rahatoimikamarin nootariluettelot sekä katsoa, että otteet niistä viivyttelemättä lähetetään;

5) sihteerin ohjauksen mukaan laatia lähtevät kirjelmät;

6) muutoin antaa sitä virka-apua, jota kaupunginjohtajat tai sihteerit häneltä pyytävät.

11 §.

Reistraattorin velvollisuutena on:

1) vastaanottaa saapuvat asiakirjat ja hoitaa diarit;

2) hoitaa arkistoa;

3) muutoin antaa sitä virka-apua, jota sihteerit tai notaari häneltä pyytävät.

12 §.

Kanslistien velvollisuutena on:

- 1) pitää notaarin- ja muita luetteloja, jotka Rahatoimikamari katsoo tarpeelliseksi;
- 2) toimittaa jäljennökset ja muu puhtaaksikirjoitus;
- 3) avustaa asiakirjain vertailussa;
- 4) muutoin antaa sitä virka-apua, jota sihteerit tai notaari heiltä pyytävät.

III Luku.

Rahatoimikonttorista.

A. *Rahatoimikonttorin kamreeriosasto.*

13 §.

Kaupunginkamreerin velvollisuutena on kassa- ja tililaitoksen johtosäännön määräyksiä noudattaen:

- 1) johtaa ja valvoo kamreeriosaston työtä;
- 2) ellei muuta ole määrätty, laadituttaa kunnallis- ja kruununverojen sekä muiden kassaosaston toimesta kannettavain maksujen veloitus- ja kannantaluettelot;
- 3) kirjoituttaa ja maksuvelvollisten saatavana pitää mainittujen verojen ja maksujen veloitusliput;
- 4) laadituttaa ja allekirjoittaa Rahatoimikonttorin toimitettavat suorittamattomain maksujen rästiluetelot sekä ryhtyä toimiin rästien perimiseksi;
- 5) tileistä poistettaviksi säädettyssä järjestyksessä toimittaa niiden verojen luettelot, joita ei ole voitu periä;
- 6) allekirjoittaa ja kassaosaston suoritettaviksi antaa maksu-määräykset;
- 7) aikanansa kirjoituttaa kassaosaston maksettavain, kaupungin viranpitäjille tulevain palkkain sekä eläkkeiden, vuokrain y. m. kuittilomakkeet;
- 8) valvoo kamreeriosaston toimenä olevaa kirjanpitoa, toimittaa tilit päätetyiksi kalenterivuosittain, laatia ja painattaa kertomus kaupungin sekä rahatoimen hoidossa olevain lahjoitusrahastojen tilinpäätöksestä ja säädetyn ajan kuluessa Maistraattiin antaa tilikirjat niihin kuuluvine todisteineen;

9) kaupungin tilien perusteella antaa kaikki kaupungin vuotuisen meno- ja tuloarvioehdotuksen laadintaa varten tarpeelliset tiedot ja siihen laatia säästöarviolaskelma;

10) vuoden kolmelta ensimmäiseltä neljännekseltä laatia kaupungin tuloja ja menoja osoittava taulu;

11) kaupunginkassan neljännesvuosi- ja ylimääräistä tarkastusta varten antaa ilmoitus kirjain mukaisesta kassatilasta sekä kassaholvissa säilytettyjen arvopapereiden eritelty luettelo;

12) ellei muuta ole määrätty, pitää eri luetteloja kaupungin palovakuutuksista ja osoittaa palovakuutusmaksut maksettaviksi;

13) laatia asetusten mukaisesti annettavat tilit kertyneistä valtion varoista;

14) laatia tili Siviilivirkakunnan leski- ja orpokassalle tulevasta, kaupungin virkamiesten suoritettavista eläkemaksuista sekä avonaisten virkain vakanssisäästöstä;

15) kaupunginkassanhoitajan keralla vastaanottaa ja kassaholvissa säilyttää Rahatoimikamarin hallussa ja hoidossa olevat arvopaperit ja velkakirjat sekä pitää hallussaan holvin toista avainta;

16) alaisensa virkamiehen estyneenä ollessa määrätä joku muu kamreeriosaston virkamies hoitamaan hänen tehtäviään; sekä

17) muutoin antaa sitä virka-apua, jota kaupunginjohtajat häneltä pyytävät.

14 §.

Apulaiskamreerin velvollisuutena on:

1) kaupunginkamreerin ohjeen mukaan avustaa häntä hänen työssään ja kaupunginkamreerin ollessa estyneenä tai kaupunginkamreerinviran avonaisena suorittaa siihen liittyvät tehtävät;

2) allekirjoittaa ja kassaosaston suoritettaviksi antaa maksu- määräykset;

3) muutoin antaa sitä virka-apua, jota kaupunginjohtajat häneltä pyytävät.

15 §.

Vanhemman kaupunginkirjurin velvollisuutena on:

1) ottaa osaa kamreeriosaston kirjanpito- ja toimitustöihin sekä pitää niitä silmällä;

2) kaupunginkamreerin ja apulaiskamreerin valvonnan alaisena laatia neljännesvuositiliasemat ja tilinpäätös;

- 3) hoitaa arkistoa;
- 4) muutoin suorittaa ne tehtävät, joita kaupunginkamreeri ja apulaiskamreeri hänelle antavat.

16 §.

Nuorempain kaupunginkirjurien velvollisuutena on:

- 1) kaupunginkamreerin, apulaiskamreerin ja vanhemman kaupunginkirjurin silmälläpidon alaisina hoitaa konttorin kaikkia tilikirjoja;
- 2) olla apuna tilitodisteiden ja saapuneiden tilitysten tarkastuksessa;
- 3) muutoin suorittaa ne tehtävät, joita kaupunginkamreeri, apulaiskamreeri ja vanhempi kaupunginkirjuri heille antavat.

17 §.

Ekspeditöörin velvollisuutena on:

- 1) hoitaa toimitustyö kamreeriosastolla;
- 2) muutoin antaa sitä virka-apua, jota kaupunginkamreeri, apulaiskamreeri ja vanhempi kaupunginkirjuri heiltä pyytävät.

18 §.

Konttorikirjurien velvollisuutena on:

- 1) tarkkailukirjaan merkitä kassaan tehdyt maksunsauroitukset;
- 2) päivittäin konttoriajan päätyttyä antaa kaupunginkamreerille kirjalliset ilmoitukset kunkin päivän kassatuloista; sekä
- 3) muutoin suorittaa esiintyvät työt kaupunginkamreerin määräyksen ja ohjeen mukaan.

B. Rahatoimikonttorin kassaosasto.

19 §.

Kaupunginkassanhoitajan velvollisuutena on kassa- ja tili-laitoksen johtosäännön määräyksiä noudattaen hoitaa kaupungin keskuskassaa.

Hänen asianaan on erittäin:

- 1) johtaa ja valvoa Rahatoimikonttorin kassaosaston tehtäviä;
- 2) ellei muuta ole määrätty, avustavain kassanhoitajain keralla vastaanottaa ja kuitata kaupungin ja sen lahjoitusrahastojen tulot sekä ne valtion ja muut varat, joiden kannanta on kaupungin toimitettava;

3) avustavain kassanhoitajain keralla toimittaa ne maksun-suoritukset, jotka sitä varten on asianmukaisesti määrätty maksettaviksi;

4) avustavain kassanhoitajain keralla lunastaa erääntyneet obligatiot ja korkoliput sekä muut velkasitoumukset;

5) lukea ja kuitata saapuneet, muissa maksupaikoissa lunastetut, kaupungin obligatiolainoihin kuuluvat obligatiot ja korkoliput sekä todistaa oikeiksi niiden oheiset luettelot;

6) olla saapuvilla kaikissa kassantarkastuksissa ja niitä varten antaa eritelty ilmoitus kassasäästöstä;

7) tarkastaa asiamiesosaston kaupunginkassaan tekemät rahasuoritukset;

8) laatia kannanta-aikain ehdotukset;

9) alaisensa virkamiehen estyneenä ollessa määrätä joku muu kassaosaston virkamies hoitamaan estyneen tehtäviä;

10) muutoin antaa sitä virka-apua, jota kaupunginjohtajat häneltä pyytävät.

20 §.

Ensimmäisen avustavan kassanhoitajan velvollisuutena on:

1) kaupunginkassanhoitajan osoituksen mukaan avustaa häntä ja toista avustaa kassanhoitajaa heidän tehtävissään;

2) lunastaa kaupunginkassaan asianmukaisesti annetut kassa-osoitukset;

3) vastata hoidossaan olevasta kassasta;

4) kaupunginkassanhoitajan ollessa estyneenä tai kaupunginkassanhoitajanviran avonaisena hoitaa sitä.

21 §.

Toisen avustavan kassanhoitajan velvollisuutena on:

1) kaupunginkassanhoitajan osoituksen mukaan avustaa häntä ja ensimmäistä avustavaa kassanhoitajaa heidän tehtävissään;

2) toimittaa kaupungin työntekijäin palkanmaksut kaupunginkassanhoitajalle annettujen ja asianmukaisesti maksettaviksi määrättyjen työlistain mukaan;

3) vastata hoidossaan olevasta kassasta.

22 §.

Konttorikirjurin velvollisuutena on kaupunginkassanhoitajan määräyksen ja osoituksen mukaan suorittaa esiintyvät työt.

IV Luku.

Rahatoimikamarin asiamiesosasto.

23 §.

Asiamiehen, joka ei saa antautua muuhun toimintaan, velvollisuutena on:

- 1) Rahatoimikamarin puheenjohtajan silmälläpidon alaisena johtaa ja valvoa asiamiesosaston tehtäviä;
- 2) Rahatoimikamarin määräyksestä käyttää sen puhevaltaa tuomioistuimissa ja muissa viranomaisissa;
- 3) laatia väli- ja muiden sopimuskirjain ehdotukset;
- 4) huoltaa hankittavat tai uudistettavat kiinnitykset;
- 5) pitää hoidossaan Rahatoimikamarin tekemät välikirjat;
- 6) Rahatoimikamarin pöytäkirjain perusteella kaupungin kiinteistökirjaan tehdä täydelliset merkinnät;
- 7) kaupunginkassanhoitajalle leimalla varustettaviksi ja lainhuudatus- tai kiinnityskulujen perimiseksi antaa myytyjen kaupunkitonttien kauppakirjat, vuokrasopimukset sekä maksamattomasta tontinlunastuksesta annetut velkakirjat;
- 8) hakea kaupungin maksamatta olevat saamiset sekä valvoa ulosottoviranomaisten toimitettavaa niiden perimistä;
- 9) laatia niiden maksujen poistoluettelot, joita ei ole voitu periä, ja toimittaa ne säädetyssä järjestyksessä poistettaviksi;
- 10) konkurssi- ja vuosihaasteasioissa valvoa niitä kaupungin ja valtion saamisia, joiden kannanta on kaupungin asia;
- 11) pitää käsiteltävikseen annettujen asiain diaria sekä valvottaviensa asiain määräaikakirjaa;
- 12) valvoa, että kaupunki tulee asianmukaisesti edustetuksi ja sen oikeus valvotuksi yhtiökokouksissa ja muissa tilaisuuksissa, joissa kaupungin etu sitä vaatii, ollen velvollinen tuollaisista tapauksista Rahatoimikamarille ilmoittamaan tarpeellista toimenpidettä varten;
- 13) antaa lausunnot hänelle sitä varten lähetetyistä lainopillisista asioista sekä pyynnöstä avustaa Rahatoimikamarin eri osastoja lainopillisilla neuvoilla ja tiedonannoilla;
- 14) tarpeen mukaan antaa kaupungin muille laitoksille ja lautakunnille niiden tarvitsemaa oikeusapua;
- 15) Rahatoimikamarissa esitellä asiat, jotka johtosäännön mukaan voivat vaatia hänen toimenpidettään; sekä

16) antaa sitä virka-apua, jota kaupunginjohtajat häneltä pyytävät.

24 §.

Rahainperijän velvollisuutena on:

1) periä kaupungin maksamattomat, ulosotettaviksi erään-
tymättömät saamiset;

2) muutoin antaa sitä virka-apua, jota asiamies häneltä pyytää.

25 §.

Konttorikirjurin velvollisuutena on asiamiehen määräyksen ja osoituksen mukaan suorittaa esiintyvät työt.

2. Helsingin kaupungin keskuskeittolan johtosääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama lokakuun 5 päivänä 1921.

1 §.

Keskuskeittolalla, joka on Rahatoimikamarin alainen, on tehtävänä laittaa sekä kaupungin kansakouluille, köyhäinhoidolle ja yksityisille asukkaille jaella hyvää, ravitsevaa ja halpaa ravintoa.

2 §.

Keskuskeittolan lähintä hoitoa toimittaa johtokunta, johon kuuluu puheenjohtaja, joka samalla on keskuskeittolan toimitusjohtaja, sekä kaksi varsinaista ja kaksi varajäsentä. Johtokunnan puheenjohtajan ja jäsenet Rahatoimikamari valitsee vuodeksi kerrallaan.

3 §.

Johtokunta, joka on päätösvaltainen kolmella jäsenellä, koontuu puheenjohtajan kutsusta, kun hän tai joku jäsenistä sitä pitää suotavana.

4 §.

Johtokunnalla on päätösvalta keskuskeittolan toiminnan järjestämisestä koskevissa asioissa, mutta Rahatoimikamarin tulee valvoa johtokunnan toimintaa.

5 §.

Puheenjohtaja saa Rahatoimikamarin vahvistaman palkan; jäsenet ja varajäsenet saavat palkkiota kultakin kokoukselta samoin kuin kaupungin muidenkin lautakuntain jäsenet.

6 §.

Keskuskeittolan kassa- ja tilivirastona on rahatoimikonttori.

3. Ammattimaisen automobiililiikenteen harjoittamiselle vahvistettujen järjestyssääntöjen muutos.

Maistraatti on lokakuun 8 päivänä 1921 muuttanut ammattimaisen automobiililiikenteen harjoittamiselle Helsingin kaupungissa 7 päivänä marraskuuta 1914 vahvistettujen järjestyssääntöjen 16 § kuulumaan seuraavasti:

16 §.

Jos ammattimaisen automobiililiikenteen harjoittaja on osoittanut taitamatonta käytöstä tai ilmeistä niskoittelua taikka jos hän muutoin on osottautunut toimeen sopimattomaksi voi Maistraatti kieltää hänen määrääjäksi tai toistaiseksi harjoittamasta tätä ammattia.

Ammattimaisen automobiililiikenteen harjoittaja, joka on tuomittu törkeästä rikoksesta, olkoon menettänyt oikeutensa edelleen harjoittaa tätä ammattia.

4. Taloihin ja tonteille tehtäviä yksityisiä viemärejä ja johtoja koskevan ohjesäännön muuttaminen.

Päätöksellään marraskuun 26 päivältä 1921 on Uudenmaan läänin virkaatekevä Maaherra hyväksynyt sellaisen muutoksen

Helsingin kaupungin taloihin ja tonteille tehtäviä yksityisiä viemärejä ja johtoja koskevaan ohjesääntöön, että sen 4 § muutetaan seuraavaksi:

§ 4 mom. 2.

Vesiklosetteja laitettaessa on noudatettava, että kaikki klosetista tuleva vesi on johdettava rakennusjärjestyksen 123 §:ssä mainittuun säiliöön eli seisotuskaivoon, ellei terveydenhoitolautakunta eri anomuksesta ja rakennuskonttoria kuultuaan ole oikeuttanut teettämään samassa pykälässä mainittua tarkastuskaivoa.

Seisotuskaivo on sijoitettava semmoiseen paikkaan, että sen voi tyhjentää välittömästi pihamaalle tai, ellei pihamaata ole, kadulle, tarvitsematta sitä varten kulkea kellarin, korridorin tai muun semmoisen huoneen kautta, ja on kaivo rakennettava riittävän luja — — —.

5. Kaupunginvaltuuston päätös koskeva Raitiotie- ja Omnibussosakeyhtiön raitioteiden matkustajamaksujen korottamista, marraskuun 30 päivältä 1921.

Yllämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto oikeuttanut Raitiotie- ja Omnibussosakeyhtiön toistaiseksi ja kunnes muuta määrätään kantamaan seuraavat korotetut maksut: yksinkertaiseen matkaan oikeuttavasta lipusta 75 penniä sekä alennuslipusta 66 $\frac{2}{3}$ penniä, ollen yhtiön pidettävä yleisön saatavana 3 alennuslippua käsittäviä vihkoja 2 markasta ja 6 alennuslippua käsittäviä vihkoja 4 markasta.

6. Helsingin kaupungin kunnansairaalan sairasmaksutaksa.

Uudenmaan läänin Virkaatekevän Maaherran vahvistama joulukuun 27 päivänä 1921.

Sairasmaksuja on kunnan sairaaloissa suoritettava alempana mainittujen perusteiden mukaan vuorokaudelta:

A. Marian sairaalassa.

Kaupungin henkikirjoissa olevain henkilöjen:

yleisessä sairassalissa	15: —
puoliyksityisessä huoneessa	20: —
yksityishuoneessa	35: —

Toispaikkaisten henkilöjen:

yleisessä sairassalissa	35: —
puoliyksityisessä huoneessa	40: —
yksityishuoneessa	45: —

15 vuotta nuoremmat lapset suorittavat yleisessä sairassalissa puolen maksun.

Potilaan, jossa sairaalan kirurgisella osastolla on tehty leikkaus, on vahvistetun päivämaksun lisäksi suoritettava 20—100 markan maksu kerta kaikkiaan leikkaus- ja sidetarvikkeista yllä lääkärin harkinnan mukaan.

B. Kulkutautisairaalassa.

Tämän kaupungin henkikirjoissa olevain, täällä tai toisella paikkakunnalla sairastuneiden henkilöjen:

yleisessä sairassalissa ei mitään maksua,	
puoliyksityisessä huoneessa	20: —
yksityishuoneessa	35: —

Henkilöjen, jotka eivät ole kaupungin henkikirjoissa, mutta ovat Helsingissä sairastuneet:

yleisessä sairassalissa ei mitään maksua,	
puoliyksityisessä huoneessa	40: —
yksityishuoneessa	45: —

Henkilöjen, jotka ovat toisella paikkakunnalla sairastuneet eivätkä ole täällä henkikirjoissa:

yleisessä sairassalissa	30: —
puoliyksityisessä huoneessa	45: —
yksityishuoneessa	55: —

Sairaan täällä henkikirjoissa olevan omaisen, joka yllä lääkärin suostumuksella on päässyt sairaalaan:

yleisessä sairassalissa	20: —
yksityishuoneessa, sairaan huonetoverina	35: —

Sairaan toispaikkaisen omaisen, joka on yllilääkärin suostumuksella päässyt sairaalaan:

yleisessä sairassalissa	40: —
yksityishuoneessa, sairaan huonetoverina	50: —

Jos kulkutautisairaalaan kaupungin sairaalaylihallituksen päätöksen mukaan joksikin ajaksi järjestetään tilapäinen osasto semmoisille sairaille, joiden hoito muutoin ei ole kulkutautisairaalan asia, saatakoon semmoiselle osastolle otetuilta henkilöiltä sairaalaylihallituksen harkinnan mukaan kantaa sairasmaksuja samoilla perusteilla kuin tässä edellä om määrätty Marian sairaalaan otettuihin henkilöihin nähden.

C. Kivelän sairaalassa.

Kaupungin henkikirjoissa olevien henkilöjen:

mielenvikaisosastolla	13: —
muulla osastolla niinikään	13: —

Toiselta paikkakunnalta olevien henkilöjen:

mielenvikaisosastolla	35: —
muulla osastolla niinikään	35: —

15 vuotta nuoremmat lapset suorittavat yleisessä sairassalissa puolen maksun.

D. Nikkilän mielisairaalassa.

Kaupungin henkikirjoissa olevien henkilöjen:

ensimmäisessä luokassa (ravinto I)	35: —
toisessa luokassa (ravinto II)	20: —
kolmannessa luokassa (ravinto III)	13: —

Lapset, jotka sairaalaan otettaessa eivät ole täyttäneet 15 vuotta, suorittavat kolmannessa luokassa puolen maksun.

E. Humaliston varasairaalassa.

Kaupungin henkikirjoissa olevain henkilöjen:

yleisessä sairassalissa	15: —
puoliyksityisessä huoneessa	20: —
Toispaikkaisten henkilöjen	35: —

15 vuotta nuoremmat lapset suorittavat yleisessä sairassalissa puolen maksun.

Kaikilla sairaalaosastoilla on sairaalaan otetun potilaan päivämaksu luettava ainoastaan vastaanotto- mutta ei lähtöpäivältä, elleivät ne ole samat.

Henkilöt, jotka joutuvat köyhäinhoidon rasitukseksi ja jolla ei ole todettu olevan kotipaikkaoikeutta Helsingissä, asetetaan toisella paikkakunnalla henkikirjoitettujen henkilöjen vertaisiksi.

Kaupungin viranpitäjät, jotka ovat henkikirjoitettuna toisella paikkakunnalla, asetetaan tässä kaupungissa henkikirjoitettujen henkilöjen vertaiseksi.

Helsingin kaupungin kunnansairaaloille suoritettavat, asianomaisen virkamiehen maksettaviksi panemat sairasmaksut saatkoon tuomiota tai päätöstä hankkimatta ulosottaa siinä järjestyksessä kuin helmikuun 27 päivänä 1897 annetussa asetuksessa ulostekojen ja muiden yleisten maksujen ulosmittauksesta säädetään.

KUNNALLIS-ASETUSKOKOELMA

SISÄLLYS:

1. Tariffi, jonka mukaan liikennemaksuja kannetaan Helsingin kaupungissa.
 2. Tariffi, jonka mukaan aluksista kannetaan satamamaksua Helsingin kaupungissa.
-
-

1. Tariffi, jonka mukaan liikennemaksuja kannetaan Helsingin kaupungissa.

Sisäasiainministeriön vahvistama joulukuun 3 päivänä 1921.

Yleiset perusteet.

1 §.

Liikennemaksua kannetaan taulukossa A mainituin määrin tavaroista, joita tuodaan ulkomailta vesitse tai rauta- tai maanteitse joko suoraan tai tullaamattomina jonkun muun Suomen sataman kautta kaupunkiin tai siihen yhdistetylle alueelle, rautatai maanteitse tuoduista tavaroista kuitenkin ainoastaan siinä tapauksessa että tavarat ovat tullin alaisia ja paikkakunnalla tullataan.

Tämä maksu veloitetaan sittenkuin tavara on tullattu.

2 §.

Liikennemaksua kannetaan taulukossa B mainituin määrin tavaroista, joita kaupungista viedään ulkomaille vesitse joko suoraan tai uudestaan lastattuna toisessa Suomen satamassa.

3 §.

Liikennemaksua puoleen määrään taulukossa A mainituista eristä kannetaan tavaroista, joita vesitse tuodaan Suomen paikkakunnalta, ei kuitenkaan enempää kuin 4 markkaa 100 kilogrammalta.

Jos nämä tavarat on aijottu vietäviksi maasta, suoritetaan liikennemaksua ainoastaan viennin tapahtuessa.

4 §.

Liikennemaksusta ovat vapaat:

a) valtiolle kuuluvat tavarat, lukuunottamatta sellaisia tavaroita, joista valtio suorittaa tulli- tai muita vastaavia maksuja, ja tavaroita, joilla valtio harjoittaa kauppaa;

b) tavarat, jotka maaliskuun 26 päivänä 1919 tullimaksuista ja tullitariffin soveltamisesta annetun asetuksen 6 §:n mukaan ovat tullivapaat;

c) kauttakulku-tavarat;

d) tavarat, jotka ulkomailta ovat kaupunkiin saapuneet lähetettäväksi tullaamattomina toiselle Suomen paikkakunnalle;

e) maalaistuotteet, joita maalaiset ja tilanomistajat tuovat kaupunkiin ja joita he syyskuun 27 päivänä 1919 elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annetun lain mukaan ovat oikeutetut maksuvapaasti myymään kaupungin torilla, satamassa tai muulla yleisellä myyntipaikalla; ja

f) tullivapaat postilähetykset.

5 §.

Vahingoittuneesta tai pilaantuneesta tavarasta kannetaan liikennemaksua alennetun asteikon mukaan soveltamalla vastaavia tullisäännön määräyksiä.

6 §.

Samasta tavarasta suoritetaan kaupungissa vain kerran liikennemaksua, joten varastoon pantu tavara on liikennemaksusta vapaa jälleen maasta vietäessä.

7 §.

Jos epäilystä syntyy tariffinimikkeiden sisällyksestä, on noudatettava voimassaolevia, tullikäsitteistä annettuja määräyksiä;

samaten noudatetaan brutto- ja nettopunnituksessa tullitariffin näitä kohtia koskevia erikoismääräyksiä.

8 §.

Jos liikennemaksua velotettaessa loppusumma ei pääty tasaisin viisin tai kymmenin pennein, pyöristetään se lähinnä korkeampaan viisi- tai kymmenlukuun.

Siinä tapauksessa, että samaan laskuun merkittyjen liikennemaksujen summa on 25:tä penniä pienempi, ei veloitusta toimiteta.

9 §.

Tavaran vastaanottaja ja -purkaaja ovat velvolliset, jos kaupungin viranomaiset sitä vaativat, laskulla tai muulla tavalla vahvistamaan ne tiedot, jotka ovat tarpeelliset liikennemaksujen velotusta varten, ja on liikennemaksu määräajan kuluessa, sitenkun tuonti tai vienti on tapahtunut, maksettava uhalla, että se muussa tapauksessa laillisessa järjestyksessä peritään.

10 §.

Väärin kannettujen maksujen palautusta koskevan hakemuksen ratkaisee Rahatoimikamari kuultuaan satamakannantakonttoria, ja on hakemus tehtävä yön ja vuoden kuluessa maksun suorittamisesta.

Oikein veloitettua ja maksettua liikennemaksua älköön Rahatoimikamari palauttako.

11 §.

Tämä liikennetariffi kaikkine siihen kuuluvine määräyksiineen ja mahdollisine muutoksineen tulee olla saatavana ja kaupan kaupungin satamakannantakonttorissa.

12 §.

Tämä tariffi, joka kumoo Helsingin kaupungille liikenne- ja siltamaksujen kantamista varten 10 päivänä huhtikuuta 1888 vahvistetun taksan siihen tehtyine lisäyksineen ja muutoksineen, astuu voimaan 1 päivänä tammikuuta 1922.

A. Maahan tuotavat tavarat.

Tullitaksan nimike n:o	Jär- jestys n:o		Maksu:
I. Eläimet ja eläintuotteet; maanviljelys-, mylly- teollisuus- ja puutarhatuotteet, erikseen mainitsemattomat.			
A. Eläimet ja eläintuotteet.			
		Elävät eläimet:	
1—2	1	hevokset	1 kpl. 10:—
3	2	nautaeläimet	" " 5:—
4—5	3	siat, lampaat ja vuohet	" " 3:—
6—7	4	linnut	" " —: 10
8	5	muunlaiset	" " 1:—
9—10, 29	6	Liha ja silava, tuore, sekä veri ja eläinosat, erikseen mainitsemat- tomat	100 kg 1: 20
11—13 22—26	7	Liha ja silava, suolattu, savustettu tai kuivattu, eläinlihaa ja eläin- osia sisältävät tuotteet, makara, paitsi ilmanpitävästi suljetuissa pakkauksissa; suolet ja vasikan- vatsat	" " 1: 50
27—28	8	Tali, ihra, rasva, ihravoi ja oleo- margariini y. m. s.	" " 1:—
		Kala ja kalanmäti, erikseen mai- nitsematon:	
14, 16, 21	9	elävä tai tuore	" " —: 50
15, 17— 18, 21	10	suolattu, savustettu, kuivattu tai maustettu, paitsi ilmanpitä- västi suljetuissa pakkauksissa	" " —: 60
19—21	11	Hummeri, osterit ja muut krapu- eläimet sekä kaviaari, paitsi ilmanpitävästi suljetuissa pak- kauksissa	" " 10:—
B. Maanviljelys-, myllyteollisuus- ja puutarha- tuotteet y. m.			
1. Vilja y. m.			
		Vilja:	
30—34	12	jauhamaton	100 kg —: 15
42—47	13	vehnäjäuhot, ryynit, makaronit ja vermisellit	" " —: 40
40—42	14	jauhot, muunlaiset, paitsi peruna- jauhot	" " —: 25

35	15	maltaat, myös rouhitut	100 kg	—: 50
36—37	16	herneet, pavut, linssit ja muut ihmisruuaksi sopivat palko- viljalajit	" "	—: 20
39	17	muunlaiset	" "	—: 25
48	18	Perunajauho ja tärkkelys	" "	—: 60
		Väkirehu:		
49	19	rehujauhot ja leseet	" "	—: 10
38	20	muunlainen, erikseen mainitse- maton	" "	—: 15
70—71				
69	21	Heinät, oljet ja ruohot, erikseen mainitsemattomat	" "	—: 10
		Siemenet:		
52—55	22	heinän- ja ruohon-	" "	—: 50
50—51	23	muunlaiset	" "	1:—
56—58				
59	24	Humalat	" "	3:—
60—61	25	Perunat	" "	—: 10
		Juuret, syötävät, erikseen mainit- nitsemattomat:		
62, 64, 66, 67	26	tuoreet	" "	—: 40
63,65,68	27	leikatut ja kuivatut	" "	—: 80
		2. Hedelmät ja marjat, keittiö- ja elävät kasvit y. m.		
		Hedelmät ja marjat:		
72—75	28	tuoreet	100 kg	—: 80
76—81	29	kuivat tai kuivatut, suolatut ja säilytetyt, paitsi ilmanpitävästi suljetuissa pakkauksissa	" "	2:—
		Keittiökasvit ja sienet:		
82—86	30	tuoreet	" "	—: 70
87—89	31	muunlaiset sekä sienet, paitsi ilmanpitävästi suljetuissa pak- kauksissa	" "	1:—
		Kasvit ja kasvinosat, erikseen mai- nitsemattomat:		
91, 95— 96	32	elävät sekä kukkasipulit	" "	2:—
		muunlaiset:		
93,97,99	33	koristeiksi käytettävät	" "	4:—
90, 92, 94, 98— 100	34	koristeiksi käyttämättömät, myöskin rouhitut	" "	2: 50

<i>C. Ravintola- ja nautintoaineet, erikseen mainitsemattomat.</i>			
101	35	Maito ja kerma	100 kg 1:—
104	36	Juusto	" " 5:—
105—106	37	Voi ja margariini	" " 1: 50
108	38	Pikkuleivät, leivokset, bisketit, pi- parkakut ja muut sellaiset leipä- lajit, paitsi makeisiin luettavat	" " 5:—
109	39	Leipä, muunlainen, erikseen mai- nitsematon	" " 1:—
111	40	Hiiwa, kaikenlainen	" " 2:—
112	41	Kaakao, pavut ja kuoret	" " 2:—
Kahvi:			
114, 116	42	paahattamaton sekä kahvinsijakkeet ja -lisäkkeet, kaikenlaiset	" " 2:—
115	43	paahdettu, myös jauhettu	" " 4:—
117	44	Tee ja teensijakkeet	" " 10:—
Sokeri:			
118—119	45	raaka	" " 2:—
120	46	puhdistettu	" " 3:—
113, 123	47	Makeiset, kaakaojauhe, kaakaosijak- keet sekä suklaa	" " 10:—
118, 121 —122, 124—126	48	Lakritsi, hunaja, siirappi, sekoitta- maton melassi, rypälesokeri, tärkkelyssiirappi, tärkkelyssokeri rekä sokeriväri	" " 2:—
127—140	49	Mausteet, kaikenlaiset	" " 4:—
141—151	50	Säilykkeet, kaikenlaiset, ilmanpitä- västi suljetuissa pakkauksissa	" " 10:—
Juomat:			
Väkijuomat sekä viinit:			
152—154	51	arrakki, konjakkii, rommi, whisky, myöskin liköörit, absintti ja väkijuomat, joihin on sekoitettu sokeria tai muita aineksia	" " 60:—
Viinit:			
157	52	kuohuvat	" " 40:—
155—156	53	muunlaiset	" " 25:—
158—159			
160			
161	54	Mallasjuomat ja sima	" " 10:—
162	55	Kivennäisvesi	" " 1:—

163—164	56	Tupakka: valmistamaton	100 kg	10:—
165—166	57	valmistettu	" "	50:—
102—103 107, 110	58	Ravinto- ja nautintoaineet, muun- laiset, erikseen mainitsemattomat	" "	5:—
II. Kutomateollisuus.				
A. Kehruuainekset.				
167—171	59	Kasvikunnasta saadut, kuten: puu- villa, puuvillakarikkeet, puuvilla- vanu, hamppu, juuti, pellava y.m.; rohtimet ja täppeet.	100 kg	—: 50
172—174	60	Eläimistä saadut, paitsi silkkiset, kuten: villa ja muut eläinkar- vat, tekovilla, villajätteet, villa- vanu sekä ihmishiukset, muok- kaamattomat	" "	1:—
175—176	61	Silkki, kehräämätön, silkkijätteet ja silkkivanu	" "	5:—
B. Lanka ja rihma.				
Kasvikunnasta saaduista kehruu- aineksista valmistettu:				
229—231	62	purjelanka	100 kg	1:—
177—202	63	muunlainen	" "	3:—
212—228 203—211	64	Eläimistä saaduista kehruuainek- sista (paitsi silkistä) valmistettu	" "	5:—
232—233	65	silkistä valmistettu	" "	20:—
C. Punontateokset.				
229—231	66	Punontateokset, myös rautalangalla vahvistetut	100 kg	1:—
D. Kankaat.				
Puuvillakankaat:				
234	67	konehuopa ja tehdastarpeisiin aiotut kankaat, sekä purje- kangas.	100 kg	4:—
236—237	68	felbi, nukka-verka (plyysi) ja sametti sekä sametin ja nuk- kaveran laatuiset kankaat	" "	20:—
238—241	69	muunlaiset: paino m ² vähintään 100 gr	" "	15:—

242-248	70	paino m ² vähemmän kuin 100 gr 100 kg	30: —
		Kookos-, paperi-, juuti-, hamppu-, pellava- ja muut kankaat, erikseen mainitsemattomista, kasvikunnasta saaduista kehu- ruuaineksista kudotut:	
249	71	kookoskuiduista ja kookoslan- gasta kudotut; myös paperi- langasta kudotut matot	" " 2: —
251	72	juutista kudotut: säkki- ja käärekangas, myös paperilangasta kudottu sekä matot	" " 2: —
250, 252	73	muunlaiset	" " 5: —
		muista tähän kuuluvista kehuu- aineksista kudotut; myös pa- perikankaat, erikseen mainit- semattomat:	
254	74	paino m ² vähintään 500 gr	" " 20: —
255, 265	75	purjekangas ja satulavyökang- as	" " 4: —
256-264	76	muunlaiset	" " 35: —
		Villakankaat:	
266-267	77	kankaat tehdastarpeisiin aiotut; myös villamatot sekä naudan- karvoista vanutettu kutomaton huopa	" " 5: —
		matot:	
268-269	78	solmitut	" " 15: —
270-271	79	muunlaiset	" " 5: —
272	80	sametti, nukkaverka (plyysi) sekä sametin ja nukkaveran laatui- set kankaat	" " 30: —
		muunlaiset:	
273, 276	81	paino m ² vähintään 500 gr	" " 30: —
274-275	82	paino m ² vähemmän kuin 500 gr	" " 40: —
277	83	Jouhista tai muista eläinkarvoista paitsi villasta kudotut kankaat	" " 15: —
		Silkkikankaat:	
278	84	felbi, nukkaverka (plyysi) sekä sametin ja nukkaveran laatui- set kankaat	" " 100: —

		muunlaiset:		
279	85	kokosilkkiset	100 kg	200:—
280	86	puolisilkkiset	" "	100:—
		<i>E. Kehruuaineksista valmistetut teokset.</i>		
		Nauhat, punokset ja punoteokset:		
285—286	87	silkkiset	100 kg	100:—
283—284	88	villaiset	" "	40:—
281—282	89	muunlaisat	" "	20:—
		Pitsit, pitsikankaat ja tylli:		
291	90	silkkiset	" "	200:—
290	91	villaset	" "	100:—
287	92	lankauudinkangas	" "	30:—
287—289	93	muunlaiset	" "	50:—
		Sukankutomateokset:		
298—301	94	silkkiset	" "	100:—
295—297	95	villaset	" "	40:—
292—294	96	muunlaiset	" "	30:—
		Hatut:		
311	97	kukilla ja sulilla koristetut	1 kpl.	2:—
		muunlaiset:		
312, 314	98	vaatettamattomat	" "	—:50
313, 315	99	vaatetetut	" "	—:70
316	100	hatunteelmät sekä ommellut lakit	" "	—:10
		Sateen- ja päivävarjot:		
333	101	koko- ja puolisilkkiset	" "	—:50
334	102	muunlaiset	" "	—:15
337—338	103	Tekokukat ja muut kehruuaineista, paperista, oljista tai muista sellaisista aineksista valmistetut koriste-esineet; koristesulat sekä niistä tehdyt keinotekoiset turkkiset	100 kg	200:—
		Sänkyvaatteet, täytetyt ja päällystetyt jousimatrassit sekä väliseinät ja sängynsuojukset:		
342	104	silkkiset	" "	20:—
343	105	muunlaiset	" "	3:—
339—341 347—349	106	Kehruuteokset, joihin on käytetty hienompia metallilankoja, kuten kankaat, nauhat, punoteokset, pitsikankaat, tylli, sukankutomateokset, helyt, kulta- ja hopeakiehkurat y. m. sekä koristesulat ja viuhkat	" "	200:—

		Kehruutavaroista valmistetut teokset, erikseen mainitsemattomat: vaatteet ja muut ompelukset, kuten pöytäliinat, päähuivit, uutimet, koruompelukset, lampunvarjostimet, laukut y. m.: silkistä, pitsistä, pitsikankaasta ja tyllistä valmistetut	100 kg	200: —
323, 325-328, 335	107			
342, 344				
264	108	muunlaiset	" "	80: —
muist. 1.				
302-303				
324				
329-332				
336, 343				
345				
304; 307	109	karkeammat teokset, kuten ulkokihtimet, presenningit, purjeet, teltat y. m.	" "	6: —
308-310		kankaat ja muut kehruutavarat, kautsulla tai muulla massalla päällystetyt tai kyllästetyt: matot ja eristysnauhat sekä kierrekaihtimet	" "	2: —
319, 346	110			
235, 253	111	kirjansitojavaate, vahakangas y. m. päällystetyt tai kyllästetyt kudelmat	" "	8: —
317-318				
320-321				
305-306	112	säkit	1 kpl.	—: 01
		III. Puutavara- ja palmikoimateollisuus.		
		<i>A. Puutavarat ja puuteokset.</i>		
			Ulkomailta	Kotimaasta
		Puutavara:		
350	113	jalostamaton	100 kg —: 20	m ³ —: 05
353-355	114	sahattu vähintään 7 mm paksuinen	" " —: 30	" —: 07
356-358	115	viilu- (faneeri) levy alle 7 mm:n paksuinen	" " —: 50	100 kg —: 25
351	116	halot, kaikenlaiset	" " —: 01	m ³ —: 05
352	117	puunkuori, kaikenlainen, korkki- karikkeet ja puunjalostamisessa saadut jätteet	100 kg	—: 30

		Puuteokset:	
359—363	118	puolivalmisteet	100 kg —: 30
382—383	119	tynnyrintekijänteokset sekä kimmet	" " —: 10
364—368	120	teknilliseen tarkoitukseen aiottut teokset, kuten harjapuutelemät, varret, lestit, hihnapyörät, työkalut, kutomateollisuuteen aiottut koneenosat y. m.	" " —: 40
		muunlaiset:	
		paino yli 2 kg:n kappaleelta netto:	
373—374	121	pronssatut, kullatut, hopeoidut tai koruleikkauksilla tai upokkeilla varustetut, täytetyt tai päällistetyt	" " 4: —
375	122	petsatut, vahatut, lakatut, kiiloitetut	" " 2: —
376—378	123	muunlaiset	" " 1: —
		paino enintään 2 kg kappaleelta netto:	
370, 379	124	pronssatut, kullatut, hopeoidut y. m. sekä kävelykepit	" " 10: —
369, 371—372	125	muunlaiset	" " 3: —
380—381			
386—388	126	Korkki- ja korkkikariketeokset, myös jos niissä on muita aineksia	" " 2: —
		<i>B. Ruoko, oksat y. m. sekä niistä valmistetut teokset.</i>	
389—391	127	Ruoko, rottinki, oksat, oljet, ruohot, niini, harjantekoon y. m. s. töihin tarkoitettut kasviaineet	100 kg 1: —
392—393	128	Korintekijän- ja palmikoimateokset: oksista ja lastuista valmistetut, niiniköysi, niini- ja muut matot, karkeammista kasviaineksista valmistetut	" " 2: —
396—397			
394—395	129	muunlaiset	" " 5: —
398—399			

		IV. Paperiteollisuus:	
		<i>A. Paperivanuke, paperi ja paperijätteet.</i>	
400—401 408	130	Paperivanuke, vulkaanikuitu, paperijätteet	100 kg —: 30
402, 410	131	Asfalttikattopaperi ja muu asfalttitervalla tai tervaöljyllä sivelty tai kyllästetty pahvi, kartonki tai paperi; asfaltti- ja tervahuopa Pahvi:	" " —: 40
404—406	132	värjäämätön tai vanukkeena värjätty	" " —: 60
403, 407	133	muunlainen	" " —: 80
409	134	Paperi: sanomalehti- muunlainen:	" " —: 50
412—414	135	värjäämätön tai vanukkeena värjätty	" " 1: 50
411, 415	136	värjätty muuten kuin vanukkeena, lakattu, vernissattu, kullattu, hopeoitu y. m. s.	" " 3: —
		<i>B. Paperiteokset.</i>	
322, 417	137	Lasi-, hiekka-, smirkeli- ja muu kiilloitus- tai hiomapaperi sekä -vaate	100 kg —: 70
418—420	138	Paperiteokset, erikseen mainitsemattomat: aallotettu pahvi ja paperi sekä teknilliseen tarkoitukseen aiottu teokset, paperi verhottu kudelmalla tai langalla tai varustettu näistä aineista tehdyllä välikerroksella	" " 2: —
427	139	paperitapetit ja tapettireunukset	" " 4: —
428—429	140	kullatut, hopeoidut, pronssatut, lakatut y. m. s. sekä pelikortit	" " 10: —
416, 421- 426, 428 430—431	141	muunlaiset	" " 5: —
432—441	142	Kirjat, kartat, nuotit sekä painotuotteet kaikenlaiset	" " 5: —
442	143	Maalaukset, piirustukset ja piirrokset	1 0/0 arvosta

		V. Harjakset, höyhenet, jouhet, luut, sarvet ja muut muovailtavat aineet, erikseen mainitsemattomat, sekä niistä valmistetut teokset.	
443—445 449—450 453, 461 463	144	Harjakset, jouhet, luut, sarvet, kilpikonnan-, simpukan- ja kotilonkuoret, pesusienet, höyhenet ja untuvat; myöskin celluloidi, galaliitti ja muut sellaiset muovailtavat aineet, valmistamattomat sekä laatat, putket, veitsenpäänteelmät y. m. puoli-	100 kg 3:—
		Harjansitojanteokset:	
446	145	kuiduista, ruohoista, juurista tai muista kasviaineista valmistetut	" " 2:—
		muista aineista valmistetut:	
447	146	kiinnike tai kehystys raudasta tai kiillottamattomasta tai maalatusta puusta sekä siveltimet	" " 3 —
448	147	kiinnike tai kehystys muista aineista, paitsi kullasta tai hopeasta	" " 10:—
451—452 454, 754	148	Luusta, sarvesta, kilpikonnankuoresta ja helmiäisestä valmistetut teokset, erikseen mainitsemattomat	" " 50:—
		Korallit ja helmet:	
455—458	149	oikeat	" " 500:—
459—460 462	150	muunlaiset	" " 20:—
	151	Selluloidista, galaliitista ja muista sellaisista muovailtavista aineista valmistetut teokset, erikseen mainitsemattomat	" " 20:—
VI. Vuodat ja nahat, nahkateokset, turkikset y. m.			
		Vuodat ja nahat, joita ei voida lukea turkiksiin:	
464, 470	152	muokkaamattomat, nahkajätteet ja liimalaput	100 kg 2:—

465—469	153	muokatut, myös nahkakappaleet, stanssatut tai leikatut: pohja- ja sisuspohjanahka, tekonahka	100 kg	4: —
471—472	154	muunlaiset	" "	5: —
		Nahkateokset:		
		jalkineet:		
476	155	pohjat puusta ja päälliset nahasta	" "	3: —
473—475	156	päälliset koko- tai puolisilkki-		
		kiset; muunlaiset käännetyt jalkineet sekä kiilto- (lakkeeri-) nahkaiset jalkineet	" "	30: —
477	157	muunlaiset	" "	15: —
478	158	Käyttö- ja kuljetushinnat sekä muut tavarat teknillisiä tarpeita varten muunlaiset:	" "	5: —
480	159	kappaleen nettopaino yli 0,5 kg:n, myöskin rukkaset, nyrkkeily- ja miekkailuhansikkaat, metsästystarvikkeet, vaatekappaleet ja lakkilipat	" "	20: —
479, 481	160	kappaleen nettopaino enintään 0,5 kg	" "	60: —
		Turkikset:		
482	161	valmistamattomat	" "	20: —
		valmistetut:		
483	162	majavan, chinchillan, merisaukon, kärpän, hillerin, näädän, nertsin, ketun, soopelin ja joutsenen	" "	100: —
484	163	muunlaiset	" "	50: —
484	164	turkisteokset	" "	150: —
muist.1-2				
VII. Kautsu ja kautsuteokset.				
485—486 494	165	Kautsu, guttaperka ja balata, valmistamattomat tai liuotetut, kumi- jätteet sekä keinotekoinen pehmeä kautsu	100 kg	2: —
		Kautsuteokset:		
487—489 491, 495	166	käyttö- ja kuljetushinnat, letkut, putket, laatat ja muut tiiviste- ja täpeaineet y. m.	" "	5: —

492	167	kautsujalkineet	100 kg	10: —
490, 493	168	muunlaiset	" "	15: —
496				
VIII. Metalliteollisuus.				
<i>A. Jalot metallit sekä niistä valmistetut teokset.</i>				
Harkkoina sekä jätteet:				
497, 504	169	kullasta ja platinasta	100 kg	300: —
500	170	hopeasta	" "	100: —
Teokset:				
498—499	171	kullasta ja platinasta	" "	500: —
504—505				
501—503	172	hopeasta	" "	150: —
<i>B. Rauta ja rautalejeringit sekä niistä valmistetut teokset.</i>				
506—508	173	Rauta, harkkoina, romuna ja puruna	100 kg	10: —
516—517				
519	174	Profiilirauta ja rautapalkit	" "	—: 30
Rauta tankoina ja lankana, valssattu tai taottu:				
522—524	175	poikkileikkausmuodon suurin läpimitta alle 6 mm:n	" "	1: —
520—521	176	poikkileikkausmuodon suurin läpimitta vähintään 6 mm	" "	—: 50
Levy:				
530	177	maalattu, vernissattu, kuvioihin puristettu tai epäjaloilla metalleilla silattu	" "	1: 50
Muist. 1.				
525—527	178	muunlainen	" "	—: 80
Putket ja putkenosat:				
509—510	179	valurautaiset	" "	—: 50
528—535	180	valssatut tai vedetyt	" "	1: —
Levy- ja läkipeltiteokset:				
536	181	kullatut, hopeoidut tai jaloilla metalleilla pleteratut	" "	10: —
537—544	182	muunlaiset	" "	4: —
547	183	Hevosenkengät	" "	—: 80
546, 548	184	Naulat	" "	1: —
—551				
552—555	185	Ruuvit	" "	1: 20
559	186	Rautarakenteet	" "	1: —

518	187	Rauta- ja raitiotiekiskot	100 kg	—: 20
556	188	Aluslevyt ja muut kiskonvahvik- keet, raidekehät, raideristeykset, raidevaihteet ja vaihteenkielet . .	" "	1: —
557—558	189	Rauta- ja raitioteiden pyörät, pyö- ränkehät ja pyöräparit, jouset, puskimet, puskimentuppilot, aks- selit sekä veto- ja kytkylaiteet	" "	1: 50
560—564	190	Kettingit ja ketjut	" "	2: 50
567—568	191	Maanviljelyksessä ja puutarhanhoi- dossa käytettävät käsityökalut . .	" "	2: —
565—567	192	Puun, metallin ja kiven muokkaaa- miseen käytettävät työkalut, erik- seen mainitsemattomat	" "	2: 50
569—573				
581—582				
574—577	193	Sahat ja sahanterät	" "	3: —
578—580	194	Viillat ja raspit	" "	2: 50
609—611	195	Lukot, akkunasalvat (espanjoletit), kulmaraudat ja muut akkunan-, oven- ja huonekalujen raudoi- tukset sekä ovenpidättimet ja ovensulkimet (paitsi sähköllä toi- mivat)	" "	2: —
583, 585	196	Hienotae, kuten käsiaseet, veitset, sakset, kirurgiset kojeet y. m. s.	" "	6: —
587—599				
603—604				
614				
601—602	197	Neulat, naskalit ja sukkapuikot . .	" "	10: —
606, 627	198	Teokset, erikseen mainitsemattomat: kullatut tai hopeoidut	" "	10: —
muist.				
511, 513	199	muunlaiset: valmistamattomat	" "	2: —
618, 620				
622, 624				
626				
512	200	valmistetut	" "	3: —
514—515				
545, 584				
600, 605				
607—608				
612				
615—617				
619, 621				
623, 625				
627				

<i>C. Muut epäjalot metallit, niiden lejeriingit sekä niistä valmistetut teokset.</i>			
628, 630 636	201	Harkoina ja romuna	100 kg 1: —
631—632 637—640 642—643	202	Levyinä, putkina, kankina, lankoina y. m.	" " 2: —
633	203	Teokset, erikseen mainitsemattomat: kullatut tai hopeoidut	" " 10: —
641, 644 613, 629 634—635 645—646	204	muunlaiset	" " 4: —
647	205	Kirjasimet, matriisit ja muut kirjapainotarvikkeet	" " 2: —
648	206	Lehtikulta, lehtihopea, kiiltokulta y. m. s.	" " 200: —
649	207	Lyijy- ja tinalehdet (foliumi) sekä stanioli	" " 5: —
IX. Koneet, kuljetusneuvot, kojeet, kellot y. m.			
653—655	208	Maanviljelyskoneet ja -laitteet	100 kg 1: —
656—657	209	Meijerikoneet ja -laitteet	" " 1: 20
658—660	210	Sähköteknilliset koneet ja tarvikkeet: generaattorit, moottorit, virranmuuntajat, transformaattorit y. m. s.	" " 2: —
667—669 670—673	211	eristetyt sähköjohdot, eristysputket, varalaitteet, virrankatkaisijat ja hehkulamppukiinnikkeet	" " 3: —
664—666	212	hiilet, sähköteknilliseen tarkoitukseen käytettävät sekä elektrodit	" " 1: —
675	213	hehkulamput	" " 10: —
661—663 674, 676 —677	214	muunlaiset	" " 4: —
678—680	215	Höyrypannut, höyrypannunosat, sulatusuunit ja säiliöt	" " 1: —
681—700	216	Koneet, muunlaiset, erikseen mainitsemattomat	" " 1: 50
701—703	217	Laivat ja alukset, kaikenlaiset	0,1 % arvosta
Muist. Vähin maksu on 3 markkaa.			

		Polkupyörät:		
704	218	moottoripolkupyörät	1 kpl.	10:—
705	219	muunlaiset	" "	2:—
706	220	Lastenvaunut	100 kg	5:—
707	221	Rauta- ja raitiotievaunut	0,2 %	arvosta
384—385	222	Ajo- ja kuljetusneuvot, muunlaiset		
708		sekä niiden osat	0,5 %	arvosta
		Soittokoneet:		
709—710	223	pianinot, flyygelit, taffelit, or-		
713		kestrionit ja muut isot soitto-		
		koneet	1 kpl.	25:—
712	224	kieliurut	" "	5:—
711	225	torviurut	100 kg	2:—
714—715	226	muunlaiset sekä niiden osat . .	" "	10:—
		Kojeet:		
716—717	227	kaasu-, vesi-, sähkö- j. m. s. mit-		
		tarit	" "	2:—
723—725.	228	vaa'at kaikenlaiset, paitsi ana-		
		lyysi-, apteekki- ja kirjevaa'at	" "	3:—
718—723	229	muunlaiset	" "	10:—
726				
		Kellosepänteokset:		
		taskukellot:		
727, 729	230	kulta- ja platinakuoriset	1 kpl.	2:—
728, 730	231	muunlaiset	" "	—: 40
731	232	torni- ja asemakellot	" "	8:—
732—733	233	kellot, muunlaiset	" "	—: 30
734	234	kellonkoneistot, irtonaiset ja ke-		
		hystämättömät sekä kellonosat	100 kg	20:—
		X. Kivi-, savi- ja lasiteollisuus.		
		<i>A. Kivi- ja maalajit.</i>		
735, 739,	235	Kivi, savi, malmit ja kuona, val-		
741, 842		mistamattomat sekä liitu, kap-		
		paleina	100 kg	—: 05
735	236	Kalkki, sementti, savilaasti ja eris-		
742—746		tysmassa sekä poltettu kipsi . .	" "	—: 25
751	237	Kivihiihi, koksi, puuhiihi sekä muut,		
		erikseen mainitsemattomat poltto-		
		aineet	" "	—: 04
749—750	238	Kivennäiset puhdistus- ja hioma-		
		aineet	" "	—: 50

		<i>B. Kivi- ja maalajeista valmistetut teokset.</i>	
		Asbesti-, kipsi-, sementti-, eristys-	
		massa- ja kiviteokset:	
747, 752	239	putket sekä rakennus- ja teolli-	
755-757		suustarkoitukseen aiotut teok-	
759		set	100 kg —: 25
765-768			
		erikseen mainitsemattomat:	
761	240	kemialliseen, metallurgiseen	
		ja teknilliseen käyttöön tar-	
		koitetut	" " —: 70
748, 758	241	kiillotetut, hiotut sekä koriste-	
760		esineet	" " 1: 50
763-764			
753, 762	242	muunlaiset	" " —: 60
		Saviteokset, erikseen mainitsemat-	
		tomat:	
		kaakelit, tiilet ja rakennuskoristeet:	
771, 777	243	lasittamattomat	" " —: 10
786, 787			
772, 778	244	lasitetut	" " —: 50
780-781			
788			
779	245	Eristäjät, johtoputket, nappulat,	
		kattolaatat ja muut esineet sähkö-	
		johtojen eristämistä varten . . .	" " 1: —
785	246	putket, lasittamattomat ja lasitetut	" " —: 20
		savi-, fajanssi- ja posliiniteokset,	
		erikseen mainitsemattomat:	
		oikeasta posliinista valmistetut:	
773, 779	247	valkoiset tai yksiväriset . .	" " 3: —
774, 783	248	muunlaiset	" " 7: —
		fajansista ja muusta savimas-	
		sasta valmistetut:	
769-770	249	valkoiset tai yksiväriset . .	" " 1: —
775, 782			
776, 784	250	muunlaiset	" " 3: —
		Lasi ja lasiteokset:	
789	251	Lasi- ja lasitusmassa, emalji-	
		massa, lasijauhe, lasivilla ja	
		lasisirut	" " —: 20
		akkuna- ja peililasi:	
		metallikalvoton:	
795	252	hiematon tai syövyttämätön	" " 2: —

796	253	muunlainen	100 kg	4:—
797-798	254	metallikalvoinen	" "	6:—
793, 794	255	syövytetyt, kullatut, hopeoidut, maalatut, hiotut tai muuten koristetut	" "	8:—
803, 805 807				
790-792	256	hiomattomat ja koristamattomat	" "	2:—
800, 802				
804, 806 808	257	eristäjät; kansi-, katukäytävä- ja lankalasi sekä muu levyksi valettu raakalasi, myös katto- tiilet, tiilet, seimet ja altaat . .	" "	1:—
XI. Raaka-aineet ja kemian teollisuuden tuotteet, muualla mainitsemattomat.				
A. Öljyt, rasvat ja vahat sekä niistä tehdyt tuotteet.				
Kivennäisöljyt:				
809	258	luontaiset, raa'at	100 kg	—: 40
812, 826	259	kone- ja vaunuvoide, voiteluai- neet, erikseen mainitsematto- mat, sekä kitti	" "	1:—
810, 811	260	muunlaiset	" "	—: 80
Kasvi- ja eläinrasvat, rasvaöljyt, erikseen mainitsemattomat, sekä öljyvernissa:				
815-817 823	261	tynnyreissä	" "	1:—
814, 823	262	muissa astioissa	" "	2:—
818-819	263	Steariini, oleiini ja muut öljyhapot	" "	1:—
820	264	Glyseriini	" "	1:—
821-822	265	Vaha, kaikenlainen, sekä mehiläis- pesien väliseinät	" "	1:—
824, 834	266	Öljylakkavernissa, asfalttilakka, sa- ponilakka	" "	3:—
813	267	Hartsioöljyt	" "	1:—
825	268	Alkoholivernissa	" "	10:—
827	269	Kynttilät	" "	2:—
Saippua:				
828	270	haju-	" "	10:—
829-830	271	muunlainen	" "	1:—
831-833	272	Desinfiomis- ja puhdistusaineet, erikseen mainitsemattomat, sekä viimeistelyaineet	" "	1: 50

835	273	Vahateokset, erikseen mainitsemattomat 100 kg	3:—
<i>B. Asfaltti, tervalajit ja niiden tisleet.</i>			
836—838 841 839	274	Asfaltti-, piki ja terva 100 kg	—: 20
	275	Bentsoli, karbolihappo, naftaliini, karbolineumi ja muut kivihiilitervan tislaustuotteet, erikseen mainitsemattomat sekä karbolikalkki " "	—: 70
840	276	Eläin- ja kasviaineista kuivatislattutervat ja öljyt, erikseen mainitsemattomat " "	1: 50
<i>C. Värit ja värjäysaineet.</i>			
842—844	277	Maavärit 100 kg	—: 30
845	278	Lyijyvalkoinen, sinkkivalkoinen, litoponivalkoinen, lyijymönjä . . " "	1:—
849—850	279	Tervavärit " "	5:—
855, 860	280	Taiteilijavärit, pastelliliitu, värilaitot ja niihin tarkoitettut värit, sekä koulu-, räätälin- ja muu kappaleiksi muovailtu liitu . . . " "	10:—
848	281	Väripuut, sekä kasveista saatujen värjäysaineiden uutokset " "	—: 50
853	282	Alkoholivernissan avulla valmistettut värit " "	5:—
845—847 851—852 854 856—857	283	Värit, muunlaiset, valmistettut öljyn, veden tai liimaliuoksen avulla, muste, kirjapaino- ja kivipainovärit, painomuste, luumuste, kimröökki, noki y. m. " "	2:—
<i>D. Eetterit, esterit ja alkoholilajit, muualla mainitsemattomat, haihtuvat (eetteriset) öljyt, hajuaineet, kosmeettiset aineet y. m.</i>			
861—862	284	Eetterit, esanssit sekä eetteri- ja eetterilajit 100 kg	20:—
863—864 866—867	285	Metyylialkoholi (puusprii), sikunaöljy, amylialkoholi ja muut, erikseen mainitsemattomat alkoholilajit " "	5:—

865	286	Täpättiöljy sekä puutervaöljyt, raa'at tai puhdistetut	100 kg	1:—
		Haju- ja kosmeettiset aineet:		
870—871	287	alkoholipitoiset	" "	60:—
868—869	288	muunlaiset	" "	40:—
872—873				
<i>E. Lannoitusaineet.</i>				
874, 913	289	Luujanho, guano ja muu eläinjätelannoitusaine, chilesalpietari, norjansalpietari, karbidityppi, ammoniumsulfaatti, kalisuolat, tuomaskuona, superfosfaatti ja ammoniumfosfaatti	100 kg	—: 10
<i>F. Räjähdytaineet, ampumatarvikkeet, sytytysvälineet ja ilotulitustavarat.</i>				
875—879	290	Ruuti ja muut räjähdysaineet	100 kg	3:—
880, 882	291	Patruunat, ladatut ja tyhjät, sekä nallit	" "	10:—
883				
884	292	Tulitikut	" "	2:—
881, 885	293	Tulilanka, ilotulitustavarat, bengaalitikut y. m.	" "	3:—
<i>G. Kemialliset alkuaineet ja niiden yhdistykset (hapot, emäkkeet, suolat y. m.).</i>				
887	294	Rikki	100 kg	—: 20
888	295	Fosfori	" "	4:—
890—891	296	Rikkihappo, suolahappo, fosforihappo, salpietarihappo ja borihappo	" "	—: 50
892—893	297	Etikka ja etikkahappo	" "	3:—
900	298	Keittosuola (natriumkloridi) sekä kaliumikloridi	" "	—: 05
903	299	Klorikalkki	" "	—: 40
905—906 ^a	300	Natriumsulfaatti (glaubersuola), natriumbisulfaatti, natriumsulfidi, kaliumsulfidi, kaliumsulfaatti ja kaliumbisulfaatti	" "	—: 20
907	301	Alunat, kaikenlaiset, alumiiniumsulfaatti, magnesiumsulfaatti, rauta-, kupari- ja sinkkivihtrilli sekä kromisulfaatti	" "	—: 30

908, 918	302	Kalialpietari (kaliumnitraatti), ammoniumnitraatti sekä raaka kaliumasetaatti	100 kg	—: 10
896, 909 911	303	Sooda, potaska, hirvensarvensuola, magnesiumkarbonaatti sekä vesilasi ja kaustinen natroni y. m. " "	" "	—: 50
886, 889 894—895 897—899 901—902 904, 910 912—917 919—922	304	Metalloidit, hapot, suolat ja muut alkuaineiden yhdistykset, erikseen mainitsemattomat	" "	3: —
<i>H. Raaka-aineet, preparaatit ja lääkkeet, erikseen mainitsemattomat.</i>				
923	305	Kasvikunnasta saadut parkitusaineet, parkitusuutteet, parkkihappo, gallus- ja pyrogallushappo	100 kg	—: 50
925—926	306	Formaliini	" "	1: —
927—928	307	Hartsit (kolofoni), pihka sekä luontainen balsami	" "	—: 40
929 935—936	308	Kumi, luontainen, shellakka, gummigutta sekä muut kumi- ja fossiilihartsit, myös nestemäinen liima ja kumi	" "	2: —
931, 933 —934 937—938 930	309	Puusepäuliima, gelatiini, albumiini, kaseliini, kasvi- eli glutenliima, dekstriini ja valssimassa	" "	—: 50
924, 932 939—941	310 311	Lakka (sinetti- ja pullo-) Kemiallis-teknilliset preparaatit, rohdokset ja valmiit lääkkeet, erikseen mainitsemattomat	" "	3: — 3: —
XII. Muualla mainitsemattomat tavarat.				
947—950 652	312 313	Napit, kaikenlaiset, sekä näppäimet Kulmasiteet, hakaset, lätät, sormus- timet, ompelusormukset, liivin- ja housujensoljet sekä kengän- sirkat	100 kg " "	20: — 20: —

942, 945	314	Koristetavarat muusta aineesta kuin kullasta ja hopeasta valmistetut	100 kg	50: —
956				
952	315	Lelut ja joulukuusenkoristeet	" "	10: —
650—651	316	Kynänvarret, kirjoitus- ja muut piiritimet, muusta aineesta kuin kullasta ja hopeasta valmistetut,		
858—859		kirjoituskynät, lyijykynät ja lyijykynälyijyt, harppikotelot, sekä harpit ja passarit, sekä tupakka-		
953, 955		piiput y. m.	" "	20: —
—957				
951	317	Taiteilijain teokset, erikseen mainitsemattomat	0,1 %	arvosta
943—944	318	Ongenkoukut, -vavat, -siimat, -kohot ja painot, uistimet ja muut, erikseen mainitsemattomat kalanpyydykset	100 kg	10: —
		Tavarat, joita ei voida sovelluttaa mihinkään aikaisemmin tariffissa mainittuun nimikkeen:		
958, 959	319	raaka-aineet	0,3 %	arvosta
—960				
740, 946	320	muunlaiset	0,6 %	arvosta
		Kotimaan paikasta tuodusta tavarasta ei missään tapauksessa makseta enemmän kuin 4 markkaa 100 kg:lta.		

B. Maasta vietävät tavarat.

Järjestys n:o.	Kala:		Maksu.
1	elävä tai tuore	100 kg	—: 30
2	suolattu, savustettu tai kuivattu	" "	—: 40
3	säilytetty	" "	1: —
	Vilja:		
4	jauhamaton	" "	—: 10
5	jauhot ja ryynit, makaronit ja vermisellit	" "	—: 15
6	herneet, pavut ja muut palkoviljalajit	" "	—: 10
7	muunlaiset	" "	—: 08
	Karjanrehu:		
8	heinät ja oljet	" "	—: 10
9	muunlainen	" "	—: 15
10	Siemenet	" "	—: 50

	Syötävät juuret:		
11	perunat	100 kg	—: 15
12	muunlaiset	" "	—: 30
13	Hedelmät ja marjat	" "	—: 50
14	Keittiökasvit ja sienet	" "	—: 50
	Kasvit ja kasvinosat, erikseen mainitsemattomat:		
15	elävät sekä kukkasipulit	" "	—: 50
16	muunlaiset	" "	1:—
17	Maito ja kerma	" "	—: 50
18	Juusto	" "	3:—
19	Voi	" "	2:—
20	Makeiset, kaakaojauhe sekä suklaa	" "	5:—
21	Sikaarit ja savukkeet	" "	10:—
22	Lanka ja rihma	" "	1:—
	Kudelmat;		
23	puuvilla-, pellava- ja hamppu-	" "	3:—
24	villa-	" "	5:—
	Puuaineet ja puuteokset:		
25	poltopuu	1 m ³	—: 15
	puutavara:		
26	sahaamaton	" "	—: 20
	sahattu tai höylätty:		
27	vähintään 2 m pituinen	" "	—: 30
28	alle 2 m:n pituinen	" "	—: 20
29	viilu (faneeri) kaikenlainen	100 kg	—: 20
30	rihmarullat	" "	—: 30
31	rakennuspuusepänteokset	" "	—: 40
32	puusepänteokset, muunlaiset	" "	1:—
	Puuvanuke:		
33	hiottu, kuiva ¹⁾	" "	—: 15
34	sulfaatti- ja sulfiittiselluloosa, kuiva ¹⁾ ..	" "	—: 20
35	Puupahvi	" "	—: 20
	Paperi:		
36	paino-, kääre-, makulatuuri- ja muut karkeimmat paperilajit	" "	—: 30
37	muunlainen	" "	—: 50
38	Paperiteokset	" "	—: 80
39	Harjakset, jouhet, eläinkarvat ja luut	" "	—: 10
	Vuodat ja nahat:		
40	valmistamattomat	" "	—: 60
41	valmistetut	" "	2:—

¹⁾ 100 kg märkää massaa lasketaan vastaavan 50 kg kuivaa.

	Rauta- ja teräs:		
42	valssattu tai vedetty	100 kg	—: 20
43	teokset, muunlaiset	" "	1: —
	Tiilet:		
44	muuri-	" "	—: 05
45	kalkkihiekka-	" "	—: 03
46	Kaakelit	" "	—: 25
47	Posliini- ja fajanssiteokset	" "	1: —
48	Akkunalasi, hiomaton sekä pullot	" "	—: 30
49	Lasiteokset, muunlaiset	" "	1: 50
50	Piki ja terva	" "	—: 20
51	Hartsia ja pihka	" "	—: 20
52	Liima	" "	—: 25
53	Tässä luettelossa mainitsemattomista tavaroista kannetaan puolet maksusta maahan tuoduista tavaroista, ei missään tapauksessa kuitenkaan enemmän kuin 5 markkaa 100 kg:lta.		

2. Tariffi, jonka mukaan aluksista kannetaan satamamaksua Helsingin kaupungissa.

Sisäasiainministeriön vahvistama joulukuun 3 päivänä 1921.

1 §.

Aluksesta, joka saapuu kaupunkiin tai ankkuroi sen satama-alueelle, suoritetaan sen saapuessa kultakin aluksen kantavuuden nettorekisteritonnilta satamamaksua seuraavat määrät:

a) aluksesta, joka suoraan saapuu ulkomailta ja lähtee ulkomaille, 1: 20;

b) aluksesta, joka ulkomaaliikenteessä poikkei toiseen Suomen satamaan purkamaan tai ottamaan lastia, 1: —;

c) aluksesta, joka tullikamaripassilla kulkee ainoastaan kotimaisessa liikenteessä, —: 60;

d) aluksesta, joka tullikamaripassitta kulkee kotimaisessa liikenteessä, —: 40;

Muist. Alus, joka ulkomaisessa liikenteessä käy ainoastaan Suomen- ja Pohjanlahden satamissa, etelässä korkeintaan Baltischportissa ja Tukholmassa, suorittaa maksuja a) ja b) kohtien mukaan 25 % alennuksella.

2 §.

Aluksesta, joka sekä saapuu että lähtee ilman lastia tai paino-lastissa, sehä aluksesta, joka lastia ottamatta tai purkamatta saapuu satamaan merivahingon, myrskyn, vastatuulen tai muun hätäpakon vuoksi tai selvittämistä varten, määräyksiä saadaksen, muonaa, vettä tai polttoainetta ottaakseen tai muusta sen tapaisesta tilapäisestä syystä, suoritetaan satamamaksua puoleen määrään 1 §:ssä säädetyistä eristä.

Aluksesta, josta sen saavuttua ulkomailta on paikkakunnalla maksettu täysi satamamaksu, mutta joka ottaakseen lastia käy toisessa kotimaisessa satamassa ja senjälkeen palaa edelliseen satamaan lastia täydentämään, suoritetaan jälkimäiseltä käynniltä puoli satamamaksua 1 §:n b) kohdan mukaan.

3 §.

Matkustaja-, pelastus-, hinaaja- ja vesilaivasta, joka välittää liikennettä paikkakunnan tullikamaripiirissä tai oleilee satamassa elinkeinon harjoittamisen tarkoituksessa, suoritetaan satamamaksua kultakin laivan purjehduskauden viikolta 30 penniä jokaiselta laivan kantavuuden netto-rekisteritonnilta.

4 §.

Proomusta tai aluksesta, jota käytetään tavarain kuljetukseen satama-alueella, suoritetaan vuosittain ennenkuin liikennöiminen saa alkaa:

1) aluksesta, jonka kantavuus on 100 netto-rekisteritonnia tai sitä suurempi, 75 markkaa;

2) aluksesta, jonka kantavuus on vähintään 30 ja korkeintaan 99 netto-rekisteritonnia, 50 markkaa; sekä

3) aluksesta, jonka kantavuus on alle 30 netto-rekisteritonnia, 25 markkaa.

5 §.

1, 2 ja 3 §§:ien mukaan suoritettu satamamaksu oikeuttaa laivan olemaan satamassa, ei kuitenkaan rantalaiturissa, ainoas-

taan kuusi kuukautta, mutta jos tämä aika ylitetään, suoritetaan kultakin alkaneelta 6 kuukautiselta ajanjaksolta uusi maksu 1 §:n d) kohdan mukaan.

6 §.

Matkustajalaivasta, joka kuulutetun kulkuvuoroaikataulun mukaan vähintään kolmen kuukauden aikana ylläpitää säännöllistä liikennettä kaupungin ja tullikamaripiirin ulkopuolella olevien paikkakuntien välillä, myöntää Rahatoimikamari purjehduskauden päätyttyä hakemuksesta 30 % palautuksen maksetuista satamamaksuista:

a) jos ulkomaisessa liikenteessä kulkeva laiva on käynyt satamassa vähintään kerran kuukaudessa; ja

b) jos kotimaisessa liikenteessä kulkeva laiva on käynyt satamassa vähintään joka kymmenes päivä.

7 §.

Laivapäällikön tulee heti laivan saavuttua tai ennen sen lähtöä kaupungin satamakannantakonttoriin jättää merkkiluetelon tai manifestin jäljennös, joka osoittaa laivan tonniluvun sekä laadun ja suuruuden.

8 §.

Satamamaksuista ovat vapaat:

a) valtiolle kuuluvat alukset, lukuunottamatta sellaisia, joista suoritetaan majakka- tai toimitusmaksuja tai jotka harjoittavat kauppalaivaliikennettä;

b) alukset, jotka ulkomailta saavuttuaan ovat paikkakunnalla suorittaneet täydet satamamaksut, mutta jotka lastia ottaakseen käyvät kaupungin tullikamaripiirin ulkopuolella olevassa satamassa sekä senjälkeen purkamatta tai ottamatta lastia poikkeavat edelliseen paikkaan selvittämistä varten tai tilapäisestä syystä ja senjälkeen taas lähtevät;

c) alukset, jotka ovat satamasta lähteneet, mutta merivahingon, vastatuulen tai muun hätäpakon vuoksi jälleen palanneet ennenkuin aijottu matka on ennätetty suorittaa loppuun;

d) alukset, jotka kuuluvat purjehdusseuraan tai ovat merkityt purjealusluetteloon; sekä

e) alukset, joiden kantavuus on alle 2 nettorekisteritonnia.

9 §.

Laivan kantavuuden osoittaa sen mittakirja, mutta ellei sitä ole, määrätään sen kantavuus satamaviranomaisten harkinnan mukaan, jolloin yhden netto-rekisteritonnin kantavuuden katsotaan vastaavan:

- 4 m³ halkoja;
- 12 1/2 hehtolitraa laukatavaraa;
- 25 " kalkkia;
- 1 m³ hiekkaa tai kiviä;
- 250 kpl. muuritiiliä, tai
- 1000 kg muita tavaroita.

Muist. 1. Tonnin murto-osia ei lasketa.

Muist. 2. Jos epäilystä syntyy mittakirjan tulkinnasta, on noudatettava voimassaolevia valtiolle tulevain laivamaksujen kannannasta annettuja määräyksiä.

10 §.

Väärin kannettujen maksujen palautusta koskevan hakemuksen ratkaisee Rahatoimikamari kuultuaan satamakannantakonttoria, ja on hakemus tehtävä yön ja vuoden kuluessa maksun suorittamisesta.

Oikein veloitettua ja maksettua satamamaksua älköön Rahatoimikamari palauttako.

11 §.

Tämä satamatariffi kaikkine siihen kuuluvine määräyksineen ja mahdollisine muutoksineen tulee olla saatavana ja kaupan kaupungin satamakannantakonttorissa.

12 §.

Tämä tariffi, joka kumoo Helsingin kaupungille satamamaksujen kantamista varten 10 päivänä huhtikuuta 1888 vahvistetun taksan siihen tehtyine lisäyksineen ja muutoksineen, astuu voimaan 1 päivästä tammikuuta 1922.

KUNNALLIS-ASETUSKOKOELMA

SISÄLLYS:

1. Automobiililiikenteelle Helsingin kaupungissa vahvistettujen sääntöjen muutos.
 2. Majoituslautakunnan johtosääntö.
 3. Maistraatin päätös koskeva kaupunginvoutien virka-ajan pidennystä.
 4. Helsingin kaupungin tilastokonttorin johtosääntö. ✓
 5. Toukolan omakotialueen rakennusjärjestyksen muutos.
 6. Kaupunginvaltuuston päätös koskeva kunnallisasetuskoelman julkaisutavan muuttamista.
 7. Vuokra- ja kuorma-ajuritaksa kaupungista Käpylän huvilayhteiskuntaan.
 8. Taksa nuohomiselle Helsingin kaupungissa.
 9. Helsingin kaupungin sääntöpalkkaisten viranpitäjien palkkausohjesääntö.
 10. Helsingin kaupungin kunnallisten viranpitäjien palvelusehtoja koskevan säännön 8, 14 ja 20 §§:n muuttaminen.
-
-

1. Automobiililiikenteelle Helsingin kaupungissa 7 päivänä marraskuuta 1914 vahvistettujen sääntöjen 27 §:än muutos.

Uudenmaan läänin Maaherran vahvistama tammikuun 30 päivänä 1922.

Yllämainittuna päivänä on Uudenmaan läänin Maaherra vahvistanut muutetun muodon automobiililiikenteelle vahvistettujen sääntöjen 27 §:ään, seuraavasti:

Näiden järjestyssääntöjen rikkomisesta rangaistaan syyllinen, ellei rikkomuksesta ole yleisessä laissa taikka voimassa ole-

vissa asetuksissa erityistä rangaistusta määrätty, enintään neljänsadan markan sakolla, ellei hairahduksesta katsota varoituksen voivan riittää.

Jos ohjaaja on osottanut taitamatonta käytöstä tai ilmeistä niskottelua taikka jos hän muutoin on osottautunut toimeen sopimattomaksi, esiintynyt ajotoimessa päihtyneenä, useampia kertoja tehnyt itsensä syypääksi voimassa olevien järjestyssääntöjen rikkomiseen tai saattanut itsensä tunnetuksi epäsäännöllisestä elämäntavasta, voi poliisimestari pidättää hänet toimen harjoittamisesta määrääjän tai toistaiseksi, jolloin häneltä on otettava hänen ohjaajalupatodistuksensa, ollen kuitenkin Maistraatilla valta sattuvissa tapauksissa tuomita automobiilinohjaajalle samallinen seuraamus.

2. Majoituslautakunnan johtosääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama huhtikuun 19 päivänä 1922.

1 §.

Helsingin kaupungin majoituslautakunnan tehtävänä on sotilasmajoituksesta voimassa olevan lain ja yleisten määräysten sekä tämän johtosäännön mukaisesti huolehtia sotaväen majoituksesta paikkakunnalla ja ryhtyä muihin tästä johtuviin toimenpiteisiin sekä käsitellä sen yhteydessä olevat asiat.

2 §.

Majoituslautakunnan velvollisuutena on siinä kohden:

1) vastaanotettuaan asuin- tai ulkokuoneiden tilauksen sotilasmajoitusta varten viivyttelämättä järjestää sellainen majoitus, sikäli kuin se on toimitettava kunnan tahi yksityisten rakennuksissa ja asuinhuoneissa;

2) jos majoitusvelvolliset majoitusrasituksen helpottamiseksi ovat lautakunnan suostumuksella keskenään sopineet semmoisesta majoitusrasituksen järjestelystä, että he joko vuorotellen tahi yhteisellä kustannuksella johonkin erityiseen rakennukseen sijoittavat ne henkilöt, jotka heidän on majoitettava, valvoa ettei

väärinkäytöksiä satu, sekä sovittuaan majoitettavan joukon päällystön kanssa antaa jokaiselle, jonka tulee saada majoitusta, tahi, jos useampia sotilashenkilöjä on majoitettava samaan paikkaan, näille yhteisesti vähistetun kaavakkeen mukaan laaditun majoituslipun, jossa mainitaan, edellisessä tapauksessa, majoitukseen oikeutetun henkilön virka-arvo ja nimi, mutta, kun useampia on majoitettava, majoitukseen oikeutettujen virka-arvot ja lukumäärä sekä heidän päällikkönsä nimi samoin kuin molemmissa näissä tapauksissa annettavat majoitusedut ja aika, minkä oikeus niiden nauttimiseen kestää, sekä paikka, missä majoitus on suoritettava;

3) kunnan tai yksityisten henkilöjen huoneissa suoritettavasta majoituksesta ilmoittaa kullekin majoitusvelvolliselle, mikäli mahdollista hyvissä ajoin ennen majoituksen toimeenpanemista;

4) järjestäessään sotaväen majoitusta kunnan tahi yksityisten rakennuksiin katsoa, että tämä mikäli mahdollista täyttää ne vaatimukset, mitkä on vahvistettu majoitukselle valtion huoneisiin, sekä että majoitettaessa yksityisten rakennuksiin majoitusvelvollisen erikoiset olot sekä hänen taloudellinen ja yhteiskunnallinen asemansa otetaan huomioon ja majoitus, mikäli mahdollista, tämän mukaisesti järjestetään ja sovitetaan;

5) jos lautakunta havaitsee tarkoituksenmukaiseksi majoitusvelvollisen sijasta sotaväen majoitusta varten kokonaan tahi osittain itse hankkia huoneiden lämmitykseen, ruuanlaittoon, leipomiseen ja saunan lämmittämiseen tarpeelliset polttoaineet sekä valon ja kaluston, ryhtyä tästä johtuviin toimenpiteisiin;

6) jos majoitusvelvollinen köyhyyden tähden tai muusta syystä on kykenemätön hankkimaan majoitukseen kuuluvia tarvikkeita, tästä ilmoituksen saatuaan viipymättä ryhtyä toimiin puuttuvan hankkimiseksi;

7) jos majoitusvelvollinen kieltäytyy täyttämästä hänelle lain mukaan kuuluvaa majoitusvelvollisuutta, maistraatilta tahi, kiireellisessä tapauksessa, poliisiviranomaiselta tahi sotilaspäällystöltä anoa toimenpidettä majoitusvelvollisuuden täyttämiseksi;

8) valtion majoitusasiamiestä kuultuaan harkita, olisiko säästäväisyysyistä taikka muutoin tarkoituksenmukaista majoitusta varten vapaan sopimuksen pohjalla heti itse hankkia ne tarvikkeet, joita majoitus lain mukaan edellyttää, jossa tapauk-

nessa lautakunta on oikeutettu nämä tarvikkeet hankki-
maan;

9) jos valtion taloja kaupungissa tietävästi on joutilaina kun-
nan ollessa majoituksen rasittama, asianlaidasta ilmoittaa kau-
punginvaltuustolle tästä ehkä johtuvaan toimenpiteeseen ryh-
tymistä varten;

10) jos niin suuri sotaväenosasto majoitetaan kaupunkiin,
ettei säädettyä huonelukua sekä muita huoneistoja ja tarvikkeita
voida pahempaa hankaluutta asukkaille itselleen tuottamatta
aikaansaada, jos aika sallii, antaa asia täydellisine lausuntoineen ja
ehdotuksineen kaupunginvaltuuston ratkaistavaksi, mutta jos
suurempaa joutuisuutta on tarpeen, menetellä oman harkintansa
mukaan sen mukaisesti mitä siitä on laissa säädetty;

11) kokouksessa, josta valtion majoitusasiamiehelle ja kor-
vaukseen oikeutetuille suullisesti tahi yksinkertaisessa, postiin
pannussa kirjeessä on ilmoitettava, heidän poisjäämisensä kui-
tenkaan estämättä toimituksen kulkuä, tuomarin vastuulla har-
kita ja vahvistaa sen rahakorvauksen määrä, mikä kunnan tai
yksityisten on saatava antamastaan sotilasmajoituksesta, jol-
loin, jos erimielisyyttä syntyy, se määrä, jota kaksi jäsentä on
kannattanut, mutta jos kaikki ovat eri mieltä, ylimmän ja alim-
man summan välinen määrä on pidettävä päätettynä, ollen pöytä-
kirjaan tehtävä merkintä vahvistettujen määräin perusteista ja
maksettavasta yhteenlasketusta summasta sekä ehkä esiinty-
neistä erimielisyyksistä, ja toimituskirja lautakunnan läsnäole-
vain jäsenten allekirjoitettava;

12) viivyttelämättä rahatoimikamarille toimittaa kappale
lähinnä edellisessä momentissa mainittua toimituskirjaa sekä las-
kut lautakunnan sotilasmajoitusta varten hankkimista tarvik-
keista, ollen kamarin katsottava, että tarpeelliset rahamäärät,
mikäli ne on suoritettava muille kuin kunnalle itselleen, pidetään
lautakunnan saatavina laissa tai hankintasopimuksissa määrät-
tynä aikana jaettaviksi asianomaisille;

13) jos sotilasmajoituksesta suoritettavan korvauksen mää-
rän on asianmukaisessa järjestyksessä ilmoitettu tulevan riidan-
alaiseksi oikeudessa, pidättää kunnan varoista suoritettava kor-
vaus, kunnes oikeuden päätös on saavuttanut lain voiman, minkä
jälkeen korvaukseen ja sille ehkä tulevaan korkoon nähden on
meneteltävä lain määräämällä tavalla;

14) niissä tapauksissa, joissa sotaväki rauhan aikana on oikeutettu saamaan ravintoa, järjestää semmoinen ravitseminen sillä tavoin kuin siitä on säädetty;

15) asianomaisen sotilaspäällystön kanssa tehtyään tarpeenmukaisen sopimuksen ravitsemisesta toimittaa jokaiselle niistä, joiden on saatava ravintoa, tahi, jos useampia sotilashenkilöjä on ravittava samassa paikassa, näille yhteisesti vahvistetun kaavakkeen mukainen ravintolippu, jossa on 2 momentissa mainitun majoituslipun vastaavat tiedot, sekä jokaiselle ravitsemisvelvolliselle, mikäli mahdollista, hyvissä ajoin ennen sitä päivää, jona ravinnon antaminen on alkava, ilmoittaa ravitsemisesta;

16) jos ravitsemisvelvollinen pätevättä syyttä kieltäytyy luovuttamasta ravintoaineita, maistraatilta tahi kiireellisessä tapauksessa, poliisiviranomaiselta tai sotilaspäällystöltä anoa toimenpidettä hankintavelvollisuuden täyttämiseksi;

17) ellei kaikkea ravittavaksi ilmoitettua sotaväkeä voida paikkakunnalla ravita, siitä viivyttelemättä ilmoittaa maistraatille maaherran tietoon saatettavaksi;

18) jos sotaväen tarpeisiin käytettävään rehujen tilaus saapuu lautakunnalle ja tutkitaan lailliseksi, antaa lippu, jossa mainitaan hankintavelvollisen nimi sekä luovutettavain rehujen laatu ja määrä, sekä siitä ilmoittaa hankintavelvolliselle sillä tavoin kuin edellä on ravitsemisesta sanottu;

19) jos se, joka on velvollinen rehuja antamaan, kieltäytyy siitä, maistraatilta tahi, kiireellisissä tapauksissa, poliisiviranomaiselta tahi sotilaspäällystöltä anoa toimenpidettä hankintavelvollisuuden täyttämiseksi;

20) elleivät asianomaiset voi sopia niiden korvausmääräin suuruudesta, joita on suoritettava kiinteistöjen, kaivojen, vedenottopaikkain ja pajain käyttämisestä sotaväen tarpeisiin, vahvistaa tämä korvaus sillä tavoin ja siinä järjestyksessä, kuin sotilasmajoituksen korvauksen määräämisestä edellä on sanottu, tullen lautakunnan siinä, mikäli on kysymys kiinteistöjen käyttämisestä, tarpeen mukaan käyttää apunaan yhtä tai useampia asiantuntijoita;

21) sittenkuin toimenpide korvauksen määräämiseksi kiinteistöjen käyttämisestä on saavuttanut lain voiman, siitä ilmoittaa maaherralle määrän osoittamiseksi maksettavaksi valtion varoista korvaukseen oikeutetulle, jota varten korvaus kaivojen, veden-

ottopaikkain ja pajain vahingoittamisesta suoritetaan etuantina kunnan varoista ja hyvitetään kunnalle valtion varoista;

22) jokaiselta puolelta kalenterivuodelta ennen kuukauden kuluttua puolenvuoden päättymisestä laatia ja valtion majoitus-asiamiehelle lähettää eritelty lasku kunnan majoituskustannuksista ja muista menoista;

23) pitää luetteloja kaikista lautakunnalle saapuneista sotilasmajoitusta koskevista tilauksista sekä kirjaa kaikista kunnan varoista suoritetuista majoituskorvauksista;

24) meno- ja tulosääntöehdotuksen laadintaan, kannantavara- in säilytykseen, tilitykseen ja kirjanpitoon, laskujen hyväksymiseen ja kirjanpitoon, inventtaukseen sekä kiinteistö- ja kalustoluetteloiden laadintaan nähden noudattaa Helsingin kaupungin kassa- ja tililaitosjohtosäännön määräyksiä; sekä

25) vuosittain ennen toukokuun loppua rahatoimikamariin lähettää lyhyt kertomus lautakunnan edellisen vuoden aikaisesta toiminnasta.

3 §.

Majoituslautakuntaan kuuluu kolme varsinaista ja kolme varajäsentä, jotka kaupunginvaltuusto valitsee kolmeksi kalenterivuodeksi kerrallaan.

Jos varsinainen tai varajäsen eroaa ennen toimikauden päättymistä, on lautakunnan siitä ilmoitettava valtuustolle uuden jäsenen tai varajäsenen valitsemiseksi siksi ajaksi, mikä eroneella on jäljellä.

Lautakunnan jäsenet saavat palkkiota kaupunginvaltuuston vahvistaman määrän.

4 §.

Majoituslautakunnan jäsenistä valitsee kaupunginvaltuusto vaalitulaisuudessa yhden puheenjohtajaksi ja toisen varapuheenjohtajaksi, kumpaisenkin kolmeksi vuodeksi.

5 §.

Majoituslautakunnan palvelukseen otettakoon tarpeen vaatiessa sihteeri ja majoitusmestari sekä ylimääräisiä apulaisia.

Lautakunnan palvelijana on vahtimestari.

Kaikki viranpitäjät ottaa lautakunta, sihteerin ja majoitusmestarin virkain oltua lautakunnan toimesta neljäntoista päivän kuluessa siltä haettavina.

6 §.

Majoituslautakunta kokoontuu puheenjohtajan tai, hänen ollessaan estyneenä, varapuheenjohtajan kutsusta. Sekä puheenjohtajan että varapuheenjohtajan ollessa estyneinä kokouksessa saapuvilla olemasta valitaan tilapäinen puheenjohtaja.

Lautakunta on päätösvaltainen, kun kolme varsinaista tai varajäsentä on saapuvilla ja ottaa osaa päätökseen.

Päätös tehdään yksinkertaisella ääntenenemmistöllä.

12

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajalla tai sillä jäsenellä, jonka valtuusto ehkä on hänen sijaansa siihen valinnut, on oikeus olla saapuvilla lautakunnan kokouksissa ja ottaa osaa keskusteluihin, ollen hänelle tätä varten annettava kirjallinen ilmoitus kunkin kokouksen ajasta.

7 §.

Majoituslautakunnan kokouksissa tehdään pöytäkirja, jossa on mainittava läsnäolevat jäsenet, käsitellyt asiat ja tehdyt päätökset, viimeksi mainitut lyhyin perusteluin, kun lautakunta sen katsoo tarpeelliseksi. Jos päätös tehdään äänestämällä, on jäsenellä oikeus saada eroava mielipiteensä lyhyesti pöytäkirjaan merkityksi.

Lautakunnan toimituskirjat allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa sihteeri.

Pöytäkirja tarkistetaan lautakunnan päättämällä tavalla.

8 §.

Puheenjohtaja, joka on erityisesti vastuunalainen asiain esittelystä majoituslautakunnalle ja sen päätösten toimeenpanosta, on velvollinen:

1) lautakunnan kanslia-aikana olemaan tavattavana lautakunnan virkahuoneistossa;

2) katsomaan, että lautakunnan pöytäkirjat ja sen vuokraja hankintasopimukset kunnollisesti laaditaan sekä sen maksu-

määräykset, kirjelmät ja muut toimituskirjat oikein annetaan tahi lähetetään;

3) valvomaan että tarpeelliset huoneistot ajoissa vuokrataan ja irtisanotaan sekä, jos niin on tarpeen, varustetaan kalustolla sekä että majoitukseen oikeutettujen saatavana pidetään heille tulevat polttopuut ja valaistus;

4) kun tilapäismajoitusta matkustaville sotilashenkilöille tilaataan muuna kuin lautakunnan kanslia-aikana tahi lautakunnan kokoontuessa, yksinään tarkastamaan tilauksen ja, jos sen oikeutus on epäilemätön, osoituttamaan huoneita sitä tarkoitusta varten vuokratusta huoneistosta;

5) niissä tapauksissa, joissa lautakunta on havainnut majoitukseen luovutetut huoneet kohtuulliseen majoitukseen sopimattomiksi sekä majoitusvelvollinen, lautakunnalta saamastaan käskystä huolimatta, on laiminlyönyt korjata puutteet samoin kuin lautakunta majoitusasiamiestä kuultuaan on korjauttanut puutteen tahi hankkinut puuttuvan, allekirjoituksellaan varustamaan tämän johdosta syntyneen ja ulosottomiehelle annetun laskun, minkä jälkeen ja sittenkuin majoitusasiamieskin on sen allekirjoittanut, sen määrä on ilman oikeudenkäyntimenettelyä laiminlyöjältä ulosotettava; sekä

8) laissa määrättyjen viidentoista päivän kuluessa siitä arviomiskokouksesta, jossa kunnan tahi muiden suorittaman majoituksen korvaus on vahvistettu, vastaanottamaan tyytymättömyyden ilmoituksia majoitusasiamieheltä tahi majoitusvelvolliselta toimitetusta arvioinnista sekä neuvomaan tyytymätön laissa säädetyn ajan kuluessa oikeudessa ajamaan kanteensa perille sekä, siinä tapauksessa että tyytymättömyyttä ilmoitetaan kiinteistöjen, alusten, kaivojen, vedenottoaikkain tahi pajain käytämisestä sotaväen tarpeisiin annetun korvauksen arvioinnista, menettelemään samalla tavalla.

9 §.

Sihteerin, jonka tulee olla suorittanut lainopillinen tutkinto, velvollisuutena on:

1) mikäli hänen virkatoimintansa vaatii, majoituslautakunnan kanslia-aikana olla saapuvilla lautakunnan virkahuoneistossa;

- 2) pitää lautakunnan diareja ja tehdä sen pöytäkirjat;
- 3) pitää kirjaa kunnan varoista suoritetuista majoituksen korvauksista;
- 4) toimittaa lautakunnan lähtevät toimituskirjat;
- 5) vuosittain laatia ehdotus lautakunnan menosäännöksi; sekä
- 6) laatia lautakunnan vuosikertomus.

10 §.

Majoitusmestarin velvollisuutena on:

1) olla saapuvilla majoituslautakunnan virkahuoneistossa lautakunnan kanslia-aikana sekä lautakunnan kokouksissa;

2) lautakunnan puheenjohtajalle joutuisasti esitellä saapuneet kirjelmät ja lautakunnan virkahuoneistossa tehdyt suulliset ilmoitukset;

3) lautakunnan puheenjohtajan antamain määräysten mukaan vuokrata ja osoittaa majapaikat sekä hankkia tietoja y. m.;

4) rahatoimikonttorissa nostaa ja kuitata kunnan lautakunnan menoihin edeltäpäin osoittamat varat sekä tehdä niistä tili;

5) lautakunnan menoista pitää semmoista kassakirjaa, kuin kaupungin kassa- ja tililaitoksesta voimassa olevissa määräyksissä on säädetty;

6) hoitaa kunnan majoituskalustoa ja siitä pitää luetteloa, jossa mainitaan esineiden nimi, lukumäärä, hankinta-arvo ja säilytyspaikka, sekä vuosittain täydentää mainittua luetteloa;

7) pitää hankitun uuden irtaimiston tarkastusluetteloa sekä kaupungin kassa- ja tililaitoksesta voimassa olevissa säännöksissä säädettyssä järjestyksessä poistaa kulutettu irtaimisto; sekä

8) pitää sotilasmajoituksista luetteloa, jossa on tietoja majoitetun joukko-osaston tahi henkilön nimestä, majoitettujen lukumäärästä, majoituspaikasta, huoneiden lukumäärästä, majoitusajasta, kuukausikustannuksista ja koko korvausmäärästä.

11 §.

Ellei majoituslautakuntaan ole erityistä sihteeriä tai majoitusmestaria asetettu, hoitakoon viimeksi mainitulle 10 §:n mukaan kuuluvat tehtävät lautakunnan puheenjohtaja, ja antakoon

tämä sihteerille 9 §:n mukaan kuuluvat tehtävät sille henkilölle, jota lautakunta käyttää pöytäkirjanpitäjänä kokouksissaan ja toimituskirjainsa huolehtijana.

12 §.

Majoituslautakunnan viranpitäjät ovat Helsingin kaupungin kunnallisten viranpitäjien palvelusehtoja koskevan säännön yleisten määräysten alaiset.

13 §.

Majoituslautakunnan kassa- ja tilivirastona on rahatoimikonttori.

3. Maistraatin päätös huhtikuun 26 päivältä 1922 koskeva Maistraatin päätöksessään huhtikuun 22 päivältä 1911 vahvistaman kaupunginvoutien virkaajan pidennystä.

Yllämainittuna päivänä on Maistraatti määrännyt, että kaupunginvoutien virkaahuoneusto on pidettävä yleisölle avoimna joka arkipäivä kello yhdestätoista kello puoli kolmeen.

4. Helsingin kaupungin tilastokonttorin johtosääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama toukokuun 3 päivänä 1922.

1 §.

Helsingin kaupungin tilastokonttorilla, joka on kaupungin rahatoimikamarin silmälläpidon alainen, on tehtävänä koota, järjestellä ja julkaista tilasto- ja muita tietoja kaupungin kunnallis- hallinnosta sekä sen väestö-, taloudellisista, yhteiskunnallisista, sivistys- ja muista oloista.

2 §.

Siinä kohden on konttorin velvollisuutena:

1) laatia ja painosta toimittaa ne tilastolliset ja muut sarjateokset, joiden julkaisemisen Kaupunginvaltuusto on antanut konttorin toimeksi;

2) kaupunginvaltuuston, maistraatin tai rahatoimikamarin määräyksestä toimittaa Helsingin kaupunkia koskevia tilastollisia erikoistutkimuksia;

3) antaa kaupungin viranomaisille tietoja käytettävissä olevan tilastoaineiston pohjalla;

4) etupäässä pitämällä julkaisujaan vaihdettavina muiden koti- ja ulkomaisten laitosten julkaisuihin sekä ostamalla hankkia konttorille toiminnassaan tarpeellinen kirjallisuus;

5) meno- ja tulosääntöehdotuksen laadintaan, kannanta- ja ennakkovarain säilytykseen, tilitykseen ja kirjaanpanoon, laskujen hyväksymiseen ja kirjaanpanoon, inventtaukseen sekä kalustoluetteloiden laadintaan nähden noudattaa Helsingin kaupungin kassa- ja tililaitosjohtosäännön määräyksiä; sekä

6) vuosittain ennen maaliskuun loppua rahatoimikamarin välityksellä kaupunginvaltuustolle lähettää kertomus lähinnä edellisen kalenterivuoden aikaisesta toiminnastaan.

3 §.

Konttorin vakinaisena henkilökuntana ovat johtaja; ensimmäinen aktuaari, toinen aktuaari, amanuenssi sekä tarpeellinen määrä assistentteja ja laskuapulaisia.

Konttorin palveluksessa on vahtimestari.

Tarpeen mukaan voidaan konttoriin myös asettaa ylimääräistä palveluskuntaa.

4 §.

Johtajan valitsee kaupunginvaltuusto viran oltua rahatoimikamarin toimesta kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettavana ja kamarin annettua lausunnon hakijoista.

Aktuaarit ja amanuenssin asettaa rahatoimikamari virkain oltua sen toimesta kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettavana sekä johtajan annettua lausunnon hakijoista.

Assistentit, laskuapulaiset, vahtimestarin sekä ylimääräisen palveluskunnan ottaa johtaja.

5 §.

Johtajan velvollisuutena on:

1) johtaa ja valvoo konttorin työtä sekä jakaa eri tehtävät henkilökunnan kesken;

2) huolehtia ja allekirjoittaa valtionviranomaisille, ylemmille kunnallisille viranomaisille ja ulkomaille menevät konttorin kirjelmät;

3) kutsusta olla asiantuntijana saapuvilla kunnan johto- ja lautakuntain kokouksissa tilastoluontoisia asioita käsiteltäessä; sekä

4) huolehtia kunnallisen tilaston jatkuvasta kehittymisestä yhä suurempaan täydellisyyteen, selväpiirteisyyteen ja tarkkuuteen.

6 §.

Aktuaarien ja amanuenssin velvollisuutena on:

1) hoitaa johtajan heille antamain töiden lähin johto; sekä

2) ylipäätään avustaa johtajaa konttorissa esiintyvissä töissä.

Ensimmäisen aktuaarin tulee sitä paitsi johtajan virkalamana aikana tahi estyneenä ollessa hoitaa hänen tehtävänsä.

7 §.

Assistenttien ja laskuapulaisten velvollisuutena on:

1) avustaa johtajaa, aktuaareja ja amanuenssia konttorissa esiintyvissä töissä;

2) hoitaa konttorin reistraattorin tehtävät;

3) hoitaa konttorin kirjastoa ja arkistoa; sekä

4) pitää huoli konttorin julkaisujen vaihtamisesta muiden koti- ja ulkomaisten laitosten kanssa.

8 §.

Konttorin viranpitäjät ovat Helsingin kaupungin kunnallisten viranpitäjain palvelusehtosäännön yleisten määräysten alaiset.

9 §.

Toiminnassaan tarpeellisten tietojen hankkimiseksi on konttorilla oikeus olla välittömässä kirjeenvaihdossa koti- ja ulkomaisten laitosten kanssa, ja ovat kaupungin johto- ja lautakunnat sekä muut kunnalliset viranomaiset velvolliset konttorille antamaan tietoja haltuunsa uskotuista kunnallishallinnon haaroista.

10 §.

Kaupungin johto- ja lautakunnat sekä muut kunnalliset viranomaiset ovat oikeutetut konttorin kirjastosta saamaan lainoja.

11 §.

Konttorin kassa- ja tilivirastona on rahatoimikonttori.

5. Kaupunginvaltuuston päätös toukokuun 17 päivältä 1922 koskeva Toukolan omakotialueen rakennusjärjestyksen muutosta.

Yllämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto Toukolan omakotialueen rakennusjärjestyksen 14 §:n viimeiselle momentille vahvistanut seuraavan muutetun muodon.

Piirustuksen hyväksymistä haetaan, niinkuin kaupungin vuokraamalla alueella olevista rakennuksista säädetään, Rahatoimikamarilta ja Maistraatilta. Ennenkuin Kamari tekee päätöksen asiassa, on Sosialilautakunnan lausunto piirustuksista hankittava.

14.
6. Kaupunginvaltuuston päätös kesäkuun 26 päivältä 1922 koskeva kunnallisasetuskokoelman julkaisutavan muuttamista.

Yllämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto päättänyt, että kunnallisasetuskokoelman julkaiseminen on 1923 vuoden alusta Tilastokonttorin velvoisuutena.

7. Vuokra- ja kuorma-ajuritaksa kaupungista Käpylän huvilayhteiskuntaan.

Maistraatin vahvistama helmikuun 1 päivänä 1922.

Maistraatti on edellämainittuna päivänä vahvistanut seuraavan vuokra- ja kuorma-ajuritaksan kaupungista Käpylän huvilayhteiskuntaan, nimittäin:

Vuokra-ajureille:

matkasta kaupungista Käpylään, riippumatta tapahtuuko matka pitkin uutta tietä Vallilasta, vai Töölön kautta pitkin rautatielinjan vieressä kulkevaa tietä:

	Smk.
Ajoneuvoilla ilman kuomia päivällä	27: 50
kuomilla varust. ajoneuvoilla päivällä	29: —
ajoneuvoilla ilman kuomia yöllä	33: 50
kuomilla varust. ajoneuvoilla yöllä	35: —

Ellei matkustaja, joka vuokra-ajurilla on tullut Käpylään, matkaa alettaessa ole ilmoittanut haluaako hän lähteä uuteen huvilayhteiskuntaan, joka sijaitsee rautatielinjan oikealla puolella, tai vanhaan huvilayhteiskuntaan, joka on rautatielinjan vasemmalla puolella, on ajuri oikeutettu jatketusta matkasta uudesta huvilayhteiskunnasta vanhaan, tai päinvastoin, lisääjomaksuna kantamaan Smk 10: —.

Kuorma-ajureille:

matkasta rautatien tavaramakasiinista tai ratapihalta		
Töölööstä Käpylään	Smk.	26: —
Hakaniemen torilta	»	22: —
Pohjoissatamasta	»	24: —
Etelä Satamasta	»	24: —
Merisatamasta	»	28: —
Hietalahden satamasta	»	28: —
Jätkäsaaresta	»	28: —
Sörnäisten rautatieasem.	»	18: —

Mitä ylempänä on sanottu jatkettua matkaa huvilayhteiskunnasta toiseen koskevasta vuokra-ajurimaksusta pitää paikkansa myös kuorma-ajureihin nähden.

8. Taksa nuohoomiselle Helsingin kaupungissa.

Maistraatin vahvistama helmikuun 1 päivänä 1922.

Kaupungin 6 päivänä toukokuuta 1921 vahvistetun palojärjestyksen nojalla on Maistraatti edellämainittuna päivänä vahvistanut nuohoomiselle tässä kaupungissa seuraavan taksan, nimittäin:

1:o) lämmitysuumien, kyökinhellain ja pesutupuumien sekä niihin kuuluvien savujohtojen nuohoomisesta ja puhdistamisesta Smk 2: —

ja lisäksi 30 penniä kultakin seuraavalta kerrokselta ylhäältä alaspäin luettuna;

2:o) leipomoiden, yleisten pesulaitosten, panimoiden, polttimoiden, keskuslämmitysuumien, yleisten ruokaloiden kyökkiuumien, ihanneuumien, saunojen ynnä muiden näihin verrattavien uunien ja niiden savujohtojen nuohoomisesta ja puhdistamisesta Smk 2: 50

sekä lisäksi 40 penniä joka seuraavalta kerrokselta ylhäältä alaspäin luettuna;

3:o) kanavajohtojen puhdistamisesta tehtaissa ja keskuslämmityslaitoksissa ynnä muiden näihin verrattavien sauhukanaalien puhdistamisesta kultakin juoksevalta metriltä Smk 1: 50.

9. Helsingin kaupungin sääntöpalkkaisten viranpitäjien palkkausohjesääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama kesäkuun 7 ja 14 päivinä 1922.

1 §.

Kaupungin menosääntöön merkityt viranpitäjät palkataan heinäkuun 1 päivästä 1922 tammikuun 1 päivään 1927 virkain luokitusta ja liukuvaa palkka-asteikkoa noudattavan palkkausjärjestelmän mukaan. Tähän nähden ovat voimassa:

a) Taulu, osoittava alkupalkan määrän eri hintatasojen vallitessa;

b) Taulu, osoittava ikäkorotuksen määrän eri hintatasojen vallitessa; sekä

c) Sääntöpalkkaisten virkojen luokittelu.

Siviiliviraston leski- ja orpokassan osakkaille on tähänastista pohjapalkkaa vastaava määrä mainitun kassan osallisuuteen nähden edelleen oleva pohjapalkkana.

2 §.

Alkupalkkain määrä eri palkkaluokissa ja erilaisten hintatasojen vallitessa on osoitettu 1 § a:n kohdalla mainitussa taulussa, jossa elinkustannusindeksillä on käsitettävä sosialihallituksen elinkustannusten pohjalla 1914 vuoden alkupuoliskolla, verot lukuun otettuina, laatimaa Helsingin kaupungin virallista elinkustannusindeksiä.

Alkupalkat järjestetään neljännesvuosittain siten, että alkupalkan määrä kussakin palkkaluokassa jokaiselta vuosineljännekseltä vahvistetaan soveltamalla elinkustannusindeksiä, joka on kolmen ensimmäisen lähinnä kuluneiden neljän kuukauden indeksilukujen keskimäärä.

Jos mainittu keskimäärä kohoaa 1,449 ylemmäksi tai alenee 750 alemmaksi, on alkupalkka, kunnes kaupunginvaltuusto toisin päättää, kuitenkin suoritettava äsken mainittujen indeksien perusteella.

Kun siirtyminen alempaan tai ylempään alkupalkkaan muuttuneen elinkustannusindeksin perusteella on toimeenpantava,

on rahatoimikamarin asia ajoissa määrätä palkkain maksamisesta seuraavana vuosineljänneksenä vahvistetun taulun mukaan ja siitä kaupunginvaltuustolle ilmoittaa.

3 §.

Viranpitäjä, jonka palkka uuteen järjestelmään siirryttäessä vähenee, olkoon toistaiseksi oikeutettu kantamaan entisen palkkansa, ja on siirryttäessä muuttuneen elinkustannusindeksin nojalla ylemmästä alempaan palkkaan alennus hänelle luettava saman prosenttiluvun mukaan kuin muillekin viranpitäjille, jota vastoin samasta syystä siirryttäessä alemmasta ylempään palkkaan korotus on tuleva kysymykseen vasta sitten kun palkka siinä luokassa, mihin virka kuuluu, on saavuttanut hänelle suoritettavan määrän.

Viranpitäjä, jolla kunnan pääviran ohessa on toinen päätoimi ja jolle palkkalautakunta on asianmukaisessa järjestyksessä myöntänyt oikeuden kunnan virkaan kuuluvan tähän asti voimassa olevan menosäännön mukaisen palkkauksen siihen myönnettyine kalliinajanlisäyksineen, saakoon edelleen nauttia entisen palkkauksensa.

Tehdystä esityksestä sekä sen johto- tai lautakunnan puoltosanan nojalla, jonka alainen edellisessä momentissa mainittu viranpitäjä on, voi palkkalautakunta poikkeustapauksissa määrätä tällaiselle viranpitäjälle toistaiseksi suoritettavaksi korkeintaan luokittelun mukaisen palkkauksen ilman ikäkorotuksia.

4 §.

Viranpitäjälle tulee ikäkorotus 3, 6 ja 10 vuoden palveluksesta, kunakin kertana yhtä suuri määrä, 1 § b:n kohdalla mainitun taulun mukaan.

Ikäkorotukset maksetaan viranpitäjille heidän virkavuosiensa mukaan samassa palkkaluokassa, vaarinottaen että viranpitäjällä 3 §:n 3 momentissa mainituin poikkeuksin on sama oikeus virkavuosien lukemiseen kuin tähänkin asti.

Viranpitäjä, joka 3 §:n 1 momentin nojalla nauttii korkeampaa palkkaa, kuin mihin viran asema järjestelmässä hänet oikeuttaa, saa ikäkorotusta vasta sitten kun virkaan kuuluva alkupalkka

ikäkorotuksineen on noussut hänelle suoritettavan palkkauksen määrään.

Ikäkorotukset järjestetään neljännesvuosittain samojen perusteiden mukaan kuin alkupalkatkin.

5 §.

Vapaa asunto, lämpö ja ruoka, täysihoito sekä muut luontoisedut on rahaksi arvioitava perusteilla, jotka rahatoimikamari palkkalautakuntaa sekä asianomaisia laitoksia ja lautakuntia kuultuaan neljännesvuosittain määrää.

6 §.

Perheenelatusapumaksuja annetaan täysi määrä nykyisillä perusteilla 1922 vuoden loppuun, mutta ainoastaan puolet määrästä vuonna 1923, jonka jälkeen ne lakkautetaan.

7 §.

Viranpitäjä, jolle on myönnetty henkilökohtainen palkantai palkkionlisäys tai jokin muu etu, saakoon nauttia tätä etua ainoastaan sikäli kuin hänen palkkauksensa uuden järjestelmän mukaan olisi vähempi aikaisemmin saamaansa palkkaa.

8 §.

Viranpitäjä, jolle eri sopimuksella on taattu määrätty palkka, on liukuvasta palkka-asteikosta huolimatta nauttiva mainittua palkkaa niin kauan kuin sopimus on voimassa.

9 §.

Jos Helsingin virallisen elinkustannusindeksin laadinta lakkaisi tai sen laskemisperusteisiin ennen vuotta 1927 tehtäisiin olennaisia muutoksia, on kaupunginvaltuusto oikeutettu tekemään tästä johtuvat muutokset tähän palkkausohjesääntöön.

a) Taulu, osoittava alkupalkan määrän eri hintatasojen vallitessa.

Luokka.	Kuukausipalkka Helsingin kaupungin elinkustannusindeksin ollessa :							Luokka.
	I. 750—849.	II. 850—949.	III. 950—1,049.	IV. 1,050—1,149.	V. 1,150—1,249.	VI. 1,250—1,349.	VII. 1,350—1,449.	
M a r k k a a.								
1	750	835	915	1,000	1,085	1,165	1,250	1
2	860	960	1,055	1,150	1,245	1,340	1,440	2
3	975	1,085	1,195	1,300	1,405	1,515	1,625	3
4	1,085	1,210	1,330	1,450	1,570	1,690	1,815	4
5	1,200	1,335	1,470	1,600	1,730	1,865	2,000	5
6	1,350	1,505	1,650	1,800	1,950	2,095	2,250	6
7	1,500	1,670	1,835	2,000	2,165	2,330	2,500	7
8	1,650	1,835	2,020	2,200	2,380	2,565	2,750	8
9	1,875	2,085	2,295	2,500	2,705	2,915	3,125	9
10	2,100	2,340	2,570	2,800	3,030	3,260	3,500	10
11	2,325	2,590	2,845	3,100	3,355	3,610	3,875	11
12	2,550	2,840	3,120	3,400	3,680	3,960	4,240	12
13	2,850	3,175	3,485	3,800	4,115	4,425	4,730	13
14	3,150	3,510	3,855	4,200	4,545	4,890	5,210	14
15	3,450	3,840	4,220	4,600	4,980	5,350	5,680	15
16	3,750	4,175	4,585	5,000	5,415	5,800	6,140	16
17	4,125	4,590	5,045	5,500	5,955	6,355	6,710	17
18	4,500	5,010	5,505	6,000	6,495	6,885	7,260	18
19	4,875	5,425	5,965	6,500	7,035	7,410	7,800	19

b) Taulu, osoittava ikäkorotuksen määrän eri hintatasojen vallitessa.

Luokka.	Ikäkorotus kuukaudelta Helsingin kaupungin elinkustannusindeksin ollessa :							Luokka.
	I. 750—849.	II. 850—949.	III. 950—1,049.	IV. 1,050—1,149.	V. 1,150—1,249.	VI. 1,250—1,349.	VII. 1,350—1,449.	
M a r k k a a.								
1	115	125	135	150	165	175	190	1
2	115	130	140	155	170	180	195	2
3	120	135	145	160	175	185	200	3
4	125	140	150	165	180	190	205	4
5	130	145	155	170	185	200	215	5
6	135	150	165	180	195	210	225	6
7	140	160	175	190	205	220	235	7
8	150	165	185	200	215	235	245	8
9	160	180	195	215	230	250	265	9
10	170	190	210	230	245	265	285	10
11	180	205	225	245	260	285	300	11
12	195	215	240	260	280	300	325	12
13	210	230	255	280	300	325	345	13
14	225	250	275	300	325	350	370	14
15	240	265	295	320	345	375	395	15
16	260	285	310	340	370	400	420	16
17	280	310	340	370	400	425	450	17
18	300	335	365	400	435	460	485	18
19	320	360	395	430	465	490	515	19

c) Palkkasääntöisten virkojen luokittelu.

1. Palkkaluokka.

Maistraatti: Vahtimestari.

Satamahallitus: Kirjuriapulainen.

Satamaliikennekonttori: Pakkaaja.

» Parmaajainvanhin.

Satamakannantakonttori: Konttorivahtimestari.

Tilastokonttori: Vahtimestari.

Revisionikonttori: Vahtimestari.

Rakennustarkastuskonttori: Vahtimestari.

Lääkärit ja sairaanhoitajattaret: Kaupunginkätilö.

Terv. tutk. laboratorio: Vahtimestariapulaineu.

Terveystoimisto: Konttoriapulainen.

Sairaalan tilivarasto: Konekirjoittajat.

» Konttoriapulainen.

» Vahtimestari.

Kulikutautisairaala: Avustava liinavaatevaraston johtajat.

» Puhelinhoitajat.

Kivelän sairaala: Pesun apulaisjohtajat.

» Avust. työnjohtajat.

Köyhäinhoidon kassa- ja tilivirasto: Konttoriapulainen.

Oulunkylän lastenkoti: Lastenhoitajat.

Kullan torpan lastenkoti: Nuor. lastenhoitajat.

Kallion haarakirjasto: Vahtimestariapulainen.

Harjutorin kauppahalli: Kaitsija.

2. Palkkaluokka.

Kaupunginvaltuuston kanslia: Vahtimestariapulainen.

Rahatoimikamarin kanslia: Vahtimestariapulainen.

Satamaliikennekonttori: Satamakonstaapeli.

Satamakannantakonttori: Koneenkäyttjäapulainen.

Rakennustarkastuskonttori: Apulaiskanslisti.

Terveystoimisto: Kanslia-apulainen.

» Päivystäjä.

» Vahtimestari.

Terveystoimisto: Naisapulainen.

» Vahtimestari.

Sairaalan tilivirasto: Inventtausapulainen.

Marian sairaala: Sisätautien osaston alihoitajatar.
» Alihoitajattarena toimiva oppilas.
» Sisätautien osaston yöhoitajatar.
» Kirurgisen osaston alihoitajatar.
» Kirurgisen osaston yöhoitajatar.
» Lastenosaston alihoitajatar.
» Lastenosaston yöhoitajatar.
» Vahtimestari.
» Poliklinikkain vahtimestari.
» Ovenvartija.

Kulkuautisairaala: Alihoitajatar.
» Alihoitajattarena toimiva oppilas.
» Konttoriapulainen.
» Vahtimestari.
» Ovenvartija.
» Puuseppä.

Kivelän sairaala: Mielisairaalaosaston alihoitajatar.
» Yleisen osaston alihoitajatar.
» Yleisen osaston yöhoitajatar.
» Konttoriapulainen.
» Vahtimestari.
» Puuseppä.

Nikkilän mielisairaala: Käsiyönjohtajatar.
» Alihoitajatar.
» Konttoriapulainen.
» Pesunjohtajatar.
» Vahtimestari.
» Puuseppä.
» Maalari.
» Seppä.
» Suutari.
» Räätäli.

Humaliston sairaala: Alihoitajatar.

Köyhäinhoitohallitus: Kirjuriapulainen (sihteeriapulainen).

Kunnalliskoti: Käsitöiden opettajatar.

» Työlaitoksen konttoriapulainen.

Lastenhuoltolautakunta: Tarkastusapulainen.

» Vahtimestari.

Oulunkylän lastenkoti: Vanh. lastenhoitajatar.
Kullan torpan lastenkoti: Vanh. lastenhoitajatar.
Bengtsårin kasvatuslaitos: Emännänapulainen.
Valmistava poika-ammattikoulu: Vahtimestari.
Kaupunginkirjasto: Amanuessi, alemmaa palkkaluokkaa.
Kallion haarakirjasto: Amanuessi, alemmaa palkkaluokkaa.
Musiikkilautakunta: Taloudenhoitaja.
Hietalahden kauppahalli: Kaitsija.
Kasarmintorin kauppahalli: Kaitsija.
Vallilan kauppahalli: Kaitsija.
Bölen kauppahalli: Kaitsija.

3. Palkkaluokka.

Maistraatti: Reistraattorinapulainen.
» Kanslisti.
Raastuvanoikeus: Kaupunginpalvelija, alemmaa palkkaluokkaa.
Ulosottolaitos: Kassanhoitajatar.
» Ulosottoapulainen, alemmaa palkkaluokkaa.
Kaupunginvaltuuston kanslia: Apulaiskanslisti.
Rahatoimikamarin kamreeriosasto: Vahtimestari.
Rahatoimikamarin kassaosasto: Konttorikirjuri.
Satamaliikennekonttori: Ilmoitusosaston avustava johtaja.
» Tarkastuskonstaapeli.
Satamakannantakonttori: Vahtimestari.
» Hissilaitoksen koneenkäyttäjä.
» Koneenkäyttävä.
Tilastokonttori: Laskuapulainen.
Palolaitos: Nuorempi palomies.
Lääkärit ja sairaanhoitajattaret: Kunnan sairaanhoitajatar.
Terv. tutk. laboratorio: Puhtaaksikirjoittajatar ja kassan-
hoitajatar.
Terveystoimisto: Sairanhoitajatar.
Lihantarkastusasema: Päiväkirjanpitäjä.
» Trikinientutkija.
» Laboratorin vahtimestari.
Asuntotarkastus: Kanslistiapulainen.
Sairaalaylihallitus: Kanslisti.
Marian sairaala: Valvova yöhoitajatar.

Marian sairaala: Sisätautien osaston osastohoitajatar.
» Sisätautien poliklinikan hoitajatar.
» Kirurgisen osaston osastohoitajatar.
» Kirurgisen osaston leikkaushoitajatar.
» Kirurgisen poliklinikan hoitajatar.
» Lastenosaston osastohoitajatar.
» Liinavaateosaston johtajatar.
» Ruokalan avust. johtajatar.

Kulkutautisairaala: Osastohoitajatar.
» Desinfiointihoitajatar.
» Valvova yöhoitajatar.
» Sairaankuljetushoitajatar.
» Autonkuljettaja.
» Liinavaatevaraston johtajatar.
» Desinfioitsija.
» Ruokalan avust. johtajatar.

Kivelän sairaala: Mielisairaalaosaston osastohoitajatar
» Mielisairaalaosaston hoitaja.
» Yleisen osaston osastohoitajatar.
» Liinavaatevaraston johtajatar.
» Ruokalan emännöitsijä.

Nikkilän mielisairaala: Osastonhoitajatar.
» Hoitaja.
» Varastonhoitajatar.
» Ruokalan avust. johtajatar.
» Kolmas konemestari.
» Lämmittäjä-mekaanikko.

Humaliston sairaala: Osastohoitajatar.

Desinfiointilaitos: Koneenkäyttäjä.

Köyhäinhuoltohallitus: Tarkastusapulainen.

» Diakonissa.
» Kaitsija.
» Vahtimestari.

Köyhäinhoidon kassa- ja tilivirasto: Avust. rahastonhoitaja.

Kunnalliskoti: Konttoriapulainen.

» Sairaanhoidajatar.
» Pientenlasten osaston hoitajatar.
» Osastohoitajatar.
» Yöhoitajatar.

Kunnalliskoti: Vahtimestari.
» Työlaitoksen vahtimestari.
» Työnjohtaja.
» Puutarhuri.
» Pesulaitoksen johtajatar.
» Lämmittäjä-mekaanikko.

Lastenhuoltolautakunta: Kanslisti
» Naisopastaja.

Ammattioppilaskoti: Kaitsija.

Bengtsårin kasvatuslaitos: Kaitsija, alemmaa palkkaluokkaa.

Toivoniemen kasvatuslaitos: Hoitajatar, samalla opettajatar.

Finbyn kasvatuslaitos: Hoitajatar, samalla opettajatar.

Vanjoen kasvatuslaitos: Hoitajatar, samalla opettajatar.

Suomenkieliset kansakoulut: Vahtimestari, alemmaa palkkaluokkaa.

Ruotsinkieliset kansakoulut: Vahtimestari, alemmaa palkkaluokkaa.

Kaupunginkirjasto: Toinen vahtimestari.

Kallion haarakirjasto: Vahtimestari.

Rakenuskonttori: Vahtimestari.

Rantatorin kauppahalli: Kaitsija.

Hakaniemen kauppahalli: Kaitsija.

4. Palkkaluokka.

Maistraatti: Toinen julkinen notaari.

Raatihuonearkisto: Arkistoapulainen.

Kaupunginvaltuuston kanslia: Vahtimestari.

Rahatoimikamarin kanslia: Kanslisti.

» Vahtimestari.

Rahatoimikamarin kamreeriosasto: Konttorikirjuri.

Rahatoimikamarin asiamiesosasto: Konttorikirjuri.

Satamakannantakonttori: Konttorikirjuri.

» Apulaisvaakamestari.

Työnvälitystoimisto: Vahtimestari.

Palolaitos: Vanh. palomies.

Terveystoimilautakunta: Konttorinjohtaja.

Lääkärit ja sairaanhoitajattaret: Sairanhoitajatar.

Terveyspoliisi: Näytteidenottaja maidontarkastusta varten.

Terveyspoliisi: Kaitsija.

» Desinfioitsija.

Terv. tutk. laboratorio: Näytteidenottaja.

» Vahtimestari.

Terveystoimisto: Kaitsija.

Lihantarkastusasema: Halliesimies.

Asuntotarkastus: Naispuolinen tarkastusapulainen.

Marian sairaala: Ruokalan johtajatar.

» Koneenkäyttäjä, alemmaa palkkaluokkaa.

Kulikutautisairaala: Ruokalan johtajatar.

» Toinen koneenkäyttäjä.

Kivelän sairaala: Ruokalan johtajatar.

Nikkilän mielisairaala: Ruokalan johtajatar.

» Toinen konemestari.

Humaliston sairaala: Ylihoitajatar.

Köyhäinhoitohallitus: Avust. kanslianjohtaja.

» Järjestysmies.

Kunnalliskoti: Emäntä.

» Työesimies.

Lastenhuoltolautakunta: Naistarkastaja.

Oulunkylän lastenkoti: Johtajatar.

Kullan torpan lastenkoti: Johtajatar.

Bengtsårin kasvatustuloslaitos: Emäntä, samalla opettajatar.

» Kaitsija, keskim. palkkaluokkaa.

Tavolan kasvatustuloslaitos: Emäntä.

Karstun kasvatustuloslaitos: Räätäli.

Toivoniemen kasvatustuloslaitos: Emäntä, samalla opettajatar.

Finbyn kasvatustuloslaitos: Emäntä, samalla opettajatar.

Vanjoen kasvatustuloslaitos: Emäntä, samalla opettajatar.

Suomenkieliset kansakoulut: Vahtimestari, ylempää palkkaluokkaa.

Ruotsinkieliset kansakoulut: Vahtimestari, ylempää palkkaluokkaa.

Valmistava poika-ammattikoulu: Alityöemestari puutöissä.

» Alityöemestari metallitöissä.

Kaupunginkirjasto: Vahtimestari.

Rakennuskonttori: Nuor. metsänvartija.

5. Palkkaluokka.

Maistraatti: Kaupunginpalvelija.

Raastuvanoikeus: Kaupunginpalvelija, ylempää palkkaluokkaa.

Ulosottolaitos: Ensimmäinen kaupunginvouti.

» Ulosottoapulainen, ylempää palkkaluokkaa.

Kaupunginvaltuuston kanslia: Kanslisti.

Rahatoimikamarin kamreeriosasto: Ylivahtimestari.

Satamaliikennekonttori: Kassanhoitaja.

» Ilmoitusosaston johtaja.

Satamakannantakonttori: Nuor. kassanhoitaja.

» Nuor. kirjuri.

» Vaakamestari.

Tilastokonttori: Assistentti.

Työnvälitystoimisto: Nuor. naisapulainen.

Palolaitos: Nuor. korpraali.

Lääkärit ja sairaanhoitajattaret: Aluelääkäri, alemmaa palkkaluokkaa.

» Naislääkäri.

Terveyspoliisi: Ylikaitsija.

» Desinfioinnin johtaja.

Terv. tutk. laboratorio: Laboraattori.

Terveystoimisto: Assistentti.

» Naistarkastaja.

Lihantarkastusasema: Kassanhoitaja.

Asuntotarkastus: Miespuolinen tarkastusapulainen.

Marian sairaala: Toimitsijan apulainen.

» Koneenkäyttäjä, ylempää palkkaluokkaa.

Kulikutautisairaala: Ensimmäinen koneenkäyttäjä.

Nikkilän mielisairaala: Konemestari.

» Puutarhuri.

Köyhäinhoitohallitus: Rekisteritoimiston johtajat.

Köyhäinhoidon kassa- ja tilivirasto: Rahastonhoitaja.

Kunnalliskoti: Koneenkäyttäjä.

Lastenhuoltolautakunta: Kanslianjohtaja.

Vastaanotto- ja havaintokoti: Johtajattaren apulainen.

Bengtsårin kasvatustilasto: Kaitsija, ylempää palkkaluokkaa.

Suomenkieliset kansakoulut: Opettajatar, alemmaa palkkaluokkaa.

Ruotsinkieliset kansakoulut: Opettajatar, alemmaa palkkaluokkaa.

- Valmistava poikaammattikoulu:* Vakainainen työmestari puu-
töissä.
» Vakainainen työmestari metal-
litöissä.
Kaupunginkirjasto: Amanuenssi, ylempää palkkaluokkaa.
Kallion haarakirjasto: Amanuenssi, ylempää palkkaluokkaa.
Vesijohtolaitos: Rahastonhoitajatar.
Rakennuskonttori: Vanh. metsänvartija.

6. Palkkaluokka.

- Maistraatti:* Reistraattori.
Rahatoimikamarin kanslia: Reistraattori.
Satamaliikennekonttori: Sörnäsän satamamestari.
» Kirjanpitäjä.
Satamakannantakonttori: Nuor. kirjanpitäjä.
» Vanh. kassanhoitaja.
» Vanh. kirjuri.
Tilastokonttori: Amanuenssi.
Revisionikonttori: Reistraattori.
Rakennustarkastuskonttori: Kanslisti.
Palolaitos: Vanh. korpraali.
Marian sairaala: Lastenosaston nuor. assistenttilääkäri.
» Ylihoitajatar.
Kulcutautisairaala: Ylihoitajatar.
Kivelän sairaala: Yleisen osaston ylihoitajatar.
» Mielisairaalaosaston ylihoitajatar.
Nikkilän mielisairaala: Ylihoitajatar.
Humaliston sairaala: Nuor. assistenttilääkäri.
Sairaanhoitajatakoulu: Johtajatar.
Köyhäinhoitohallitus: Kanslianjohtaja.
Kunnalliskoti: Konttoristi.
» Ylihoitajatar.
Lastenhuoltolautakunta: Lääkäri.
» Kasvattilasten hoidon valvontalääkäri.
Kaasulaitos: Rahastonhoitajatar.
Sähkölaitos: Rahastonhoitajatar.
Rakennuskonttori: Varastonhoitaja.

7. Palkkaluokka.

Rahatoimikamarin asiamiesosasto: Rahastaja.

Satamakannantakonttori: Vanh. kirjanpitäjä.

Työväilytoimisto: Vanh. naisapulainen.

» Nuor. miesapulainen.

Palolaitos: Kersantti.

Terveyspoliisi: Miespuol. kunnallinen ammattitarkastaja.

» Naispuol. kunnallinen ammattitarkastaja.

Marian sairaala: Kirurgisen osaston nuor. assistenttilääkäri.

» Kirjanpitäjä.

Kulkutautisairaala: Kirjanpitäjä.

Kivelän sairaala: Kirjanpitäjä.

Vastaanotto- ja havaintokoti: Johtajatar.

Bengtsårin kasvatustilasto: Veistonopettaja.

Karstun kasvatustilasto: Veistonopettaja.

Suomenkieliset kansakoulut: Opettajatar, ylempää palkka-
luokkaa.

Ruotsinkieliset kansakoulut: Opettajatar, ylempää palkka-
luokkaa.

Tyttöjen ammattikoulu: Opettajatar.

Rakennuskonttori: Varaston kirjanpitäjä.

Puhtaanapitolaitos: Varastonhoitaja.

Kaupunginkiinteistöt: Talojen isännöitsijä.

8. Palkkaluokka.

Syyttäjistö: Ylimäär. kaupunginviskaali.

Rahatoimikamarin kamreeriosasto: Ekspeditööri.

Tilastokonttori: Toinen aktuaari.

Työväilytoimisto: Vanh. miesapulainen.

Palolaitos: Ruiskumestari.

» Koneenkäyttäjä.

» Työnjohtaja.

Lääkärit ja sairaanhoitajattaret: Toinen kaupunginlääkäri.

» Aluelääkäri, ylempää palkka-
kaluokkaa.

Terv. tutk. laboratorio: Assistentti.

» Bakteriologisen osaston johtaja.

Sairaalan tilivirasto: Kirjanpitäjä.
Nikkilän sairaala: Kirjanpitäjä.
Köyhäinhoidon kassa- ja tilivirasto: Kirjanpitäjä.
Toivoniemen kasvatuslaitos: Opettajatar.
Finbyn kasvatuslaitos: Opettajatar.
Vanjoen kasvatuslaitos: Opettajatar.
Suomenkieliset kansakoulut: Opettaja.
Ruotsinkieliset kansakoulut: Opettaja.
Valmistava poika-ammattikoulu: Vakinainen opettaja.
Tyttöjen ammattikoulu: Johtajatar.
Musiikkilautakunta: Intendentti.
Vesijohtolaitos: Kirjanpitäjä.
Rakennuskonttorin tilivirasto: Kirjanpitäjä.

9. Palkkaluokka.

Maistraatti: Maistraatin sihteeri ja ensimmäinen julkinen notaari.
Raastuvanoikeus: Ylimäär. neuvosmies.
» Siviilinyaari.
Raatihuonearkisto: Aktuaari.
Palolaitos: Palomestarin apulainen.
Terveystoimisto: Lääkäri.
Lihantarkastusasema: Nuor. tarkastuseläinlääkäri.
Marian sairaala: Sisätautien osaston assistenttilääkäri.
» Kirurgisen osaston assistenttilääkäri.
Kulkutautisairaala: Assistenttilääkäri.
Kivelän sairaala: Yleisen osaston assistenttilääkäri.
» Mielisairaalaosaston assistenttilääkäri.
Kunnalliskodin työlaitos: Kaitsija.
Lastenhuoltolautakunta: Joutolasten huoltaja.
Bengtsårin kasvatuslaitos: Luokkaopettaja.
Finbyn kasvatuslaitos: Johtajatar, samalla opettajatar.
Suomenkieliset kansakoulut: Jatkoluokan opettaja.
Kansakoulujen yht. menot: Kansakoulujen voimisteluneuvoja.
Lastentarhat: Tarkastaja.
Kaasulaitos: Kirjanpitäjä.
Sähkölaitos: Kirjanpitäjä.

10. Palkkaluokka.

Rahatoimikamarin kamreeriosasto: Nuorempi kaupunginkirjuri.

Rahatoimikamarin kassaosasto: Toinen avust. kassanhoitaja.

Tilastokonttori: Ensimmäinen aktuaari.

Oikeusaputoimisto: Oikeusavustaja.

Marian sairaala: Lastenosaston lääkäri.

Humaliston sairaala: Ylilääkäri.

Kunnalliskoti: Apulaisjohtaja.

Tavolan kasvatuslaitos: Johtaja, samalla opettaja.

Karstun kasvatuslaitos: Johtaja, samalla opettaja.

Laversin kasvatuslaitos: Johtaja, samalla opettaja.

Toivoniemen kasvatuslaitos: Johtajatar, samalla opettajatar.

Vanjoen kasvatuslaitos: Johtaja, samalla opettaja.

Ruotsinkieliset kansakoulut: Lääkäri.

Työväenopisto: Ruotsalaisen osaston johtaja.

Kaasulaitos: Avust. johtotyöinsinööri.

Kauppahallit ja kaupattorit: Tori- ja hallikaupan valvoja.

11. Palkkaluokka.

Maistraatti: Kunnallisneuvosmies.

Syyttäjistö: Kaupunginviskaali.

Ulosottolaitos: Toinen kaupunginvouti.

Rahatoimikamarin kassaosasto: Ensimmäinen avust. kassanhoitaja.

Satamaliikennekonttori: Avust. satamakapteeni.

Rakennustarkastuskonttori: Valvoja.

Palolaitos: Toinen palomestari.

Marian sairaala: Sisätautien osaston alilääkäri.

» Kirurgisen osaston alilääkäri.

» Toimitsija.

Kulkutautisairaala: Alilääkäri.

» Toimitsija.

Kivelän sairaala: Yleisen osaston alilääkäri.

» Toimitsija.

Nikkilän mielisairaala: Toimitsija.

Köyhäinhuotohallitus: Johtajan apulainen.

Lastenhuoltolautakunta: Lastenhoidontarkastaja.

Bengtsårin kasvatuslaitos: Johtaja.

Ruotsinkieliset kansakoulut: Taloudenhoitaja.

Työväenopisto: Suomenkielisen osaston johtaja.

Kaupunginkirjasto: Avust. hoitaja.

Kallion haarakirjasto: Hoitaja.

Vesijohtolaitos: Kemistin apulainen.

12. Palkkaluokka.

Raastuvanoikeus: Nuor. oikeusneuvosmies.

Rahatoimikamarin kanslia: Notaari.

Satamakannantakonttori: Kamreeri.

Työnvälitystoimisto: Johtaja.

Verotusvalmistelu: Toinen sihteeri.

Lihantarkastusasema: Vanh. tarkastuseläinlääkäri.

Nikkilän sairaala: Toinen alilääkäri.

Vesijohtolaitos: Insinööri, samalla johtotöiden tarkastaja.

» Insinööri, samalla mittaripajan johtaja.

Kaasulaitos: Kemisti.

» Johtotyö-insinööri.

Sähkölaitos: Laboratorin insinööri.

Puhtaanapöytälaitos: Tarkastaja.

Luonnonpuistot: Intendentti.

13. Palkkaluokka.

Maistraatti: Oikeusneuvosmies.

Rahatoimikamarin kamreeriosasto: Vanh. kaupunginkirjuri.

Tilastokonttori: Johtaja.

Sosiaalilautakunta: Sihteeri.

Revisionikonttori: Reviisori.

Rakennustarkastuskonttori: Rakennusinsinööri.

Palolaitos: Ensimmäinen palomestari.

Terv. tutk. laboratorio: Kemiallisen osaston johtaja.

Lihantarkastusasema: Johtaja, bakteriologi.

Asuntotarkastus: Asuntotarkastaja.

Sairaalain tilivirasto: Kamreeri.

Marian sairaala: Kirurgisen osaston ylilääkäri.

Kivelän sairaala: Yleisen osaston ylilääkäri.

Köyhäinhoitohallitus: Sihteeri.

Köyhäinhoidon kassa- ja tilivirasto: Kamreeri.

Kunnalliskoti ja sen yhteydessä olevat laitokset: Johtaja.

Suomenkieliset kansakoulut: Apulaistarkastaja.
» Taloudenhoitaja.
» Lääkäri.

Kaupunginkirjasto: Hoitaja.

Vesijohtolaitos: Kamreeri.

» Kemisti, laboratorin ja Vanhankaupungin laitoksen johtaja.

Rakennuskonttori: Kaupunginasemainsinööri.

» Apul. geodeetti.

» Kaupunginpuutarhuri.

» Varastonjohtaja.

Rakennuskonttorin tilivirasto: Kamreeri.

14. Palkkaluokka.

Kaupunginvaltuuston kanslia: Ensim. notaari.

Rahatoimikamarin kamreeriosasto: Avust. kamreeri.

Rahatoimikamarin kassaosasto: Kaupunginrahastonhoitaja.

Satamaliikennekonttori: Satamakapteeni. Ei nauti kannantapro-senttia.

Verotusvalmistelu: Ensim. sihteeri.

Lääkärit ja sairaanhoitajattaret: Terveystenhoidon tarkastaja.

Terveyspoliisi: Kaupungineläinlääkäri.

Marian sairaala: Sisätautien osaston ylilääkäri, laitoksen johtaja.

Kivelän sairaala: Mielisairaalaosaston ylilääkäri, sairaalan johtaja.

Nikkilän sairaala: Ensim. alilääkäri.

Lastenhuoltolautakunta: Ammattiholhooja.

Kaasulaitos: Kamreeri.

Sähkölaitos: Kamreeri.

» Apulaiskäyttöinsinööri.

Rakennuskonttori: Avust. työpäällikkö.

» Avust. kaupunginarkkitehti.

» Avust. kaupunginasema-arkkitehti.

15. Palkkaluokka.

Raastuvanoikeus: Vanh. oikeusneuvosmies.

Kaupunginvaltuuston kanslia: Sihteeri valiokuntatöitä varten.

Verotusvalmistelu: Puheenjohtaja.

Rakennustarkastuskonttori: Rakennustarkastaja.

Palolaitos: Palopäällikkö.

Köyhäinhoitohallitus: Toimitusjohtaja.

Suomenkieliset kansakoulut: Tarkastaja.

Ruotsinkieliset kansakoulut: Tarkastaja.

Vesijohtolaitos: Assistentti.

Kaasulaitos: Käyttöinsinööri.

Sähkölaitos: Jakeluosaston johtaja.

Puhtaanapitolaitos: Johtaja.

16. Palkkaluokka.

Kaupunginvaltuuston kanslia: Toinen sihteeri.

Rahatoimikamarin kanslia: Sihteeri.

Rahatoimikamarin kamreeriosasto: Kaupunginkamreeri.

Rahatoimikamarin asiamesosasto: Asiamies.

Revisionikonttori: Kaupunginreviisori.

Sairaalaylihallitus: Sairaalatarkastaja.

Kulikutautisairaala: Ylilääkäri.

Sähkölaitos: Käyttöinsinööri, samalla osaston johtaja.

Rakennuskonttori: Satamatöiden työpäällikkö.

» Katu- ja viemäritöiden työpäällikkö.

» Kaupunginarkkitehti.

» Kaupunginasema-arkkitehti.

» Kaupungeodeetti.

17. Palkkaluokka.

Raastuvanoikeus: Oikeuspormestari.

Kaupunginvaltuuston kanslia: Ensimmäinen sihteeri.

Rahatoimikamari: Kanslianjohtaja.

» Rahatoimenjohtaja.

Satamahallitus: Satamapäällikkö.

Lääkärit ja sairaanhoitajattaret: Ensimmäinen kaupunginlääkäri.

Nikkilän mielisairaala: Ylilääkäri, laitoksen johtaja.

Vesijohtolaitos: Toimitusjohtaja.

Kaasulaitos: Toimitusjohtaja.

18. Palkkaluokka.

Sähkölaitos: Toimitusjohtaja.

Rakennuskonttori: Kaupungininsinööri.

19. Palkkaluokka.

Maistraatti: Kunnallispormestari.

Rahatoimikamari: Kaupunginjohtaja.

Muist.: Jos viranpitäjä yleisen lain tai asetuksen perusteella haluaa palkkauksensa jossakin kohden toisin järjestellyksi, kuin kaupungin viranpitäjään palkkauksesta voimassa olevat määräykset säätävät, saakoon palkkauksensa kaikilta kohdin sellaisen lain tai asetuksen mukaan ja siinä mainituin alkumäärin tai, ellei näistä ole mitään sanottu, sen alkumäärän minkä kaupunginvaltuusto erikseen vahvistaa.

10. Helsingin kaupungin kunnallisten viranpitäjään palvelusehtoja koskevan säännön lokakuun 29 päivältä 1918 8, 14 ja 20 §:n muuttaminen.

Kaupunginvaltuuston vahvistama kesäkuun 7 päivänä 1922.

8 §.

Kaupungin menosääntöön merkitty kunnallinen viranpitäjä on oikeutettu saamaan sen palkan ja ne virkaiän mukaiset palkanlisäykset, mitkä palkkausten luokittelun mukaan eri hintatasojen vallitessa virkaan tai toimeen kuuluvat, kuitenkin seuraavin rajoituksin:

Jos viranpitäjälle on osoitettu virka-asunto tahi sellainen asunto lämmityksineen ja muine etuinen, on näiden samon kuin kaikkien muidenkin luontoisetujen arvo käypien hintojen mukaan rahaksi arvioitava.

1. Jos asunto on erittäin hyvin varustettu ja muuten erinomaisessa kunnossa, voi rahatoimikamari asianomaisen johtotai lautakunnan esityksestä määrätä siitä suoritettavan korvauksen jopa 20 % palkkauskaudeksi vahvistettua arviota korkeammaksi, samoinkuin päinvastaisessa tapauksessa korkeintaan yhtä paljon alhaisemmaksi.

2. Kasvatustaitosten ja muiden niihin verrattavien laitosten viranpitäjien asuntoedut arvioidaan ylempänä mainittujen perusteiden mukaisesti, kuitenkin siten, että vähäisemmät puutarha- y. m. edut katsotaan sisältyvän itse vuokramääriin.

3. Muut luontoisedut ovat samoin edellä mainittujen perusteiden mukaisesti rahaksi arvioitavat käypien hintojen mukaan, ei kuitenkaan teknillisten laitosten viranpitäjille jo myönnettyjä vapaata kaasua ja sähköä, jotka edelleenkin saadaan ilman korvausta nauttia.

Luontoisedut ovat sovelluttamalla edellä mainittuja perusteita ja huomioon ottaen käyvät hinnat neljännesvuosittain rahatoimikamarin palkkalautakuntaa sekä asianomaisia virastoja ja lautakuntia kuultuaan rahaksi arvioitavat.

Näin arvioituja luontoisetuja vastaava määrä on kuukausittain vähennettävä asianomaisten viranpitäjien palkkauksesta. Virkaloma ei aiheuta muutosta suoritettavaan vähennykseen.

Viranpitäjä olkoon oikeutettu virkaiän nojalla myönnettyyn palkanlisäykseen ainoastaan samassa palkkaluokassa, kuitenkin sillä poikkeuksella, että hän ylempään palkkaluokkaan siirtyessään saa, siinä tapauksessa että alkupalkka tässä luokassa olisi alhaisempi kuin se palkka, minkä hän ikäkorotuksineen jo kantaa alemmassa palkkaluokassa, pitää saavuttamansa palkkaedut, mutta saa uudessa toimessa ikäkorotuksia vasta sen jälkeen kuin nämä ynnä virkaan kuuluva alkupalkka ylittävät hänen saavuttamansa palkkausmäärän. Viranpitäjä, joka siirtyy ylemmästä palkkausluokasta alempaan, olkoon sitä vastoin ikäkorotukseen nähden oikeutettu hyväkseen lukemaan edellisessä palkkausluokassa palvelemissa ajan.

Viranpitäjän oikeuden palkankorotukseen määrävuosien palveluksesta tutkii ja ratkaisee asianomaisen viranomaisen esityksestä palkkalautakunta, ollen kuitenkin, jos on poikettava näistä yleisistä ehdoista ja määräyksistä, asia alistettava kaupunginvaltuuston tutkittavaksi.

Aikaa, jonka kuluessa viranpitäjä on nauttinut virkalomaa tahi virkavapautta, älköön, ellei se ole ollut kuutta kuukautta pitempi kalenterivuotta kohti, palvelusajasta pois luettako, jota vastoin virkavapauden ollessa pitempi ylimenevä aika on pois luettava.

Palkankorotus luetaan lähinnä sen jälkeisen kuukauden 1 päivästä, jona korotuksen nauttimiseen nähden säädetyt ehdot on täytetty.

Viranpitäjä olkoon oikeutettu palkankorotuksen saamiseksi tässä säännössä mainittujen perusteiden mukaan lukemaan hyväkseen sen ajan, mikä ennen muutettujen palkkausehtojen voimaan astumista on kulunut kuhunkin virkaan tulemisesta lähtien.

14 §.

Viranpitäjälle, jolle kuuluu vapaa ruoka, mutta joka ilmeisesti ei voi käyttää tätä etua hyväkseen, voi palkkalautakunta myöntää oikeuden tätä etua vastaavaan korvaukseen vahvistetun luontoisetujen arvion mukaan ja huomioon ottaen tästä muutoksesta kaupungille ehkä aiheutuvan tappion.

20 §.

Jokainen viranpitäjä, joka heinäkuun 1 päivän 1922 jälkeen, jolloin uusi palkkaussääntö astuu voimaan, tulee virkaan kunnan palveluksessa, on velvollinen alistumaan edellä oleviin ehtoihin ja määräyksiin.

Viranpitäjä, jolla aikaisemmin on ollut palkkaussääntöön merkitty toimi, on niinkään velvollinen alistumaan muutettuihin ehtoihin ja määräyksiin, ellei hän kuukauden kuluessa siitä päivästä lukien, jolloin muutokset on vahvistettu noudatettaviksi, ole sanonut itseänsä irti toimestaan tai asianmukaisessa järjestyksessä hakenut eroa.

KUNNALLIS-ASETUSKOKOELMA

SISÄLLYS:

1. Kaupunginvaltuuston päätös koskeva kaupunginsatamahallinnon päällikön nimityksen muutosta.
 2. Helsingin kaupungin rakennuskonttorin johtosääntö.
 3. Helsingin kaupungin kansanpuistojen valvojan johtosääntö.
 4. Helsingin kaupungin kassa- ja tililaitosjohtosäännön 4 §:n 2 momentin muuttaminen.
 5. Lisäys Helsingin kaupungin terveydenhoitojärjestyksen XIII luvun 8 §:ään.
 6. Muutos 8 §:ään järjestyssäännöissä pika-ajureille Helsingin kaupungissa.
 7. Muutos 6 §:ään järjestyssäännöissä ammattimaisen automobiililiikenteen harjoittajille Helsingin kaupungissa.
-
-

1. Kaupunginvaltuuston päätös koskeva kaupungin-satamahallinnon päällikön nimityksen muutosta, elokuun 30 päivältä 1922.

Edellämainittuna päivänä on Kaupunginvaltuusto päättänyt, että kaupunginsatamahallinnon päällikön nimityksenä, joka tähän asti on ollut satamapäällikkö, tästedes on Satamalaitoksen johtaja—Direktör för hamnväsendet.

2. Helsingin kaupungin rakennuskonttorin johtosääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama lokakuun 4 päivänä 1922.

1 §.

Helsingin kaupungin rakennuskonttorilla, joka lähinnä on Helsingin kaupungin yleisten töiden hallituksen alainen, on tehtävänä valmistella ja suorittaa kaupungin yleiset työt, luukuunnottamatta puhtaanapitohallituksen ja maanviljelyslautakunnan sekä erityisen hallinnon alaisia rakennustöitä.

2 §.

Rakennuskonttorin asiana on siinä kohden:

1) suunnitella ja teettää kaupungin yleisten töiden hallituksen valvonnan alaiset satama- ja rautatierakennustyöt;

2) hoitaa kaupungin katuosia ja viemäriverkkoa sekä suunnitella ja teettää hallituksen valvonnan alaiset katu- ja viemärirakennustyöt;

3) luetteloida kaupungin alueella olevat tontit ja tilukset sekä teettää kaupungin geodeettiset työt;

4) hoitaa kaupungin rakennuksia sekä suunnitella ja teettää hallituksen valvonnan alaiset huonerakennustyöt;

5) laatia ehdotukset kaupungin asemakaavan laajentamiseksi, täydentämiseksi ja muuttamiseksi;

6) hoitaa kaupungin puistoja, istutuksia ja puutarhalaitteita sekä suunnitella ja teettää niissä suoritettavat työt;

7) hoitaa konttorin työaineiden, koneiden ja työkalujen varastoa;

8) suorittaa kaupungin rakennusjärjestyksen mukaan konttorille kuuluvat tehtävät; sekä

9) meno- ja tulosääntöehdotuksen laadintaan, laskujen hyväksymiseen ja kirjaanpanoon, inventtaukseen sekä kiinteistö- ja kalustoluetteloiden laadintaan nähden noudattaa Helsingin kaupungin kassa- ja tililaitosjohtosäännön sekä konttorin tililaitoksen johtosäännön määräyksiä.

3 §.

Yhtenäisyyden saavuttamiseksi sellaisissa yleisissä töissä, jotka myös koskevat kaupungin teknillisiä laitoksia ja yleisiä

vesi-, kaasu- ja sähköjohtoverkkoja tulee rakennuskonttorin sen lisäksi:

1) laatiessaan ehdotuksia uuden kaupunginosan, kadun tai yleisen paikan laittamiseksi siitä ilmoittaa kaupungin teknillisten laitosten hallitukselle;

2) kiveämis-, kaduntasoitus- ja viemäritöiden ehdotuksia laatiessaan sekä erittäinkin merkitessään määrärahoja semmoisia töitä varten konttorin menosääntöehdotukseen siitä antaa mainitulle hallitukselle tarpeelliset tiedot;

3) teknillisten laitosten puolesta korvausta vastaan tehdä kaupungin katuihin kaikki johtoverkkojen laajentamiseksi, korjaamiseksi ja täydentämiseksi tarpeelliset kaivu-, täyte- ja kiveämistyöt; sekä

4) teknillisten laitosten toimitusjohtajain kanssa neuvotella yleisten töiden teettämisestä.

4 §.

Rakennuskonttori on jaettu seitsemään osastoon, jotka ovat:

- 1) satama- ja rautatieosasto,
- 2) katu- ja viemäriosasto,
- 3) geodeettinen osasto,
- 4) huonerakennusosasto,
- 5) kaupunginasemakaavaosasto,
- 6) puisto-osasto ja
- 7) varasto-osasto.

5 §.

Rakennuskonttorin tilit hoitaa erityisen johtosäännön mukaan rakennuskonttorin tilivirasto, joka on kaupungin yleisten töiden hallituksen alainen.

Rakennuskonttorin kassavirastona on rahatoimikonttori.

6 §.

Rakennuskonttorissa palvelevat menosääntöön merkittyinä kaupungininsinööri konttoripäällikkönä, kaksi työpäällikköä, toinen satama- ja rautatierakennuksia, toinen katu- ja viemäritöitä varten, kaupungingeodeetti, kaupunginarkkitehti, kaupunginasemakaava-arkkitehti, kaupunginpuutarhuri, kaupun-

ginvarastopäällikkö, kaksi avustavaa työpäällikköä, toinen satama- ja rautatierakennuksia, toinen katu- ja viemäritöitä varten, avustava kaupungingeodeetti, avustava kaupunginarkkitehti, avustava kaupunginasemakaava-arkkitehti, kaupunginasemakaavainsinööri, varastokirjanpitäjä, varastonhoitaja ja vahtimestari.

7 §.

Kaupungininsinöörin valitsee kaupunginvaltuusto viran oltua kaupungin yleisten töiden hallituksen toimesta kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettavana sekä hallituksen annettua hakijoista lausunnon.

Työpäälliköt, kaupungingeodeetin, kaupunginarkkitehdin, kaupunginasemakaava-arkkitehdin, kaupunginpuutarhurin ja kaupunginvarastopäällikön valitsee kaupunginvaltuusto virkain oltua hallituksen toimesta kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettavina sekä kaupungininsinöörin ja hallituksen annettua hakijoista lausunnon.

Muut konttorin menosääntöön merkityt viranpitäjät, paitsi vahtimestaria, valitsee hallitus virkain oltua sen toimesta kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettavina sekä sittenkuin avustavain työpäällikköjen vaalista asianomaisten työpäällikköjen, avustavan kaupungingeodeetin vaalista kaupungingeodeetin, avustavan kaupunginarkkitehdin vaalista kaupunginarkkitehdin, avustavan kaupunginasemakaava-arkkitehdin ja kaupunginasemakaavainsinöörin vaalista kaupunginasemakaava-arkkitehdin sekä varastokirjanpitäjän ja varastonhoitajan vaalista kaupunginvarastopäällikön lausunto on hankittu.

Menosääntöön merkitsemättömät viranpitäjät sekä rakennusmestarit ja työnjohtajat ottaa kaupungininsinööri asianomaisten osastopäällikköjen ehdotuksesta.

Vahtimestarin ottaa kaupungininsinööri.

8 §.

Kaupungininsinöörin asiana on:

- 1) ylinnä johtaa rakennuskonttorin töitä ja valvoa sen henkilökunnan toimintaa;
- 2) kaupungin yleisten töiden hallitukselle tehdä esityksiä ja ehdotuksia toimialaansa kuuluvissa asioissa;

3) olla saapuvilla hallituksen kokouksissa ja niissä esitellä rakennuskonttoria kokonaisuudessaan koskevat asiat, ollen esteetön esittelemään muitakin asioita, kun ne koskevat useampaa kuin yhtä konttorin osastoa tai niiden tärkeys näyttää sitä vaativan;

4) allekirjoittaa rakennuskonttorin kirjelmät ja muut lähtevät asiakirjat;

5) valvoa, että yleisten töiden, järjestelyjen y. m. piirustukset ja kartat luetteloidaan ja hoidetaan sekä että tarpeellisia diareja ja kalustoluetteleja pidetään;

6) rahatoimikamarin määräyksestä ottaa osaa arvioimis- ja katselmustoimituksiin sekä antaa lausuntoja ja kutsusta olla saapuvilla kamarin kokouksissa;

7) toimittaa kaupungin rakennusjärjestyksen mukaan hänelle kuuluvat tehtävät sekä mitä maistraatti toimivaltansa piirissä hänelle määrää;

8) katsoa, että kaupungin rakennuksissa, rantasilloissa, katuosissa, teissä, viertoteissä, viemärikanavissa y. m. ilmenevät satunnaiset puutteet joutuisasti korjataan; sekä

9) konttorin tiliviraston toimitettua maksuasiakirjain tarkastuksen määrätä maksettavaksi varoja konttorille ja sen tilivirastolle myönnettyistä määrärahoista, ellei hallitus anna maksuääräysten antamisvelvollisuutta toiselle henkilölle.

9 §.

Satama- ja rautatierakennusten työpäällikön asiana on:

1) satama- ja rautatieosaston päällikkönä johtaa ja valvoa sille kuuluvia töitä;

2) kaupungin yleisten töiden hallitukselle tehdä esityksiä ja ehdotuksia toimialaansa kuuluvissa asioissa sekä olla saapuvilla hallituksen kokouksissa;

3) valmistella ja, ellei kaupungininsinööri ole itselleen varannut esittelyä, hallitukselle esitellä ne toimialaansa koskevat asiat, joiden ratkaisu kuuluu hallitukselle;

4) toisen viranomaisen, tahi yksityishenkilön puolesta teettää hallituksen määräämät, kaupungin satama- ja rautatielaitteita koskevat työt;

5) toimia satamahallituksen itseoikeutettuna jäsenenä;

6) satamahallituksen pyynnöstä teettää tarpeelliset korjaukset satamahallituksen hallinnon alaisiin vesirakennuksiin, rantasiltoihin, rantareunustuksiin, kanaviin y. m.;

7) katsoa, että uutistöiden, korjausten ja täydennysten ehdotukset ja kustannusarviot hyvissä ajoin laaditaan;

8) katsoa, että kaikki kaupungin satamia ja rautateitä koskevat piirustukset asianmukaisesti luetteloidaan ja hoidetaan;

9) valvoa päivätyö- ja urakkalistain sekä hänen johdolaan teetetyistä töistä annettujen laskujen tarkkailua ja varustaa ne tilimerkinnällä;

10) antaa kaupunginvarastopäällikölle tietoja osastolle tarpeellisista tarveaineista ja työkaluista;

11) avustaa kaupungininsinööriä sekä hänen kesälomansa aikana ja hänen estyneenä ollessaan astua hänen sijaansa, jos hallitus hänet siihen määrää;

12) muille rakennuskonttorin osastopäälliköille antaa avustusta sekä niitä tietoja, joita hänellä virka-asemansa perustuksella on käytettävänä;

13) vuosittain ennen syyskuun 1 päivää hallitukselle antaa ehdotus seuraavana vuonna teetettävistä töistä piirustuksineen ja kustannusarvioineen;

14) vuosittain ennen huhtikuun loppua hallitukselle antaa lyhyt selonteko osaston lähinnä edellisen vuoden aikaisesta toiminnasta; sekä

15) muutoin suorittaa hallituksen hänelle antamat, hänen toimialaansa kuuluvat työt ja tehtävät.

10 §.

Katu- ja viemäritöiden työpäällikön asiana on:

1) katu- ja viemäriosaston päällikkönä johtaa ja valvoa sille kuuluvia töitä;

2) kaupungin yleisten töiden hallitukselle tehdä esityksiä ja ehdotuksia toimialaansa kuuluvissa asioissa sekä olla saapuvilla hallituksen kokouksissa;

3) valmistella ja, ellei kaupungininsinööri ole itselleen varannut esittelyä, hallitukselle esitellä ne toimialaansa koskevat asiat, joiden ratkaisu kuuluu hallitukselle;

4) toisen viranomaisen tahi yksityishenkilön puolesta teetää hallituksen määräämät kaupungin katuja ja lokaviemäreitä koskevat työt;

5) katsoa, että uutistöiden, korjausten ja täydennysten ehdotukset ja kustannusarviot hyvissä ajoin laaditaan;

6) katsoa, että kaikki kaupungin katuja ja lokaviemärejä koskevat piirustukset asianmukaisesti luetteloidaan ja hoidetaan;

7) valvoa päivätyö- ja urakkalistan sekä hänen johdollaan teetetyistä töistä annettujen laskujen tarkkailua ja varustaa ne tilimerkinnällä;

8) antaa kaupunginvarastopäällikölle tietoja osastolle tarpeellisista tarveaineista ja työkaluista;

9) maistraatin määräyksestä ottaa osaa katselmuksiin, katsastuksiin ja muihin toimituksiin, joita kaupungin rakennusjärjestyksen määräykset voivat aiheuttaa;

10) pyynnöstä osoittaa, miten yksityisten työt sekä kadun kiveämiseksi ja parantamiseksi että myös viemärikanavan teettämiseksi katuun on toimitettava, ollen jälkimmäisessä tapauksessa ohjeet annettava asiasta erittäin annettuja määräyksiä noudattaen;

11) avustaa kaupungininsinööriä sekä hänen kesälomansa aikana ja hänen estyneenä ollessaan astua hänen sijaansa, jos hallitus hänet siihen määrää;

12) muille rakennuskonttorin osastopäälliköille antaa avustusta sekä niitä tietoja, joita hänellä virka-asemansa perustuksella on käytettävänään;

13) vuosittain ennen syyskuun 1 päivää hallitukselle antaa ehdotus seuraavana vuonna teetettävistä töistä piirustuksineen ja kustannusarvioineen;

14) vuosittain ennen huhtikuun loppua hallitukselle antaa lyhyt selonteko osaston lähinnä edellisen vuoden aikaisesta toiminnasta; sekä

15) muutoin suorittaa hallituksen hänelle antamat, hänen toimialaansa kuuluvat työt ja tehtävät.

11 §.

Kaupungeingeodeetin asiana on:

1) geodeettisen osaston päällikkönä johtaa ja valvoa sille kuuluvia töitä;

2) kaupungin yleisten töiden hallitukselle tehdä esityksiä ja ehdotuksia toimialaansa kuuluvissa asioissa sekä kutsusta olla saapuvilla hallituksen kokouksissa;

3) valmistella ja, ellei kaupungininsinööri ole itselleen varannut esittelyä, hallitukselle esitellä ne toimialaansa koskevat asiat, joiden ratkaisu kuuluu hallitukselle;

4) pitää kaupungin tonttikirjaa ja siitä antaa todistuksia;

5) toimittaa tontinmittaukset ja antaa mittauskirjat;

6) tontinomistajan pyynnöstä toimittaa rajalinjain viitotus ja rakennuspaikkain paalutus rakennettavalla tontilla sekä osoittaa jalkakäytävän korkeus kivijalan ja portaiden asettamiseksi;

7) ottaa osaa kaupungin maata ja kiinteistöjä koskeviin katselmustoimituksiin, toimittaa mittaukset ja laatia näitä toimituksia varten tarpeelliset kartat sekä tehdä niistä pöytäkirja;

8) teettää rakennuskonttorille tarpeelliset geodeettiset työt, niinkuin kaupunginasemakaavan järjestelyä ja laajentamista sekä huvila- ja asuintonttien jaoitusta y. m. varten tarpeelliset mittaukset;

9) katsoa, että geodeettisiin töihin kuuluvat kartat ja asiakirjat asianmukaisesti luetteloidaan, hoidetaan ja täydennetään;

10) vuosittain ennen syyskuun 1 päivää hallitukselle antaa ehdotus seuraavana vuonna teetettävistä töistä piirustuksineen ja kustannusarvioineen;

11) vuosittain ennen huhtikuun loppua hallitukselle antaa lyhyt selonteko osaston lähinnä edellisen vuoden aikaisesta toiminnasta;

12) maistraatin tahi rahatoimikamarin määräyksestä toimittaa ne tehtävät, mitkä rakennusjärjestyksen, rahatoimikamarin ohjesäännön tahi muiden annettujen määräysten mukaan voidaan hänelle antaa; sekä

13) muutoin suorittaa hallituksen tahi kaupungininsinöörin hänelle antamat, hänen toimialaansa kuuluvat työt ja tehtävät.

12 §.

Kaupunginarkkitehdin asiana on:

1) huonerakennusosaston päällikkönä johtaa ja valvoo sille kuuluvia töitä;

2) kaupungin yleisten töiden hallitukselle tehdä esityksiä ja ehdotuksia toimialaansa kuuluvissa asioissa sekä olla saapuvilla hallituksen kokouksissa;

3) valmistella ja, ellei kaupungininsinööri ole itselleen varannut esittelyä, hallitukselle esitellä ne toimialaansa koskevat asiat, joiden ratkaisu kuuluu hallitukselle;

4) laatia ehdotuksia kaikiksi kaupungin talojen korjauksiksi ja hallituksen silmälläpidon alaisiksi uutisrakennuksiksi sekä johtaa näitä töitä;

5) tarkastaa kaupungin vuokralle antamille alueille teettävään rakennusyritysten piirustukset ja niistä antaa lausunto, kun rahatoimikamari sitä hallitukselta vaatii;

6) katsoa, että kaikki kaupungin rakennuksia koskevat piirustukset asianmukaisesti luetteloidaan ja hoidetaan;

7) syyskuun 1 päivään vuosittain rahatoimikonttorille antaa tieto kaupungin rakennusten palovakuutusarvosta;

8) valvoa päivätyö- ja urakkalistain sekä hänen johdolaan teetetyistä töistä annettujen laskujen tarkkailua ja varustaa ne tilimerkinnällä;

9) antaa kaupungin varastopäällikölle tietoja osastolle tarpeellisista tarveaineista ja työkaluista;

10) maistraatin määräyksestä ottaa osaa katselmuksiin, katsastuksiin ja muihin toimituksiin, joita kaupungin rakennusjärjestyksen määräykset voivat aiheuttaa;

11) kutsusta olla saapuvilla maistraatin ja rahatoimikamarin kokouksissa;

12) muille rakennuskonttorin osastopäälliköille antaa avustusta sekä niitä tietoja, joita hänellä virka-asemansa perusteella on käytettävänään;

13) vuosittain ennen syyskuun 1 päivää hallitukselle antaa ehdotus seuraavana vuonna teetettävistä töistä piirustuksineen ja kustannusarvioineen;

14) vuosittain ennen huhtikuun loppua hallitukselle antaa lyhyt selonteko osaston lähinnä edellisen vuoden aikaisesta toiminnasta; sekä

15) muutoin suorittaa hallituksen tahi kaupungininsinöörin hänelle antamat, hänen toimialaansa kuuluvat työt ja tehtävät.

13 §.

Kaupunginasemakaava-arkkitehdin asiana on:

- 1) kaupunginasemakaavaosaston päällikkönä johtaa ja valvoa sille kuuluvia töitä;
- 2) kaupungin yleisten töiden hallitukselle tehdä esityksiä ja ehdotuksia toimialaansa kuuluvissa asioissa sekä olla saapuvilla hallituksen kokouksissa;
- 3) valmistella ja, ellei kaupungininsinööri ole itselleen varannut esittelyä, hallitukselle esitellä ne toimialaansa koskevat asiat, joiden ratkaisu kuuluu hallitukselle;
- 4) laatia ehdotuksia kaupunginasemakaavan laajentamiseksi, muuttamiseksi ja täydentämiseksi;
- 5) katsoa, että kaikki osastolle kuuluvat piirustukset, kartat ja asiakirjat asianmukaisesti luetteloidaan ja hoidetaan;
- 6) muille rakennuskonttorin osastopäälliköille antaa avustusta sekä niitä tietoja, joita hänellä virka-asemansa perustuksella on käytettävänä;
- 7) vuosittain ennen syyskuun 1 päivää hallitukselle antaa ehdotus seuraavana vuonna teetettävistä töistä piirustuksineen ja kustannusarvioineen;
- 8) vuosittain ennen huhtikuun loppua hallitukselle antaa lyhyt selonteko osaston lähinnä edellisen vuoden aikaisesta toiminnasta; sekä
- 9) muutoin suorittaa hallituksen tahii kaupungininsinöörin hänelle antamat, hänen toimialaansa kuuluvat työt ja tehtävät.

14 §.

Kaupunginpuutarhurin asiana on:

- 1) puisto-osaston päällikkönä johtaa ja valvoa sille kuuluvia töitä;
- 2) kaupungin yleisten töiden hallitukselle tehdä esityksiä ja ehdotuksia toimialaansa kuuluvissa asioissa sekä kutsusta olla saapuvilla hallituksen kokouksissa;
- 3) valmistella ja, ellei kaupungininsinööri ole itselleen varannut esittelyä, hallitukselle esitellä ne toimialaansa koskevat asiat, joiden ratkaisu kuuluu hallitukselle;
- 4) katsoa, että kaupungin puistot, istutukset ja puutarhalaitteet niihin kuuluvine laitoksineen suojellaan ja hoidetaan;

5) vuosittain budjetin tultua vahvistetuksi hallitukselle antaa ehdotus istutusten kunnossapitomäärärahan jakamiseksi;

6) valvoa, että kaupungin maan vuokraajat ja muut yksityishenkilöt täyttävät istutuksiin nähden ottamansa velvollisuudet;

7) katsoa, että kaikki kaupungin puistoja, istutuksia ja puutarhalaitteita koskevat piirustukset, asemakaavat ja kartat asianmukaisesti luetteloidaan ja hoidetaan;

8) valvoa päivätyö- ja urakkalistain sekä hänen johdollaan teetetyistä töistä annettujen laskujen tarkkailua ja varustaa ne tilimerkinnällä;

9) antaa kaupunginvarastopäällikölle tietoja osastolle tarpeellisista tarveaineista ja työkaluista;

10) muille rakennuskonttorin osastopäälliköille antaa avustusta sekä niitä tietoja, joita hänellä virka-asemansa perustuksella on käytettävään;

11) vuosittain ennen syyskuun 1 päivää hallitukselle antaa ehdotus seuraavana vuonna teetettävistä töistä kustannusarvioineen ja tarpeen mukaan myös piirustuksineen;

12) vuosittain ennen huhtikuun loppua hallitukselle antaa lyhyt selonteko osaston lähinnä edellisen vuoden aikaisesta toiminnasta; sekä

13) muutoin suorittaa hallituksen tahi kaupungininsinöörin hänelle antamat, hänen toimialaansa kuuluvat työt ja tehtävät.

15 §.

Kaupunginvarastopäällikön asiana on:

1) varasto-osaston päällikkönä johtaa ja valvoa sille kuuluvia töitä;

2) kaupungin yleisten töiden hallitukselle tehdä esityksiä ja ehdotuksia toimialaansa kuuluvissa asioissa sekä kutsusta olla saapuvilla hallituksen kokouksissa;

3) valmistella, ja ellei kaupungininsinööri ole itselleen varannut esittelyä, hallitukselle esitellä ne toimialaansa koskevat asiat, joiden ratkaisu kuuluu hallitukselle;

4) valvoa, että rakennuskonttorin rakennusaineiden, koneiden ja työkalujen varasto asianmukaisesti luetteloidaan, hoidetaan ja palovakuutetaan;

5) yksissä neuvoin asianomaisen osastopäällikön tahi hänen siihen määräämänsä rakennusmestarin kanssa ostaa sellaisia rakennuskonttorin töissä tarpeellisia tarveaineita, koneita ja työkaluja, joiden arvo ei ylitä hallituksen vahvistamaa ylintä määrää, sekä niistä tehdä ostosopimuksia;

6) hallitukselle tehdä ehdotuksia sellaisten rakennuskonttorin töissä tarpeellisten tarveaineiden, koneiden ja työkalujen ostosta, joiden arvo ylittää 5 kohdassa mainitun ylimmän määrän, sekä hankkia niistä hankintatarjouksia;

7) toimittaa rakennuskonttorin asianomaisille osastopäälliköille ja niille kaupungin muiden laitosten päälliköille, jotka teettävät kunnallisia rakennustöitä, tarpeellisten tarveaineiden ja työkalujen tilausliput;

8) pitää kaupungin varastoon hankittujen ja siitä toimitettujen tavarain sekä tavarain hankintaa ja toimittamista koskevain sopimusten luetteloja;

9) katsoa, että laskut kaupungin varastosta suoritetuista tavaroista kuukausittain annetaan;

10) valvoa varaston kirjanpitoa;

11) kuukausittain tahi tarpeen mukaan useammin kaupungininsinöörille tehdä ehdotuksia varastosta toimitetuille tarveaineille pantavain yksikköhintain muutoksiksi;

12) vuosittain ennen syyskuun 1 päivää hallitukselle antaa ehdotus osaston seuraavan vuoden budjetiksi;

13) vuosittain ennen huhtikuun loppua hallitukselle antaa lyhyt selonteko osaston lähinnä edellisen vuoden aikaisesta toiminnasta; sekä

14) muutoin suorittaa hallituksen tahi kaupungininsinöörin hänelle antamat, hänen toimialaansa kuuluvat työt ja tehtävät.

16 §.

Avustavain työpäällikköjen, jotka lähinnä ovat asianomaisten osastopäällikköjen alaiset, asiana on:

1) osastopäällikön antamain ohjeiden mukaan valvoa johdettavikseen annettuja töitä;

2) avustaa piirustusten ja kustannusarvioiden laadinnassa sekä ottaa osaa työlistain ja laskujen tarkastukseen;

3) osastopäällikön kesäloman aikana ja estyneenä ollessa astua hänen sijaansa; sekä

4) muutoin suorittaa kaupungin yleisten töiden hallituksen, kaupungininsinöörin tahi osastopäällikön heille antamat tehtävät.

17 §.

Avustavan kaupungingeodeetin, joka lähinnä on kaupungingeodeetin alainen, tulee:

1) kaupungingeodeetin ohjeiden mukaan suorittaa tämän toimialaan kuuluvat tehtävät, jotka hänelle annetaan;

2) kaupungingeodeetin kesäloman aikana ja estyneenä ollessa astua hänen sijaansa; sekä

3) muutoin suorittaa kaupungin yleisten töiden hallituksen, kaupungininsinöörin tahi kaupungingeodeetin hänelle antamat tehtävät.

18 §.

Avustavan kaupunginarkkitehdin, joka lähinnä on kaupunginarkkitehdin alainen, tulee:

1) kaupunginarkkitehdin antamain ohjeiden mukaan valvoa johdettavikseen annettuja töitä;

2) avustaa piirustusten ja kustannusarvioiden laadinnassa sekä ottaa osaa työlistain ja laskujen tarkastukseen;

3) kaupunginarkkitehdin kesäloman aikana ja estyneenä ollessa astua hänen sijaansa; sekä

4) muutoin suorittaa kaupungin yleisten töiden hallituksen, kaupungininsinöörin tahi kaupunginarkkitehdin hänelle antamat tehtävät.

19 §.

Avustavan kaupunginasemakaava-arkkitehdin, joka on lähinnä kaupunginasemakaava-arkkitehdin alainen, tulee:

1) kaupunginasemakaava-arkkitehdin antamain ohjeiden mukaan olla apuna laadittaessa kaupunginasemakaavan laajennus-, muutos- ja täydennys ehdotuksia sekä muissa rakennuskonttorin kaupunginasemakaavaosaston töissä;

2) kaupunginasemakaava-arkkitehdin kesäloman aikana ja estyneenä ollessa astua hänen sijaansa; sekä

3) muutoin suorittaa kaupungin yleisten töiden hallituksen, kaupungininsinöörin tahi kaupunginasemakaava-arkkitehdin hänelle antamat tehtävät.

20 §.

Kaupunginasemakaavainsinöörin, joka lähinnä on kaupunginasemakaava-arkkitehdin alainen, tulee:

1) kaupunginasemakaava-arkkitehdin antamain ohjeiden mukaan olla apuna laadittaessa niitä kaupunginasemakaavan laajennus-, muutos- ja täydennysehdotuksia, joissa insinöörin ammattin tietoja on tarpeen;

2) yksissä neuvoin rakennuskonttorin asianomaisen osastopäällikön kanssa laatia suunnitelmia jaoitettavina tahi järjesteltävinä olevien alueiden kanavoimiseksi sekä uusien tahi uusittaviksi ehdotettujen katujen lopulliset tasolinjat tarpeellisine kustannusarvioineen;

3) tarpeen mukaan ja sikäli kuin aikansa sallii avustaa konttorin muita osastopäällikköjä; sekä

4) muutoin suorittaa kaupungin yleisten töiden hallituksen, kaupungininsinöörin tahi kaupunginasemakaava-arkkitehdin hänelle antamat tehtävät.

21 §.

Varastokirjanpitäjän, joka on lähinnä kaupunginvarastopäällikön alainen, tulee:

1) kaupunginvarastopäällikön antamain ohjeiden mukaan hoitaa rakennuskonttorin varasto-osaston kirjanpitoa;

2) katsoa että viikkoraportit tarveaineiden kulumisesta aikansa saapuvat varastosta, sekä tarkastaa ne;

3) vastaanottaa ja merkitä kaikkien osastojen tavarain ostoja koskevat tilausliput;

4) olla apuna varaston vuosi-inventtauksessa;

5) maksettujen laskujen johdolla luetteloida uusi kalusto;

6) kaupunginvarastopäällikön kesäloman aikana tahi estyneenä ollessa astua hänen sijaansa; sekä

7) muutoin suorittaa kaupungin yleisten töiden hallituksen, kaupungininsinöörin tahi kaupunginvarastopäällikön hänelle antamat tehtävät.

22 §.

Varastonhoitajan, joka lähinnä on kaupunginvarastopäällikön alainen, tulee:

1) kaupunginvarastopäällikön valvonnan alaisena hoitaa

ja huoltaa rakennuskonttorin tarveaineiden, koneiden ja työkalujen varaston sekä siitä pitää luetteloja;

2) vastaanottaa mitä varastoon toimitetaan ja sieltä antaa, mitä asianmukaisessa järjestyksessä tilataan; sekä

3) muutoin suorittaa kaupungin yleisten töiden hallituksen, kaupungininsinöörin tahi kaupunginvarastopäällikön hänelle antamat tehtävät.

23 §.

Rakennuskonttorin muiden viranpitäjain tehtävät määräävät asianomaiset osastopäälliköt.

24 §.

Rakennuskonttorin viranpitäjät ovat Helsingin kaupungin kunnallisten viranpitäjain palvelusehtosäännön yleisten määräysten alaiset.

3 Helsingin kaupungin kansanpuistojen valvojan johtosääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama lokakuun 4 päivänä 1922.

1 §.

Kaupungin kansanpuistojen valvojan, joka on lähinnä rahatoimikamarin alainen ja jonka tulee omata luonnontieteellinen sivistys, valitsee kaupunginvaltuusto kamarin ehdotuksesta.

2 §.

Valvojan velvollisuutena on:

1) pitää silmällä kaupungin kansanpuistojen sekä niissä olevien rakennusten ja laitosten voimassapitoa ynnä järjestyksen ylläpitämistä niissä;

2) toimia kaupungin Korkeasaarella olevan eläintarhan johtajana;

3) järjestää ja valvoa luonnonsuojelusta kaupungille kuuluvalla maalla;

4) ottaa kansanpuistoille, eläintarhalle ja luonnonsuojelulle tarpeellinen henkilökunta;

5) valvoa kansanpuistojen ravintoloja;

6) valvoa ja edistää kulkuneuvojen kehitystä kaupungin kansanpuistoihin;

7) rahatoimikamariin antaa ehdotuksia ja lausuntoja toimialaansa kuuluvissa sekä kansanpuistojen ravintolain vuokraamista koskevissa asioissa;

8) meno- ja tulosääntöehdotuksen laadintaan, kannantavain säilytykseen ja kirjanpitoon, laskujen hyväksymiseen ja kirjaanpanoon, inventtaukseen ja kalustoluetteloiden laadintaan nähden noudattaa Helsingin kaupungin kassa- ja tililaitosjohtosäännön määräyksiä;

9) vuosittain maaliskuun kuluessa rahatoimikamariin antaa kertomus lähinnä edellisen vuoden aikaisesta toiminnastaan;

10) muutoin antaa sitä virkaapua, jota rahatoimikamari tai kaupunginjohtajat häneltä pyytävät; sekä

11) rahatoimikamarin määrättävinä aikoina ja paikassa olla yleisön tavattavana.

3 §.

Valvoja on Helsingin kaupungin kunnallisten viranpitäjien palvelusehtosäännön yleisten määräysten alainen.

4 §.

Valvojan kassa- ja tilivirastona on rahatoimikonttori.

4. Helsingin kaupungin kassa- ja tililaitosjohtosäännön 4 §:n 2 momentin muuttaminen.

Kaupunginvaltuuston vahvistama lokakuun 4 päivänä 1922,

Edellämainittuna päivänä on kaupunginvaltuusto vahvistanut Helsingin kaupungin kassa- ja tililaitosjohtosäännön 4 §:n 2 momentin seuraavaksi:

Jos määräraha on siirtomäärärahaksi merkitty, voidaan siitä jäänyt säästö, ei kuitenkaan ilman rahatoimikamarin lupaa

kauemmin kuin kolmena lähimpänä vuonna, varata vastedes käytettäväksi siihen tarpeeseen, mihin määräraha on aiottu. Muun määrärahan ylijäämä on kaupunginkassan säästönä pidettävä, eikä siitä saa seuraavana vuotena käytettäväksi siirtää.

5. Lisäys Helsingin kaupungin terveydenhoitojärjestyksen XIII luvun 8 §:ään.

Uudenmaan läänin maaherran vahvistama lokakuun 12 päivänä 1922.

Päätöksellään edellämäinitulta päivältä on Uudenmaan läänin maaherra vahvistanut seuraavan lisäyksen kaupungin terveydenhoitojärjestyksen XIII luvun 8 §:ään:

Terveydenhoitolautakunta oikeutetaan, kun sen harkitaan terveydellistä haittaa tuottamatta voivan käydä päinsä, määrääjäksi ja tarpeellisiksi katsominsa ehdoin myöntämään vähäisiä poikkeuksia voimassa olevan terveydenhoitojärjestyksen I ja IX luvun määräyksistä.

6. Muutos 8 §:ään Järjestyssäännöissä ajureille Helsingin kaupungissa, heinäk. 27 p:ltä 1908.

Maistraatin vahvistama lokakuun 25 päivänä 1922.

Edellämäinituttuna päivänä on Maistraatti vahvistanut lisäyksen 8 §:ään järjestyssäännöissä pika-ajureille, jonka kautta sanottu pykälä on näin kuuluva:

§ 8.

1, 2 ja 3 kohta entisellään.

Niissä tarkastuksissa, jotka poliisiviranomaiset toimeenpanevat vuoden alussa, tulee jokaisen ajurinumeron omistajan esittää todistus että hän Rahatoimikamarille on suorittanut vahvistetun maksun korvaukseksi kaupungin asettamista puhelmista erälle suuremmille ajuriasemille.

7. Muutos 6 §:ään Järjestyssäännöissä ammattimaisen automobiililiikenteen harjoittajille Helsingin kaupungissa marrask. 7 p:ltä 1914.

Maistraatin vahvistama lokakuun 25 päivänä 1922.

Edellämainittuna päivänä on Maistraatti vahvistanut lisäyksen 6 §:ään järjestyssäännöissä ammattimaisen automobiililiikenteen harjoittajille, jonka kautta sanottu pykälä on näin kuuluva:

§ 6.

1, 2 ja 3 kohta entisellään.

Niissä tarkastuksissa, jotka poliisiviranomaiset toimeenpanevat vuoden alussa, tulee jokaisen vuokra-automobiilin omistajan esittää todistus siitä, että hän Rahatoimikamarille on suorittanut vahvistetun maksun korvaukseksi kaupungin asettamista puhelimista erälle suuremmille automobiiliasemille.

KUNNALLIS-ASETUSKOKOELMA

SISÄLLYS:

1. Helsingin kaupungin Satamahallinnon ohjesääntö.
 2. Kielilaki.
 3. Hissien perustamisesta ja käytöstä Helsingin kaupungissa annetun ohjesäännön muutos.
 4. Helsingin kaupungin vesijohtolaitoksen johtosääntö.
 5. Helsingin kaupungin kaasulaitoksen johtosääntö.
 6. Helsingin kaupungin sähkölaitoksen johtosääntö.
 7. Helsingin kaupungin poliisijärjestyksen 83 §:n muutos.
 8. Muutokset ja lisäykset revisionikonttorin johtosääntöön.
 9. Helsingin kaupungin kiinteän omaisuuden katselmuksmiesten johtosääntö.
 10. Helsingin kaupungin rakennuskonttorin tililaitoksen johtosääntö.
-
-

1. Helsingin kaupungin satamahallinnon ohjesääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama kesäkuun 15 päivänä 1921.

1 §.

Helsingin kaupungin satamahallintoa johtaa satamahallitus, joka on välittömästi kaupunginvaltuuston alainen.

2 §.

Satamahallituksen asiana on:

hoitaa satamaliikkeen käyttöä ja katsoa, että liikenteelle luovutettuja satamain osia niihin kuuluvine laitteineen ja laitoksineen tarkoituksenmukaisella tavalla käytetään kaupan ja merenkulun parhaaksi;

pitää silmällä satamahallinnon taloudenhoitoa;
tehdä aloitteita satamarakennus- ja muissa satamalaitosta koskevista kysymyksissä sekä asianomaisille viranomaisille esityksiä niistä; samoin kuin

antaa selontekoja ja lausuntoja toimialaansa kuuluvista asioista.

Edellä mainituissa kohdin on hallituksen velvollisuutena erittäin:

a) hoitaa satamaliikettä varten olevia kiinteistöjä ja alueita niissä olevine varasto- ja rakennuspaikkoineen, kaupungille kuuluvine rakennuksineen sekä erilaatuisine laitteineen ja laitoksineen;

b) valvoa, että hallituksen hallinnon alaiset vesirakennukset, rantasillat, rantareunustukset, kanavat, rakennukset, alukset, kalusto, työkalut y. m. pidetään asianmukaisessa kunnossa, ja sitä varten hyvissä ajoin osin kaupunginvaltuustolle tehdä ehdotuksia tarpeellisiin uutistöihin ja uusiin hankintoihin ryhtymisestä, osin kaupungin yleisten töiden hallitukselta tai rakennuskonttorin satamarakennusosastolta anoa tarpeellisten korjausten toimittamista;

c) pitää silmällä tullilaitokselle luovutettuja kaupungin rakennuksia, valvoa niiden kunnossapitoa sekä asianhaaran vaatiessa tehdä ehdotuksia vastaavain uutis- tai muutosrakennustöiden teettämisestä ja tarkoitukseen tarpeellisten huoneistojen vuokraamisesta;

d) käsitellä kaupungille tulevia, liikenteestä suoritettavia maksuja ynnä liikenteen järjestysohjeita koskevat kysymykset sekä tehdä esityksiä niiden taksain ja järjestysohjeiden antamisesta, joiden vahvistaminen ei ole sen asia;

e) antaa taksoja ja järjestysohjeita noudatettaviksi kaupungin toimesta satamaliikenteen helpottamiseksi ja turvaamiseksi aikaansaatuisten laitteiden ja laitosten sekä tarveaineiden käyttämisessä;

f) käsitellä kaupungin kunnossa pidettäviä loistoja ja muita merenkulun turvaamista tarkoittavia laitteita koskevat kysymykset;

g) käsitellä väyläin talvisaikaista avoinna pitämistä koskevat asiat;

h) pitää silmällä, että hallituksen käytettäväksi annetut

määrärahat käytetään annettujen määräysten ja sen omain päätösten mukaisesti, sekä valvoa hallitukselle uskotun hallinnon tilinpitoa;

i) valvoa liikenteestä suoritettavain maksujen veloitusta ja kannantaa sekä katsoa, että kannanta asianmukaisesti tilitetään;

j) hallituksen ja sen alaisten viranomaisten meno- ja tulosaantöehdotuksen laadintaan, laskujen hyväksymiseen ja kirjanpitoon, inventtaukseen sekä kiinteistö- ja kalustoluettelojen pitämiseen nähden noudattaa Helsingin kaupungin kassa- ja tililaitosjohtosäännön määräyksiä; sekä

k) vuosittain ennen maaliskuun loppua kaupunginvaltuustolle antaa kertomus omasta ja alaistensa viranomaisten lähinnä edellisen vuoden aikaisesta toiminnasta.

3 §.

Satamahallitukseen kuuluu satamapäällikkö ja rakennuskonttorin satamarakennusosaston työpäällikkö itseoikeutettuina sekä viisi kaupunginvaltuuston kalenterivuodeksi kerrallaan valitsemaa jäsentä.

Jos valittu jäsen eroaa ennen toimikautensa päättymistä, on hallituksen siitä ilmoitettava kaupunginvaltuustolle uuden jäsenen valitsemiseksi siksi ajaksi, mikä eronneella on jäljellä.

Hallituksen valitut jäsenet saavat kaupunginvaltuuston heille määräämän palkkion.

Hallitusta avustavat sihteeri ja tarpeelliset menosäännön mukaiset apulaiset.

4 §.

Satamahallituksen puheenjohtajana on satamapäällikkö. Hallituksen muista jäsenistä valitsee kaupunginvaltuusto vaalitulaisuudessa yhden hallituksen varapuheenjohtajaksi vuodeksi kerrallaan.

5 §.

Satamahallitus kokoontuu puheenjohtajan tai, hänen ollessa estyneenä, varapuheenjohtajan kutsusta. Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat estyneet kokouksessa saapuvilla olemasta, valitaan tilapäinen puheenjohtaja.

Hallitus on päätösvaltainen, kun vähintään neljä jäsentä on saapuvilla ja ottaa päätökseen osaa.

Päätös tehdään yksinkertaisella ääntenenemmistöllä; äänten käydessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni.

6 §.

Satamahallituksen kokouksissa pitää sihteeri pöytäkirjaa, johon on merkittävä läsnäolevat jäsenet, käsitellyt asiat ja tehdyt päätökset, viimeksi mainitut lyhyin perusteluin, jos hallitus sen katsoo tarpeelliseksi. Jos päätös tehdään äänestämällä, on jäsenellä oikeus saada eroava mielipiteensä lyhyesti pöytäkirjaan merkityksi.

Hallituksen lähtevät kirjelmät allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa sihteeri.

7 §.

Satamahallituksen ja lähinnä satamapäällikön alaisia ovat satamaliikennekonttori, jota johtaa satamakapteeni, ja satamakannantakonttori, jota johtaa satamakamreeri.

Hallituksen kassa- ja tilivirasto on rahatoimikonttori.

8 §.

Satamapäällikön, satamakapteenin ja satamakamreerin valitsee kaupunginvaltuusto satamahallituksen esityksestä siinä järjestyksessä ja niillä ehdoilla, mitkä kaupungin viranpitäjiin nähden on säädetty. Muut satamahallituksen ja sen alaisten konttorien menosääntöön merkityt viranpitäjät ottaa hallitus.

9 §.

Satamahallituksen toimialaan kuuluvissa asioissa valvoo kaupungin puhevaltaa oikeuksissa ja muissa viranomaisissa rahatoimikamarin asiamiesosasto.

10 §.

Asioita satamahallituksen kokouksissa esittelevät yleensä satamakapteeni ja satamakamreeri, kumpikin konttorinsa puolesta, ja tulee esittelijäin viimeistään kokouksen edellisenä päivänä satamapäällikölle antaa esiintyvän asiain luettelo ynnä lyhykäinen promemoria ehdotettavista toimenpiteistä.

Asian ollessa erittäin tärkeä tai kun muutoin havaitaan sopivaksi, voi kuitenkin satamapäällikkö esitellä asian hallitukselle.

11 §.

Satamahallituksen tulee antaa johtosäännöt alaisilleen viranpitäjille.

12 §.

Kantelu satamahallituksen alaisissa viranomaisissa palvelevan viranpitäjän virkatoimenpiteen johdosta tehdään satamahallitukselle.

13 §.

Tämä ohjesääntö sekä satamahallituksen alaisten viranomaisten ja niissä palvelevain viranpitäjain johtosäännöt samoin kuin satamalaitosta koskevat taksat ja muut yleiset määräykset on hallituksen toimesta pidettävä yleisön saatavina hallituksen alaisissa konttoreissa sekä niissä muissa paikoissa, missä hallitus sen katsoo tarpeelliseksi.

2. Kielilaki.

(Suomen asetuskokoelma 1922 N:o 148.)

Annettu Helsingissä, 1 päivänä kesäkuuta 1922.

Samalla kuin 28 päivänä huhtikuuta 1921 annettu laki suomen ja ruotsin kielen käyttämisestä tuomioistuimissa ja muissa viranomaisissa, on kumottu, on Tasavallan Presidentti Eduskunnan päätöksen mukaisesti vahvistanut seuraavan lain:

I. Yleisiä säännöksiä.

1 §.

Tuomioistuimissa ja muissa valtion viranomaisissa, niin myös kuntain ja muiden itsehallintoalueitten viranomaisissa on käytettävä, kunkin virka- tai itsehallintoalueen ja vastaavan yhdyskunnan sekä asiallisten kielen mukaan, maan kansalliskieliä, joko suomea tai ruotsia taikka sekä suomea että ruotsia, niinkuin tässä laissa säädetään.

2 §.

Virka- tai itsehallintoalue on, sen asujanten kielen mukaan, joko yksikielinen tai kaksikielinen.

Virka- tai itsehallintoalue, joka käsittää yhden kunnan, katsotaan yksikieliseksi, jos kunnassa on ainoastaan samankielisiä asujamia tai jos siinä asuvien toiskielisten luku on pienempi kuin kymmenen prosenttia asujamiston koko määrästä, mutta kaksikieliseksi, jos toiskielisten luku nousee tähän prosenttimäärään. Helsingin, Turun ja Vaasan kaupungit katsotaan kaksikielisiksi, vaikka niissä asuvien toiskielisten luku ei nousisi kymmeneen prosenttiin asujamiston koko määrästä.

Virka- tai itsehallintoalue, joka käsittää useampia kuntia, katsotaan yksikieliseksi, jos siihen kuuluu ainoastaan samankielisiä kuntia, mutta kaksikieliseksi, jos siihen kuuluu sekä suomen- että ruotsinkielisiä kuntia tai joku kaksikielinen kunta. Lääni, jonka kuntien luvusta vähempi kuin kymmenes osa on tois- tai kaksikielisiä, katsotaan kuitenkin kaksikieliseksi ainoastaan näiden kuntien osalta.

Mitkä virka- ja itsehallintoalueet edellä mainituilla perusteilla on katsottava suomen- tai ruotsinkielisiksi ja mitkä kaksikielisiksi, määrää virallisen tilaston pohjalla valtioneuvosto joka kymmenes vuosi. Älköön kuitenkaan kuntaa, joka tämän lain mukaan on ollut kaksikielinen, julistettako yksikieliseksi, ellei toiskielisten luku alueella ole alentunut kahdeksaan prosenttiin tai sitä pienemmäksi, älköönkä aluetta, joka on ollut yksikielinen, julistettako kaksikieliseksi, ellei toiskielisten luku ole kohonnut kahteentoista prosenttiin alueen väestön lukumäärästä. Tästä riippumatta on joka kerta, kun tapahtuu muutos virka- tai itsehallintoalueiden rajoissa, samalla 2 ja 3 momentissa säädettyjen perusteiden mukaan määrättävä, minkäkielisiä uudestijärjestetyt alueet ovat.

II. Asiallisten käytettävä kieli ja toimituskirjakieli.

3 §.

Suomen kansalaisella on oikeus käyttää tuomioistuimessa ja muussa valtion viranomaisessa omaa kieltänsä, suomea tai ruotsia, omassa asiassaan tai asiassa, jossa häntä kuullaan. Kunnalla ja muulla itsehallintoyhdyskunnalla sekä kotimaisella yhdistyksellä ja uskonnollisella yhdyskunnalla on oikeus käyttää pöytäkirjakieltään sekä opetus- ja kasvatuslaitoksella laitoksen opetuskieltä. Asiamiehellä ja oikeudenkäyntiapulaisella on oikeus

käyttää sitä kieltä, jota hänen päämiehensä on oikeutettu käyttämään. Muuten on tuomioistuimeen tai valtion viranomaiseen käännytessä käytettävä alueen kieltä taikka, kaksikielisellä virka-alueella, jompaakumpaa alueen kielistä.

4 §.

Asiassa, jota valtion asiamies, virallinen syyttäjä tai muu valtion virkamies virkansa puolesta ajaa, tulee hänen käyttää vastaajan kieltä, jos hän on velvollinen sitä taitamaan.

Asioita suullisesti käsiteltäessä tuomioistuimessa tai poliisi-viranomaisen edessä käytettäköön, milloin tarve vaatii, tulkitsemista.

5 §.

Yksikielisellä virka-alueella on tuomioistuimen ja muun viranomaisen annettava toimituskirja virka-alueen kielellä.

Tuomioistuin tai lääninhallitus olkoon kuitenkin velvollinen niissä tapauksissa, joissa 6 §:n mukaan alkuperäinen toimituskirja olisi annettava toisella kielellä, liittämään toimituskirjaan laillisesti pätevän käännöksen, kun asiallinen, jolla 3 §:n mukaan on oikeus käyttää toista kuin virka-alueen kieltä, on sitä pyytänyt.

6 §.

Kaksikielisellä virka-alueella on tuomioistuimen ja muun viranomaisen annettava toimituskirja sillä kielellä, jota asiallinen tai, milloin heitä on useampia, asialliset ovat käyttäneet tai jonka käyttämisestä toimituskirjassa he yhtyvät.

Jos asialliset ovat käyttäneet eri kieliä eivätkä yhdy saman kielen käyttämisestä toimituskirjassa, on seuraavia säännöksiä noudatettava.

1. Asiassa, jossa ei ole vastaajaa, on käytettävä vireillepanijain enemmistön kieltä.

2. Rikosasiassa on käytettävä vastaajan kieltä.

3. Jos 1 kohdassa mainittujen vireillepanijain enemmistö ei ole todettavissa tai jos rikosasiassa on erikielisiä vastaajia tai jos muussa asiassa asialliset ovat erikielisiä, tulee viranomaisen, huomioonottaen, kumpaa kieltä viranomaisen tietien useimmat asialliset ymmärtävät sekä mitä asiallisten oikeus ja etu muuten vaativat, harkintansa nojalla ratkaista, kumpaa kieltä on käy-

tettävä. Toimituskirjaan on silloin merkittävä syy, miksi toista tai toista kieltä on käytetty.

7 §.

Kunnan tai muun itsehallintoalueen viranomaisen käännytäessä on käytettävä alueen kieltä tai, kaksikielisellä alueella jompaakumpaa alueen kielistä. Muuten noudatettakoon näihin viranomaisiin nähden, mitä 5 §:n 1 momentissa ja 6 §:ssä on säädetty.

Kaksikielisessä kunnassa, jonka väestöstä vähempi kuin kolmasosa on toiskielinen, olkoon kuitenkin itsehallintoviranomainen oikeutettu antamaan toimituskirjan itsehallintoalueen enemmistön kielellä, liittämällä siihen, asiallisen pyynnöstä, laillisesti pätevän käännöksen.

8 §.

Ylemmän oikeuden ja muun ylemmän viranomaisen on itseksensä tapauksessa annettava toimituskirja sillä kielellä, jota alempi viranomainen on tämän lain mukaan käyttänyt.

Asiallisella, jolla 5 §:n 2 momentin mukaan on oikeus vaatia laillisesti pätevän käännöksen liittämistä toimituskirjaan, on samanlainen oikeus ylemmän oikeuden ja viranomaisen toimituskirjaan nähden.

9 §.

Jos yksikieliseltä kunnalta tai muulta itsehallintoyhdyskunnalta virkateitse vaaditaan lausuntoa tai selitystä asiassa, jossa on käytetty toista kuin kunnan tai yhdyskunnan kieltä, on asiakirjat asianomaisen viranomaisen toimenpiteestä virallisesti oikeaksi todistettuna käännöksenä sille toimitettava. Sama olkoon laki tällaisessa asiassa annettavaan toimituskirjaan nähden, jos kunta tai itsehallintoyhdyskunta on sitä pyytänyt.

10 §.

Julkipanot, ilmoitukset ja kuulutukset tai muut sellaiset asiakirjat, jotka tuomioistuin tai muu valtion viranomainen taikka kunnan tai muun itsehallintoalueen viranomainen antaa väestölle, on yksikielisellä virka- tai itsehallintoalueella kirjoitettava tämän alueen kielellä ja kaksikielisellä virka- tai itsehallintoalueella maan molemmilla kielillä.

III. Viranomaisten sisäinen virkakieli.

11 §.

Tuomioistuimen ja muun valtion viranomaisen, jonka virka-alue on yksikielinen, on sisäisenä virkakielenään käytettävä virka-alueensa kieltä.

Sisäisellä virkakielellä tarkoitetaan tässä laissa sitä kieltä, jota käytetään sellaisissa pöytäkirjoissa ja muissa asiakirjoissa, joita ei ole annettava yksityiselle asialliselle, niin myös viranomaisen välisessä kirjeenvaihdossa ja virkakirjanpidossa.

12 §.

Tuomioistuimen ja muun valtion viranomaisen, jonka virka-alue on kaksikielinen, tulee sisäisenä virkakielenään käyttää joko suomea tai ruotsia seuraavien säännösten mukaan.

1. Asiassa, joka on yleistä luonnetta, on käytettävä virka-alueen asujamiston enemmistön kieltä. Jos tällainen asia yksinomaan tai pääasiallisesti koskee toista kieliryhmää, on sen kieltä käytettävä.

2. Asia, joka koskee viran täyttämistä tai virkamääräystä, on käsiteltävä ja toimituskirja siinä annettava sillä kielellä, jolla virkamiehen virkatoiminta pääasiallisesti on tapahtuva.

3. Asiassa, jossa on toimituskirja annettava, on toimituskieltä käytettävä. Muuten on asiassa, joka yksinomaan tai pääasiallisesti koskee yksityisen oikeutta tai etua, tämän tai, milloin heitä on useampia, enemmistön kieltä käytettävä.

4. Diarissa on käytettävä sen asiakirjan kieltä, jota merkintä koskee.

5. Asiassa, jonka laatu muuten vaatii toisen tai toisen kielen käyttämistä, on tätä kieltä käytettävä. Viranomaisen tulee tässä tapauksessa pöytäkirjaan merkitä syy, miksi toista tai toista kieltä on käytetty.

13 §.

Ylemmän viranomaisen on kirjoitettava alemmalle viranomaiselle menevä kirjelmänsä sillä kielellä, jota viimeksimainittu viranomainen on asiassa velvollinen käyttämän, niin myös yksikielisel kunnalle tai muulle itsehallintoyhdyskunnalle sekä niiden viranomaisille näiden kielellä.

Lähetekirjelmä, millä vaaditaan lausuntoa viranomaiselta, jonka virka-alue on kaksikielinen, saadaan 1 momentissa olevan säännöksen estämättä kirjoittaa sillä kielellä, jolla asia on vireillepantu.

Ensimmäisessä momentissa mainitusta määräyksestä huolimatta ei alempi viranomainen saa olla noudattamatta määräystä, joka on annettu toisella kielellä, jos viranomainen on velvollinen sitä ymmärtämään.

14 §.

Viranomaisen, jonka toiminta kohdistuu ainoastaan väestön toiseen kieliryhmään, on käytettävä tämän ryhmän kieltä.

Valtion ja kunnan yksikielisten opetus- ja kasvatustaitosten hallintoelimien ja toimihenkilöiden tulee niinkään käyttää asianomaisen laitoksen kieltä, vaikka se sijaitseekin toiskielisessä kunnassa.

15 §.

Mitä 11, 12 ja 14 §:ssä on säädetty, on voimassa myös kunnan tai muun itsehallintoalueen viranomaiseen nähden, ja olkoon myöskin tällainen viranomainen, jos alue on kaksikielinen, velvollinen kirjeenvaihdossaan alaisensa viranomaisen kanssa noudattamaan 13 §:n 1 momentin säännöstä.

Jos kaksikielisen kunnan väestöstä vähempi kuin kolmasosa on toiskielinen, olkoon kuitenkin kunnan viranomainen oikeutettu, valtuuston päätöksen mukaisesti, 12 §:ssä mainituissa tapauksissa käyttämään ainoastaan enemmistön kieltä, varteenottamalla, että pöytäkirjaan on liitettävä laillisesti pätevä käännös, milloin vähemmistön kieltä olisi käytettävä.

Ensimmäisessä momentissa oleva säännös ei myöskään estä itsehallintoalueen edustajistoa päättämästä, että pöytäkirjoissa on käytettävä molempia kieliä rinnan.

16 §.

Sellaisen kollegisen viraston jäsenellä, jonka virka-alue on kaksikielinen, on oikeus viraston keskusteluissa sekä pöytäkirjaan kirjallisesti antamassaan lausunnossa käyttää sitä kieltä, suomea tai ruotsia, jonka hän katsoo soveliaammaksi.

Sama oikeus olkoon myös itsehallintoalueen edustajiston sekä yleisten komiteain ja lautakuntain jäsenillä. Jos edustajiston

jäsen ei ymmärrä toisella kielellä annettua lausuntoa, on se hänelle lyhyesti tulkittava, jos hän sitä vaatii.

IV. Erinäisiä säännöksiä.

17 §.

Mitä tässä laissa on säädetty valtion viranomaisten kielestä, sovelletaan myös evankelis-luterilaisen kirkon tuomiokapitu-leihin, papistoon ja muihin viranomaisiin, ellei asia ole sen laa-tuinen, että se kirkkolain mukaan on katsottava olevan kirkon omia asioita. Samoin sovelletaan, mitä on säädetty kunnista ja muista itsehallintoyhdyskunnista, mainitun kirkon seura-kuntiin, ja ovat kielellisellä perusteella muodostetut seurakunnat alueen väestön kielestä riippumatta pidettävät yksikielisinä.

Kreikkalais-katolisen kirkon virkakielestä säädetään ase-tuksella.

18 §.

Kaksikielisen yliopiston ja korkeakoulun sekä muiden sellaisten laitosten viranomaisista on voimassa, mitä kaksikielisen virka-alueen viranomaisista on säädetty. Niiden opetus- ja tutkinto-kielestä säädetään erikseen.

19 §.

Sotilasviranomaiset ovat tämän lain määräysten alaisia. Niiden virka-alueet katsotaan yksikielisiksi, jos niiden alaisten joukko-osastojen miehistö on koottu yhteen yksikielisen joukko-osaston muodostamiseksi, kaksikieliseksi taas, jos miehistö on koottu katsomatta sen äidinkieleen tahi viranomaisten toiminta kohdistuu useampiin erikielisiin joukko-osastoihin.

Sotaväen komennuskieli on suomen kieli.

20 §.

Valtionrautateiden viranomaisten virkakielestä on voimassa, mitä kaksikielisen virka-alueen viranomaisten virkakielestä on säädetty.

21 §.

Lainvalmistelukunnan lakiehdotukset ja painetut mietinnöt on annettava suomen ja ruotsin kielellä. Valtion komiteain ehdo-

tukset sekä, milloin mietinnöt painosta julkaistaan, perustelujen pääkohdat on toimitettava molemmilla kielillä. Muuten noudatettakoon soveltuvilta osilta komiteoihin nähden, mitä tämän lain 12 §:ssä säädetään.

22 §.

Ulkomailla olevista lähetystöistä on voimassa, mitä kaksikielisten virka-alueiden viranomaisista on säädetty. Sama olkoon laki konsulinvirastoista, joiden päällikkönä on lähetetty konsuli.

Muun kielen kuin suomen tai ruotsin käyttämisestä lähetystöissä ja konsulinvirastoissa säädetään asetuksella.

23 §.

Laillisesti pätevänä käännöksenä tämän lain mukaan annettu toimituskirja on katsottava alkuperäisen veroiseksi.

Milloin valtion viranomaisen on annettava tai toimitettava asianomaiselle toimitus- tai asiakirja käännöksenä, suorittaa valtio kääntämisestä aiheutuneet kustannukset. Kustannukset, jotka aiheutuvat 7 §:n 2 momentissa ja 15 §:n 2 momentissa mainitusta kääntämisestä ja 16 §:n 2 momentissa määrätystä tulkitsemisesta, on itsehallintoyhdyskunnan suoritettava.

24 §.

Tämä laki ei koske ulkomaille tai ulkomaalaisille osoitettua virallista kirjeenvaihtoa eikä maan ulkopuolella käytettäväksi aiottuja toimituskirjoja; kuitenkin noudatettakoon 5 ja 6 §:n säännöksiä tällaisiinkin toimituskirjoihin nähden, milloin niitä ei anneta jollakin ulkomaisella kielellä tai maan molemmilla kielillä rinnan.

25 §.

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella.

26 §.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1923.

3. Hissien perustamisesta ja käytöstä Helsingin kaupungissa joulukuun 15 p:nä 1915 annetun ohjesäännön muutos.

Uudenmaan läänin virkaatekevän Maaherran vahvistama elokuun 18 päivänä 1922.

Yllämainittuna päivänä on Uudenmaan läänin virkaatekevä Maaherra päätöksellään vahvistanut sellaisen muutoksen Uudenmaan läänin kuvernöörin joulukuun 15 päivänä 1915 vahvistamaan ohjesääntöön hissien perustamisesta ja käytöstä Helsingin kaupungissa, että sen 17 § kuuluu seuraavasti:

Henkilö- ja yhdistettyjen hissien tarkastuskatselmus on hissintarkastajan toimitettava joka puolivuosi sekä tavarahissien vuosittain.

4. Helsingin kaupungin vesijohtolaitoksen johtosääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama marraskuun 1 päivänä 1922.

1 §.

Helsingin kaupungin vesijohtolaitoksella, joka lähinnä on kaupungin teknillisten laitosten hallituksen alainen on tehtävänä varustaa kaupunki vedellä sekä yleiseen tarpeeseen että yksityiskulutusta varten.

2 §.

Vesijohtolaitoksen velvollisuutena on siinä kohden:

- 1) jaella vettä kaupungin vesijohdosta;
- 2) hoitaa vesijohdon käyttöä ja kunnossapitoa;
- 3) toimeenpanna vesijohdon tarpeelliset laajennukset ja yhdistämiset sen putkiverkkoon;
- 4) sopimuksen mukaan valmistaa ja korjata kaupungissa olevia yksityisiä vesi- ja viemärijohtoja;
- 5) sillä tavoin kuin siitä on erityisesti säädetty katsastaa ja hyväksyä laitoksen putkiverkkoon yhdistettävät ja hallituksen

hyväksymäin urakoitsijain tekemät yksityiset vesi- ja viemäri-johdot; sekä

6) hoitaa laitoksen taryeaineita ja kalustoa.

3 §.

Vesijohtolaitoksen tilit ja kassahallinnon hoitaa eri johtosäännön mukaan vesijohtolaitoksen kassavirasto.

4 §.

Vesijohtolaitoksen palveluksessa on johtaja päällikkönä, ensimmäinen insinööri, kemisti, kemistinapulainen, katsastus-insinööri, työpajainsinööri, konttoriapulaisia, mestareja sekä kone-, varasto- ja muuta tarpeellista henkilökuntaa.

Joku laitoksen insinööreistä toimii johtajan apulaisena.

5 §.

Johtajan valitsee kaupunginvaltuusto viran oltua hallituksen toimesta kolmenkymmenen päivän kuluessa julistettuna siltä haettavaksi ja sen annettua hakijoista lausunnon.

Insinöörit, kemistin ja tämän apulaisen valitsee hallitus virkain oltua sen toimesta julistettuina kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettavaksi ja johtajan annettua hakijoista lausunnon.

Johtajan apulaisen valitsee hallitus johtajan ehdotuksesta. Muut viranpitäjät ottaa toimiinsa johtaja.

6 §.

Vesijohtolaitoksen viranpitäjät ovat Helsingin kaupungin kunnallisten viranpitäjain palvelusehtosäännön yleisten määräysten alaiset.

5. Helsingin kaupungin kaasulaitoksen johtosääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama marraskuun 1 päivänä 1922.

1 §.

Helsingin kaupungin kaasulaitoksella, joka lähinnä on kaupungin teknillisten laitosten hallituksen alainen, on tehtävänä varustaa kaupunki kaasulla sekä yleiseen tarpeeseen että yksityiskulutusta varten.

2 §.

Kaasulaitoksen velvollisuutena on siinä kohden:

1) kaupungin kaasulaitoksessa valmistaa ja sieltä jaella kaasua sekä koota ja jalostaa valmistuksessa syntyneet sivutuotteet;

2) hoitaa kaasulaitoksen ynnä siihen kuuluvain putkiverkon ja jakelulaitteiden käyttöä ja kunnossapitoa;

3) toimeenpanna kaasulaitoksen laajennukset ja yhdistämiset pääputkiverkkoon;

4) pitää huoli kaupungin kaasu- ja petrolikatuvalaistuksen sekä siihen kuuluvain johtojen ja tarvikkeiden hoidosta ja kunnossapidosta;

5) sopimuksen mukaan valmistaa ja korjata kaupungissa olevia yksityisiä kaasujohtoja;

6) sillä tavoin kuin siitä erittäin on säädetty ratkaista ja hyväksyä laitoksen putkiverkkoon yhdistettävät ja hallituksen hyväksymäin urakoitsijain valmistamat yksityiset kaasujohdot;

7) hoitaa laitoksen tarveaineita ja kalustoa; sekä

8) pitää kaupan kojeita ja tarvikkeita kaasuväläistusta ja kaasukeitääntä varten.

3 §.

Kaasulaitoksen tilit ja kassahallinnon hoitaa eri johtosäännön mukaan kaasulaitoksen kassavirasto.

4 §.

Kaasulaitoksen palveluksessa on johtaja päällikkönä, käyttö-insinööri, kemisti, johtotyöinsinööri, avustava johtotyöinsinööri, konttoriapulaisia, mestareja sekä kone-, varasto- ja muuta tarpeellista henkilökuntaa.

Joku laitoksen insinööreistä toimii johtajan apulaisena.

5 §.

Johtajan valitsee kaupunginvaltuusto viran oltua hallituksen toimesta kolmenkymmenen päivän kuluessa julistettuna siltä haettavaksi ja sen annettua hakijoista lausunnon.

Insinöörit ja kemistin valitsee hallitus virkain oltua sen toimesta julistettuina kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettaviksi ja johtajan annettua hakijoista lausunnon.

Johtajan apulaisen valitsee hallitus johtajan ehdotuksesta. Muut viranpitäjät ottaa toimiinsa johtaja.

6 §.

Kaasulaitoksen viranpitäjät ovat Helsingin kaupungin kunnallisten viranpitäjien palvelusehtosäännön yleisten määräysten alaiset.

6. Helsingin kaupungin sähkölaitoksen johtosääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama marraskuun 1 päivänä 1922.

1 §.

Helsingin kaupungin sähkölaitoksella, joka lähinnä on kaupungin teknillisten laitosten alainen, on tarkoituksena varustaa kaupunki sähkövalo- ja voimavirralla sekä yleisiin tarpeisiin että yksityiskulutusta varten.

2 §.

Sähkölaitoksen tehtävänä on siinä kohden:

- 1) kehittää, hankkia ja jaella sähkövoimaa;
- 2) hoitaa laitosten laitteiden käyttöä ja kunnossapitoa;
- 3) toimittaa laitoksen tarpeelliset laajennukset;
- 4) sopimuksen mukaan teettää sähköjohtotöitä kaupungissa;
- 5) sillä tavoin kuin siitä erittäin on säädetty katsastaa ja hyväksyä laitoksen johtoverkkoon yhdistettävät ja hallituksen hyväksymäin urakoitsijain valmistamat yksityiset sähköjohtot;
- 6) pitää huoli sähkökatuvalaistuksen hoidosta ja kunnossapidosta;
- 7) hoitaa laitoksen tarveaineita ja kalustoa; sekä
- 8) pitää kaupan sähkötarvikkeita, niinkuin lampuja, valaistusvälineitä y. m.

3 §.

Sähkölaitoksen tilit ja kassahallinnon hoitaa eri johtosäännön mukaan sähkölaitoksen kassavirasto.

4 §.

Sähkölaitoksen palveluksessa on johtaja päälikkönä, ensimmäinen käyttöinsinööri, toinen käyttöinsinööri, jakeluosaston ja johtoverkon insinööri, laboratorio-insinööri, konttoriapulaisia, mestareja, johdontarkastajia sekä kone-, varasto- ja muuta tarpeellista henkilökuntaa.

Joku laitoksen insinööreistä toimii johtajan apulaisena.

5 §.

Johtajan valitsee kaupunginvaltuusto viran oltua hallituksen toimesta kolmenkymmenen päivän kuluessa julistettuna siltä haettavaksi ja sen annettua hakijoista lausunnon.

Insinöörit valitsee hallitus virkain oltua sen toimesta julistettuina kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettaviksi ja ja johtajan annettua hakijoista lausunnon.

Johtajan apulaisen valitsee hallitus johtajan ehdotuksesta. Muut viranpitäjät ottaa toimiinsa johtaja.

6 §.

Sähkölaitoksen viranpitäjät ovat Helsingin kaupungin kunnallisten viranpitäjain palvelusehtosäännön yleisten määräysten alaiset.

7. Helsingin kaupungin Poliisijärjestyksen 83 §:n muutos.

Uudenmaan läänin Maaherran vahvistama marraskuun 13 päivänä 1922.

Edellämainittuna päivänä on Uudenmaan läänin Maaherra vahvistanut sellaisen muutoksen Helsingin kaupungin poliisijärjestyksen 83 §:ään, että sanottu § kuuluu näin:

Ensimmäinen momentti ennallaan.

Lumensulatuskojetta käytettäessä ei sulavettä saa välittömästi johtaa katuojaan, vaan on sen käytävä riittävän suuresta, siivilällä varustetusta astiasta lian ja kiinteiden osain kokoomiseksi. Vesi ei saa tulla astian reunain yli.

Jos laskukaivon ylimääräinen tyhjennys käy tarpeelliseksi, sen johdosta että on laiminlyöty noudattaa 2 momentin määräyksiä, toimitetaan sellainen tyhjennys syyllisen kustannuksella.

8. Muutokset ja lisäykset Helsingin kaupungin revisionikonttorin johtosääntöön.

Kaupunginvaltuuston vahvistama joulukuun 20 päivänä 1922.

Edellämainittuna päivänä on kaupunginvaltuusto, muuttaen revisionikonttorin johtosäännön 13—18 §:äin numerjärjestyksen 14—19:ksi, vahvistanut seuraavat muutokset ja lisäykset mainittuun johtosääntöön:

9 §, ensimmäinen momentti. Revisionikonttorin virkamiehet ovat: yksi kaupunginreviisori, neljä reviisoria, yksi avustava reviisori ja yksi reistraattori. Näiden lisäksi otetaan revisionikonttorin palvelukseen tarpeellinen määrä vakinaisia ja ylimääräisiä apulaisia sekä vahtimestari.

9 §, kolmas momentti. Avustavan reviisorin ja reistraattorin, joiden tulee olla kirjanpito- ja revisionitekniikkaan perehtyneitä, asettaa Kaupunginvaltuusto revisionikonttorin esityksestä virkain oltua konttorin toimesta julistettuina avonaisina haettaviksi, neljäntoista päivän kuluessa.

13 §. Avustava reviisori on velvollinen:

kaupunginreviisorin osoituksen mukaan avustamaan revii-soreja heidän virkatehtävissään; sekä

kaupunginreviisorin määräyksestä reviisorin ollessa estettynä virkaansa hoitamasta hoitaa tämän tehtäviä.

9. Helsingin kaupungin kiinteän omaisuuden katselmusmiesten johtosääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama joulukuun 20 päivänä 1922.

1 §.

Helsingin kaupungin kiinteän omaisuuden katselmusmiehet, luvultaan viisi, joista yhden tulee olla arkkitehti, yhden insinööri ja yhden maanviljelijä, valitsee kaupunginvaltuusto vuosittain joulukuussa seuraavaksi kalenterivuodeksi.

2 §.

Katselmusmiehet kokoontuvat kunkin kalenterivuoden alussa ja valitsevat silloin keskuudestaan puheenjohtajan.

Tarpeen tullen on katselmusmiehillä oikeus ottaa sihteeri.

3 §.

Katselmusmiehillä, joiden tulee keskenään jakaa työnsä huomioonottamalla, että tarpeelliset ammattitiedot ovat edustettuina toimituksissa, on velvollisuutena:

1) joka kolmas vuosi tai useammin, jos tarpeelliseksi katsotaan, sopivina aikoina toimittaa kaupungin kiinteän omaisuuden katselmus omaisuuden tilan ja sen seikan selville saamiseksi, ovatko omaisuuden haltijat täyttäneet omaisuuden käyttöön nähden määrätyt ehdot;

2) joka kolmas vuosi toimittaa semmoinen kaupungin kiinteän omaisuuden arviointi, kuin voimassa olevissa säännöksissä tuollaisen omaisuuden inventtauksesta on määrätty;

3) rahatoimikamarin määräyksestä toimittaa tulo- ja lähtökatselmuksia, sekä muita katselmustoimituksia;

4) toimittamistaan toimituksista laatia ja rahatoimikamariin antaa katselmuskirjat; sekä

5) vuosittain helmikuussa kaupunginvaltuustolle antaa kertomus edellisen kalenterivuoden aikaisesta toiminnastaan.

4 §.

Katselmusmiehet nauttivat kaupunginvaltuuston määräämää palkkiota sekä korvausta matka- y. m. välittömistä kuluistaan.

10. Helsingin kaupungin rakennuskonttorin tililaitoksen johtosääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama joulukuun 20 päivänä 1922.

1 §.

Helsingin kaupungin rakennuskonttorin tililaitoksella, joka on kaupungin yleisten töiden hallituksen alainen, on tehtävänä tämän johtosäännön ja Helsingin kaupungin kassa- ja tililaitos-

johtosäännön määräyksiä noudattaen hoitaa rakennuskonttorin, puhtaanapitolaitoksen sekä erityisen hallinnon alaisten rakennustöiden tilejä.

2 §.

Tililaitoksen henkilökuntana ovat kamreeri ja kirjanpitäjä, kumpikin menosäännöllä, sekä tarpeellinen määrä konttoriapulaisia.

Kamreerin valitsee kaupunginvaltuusto viran oltua kaupungin yleisten töiden hallituksen toimesta kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettavana sekä hallituksen annettua lausunnon hakijoista.

Kirjanpitäjän asettaa hallitus viran oltua sen toimesta kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettavana sekä kamreerin annettua lausunnon hakijoista.

Konttoriapulaiset ottaa kamreeri.

3 §.

Kamreerin asiana on:

- 1) johtaa ja lähinnä valvoa tililaitokselle kuuluvia töitä;
- 2) olla saapuvilla kaupungin yleisten töiden hallituksen ja kutsusta myös puhtaanapitohallituksen kokouksissa;
- 3) kaupungin yleisten töiden hallitukselle tehdä tililaitosta koskevia esityksiä ja ehdotuksia;
- 4) valmistella ja, ellei kaupungininsinööri ole itselleen varannut esittelyä, yleisten töiden hallitukselle esitellä tililaitosta koskevat asiat;
- 5) allekirjoittaa tililaitoksen kirjelmät ja muut lähtevät asiakirjat;
- 6) kaupungin yleisten töiden hallituksen ja puhtaanapitohallituksen kokouksiin laatia luettelo maksumääräyksistä, jotka on annettu asianomaisen hallituksen lähinnä edellisen kokouksen jälkeen;
- 7) tarkastaa laskut ja muut maksukirjat, katsoa että niissä on oikea tilimerkintä sekä huolehtia niiden maksettaviksi määräämisestä sillä tavoin kuin kaupungin yleisten töiden hallitus tahi puhtaanapitohallitus päättää;
- 8) kaupungin yleisten töiden hallitukselle ja puhtaanapitohallitukselle ajoissa ilmoittaa, milloin myönnettyt määrärahat eivät enää maksuihin riitä;

9) laatia tiliviraston tilinpäätökset;

10) erityisen hallinnon alaisten rakennustöiden tileihin nähden noudattaa mitä niistä on erityisesti säädetty;

11) ennen kunkin kuukauden 15 päivää rahatoimikonttoriin ja revisionikonttoriin antaa säädetyt kuukausibilanssit;

12) ennen kunkin vuoden helmikuun 1 päivää rahatoimikonttoriin antaa ne tiedot, mitkä ovat tarpeelliset kaupungin yleistilinpäätöksen laadintaa varten; sekä

13) antaa kaupungin yleisten töiden hallituksen ja puhtaanapitohallituksen vuosikertomuksia varten tarvittavia taloudellista laatua olevia tietoja.

4 §.

Kirjanpitäjän asiana on:

1) kamreerin ohjeiden mukaisesti pitää sekä tililaitoksen järjestelmällinen kirjanpito että sellainen erikoiskirjanpito, jota rakennuskonttorin ja puhtaanapitolaitoksen toiminnan laatuun nähden saattaa katsoa tarpeelliseksi;

2) ylipäättäen avustaa kamreeria laitoksen töissä; sekä

3) kamreerin kesäloman aikana ja estyneenä ollessa astua hänen sijaansa.

5 §.

Konttoriapulaisten asiana on avustaa kamreeria ja kirjanpitäjää tililaitoksen kirjanpito- ja konttoritöissä.

6 §.

Tililaitoksen viranpitäjät ovat Helsingin kaupungin kunnallisten viranpitäjien palvelusehtosäännön yleisten määräysten alaiset.